

ΡΗΓΑ ΒΕΛΕΣΤΙΝΛΗ

Ο
ΗΘΙΚΟΣ
ΤΡΙΠΟΥΣ

ΒΙΕΝΝΗ 1797

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ- ΕΙΣΑΓΩΓΗ - ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ:
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΡΑΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΚΔΟΣΗ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΜΕΛΕΤΗΣ
ΦΕΡΩΝ-ΒΕΛΕΣΤΙΝΟΥ-ΡΗΓΑ

Ο
ΗΘΙΚΟΣ
ΤΡΙΠΟΥΣ

Ο ΗΘΙΚΟΣ ΤΡΙΠΟΥΣ, ΑΘΗΝΑ 2001

ISBN: 960-86387-6-3

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΕΩΣ:

Δημήτριος Καραμπερόπουλος

Διδάκτωρ Ιστορίας τής Ιατρικής

Πρόεδρος Έπισημονικής Έταιρείας Μελέτης Φερών-Βελεστίνου-Ρήγα

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ:

Γραφικές Τέχνες ΔΟΜΗ Ο.Ε. Τηλ.: 010-9310605 Fax: 010-9344407

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΕΛΕΤΗΣ ΦΕΡΩΝ-ΒΕΛΕΣΤΙΝΟΥ-ΡΗΓΑ

Μιλτιάδου 3 - 145 62 Κηφισιά - Αθήνα Τηλ. & Fax: 010-8011.066

www.rhigassociety.gr

e-mail: karamber@otenet.gr

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ:

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΤΑΜΟΥΛΗ Α.Ε.

Άβέρωφ 2 - 104 33 Αθήνα. Τηλ.: 010-5238305 (5 γραμμές) Fax: 010-5238959

Ο
ΗΘΙΚΟΣ
ΤΡΙΠΟΥΣ

ΒΙΕΝΝΗ 1797

ΡΗΓΑ ΒΕΛΕΣΤΙΝΛΗ
ΤΑ ΟΛΥΜΠΙΑ
Η ΒΟΣΚΟΠΟΥΛΑ ΤΩΝ ΑΛΠΕΩΝ

ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΚΟΡΩΝΙΟΥ
Ο ΠΡΩΤΟΣ ΝΑΥΤΗΣ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ- ΕΙΣΑΓΩΓΗ - ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ:
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΡΑΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΚΔΟΣΗ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΜΕΛΕΤΗΣ
ΦΕΡΩΝ-ΒΕΛΕΣΤΙΝΟΥ-ΡΗΓΑ
ΑΘΗΝΑ 2001

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Ἡ Ἐπιστημονικὴ Ἐταιρεία Μελέτης Φερῶν-Βελεστίνου-Ρήγα ἔχει ἐπανεκδώσει τὰ ἔργα τοῦ Ρήγα Βελεστινλῆ *Φυσικῆς ἀπάνθισμα, Τὰ Ἐπαναστατικά, Θούριος, Χάρτα τῆς Ἑλλάδος* καὶ σήμερον μὲ αἰσθήματα χαρᾶς καὶ ἱκανοποίησης παρουσιάζει τὴν ἀναστατική ἐπανεκδόση τοῦ *Ἡθικοῦ Τρίποδος*, προσθέτοντας τὸ γιὰ πρώτη φορά συνταχθὲν Εὐρετήριο ὀνομάτων καὶ Γλωσσάριο, τὰ ὁποῖα θὰ ἀποτελοῦν χρήσιμα βοηθήματα στοὺς μελετητὲς καὶ ἐρευνητὲς τοῦ ἔργου τοῦ Ρήγα. Ἐπὶ πλέον τὸ χορικό, πού ὁ Ρήγας τὸ γράφει στὴν ἀρχαία ἑλληνικὴ, ἀποδίδεται στὴ νεοελληνικὴ γιὰ νὰ γίνῃ εὐρύτερα γνωστὸ καὶ κατανοητό. Ἡ ἱκανοποίησή μας ἀκόμη ἐνισχύεται καὶ ἀπὸ τὸ γεγονός ὅτι στὴν ἔκδοση αὐτὴ προτάσσεται ἡ μελέτη* μὲ τὴν ὁποία δίνονται ἀπαντήσεις σὲ ὀρισμένα ἐρωτήματα τῆς ἔρευνας σχετικὰ μὲ τὴν πατρότητα τῆς μετάφρασης τῶν *Ὀλυμπίων* τοῦ Μεταστάσιο· τεκμηριώνεται πλέον ὅτι τὰ *Ὀλύμπια* εἶναι ἔργο τοῦ Ρήγα καὶ ὄχι «κάποιου φίλου του», ὅπως ἔχει ὑποστηριχθεῖ.

Ὁ Ρήγας μὲ τὸ ἔργο *Τὰ Ὀλύμπια* προσπαθεῖ νὰ συνδέσῃ τὸ παρὸν τῶν Ἑλλήνων τῆς ἐποχῆς του μὲ τὸ ἐνδοξο παρελθὸν τῶν ἀρχαίων προγόνων τους. Συμβάλλει κατ' αὐτὸν τὸν τρόπο στὴν αὐτοσυνειδησία τῶν σκλαβωμένων, οἱ ὁποῖοι, ὅπως μὲ ἔμφαση ὑπογραμμίζει, στὴν ἐποχὴ τῆς σκλαβιάς διατηροῦσαν σὲ ὅλη τὴν Ἑλλάδα τὰ Ὀλυμπιακὰ ἀγωνίσματα, δεῖγμα κι' αὐτὸ τῆς ἱστορικῆς

* Βλ. Δημ. Καραμπερόπουλον, *Ὁ Ρήγας μεταφραστής τῶν "Ὀλυμπίων" τοῦ Μεταστάσιο, ἔκδοση Ἐπιστημονικῆς Ἐταιρείας Μελέτης Φερῶν-Βελεστίνου-Ρήγα, Ἀθήνα 2001.*

τους συνέχειας. Προσφέρει συνάμα σήμερα και ένα μήνυμα για τους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2004, για τους οποίους *Τὰ Όλμπια* θα παρουσιασθούν σέ μιὰ ξεχωριστή ἀναμνηστική έκδοση.

Ἡ Ἐπιστημονική μας Ἐταιρεία ἐτοιμάζει ἀκόμη τήν έκδοση και τῶν ὑπολοίπων ἔργων τοῦ Ρήγα *Νέος Ἀνάχαρσις*, εἰκόνα τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου, *Σχολεῖον τῶν ντελικάτων ἐραστῶν*, ἐνῶ παράλληλα ἐκδίδει *Τὰ Ἐπαναστατικά-Ἐπαναστατική Προκήρυξη, Δίκαια τοῦ Ἀνθρώπου, Σύνταγμα και Θούριος*, στίς βαλκανικές και εὐρωπαϊκές γλῶσσες (ἔχουν ἤδη ἐκδοθεῖ στὰ Βουλγαρικά, Ρουμανικά, Σερβικά, Ἰταλικά, Ἀλβανικά και Ρωσικά) μέ σκοπό νά γίνει εὐρύτερα γνωστή ἡ πρωτοπόρα πολιτική σκέψη τοῦ Ρήγα Βελεστινλή.

Ἀθήνα, Ὀκτώβριος 2001

Δρ Δημήτριος Ἄπ. Καραμπερόπουλος
Πρόεδρος
Ἐπιστημονικῆς Ἐταιρείας Μελέτης
Φερῶν-Βελεστίνου-Ρήγα

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ἡ ἐκδοτική δραστηριότητα τοῦ Ρήγα κατὰ τὸ 1797

Ὁ Ρήγας Βελεστινλῆς (Βελεστίνο 1757-Βελιγράδι 1798) ἐπισκέφθηκε τὴ Βιέννη, στὴν ὁποία διαβιοῦσε μεγάλος ἀριθμὸς Ἑλλήνων μὲ πολλαπλὴ δραστηριότητα καὶ ἀξιοζήλευτη Ἑλληνικὴ Κοινότητα, γιὰ πρώτη φορὰ τὸ 1790, ὡς διερμηνέας καὶ γραμματέας ἐνὸς τοπάρχου, στὸν ὁποῖο δόθηκε ἀπὸ τὸν αὐτοκράτορα τῆς Αὐστρίας ὁ τίτλος τοῦ βαρώνου. Τότε ὁ Ρήγας εἶχε τὴν εὐκαιρία νὰ ἐκδώσει τὰ δυὸ πρῶτα τοῦ βιβλίου: *Σχολεῖον τῶν ντελικάτων ἐραστῶν καὶ Φυσικῆς ἀπάνθισμα*. Ἐπανέρχεται στὴ Βιέννη τὸν Αὐγούστο τοῦ 1796, ἔχοντας ἤδη ἀποκρυσταλλώσει μέσα του τὸ ἐκδοτικὸ καὶ ἐπαναστατικὸ του σχέδιο. Ἀρχίζει ἀμέσως νὰ τυπώνει τὸ πρῶτο φύλλο τῆς Χάρτας του, τὴν *Ἐπιπεδογραφία τῆς Κωνσταντινουπόλεως*, καὶ νὰ ἔχει ἐπαφὲς μὲ τοὺς ἐκεῖ διαμένοντες φίλους του, στίς συνεστιάσεις τῶν ὁποίων τραγουδᾷ τὸν ἐπαναστατικὸ του παιᾶνα *Θούριος*, ὁ ὁποῖος κυκλοφοροῦσε καὶ σὲ χειρόγραφη μορφή.

Τὸ 1797 εἶναι ἡ σημαντικὴ ἐπαναστατικὴ καὶ ἐκδοτικὴ χρονιά τοῦ Ρήγα, κατὰ τὴν ὁποία ὀλοκληρώνει τὴν ἐκδοσὴ τῆς δωδεκάφυλλης *Χάρτας τῆς Ἑλλάδος*· ἐκδίδει ἐπίσης τὴ *Νέα Χάρτα τῆς Βλαχίας* καὶ τὴ *Γενικὴ Χάρτα τῆς Μολδοβίας*. Τυπώνει τὴν εἰκόνα τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου καὶ τὰ βιβλία *Νέος Ἀνάχαρσις* καὶ *Ἡθικὸς Τρίπους*. Τέλος χωρὶς τὴν ἄδεια, πού μέχρι τότε ἔπαιρνε ἀπὸ τὴν λογοκρισία τῆς Αὐστριακῆς Ἀστυνομίας γιὰ τὰ ἐκδοθέντα ἔργα του, τυπώνει παράνομα τὸν Ὀκτώβριο τοῦ 1797 τὴ *Νέα Πολιτικὴ Διοίκηση*, στὴν ὁποία ἐμπεριέχονται ἡ *Ἐπαναστατικὴ Προκήρυξις*, τὰ *Δίκαια τοῦ Ἀνθρώπου*, τὸ *Σύνταγμα* καὶ ὁ *Θούριος*. Παράλληλα στὸ τυπογραφεῖο βρίσκεται ἔτοιμο καὶ τὸ *Στρατιωτικὸν Ἐγκόλπιον*, ἓνα ἐγχειρίδιο ἐκπαιδεύσεως τῶν σκλαβωμένων στὴν πολεμικὴ τέχνη, πού ὅμως δὲν εἶδε τὸ φῶς τῆς δημοσιότητος, γιὰτὶ κατασχέθηκε ἀπὸ τὴν Αὐστριακὴ Ἀστυνομία μετὰ τὴν προδοσία καὶ σύλληψη τοῦ Ρήγα τὸν Δεκέμβριο τοῦ 1797.

Ὅλη αὕτη ἡ ἐκδοτικὴ δραστηριότητα τοῦ Ρήγα ἐντάσσεται στὸ ἐπαναστατικὸ του σχέδιο, τὸ ὁποῖο περιλάμβανε τὴν προετοιμασία καὶ ἐμπύχωση τῶν σκλαβωμένων γιὰ ἐπανάστασι καὶ τὴν ἐκπαίδευσή τους στὸν πόλεμο, ἐνῶ παράλληλα προνοοῦσε γιὰ τὴν πολιτειακὴ μορφή τοῦ κράτους του, πού στὴ συνέχεια θὰ δημιουργοῦνταν.

Τό βιβλίο *Ἄθικος Τρίπους*

*Ἄθικος Τρίπους*¹ ἐμπεριέχει τρία ἔργα: Τὰ δυὸ πρῶτα, *Τὰ Ὀλύμπια* τοῦ Μεταστάσιο (*Pietro Metastasio*, 1698-1792) καὶ ἡ *Βοσκοπούλα τῶν Ἄλπεων* τοῦ Μαρμοντέλ (*Jean-Francois Marmontel*, 1723-1799), μεταφράσθηκαν ἀπὸ τὸν Ρήγα Βελεστινλή, ἐνῶ τὸ τρίτο ἔργο *Ἄθικος Τρίπους* τοῦ Γκέσνερ (*Salomon Gessner*, 1730-1788) μεταφράσθηκε ἀπὸ τὸν σύντροφο τοῦ Ρήγα, Ἀντώνιο Κορωνιὸ (1770-1798). Εἶναι δηλαδὴ ἔργα ἀπὸ τὴν ἰταλική, γαλλικὴ καὶ γερμανικὴ λογοτεχνία.

Ἄθικος Τρίπους ἐκδόθηκε στὴ Βιέννη στὸ τυπογραφεῖο τῶν ἀδελφῶν Πούλιου τὸ καλοκαίρι τοῦ 1797 μετὰ τὴν ἐκδοσὴ τοῦ *Νέου Ἀναχάρσιδος*, ὅπως αὐτὸ τεκμαίρεται ἀπὸ σχετικὲς μαρτυρίες. Στὰ ἔγγραφα Λεγρὰνδ² σημειώνεται ὅτι ὁ Ἕλληνας ἔμπορος στὸ Ἰάσιο Γεώργιος Μιχαήλ, ὅταν βρισκόταν στὴ Βιέννη, παρέλαβε 500 ἀντίτυπα τοῦ βιβλίου *Νέος Ἀναχάρσις*, πού εἶχαν τυπωθεῖ, ἐνῶ ἀργότερα ὁ Ρήγας τοῦ ἔστειλε 700 ἀντίτυπα ἀπὸ τὸ βιβλίο *Ἄθικος Τρίπους*.

¹ Ὁ Ρήγας χρησιμοποιοῖ τὸ ἐπίθετο "ἠθικός", ὅπως ἐπίσης καὶ στὸν ὑπότιτλο τοῦ βιβλίου του *Σχολεῖον τῶν ντελικάτων ἐραστῶν, ἤτοι βιβλίον ἠθικόν* μετὰ τὴ σημασία τοῦ ὄρου πού εἶχε στὴν ἐποχὴ του καὶ ὄχι μετὰ τὴ σημερινὴ πού τίθεται σὲ ἀντιδιαστολὴ στὸ ἀνήθικο. Χαρακτηριστικὰ ἐπεξηγεῖ στὸν πρόλογο τοῦ "Σχολεῖου" ὅτι τὰ κείμενά του «καὶ εὐφραίνουσι καὶ τὰ ἦθη τρόπον τινὰ ἐπανορθοῦν». Ἐνδεικτικὰ ἀναφέρονται μερικοὶ τίτλοι βιβλίων μετὰ τὸ ἐπίθετο "ἠθικός", ὅπως τοῦ Πολυζώη Λαμπαντζιώτη, *ἠθικὴ περιήγησις Κύρου βασιλέως Περσῶν*, Ἐν Βιέννῃ 1783, Σπυρ. Δεστούνη, *Οἰκονομία τῆς ζωῆς ἢτοι Σύνοψις τῆς ἠθικῆς*, καὶ *ἠθικὴ τῶν Παίδων*, Ἐν Μόσχᾳ 1802, Ἰ. Μπάϊλα, *ἠθικὰ διηγήματα δύο ἐκ τῶν τοῦ κυρίου Μαρμοντέλ*, Ἐν Μόσχᾳ 1812, Μιχ. Χρησταρῆ, *Στοιχειῶδες σύγγραμμα περὶ ἠθικῆς καὶ εὐδαιμονίας*, Ἐν Βιέννῃ 1816. Γιά τὴ διεξοδικὴ ἀνάλυση τοῦ θέματος βλ. Λεάνδρου Βρανούση, *Ρήγας*, (Βασικὴ Βιβλιοθήκη, ἀρ. 10), Ἀθήνα [1954], σελ. 126 καὶ Κ. Θ. Δημαρᾶ, *Ἑλληνικὸς Ρομαντισμὸς*, Ἀθήνα 1982, σελ. 28-29. Ἐπισημαίνεται ὅτι ὁ Marmontel εἶχε ἔργο μετὰ τίτλο *Le trepiéd d' Hélène, conte moral* καὶ ἴσως νὰ ἀποτέλεσε ὑπόδειγμα γιὰ τὸν τίτλο *Ἄθικος Τρίπους* πού ὁ Ρήγας χρησιμοποίησε. Εὐχαριστίες στὸν καθηγητὴ κ. Δημήτριο Παντελοδῆμο γιὰ τὴν ὑπόδειξη.

² Αἰμ. Λεγρὰνδ-Σπ. Λάμπρου, *Ἀνέκδοτα ἔγγραφα περὶ Ρήγα Βελεστινλή καὶ τῶν σὺν αὐτῷ μαρτυρησάντων*, Ἀθήνησι 1891, φωτομηχανικὴ ἐπανέκδοση ἀπὸ τὴν Ἐπιστημονικὴ Ἑταιρεία Μελέτης Φερῶν-Βελεστίνου-Ρήγα μετὰ τὴν προσθήκη εὐρετηρίου, ἐπιμ. Δημ. Καραμπερόπουλου, Ἀθήνα 1996, σελ. 63. Λεάνδρου Βρανούση, *Ἐφημερίς*, ἔτος ἑβδόμον 1797, Ἀκαδημία Ἀθηνῶν, Κέντρο Μεσαιωνικοῦ καὶ Νέου Ἑλληνισμοῦ, Ἀθήνα 1995, τόμ. 5, *Προλεγόμενα*, ἀρ. ὑποσημ. 363, σελ. 853-854.

θικός Τρίπους με τὸν παραγγελιοδόχο τοῦ Μιχαήλ. Ἐπίσης ὁ Fanz Carl Alter στὶς 26 Ἰουλίου 1797 γράφει σὲ περιοδικὸ τῆς Λειψίας ὅτι στὸ τυπογραφεῖο τῶν ἀδελφῶν Πούλιου ἐκτὸς ἀπὸ τὸ βιβλίο *Νέος Ἀνάχαρσις* τυπώνεται καὶ τὸ βιβλίο *Ὀλύμπια* τοῦ ἄββα Μεταστασίου³.

Τὰ ἀνακριτικὰ ἔγγραφα γιὰ τὸν *Ἡθικὸ Τρίποδα*

Ἐνδιαφέρον ἔχει νὰ μνημονευθοῦν τὰ ἀναγραφόμενα στὰ ἀνακριτικὰ ἔγγραφα⁴, ἀπὸ τὰ ὁποῖα προκύπτει ὅτι ὁ Ρήγας εἶναι ὁ συγγραφέας τῶν δυὸ πρώτων ἔργων τοῦ *Ἡθικοῦ Τρίποδος*. Συγκεκριμένα σημειώνεται ὅτι ὁ τυπογράφος στὴ Βιέννη Γεώργιος Πούλιος ὁμολόγησε ὅτι τύπωσε τὸν *Νέον Ἀνάχαρσιν* καὶ «τὸ ἑλληνιστὶ γραμμένον ἔργον ὑπὸ τὸν τίτλον ὁ *Ἡθικός Τρίπους*» καὶ ὅπως χαρακτηριστικὰ τονίζεται «μὲ τὴν ἔγκρισιν τῆς λογοκρισίας»⁵. Μάλι-

³ Γεωργίου Λαΐου, «Οἱ Χάρτες τοῦ Ρήγα. Ἐρευνα ἐπὶ νέων πηγῶν», *Δ.Ι.Ε.Ε.*, τόμ. 14, 1960, Παράρτημα I, σελ. 295-296 καὶ σὲ ἀνάτυπο, σελ. 71-72.

⁴ Οἱ πληροφορίες αὐτὲς τῶν ἀνακριτικῶν ἐγγράφων μᾶλλον δὲν λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν σὲ μερικὲς δημοσιεύσεις. Ἐνδεικτικὰ βλ. Βάλτερ Ποῦχνερ, *Ρήγα Βελεστινῆ, Τὰ Ὀλύμπια. Μετάφραση τοῦ λιμπρέτου τοῦ Πιέτρο Μεταστασίου*, Βιέννη 1797, Θεατρικὴ Βιβλιοθήκη, Ἴδρυμα Κώστα καὶ Ἑλένης Οὐράνη, Ἀθήνα 2000, «Εἰσαγωγή», σελ. 57 κ. ἔξ. Μὲ τὴν εὐκαιρία στὰ «ἔξωτερικὰ στοιχεῖα τῆς ἐκδόσεως» τῶν *Ὀλυμπίων* ἀπὸ τὸν Ρήγα, ποὺ καταγράφονται στὴν Εἰσαγωγή, σελ. 58 κ. ἔξ., θὰ θέλαμε νὰ προσθέσουμε τίς παραστάσεις ποὺ ἔχουν ληφθεῖ ἀπὸ τὸν τίτλο τῆς *Χάρτας τῆς Ἑλλάδος* καὶ τίς ὁποῖες ἔβαλε στὴ σελίδα τίτλου τῶν *Ὀλυμπίων* καὶ στὴν ἀρχὴ τῆς κάθε πράξεώς τους. Βλ. σχετικὰ παρακάτω. Πάντως ἀν *Τὰ Ὀλύμπια* καὶ *Ἡ βοσκοπούλα τῶν Ἄλπεων* δὲν ἦταν μεταφράσεις τοῦ Ρήγα, ἀλλὰ κάποιου ἄλλου, ὅπως ὑποστηρίζει καὶ ὁ Κων. Ἄμαντος, δύσκολα ὁ Ρήγας θὰ ἀπέφενγε τοὺς λιβέλλους τοῦ ἱατροῦ Μιχαήλ Περδικάρη, ὁ ὁποῖος τόσα ἔγραψε ἐναντίον του στὸ ἀνέκδοτό του ἔργο *Ρήγας ἢ Κατὰ Ψευδοφιλελλήνων*, [1811], ποὺ δημοσιεύθηκε ἀπὸ τὸν Λεάνδρου Βρανούση, *Ἐπετηρὶς Μεσαιωνικοῦ Ἀρχείου*, τόμ. 11, 1961, [=ἀνάτυπο, Ἀκαδημία Ἀθηνῶν, Κέντρο Ἐρεῦνης τοῦ Μεσαιωνικοῦ καὶ Νέου Ἑλληνισμοῦ, Ἀθήνα 1997].

⁵ Κων. Ἄμαντου, *Ἀνέκδοτα ἔγγραφα περὶ Ρήγα Βελεστινῆ*, Ἀθήνα 1930, ἐπιμέλεια ἀπὸ τὴν Ἐπιστημονικὴ Ἑταιρεία Μελέτης Φερῶν-Βελεστίνου-Ρήγα μὲ τὴν προσθήκην εὐρετηρίου, ἐπιμ. Δημ. Καραμπερόπουλου, Ἀθήνα 1997, σελ. 163: «Ὁ κατηγορούμενος (Γεώργιος Πούλιος) ὁμολόγησε περαιτέρω ὅτι τὸ πρῶτον καὶ δευτερον μέρος τῆς ἑλληνικῆς μεταφράσεως τοῦ Ἀναχάρσιδος καὶ τὸ ἑλληνιστὶ γραμμένον ἔργον ὑπὸ τὸν τίτλον Ὁ Ἡθικός Τρίπους ἐτυπώθησαν παρ' αὐτῶ μὲ τὴν ἔγκρισιν τῆς λογοκρισίας, εἰς 1.000 ἀντίτυπα ἕκαστον καὶ ὅτι πρὸ πολλοῦ ἐγνώρισεν πως τὴν πρόθεσιν τοῦ Ρήγα, μὲ τὴν ὁποῖαν ἰδιαιτέρως ἐξέδωκε τὸ τελευταῖον τοῦτο ἔργον...».

στα επίσημαίνεται ότι «είς τὸν κατηγορούμενον (Γεώργιον Πούλιον) δὲν ἠδύνατο νὰ εἶναι ἄγνωστος ἢ ὑψηλὴ ἐγκύκλιος τῆς 3 Ἰουνίου 1795, κατὰ τὴν 4^η παράγραφον τῆς ὁποίας δὲν ἐπιτρέπεται τίποτε νὰ τυπωθῆ χωρὶς προηγουμένην ἔγκρισιν τῆς λογοκρισίας».

Ἐπίσης καταγράφεται ἡ μαρτυρία τοῦ ἰδίου τοῦ Ρήγα πὺς αὐτὸς ἦταν ὁ μεταφραστὴς τῶν δύο ἔργων: «Ὁμολογεῖ ὁ Ρήγας ... ὅτι ἐξέδωκεν ἔργον ἐπιγραφόμενον Ὁ Ἡθικὸς τρίπους, τοῦθ' ὅπερ μετέφρασεν ἑλληνιστὶ μέρος μὲν ἐκ τοῦ ἰταλικοῦ τοῦ Ἀββᾶ Μεταστασίου, μέρος δ' ἐκ τῆς Βοσκοπούλας τῶν Ἄλλεων τοῦ Γάλλου συγγραφέως Μαρομοντέλ...»⁶. Ὁμοίως γιὰ τὴν πατρότητα τῶν μεταφράσεων τῶν δύο ἔργων ἀναφέρεται καὶ ὁ Ἀντώνιος Κορωνιός, ὁ ὁποῖος ἔστειλε στὸν Ρήγα τὴ δική του μετάφραση καὶ δημοσιεύθηκε «...μετὰ τῶν ἰδίων αὐτοῦ [=τοῦ Ρήγα] μεταφράσεων»: «Ὁ Κορωνιός... τέλος ὁμολογεῖ, ὅτι μετέφρασε τὸ συγγραμμάτιον τοῦ Γεσνέρου Ὁ πρῶτος ναύτης εἰς τὴν ἑλληνικὴν καὶ ἀπέστειλεν αὐτὸ εἰς τὸν Ρήγαν πρὸς ἐκτύπωσιν, ὑφ' οὗ καὶ ἐδημοσιεύθη μετὰ τῶν ἰδίων αὐτοῦ μεταφράσεων ἐν τῷ βιβλίῳ τῷ φέροντι τὸν τίτλον Ἡθικὸς τρίπους, ὅπερ ὁ Ρήγας ἐξέδωκε κατὰ τὴν ἰδίαν του ὁμολογίαν πρὸς ἀναμόρφωσιν τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους»⁷.

Μεταγενέστερες ἐκδόσεις τοῦ Ἡθικοῦ Τρίποδος

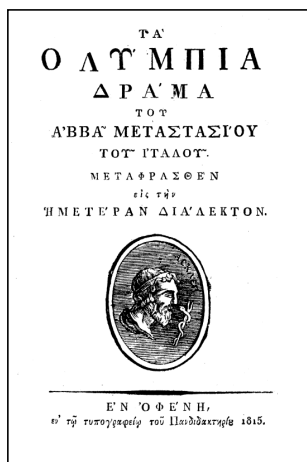
Ὁ Ἡθικὸς Τρίπους μὲ τὰ τρία του ἔργα ἐπανεκδίδεται τὸ 1815 «ἐν Ὁφέρνη», δηλ. στὴ Βούδα, μὲ τίτλο *Τὰ Ὀλύμπια* καὶ ψευδότιτλο *Ὁ Ἡθικὸς Τρίπους*⁸. Ὁμοῦς στὴν ἔκδοση αὐτὴ δὲν ὑπάρχει ἡ ἀφιέρωση τοῦ Ρήγα πρὸς τὸν Στέριο Χατζῆ-Κώνστα τὸν Ὀλυμπιώτη, ὅπως ἐπίσης καὶ ἡ ἔνδειξη στὸν τίτλο τοῦ Ἡθικοῦ Τρίποδος «*Τὸ εἰς τὰ Προλεγόμενα πενταετηρίς, τετραετηρίς ἀναγνωστέον*», διότι διορθώθηκε τὸ κείμενο τῶν Προλεγόμενων, ὅπου ἀναγράφηκε τὸ «*τετραετηρίς*», χωρὶς ὡστόσο, ὅπως διαπιστώσαμε, νὰ διορθωθεῖ ἡ φράση «*κάθε πέμπτον χρόνον*» σὲ κάθε τέταρτον χρόνον. Ἐπίσης στὴν ἔκδοση τοῦ 1815 ἔχουν ἀντικατασταθεῖ οἱ παραστάσεις τόσο στὸν τίτλο, ὅπου ἔχει τεθεῖ ὁ Ἀσκληπιὸς στὴ θέση τοῦ Διός, καθὼς καὶ οἱ ἄλλες τρεῖς παραστάσεις στὴν ἀρχὴ ἐκάστου κε-

⁶ Αἰμ. Λεγρόνδ, *Ἀνέκδοτα ἔγγραφα...* δ. π., σελ. 61.

⁷ Αἰμ. Λεγρόνδ, *Ἀνέκδοτα ἔγγραφα...*, δ. π., σελ. 99 καὶ 101.

⁸ Φιλ. Ἡλιοῦ, *Ἑλληνικὴ βιβλιογραφία τοῦ 19ου αἰώνα. Βιβλία-Φυλλάδια*. Τόμος πρῶτος 1801-1818, Ἀθήνα 1997, ἀρ. 1815.83, σελ. 437-438.

φαλαίου. Ὁ *Ἡθικός Τρίπους*⁹ ἐπανεκδόθηκε στὰ *Ἄπαντα τοῦ Ρήγα*, τόμοι Α΄-Β΄, πού ὁ Λέανδρος Βρανούσης εἶχε ἐπιμεληθεῖ στή

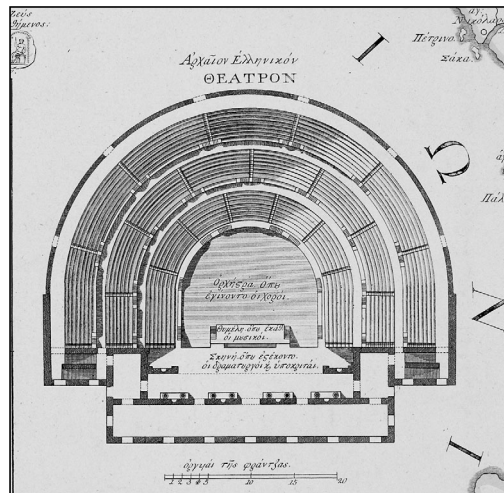
σειρὰ *Ἄπαντα Νεοελλήνων Κλασικῶν*, Ἀθήνα 1968, τόμ. Α΄, σελ. 293-425. Μεμονωμένα *Τὰ Ὀλύμπια* τοῦ Ρήγα ἐπανεκδόθηκαν τὸ 1820 στή Μόσχα, χωρὶς ὅμως τὴν ἀφιερωτικὴ προσφώνηση στὸν Στέριο Χατζῆ-Κώνστα, ὅπου, ὅπως ἔχουμε παρατηρήσει, διορθώθηκε τὸ «πενταετηρίς» σὲ «τετραετηρίς» χωρὶς ὥστόσο νὰ διορθωθεῖ τὸ «κάθε πέμπτον χρόνον» σὲ «κάθε τέταρτον χρόνον».

Πρόσφατα ἔχουμε δύο ἐπανεκδόσεις τῶν *Ὀλυμπίων*, πού χρησιμοποίησαν τὴν ἔκδοση τοῦ Λέανδρου Βρανούση, χωρὶς ὅμως σὲ καμμίαν ἀπὸ τίς μέχρι τώρα ἐκδόσεις νὰ ἔχει συνταχθεῖ εὐρετήριο καὶ γλωσσάριο, τὰ ὁποῖα θὰ ἦταν δυνατὸν νὰ βοηθήσουν στὴν ἐξαγωγή σωστῶν συμπερασμάτων. Ἡ μία ἐγινε ἀπὸ τὸ Διεθνὲς Πολιτιστικὸ Κέντρο Δελφῶν σὲ συμπαραγωγή μὲ τὸ Ἀμφι-Θέατρο Σπύρου Α. Εὐαγγελάτου κατὰ τὸ ἔτος ἐορτασμοῦ τῶν διακοσίων

⁹ Πρόσφατα διαβάσαμε στὸ ἄρθρο τῆς Ἄννας Ταμπάκη, «Τὰ Ὀλύμπια (L' Olympiade) του Pietro Metastasio ἀπὸ τὸν Ρήγα Βελεστινλή», τὸ ὁποῖο περιέχεται στὸ πρόγραμμα τοῦ ἔργου Antonio Vivaldi *Ὀλυμπιάδα*, Κέντρο Μουσικοῦ Θεάτρου Βόλου-Υπουργεῖο Πολιτισμοῦ, Πολιτιστικὴ Ὀλυμπιάδα 2001-2004, πού παρουσιάσθηκε στὸ Βόλο τὸν Ὀκτώβριο τοῦ 2001, σελ. 14-19, ὅτι ἀπὸ τὴ Βουλὴ τῶν Ἑλλήνων στή σειρὰ *Ρήγα Βελεστινλή*, *Ἄπαντα τὰ Σωζόμενα*, τόμ. Γ΄, ἐπανεκδόθηκε καὶ Ὁ *Ἡθικός Τρίπους*, μὲ Εἰσαγωγὴ Ἄννας Ταμπάκη, Φιλολογικὴ Ἐπιμέλεια Ines Di Salvo, Ἀθήνα 2001. Δὲν ἔχουμε δεῖ τὴν ἀναφερομένη ἔκδοση νὰ ἔχει κυκλοφορηθεῖ μέχρι τὴν ἡμέρα ἐκτυπώσεως τῆς ἔκδοσής μας.

χρόνων από τον θάνατο του Ρήγα και τη διοργάνωση του Διεθνούς Συμποσίου «Από τον Διαφωτισμό στις επαναστάσεις: Ο Ρήγας και ο κόσμος του», Δελφοί, 25-28 Ιουνίου 1998, σελ. 53-116, με εισαγωγικά κείμενα του Δημ. Σπάθη, «Ο Μεταστάσιος. Η Ζωή και το έργο του», σελ. 23-24, «Ο Μεταστάσιος και το Νεοελληνικό θέατρο», σελ. 27-32, «Τὰ Ὀλύμπια», σελ. 45-52 και Βάλτερ Ποϋχνερ, «Ο Ρήγας και Τὰ Ὀλύμπια», σελ. 44.

Ἡ δεύτερη ἔκδοση τῶν Ὀλυμπίων ἔγινε ἀπὸ τὴν Θεατρικὴ Βιβλιοθήκη τοῦ Ἰδρύματος Κώστα και Ἑλένης Οὐράνη, Ἀθήνα 2000, σελ. 101-220, με φιλολογικὴ ἐπιμέλεια και ἔκτενὴ ἔμπεριστατωμένη Εἰσαγωγή τοῦ Βάλτερ Ποϋχνερ, σελ. 9-98. Ὅμως στὴν ἐρώτηση, ποὺ διατυπώνεται στὴν Εἰσαγωγή, σελ. 34 «Ποιά εἶναι ἡ σχέση τοῦ Ρήγα με τὸ θέατρο;» θὰ θέλαμε νὰ παρατηρήσουμε ὅτι ὁ Ρήγας κατὰ τὴν πρώτη του ἐπίσκεψη στὴ Βιέννη 1790 παρακολούθησε θεατρικὲς παραστάσεις στίς 8 Ἰουλίου, 1 Αὐγούστου στὸ «θέατρον νασιονάλ» και 21 Αὐγούστου, ὅπως διαπιστώνεται ἀπὸ τὸ χειρόγραφο, ποὺ δημοσίευσε ὁ Νέστωρ Καμαριανός¹⁰. Ἐπίσης ἡ Ἰουλία Χα-

Παράσταση ἀρχαίου θεάτρου ἀπὸ τὸ φύλλο ἑπτὰ τῆς Χάρτας τῆς Ἑλλάδος τοῦ Ρήγα Βελεστινλή.

¹⁰ Βλ. *Revue des Etudes Sud-Est Européennes*, τόμ. 18, 1980, τεύχ. 4 Ὀκτ.-Δεκ. σελ. 688-719 και τόμ. 19, 1981, τεύχ. 1, Ἰαν.-Μάρτ., σελ. 42-69 και τὴν ἑλληνικὴ ἔκδοση ἀπὸ τὴν Ἐπιστημονικὴ Ἑταιρεία Μελέτης Φερῶν-Βελεστίνου-Ρήγα, Εἰσαγωγή-Μετάφραση-Σχόλια ἀπὸ τὸν καθηγητὴ Ἀθανάσιο Καραθανάση, Ἀθήνα 1999, σελ. 39-44.

τζηπαναγιώτη έχει έντοπίσει και έργο που τότε παιζόταν και ο Ρήγας παρακολούθησε κατά τις ώς άνω ήμερομηνίες, (υπό ανακοίνωση-προσωπική έπικοινωνία). Άκόμη σημειώνουμε ότι ο Ρήγας στο έβδομο φύλλο της *Χάρτας* του απεικονίζει ένα «*Άρχαίον Έλληνικόν Θέατρον*», έπεξηγώντας μάλιστα και τὰ μέρη του: «*Όρχήστρα. Όπου έγινοντο οί χοροί*», «*Θυμέλη. Όπου έκάθ. οί μουσικοί*», «*Σκηνή. Όπου έστέκοντο οί δραματουργοί και ύποκριταί*», θέλοντας κατ' αυτόν τόν τρόπο νά τονίσει τήν παιδευτική σημασία του θεάτρου. Τήν παράσταση αυτή του άρχαίου θεάτρου ο Ρήγας τήν έχει πάρει από τò βιβλίο του Barbié du Bogage, *Recueil de Cartes Géographiques plans, vues et médalles de l' ancienne Grèce relatif au voyage du Jeune Anacharsis...*, Paris 1788, και, όπως σημειώνουμε¹¹, μάς έντυπωσίασε τò γεγονός, ότι ο Ρήγας προτίμησε νά χρησιμοποιήσει από τò βιβλίο τήν παράσταση του άρχαίου έλληνικού θεάτρου για νά τή θέσει στή *Χάρτα* του και δέν έλαβε εκείνην του Παρθενώνος με τή δυναμική που έχει στή συνείδηση των Έλλήνων.

Τò έργο *Η Βοσκοπούλα των Άλπεων* εκδόθηκε τò 1811 σέ δίγλωσση μορφή, γαλλικά - έλληνικά, χρησιμοποιώντας τò κείμενο τής έκδοσης του 1797 του Ρήγα, χωρίς όμως τò κείμενο για τόν Μαρμοντέλ, που είχε προτάξει ο Ρήγας στήν έκδοσή του. Επίσης εκδόθηκε τò 1822, όπου όμως εκτός από τò έμμετρο κείμενο του Ρήγα περιλαμβάνεται και σέ πεζή φράση ή υπόθεση του έργου. Και άργότερα σέ νέες μεταφραστικές διασκευές εκδόθηκε, όπως αναφέρει διεξοδικά ο Λ. Βρανούσης¹², ο όποιος μάλιστα σημειώνει ότι τò έργο του Μαρμοντέλ *Η Βοσκοπούλα του Άλπεων* εκδόθηκε και στις βαλκανικές γλώσσες Ρουμανική, Σερβική και Βουλγαρική. *Ο πρώτος ναύτης* του Κορωνιού εκδόθηκε αυτότελώς τò 1848 στήν Άθήνα προσαρμοσμένος όμως «*στά γλωσσοπαιδευτικά ιδεώδη τής εποχής*»¹³.

¹¹ Δημ. Καραμπερόπουλου, «Η "Χάρτα της Ελλάδος" του Ρήγα. Τὰ πρότυπα της και νέα στοιχεία», στο *Η Χάρτα του Ρήγα*, έκδοση Επιστημονικής Έταιρείας Μελέτης Φερών-Βελεστίνου-Ρήγα με τήν υποστήριξη τής Άκαδημίας Άθηνών, Άθήνα 1998, σελ. 44, ύποσημ. 56.

¹² Λ. Βρανούση, «Ρήγας και Marmontel», *Έλληνογαλλικά. Άφιέρωμα στον Roger Milliet*, Άθήνα 1990, σελ. 121-157.

¹³ Γ. Βελουδή, «Η παρουσία του Salomon Gessner στή λογοτεχνία του Έλληνικού Διαφωτισμού», περιοδ. *Ο Έραμιστής*, τόμ. 11 [=Νεοελληνικός Διαφωτισμός. Άφιέρωμα στον Κ. Θ. Δημαρά], σελ. 17-40. Λ. Βρανούση, «Ρήγας και Marmontel», *δ. π.*, ύποσημ. άρ. 47, σελ. 152.

Ἡ ἐπανεκδόσή μας

Γιὰ τὴν ἐπανεκδόση τοῦ βιβλίου τοῦ Ρήγα Βελεστινλή, Ὁ Ἡθικός Τρίπους, Βιέννη 1797, χρησιμοποιήσαμε τὸ πρωτότυπο ἀντίτυπο ποὺ ἀπόκειται στὴ Δημόσια Βιβλιοθήκη Λάρισας¹⁴. Τὸ ἀντίτυπο αὐτὸ ἔχει βιβλιογραφηθεῖ ἀπὸ τὸν Χρῆστο Ντάπλια, *Τὰ παλαιότερα τῆς Δημόσιας Βιβλιοθήκης Λάρισας (1513-1863)*, Λάρισα 1996, ἀρ.101, σελ. 48-49. Ὡστόσο δὲν μνημονεύεται στὶς βιβλιογραφίες τῶν Γ. Λαδᾶ - Α. Χατζηδήμου, *Ἑλληνικὴ Βιβλιογραφία τῶν ἐτῶν 1796-1799*, Ἀθήνα 1973, ἀρ. 67, σελ. 76-81 καὶ τοῦ Θωμᾶ Παπαδοπούλου, *Ἑλληνικὴ Βιβλιογραφία (1466 ci-1800)*, τόμος πρῶτος, Ἀλφαβητικὴ καὶ χρονολογικὴ ἀνακατάταξις, Ἀθήναι, Ἀκαδημία Ἀθηνῶν, 1984, ἀρ. 4799.

Τὸ ἀντίτυπο τοῦ Ἡθικοῦ Τρίποδος τῆς Βιβλιοθήκης Λάρισας περιέχει στὴν ἀρχὴ ἓνα χωρὶς ἀρίθμηση τετρασέλιδο [σελίδες α΄, β΄, γ΄, δ΄]+1-238 σελίδες, σχῆμα 80 μικρό. Στὴ σελ. α΄ ἀναγράφεται ὁ τίτλος «Ο ΗΘΙΚΟΣ ΤΡΙΠΟΥΣ» καὶ στὸ κάτω μέρος «Τό εἰς τὰ προλεγόμενα πενταετηρίς, τετραετηρίς ἀναγνωστέον»¹⁵ μὲ λευκὴ τὴ σελ. β΄. Ἡ σελ. γ΄ περιέχει τὸν τίτλο τῶν Ὀλυμπίων, «ΤΑ ΟΛΥΜΠΙΑ. Δρᾶμα τοῦ Ἀββᾶ Μεταστασίου μεταφρασθὲν εἰς τὴν ἡμετέραν διάλεκτον, Ἐν Βιέννῃ 1797, παρὰ Μαρκ. Πούλιου» μὲ λευκὴ τὴ δ΄ σελίδα. Στὶς ἀριθμημένες σελίδες 1 καὶ 2 βρῖσκεται ἡ ἀφιερωτικὴ προσφώνηση τοῦ Ρήγα «Τῷ τιμιωτάτῳ καὶ χρησιμωτάτῳ κυρίῳ κυρίῳ Στεργίῳ Χατζῆ-Κώνστα Ὀλυμπιώτῃ»¹⁶, ἐνῶ

¹⁴ Εὐχαριστίες ἐκφράζονται στὸν Διευθυντὴ τῆς Δημόσιας Βιβλιοθήκης Λάρισας κ. Γεώργιο Λιακόπουλο γιὰ τὴν ὅλη ἐξυπηρέτηση στὴ χρησιμοποίησι τοῦ ἀντιτύπου Ὁ Ἡθικός Τρίπους.

¹⁵ Ἡ διόρθωση ποὺ ἀναγράφεται δείχνει ὅτι τὸ τετρασέλιδο τυπώθηκε μετὰ τὴν ἐκτύπωση τοῦ ὑπολοίπου βιβλίου.

¹⁶ Ὁ Στέργιος Χατζῆ-Κώνστας ἀπὸ τὸ Νιζυρὸ (σημερινὴ ὀνομασία Καλλιπεύκη) Ὀλύμπου ἦταν δραστήριο μέλος τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητος Βιέννης. Βλ. Σωφρονίου Εὐστρατιάδου, *Ὁ Ἐν Βιέννῃ Ναὸς τοῦ Ἁγίου Γεωργίου καὶ ἡ Κοινότης τῶν Ὀθωμανῶν ὑπηκόων*, Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ 1912, [=Ἀνατύπωσις μὲ Ἐπιμέλεια-Εἰσαγωγή-Εὐρετήριο Χαρ. Χοτζάκογλου, Ἀθήνα 1997], σελ. 41, 49, 73, 74, 174, 177. Ὁ Στέργιος Χατζῆ-Κώνστας ἀναγράφεται συνδρομητὴς γιὰ τὴν ἀγορὰ δύο σειρῶν στὸ Α΄ τόμο τοῦ *Νέου Ἀναχάριστος*, ποὺ μετέφρασε ὁ Γεώργιος Σακελλάριος καὶ ἐκδόθηκε ἀπὸ τὸ τυπογραφεῖο τῶν ἀδελφῶν Πούλιου. Βλ. καὶ *Ἐφημερίς, Ἡ ἀρχαιότερη ἑλληνικὴ ἐφημερίδα ποὺ ἔχει διασωθῆ*, Βιέννη 1791-1797. Ἐκδότες: Οἱ ἀδελφοὶ Μαρκίδες Πούλιου. Ἀνασυνγρότηση τῆς σειρᾶς σὲ φωτοτυπικὴ ἐπανεκδόση. Ἐρευνητικὴ, συλλεκτικὴ καὶ ἐκδοτικὴ φροντίδα, προλεγόμε-

στις σελίδες 3 έως 6 τὰ «Προλεγόμενα». Ἡ ὑπόθεση τῶν *Ὀλυμπίων* περιέχεται στίς σελ. 7-116, ἐνῶ τὸ δεύτερο ἔργο στίς σελίδες 117-192 ἀρχίζοντας μὲ τὸν τίτλο «*Η ΒΟΣΚΟΠΟΥΛΑ ΤΩΝ ΑΛΠΕΩΝ*» καὶ τὴν ὑποσημείωση «*Ἄλπεα ὀνομάζονται τὰ ὄρη ὅπου διαχωρίζουν τὴν Γαλλίαν ἀπὸ τὴν Ἰταλίαν*»¹⁷, χωρὶς ὄνομα συγγραφέως, τόπου καὶ χρόνου καὶ μὲ λευκὴ τὴν ἐπόμενη σελίδα. Τὸ τρίτο ἔργο, σελ. 189-238, φέρει τὸν τίτλο «*Ο ΠΡΩΤΟΣ ΝΑΥΤΗΣ, ποίημα εἰς δὺ ἄσματα Γεονέρου Γερμανοῦ ποιητοῦ. Μεταφρασθὲν εἰς τὴν ἡμετέραν παρὰ Ἀντωνίου Κορωνιοῦ Χίου*» ἀναγράφοντας καὶ τὸ ὄνομα τοῦ μεταφραστῆ. Ἡ σελ. 190 εἶναι λευκὴ καὶ στίς σελ. 191-192 ἀναγράφονται τὰ «Προλεγόμενα».

Διαφορὲς δὺ γνωστῶν ἀντιτύπων τοῦ *Ἠθικοῦ Τρίποδος*

Τονίζεται ἰδιαίτερα ὅτι στὸ πρωτότυπο ἀντίτυπο *Ὁ Ἠθικός Τρίπους* τῆς Βιβλιοθήκης Λάρισας, ποὺ ἐπανεκδίδουμε, παρατηρήσαμε ὅτι τὸ χωρὶς ἀρίθμηση δίφυλλο [σελ. α', β', γ', δ'] μὲ τοὺς τίτλους *Ὁ Ἠθικός Τρίπους* καὶ *Τὰ Ὀλύμπια*, εἶναι ἀνεξάρτητο καὶ κολλημένο στὴ ράχη, ὅπως γίνεται σὲ κάθε τυπογραφικό. Ἡ διαπίστωση αὐτὴ συνηγορεῖ πὼς πράγματι τὸ τετρασέλιδο θὰ τυπώθηκε ἀνεξάρτητα καὶ μάλιστα μετὰ τὴν ἐκτύπωση τοῦ πρώτου δεκαεξασέλιδου, ποὺ περιέχει τὰ «Προλεγόμενα» μὲ τὴν ἀναγραφόμενη διόρθωση τοῦ λάθους «πενταετηρίς» σὲ «τετραετηρίς».

Μετὰ ἀπὸ τὴν ἀνωτέρω παρουσίαση τῶν πρώτων σελίδων τοῦ ἀντιτύπου τοῦ *Ἠθικοῦ Τρίποδος* τῆς Βιβλιοθήκης τῆς Λάρισας, ὑποθέτουμε ὅτι τὸ ἀντίτυπο ποὺ περιγράφει ὁ Λέανδρος Βρανούσης¹⁸ θὰ πρέπει νὰ εἶναι διαφορετικό. Καὶ τοῦτο, διότι ἀναφέρει ὅτι στίς σελίδες γ' καὶ δ' περιέχεται ἡ ἀφιερωτικὴ προσφώνηση, ἐνῶ στὸ ἀντίτυπό μας περιέχεται ὁ τίτλος τῶν *Ὀλυμπίων*. Συγκεκριμένα ὁ Λ. Βρανούσης γράφει: «*Τὸ βιβλίον περιλαμβάνει 4 σελίδες*

να, σημειώσεις κ.λ.π. Λέανδρος Βρανούσης, ἔτος ἑβδομον 1797, ἐπανεκδοσὴ ἀπὸ τὴν Ἀκαδημία Ἀθηνῶν, Κέντρο Μεσαιωνικοῦ καὶ Νέου Ἑλληνισμοῦ, Ἀθήνα 1995, σελ. 585 καὶ στὸν τόμο *Προλεγόμενα*, τῆς ἴδιας σειρᾶς, Ἀθήνα 1995, σελ. 442 καὶ 453.

¹⁷ Τὴν ἴδια ὑποσημείωση ἀπαντοῦμε στὸ βιβλίον τοῦ Ρήγα, *Φυσικῆς Ἀπάνθισμα*, Βιέννη 1790, σελ. 42, «*Τὰ Ἄλπεα βουνὰ χωρίζουν τὴν Φράντζαν ἀπὸ τὴν Νεμετζίαν καὶ Ἰταλίαν*».

¹⁸ Λ. Βρανούσης, *Ρήγας*, [1954], σελ. 291. Λ. Βρανούσης, «*Ρήγας καὶ Marmontel*», ὁ. π., σελ. 127.

στην αρχή χωρίς αρίθμηση [α' -δ'] +1-238 σελίδες (Σχῆμα 8ο μικρό). Ἡ πρώτη σελίδα του (σελ. α') δὲν εἶναι κανονικό ἐξώφυλλο βιβλίου: μοιάζει μ' αὐτὸ πὺν λέμε ψευδότιτλο: ἓνα κενὸ φύλλο (ἢ σελ. β' λευκή) μὲ τὸν τίτλο *Ο ΗΘΙΚΟΣ ΤΡΙΠΟΥΣ* στὸ μέσον. Οὔτε συγγραφέας, οὔτε μεταφραστής, οὔτε ἐκδότης, οὔτε τοποχρονολογία κλπ. ...Μετὰ τὸν ψευδότιτλο αὐτὸν (σελ. α' -β'), ἀκολουθεῖ μιὰ ἀφιερωτικὴ προσφώνηση (σελ. γ' -δ') καὶ τελειώνει τὸ χωρὶς σελιδαρίθμηση πρόσθετο τετρασέλιδο. Μετὰ ἀπ' αὐτό, ἀρχίζει μὲ κανονικὴ καὶ συνεχῆ αρίθμηση (1-238) τὸ βιβλίο. Στῆ σελ. 1 (ἢ σ. 2 λευκή) συναντᾶμε ἓνα πλήρες καὶ κανονικό ἐξώφυλλο»¹⁹.

Κατὰ τὴν αὐτοψία τοῦ ἀντιτύπου τοῦ Ἡθικοῦ Τρίποδος τῆς Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης Ἑλλάδος, πὺν αὐτὸ μᾶλλον ἔχει περιγράψει ὁ Λ. Βρανούσης, παρατηρήσαμε ὅτι τὸ ἀντίτυπο, δωρεὰ τοῦ Δημητρίου Ποστολάκα, εἶναι ραμμένο προφανῶς κατὰ τὴ βιβλιοδεσία του σὲ τρία σημεῖα τῆς ράχης καὶ ἔχει προστεθεῖ μιὰ κορδέλλα ὡς σελιδοδείκτης. Τὸ γεγονός αὐτό μᾶς κάνει νὰ ὑποθέσουμε ὅτι τὸ συγκεκριμένο ἀντίτυπο εἶχε κομμένες τὶς πρώτες του σελίδες καὶ κατὰ τὴ βιβλιοδεσία ἀλλάχθηκε ἢ σειρὰ τους, ἐφ' ὅσον δὲν εἶχε καὶ αρίθμηση. Στῆ συνέχεια τέθηκαν στῆ σειρὰ, στῆ ὁποία τώρα βρίσκονται καὶ ἔχουν περιγραφεῖ ἀπὸ τὸν Λ. Βρανούση. Καταβλήθηκε ἐπὶ πλέον προσπάθεια νὰ παρατηρήσουμε τὸ κόλλημα τοῦ ἀνεξάρτητου δίφυλλου στῆ ράχη τοῦ βιβλίου, ὅπως ἔγινε καὶ στὸ ἀντίτυπο τῆς Βιβλιοθήκης Λάρισας, ἀλλὰ ἦταν ἀκατόρθωτο λόγω τοῦ μεταγενεστέρου ραψίματος τοῦ βιβλίου. Θὰ ἔπρεπε νὰ διαλυθεῖ τὸ ἀντίτυπο γιὰ νὰ γίνεῖ αὐτὴ ἡ διαπίστωση. Ἐλπίζουμε ὅτι ἡ ἀνεύρεση ἑνὸς τρίτου ἀντιτύπου τοῦ Ἡθικοῦ Τρίποδος θὰ βοηθήσει νὰ λυθεῖ αὐτὸ τὸ συγκεκριμένο πρόβλημα.

Χαρακτηριστικὸ πάντως εἶναι καὶ τὸ γεγονός, ὅτι ὁ Κοραῆς σὲ ἐπιστολὴ του, 6 Μαρτίου 1805, πρὸς τὸν Ἀλέξ. Βασιλείου σημειώνει πὺς «..ἀπὸ τὰ Ὀλύμπια τοῦ Μεταστασιοῦργα μ' ἄρσεν ἢ προσφωνητικὴ ἐπιστολή...»²⁰. Αὐτὴ ἡ ἀναφορὰ μπορεῖ νὰ σημαίνει ὅτι στῆν ἀρχὴ ἦταν ὁ τίτλος τῶν Ὀλυμπίων καὶ στῆ συνέχεια τὸ προσφωνητικὸ κείμενο πρὸς τὸν Στέριο Χατζῆ-Κώνστα. Δὲν δικαιολογεῖται νὰ ἀναφέρει μόνον τὸν Μεταστάσιο, διότι ὑπῆρχε καὶ τὸ ἄλλο

¹⁹ Παρόμοια ἐπαναλαμβάνονται ἀπὸ τὸν Λ. Βρανούση καὶ στὸ τόμο *Ἐφημερίδες 1797, Προλεγόμενα, ὁ. π.*, ὑποσημ. ἀρ. 40, σελ. 519-525 καὶ ἰδιαίτερα στῆ σελ. 521.

²⁰ Βλ. Ἰ. Ἀδαμαντίου Κοραῆ, *Ἀλληλογραφία*, τόμ. Δεύτερος 1799-1809, Μορφωτικὸ Ἰδρυμα Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, Ἀθήνα 1966, σελ. 242.

ἔργο τοῦ Μαρμοντέλ, ἀπὸ τὸ ὁποῖο πήρε τὶς λέξεις «*μουντάδα, τζομπάνισσα*», γὰρ τὶς ὁποῖες κατηγορεῖ τὸν Ρήγα ὅτι τάχα χρησιμοποιεῖ καὶ ξένες λέξεις. Ὁ Κοραῆς γὰρ νὰ ἐκφράζεται ἔτσι θὰ εἶχε μᾶλλον μπροστὰ τοῦ ἓνα ἀντίτυπο ὅπως αὐτὸ τῆς Βιβλιοθήκης τῆς Λάρισας, πού ἐπανεκδίδουμε. Ἐπίσης ὁ Alter στίς 26 Ἰουλίου 1797, ὅπως προαναφέραμε, γράφει σὲ γερμανικὸ περιοδικὸ ὅτι στὸ τυπογραφεῖο τῶν ἀδελφῶν Πούλιου τυπώνεται ἐκτὸς ἀπὸ τὸ βιβλίο *Νέος Ἀνάχαρσις* καὶ τὰ *Ὀλύμπια* τοῦ ἀββᾶ Μεταστασίου, πού σημαίνει ὅτι εἶχε δεῖ τὸ τετρασέλιδο καὶ ἔδωσε προσοχὴ στὸν τίτλο τῶν *Ὀλυμπίων*, πού εἶχε τὴ μορφή κανονικοῦ ἐξωφύλλου.

Μετὰ ἀπὸ αὐτὴν τὴν παρουσίαση τῶν σελίδων τοῦ ἀντιτύπου, πού ἐπανεκδίδουμε, θὰ πρέπει νὰ ὑπάρξει διαφοροτικὴ ἐρμηνεία τῆς ἔκδοσης τοῦ *Ἡθικοῦ Τρίποδος*. Πιθανὸν ἀρχικὰ στίς πρῶτες μὲ ἀρίθμηση σελίδες 1 καὶ 2 νὰ εἶχε τεθεῖ ἡ ἀφιερωματικὴ προσφώνηση καὶ ὡς ἐξωφύλλο χωρὶς ἀρίθμηση²¹ ὁ Ρήγας νὰ ἤθελε νὰ προσθέσει τὸν τίτλο «*Τὰ Ὀλύμπια*». Ἴσως ἐκ τῶν ὑστέρων, ἐπειδὴ θὰ ἤθελε νὰ συμπληρώσει τὸ τομίδιο μὲ ἄλλα δυὸ ἔργα, ἀναγκάστηκε νὰ συμπληρώσει τὴν ἔκδοση μὲ ἓνα πρόσθετο χωρὶς ἀρίθμηση τετρασέλιδο γὰρ νὰ θέσει στίς σελ. α΄ -β΄ τὸν γενικὸ τίτλο «*Ἡθικὸς Τρίπους*», ἐνῶ στίς σελ. γ΄ -δ΄ τὸν τίτλο τοῦ πρῶτου ἔργου «*Τὰ Ὀλύμπια*».

Ἡ μεθοδικὴ ὥστόσο προβληματικὴ, πού ἀναπτύσσεται ἀπὸ τὸν Λ. Βρανούση σχετικὰ μὲ τὸ Κανδελάριο τοῦ 1797 τῶν ἀδελφῶν Πούλιου, ὅτι κυκλοφοροῦσε καὶ μὲ κείμενο ἐπιγραφόμενο «*Ὀλυμπιάς*», ἴσως εἶναι σωστὴ ὑποθέτει πὼς τότε εἶχε τυπωθεῖ τὸ ἔργο τοῦ Ρήγα καθὼς καὶ τὸ χωρὶς τὸ ὄνομά του ἐξωφύλλο. Μπορεῖ ἀπὸ μιὰ ἄποψη νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ ὑπόθεση αὐτὴ-ἐφ' ὅσον δὲν ἔχει ἀνευρεθεῖ μέχρι σήμερα κάποιο ἀντίτυπο τοῦ Κανδελαρίου τοῦ 1797, τὸ ὁποῖο ὑποθέτουμε ὅτι θὰ κυκλοφόρησε χωρὶς τὴν ἀφιερωτικὴν προσφώνηση στὸν Χατζῆ-Κώνστα Ὀλυμπιώτη. Ἄν ἔτσι ἔχει τὸ πρᾶγμα, τότε θὰ μπορεῖ νὰ ἐξηγηθεῖ γιὰτὶ δὲν ἔβαλε ὁ Ρήγας στὴ σελίδα τίτλου τὸ ὄνομά του. Ἄν βρεθεῖ ἀντίτυπο τοῦ Κανδελαρίου τοῦ 1797, θὰ εἶναι δυνατὸν νὰ λυθοῦν τὰ ἐρωτήματα αὐτά. Ἴσως πάλι νὰ εἶχε δημοσιευθεῖ ἐκεῖ τὸ ἔργο σὲ μιὰ πρώτη ἑμμετρὴ μορφή

²¹ Ὁμοίως τὸ ἴδιο παρατηροῦμε νὰ γίνῃ καὶ στὴν ἔκδοση τοῦ τετάρτου τόμου *Νέος Ἀνάχαρσις*, πού προηγήθηκε τῆς ἔκδοσης τοῦ *Ἡθικοῦ Τρίποδος*, ὅπου ὑπάρχει ἓνα χωρὶς ἀρίθμηση φύλλο, μὲ σελ. α΄ πού φέρει τὸν τίτλο, καὶ σελ. β΄ μὲ τὸ ἐπίγραμμα τὸ ἀφιερωμένο στὸν Ρήγα.

καί στη συνέχεια ὁ Ρήγας νά τὸ ἐπεξεργάσθηκε καί νά τὸ ἔδωσε γιὰ τύπωμα, χρησιμοποιῶντας ὁμως τὸ ἴδιο ἐξώφυλλο, χωρὶς τὸ ὄνομά του, τὸ ὁποῖο ὁμως φαρδιά - πλατιά ἀναγράφεται στὴν προσφωνητικὴ ἀφιέρωση, ὅπου μνημονεύεται τὸ περιεχόμενον τοῦ Ἑθνικοῦ Τρίποδος ὡς «ἐμπεριέχον τρία τινά...πρῶτον, τὴν εἰλικρινεστάτην φιλίαν, δεύτερον τὴν γυναικείαν σωφροσύνην καὶ τρίτον τὴν φυσικὴν ἀπλότητα». Ἡ διαπίστωση ὁμως, ὅτι ὁ Ρήγας στὰ Ὀλύμπια δὲν χρησιμοποιεῖ ξένες λέξεις (βλ. παρακάτω), ὅπως στὰ ἄλλα του ἔργα, ἴσως μποροῦμε νά ὑποθέσουμε ὅτι ἐπεξεργάσθηκε τὸ κείμενο καὶ τοῦ ἔδωσε τὴν ὀριστικὴ μορφή λίγο πρὶν ἀπὸ τὴν παράδοση τοῦ ἔργου στὸ τυπογραφεῖο τῶν ἀδελφῶν Πούλιου. Πιθανὸν νά εἶναι ἓνα ἀπὸ τὰ τελευταῖα του ἔργα μαζί μὲ τὴν Ἐπαναστατικὴ Προκήρυξη, τῆς Νέας Πολιτικῆς Διοικήσεώς του, τὴν ὁποία τυπώνει παράνομα μετὰ ἀπὸ λίγο χρονικὸ διάστημα στὸ ἴδιο τυπογραφεῖο. Ὁ Ρήγας ἀποβάλλει προοδευτικὰ ἀπὸ τὰ κείμενά του τὶς ξένες λέξεις, τὶς ὁποῖες συχνὰ συναντοῦμε στὰ ἔργα τῆς πρώτης ἐκδοτικῆς του περιόδου τοῦ 1790, *Σχολεῖον ντελικάτων ἐραστῶν καὶ Φυσικῆς ἀπάνθισμα*.

Α΄. ΤΑ ΟΛΥΜΠΙΑ

Ὁ τίτλος τοῦ ἰταλικοῦ ἔργου τοῦ Μεταστάσιο εἶναι «*L' Olympiade*», δηλ. «Ὀλυμπιάδα»²², πού ὁμως ὁ Ρήγας δὲν χρησιμοποιεῖ, ἴσως, ὅπως παρατηρεῖ ὁ Λ. Βρανούσης²³, γιὰ νά μὴ συγχέεται μὲ τὸ κύριο ὄνομα "Ὀλυμπιάς", τὸ ὁποῖο ἔφερε καὶ ἡ μητέρα τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου. Στὸ ἔργο του ὁ Ρήγας δίδει τὸν τίτλο «*Τὰ Ὀλύμπια*» μὲ μιὰ πιὸ δυναμικὴ σημασία, πού προσανατολίζει ἀμέσως τὸν ἀναγνώστη στὰ γεγονότα τῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγώνων. Ἴσως τὸν τίτλο νά τὸν ἔλαβε ἀπὸ τὸν Νέο Ἀνάχαρσι, σελ. 256, ὅπου ἀναγράφεται ὅτι «*τέσσερες μεγάλαι πανηγύρεις συνενώνουσιν ὅλα τὰ γένη τῆς Ἑλλάδος. Τὰ Πύθια, ἢ τῶν Δελφῶν, Τὰ Ἴσθμια, τῆς Κορίνθου, Τὰ Νέμεα, καὶ Τὰ Ὀλύμπια*».

Ἔχει διατυπωθεῖ ἡ ἄποψη ὅτι τὸ ἔργο, ἐνῶ δὲν ἔχει ἐπαναστατικὰ στοιχεῖα ὁ Ρήγας τὸ ἐξέδωσε σὲ μιὰ ἐποχῇ, κατὰ τὴν ὁποία

²² Μὲ τὸν τίτλο «Ὀλυμπιάδα» ἀποδίδεται στὸν Ρήγα χειρόγραφο μὲ τὴν κατὰ λέξη μετάφραση τοῦ ἰταλικοῦ κειμένου τοῦ Μεταστάσιο πού θὰ εἶχε μεταφρασθεῖ σὲ προγενέστερη ἐποχῇ. Βλ. Λ. Βρανούση, *Ρήγας*, [1954], σελ. 298-299.

²³ Βλ. Λ. Βρανούση, *Ἐφημερίδες... Προλεγόμενα*, 1797, Ἀθήνα 1995, σελ. 521.

προετοίμαζε τὸ ἐπαναστατικὸ του σχέδιο καί, ὅπως ἔγραφε στὸν Κορωνιό, τότε πού «δὲν εἶναι καιρὸς γιὰ βιβλία»²⁴. Ὅμως οἱ κρίσεις δὲν θὰ πρέπει νὰ διατυπώνονται μὲ τὰ σημερινὰ δεδομένα, ἀλλὰ καλὸ εἶναι νὰ γνωρίζουμε τίς τότε συνθήκες πού ἐπικρατοῦσαν καὶ κυρίως τὴν ιδιαίτερη λειτουργία τῆς λογοκρισίας τῆς Αὐστριακῆς Ἀστυνομίας. Ὁ Ρήγας γιὰ τὴν ἐκτύπωση τῶν βιβλίων του ἔπρεπε κάθε φορὰ νὰ παίρνει τὴν ἄδεια τῆς λογοκρισίας, προσπαθώντας παράλληλα νὰ ἀποκρύπτει τοὺς πραγματικούς του σκοπούς. Χαρακτηριστικὴ πάντως εἶναι ἡ περίπτωση τῆς προσφώνησής του στὸν Στέριο Χατζη-Κώνστα Ὀλυμπιώτη στὴν ἔκδο-

16 Π Ρ Α Ξ Ι Ε Σ Α' Σ Κ Η Ν Η' Δ'.	
Χορός.	Ὡ' τεργὰ Φιλτατα δάση, ὦ πανευτυχῆς Φιλτάτη, Ἐλευθερία.
Ἀγγή η.	Ἐδὼ ἂν εἴ ἄληθεῖα δίδεται τευφῆ καμμία, εἴν' ἀδῶα ἀπιστάτη, ἔτε ἔγχωρεῖ ἀπάτη, ἔως μὲ τὴν πισοσύνη κάμνσσι τὴν εὐφροσύνη νὰ πλειοάσῃ.
Χορός.	Ὡ' τεργὰ Φιλτατα δάση, ὦ πανευτυχῆς Φιλτάτη Ἐλευθερία.
Ἀγγή η.	Ἐδὼ καθ' ἐνὸς μετεία εἶναι ἡ περιουσία, ὅσον δὲ πενιχροτάτη φαίνεται κλισιωτάτη. οἴστος τῆς πλειονείας καὶ φόβος τῆς πτωχείας ὄν πὸν ταράσσει.

Π Ρ Α Ξ Ι Ε Σ Α' Σ Κ Η Ν Η' Δ' 17	
Χορός.	Ὡ' τεργὰ Φιλτατα δάση, ὦ πανευτυχῆς Φιλτάτη Ἐλευθερία.
Ἀγγή η.	Στρατευμάτων ἰδὼ χρεία μὴδε κόσμων εἰς τειχία, ἢ Εἰρήνη πληρεσάτη σειεὰ ἀσφαλεσάτη. πράγμα ἂν διδοί αἰτίαν Φιλαργύου τὴν καρδίαν νὰ δέλασῃ.
Χορός.	Ὡ' τεργὰ Φιλτατα δάση, ὦ πανευτυχῆς Φιλτάτη Ἐλευθερία.
Ἀγγή η.	Ἐδὼ μετὰ σωφροσύνης ἔςτα ἢ κέθε νέα ὅσον . . .
Ἀφισία	Λυκωρῆς, μὴ τὰ ἀφῆρη. (1)
(1) Σκεύεται ἡ Ἀγγή η ἐπὶ τῆς πύλης.	

ση τοῦ *Ἡθικοῦ Τρίποδος*, ὅπου ὁ Ρήγας δὲν τολμᾷ νὰ ἀναγράψει τὴν λέξη ἐλευθερία, ἀλλὰ στὴ θέση της βάζει ἀποσιωπητικά. Κι' αὐτὸ τὸ κάνει διότι, ὡς νουνεχῆς καὶ «σώφρων ἐξεταστής τῶν πραγμάτων», γνώριζε πολὺ καλὰ ὅτι δὲν θὰ τοῦ χορηγοῦσαν τὴν ἄδεια νὰ τυπώσει τὸν *Ἡθικὸ Τρίποδα* καὶ ἐπὶ πλέον θὰ ἔδινε ἀφορμὴ νὰ ἀποκαλυφθεῖ τὸ ἐπαναστατικὸ του σχέδιο. Ὡστόσο στὸ κεί-

²⁴ Αἴμ. Λεγράνδ, *Ἀνέκδοτα ἔγγραφα*,...ὁ. π., σελ. 73.

μενο τῶν Ὀλυμπίων, σελ. 16-17, τοῦ δίνεται ἡ εὐκαιρία, ἄσχετα ἀπὸ τὸ νόημα τοῦ ἰταλικοῦ πρωτοτύπου, νὰ τονίσει τὴν «Ἐλευθερία» μὲ τὰ πιὸ ἔντονα καὶ ἀραιὰ τυπογραφικὰ στοιχεῖα, γιὰ νὰ ἐντυπωσιάσει καὶ συγκινήσει τὸν Ἑλληνα ἀναγνώστη. Ἐξ ἄλλου ὁ Ρήγας μὲ τὴν ἀναφορὰ στὰ Ὀλυμπιακὰ ἀγωνίσματα καὶ τὶς παραστάσεις τους, τὶς ὁποῖες παραθέτει στὸ βιβλίο του, προσδίδει μιὰ δυναμικὴ στὴν ἐνίσχυση τοῦ φρονήματος τῶν σκλαβωμένων, ἀπαραιτήτου στοιχείου στὴν ἐπαναστατικὴ ψυχολογικὴ τους προετοιμασία.

Οἱ Ὀλυμπιακοὶ ἀγῶνες

Ὁ Ρήγας στὴν ἀρχὴ τῶν Ὀλυμπίων παραθέτει τὰ "Προλεγόμενα", στὰ ὁποῖα ἀναγράφει μὲ σχετικὴ ἐπεξηγήση τὰ εἶδη τῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγωνισμάτων τῆς ἀρχαιότητος. Παράλληλα ὁμως προσφέρει καὶ μιὰ πολὺ σημαντικὴ πληροφορία πῶς μερικὰ Ὀλυμπιακὰ ἀγωνίσματα διατηροῦνταν κατὰ τὴν ἐποχὴ τοῦ στῆ Θεσσαλία²⁵ καὶ σὲ ὅλη τὴν Ἑλλάδα²⁶. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπο ὁ Ρήγας δείχνει ἔμμε-

²⁵ Σημειώνουμε ὅτι στὴ γενέτειρα τοῦ Ρήγα τὰ ἀγωνίσματα τοῦ ἄλματος εἰς τριπλοῦν καὶ τῆς ρίψης λιθορίου ἐλάμβαναν χώρα μέχρι τῆ δεκαετία τοῦ 1950 κατὰ τὴν ἡμέρα πανηγύρεως, δέκα Φεβρουαρίου, τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Χαράλαμπος, ἐκκλησία ἡ ὁποία σημειώνεται στὴν *Ἐπιπεδογραφία τοῦ Βελεστίνου*, στὸ τέταρτο φύλλο τῆς *Χάρτας*. (Πληροφορία ἀπὸ τὸν Δημήτριο Ἀθ. Κογκούλη, Γενικὸ Γραμματέα τῆς Ἐπιστημονικῆς Ἐταιρείας Μελέτης Φερῶν-Βελεστίνου-Ρήγα). Ἀκόμη στὴν ἐφημερίδα τοῦ Βόλου *Ἡ Θεσσαλία*, 14 Φεβρουαρίου 1907, δημοσιεύεται ἀνταπόκριση ἀπὸ τὸ Βελεστίνο ὅτι στὸ ἀγώνισμα τοῦ ἄλματος εἰς τριπλοῦν κατὰ τὴν πανήγυρη τοῦ Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Χαράλαμπος, ἐπρώτευσε ὁ Ἀθανάσιος Καφίδας ἀπὸ τὸ Σερατζί. (Πληροφορία Βασιλείας Γιασιρᾶνη-Κυρίτση ἀπὸ τὸ ὑπὸ ἔκδοση ἔργο τῆς γιὰ τὴν πρόσφατη ἱστορία τοῦ Βελεστίνου). Ὑποθέτουμε πάντως ὅτι ὁ Ρήγας στὰ Προλεγόμενά του μὲ τὴν ἐπεξηγηματικὴ φράση «Ἄλμα, νὰ πηδήση ταῖς τρεῖς» θὰ ὑπονοεῖ μᾶλλον τὸ ἄλμα εἰς τριπλοῦν.

²⁶ Γιὰ τὴν ἐπιβίωση στὸν ἐλληνικὸ χῶρο τῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγωνισμάτων ἐνδεικτικὰ προσθέτουμε τὴ μνεία τοῦ Firmin Didot, *Notes d' un voyage fait dans le levant en 1816 et 1817*, Παρίσι 1826, πού περιγράφει τοὺς ἀθλητικὸς ἀγῶνες στὶς Κυδωνίες ἢ Αἰβαλί τῆς Μ. Ἀσίας: «Σέ ὅλη σχεδὸν τὴν Ἑλλάδα αὐτὲς οἱ γιορτινὲς ἡμέρες [τοῦ Πάσχα] εἶναι ἀφιερωμένες σέ ἀγῶνες πού θυμίζουν αὐτοὺς τῆς ἀρχαιότητος. Ἀπὸ τὸ προῖ, ἡ δημόσια πλατεία στὶς Κυδωνίες, μεταμορφωμένη σέ γυμναστήριο, ἦταν γεμάτη ἀθλητές. Γιατί σ' αὐτὴν τὴν πόλη, ὅπως ἐπίσης καὶ στὴν Πέργαμο, ἡ πάλη ἔχει γίνει τέχνη μὲ δασκάλους. Τὸ ρίξιμο τοῦ μαρμαρίνου δίσκου διατηρεῖται ἀκόμη σέ μερικὰ νησιά». Βλ. Ἀρ. Σταυροπούλου, «Ἐπιβιώσεις τῆς Ὀλυμπιακῆς ιδέας στὴν Τουρκοκρατία. Ἡ περίπτωση τοῦ Αἰβαλί (1817)», στὸ

σα την ιστορική συνέχεια των Ἑλλήνων, ἐνισχύει τὴν ιστορική αὐτοσυνειδησία τῶν σκλαβωμένων, οἱ ὅποιοι ὡς ἀπόγονοι τῶν ἀρχαίων, ὅπως τονίζει ὁ Ρήγας, διατηροῦν τὰ Ὀλυμπιακὰ ἀγωνί-

ΝΕΟΣ ΑΝΑΧΑΡΣΙΣ.

ΤΌΜΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΣ.

Μεταφρασθεῖς, τὰ μὲν 32. 33. καὶ 34

. Κεφάλαια.

παρά τῷ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΒΕΝΤΟΥ ΖΑΚΥΝΘΙΟΥ.

Τὰ 32

35. 36. 37. 38. ἔ. 39.

παρά τῷ

ΦΗΓΑ ΒΕΛΒΣΤΙΝΗΨ

ΘΕΤΤΑΛΟΥΨ

Διορθωθεῖς ἔκδοθεῖς παρά τῷ αὐτῷ.

✠✠✠

Ἐν Βιέννῃ. 1797.

ὈΛΥΜΠ. ἈΓΩΝΕΣ. 259

μεταξὺ τῶν ἐπισημῶν βραβεῖα, χωρὶς νὰ φαῖν ἵσσοποιος ἢ δικαιοσύνη τῶν κριτῶν. (α) Ἀλλοῦθι, ὅμοι ἐνὶν, ἐπὶ διὰ νὰ τὴν σκεπασσοῖ ἐπὶ πλέει, ἐσοχηρῶδη τοῖς ἀθληταῖς νὰ προσλαυδῶσιν εἰς τὴν γερσοῖαν τῆς Ὀλυμπίας ἐναντίον τῷ δεσπισματός ὅπῃ τῆς ὑπερεῖ τὸν σέφανον. (β)

Εἰς κἀκε Ὀλυμπιάδα ἐκλέγεται μὲ κλήρου τῆς κριτῆς ἢ προέδρου τῶν ἀγῶνων. (γ) ὁκτὸ ἔναι διὰτὶ πέρουσι ἕνα ἀπὸ κἀκε φυλῆν. (δ) Συνάζονται εἰς τὴν Ἡλίον πρὸ τῆς πανηγυρεως τῶν ἀγῶνων, ἔ εἰς διάκεμα ἕκα μινῶν διδάσκονται καταλεπταῖς τὰ ἔργα ὅπῃ δὲ νὰ ἐκπληρώσωσι, διδάσκονται περὶ τῶν ὑπὸ κριτῶν, αἵτινες εἶναι οἱ φύλακες ἔ διεμμενεταῖ τῶν διαταγῶν ὅπῃ ἀνέφερα. (ε) Καὶ διὰ νὰ ἐνώσωσι τὴν πείραν μὲ τὴν διδασκαλίαν, γυμνάζουσι εἰς τὸν αὐτὸν καιρὸν τῆς ἀθλητικῆς ὅπῃ ἄλλου νὰ καταγεμφοῦσιν. (ς) διὰ νὰ συναινερωῦσιν ἐπὶ τῷ βραβεῖο τῷ δρόμῳ, ἔ τῶν πεμμοτοτέρων περὶ κῶν γυμνασμάτων. (η) Πόλλοι ἀπὸ αὐτῆς τῆς

(α) *Alia*, χωρὶς εἰς *Ρῶσ.* σ. 344

(β) *Παυ.* β 6 κ. 3. σ. 458.

(γ) *Φιλοσ.* ἔκδοσ. *δ' αὐτῶν* β 3 κ. 30. σ. 121.

(δ) *Παυ.* β. κ. 9. σ. 397.

(ε) *σ' αὐτ.* β. κ. 24. σ. 514.

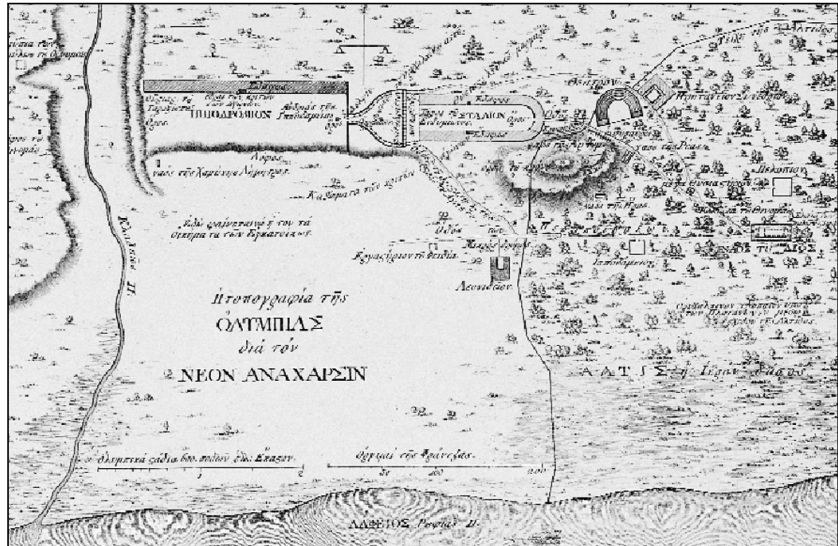
(ς) *Alia*, ἔκδοσ. 11. σ. 212.

(η) *Παυ.* αὐτ. σ. 513.

R 2

σματα. Σημειώνει ἀκόμη ὅτι οἱ Ὀλυμπιακοὶ ἀγῶνες «ἐπανηγουρίζοντο ἀπὸ τοὺς προπάτορές μας», συνδέοντας ἔτσι τοὺς Ἑλληνας τῆς ἐποχῆς του μὲ τοὺς ἀρχαίους. Ἐπὶ πλέον προσφέρει καὶ ἕνα αἰσθημα αἰσιοδοξίας ὅτι θὰ πρέπει ὄχι μόνον νὰ διατηροῦν στὰ χρόνια τῆς σκλαβιάς τὰ Ὀλυμπιακὰ ἀγωνίσματα, ἀλλὰ καὶ μετὰ

Σημειώματα γιὰ τὴν Ἱστορία τῆς Ἱατρικῆς, Ἀθήνα 1984, σελ. 57-60 ἀπὸ οὗ καὶ τὸ κείμενο πού παρατέθηκε. Ἐπίσης ἡ *Γενική Ἐφημερίς τῆς Ἑλλάδος*, Ἐν Αἰγίνῃ 19 Ὀκτωβρίου 1829, ἀναφέρει ὅτι σὲ στρατόπεδο τῶν Μεγάλων διεξήχθησαν τρία ἀγωνίσματα «σκοποβολή, δρόμος καὶ τό πήδημα» ἀναγράφοντας τοὺς νικητῆς καὶ τὰ ἔπαθλά τους. Γιὰ τὴ διατήρηση τῶν ἀγωνισμάτων ἀκόμη καὶ στὴν βυζαντινὴν περίοδο ἐνδεικτικὰ ἀναφέρουμε τὴν ἔμμεση μνεῖα τοῦ Θεοδώρου Στουδίτου (759-826) στὸ ἔργο του «Κατηχητικόν», ἔκδοσι τοῦ 1676, σελ. 100, στὴ Βενετία «Παρά Νικολάω τῷ Γλυκεῖ τῷ ἔξ Ἰωαννίνων», παρατηρῶντας στοὺς μοναχοὺς ὅτι «ἡ πολιτεία ἡ ἐδικὴ μας δέν εἶναι τοιαύτη, νὰ πολυτρώγομεν καὶ νὰ πολυπίνωμεν, νὰ πηδῶμεν καὶ νὰ ρίχνωμεν τὸ λιθάρι», Πρβλ. Παρασκευᾶ Σαμαρᾶ, *Ἡ ἀναβίωσις τῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγῶνων στὴν Ἑλλάδα, 1797-1859*, Ἀθήνα 1992, σελ. 13-14.

Ἡ «Ἐπιπεδογραφία τῆς Ὀλυμπίας» ἀπὸ τὸ φύλλο ἑννέα τῆς Χάρτας τῆς Ἑλλάδος τοῦ Ρήγα Βελεστινῆ.

τὴν ἐπανάσταση στὴν Ἑλλάδα νὰ τοὺς προσδώσουν τὴν αἴγλη, ποὺ θὰ πρέπει νὰ ἔχουν, ὥστε νὰ «πανηγυρίζονται» ἀπὸ τοὺς ἀπογόνους τῶν «προπατόρων» τους.

Μὲ τοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνες ὁ Ρήγας ἀσχολεῖται ἐπὶ πλέον στὸ βιβλίο ποὺ μετέφρασε *Νέος Ἀνάχαρσις*²⁷, ὅπου ἓνα κεφάλαιο μὲ ἑβδομήντα σελίδες εἶναι ἀφιερωμένο σ' αὐτούς, ἀναγράφοντας μάλιστα ὡς κεφαλίδα σὲ κάθε φύλλο τοῦ κεφαλαίου τὸ «Ὀλυμπιακοὶ Ἀγῶνες». Ἀκόμη στὴ *Χάρτα τῆς Ἑλλάδος* στὸ φύλλο ἑννέα παραθέτει τὸ τοπογραφικὸ διάγραμμα τῆς ἀρχαίας Ὀλυμπίας, ὅπου τελοῦνταν οἱ Ὀλυμπιακοὶ ἀγῶνες, ὅπως ἐπίσης καὶ στὸν τίτλο τῆς *Χάρτας* στὸ φύλλο τέσσερα ἔχει παραστάσεις ἀπὸ τὰ Ὀλυμπιακὰ ἀγωνίσματα ἐλεύθερης πάλης, ἵπποδρομίας καὶ ἄρματοδρομίας. Τὶς παραστάσεις αὐτὲς μὲ τὰ Ὀλυμπιακὰ ἀγωνίσματα ὁ Ρήγας τίς θέτει, ὅπως ἔχει δείξει ὁ Λεάνδρος Βρανούσης²⁸, στὴν ἀρχὴ τῶν τριῶν κεφαλαίων τῶν Ὀλυμπίων, ἐνῶ διακοσμεῖ τὴ

²⁷ Ρήγα Βελεστινῆ, *Νέος Ἀνάχαρσις*, Βιέννη 1797, Κεφάλαιο ΚΗ', «Ὀδοιπορεία εἰς Ἡλιάν, Ὀλυμπιακοὶ ἀγῶνες», σελ. 252-323.

²⁸ Λ. Βρανούσης, «Ρήγας καὶ Marmontel» στὸν τόμο *Ἑλληνογαλικά, Ἀφιέρωμα στὸν Roger Milliet*, Ἀθήνα 1990, σελ. 121-157, καὶ σὲ ἀνάτυπο μὲ προσθήκες, Ἀθήνα 1992. Ἐδῶ στὴ σελ. 131-132.

Ο τίτλος της Χάρτας της Ελλάδος, Βιέννη 1797, από όπου ο Ρήγας πήρε την ευρισκόμενη στο δεξιό μέρος παραστάση του Όλυμπιου Διός με τὰ σύμβολά του τόν ἀετό καί τόν κεραυνό, καθώς καί τίς ευρισκόμενες στό ἀριστερό μέρος παραστάσεις πάλης, ἀματοδρομίας καί ἵπποδρομίας γιά τόν τίτλο καί τήν ἀρχή τῶν τριῶν κεφαλαίων τῶν Ὀλυμπίων.

σελίδα τίτλου με την παράσταση του Ὀλυμπίου Διός, πρὸ τιμῆν τοῦ ὁποίου τελοῦνταν τὰ Ὀλυμπιακὰ ἀγωνίσματα. Ἐπισημαίνεται ὡστόσο ὅτι στὴν ἐπανεκδοσὴ τοῦ *Ἡθικῶν Τρίποδος* τοῦ 1815 οἱ παραστάσεις αὐτὲς ἔχουν ἀντικατασταθεῖ με ἄλλες. Ἐνδιαφέρουσα πάντως γιὰ τὴν ἀπήχηση τῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγῶνων εἶναι καὶ ἡ πληροφορία τοῦ Ἀναστασίου Ζωσιμᾶ ἀπὸ τὴ Νίζνα, ὁ ὁποῖος σὲ ἐπιστολὴ του, 14 Ἰανουαρίου 1805, πρὸς τὸν Δωρόθεο Πρωῖο στὴν Κωνσταντινούπολη ἔγραφε ὅτι ὁ Εὐγένιος Βούλγαρις (1716-1806) μεταφράζει τὸ βιβλίο περὶ τῆς γυμναστικῆς τέχνης τοῦ Ἰταλοῦ ἱατροῦ *Hieronimo Mercuriali* (1530-1606)²⁹: «Ὁ κύριος Εὐγένιος ὑπέργηρος ὢν, καὶ ἤδη μεταφράζει τὴν ἐπιτομὴν τῆς γυμναστικῆς τέχνης τοῦ Ἰερωνύμου τοῦ Ἑρμείου»³⁰.

Συμπληρωματικὰ σημειώνουμε ὅτι ἡ ἰδέα τῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγῶνων ἔκανε τὴν ἐμφάνισή της στὴν ἐπαναστατημένη Γαλλία, ὅπως διαβάζουμε σὲ φύλλα τῆς *Ἐφημερίδος*³¹ τῶν ἀδελφῶν Πούλιου. Συγκεκριμένα δημοσιεύεται ἡ εἶδηση ὅτι στίς 10 Σεπτεμβρίου τοῦ 1793 φηφίσθηκε μαζί με τὸ νέο ἡμερολόγιο «*Κάθε τέταρτον χρόνον νὰ γίνονται οἱ Ὀλύμπιοι ἀγῶνες εἰς δόξαν τῆς μεταβολῆς*» καὶ, ὅπως σημειώνεται, ἡ πρόταση αὐτὴ ἄρρεσε πολὺ λαὸ καὶ «*ἢ Ἐθνοσυνέλευσις ἐπήφισεν ὅπου νὰ δοθῇ εἰς τύπον*». Ἐπίσης ἀναφέρεται ὅτι «*Ἡ τελετὴ τῆς 10 Αὐγούστου ἐπανηγυρίσθη ἐν εἰρήνῃ,*

²⁹ Ὁ ἱατρὸς Hieronimo Mercuriali, (1530-1606), δημοσίευσε τὸ ἔργο *Arte Gymnastica*, Amstelodami 1672, (387 σ.), ἀναφερόμενο στὰ ἀρχαῖα ἀγωνίσματα με πολλὰ παραπομπὰς στοὺς συγγραφεῖς τῆς ἀρχαιότητος καὶ ἀπεικονίσεις ἀγωνισμάτων. Σημειώνεται ὅτι ὁ Mercuriali εἶχε διατελέσει καθηγητὴς στὴ Μπολὼνια, Παῦσα καὶ Πίζα καὶ εἶχε ἐκδώσει τὰ ἔργα τοῦ Ἱπποκράτους με ἀντίστοιχη μετάφραση στὰ λατινικά, *Operum Hippocratis Coi quae Graece at Latine exant*, Venetiis 1588, στὸ ὁποῖο εἶχε προσθέσει καὶ τὸ «Γαληνοῦ τῶν Ἱπποκράτους γλωσσῶν ἐξήγησις». Θεωρεῖται ὡς ἓνας ἀπὸ τοὺς πρώτους πού ἔδωσε μιὰ μεθοδικὴ κατάταξη τῶν Ἱπποκρατικῶν ἔργων. Ἀντίτυπα τῶν ἀνωτέρω δύο βιβλίων του ἐντοπίσαμε στὴ Γεννάδιο Βιβλιοθήκη. Εἶχε ἐπίσης γράψει ἐκτὸς τῶν ἄλλων ἱατρικῶν του ἔργων, τὴν πρώτη συστηματικὴ μελέτη γιὰ τὰ νοσήματα τοῦ δέρματος, 1572, καὶ ἓνα ἀπὸ τὰ πρῶτα βιβλία γιὰ τίς ἀσθένειες τῶν παιδιῶν, 1583, Βλ. G. H. Garrison, *An Introduction to the History of Medicine*, ἐπανεκδοσὴ τέταρτης ἐκδοσῆς, W. B. Saunders Company, Philadelphia and London 1961, σελ. 100 καὶ 207.

³⁰ «Ἐπὶ τῆς Σχολαρχίας τοῦ κυρίου Δωροθέου Πρωῖου», *Ἑλληνικὸς Φιλολογικὸς Σύλλογος Κωνσταντινουπόλεως*, τόμ. ΙΓ΄, 1878-1879, σελ. 213-214. Πρβλ. Παρασκευᾶ Σαμαρᾶ, *Ἡ ἀναβίωση τῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγῶνων στὴν Ἑλλάδα, 1797-1859. Νέα δεδομένα-οἱ πρῶτοι ἀγῶνες*, Ἀθήνα 1992, σελ. 10.

³¹ *Ἐφημερίς*, 4 Ὀκτωβρίου 1793, ἀρ. 80, σελ. 788.

καὶ κατὰ τὸν προγραφθέντα κανόνα εἰς τὸν κῆπον τοῦ παλατιοῦ τοῦ Λούξεμβουργ, ὅπου ἦτον ὄλαι αἱ δημόσιαι ἐξουσίαι, καὶ οἱ πρέσβεις μόνον τῶν δημοκρατικῶν δυνάμεων, (οὕσα ἡ ἑορτὴ κατὰ τῆς Βασιλείας) καὶ ὁ τῆς ὑψηλῆς Πόρτας. Ἡ τελετὴ ἐσυνίστατο, (καθὼς καὶ εἰς τὸν καιρὸν τῶν Ἑλλήνων) εἰς ὕμνους, εἰς δρόμους καὶ ἄλλα σωματικά, ἢ ἠρωϊκὰ γυμνάσματα, κατὰ μίμησιν τῶν ὀλυμπιακῶν ἀγώνων»³².

Σχετικὰ μὲ τὸ λάθος, ποῦ ὁ Ρήγας ἀναγράφει στὰ Προλεγόμενα ὅτι οἱ Ὀλυμπιακοὶ ἀγῶνες διοργανώονταν κάθε πέντε χρόνια «ὄθεν καὶ Ὀλυμπιάς ἢ πενταετηρίς», ἐνῶ τὸ ὀρθὸ εἶναι κάθε τέσσερα χρόνια, ὅπως καὶ ὁ ἴδιος ἐκ τῶν ὑστέρων διορθώνει τὸ λάθος στὸν τίτλο τοῦ βιβλίου *Ἠθικός Τρίπους* καὶ εἶχε σημειώσει στὸν Νέο *Ἀνάχαρσις*³³, μποροῦμε νὰ ὑποθέσουμε ὅτι ὁ Ρήγας θὰ εἶχε μπροστά του κανένα σχετικὸ βιβλίον μὲ αὐτὴ τὴν ἀναφορὰ ἢ κείμενο μὲ τὶς Ὡδὲς τοῦ Πινδάρου, ὅπου ἀναγράφεται τὸ «*πενταετηρίς*»³⁴. Ἐπισημαίνεται πάντως ὅτι ὁ σύντροφος τοῦ Ρήγα ἰατρός Γεωργίος Σακελλάριος τὸν προηγούμενο χρόνο, τὸ 1796, σὲ σχετικὸ κείμενο γιὰ τοὺς Ὀλυμπιακοὺς Ἀγῶνες σημειώνει ὅτι «*Λαμπρότεροι ἀπὸ ὄλους τοὺς Ἀγῶνας ἦσαν οἱ Ὀλυμπιακοί, ὡσὰν ὅπου τοὺς ἐδιάταξεν ὁ Ἡρακλῆς πρὸς τιμὴν τοῦ Διός, νὰ ἐορτάζωνται κάθε πέμπτον χρόνον εἰς τὴν Ὀλυμπίαν...*»³⁵. Ὡστόσο γιὰ τὴν κάθε τέσσερα χρόνια διεξαγωγὴ τῶν Ὀλυμπιακῶν Ἀγώνων ἔγραψε ἢ *Ἐφημερίς*, 4 Ὀκτωβρίου 1793, καθὼς ἐπίσης καὶ ἡ *Γαλλικὴ Ἐγκυ-*

³² *Ἐφημερίς*, 18 Αὐγούστου 1797, ἀρ. 66, σελ. 761, ὅπως ἐπίσης ἀναφορὰ στοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνες γίνεται καὶ στὸ φύλλο 9 Ὀκτωβρίου 1797, ἀρ. 81, σελ. 870 καὶ 871.

³³ Ρήγα Βελεστινλή, *Νέος Ἀνάχαρσις*, Βιέννη 1797, σελ. 256 «*Τίποτες δὲν δίδει περισσοτέραν λαμπρότητα εἰς αὐτὴν τὴν ἐπαρχίαν [τὴν Ἠλεία], ὡσὰν οἱ Ὀλυμπιακοὶ ἀγῶνες, πανηγυριζόμενοι κάθε τέσσαρας χρόνους εἰς τιμὴν τοῦ Διός*».

³⁴ Βλ. Πινδάρου, «Ὀλυμπιονικοὶ» Γ', 21-22 «*καὶ μεγάλων ἀέθλων ἀγῶν ἀγῶναι καὶ πενταετηρίδ' ἀμὰ, θῆκε θεοὶ ἐπὶ κρημνοῖς Ἀλφειοῦ*», Ι', 57-59 «*ἀκρόθινα διελὼν ἔθηκε καὶ πενταετηρίδ' ὅπως ἄρα ἔστασεν ἐορτάν σὺν Ὀλυμπιάδι πρῶτα νικαφορίας τε*», Νέμεα, ΙΑ', 27 «*πενταετηρίδ' ἐορτάν Ἡρακλῆος τέθμιον*». Ἀκόμη «πενταετηρίς» μνημονεύεται καὶ στοῦ Εὐσταθίου τὸ προοίμιον τῶν σχολιασμῶν γιὰ τὸν Πίνδαρο «*Πενταετηρίς ἐορτὰ βουπομπός, ἐν ἧ πρώτος εὐνάσθην ἀγαπατός ἐν σαργάνοις*». Βλ. Pindari, *Carmina*, Lipsiae 1879 [Ἐπανέκδοσις Δ. Παπαδήμα, Ἀθήνα, (x. x.)].

³⁵ Γεωργίου Σακελλάριου, *Ἀρχαιολογία συνοπτικὴ τῶν Ἑλλήνων*, Βιέννη 1796, σελ. 163.

κλοπαιδεία τῶν Diderot καὶ D' Alambert³⁶, τὴν ὁποία ὡς γνωστὸν ὁ Ρήγας εἶχε χρησιμοποιήσει γιὰ νὰ γράψει τμήματα τοῦ βιβλίου του *Φυσικῆς ἀπάνθισμα*³⁷.

Γιὰ τὴν Ἑλλησθη καὶ τὴ γενέτειρα τοῦ Ρήγα

Ἐνδιαφέρον ἔχει ἡ ὑποσημείωση στὴ σελίδα 104 ὅπου τὸ κείμενο τοῦ Μεταστάσιο κάνει λόγο γιὰ τὴ θυσία τῆς Ἑλλησθιδος πρὸς σωτηρία τοῦ συζύγου τῆς Ἀδμήτου. Ὁ Ρήγας παίρνει ἀφορμὴ καὶ ἐνημερώνει τὸν ἀναγνώστη γιὰ τὸν τόπο τῆς γενέτειράς του, ὅπου ἐβασίλευε ὁ Ἑλλησθη στὶς ἀρχαῖες Φερέες, οἱ ὁποῖες στὴν ἐποχὴ του ὀνομάζονται «*Βελεστίνος καὶ Ἑλλησθη Γεώργιος*». Παραθέτει ὅλη τὴν ὑπόθεση τὴν ὁποία ἔλαβε, ὅπως σημειώνει, ἀπὸ τὸν Παλαίφατο³⁸, (γ´ αἰ. π.Χ.), ἔκδοση τῆς Λειψίας 1772, σελ. 112. Σὲ σχετικὴ σύγκριση τῶν κειμένων παρατηρήσαμε ὅτι ὁ Ρήγας ἀποδίδει τὸ ἀρχαῖο κείμενο σὲ ἀπλούστερη μορφή, γιὰ νὰ γίνει ἴσως κατανοητὸ ἀπὸ τοὺς ἀναγνώστες του.

Οἱ ὄροι "βασιλείον", "κράτος" καὶ "τοπαρχία"

Σημειώνουμε ἀκόμη ὅτι ὁ Ρήγας μνημονεύει στὰ *Ὀλύμπια*, σελ. 29, τοὺς ὄρους "βασιλείον" καὶ "κράτος" μὲ τὴν ἴδια σημασία, ἐνῶ στὸ βασικὸ του πολιτικὸ κείμενο *Νέα Πολιτικὴ Διοίκησις* χρησιμοποιεῖ μόνον τὸν ὄρο «βασιλείον»³⁹, ὁ ὁποῖος τότε συνηθιζόταν:

³⁶ *Encyclopédie ou Dictionnaire raisonné des sciences, des arts et des métiers*, Παρίσι 1751-1780, τόμ. XI, σελ. 456-457 λήμμα «Olympiques, Jeux». Εὐχαριστίες ἐκφράζονται στὸν Γιάννη Καρᾶ γιὰ τὴν καλοσύνη νὰ μᾶς προμηθεύσει φωτοτυπία τοῦ σχετικοῦ λήμματος ἀπὸ τὴν ἀναστατικὴ ἐπανεκδόση τῆς Γαλλικῆς Ἑγκυκλοπαιδείας, 1966, πού ὑπάρχει στὸ Κέντρο Νεοελληνικῶν Ἐρευνῶν τοῦ Ἐθνικοῦ Ἰδρύματος Ἐρευνῶν.

³⁷ Ἐνδεικτικὰ βλ. Δημήτριος Καραμπερόπουλος, «Ἡ Γαλλικὴ "Encyclopédie" ἕνα πρότυπο τοῦ ἔργου τοῦ Ρήγα "Φυσικῆς ἀπάνθισμα"», *Ὁ Ἑραμιστής*, τόμ. 21, 1997, σελ. 95-128.

³⁸ Συγκρίθηκε τὸ κείμενο τοῦ Ρήγα μὲ μεταγενέστερη ἔκδοση τοῦ Παλαίφατου πού εἶχαμε στὴ διάθεσή μας: Παλαίφατος, *Περὶ Ἑλλησθιδος. On Unbelievable tales*. Translation, Introduction and Commentary by Jakob Ster, with notes and Greek text from the 1902 B. G. Teubner edition, Bolchazy-Carducci Publishers, Inc., «Περὶ Ἑλλησθιδος», σελ. 150-152.

³⁹ Ρήγα Βελεστινλή, *Τὰ Ἐπαναστατικά. Ἐπαναστατικὴ Προκήρυξη, Τὰ Δίκαια τοῦ Ἀνθρώπου, Τὸ Σύνταγμα, Θούριος, Ὕμνος Πατριωτικὸς*, ἐπιμ. Δημ. Κα-

«ἂν νικήσης Μεγακλῆ, καὶ κρύψωμεν τὸν δόλον,
ἵξευρε πὼς τοῦ ἔρωτος αὐτὸ τὸ κράτος ὄλον
ὄλον του τὸ βασίλειον δὲν ἔχει ἄλλον ἕνα,
εὐτυχισμένον ἔραστήν ὁμοιον ὡς ἐμένα».

Ἐπίσης στὰ Προλεγόμενα ἀναφέρει τὸν ὄρο «τοπαρχία» γιὰ τὴν Ὀλυμπία, ὄρο πὸν τὸν χρησιμοποιεῖ στὴ Χάρτα του καὶ στὸ Σύνταγμά του, καὶ πὸν ἀποτελεῖ βασικὴ διοικητικὴ διαίρεση τοῦ κράτους του. Ἐπὶ πλέον μνημονεύει δίπλα στὰ ἀρχαῖα τοπωνύμια καὶ τὰ ἀντίστοιχα τῆς ἐποχῆς του τοπωνύμια «Ὀλυμπία-Σταυρός», «Ἀλφειός-Ρουφιάς», «Ἡλῖς-Καλοσκοπί», τακτικὴ τὴν ὁποία ὁ Ρήγας ἐφαρμόζει καὶ στὴν *Χάρτα τῆς Ἑλλάδος* καὶ στὸ βιβλίο του *Νέος Ἀνάχαρσις*, θέλοντας κατ' αὐτὸν τὸν τρόπο νὰ συνδέσει τὸ ἔνδοξο παρελθὸν μὲ τὸ παρόν.

Τὰ Ὀλύμπια ἔργο χωρὶς ξενικὲς λέξεις

Κατὰ τὴ σύνταξη τοῦ εὐρετηρίου καὶ γλωσσαρίου τοῦ *Ἡθικοῦ Τρίποδος* παρατηρήσαμε ὅτι στὸ ἔργο *Τὰ Ὀλύμπια* δὲν περιέχονται ξενικὲς λέξεις⁴⁰. Ὁ Ρήγας χρησιμοποιεῖ μόνον ἑλληνικὲς λέξεις ἔκτος ἀπὸ τὶς «πρεντζίπτε» καὶ «πρεντζιπέσσα», πὸν θὰ πρέπει νὰ θεωρηθοῦν ὅτι ἀπὸ πολὺ νωρὶς ἔχουν ἐνσωματωθεῖ στὸ ἑλληνικὸ λεξιλόγιο. Στὰ πρῶτα ἔργα τοῦ Ρήγα *Σχολεῖον ντελικάτων ἔραστῶν καὶ Φυσικῆς ἀπάνθισμα*, Βιέννη 1790, ἀνευρίσκονται ἀρκετὲς ξενικὲς λέξεις, ἐνῶ ἐλάχιστες στὰ τελευταῖα τοῦ ἔργα τοῦ 1797, ὅπως *Νέος Ἀνάχαρσις*, *Ἡ Νέα Πολιτικὴ Διοίκησις*, ἢ καὶ καθόλου, ὅπως *Τὰ Ὀλύμπια καὶ Ἐπαναστατικὴ Προκήρυξις*. Παρατηροῦμε δηλαδή ὅτι ὅσο περνάει ὁ καιρὸς καὶ ὁ Ρήγας φθάνει στὴν ὠριμότητα τῆς ἐπαναστατικῆς του δράσης συνειδητοποιεῖ τὴ σημασία τῆς ἀρχαίας κληρονομιάς στὴν ἐπίτευξη τῆς αὐτοσυνειδησίας καὶ στὰ κείμενά του διαπιστώνεται μιὰ προοδευτικὴ γλωσσικὴ καθαρότητα.

ραμπερόπουλου, Ἐπιστημονικὴ Ἑταιρεία Μελέτης Φερόων-Βελεστίνου-Ρήγα, Ἀθήνα 1994, σελ. 15, 16, 18, 30, 35-38, 46, 47, 59. Πρὸβλ. Δανιὴλ Φιλιππίδη-Γρηγορίου Κωνσταντᾶ, *Νεωτερικὴ Γεωγραφία*, Βιέννη 1791, [Ἀθήνα 1970, ἐπιμέλ. Αἰκ. Κουμαριανοῦ], σελ. 46.

⁴⁰ Παρατηρήσαμε ὅτι ξενικὲς λέξεις δὲν περιέχονται καὶ στὴν «Ἐπαναστατικὴ Προκήρυξις», ἢ ὁποία πιθανὸν νὰ γράφθηκε τὶς ἡμέρες πρὶν ἀπὸ τὴν ἐκτύπωση, τὸν Ὀκτώβριο τοῦ 1797 καὶ ἴσως νὰ ἀποτελεῖ τὸ τελευταῖο γραπτὸ κείμενο τοῦ Ρήγα.

Μια άλλη παρατήρηση είναι πώς ο Ρήγας στα *Όλύμπια*, εκτός από το τελευταίο χορικό, που είναι γραμμένο στον τύπο χορικού αρχαίας τραγωδίας, χρησιμοποιεί αρκετές λέξεις από την αρχαία γραμματεία ακόμη και όμηρικές, τονίζοντας κατ' αὐτὸν τὸν τρόπο τὴν ιστορική συνέχεια τῆς ἑλληνικῆς γλῶσσας, ὅπως ἔξ ἄλλου μὲ τὸ συνολικό του ἔργο προσπαθεῖ νὰ δείξει τὴν ιστορική συνέχεια τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἀπὸ τὴν ἀρχαιότητα μέχρι τὶς μέρες του. Ὅμως στὸ δεύτερο ἔργο τοῦ Ρήγα *Ἡ βοσκοπούλα τῶν Ἄλπεων*⁴¹ περιέχονται λίγες ξενικές λέξεις, γιὰ τὴν χρησιμοποίηση τῶν ὁποίων τὸν κατηγορεῖ μάλιστα ὁ Κοραῆς, χωρὶς ὡστόσο νὰ ἐπισημάνει ὅτι τὸ ἔργο *Τὰ Όλύμπια* εἶναι καθαρὸ ἀπὸ ξένες λέξεις. Χαρακτηριστικά ὁ Κοραῆς σὲ ἐπιστολή του, 6 Μαρτίου 1805, πρὸς τὸν Ἀλέξανδρο Βασιλείου γράφει: «...ἀπὸ τὰ Όλύμπια τοῦ Μεταστασιορήγα μ' ἄρρεσεν ἢ προσφωνητικὴ ἐπιστολή, ὡς ἑλληνικῶς σωφρονοῦσα· τὸ ὕφος του ὁμως εἶναι "πρόσθε λέων, ὄπιθε δὲ χίμαιρα". Ἐξω ἀπὸ τὴν ἀσυγκέραστον ἀνάμιξιν Ἑλληνικῶν καὶ κοινῶν λέξεων καὶ φράσεων, διὰ νὰ κάμη τὸ Κοῤῥαμα ἀληθῆ κυκεῶνα, ἀνέμιξε καὶ Τουρκικὰς καὶ Γαλατικὰς λέξεις, μουντάδα, τζομπάνισσα, καὶ ἄλλα τοιαῦτα στολισμάτα τερατώδη»⁴².

Στὸ σημεῖο αὐτὸ θὰ πρέπει νὰ παρατηρηθεῖ ὅτι ὁ Κοραῆς ἄδικα κατηγορεῖ τὸν Ρήγα, διότι οἱ λέξεις «μουντάδα, τζομπάνισσα», πού φέρνει γιὰ παράδειγμα, βρίσκονται στὸ δεύτερό του ἔργο *Ἡ βοσκοπούλα τῶν Ἄλπεων* καὶ ὄχι στὰ *Όλύμπια*, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἀπουσιάζουν οἱ ξένες λέξεις, κάτι πού διέφυγε ἀπὸ τὴν ὀξύτατη παρατηρητικότητα τοῦ Κοραῆ. Μὲ τὴν εὐκαιρία ἄς παρατεθοῦν καὶ οἱ ὑπόλοιπες παρατηρήσεις τοῦ Κοραῆ γιὰ τὴν ἀναγραφή ἀπὸ τὸν Ρήγα τῶν ἐπιφωνημάτων «ἄχ, ὄχ». Χαρακτηριστικὰ παρατηρεῖ: «Τὸ Ἄχ (ἐπιφώνημα λύπης) δὲν εἶναι ἴδιον εἰς αὐτὸν μόνον· φαίνεται ὅτι τὸ περισσότερο μέρος τῶν νῦν σπουδαίων Γραικῶν τὸ ἐνοστιμεύθησαν πολὺ...οἱ ἡμέτεροι λοιπὸν πρόγονοι ἔλεγον Ἄ ἐπὶ λύπης, οἴκτου καὶ κάμμίαν φορὰ θανατισμοῦ ἢ καὶ ἀπειλή». Στὴ συ-

⁴¹ Ὁ Α. Βρανούσης ἔχει παρατηρήσει μιὰ «προσπάθεια νὰ ἀποφειχθοῦν ξενικές λέξεις» στὴν ἔκδοση τῆς *Βοσκοπούλας τῶν Ἄλπεων* τοῦ Ρήγα, συγκρίνοντας τὸ κείμενο αὐτῆς τῆς ἔκδοσης μὲ ἓνα κείμενο χειρογράφου στὰ τέλη τοῦ 18ου αἰ., πού ἀποτελεῖ «προγενέστερη μορφή» τῆς ἐντυπῆς ἔκδοσης τοῦ Ρήγα. Βλ. Α. Βρανούση, «Ρήγας καὶ Μαρμοντέλ», ὁ. π., σελ. 128.

⁴² Ἀδαμαντίου Κοραῆ, *Ἀλληλογραφία*, τόμ. δεύτερος 1799-1809, Ἀθήνα 1966, σελ. 242-243.

νέχεια παραθέτει ένα παράδειγμα από τον Όμηρο και ακολουθεί: «Έξεύρεις δια τί έμωρολόγησα τόσον περι τούτου; διότι φοβοῦμαι μή προσκολληθῆ εἰς τήν γλῶσσαν τὸ πυρετοπιὸν τοῦτο Ἄχ (εὐρίσκω καὶ Ἔχ καὶ Ἔχ εἰς τὸν Ρήγαν) βλέπων τόσον κατάκορον τήν χρῆσίν του εἰς τὰ βιβλία. Ὅθεν, ἐπειδὴ εὐρίσκεσαι αὐτοῦ, ὅπου σήμερον εἶναι τὸ ἐργαστήριον τῆς νέας τῶν Γραικῶν φιλολογίας, προθυμήθητι νὰ ἔχῃς ἐπιρροήν εἰς τινῶν τὰς κεφαλὰς... νὰ φωνεύσης τὸ κατάρατον Ἄχ...». Ὡστόσο ἐπισημαίνουμε ὅτι ἡ διερεύνηση τοῦ κειμένου τῶν Ὀλυμπίων ἔδειξε πὼς ὁ Ρήγας χρησιμοποίησε καὶ τοὺς δυὸ τύπους τῶν ἐπιφωνημάτων καὶ μάλιστα τὰ δυὸ τρίτα ἐκ τοῦ συνολικοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐπιφωνημάτων τὰ ἀποδίδει ὡς «ῶ, ἄ, ἔ», ὅπως θὰ ἤθελε καὶ ὁ Κοραῆς, καὶ μόνο τὸ ἕνα τρίτο ἀποδίδεται ὡς «ἄχ, ῶχ, ἔχ».

Τὰ Ὀλύμπια ἔργο τοῦ Ρήγα

Ὁ Κων. Ἀμαντος⁴³ στὰ 1930 εἶχε ὑποστηρίξει, χωρὶς ὅμως τὴ σχετικὴ παράθεση τεκμηρίων, ὅτι *Τὰ Ὀλύμπια* δὲν εἶναι τοῦ Ρήγα μετάφραση καὶ δημιουργία, ἀλλὰ «ἐτύπωσε τὴν ἑμμετρον μετάφρασιν κάποιου φίλου του, εἰς τὴν ὁποίαν προέταξεν ὁ ἴδιος πιθανῶς ὀλίγας παρατηρήσεις». Ὁ ἰσχυρισμὸς αὐτός, ὅτι ὁ Ρήγας οἰκειοποιήθηκε ξένη πνευματικὴ ἐργασία, ἀποτελεῖ πολὺ βαρὴ κατηγορία ἐναντίον του. Ὅμως ὁ Λ. Βρανούσης⁴⁴ μὲ τίς ἔρευνες καὶ μελέτες του εἶναι κατηγορηματικὸς γράφοντας ὅτι οἱ «κάποιες ἐπιφυλάξεις γιὰ τὴν πατρότητα τῶν μεταφράσεων τῶν "Ὀλυμπίων" καὶ τῆς "Βοσκοπούλας" ἦταν ἴσως δικαιολογημένες παλαιότερα, ὅταν δὲν εἶχε συστηματικὰ μελετηθῆ τὸ ἔργο τοῦ Ρήγα. Σήμερα ὅμως ἔχει ἀποδειχθῆ πιά, πὼς ὁ Πρωτομάρτυρας δὲν ἦτον οὔτε ὁ "ἀσπούδαχτος" λυράρης, πὺ ἀναγκαστικὰ ἔγραφε τὴ λαϊκὴ γλῶσσα, οὔτε ὁ ὀρθολογιστὴς "δημοτικιστὴς" τοῦ τύπου Βηλαρῶ ἢ Ψυχάρη. Εἶναι ὁ λόγιος, πὺ πέρασε τίς σπουδὲς τοῦ καιροῦ τοῦ "ἐπικεκυφῶς εἰς τὰ τῆς [ἀρχαίας] ἐλληνικῆς διαλέκτου βιβλία" καὶ ἀρέσκειται συχνά, ἄν καὶ ὀπαδὸς τοῦ "ἀπλοῦ ὕφους", νὰ ἀρχαῖζη στὰ γραφίματά του».

⁴³ Κων. Ἀμάντου, Ἀνέκδοτα ἔγγραφα περὶ Ρήγα Βελεστινλή, Ἀθήνα 1930, ἐπανέκδοση 1997, σελ. κβ' .

⁴⁴ Λ. Βρανούσης, *Ρήγας*, Ἀθήνα [1954], σελ. 295.

Παρ' ὅλα ὁμως τὰ ἀνωτέρω σὲ πρόσφατα κείμενα⁴⁵ ἐπαναλαμβάνονται οἱ ἀμφισβητήσεις περὶ τῆς πατρότητος τῆς μετάφρασης, ἐπαναφέροντας τὴ γενικὴ καὶ μετέωρη ἄποψη τοῦ Ἀμάντου, πὼς τὰ Ἰολυμπία δὲν εἶναι ἔργο τοῦ Ρήγα. Τὸ γεγονός, ὅτι ὁ Ρήγας δὲν ἔχει ἀναγράψει τὸ ὄνομά του στὸν τίτλο τῶν Ἰολυμπίων δικαιολογημένα δημιούργησε ἀρχικὰ ἀμφιβολίες γιὰ τὴν πατρότητα τῆς μετάφρασης. Ὅμως μιὰ προσεκτικὴ μελέτη θὰ ἐπιβεβαίωνε ὅτι πράγματι εἶναι μετάφραση καὶ ἔργο του. Συγκεκριμένα ὁ Ρήγας δὲν γράφει μόνον τὴν προσφωνητικὴ ἀφιέρωση στὸν Στέριο Χατζῆ-Κώνστα, ὅπως ἦταν ἄλλωστε συνήθεια στοὺς ἐκδότες ἑνὸς βιβλίου, ἀλλὰ καταχωρίζει καὶ τὰ Προλεγόμενα στὰ ὁποῖα σημειώνει τὴν πληροφορία ὅτι τὰ Ἰολυμπιακὰ ἀγωνίσματα κατὰ τὴν ἐποχὴ του παίζονταν στὴ Θεσσαλία καὶ σὲ ὅλη τὴν Ἑλλάδα, καθὼς ἐπίσης παραπέμπει στὴν ἐπιπεδογραφία τῆς Ἰολυμπίας σημειώνοντας χαρακτηριστικὰ καὶ μάλιστα στὸ πρῶτο πρόσωπο «ὄπου ἔχω εἰς τὴν Χάρταν μου». Προσθέτουμε ἀκόμη πὼς ὁ Ρήγας ἀκολουθεῖ τὴν ἴδια τακτικὴ καὶ στὸ βιβλίο του *Νέος Ἀνάχαρσις*, ὅπου παραπέμπει στὴ Χάρτα του· στὴ σελ. 181 σημειώνει «Ἦρα τὴν Χάρταν Νο 6», σελ. 192 καὶ 216 «Ἦρα τὴν Χάρταν», ἐνῶ στὴ σελ. 262 καὶ 347 γράφει «Ἰδὲ τὴν Χάρταν τῆς Ἰολυμπίας». Ἐπίσης παίρνει ἀπὸ τὸν τίτλο τῆς Χάρτας του τὶς παραστάσεις τοῦ Διὸς μὲ τὸν κεραυνὸ καὶ τὸν ἀετὸ γιὰ τὴ σελίδα τίτλου τῶν Ἰολυμπίων καθὼς καὶ τὶς παραστάσεις τῶν Ἰολυμπιακῶν ἀγωνισμάτων πάλης, ἀρματοδρομίας καὶ ἵπποδρομίας στὴν ἀρχὴ τῶν τριῶν πράξεων τοῦ ἔργου, σελ. 7, 41, καὶ 81 ἀντίστοιχα. Ἐντυπωσιακὴ ἐξ ἄλλου εἶναι καὶ ἡ ὑποσημείωση στὸ κείμενο τῶν Ἰολυμπίων, σελ. 104, ὅπου γίνεται λόγος γιὰ τὴ θυσία τῆς Ἀλκήσιδος πρὸς «τῆς τοῦ Ἀδμήτου Θεσσαλοῦ ζωῆς τὴν σωτηρίαν». Παραθέτει τὸ ἀρχαῖο κείμενο ἀπὸ τὸν Παλαίφατο μεταφράζοντας μερικῶς καὶ συγχρόνως ἐπεξηγώντας στοὺς ἀναγνώστες ὅτι ἡ Ἰωλκὸς «λέγεται τῶρα Λεχώνια, κείται εἰς τὴν Μαγνησίαν τῆς Θεσσαλίας», ἐπεξήγηση πού ὑπάρχει στὸν *Νέον Ἀνάχαρ-*

⁴⁵ Δημ. Σπάθη, «Τὰ Ἰολυμπία», στὸ *Πιέτρο Μεταστάσιο Τὰ Ἰολυμπία σὲ μετάφραση Ρήγα Βελεστινλή*, ἔκδοση Εὐρωπαϊκοῦ Πολιτιστικοῦ Κέντρου Δελφῶν σὲ συμπαραγωγή μὲ τὸ Ἄμφι-Θέατρο Σπύρου Α. Εὐαγγελάτου, 25-28 Ἰουνίου 1998, σελ. 45-52. Βάλτερ Ποϋνχερ, «Εἰσαγωγή» στὸ *Ρήγα Βελεστινλή, Τὰ Ἰολυμπία. Μετάφραση τοῦ λυμπρέτου τοῦ Πιέτρο Μεταστασίου*, Βιέννη 1797, Θεατρικὴ Βιβλιοθήκη Ἰδρύματος Κώστα καὶ Ἑλένης Οὐράνη, Ἀθήνα 2000, σελ. 9-98 καὶ ἰδιαιτέρως στίς σελ. 57, 59, 60.

σι στην τελευταία σελίδα με τὸν τίτλο «Εἶδησις». Ἐπίσης γιὰ τὶς Φερῆς σημειώνει ὅτι «λέγονται τώρα Βελεστίνος καὶ Ἅγιος Γεώργιος», ὀνόματα ποὺ τὰ καταγράφει στὴ Χάρτα του, στὴν «Ἐπιπεδογραφία τῆς Φερῆς νῦν λεγομένης Βελεστίνος» ὅπου σημειώνει «Δρόμος εἰς Μικρὰν Φερῶν, λεγομ. Ἅγ. Γεώργιος» καθὼς καὶ στὸν Νέο Ἀνάχαρσι, ὑποσημείωση σελ. 133.

Ἄλλο ἓνα στοιχεῖο γιὰ τὴν πατρότητα τῆς μετάφρασης ἀποτελοῦν τὰ ἀναγραφόμενα στὰ ἔγγραφα τῶν αὐστριακῶν ἀνακρίσεων, ὅπου ὁ Ρήγας λέγει ὅτι ὁ ἴδιος εἶναι ὁ μεταφραστὴς τῶν δυὸ ἔργων: «Ὁμολογεῖ ὁ Ρήγας ... ὅτι ἐξέδωκεν ἔργον ἐπιγραφόμενον Ὁ Ἡθικός Τρίπους, τοῦθ' ὅπερ μετέφρασεν ἑλληνιστὶ μέρος μὲν ἐκ τοῦ ἰταλικοῦ τοῦ Ἀββᾶ Μεταστασίου, μέρος δὲ ἐκ τῆς Βοσκοπούλας τῶν Ἄλπεων τοῦ Γάλλου συγγραφέως Μαρμοντέλ...»⁴⁶. Ὁμοίως στὴν πατρότητα τῶν δυὸ ἔργων ἀναφέρεται καὶ ὁ Ἀντώνιος Κορωνιός, ὁ μεταφραστὴς τοῦ τρίτου ἔργου Ὁ πρῶτος Ναύτης, ὁ ὁποῖος ἔστειλε τὴ μετάφρασή του στὸν Ρήγα καὶ δημοσιεύθηκε μαζί μὲ τὰ ἔργα του, ὅπως ἐμφαντικὰ ἀναγράφεται «μετὰ τῶν ἰδίων αὐτοῦ [=τοῦ Ρήγα] μεταφράσεων ἐν τῷ βιβλίῳ τῷ φέροντι τὸν τίτλον Ἡθικός τρίπους, ὅπερ ὁ Ρήγας ἐξέδωκε κατὰ τὴν ἰδίαν ὁμολογίαν πρὸς ἀναμόρφωσιν τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους».

Σημειώνουμε συμπληρωματικὰ ὅτι, ἂν δὲν εἶχαν μεταφρασθεῖ Τὰ Ὀλύμπια ἀπὸ τὸν Ρήγα, ἀλλὰ ἀπὸ κάποιον φίλον του, ὅπως γράφει ὁ Κων. Ἄμαντος, τὸ γεγονὸς αὐτὸ μὲ τὴν πάροδο τῶν ἐτῶν θὰ εἶχε γίνει γνωστὸ στοὺς κύκλους τῶν Ἑλλήνων λογίων τῆς Βιέννης καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον τὸ γεγονὸς αὐτὸ θὰ εἶχε γνωστοποιηθεῖ ἀπὸ τὸν Ἀλέξανδρο Βασιλείου στὸν Κοραῆ, ὁ ὁποῖος εἶχε λάβει ἀπὸ τὴ Βιέννη τὸ βιβλίον τοῦ Ρήγα. Ὁ Κοραῆς ὁμως δὲν γράφει κάτι σχετικὸ οὔτε κάνει κάποιο ὑπαινιγμὸ, παρὰ μόνον ἀναφέρεται στὴν προσφώνηση καὶ στὸ λεξιλόγιον τοῦ Ρήγα. Παρομοίως ἡ πιθανὴ οἰκειοποίηση ἀπὸ τὸν Ρήγα τῆς μεταφράσεως τῶν Ὀλυμπίων θὰ εἶχε γίνει γνωστὴ στὸν ἰατρό καὶ λόγιον Μιχαὴλ Πεδικάρη, ὁ ὁποῖος ἔζησε στὴ Βιέννη καὶ τὸ 1811 στὸ χειρόγραφόν του «Ρήγας ἢ κατὰ ψευδοφιλελλήνων» θὰ εὑρισκε τὴν εὐκαιρίαν νὰ καταφερθεῖ ἐναντίον του καὶ γι' αὐτὴ τὴν "ἀνηθικότητα" τοῦ Ρήγα, ὅπως ἄλλωστε κάνει γιὰ τόσα ἄλλα.

Τὰ ἀνωτέρω ἐπιχειρήματα, τὰ ὁποῖα συνηγοροῦν ἐμμέσως ὅτι ὁ

⁴⁶ Αἰμ. Λεγράνδ, Ἀνέκδοτα ἔγγραφα περὶ Ρήγα Βελεστινῆ, 1891, ἐπανέκδοση 1996, σελ. 65.

Ρήγας είναι ο μεταφραστής των *Όλυμπίων*, πιθανόν να μην ικανοποιούν εκείνους, οι όποιοι θα ήθελαν πιο πειστικές αποδείξεις για την πατρότητα της μεταφράσεως· και τούτο, διότι θα είναι δυνατόν να ισχυρισθούν ότι ο Ρήγας ως επιμελητής της έκδοσης έγραψε την αφιερωτική προσφώνηση στον Χατζή-Κώνστα, τα Προλεγόμενα και την ύποσημείωση για την *Άλκηστη* και έθεσε τις παραστάσεις με τα *Όλυμπιακά* αγωνίσματα. Όσον αφορά τις υποθέσεις πως ο Κοραΐς και ο Περδικάρης δεν γράφουν κάτι σχετικό για την πιθανότητα ο Ρήγας να είχε οικειοποιηθεί ξένη πνευματική εργασία, μπορούν να ισχυρισθούν ότι το άρνητικό εύρημα δεν μπορεί να αποτελέσει θετική απόδειξη, τεκμήριο για την πατρότητα της μεταφράσεως.

Όλα τα ανωτέρω πράγματι αποτελούν ένδειξεις και όχι αποδείξεις, οι οποίες θα τεκμηρίωναν πλήρως την πατρότητα της μετάφρασης των *Όλυμπίων*· και αυτό θα γινόταν, αν είχαν εντοπισθεί «ένδοκειμενικές αποδείξεις για μιὰ σίγουρη απόδοση του έργου στον Ρήγα», όπως εύστοχα παρατηρεί ο Βάλτερ Ποϋχνερ⁴⁷.

Ένδοκειμενική απόδειξη πατρότητας στον Ρήγα της μετάφρασης των *Όλυμπίων* του *Μεταστάσιο*

Νομίζουμε ότι τώρα μπορούμε να προσφέρουμε μιὰ «ένδοκειμενική απόδειξη» πατρότητας της μετάφρασης των *Όλυμπίων* στον Ρήγα, μετά από τη διερεύνηση που έχουμε κάνει κατά την σύνταξη του σχετικού εύρηματός και γλωσσαρίου των *Όλυμπίων*. Διαπιστώσαμε ότι χαρακτηριστικές πολυσύνθετες λέξεις, που απαντώνται στα Προλεγόμενα «*συναντικτυποῦνται, συναντιξेमυστηρεύονται*», άνευρίσκονται και στο κείμενο των *Όλυμπίων* όπως «*συνεπαρρησθιάσθην, συνεκκομίζων, συνεναγκαλίζονται*»⁴⁸. Η διαπίστωση αυτή δηλώνει πως είναι κοινός ο συγγραφέας των δύο αυτών κειμένων, ο Ρήγας. Σε ένίσχυση της θέσης αυτής ότι ο Ρήγας είναι ο συγγραφέας έρχεται να προσφέρει και το γεγονός, ότι στο έργο του *Νέος Ανάχαρσις*⁴⁹ επίσης χρησιμοποιεί τέτοιες πολυσύν-

⁴⁷ Βάλτερ Ποϋχνερ, «Εισαγωγή», στο *Ρήγα Βελεστινλή, Τα Όλύμπια...*, ό. π., σελ. 57.

⁴⁸ Βλ. τις σχετικές λέξεις στο έργο του Ρήγα Βελεστινλή, *Τα Όλύμπια*, Βιέννη 1797, Προλεγόμενα, σελ. 3 και 5 και στο κείμενο, σελ. 28, 97 και 101 αντίστοιχα.

⁴⁹ Βλ. Ρήγα Βελεστινλή, *Νέος Ανάχαρσις*, Βιέννη 1797, τόμ. Τέταρτος, σελ. 229, 247, 250, 262, 309, 311, 315 αντίστοιχα.

θετες λέξεις, ὅπως γιὰ παράδειγμα «*συναντεριστάς, συναντεσφετερίζομενοι, συναντεκζητοῦντο, συνανταγαπῶντο, συναντεβλέποντο, συναντερισθῶσιν, συνανταγωνισθῶσιν, συναντιβλέπωνται, συνεπροσβάλλοντο, συναντιπάλων, συναντερίζονται*».

Ἡ χρησιμοποίηση τέτοιων πολυσύνθετων λέξεων ποῦ κατὰ κανόνα εἶναι κατασκευασμένες, «πεποιημένες»⁵⁰ ἀπὸ τὸν Ρήγα μὲ δυὸ τρεῖς προθέσεις καὶ μὲ ιδιαίτερη χρήση τῆς πρόθεσης «σύν», ὡς πρῶτο συνθετικὸ καὶ μὲ τὴ σημασία τοῦ «ὁμοῦ, μαζί»⁵¹, θεωροῦμε ὅτι ἀποτελεῖ μιὰ πολὺ ἰσχυρὴ ἔνδοκειμενικὴ ἀπόδειξη πὼς ὁ Ρήγας εἶναι ὁ συγγραφέας τῶν Προλεγόμενων καὶ τοῦ κειμένου τῆς μετάφρασης τῶν *Ὀλυμπίων*, ὅπως εἶναι καὶ ὁ μεταφραστὴς τοῦ μεταγενέστερου μέρους τοῦ τετάρτου τόμου τοῦ *Νέου Ἀναχάρσιδος*.

Πότε διορθώθηκε τὸ ἔργο *Τὰ Ὀλύμπια*.

Τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ Ρήγας στὴν ἔκδοση τῶν *Ὀλυμπίων* ἔβαλε παραστάσεις ἀπὸ τὸν τίτλο τῆς *Χάρτας* καὶ στὰ Προλεγόμενα καὶ σὲ σημειώσεις τοῦ κειμένου ἀναφέρει τὸ φύλλο πέντε καὶ ἑννέα τῆς *Χάρτας* του, μπορεῖ νὰ εἶναι μιὰ ἔνδειξη, ὅτι τὸ ἔργο θὰ διορθώθηκε μετὰ τὴ *Χάρτα* του καὶ τὸν *Νέο Ἀναχάρσι*. Ἴσως ἡ ἐκλογὴ ἔκδοσης τοῦ ἔργου *Ὀλύμπια* ἐκτὸς τῶν ἄλλων μπορεῖ νὰ σχετίζεται καὶ μὲ τὸ γεγονὸς τῆς μετάφρασης τοῦ *Νέου Ἀναχάρσιδος*, ὅπου ὁ Ρήγας ἔχει μεταφράσει ἐκτὸς τοῦ τμήματος γιὰ τὴν Θεσσαλία καὶ τὸ κείμενο γιὰ τὴν Ὀλυμπία καὶ τοῦ Ὀλυμπιακοῦ ἀγῶνος. Γι' αὐτὸ ἐξ ἄλλου καὶ στὰ Προλεγόμενα τῶν *Ὀλυμπίων* παραθέτει τὰ Ὀλυμπιακὰ ἀγωνίσματα καὶ μᾶς δίνει μιὰ πολὺ σημαντικὴ πληροφορία, ὅτι στὴν ἐποχὴ του αὐτὰ δὲν λησμονήθηκαν, ἀλλὰ ἀπεναντίας μερικὰ ἐξ αὐτῶν διατηρήθηκαν στὴ Θεσσαλία καὶ σὲ ὅλη τὴν Ἑλλάδα. Ἀκόμη καὶ οἱ διαπιστώσεις, ὅτι στὸ ἔργο *Τὰ Ὀλύμπια* ὁ Ρήγας ἀφ' ἑνὸς δὲν χρησιμοποιεῖ ξενικὲς λέξεις καὶ ἀφ' ἑτέρου παραθέτει πολυσύνθετες χαρακτηριστικὲς λέξεις, ποῦ ἀπαντῶνται καὶ στὸ *Νέο Ἀναχάρσι*, μᾶς ἐπιβάλλουν νὰ ὑποθέσουμε ὅτι τουλάχιστον θὰ πρέπει νὰ ἐπεξεργάσθηκε τὸ τελικὸ κείμενο λίγο πρὶν ἀπὸ τὴν ἐκτύπωσή του.

⁵⁰ "Πεποιημένη ἢ λέξις" γράφει σὲ ὑποσημείωση μᾶλλον ὁ Ρήγας γιὰ τὴ λέξη "παπλάκισμα" στὸν *Πρῶτο ναῦτη* τοῦ Ἀντωνίου Κορωνιοῦ, σελ. 221.

⁵¹ Ἡ χρήση αὐτῆς τῆς πρόθεσης «σύν» ἀποτελεῖ ἴσως ἓνα χαρακτηριστικὸ καὶ δηλωτικὸ τῆς νοοτροπίας τοῦ Ρήγα, ὁ ὁποῖος ἐργάσθηκε γιὰ τοὺς συμπατριῶτες καὶ τοὺς συνανθρώπους του.

Τὸ χορικό σὲ ἀρχαίους στίχους

Στὸ κείμενο τῶν *Ὀλυμπίων* ὁ Ρήγας χρησιμοποιεῖ πολλές φορές λέξεις ἀπὸ διάφορες περιόδους τῆς ἐλληνικῆς ἱστορίας, ἀπὸ ὀμηρικὲς λέξεις μέχρι τῆς ἀπλῆς δημώδους γλῶσσας τῆς ἐποχῆς του. Τονίζεται ἰδιαίτερα ὅτι τὸ τελευταῖο μέρος τῆς σκηνῆς ζ', πράξεως Γ', σελ. 102-103, τὸ ἀποδίδει στὴν ἀρχαία ἐλληνικὴ, ὅπως καὶ τὸ τελευταῖο κομμάτι τῶν *Ὀλυμπίων*, τὸ χορικό, τὸ ὁποῖο δὲν ὑπάρχει στὸ ἰταλικὸ πρωτότυπο τοῦ Μεταστάσιου, ἀλλὰ εἶναι δική του προσθήκη. Τὸ γεγονός ὅτι ὁ Ρήγας χρησιμοποιεῖ λέξεις ἀπὸ τὴν ἀρχαία ἐλληνικὴ γλῶσσα καὶ σὲ ἄλλα μέρη τοῦ κειμένου τῶν *Ὀλυμπίων* ἐκτὸς ἀπὸ τὸ τελευταῖο χορικό, καὶ ὅτι δὲν χρησιμοποίησε ξένες λέξεις σὲ ὅλο τὸ ἔργο, μᾶς κάνει νὰ ὑποστηρίξουμε ὅτι καὶ οἱ τελευταῖοι στίχοι πού ἔχουν προστεθεῖ μετὰ τὸ τέλος κειμένου, πού μετέφρασε, "στροφὴ", "ἀντιστροφὴ" καὶ "ἐπωδός", σελ. 113-116, εἶναι δικιά του σύνθεση, ἐκτὸς ἐὰν διαπιστωθεῖ ὅτι ἔχει δανεισθεῖ μεγάλα τμήματα ἀπὸ κλασσικὰ κείμενα⁵². Εὐστοχα ὁ Λεάνδρος Βρανούσης⁵³ παρατηρεῖ «...πὼς δὲν ἤξεραν περισσότερα γράμματα ἀπ' τὸ Ρήγα ὅλοι ἐκείνοι οἱ πολυάριθμοι λόγιοι τῆς ἐποχῆς του, καθὼς κι ἄλλων ἐποχῶν, πού συνέθεταν μ' εὐκολία ἀρχαῖα ἥρωελεγεῖα, ἐπιγράμματα καὶ πινδαρικές ᾠδές. Στὸν ἀνώτερο κύκλο

⁵² Ἐνδεικτικὰ παραβάλλονται μερικοὶ στίχοι ἀπὸ κλασσικὰ ἔργα, πού ἡ φιλόλογος Μαίρη Καρουκανίδου ἔχει ἐντοπίσει: 1) Ρήγα, *Ὀλύμπια*, σελ. 114 «Θέμις σῶτειρα Θέμις, Ζηνί πάρεδρος» - Πινδάρου, *Ὀλυμπιονικοὶ VIII*, 21 «Σῶτειρα Διὸς ξενίου πάρεδρος ἀσχεῖται Θέμις». 2) Ρήγα...σελ. 115 «ᾠμοὶ ἀχέων λυγρῶν, ᾠμοὶ τῶν ἀμερίων, ὧν δῶκεν ἀμπνοάν», -Πινδάρου *VIII*, 7 «τῶν δὲ μόχθων ἀμπνοάν». 3) Ρήγα...σελ. 114 «ἔξ οὗ ὑφαίνεται ἑλαϊόπλεκτον γέρας ἀγλαόν εὐχος ἀέθλοισ», -Πινδάρου *VIII*, 11 «ᾠτινὴν σὸν γέρας ἔσπετ' ἀγλαόν». 4) Ρήγα... σελ. 114 «ψῆφον λεῶς αἰνεῖ ἐς βίον σοὶ ἀπήμαντον μολεῖν», -Πινδάρου *VIII*, 87 «εὐχομαι ...ἀλλ' ἀπήμαντον ἄγων βίον αὐτοῦς τ' ἀέξοι καὶ πόλιν». 5) Ρήγα... σελ. 115 «οὐδ' ἀμοιβάν ἀμπλακίης», -Πινδάρου *VIII*, 67 «ἀνορέας δ' οὐκ ἀμπλακῶν». 6) Ρήγα... σελ. 116 «πάνθυτα θέσμα», -Σοφοκλῆ, *Αἴας* 712 «πάνθυτα θέσμα». 7) Ρήγα...σελ. 115 «ἀμέραν τάνδ' ἐξανύσαι», -Εὐριπίδη, *Μήδεια* 649 «ἀμέραν τάνδ' ἐξανύσασαν». 8) Ρήγα... σελ. 115 «ἀπότροπον Ἄϊδαν», -Σοφοκλῆ, *Αἴας* 608 «τόν ἀπότροπον Ἄϊδαν».

⁵³ Λ. Βρανούσης, *Ρήγας*, Ἀθήνα [1954], σελ. 297. Συμπληρωματικὰ σημειῶνουμε ὅτι στὸν *Ἐρμῆ τὸ Λόγιο* τοῦ 1811, σελ. 159-163, καταχωρίζεται τοῦ Δημητρίου Σχινᾶ «Ὡδὴ Πινδαρική κατὰ τὸν Ἐκτον τῶν Νεμέων εἶδος, ποιηθεῖσα εἰς τὴν γέννησιν τοῦ Βασιλέως τῆς Ρώμης. Γενέθλιος δωροφορία» μὲ στροφὴ, ἀντιστροφὴ καὶ ἐπωδὸ.

τῆς τότε παιδείας γινόταν εἰδική διδασκαλία καὶ συστηματικὴ ἐξάσκηση στὸ εἶδος αὐτὸ... Ἀπὸ τέτοια σχολεῖα εἶχε περάσει κι ὁ Ρήγας. Καί, ἀσφαλῶς, δὲν ὑστεροῦσε ἀπέναντι τῶν συγχρόνων του "σπουδαίων", οὔτε στὴ σύνταξη "ἐπιδεικτικῶν" ἢ πανηγυρικῶν λόγων, οὔτε στὴ σύνθεση ἥρωοελεγείων κ' ἐπιγραμμάτων σὲ ἀρχαίους στίχους, γλῶσσα καὶ μέτρα». Ἐπειδὴ ὁμως οἱ πρῶτοι τέσσερις στίχοι τοῦ χορικοῦ, ὅπως ἔχει παρατηρήσει ὁ Γ. Βαλέτας, βρέθηκαν σὲ χειρόγραφο τοῦ Σκιαθίτη "γραμματικοῦ" Ἐπιφανίου Δημητριάδη (1760-1826), ὁ Λ. Βρανούσης ἀποδίδει τὸ χορικὸ στοὺς "κύκλους τοῦ Βουκουρεστίου".

Ἐπισημαίνουμε πάντως ὅτι ὁ Ρήγας διάβαζε Ὅμηρο, ὅπως δείχνει ἐκτὸς τῶν ἄλλων καὶ ἡ παράθεση κειμένου, τὸ ὁποῖο καταχώρισε σὲ ὑποσημείωση γιὰ νὰ διορθώσει τὸν συγγραφέα τοῦ Νέου Ἀναχάρσιδος, J. Barthélemy, ὁ ὁποῖος γιὰ τὴν Δωδώνη τῆς Ἠπείρου παρέθεσε τὴν παραπομπὴ «Ὅμηρ. Ἰλιάδ. Β, στίχ. 750» καὶ ὁ Ρήγας κάνει μιὰ παρατήρηση καταχωρίζοντας ὅλο τὸ κείμενο τοῦ Ὀμήρου, ποῦ δείχνει ὅτι διάβασε καὶ μελετοῦσε ἀρχαίους κλασσικούς:

«Ἡ μαρτυρία τοῦ Ὀμήρου, ὅπου ἀναφέρει ἐδῶ ὁ Ἀνάχαρσις, ἃς μοι εἶναι συγχωρημένον νὰ εἰπῶ, ὅτι εἶναι δι ἄλλην Δωδώνην.

“Τουνεὺς δ’ ἐκ Κύφου ἦγε δύο καὶ εἴκοσι νῆας,
 Τῶδ’ Ἐνιῆνες ἔποντο μενεπτόλεμοί τε Περαιβοί,
 Οἱ περὶ Δωδώνην δυσχείμερον οἶκι’ ἔθεντο,
 Οἱ τ’ ἄμφ’ ἰμερτὸν Τιταρήσιον ἔργ’ ἐνέμοντο”.

Αὕτη ἡ πλησίον τοῦ Τιταρησίου Δωδώνη κεῖται εἰς τὰς ἐσχατιὰς τοῦ Ὀλύμπου εἰς τὴν Θεσσαλίαν, καὶ λέγεται τὴν σήμερον Λιβιάδι. Καὶ ἐν ἧ τὸ μαντεῖον, εἰς τὰς τοῦ Τομάρου εἰς τὴν Ἠπείρον, καὶ λέγεται παλαιὰ Ἁγία Παρασκευή. Ἡ μὲν παράλιος τοῦ Θερμαϊκοῦ κόλπου, ἡ δὲ μακρὰν ἀπέχουσα καὶ τοῦ Ἀδριατικοῦ. Καὶ ἄλλως, ἡ δυτικὴ Ἑλλὰς δὲν συμπεριείχετο εἰς τὴν κατὰ Τρωάδος συνωμοσίαν, ὅπου νὰ ἰσχύη ἡ μαρτυρία. Φαίνεται οὖν ὅτι ἡ ὁμωνυμία ἐξηπάτησε τὸν θεῖον αὐτὸν συγγραφέα. Πλὴν, ἀμφοτέραι ὄρειναί, δυσχείμεροι, καὶ εἰς αὐτὸν σχεδὸν παρἄλληλον κείμεναι»⁵⁴.

Ἐπιπροσθέτως ἀναφέρουμε ὅτι ὁ Ρήγας γιὰ τὴ γενέτειρά του παρᾶθετε σχετικὰ κείμενα ἀπὸ τὸν Ὅμηρο, τὸν Στράβωνα, τὸν Σο-

⁵⁴ Νέος Ἀνάχαρσις, Βιέννη 1797, τέταρτος τόμος, σελ. 163.

φοκλή και τὸν Ἀπολλώνιο τὸν Ρόδιο στήν «*Ἐπιπεδογραφία τῆς Φεραῶς λεγομένης νῦν Βελεστίνος*», τέταρτο φύλλο τῆς *Χάρτας τῆς Ἑλλάδος*. Ἐπίσης ἀναγράφει τρία ἀποσπάσματα ἀπὸ τὸν Ἀπολλώνιο τὸν Ρόδιο στὸ πρῶτο φύλλο τῆς *Χάρτας*, τὴν *Ἐπιπεδογραφία τῆς Κωνσταντινουπόλεως* καὶ μιὰ χειρόγραφη ὑποσημείωση στὸ βιβλίο τοῦ Δημητρίου τοῦ Δαρβάρεως, *Ἀληθῆς ὁδὸς εἰς τὴν εὐδαιμονίαν*⁵⁵, Βιέννη 1796, σελ. 214, ἐνῶ ἀπὸ τὸν Παλαίφατο παίρνει κείμενο γιὰ τὴν Ἄλκηστη, πού τὸ παραθέτει στὰ *Ὀλύμπια*, σελ. 104-105. Σημειώνουμε ἐπὶ πλέον ὅτι ὡς μαθητῆς ἀκόμη ὁ Ρήγας στὴ Σχολή τῆς Ζαγοράς διάβαζε καὶ μετέφραζε λέξεις βιβλίου ἀρχαίων γεωγράφων «*Ἀράτου Σολέως, Φαινόμενα...*»⁵⁶, ἔκδοση Βασιλείας 1561. Χαρακτηριστικὴ πάντως εἶναι ἡ φράση στὸν πρόλογο τοῦ βιβλίου τοῦ *Φυσικῆς ἀπάνθισμα*, ὅπου τονίζει πῶς μελετοῦσε «*ἐπικεκυφῶς εἰς τὰ τῆς [ἀρχαίας] ἑλληνικῆς διαλέκτου βιβλία*». Ἐξ ἄλλου ὁ Ρήγας συνιστοῦσε στὰ *Δίκαια τοῦ Ἀνθρώπου*, ἄρθρο 22, νὰ διδάσκεται στὰ σχολεῖα τοῦ κράτους του, πού εἶχε σχεδιάσει νὰ δημιουργήσει μετὰ τὴν ἐπανάστασή του, καὶ ἡ ἀρχαία ἑλληνικὴ γλῶσσα, ἡ «ἑλληνικὴ», ὅπως τὴν ἀποκαλεῖ⁵⁷.

Ἐπισημαίνεται ὅτι λέξεις τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς ἐκτὸς ἀπὸ τὰ χορικά τῶν τελευταίων σελίδων τῶν *Ὀλυμπίων* ἀπαντῶνται καὶ στὶς προηγούμενες σελίδες τοῦ κειμένου, δείγμα κι' αὐτὸ τῆς εὐρείας γνώσης τοῦ Ρήγα. Γι' αὐτὸ θὰ πρέπει νὰ θεωρεῖται δική του ἡ καταγραφή αὐτῶν τῶν στίχων σὲ ἀρχαϊκὴ διάλεκτο καὶ τοῦτο διότι ἂν δὲν γνώριζε τὴν ἀρχαία ἑλληνικὴ γλῶσσα καὶ ἄλλος εἶχε γράψει τὰ συγκεκριμένα κείμενα τῶν τελευταίων σελίδων, ὅπως ἔχει ὑποστηριχθεῖ, τότε δὲν θὰ ὑπῆρχαν λέξεις τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς στὰ προηγούμενα κείμενα τῶν *Ὀλυμπίων*.

⁵⁵ Βλ. Γ. Λαδᾶ-Α. Χατζηδημόν, *Ἑλληνικὴ Βιβλιογραφία τῶν ἐτῶν 1796-1799*, Ἀθήνα 1973, ἀρ. 3, σελ. 1-4.

⁵⁶ Α. Βρανούση, «Ἄγνωστα νεανικὰ χειρόγραφα τοῦ Ρήγα», *Υπέρεια*, τόμ. 2, Πρακτικὰ Β' Συνεδρίου "Φεραῖ-Βελεστίνο-Ρήγας", (Βελεστίνο 1992), Ἀθήνα 1994, σελ. 563-576.

⁵⁷ Βλ. ἄρθρο 22 τῶν *Δικαίων τοῦ Ἀνθρώπου*: «Ὅλοι, χωρὶς ἐξαιρέσεων, ἔχουν χρέος νὰ ἡξεύρουν γράμματα. Ἡ πατρις ἔχει νὰ καταστήσῃ σχολεῖα εἰς ὅλα τὰ χωρία διὰ τὰ ἀρσενικὰ καὶ θηλυκὰ παιδιά. Ἐκ τῶν γραμμάτων γεννᾶται ἡ προκοπή, μὲ τὴν ὁποῖαν λάμπουν τὰ ελεύθερα ἔθνη. Νὰ ἐξηγῶνται οἱ παλαιοὶ ἱστορικοὶ συγγραφεῖς· εἰς δὲ τὰς μεγάλας πόλεις νὰ παραδίδεται ἡ γαλλικὴ καὶ ἡ ἰταλικὴ γλῶσσα· ἡ δὲ ἑλληνικὴ (=ἀρχαία) νὰ εἶναι ἀπαραίτητος». Ρήγα Βελεστινῆ, *Τὰ Ἐπαναστατικὰ*, ὁ. π., σελ. 27.

**Ἐπίδοση στή νεοελληνική ἀποσπάσματος
ἀπό τή μετάφραση τῶν Ὀλυμπίων καί τοῦ χορικοῦ⁵⁸**

(Βλ. τό πρωτότυπο τῶν Ὀλυμπίων, σελ. 102-103)

«ὦ Δία, πατέρα τῶν ἀνθρώπων καί τῶν αἰώνιων θεῶν,
παντοδύναμε, πού κυβερνᾷς ἀπό ψηλά, τιμωρὲ τῶν δολίων πρά-
ξεων,
πού μ' ἔνα σου νεῦμα μόνον καί τὸν οὐρανὸ κινεῖς,
καί τῇ γῆ μαζί μέ τῇ θάλασσα κι' ὅσα περικλείουν στοὺς κόλπους
τούς ἐπιτηρεῖς,
πού ἡ πανταχοῦ παρουσία σου γεμίζει τὸ σύμπαν, πού ἀπ' τὸ γε-
ναιόδωρο χέρι σου
κρέμεται τὸ ριζικὸ τῆς ἀρχικῆς αἰτίας καθενός χωριστά
καί τοῦ ἀποτελέσματος γιὰ κάθε πράγμα, συνέχεια ταιριαστὴ
ἁρμονικά,
πού γνωρίζεις καλὰ τίς προσευχῆς καί τίς δεήσεις πρόσδεξαι μέ
εὐνοϊκὴ διάθεση
αὐτήν ἐδῶ τῇ θυσία τοῦ ἐξιλασμοῦ, πού τελεῖται μέ τὴν ἀρμόζου-
σαν ἱεροπρέπεια
σὲ πάνδημη τελετῇ πού συντελεῖται ἤδη ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου...
Αὐτὴ ὁμως [ἢ μοῖρα], ἀφοῦ σβῆσει τελείως τοὺς ἀπαστράπτοντες
πάνω στό ὑψωμένο χέρι σου
θανατηφόρους κερανούς, ἄς τὸν λυτρώσει».

(Βλ. τό πρωτότυπο τῶν Ὀλυμπίων, σελ. 113-116)

«Χορὸς ἱερέων καί ἅπας ὁ λαὸς

Νὰ ζήσει ὁ καταδικασμένος γιός, νὰ ζήσει
καί νὰ μὴ φερθεῖ σκληρὰ
στον ἀνάιτιο γιὰ τὴ φρίκη [πού προκάλεσε] πατέρα
κάνοντάς τον συμμέτοχο τῶν τιμωριῶν πού ὁ ἴδιος ὑπέβαλε στον
[παρ' ὀλίγον] πατροκτόνο γιό,

⁵⁸ Ἡ ἀπόδοση στή νεοελληνική ἔγινε ἀπὸ τὴ φιλόλογο Μαίρη Καρουκανίδου, στήν ὁποία ἐκφράζονται εὐχαριστίες γιὰ τὴν προσφορὰ τῆς αὐτῆς, καθὼς καί γιὰ παρατηρήσεις τῆς στὴ σύνταξη τοῦ γλωσσarioύ.

μήτε τῆ μέρα αὐτῆ νά τὴν καταστήσει
ἢ καταδίκη καταραμένη κι´ ἀνεπιθύμητη·
οὔτε ἡ παραμικρὴ σκέψη παράλογου φόνου νά διαταράξει
τὴν ἰσχύουσαν ἱερὴ νομοθεσία.

Ἦ ἔτσι, κατὰ τὸν ἀρχαῖο Ἑλληνικὸ τρόπο:
Ἰερεῖς καὶ ὁ λοιπὸς Ἑλληνικὸς λαός.

Στροφή

Γιὲ τοῦ βασιλιᾶ, ποὺ βλέπεις τρόπους θεραπείας τῶν μισητῶν θρη-
νων
ἐξ αἰτίας τῆς δικῆς σου δυσβάστακτης ἀφροσύνης,
σὴκω ἐπάνω εὐτυχισμένος·
Ὁ Δίας ὁ προστάτης τῆς γενιᾶς σου σ´ ἀνορθώνει·
ἀφοῦ ἐκπλήρωσες χωρὶς τιμωρία
τὸ χρησιμὸ τοῦ πυθικοῦ μαντείου
ὁ λαὸς ἐπιδοκιμάζοντας συμφωνεῖ
νά προχωρήσεις γρήγορα σὲ ζωὴ χωρὶς βάσανα·
μὲ αἴσια ἔκβαση
σὲ εὐνοεῖ, σὲ εὐνοεῖ.

Ἐντιστροφή

Γῆ τῆς Ἥλιδας, καὶ ἱερὸ ἄλσος,
ἱερὸ δέντρο ποὺ φύτεψε ὁ Ἡρακλῆς,
ἀπ´ τὸ ὁποῖο μὲ ἐπιδεξιότητα πλέκεται μὲ κλαδιὰ ἀγριελιᾶς βρα-
βεῖο,
λαμπρὸ καύχημα γιὰ συμμετοχὴ σὲ ἀγῶνες,
ἐσένα μέρα φονικὴ δὲν
θὰ σὲ μολύνει, ντροπὴ γιὰ τὸν πατέρα,
οὔτε ὡς αἴτιο ἀπερίσκεπτης πράξης·
γιατὶ ὁ θεὸς θέλει νά σώσει τὸ παληκάρι.
Μακάρι λοιπὸν νά ζήσεις, παιδί μου,
προσέροχομαι ἰκέτης στὸ θεὸ καὶ τὸν παρακαλάω.

Ἐπωδὸς

Θέμις, ποὺ μᾶς σώζεις καὶ μᾶς προστατεύεις, Θέμις,

πού διακρίνεσαι για τή συνετή σου εὐθυκρισία
καθισμένη παράπλευρα τοῦ Δία,
ἔστειλες στή γῆ ἀπ' τήν κατοικία τῶν θεῶν στόν Ὀλυμπο
τήν προστάτιδα τῆς πόλης κόρη σου Δίκη,
για νά φέρει στό τέρομα της αὐτή τή μέρα
χωρίς θρήνους, χωρίς θρήνους,
καί νά μὴν ἐπιτρέψει νά πληρώσει ὁ γενναῖος πατέρας
τὸ ἀντίτιμο γιά τήν ἀφροσύνη τοῦ παιδιοῦ του
μέ φονικό γάμο.

Γιατί τόν σκότωσε ὁ Ἔρωτας
καί τόν γλύτωσε ἡ Δίκη.
Μή, σεβαστή θεά, μὴ μέ παρακινήσεις
νά μολύνω τοὺς βωμούς σου μέ κηλίδες φονικοῦ αἵματος,
ἀλλὰ ἀντίθετα νά βγάλεις ἀπόφαση γιά τή διένεξη
διερευνῶντας λεπτομερῶς
αὐτὰ πού συμβαίνουν στοὺς ἀνθρώπους.
Καί μακάρι βέβαια νά μὴν ἀνταλλάξω ὁ ταλαίπωρος
τὸ νυμφικό μου κοιτῶνα
μέ τόν ἀποτρόπαιο Ἔαδη.

Ἄλλοίμονο σέ μένα γιά τὰ ὀλέθρια βάσανά μου,
ἀλλοίμονο γιά τὰ καθημερινά,
ἀπὸ τὰ ὁποῖα μέ ἀνακούφισε
ἡ Δίκη πού λατρεύω.

Θά γίνει ὅμως μιὰ γιορτὴ λαμπρὴ,
τήν ὁποία ὁ θεὸς πού τιμωρεῖ τὸ ἔγκλημα
τήν ἔκανε φοβερὴ
για τὸ δόλιο γάμο,
εἰσχώρησε δέ μέσα στήν καρδιά μου
ἀπερίγραπτος φόβος
καί αἰφνίδια σύγχυση·
καί ἐπέβαλε πλούσιες μέ κάθε εἶδους θυσίες τελετές
ἢ κακότηχη μοῖρα πού διαδέχεται τήν καλότυχη·
γιατί πολλές φορές στοὺς ἀνθρώπους κάτω ἀπ' τὴ χαρὰ
σέρνεται ἀνεπαίσθητα ἢ δυστυχία
καί κάτω ἀπὸ τίς συμφορὲς ἢ εὐτυχία.
Ἄλλ' ὅμως αὐτόν πού ἀπὸ ἐχθρική δοκιμασία
σωριάζεται καταγῆς μέ τρόπο δόλιο
τόν ἀνασταίνει μέ τοὺς νόμους της
ἡ Θέμις, ἡ Θέμις πού μᾶς σώζει καί μᾶς προστατεύει».

Β'. Η ΒΟΣΚΟΠΟΥΛΑ ΤΩΝ ΑΛΠΕΩΝ

Ἐντύπωση προκαλεῖ τὸ γεγονός, ὅτι ὁ Ρήγας μεταφράζει τὸ πεζὸ κείμενο τοῦ πρωτοτύπου τῆς «*Βοσκοπούλας τῶν Ἄλπεων*» καὶ τὸ μετατρέπει σὲ στίχους, ἐξασκῶντας ἴσως κατ' αὐτὸν τὸν τρόπο τὴν ποιητικὴ του διάθεση καὶ γιὰ τὴ σύνθεση τοῦ ἐπαναστατικοῦ του παιᾶνα, τὸν Θούριο. Μάλιστα στὸ τέλος τοῦ κειμένου παραθέτει καὶ δικό του ποιητικὸ κείμενο μὲ τίτλο «*Τοῦ στιχουργοῦ*»⁵⁹, στὸ ὁποῖο καταγράφει καὶ τὰ προσωπικά του στοιχεῖα χρησιμοποιῶντας τὴν προσωπικὴ ἀντωνυμία ἐγώ: «*Εἰς αὐτὸ ἐγὼ καυχῶμαι ὁ παρὼν στιχουργητῆς ὅτι εἶμαι πρὸς τοὺς φίλους διαθέσεως πιστῆς*».

Ἡ ἔκδοση κατὰ τὴ σημαντικὴ χρονιὰ τῆς προετοιμασίας τοῦ ἐπαναστατικοῦ του σχεδίου τοῦ ἀθῶου αὐτοῦ ἀπὸ ἐπαναστατικὴ σκοπιὰ ἔργου δείχνει ἐκ πρώτης ὄψεως νὰ εἶναι κάπως ἀταίριαστη. Τοῦτο ὁμως μπορεῖ νὰ ἐξηγηθεῖ ἀπὸ τὸ γεγονός, ὅτι ἐκείνη τὴ χρονιὰ τὰ στρατεύματα τοῦ Ναπολέοντος εἶχαν διαβεῖ τις Ἄλπεις καὶ εἶχε θεωρηθεῖ μεγάλο κατόρθωμα, πὺν μόνον πρὸ πολλῶν αἰῶνων ὁ Ἄννιβας τὸ εἶχε κατορθώσει, γι' αὐτὸ καὶ ἦταν στὴν ἐπικαιρότητα. Ἐξ ἄλλου ὁ Ρήγας θέτει στὸν τίτλο καὶ μιὰ ὑποσημείωση «*Ἄλπεα ὀνομάζονται τὰ ὄρη ὁποῦ διαχωρίζουν τὴν Γαλλίαν ἀπὸ τὴν Ἰταλίαν*»⁶⁰. Ἐπὶ πλέον ὁ Ρήγας παραθέτει καὶ ἓνα μὲ πολὺ νόημα εἰσαγωγικὸ σημεῖωμα γιὰ τὸν συγγραφέα Μαρμοντέλ (Jean-Francois Marmontel, 1723-1799), ὁ ὁποῖος εἶχε ἐκλεχθεῖ μέλος τῆς «*Βουλῆς τῶν Γερόντων*», τῆς Γερουσίας. Μάλιστα ὁ Ρήγας τυπώνει μὲ κεφαλαῖα τυπογραφικὰ στοιχεῖα τὸ σύνθημα, τὸ ὁποῖο ἤθελε νὰ περάσει στοὺς σκλαβωμένους γιὰ τὴν ἀγάπη πὺν πρέπει νὰ ἔχουν πρὸς τὴν πατρίδα, γιὰ τὴν ἐλευθερία τῆς ὁποίας θὰ εἶναι δυνατὸν καὶ νὰ θυσιαστοῦν:

«*Ὁ πολίτης Μαρμοντέλ περίφημος τοῦ παρόντος αἰῶνος φιλόσοφος, ἀφ' οὗ ἐκόσμησεν ἐκ νεότητός του ὡς πρῶτον μέλος τὴν Ἀκαδημίαν τῆς Γαλλίας πατρίδος του, ἐκλέχθη καὶ ἐβδομηκοντούτης μέλος τῆς τῶν Γερόντων Βουλῆς τῶδε τῶ ἔτει. Ἐν τῶ*

⁵⁹ Ὅπως σημειώνει ὁ Λ. Βρανούσης, *Ρήγας*, Ἀθήνα [1954], σελ. 293, ὑποσημ. ἄρ. 5, πρῶτος ὁ Γ. Βαλέτας σὲ δημοσίευμα στὴν ἐφημερίδα *Πρωῖα* παρατήρησε ὅτι τὸ κείμενο τοῦ «στιχουργοῦ» εἶναι τοῦ Ρήγα.

⁶⁰ Ὁ Ρήγας στὸ *Φυσικῆς ἀπάνθισμα*, Βιέννη 1790, [1991], σελ. 42, καταχωρίζει παρόμοια ὑποσημείωση: «*Τὰ Ἄλπεα βουνὰ χωρίζουν τὴν Φραντζαν ἀπὸ τὴν Νεμτζίαν καὶ Ἰταλίαν*».

εἰσερχεσθαι εἰς τὸ σεπτὸν αὐτὸ τάγμα, μεταξὺ τῶν ἄλλων ἀρίστων γνωμῶν, εἶπε καὶ τούτην: Ο ΙΕΡΟΣ ΤΗΣ ΠΑΤΡΙΔΟΣ ΕΡΩΣ ΕΜΦΩΛΕΥΕΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΑΡΔΙΑΝ ΚΑΙ Η ΚΑΡΔΙΑ ΔΕΝ ΓΗΡΑΣΚΕΙ ΠΟΤΕ.

Τοιούτου ἀνδρὸς ποίημα εἶναι ἡ ἠθικὴ διήγησις αὕτη, ἐν ἧ ὡς ἔσοπτρον εἰκονίζεται ἡ γυναικεία σωφροσύνη, ὅθεν καὶ μετεφράσθη εἰς τὴν ἡμετέραν ἀπλῆν διάλεκτον» .

Ἐπισημαίνεται ὅτι ἡ Ἐφημερίς⁶¹ τῶν ἀδελφῶν Πούλιου τῆς Βιέννης δημοσιεύει τὴν ὁμιλία τοῦ Μαρμοντέλ, πού ἐγινε στὸ Παρίσι στὶς 13 Ἀπριλίου 1797: «Ὁμιλία προσφωνηθεῖσα παρὰ τοῦ περιφήμου Μαρμοντέλ ὅταν ἐκλέχθη τοποτηρητῆς [ἀντιπρόσωπος] τῆς Βουλῆς τῶν Γερόντων... Μὴν ἀθυμεῖτε, ᾧ συμπολιταί, βλέποντες ἀναμεταξὺ εἰς τοὺς τοποτηρητάς σας καὶ ἓνα γέροντα προβεβηκότα ἤδη ὑπὲρ τὰ ἐβδομήκοντα ἔτη, ἐπειδὴ ἡ ἀληθῆς τοῦ χαρακτηῆρος δύναμις δὲν στέκεται εἰς ἄλλο τίποτας, παρὰ εἰς τὴν ψυχὴν, ὅπου δὲν γηράσκει ποτέ» (ἡ ἀραίωση τῶν γραμμῶν δική μας). Τὸ κείμενο αὐτὸ μοιάζει μὲ τὴ φράση πού ἔχει καταγράψει ὁ Ρήγας καὶ εἶναι πρὸς τιμὴν τοῦ Λέανδρου Βρανούση⁶², πού βρῆκε τὸ γαλλικὸ κείμενο τῆς ὁμιλίας τοῦ Μαρμοντέλ καὶ τὸ παρέθεσε στὴ σχετικὴ ἐργασία του, στὴν ὁποία βρίσκεται ἡ φράση αὐτὴ τοῦ Μαρμοντέλ: «...la véritable force de caractère est dans le coeur, et le coeur ne vieillit jamais». Αὐτὴν τὴ φράση μεταφράζει καὶ δημοσιεύει ἡ Ἐφημερίς «ἡ ἀληθῆς τοῦ χαρακτηῆρος δύναμις δὲν στέκεται εἰς ἄλλο τίποτας, παρὰ εἰς τὴν ψυχὴν, ὅπου δὲν γηράσκει ποτέ». Κι' ὁ Ρήγας αὐτὴ τὴν ξερὴ πρόταση τοῦ Μαρμοντέλ τῆς δίνει ποιητικὴ πνοή, τὴν μετατρέπει σὲ ἓνα πατριωτικὸ ἀπόφθεγμα: «Ὁ ἱερός τῆς πατρίδος ἔρωσ ἐμφωλεῦει εἰς τὴν καρδία καὶ ἡ καρδία δὲν γηράσκει ποτέ»⁶³.

⁶¹ Ἐφημερίς, 29 Μαΐου 1797, ἀρ. φύλλου 43, σελ. 500-502.

⁶² Λ. Βρανούση, «Ρήγας καὶ Marmontel», ὁ. π., σελ. 142-143.

⁶³ Ἡ διαπίστωση τῆς ποιητικῆς πνοῆς, πού ἔδωσε στὴ φράση τοῦ Μαρμοντέλ, μᾶς κάνει νὰ ὑποθέσουμε ὅτι ὁ Ρήγας κάποια παρόμοια τακτικὴ θὰ ἐφάρμοσε καὶ στὴ ρήση «Ὅποιος ἐλεύθερα συλλογᾶται, συλλογᾶται καλὰ», πού ἀναγράφει στὸ *Φυσικῆς ἀπάνθισμα*, Βιέννη 1790, σελ. 24, μὲ τὴν παρατήρηση ὅτι τὸ γνωμικὸ αὐτὸ τὸ εἶπε ὁ Χάλλερ (θὰ πρόκειται μᾶλλον γιὰ τὸν διάσημο πολυγραφότατο Γερμανὸ ἱατρὸ καὶ φυσιολόγο Albrecht von Haller, 1708-1777). Ἴσως ἐλπίσουμε ὅτι στὸ προσεχὲς μέλλον θὰ βρεθῆ τὸ πρωτότυπο κείμενο, ὅπως στὴν περίπτωση τῆς φράσης τοῦ Μαρμοντέλ, γιὰ νὰ διαπιστωθεῖ ἡ σημαντικὴ συμβολὴ τοῦ Ρήγα στὴν ποιητικὴ

Σημειώνουμε ακόμη ότι μερικοί στίχοι από το ποίημα του Ρήγα, που επιγράφεται «*Τοῦ στιχουργοῦ*» και βρίσκεται στο τέλος τοῦ ἔργου, σχετικά μὲ τὴν ἄρνηση τῆς φιλίας, μᾶς παραπέμπουν στὸν Θούριο γιὰ τὴν παράβαση τοῦ ὄρκου:

«*Κι' ὅστις φέρεται στοὺς φίλους ὑπουλος ὑποκριτῆς,
ἄστατος ὡς τῶν ἀνέμων καὶ τῆς τύχης μιμητῆς,
ὁ τοιοῦτος ἀπ' τὸν κόσμον νὰ ἐκλείψῃ ὡσεὶ χνοῦς,
ὁ Θεὸς μὲ καταδίκης νὰ τὸν φλέγῃ κεραυνούς*», (τοῦ στιχουργοῦ, σελ. 188).

«*Κι' ἂν παραβῶ τὸν ὄρκον, ν' ἀστράψῃ ὁ Οὐρανός
καὶ νὰ μὲ κατακάψῃ νὰ γίνω σὰν καπνός*», (Θούριος, στίχ. 39-40).

Ἐπίσης οἱ ἀναφορὲς στὸν οὐρανό, «*Τί; ὦ οὐρανὲ ἀκούω... Ἄχ ᾧ οὐρανὲ μεγάλοι ἕως πότε' ἐπιδρομαί;* », σελ. 171, «*Εἶναι ὁ οὐρανός μου μάρτυς*», σελ. 182, μᾶς ὀδηγοῦν συνειρμικά στο ἔκλεινο τοῦ τῆς Ἐπαναστατικῆς Προκήρυξης, ὅπου ἀναφωνεῖ: «— Οὐρανὲ ! ἐσὺ εἶσαι ἀπροσώποληπτος μάρτυς τῶν τοιούτων κακουρηγμάτων». Καταγράφουμε ἀκόμη καὶ τὸ προσωπικὸ στοιχεῖο ποὺ διατυπώνει ὁ Ρήγας χρησιμοποιῶντας τὴν προσωπικὴ ἀντωνυμία «ἐγώ» στο ποίημά «*Τοῦ στιχουργοῦ*», σελ. 187-188, «*..εἰς αὐτὸ ἐγὼ καυχῶμαι, ὁ παρὼν στιχουργητῆς διότι εἶμαι πρὸς τοὺς φίλους διαθέσεως πιστῆς*».

Ἡ ἀναφορὰ τοῦ Ρήγα στὰ μουσικὰ ὄργανα τὴν «*κάϊδα*», τὴ «*φλοέρα*», καὶ τὸ «*νεῖ*», γιὰ τὸ ὁποῖο γράφει ὅτι εἶναι «*φλοέρας εἶδος*», σημαίνει ὅτι θὰ ἦταν γνώστης τῶν μουσικῶν ὀργάνων. Ἄλλωστε ὁ ἴδιος ὁ Ρήγας χρησιμοποιοῦσε τὴ φλογέρα στὶς συγκεντρώσεις τῶν φίλων του, ὅπου τραγουδοῦσαν τὸν Θούριο καὶ ὅταν ἀναχώρησε ἀπὸ τὴν Βιέννη γιὰ τὴν Ἑλλάδα εἶχε στὶς ἀποσκευές του «*ένα πλαγιάυλον καὶ δύο ἄλλα πνευστὰ ὄργανα*»⁶⁴, ὅπως διαπιστώνεται ἀπὸ τὸ ἔγγραφο μὲ τὸν κατάλογο τῶν ἀντικειμένων, τὰ ὁποῖα ὁ Ρήγας εἶχε στὶς ἀποσκευές του κατὰ τὴ σύλληψή του στὴν Τεργέστη.

ἀπόδοση τῆς ἀνωτέρω ρήσης.

⁶⁴ Βλ. Κων. Ἀμάντου, Ἀνέκδοτα ἔγγραφα περὶ Ρήγα Βελεστινλή, Ἀθήνα 1930, ἐπανέκδοση 1997, σελ. 147.

Γ'. Ο ΠΡΩΤΟΣ ΝΑΥΤΗΣ

Ὁ Ἀντώνιος Κορωνιός, (1771-1798), λόγιος ἔμπορος ἀπὸ τὴ Χίο, φίλος, συνεργάτης καὶ συμμάχτυρας τοῦ Ρήγα, εἶναι ὁ συγγραφέας τοῦ τρίτου ἔργου τοῦ Ἡθικοῦ Τριπόδος μὲ τίτλο «Ὁ πρῶτος ναύτης, ποίημα εἰς δυὸ ἄσματα Γεσνέρου Γερμανοῦ ποιητοῦ», σελ. 189-238, τὸ ὁποῖο ὁμως τὸ ἀπέδωσε σὲ πεζὸ λόγῳ. Ὁ Κορωνιός δὲν ἦταν ἄγνωστος συγγραφέας· ἤδη τὸν προηγούμενο χρόνο, τὸ 1796, στὸ τυπογραφεῖο τοῦ ἀδελφῶν Πούλιου εἶχαν ἐκδοθεῖ καὶ ἄλλες ἀκόμη δημιουργίες του. Ὁ Γεώργιος Ζαβίρας⁶⁵, (1757-1804), ἀναγράφει ὅτι ὁ Ἀντώνιος Κορωνιός μετέφρασε

«ἐκ τῆς ἑλληνικῆς (=ἀρχαίας ἑλληνικῆς) εἰς τὴν ἡμετέραν ἀπλὴν διάλεκτον τὸ τοῦ Πλουτάρχου Περὶ παίδων ἀγωγῆς καὶ Ἐρρίκου τοῦ Καμπῆ⁶⁶ περὶ τῆς αὐτῆς ὕλης ἐκ τῆς γερμανικῆς διαλέκτου, καὶ ἐξέδοτο αὐτὰ ἐν Βιέννῃ τῷ 1796 παρὰ τοὺς Μαρκίδες Πούλιου.

Γαλατεία δρᾶμα ποιμενικόν⁶⁷ τοῦ κυρίου Φλωριανοῦ⁶⁸ μεταφρασθὲν ἐκ τῆς γαλλικῆς εἰς τὴν ἡμετέραν ἀπλὴν διάλεκτ. ἐν Βιέννῃ 1796 Μαρκίδι Πούλιου.

Ψυχολογία πρὸς χρῆσιν τῶν παίδων συντεθεῖσα μὲν ὑπὸ Ἐνρίκου Κάμπη εἰς τὴν γερμ. διάλ. μεταφρ. δὲ εἰς τὴν ἡμετ. διάλ. παρὰ Α. Κ. Χ. μετὰ προσθέσεων καὶ τινῶν ὑποσημειώσεων».

Παρατίθεται παρακάτω τὸ προλογικὸ κείμενο τοῦ Ἀντωνίου Κορωνιοῦ στὸ ἔργο του *Γαλατεία*, τὸ ὁποῖο δείχνει γιὰ τὴ γλῶσσα τὶς ἀντιλήψεις τοῦ ἐπαναστάτη, ὁ ὁποῖος ἐπὶ πλέον ἀντὶ τῶν ποιημάτων τοῦ γαλλικοῦ κειμένου παρενέβαλε ποιήματα ἑλληνικά, ποὺ νὰ ταιριαζοῦν μὲ τὸ περιεχόμενο, ὅπως εἶχε γίνεῖ καὶ μὲ τὸν Ρήγα στὸ *Σχολεῖον τῶν ντελικάτων ἐραστῶν*. Χαρακτηριστικὰ σημειώνει ὁ Κορωνιός «... Τὸ ὅτι ἡμεῖς ἔχομεν τραγούδια εἰς τὴν γλῶσσαν μας ἄξια διὰ νὰ κανηθῆ εἰς αὐτὰ κάθε πεπολιτευμένον γένος, αὐτὸ φαίνεται μέρος ἀπὸ μίαν ἀπαθῆ καὶ ἀκριβῆ σύγκρισιν, καὶ μέρος

⁶⁵ Γ. Ζαβίρας, *Νέα Ἑλλάς*, Ἀνατύπωση Α΄ ἐκδόσεως, Ἀθήνα 1972, σελ. 198.

⁶⁶ Heinrich Joachim Campe, 1744-1818.

⁶⁷ Ὁ Λεάνδρος Βρανούσης σημειώνει ὅτι ἡ *Γαλατεία* εἶναι «ποιμενικὴ μυθιστορία» καὶ ὄχι ποιμενικὸ δρᾶμα, ὅπως ἄλλωστε ἔχει γραφεῖ καὶ στὸν τιμοκατάλογο τῆς *Ἐφημερίδος*. Βλ. Α. Βρανούση, *Ἐφημερίς*, 1797, *Προλεγόμενα*, Ἀθήνα 1995, σελ. 322 καὶ σελ. 704, ὑποσημ. ἀρ. 238.

⁶⁸ Jean-Pierre Claris de Glorian, 1755-1794.

ἀπὸ τὸν στοχασμὸν ὅτι καὶ ἄλλα ἔθνη ἐκθειάζουν τραγούδια μας, ὅπου ἡμεῖς τὰ ἔχομεν διὰ μέτρια». Γιὰ τὴν πνευματικὴ δημιουργία σημειώνει ὅτι «ἡ γλῶσσα δὲν κάμνει τὸ ποίημα, ἀλλὰ ὁ πλοῦτος, τὸ ὕφος καὶ ἡ κατάλληλος ἁρμονία τῶν νοημάτων». Ἀρχίζει τὸ προλογικὸ σημείωμά του μὲ τὴν φράση πῶς «δὲν πρέπει νὰ τὸν ἀναγνώσουν ὅσοι κάμνουν ἑλληνικοὺς στίχους μὲ ποδάρια» δηλ. ἀρχαιοελληνικοὺς στίχους μὲ τοὺς πόδες τῆς ἀρχαίας προσωδιακῆς μετρικῆς καὶ τελειώνει μὲ τὴν ἔκφραση λύπης ποὺ δὲν γνωρίζει τοὺς δημιουργοὺς γιὰ νὰ τοὺς μνημονεύσει. Ὁ πρόλογος τοῦ Κορωνιοῦ χαρακτηρίζεται ὡς «ἓνα εἶδος λογοτεχνικοῦ μανιφέστου, στὸ ὁποῖο καταδικάζεται ἡ ἀρχαιοελληνικὴ στιχογραφία τῶν λογίων». Τὸ κείμενο τοῦ προλόγου τοῦ Ἀντωνίου Κορωνιοῦ στὴ *Γαλάτεια* ἔχει δημοσιεύσει ὁ Λ. Βρανούσης⁶⁹ στὸ μνημειῶδες ἔργο τῆς ἐπανέκδοσης καὶ σχολιασμοῦ τῆς *Ἐφημερίδος* τῶν ἀδελφῶν Πούλιου.

«ΠΡΟΛΟΓΟΣ Τὸν ὁποῖον δὲν πρέπει νὰ τὸν ἀναγνώσουν ὅσοι κάμνουν ἑλληνικοὺς στίχους μόνον μὲ ποδάρια.

Κατὰ δύο λόγους εἶναι ἄξια νὰ κοινολογοῦνται τὰ τραγούδια ἐνὸς γένους· ὄχι μόνον διατὶ περιέχουν γεννήματα νοὸς ὑψηλότερα τῶν συνειθισμένων, ἀλλὰ, τὸ περισσότερο, ἐπειδὴ εὐρίσκεται εἰς αὐτὰ τὸ ἄνθος τῆς γλώσσης καὶ οἱ κανόνες, τοὺς ὁποίους λαμβάνει ὕστερα ἢ γραμματικὴ διὰ παραδείγματα. Καὶ κατὰ ἀλήθειαν, ὅποιος ἐρευνήσῃ ὀλίγον τι τὴν ἀρχὴν κάθε γλώσσης, θέλει εὐρεῖ μὲ μέγαν του θαυμασμὸν, ὅτι, ἕως καὶ εἰς τὰ πλέον ἀπολίτευτα ἔθνη, οἱ πρῶτοι συγγραφεῖς ἦσαν ποιηταί. Καὶ ἀφήνοντες νὰ εἰπῇ ἄλλος τὸν λόγον τούτου τοῦ φαινομένου, συμπεραίνομεν μόνον ὅτι οἱ ποιηταὶ αὐξάνουν, τελειοποιοῦν καὶ στερεώνουν τὴν γλῶσσαν, καθὼς ὑψώνουν τὰ νοήματα καὶ γλυκαίνουν τὰ ἦθη τοῦ γένους, ἐκ τοῦ ὁποίου ἐβλάστησαν.

Ὅσον ἀληθὲς εἶναι τοῦτο, ἄλλο τόσον παράδοξος φαίνεται ἡ ἀδιαφορία καὶ σχεδὸν καταφρόνησις ὅπου δείχνουν μερικὰ γένη πρὸς τοὺς ποιητὰς τους· οἱ ὁποῖοι πρέπει νὰ προσμεῖνουν τὸν προσήκοντα εἰς αὐτοὺς ἔπαινον ἀπὸ τοὺς μεταγενεστέ-

⁶⁹ Λ. Βρανούσης, *Ἐφημερίς, 1797, Προλεγόμενα*, Ἀθήνα 1995, σελ. 327, ὁ ἀνωτέρω χαρακτηρισμὸς καὶ σελ. 329-330 ὁ πρόλογος τοῦ Ἀντ. Κορωνιοῦ.

Τὸ ὅτι ἡμεῖς ἔχομεν τραγούδια εἰς τὴν γλῶσσα μας ἄξια διὰ νὰ καυχηθῆ εἰς αὐτὰ κάθε πεπολιτευμένον γένος, αὐτὸ φαίνεται μέρος ἀπὸ μίαν ἀπαθῆ καὶ ἀκριβῆ σύγκρισιν, καὶ μέρος ἀπὸ τὸν στοχασμὸν ὅτι καὶ τὰ ἄλλα ἔθνη ἐκθειάζουν τραγούδιά μας, ὁποῦ ἡμεῖς τὰ ἔχομεν διὰ μέτρια. Ἐνα Φραντζέζος περιηγητῆς - μου φαίνεται νὰ ὀνομάζεται *Guyns*⁷⁰ - ἔγραψε μὲ εὐρωπαϊκὰ σημεῖα ἓνα τραγούδι ὁποῦ ἤκουσεν εἰς τὰς Ἀθήνας, καὶ τὸ ἐσχολίασε καὶ τὸ ἐπαίνεσε τόσον, ὁποῦ δὲν ἤξεύρω τί ἤθελε κάμει πλέον, ἂν τοῦ ἐπιπτεν εἰς χεῖρας κανένα ἀπὸ τὰ καλά. Ἡμεῖς ὅμως, δὲν ἤξεύρω διὰ ποίαν αἰτίαν, συγχωροῦμεν καὶ ἐγκαρδιώνομεν νὰ τυπώνωνται ξεράσματα, ἔπειτα παραξενευόμεθα ἀκούοντες ὅτι ἐτυπώθηκαν τραγούδια. Βέβαια, ἂν δὲν ἦτον ἓνα αἰτίον τὸ ἀσυνήθιστον, ἤθελε μᾶς εἶναι ὄχι ὀλίγη κατηγορία.

Ἄμποτες κάθε ποιητῆς ὀνομαστὸς νὰ ἐσύναζε τὰ ποιήματά του, νὰ τὰ ἐσχολίαζε μὲ ταῖς προσήκουσαις σημειώσεις, καὶ νὰ τὰ ἐκοινολογοῦσεν εἰς ὅλους διὰ τοῦ τύπου. Αὐτὸ ἤθελεν ἐγείρει ἐκείνην τὴν φιλοτιμίαν, ὁποῦ εἶναι ἡ μητέρα τῶν ἐφευρέσεων, καὶ δὲν ἠθέλαμεν ἀργῆσαι νὰ ἰδοῦμεν Ἀνακρέοντας, Μόσχους καὶ ἴσως καὶ κανέναν Ὅμηρον.

Αὐτοὶ οἱ στοχασμοὶ μὲ ἐπαρακίνησαν, θέλοντας νὰ ἐκδώσω εἰς φῶς τὸ παρὸν ποίημα, νὰ προσαρμόσω μερικὰ ἐδικὰ μας τραγούδια ἀντὶ τοῦ συγγραφέως. Ἐπάσχισα ὅσον μου ἦτον δυνατὸν νὰ τὰ ταιριάσω εἰς τὴν ὑπόθεσιν· παντοῦ ὅμως δὲν ἠμπόρεσα νὰ τὸ ἐπιτύχω. Ἀπὸ τὰ τυπωμένα δὲν ἠθέλησα νὰ πάρω, καὶ ἄλλα κατὰ τὸ παρὸν δὲν εἶχα εἰς τὸ χέρι. Λυποῦμαι πολλὰ ὁποῦ δὲν ἤξευρα καὶ μὲ βεβαιότητα τὰ ὀνόματα τῶν ποιητῶν, διὰ νὰ τὰ σημειώσω. - Ἐρρωσθε».

⁷⁰ Ὁ «Φραντζέζος περιηγητῆς *Guyns*» εἶναι ὁ Pierre-Augustin de Guys, (1721-1799), ὁ ὁποῖος στό ἔργο του *Voyage littéraire de Grèce, ou Lettres sur les Grecs et modernes*, πού ἐκδόθηκε τό 1771, 1776 καὶ 1783, δημοσίευσε στίχους καὶ μουσική σέ «εὐρωπαϊκὰ σημεῖα» ἑλληνικῶν τραγουδιῶν τῆς ἐποχῆς, Βλ. Α. Βρανούση, Ἐφημερίς, 1797, Προλεγόμενα, ὁ. π., σελ. 706, ὅπου καὶ σχετικὴ βιβλιογραφία.

Ὁ

Ἡ ΘΙΚΟΣ
ΤΡΙΠΟΥΣ.

Τὸ εἰς τὰ προλεγόμενα πενταετής, τετραετής
ἀπογνώσιον.

Τ Α΄
Ο΄ Λ Υ΄ Μ Π Ι Α.

Δ Ρ Α΄ Μ Α

Τ Ο Υ

Α΄ Β Β Α΄ Μ Ε Τ Α Σ Τ Α Σ Ι Ο Υ

Τ Ο Υ Ι΄ Τ Α Λ Ο Υ

Μ Ε Τ Α Φ Ρ Α Σ Θ Ε Ν

εις την

Ή Μ Ε Τ Ε Ρ Α Ν Δ Ι Α΄ Λ Ε Κ Τ Ο Ν

Έν Βιέννη.

1797.

ΠΑΡΑ΄ ΜΑΡΚ. ΠΟΥΛΙΟΥ.

Τῷ τιμιωτάτῳ καὶ χρησιμετάτῳ κυρίῳ κυρίῳ Στεργίῳ
Χατζῆ κῶνσα Οὐμπιώτῃ.

ΦΙΛΕ ΜΟΥ.

Δὲν ἔχω σκοπὸν μὲ κολακείας καὶ μὲ ὑπεβλότητας
να πλέξω ἐγκώμια ἐκθαύζοντας τὸ ὑπεκείμετόν σου,
ἀλλὰ μὲ ἐλευθέραν ἀδελφικὴν παρρησίαν, ἀφίνοντας
ὅλα τὰ ἄλλα προτερήματά σου, λέγω μόνον πῶς ἐκ
ψυχῆς ἀγαπᾷς τὸ ἔθνος σου. Θέλεις τὴν προσκοπὴν
σου, τὸ καλόν σου, τὴν δόξαν σου, τὴν . . . ἀλλὰ τί
τὰ περιττολογῶ; εἶναι κάμμία εἰς τῆτο ἀπορία,
ὅτι ἕνας καθαρὸς ἀπόγονος τῶν Ἑλλήνων, ἕνας
ὁπῶς διετήρησεν ἀμίαντα τρόπου τινὰ εἰς τὴν περιπέτην
σου Ὀλύμπου τὰ πατρῶα ἡῶν, να μὴ νομίζῃ πρῶτον
τὴν καὶ τελευταίαν εὐδαιμονίαν σου τὴν εὐεξίαν σου
ἐθνικῆς σου. τοιοῦτος λοιπὸν εἶσαι. καὶ ἡ μόνη μου ἐφε-
σις εἶναι, να σὲ μιμηθῶν ὅλοι οἱ φίλτατοι τυμπολιῖται
μας.

Σοὶ προσφωνῶ τὸ βιβλιάριον τῆτο, ἐμπεριέχου
τρία τι:ά. πρῶτον, τὴν ἀλικρινεσάτην Φιλίαν, δεύ-
τερον, τὴν γυναικείαν Λωφροσύνην, καὶ τρίτον τὴν Φυ-
σικὴν ἀπλότητα. μεγάλων μὲν ἀνδρῶν γεννήματα,
μικρὸν δὲ τεκμήριον τῆς ἐμῆς πρὸς τὸ ὑποκείμεόν σου
ἀγάπης. μεθ' ἧς εἰμί.

Φίλῳ σου ἀλικρινεσάτῳ

Ῥήγας Βελεσινλῆς ὁ Θετταλός.

Προλεγόμενα.

Ολυμπιακοὶ ἀγῶνες λέγονται τὰ παιγνίδια ταῦτα.
Δρόμος, Δίαυλος, Πάλη, Δίσκος, Ἴαλμα, Παγκράτιον, καὶ Πυγμῆ.

Δρόμος, εἶναι τὸ τρέξιμον ἀπὸ τὴν μίαν ἄκρην τῆ σαδῖς ἕως τὴν ἄλλην, πεζῶς, ἢ καβάλα, ἢ ἡμὲ τὸ ἀλογάμαξον.

Δίαυλος, νὰ γυρίσῃ ὁ ἀθλητὴς τρέχωντας ἀπ' ἐκεῖ ὅπῃ ἐκίνησε.

Πάλη, νὰ ῥίψῃ τὸν ἀντίπαλόντε κατὰ γῆς.

Δίσκος, τὸ ῥίψιμον τῆ λιθαρίε, ἢ τῆς ἀμάδας.

Ἴαλμα, νὰ πηδήσῃ ταῖς τρεῖς.

Παγκράτιον, νὰ ἔρχεται τρέχων ἀντικρὺ τῆ ἀντιπάλε μετὸν γρόθον συκωμένον, καὶ πλησιάζωντας, νὰ συκῶνῃ καὶ τὸ δεξιὸν ποδάρι, καὶ ἢ νὰ τὸν κλοτρήσῃ, ἢ νὰ τὸν ὠθήσῃ μετὸ γόνου, νὰ τὸν κτυπήσῃ καὶ μετὸν γρόθον ἐν ταύτῳ, διὰ νὰ τὸν ῥίψῃ κατὰ γῆς.

Πυγμῆ, νὰ συναντικτυπῶνται οἱ δύο ἀντίπαλοι μετὸς γρόθου ἰσάμενοι, ὥστε νὰ ὁμολογήσῃ ὁ ἕνας πῶς ἐνίκηθη.

Ε'κ τῶν.

Ο Δρόμος, ἡ Πάλη, ὁ Δίσκος, τὸ Ἄλμα, καὶ τὸ Παγκράτιον, παίζονται μέχρι τῆς σήμερον εἰς τὴν Θεσσαλίαν, καὶ εἰς ὅλην τὴν Ἑλλάδα.

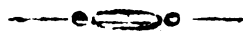
Οὗτοι οἱ ἀγῶνες ἐπανυγερίζοντο ἀπὸ τῆς προπάτοράς μας κάθε πέμπτου χρόνου, (ὄθεν καὶ Ὀλυμπιάς ἢ πενταετηρίς) εἰς τὴν πόλιν Ὀλυμπίαν (λέγεται τὴν σήμερον σαυρός) κειμένην εἰς τὰς ὄχθας τῆ Ἀλφειῆς (Ῥυφιά) ποταμῆ, εἰς τὴν σοπαρχίαν τῆς Ἡλίδος εἰς τὸν Μωρεῖαν.

Ἰστορία τῆς παλαιῆς δραματικῆς τῶν Ὀλυμπιῶν.

Κλασθένης ὁ βασιλεὺς τῆς Σικυῶνος, (λέγεται τώρα Βασιλικὰ, κεῖται εἰς τὸν Κορινθιακὸν κόλπον) θέλωντας νὰ ὑπανδρεύσῃ τὴν περιφημον διὰ τὴν ὠραιότητάτης κόρην τῆ Ἀρισεῖαν, μὲ βασιλέως υἱὸν ὀπίθ νὰ ἐνίκησεν εἰς τῆς Ὀλυμπιακῆς ἀγῶνας, ἐκήρυξε τὴν ἀπόφασίν τε· ἐσυνάχθησαν ἐπὶ τῷ πανταχόθεν συζητηταί, ἐν οἷς καὶ Λυκίδας υἱὸς τῆ βασιλέως τῆς Κρήτης ἐλθὼν εἰς περιήγησιν, διὰ τὴν ἀληθομίαν τὸν ἐρωτα ὀπίθ εἶχε συλλαβῆ περὶ τῆς Ἀργήνης Κρητικῆς ἡγεμονίδος παρὰ βυλὴν τῆ πατρός τε, φίλος εἰλικρινῆς τῆ Μεγακλέως εὐγενῆς Ἀθηναίου, λυτρώσας τὴν ζωὴν τε κινδυνεύσασαν εἰς Κρήτην ἀπὸ λεγῆς· ὁ δὲ Μεγακλῆς ἐπῆγεν ἐκεῖ ἀπελπιζόμενος ἔτι δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἀποκτήσῃ ἐξ αἰτίας τῆ πατρός της τὴν ἐρωμένην τῆ Ἀρισεῖαν φλογιζομένην δι' αὐτόν.

Ἡ Ἀργίηνη ἀπηλπισμένη διὰ τὴν ἐγκατάληψιν, ἔρχεται νὰ ζήσει ἀγνώριστος εἰς τὴν Ἥλιδα ὑπ' ὀνόματι Λυκωρὶς βοσκοπέλα· ἡ Ἀρισεά περιδιαβάξασα τὴν βλέπει, τὴν ἀγαπᾷ, καὶ συναντιξέμουσηρευονται τὸς ἔρωτάς των.

Ὁ Λυκίδας χάνωντας κάθε ἐλπίδα ἀνευρέσεως τῆς Ἀργίηνης, νομίζωντάς τὴν εἰς τὴν Κρήτην, ἐκταμβᾶται εἰς τὴν Ὀλυμπίαν ἀπὸ τὰ κάλλη τῆς Ἀρισεάς, τιτρώσεται ἐγκαρδίως, καὶ μὴν ὄντας ἐξησκημένῳ εἰς τὸς ἀγῶνας, παρακτιθεὶ τὸν Μεγακλῆ ἐπιστρέψαντα ν' ἀγωνισθῇ ἀντ' αὐτῆ ὡς Λυκίδας, διὰ νὰ τῷ τὴν ἀποκτήσῃ· ἔτος δυσφορῶν χωρὶς νὰ εἴπῃ τίποτες κατὰ τῆ φίλτης δι' εὐγνωμοσύνην, ἀγωνίζεται, νικά, ἔλαμβάνει εὐχαριστίας παρ' αὐτῆ διὰ τὴν ἀπόκτησιν τῆς ὠραίας, ἀγνοῶντος πῶς ὁ Μεγακλῆς ἦτον παλαιότερος ἢγαπημένῳ ἑρασίης τῆς· ἡ Ἀρισεά εὐφραίνεται πῶς δε ν' ἀποκτήσῃ τὴν περιπόθητόν της νικητὴν, αὐτὸς ἀθυμᾷ διατὶ δε νὰ γίνῃ ἐκείνη κτῆμα τῆ φίλτης, θυσιάζει μὲ ἀήμονίαν τὸν ἔρωτά της εἰς τὴν Φιλίαν, καὶ πίπτει εἰς τὸν Ἀλφειὸν νὰ πνιγῇ, ὅπως φανερῶνται κατὰ τύχην ἀπὸ τῆς ἀλιεῖς καὶ ἀναζῆ· μανθάνει τὸ συμβᾶν ἡ Ἀργίηνη, τρέχει πρὸς τὸν Λυκίδαν, γνωρίζεται, φανερῶνται τὸ δόλιον στρατήγημά της περὶ τῶν ἀγῶνων, ἐμβάλλεται εἰς φυλακὴν, καὶ καταδικάζεται εἰς θάνατον· ὁ Μεγακλῆς ζητεῖ ν' ἀποθάνῃ ἀντ' αὐτῆ, ἡ Ἀργίηνη ὁμοίως, δὲν εἰσακόνται, καὶ τέλος, ἐπάνω εἰς τὴν σιγμὴν τῆς θανατηφόρου ποινῆς, γνωρίζεται ὁ κατάδικος ὡς υἱὸς τῆ Κλειοθένης, καὶ ἀδελφὸς τῆς Ἀρισεάς.

Τὰ τῷ δράματος πρόσωπα.

Κλειθένης. Βασιλεὺς τῆς Σικυῶνος.

Ἀριεῖα. Θυγάτηρ.

Ἀργήνη. Παρθένος Κρητικὴ ἐξ εὐγενῶν.

Λυκίδα. Πιὸς τῷ βασιλέως τῆς Κρήτης.

Μεγακλῆς. Ἀθηναῖος νέος ἐξ εὐγενῶν.

Ἀμύντας. Παιδαγωγὸς τῷ Λυκίδα.

Ἀλεξανδρὸς. Οἰκεῖος καὶ μουσικὸς τῷ Κλειθένης.

Ἡσκηθὴ τῷ δράματος ὑποτίθεται εἰς τὰς πεδιάδας τῆς
Ἡλίδος, ἐγγὺς τῆς πόλεως Ὀλυμπίας, πρὸς τὰς
ὄχθας τῷ ποταμῷ Ἀλφειῷ.

Σημείωσαι, διὰ τὴν ἐννοήσιν καλῶ ὁ ἀναγνώστης τὸ παρὸν
δράμα, πρέπει τὴν θεωρήσιν Ν°. 9. τὴν ἐπιπεδογρα-
φίαν τῆς Ὀλυμπίας ὅπως ἔχω εἰς τὴν χάρταν μ, καὶ
ὁμοίως δὲ καὶ Ν°. 5. τὴν αὐτὴν, λεγομένην τῶρα
σαυρός. καὶ τὴν Ἡλίδαν, καλοσκοπί· κειμένης ἀμ-
φοτέρως εἰς τὸν Μωρέαν.

Π Ρ Α Ξ Ι Σ Α'.

ΠΕΡΙΕΧΟΤΣΑ ΣΚΗΝΑ΄Σ ΔΕ΄ΚΑ.

*Χάσμα στεῆς καὶ βαθῆς κοιλάδος μεταξὺ δύο ἑκατέρωθεν ἐπικει-
μένων λόφων, τὸ βάθος αὐτοῦ εἶναι ἐν πυκνὸν δάσος καὶ
γίνεται ὅλη κατάσκιος ὑπὸ τῶν ἐν τοῖς λόφοις ἐπάνωθεν αὐ-
τῆς μεγάλων δένδρων, ὧν οἱ κλάδοι ἐκ τοῦ ἐντεῦθεν μέρους
φθάνουσι εἰς τὸ ἀπέναντι, καὶ συμπλέκονται.*

Σ Κ Η Ν Η ΄ Α'.

*Λυκίδας, καὶ Ἀμύντας, συνομιλοῦσιν οἱ
δύο μέσα εἰς τὸ δάσος.*

*Λυ. Ἀμύντα ἀπεφάσισα, εἰς μάτην μὲ βασιάζεις-
Ἀμ. Λυκίδα εἴσθε ἄκουε, ἄχ πῶς δὲν μετριάζεις;
πῶς δὲν κρατεῖς ποτὲ ποτὲ, αὐτὴν τὴν τόσῃν βίαν,
τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθεκτον, τὴν προπετῆ καρδίαν!*

Λυ. Κ' εἰς τίνος πλέον συνδρομὴν δύναμαι νὰ ἐλπίσω,
 παρὰ σὲ μόνον ἑμαυτὸν τὸ πᾶν νὰ ἐγχειρίσω;
 ὁ Μεγακλῆς ὁ ἴδιος εἰς τὴν τοιαύτην χεῖραν,
 ὁ Μεγακλῆς μὲ ἄφησεν εἰς ἄκραν ἀπορίαν.
 ἂν ἤμπορῆ πλέον τινὰς ἀμέριμος ἄς γένη
 ὁπότεν τὴν βεήθειαν τῆ Φίλστρα προσμέη.

Α' μ. Α' κόμι δὲν πρέπει τινὰς νὰ τὸν καταδικάσῃ.
 δὲν εἶν' μικρὸν διάστημα, τὸ ὅσον θὰ περάσῃ.
 εἰς Κρήτην ἔμεινεν αὐτὸς, ἡμεῖς εἴμεθα τῶρα
 ἐδῶ εἰς Πελοπόννησον, ἐν Ἑλιδι τῇ χώρᾳ.
 κοντολογίᾳ ὁ Μεγακλῆς ὅσον ταχέως τρέγῃ,
 πτέρυγας εἰς τὰς πόδας του δὲν ἤμπορεῖ νὰ ἔχῃ
 ὁ δῆλος ὅπῃ ἔσειλες εἰδήσιν νὰ τὸν δώσῃ,
 ἴσως ἐπέρασε καιρὸς πρὶν νὰ τὸν ἀνταμώσῃ,
 ἴσως εἰς τὸν ἐν μέσῳ πλῆν περίσασις κἀμμία
 ἀπροσδοκίτως ἔγινεν ἀναβολῆς αἰτία.
 ἂν μὲ ἀκῆς εὐελπὶς, ἤθελες ἡσυχάσῃ,
 καὶ ἐν καιρῷ ὁ φίλος σε ἐξάπαντος θὰ φθάσῃ
 ἀπομεσήμερα ἑητῶς ἀγῶνων εἶν' ἡ ὥρα,
 καὶ μήτ' ἐφάνη ἡ αὐγὴ ἀκόμι ἕως τῶρα,

Λυ. Ἰξεύρεις ὅμως πῶς ἐδῶ ὅσις ἀποφασίση
 εἰς τὰς ἀγῶνας σήμερον διὰ νὰ συναθλήσῃ,
 πρέπει πρῶτ' εἰς τὸν ναὸν νὰ λάβῃ τὴν φροντίδα
 τὸ ὄνομάτῃ νὰ εἰπῇ, βαθμόντῃ, καὶ πατριδα;

καί εἰς τὸν τῆ Δίος βωμὸν ἀφεύκτως νὰ ὁμώσῃ
ὅτι ὑπόνοιάν τινα τελείως δὲν θὰ δώσῃ
ἀπάτης εἰς τὴν ἀθλήσιν, ἢ δόλῃ, τὸ ἰξεύρεις;

Α'μ. Ναι, τὸ ἰξεύρω· μὲ αὐτὸ, τί ὄφελος θὰ εὔρησ;

Λυ. Τὸ ἤκησες δὲ καὶ αὐτὸ; πῶς ὅποιος βραδύνη,
καὶ εἰς τὰ ἔθιμα αὐτὰ μετὰ τῆς ἄλλης μείνη
πλέον ἐκ τῆς ἀθλήσεως δίολῃ ἐξαιρεῖται;
ἐμείνην τὴν παράταξιν βλέπεις πῶ συγκροτεῖται
τῶν ἀντιπάλων ἀθλητῶν τῶν ἐτοιμαζομένων;
κρότες τῆς πανηγυρικῆς ἀκῆς τῶν ποιμένων;
πλέον ἐγὼ εἰς τὸ ἐξῆς τί ἔχω νὰ προσμείνω;
ποῖα ἐλπίς μοι ἔμενεν; εἰπέ μοι τί θὰ γίνω;

Α'μ. Μὰ τί πλέον σοχάζεσαι, θέλω νὰ καταλάβω;

Λυ. Μὲ τῆς λοιπῆς εἰς τὸν βωμὸν νὰ ἔλθω νὰ προλάβω.

Α'μ. Καὶ ὕστερον;

Λυ. Τὸ σάδιον ὡς ἀνοιχθῆ νὰ δρᾶμω,
Μὲ τῆς λοιπῆς νὰ πιαθῶ.

Α'μ. Ἐσὺ;

Λυ. Ναι, θὰ τὸ κάμω.

ἢ δὲν πισεύεις εἰς ἐμὲ ἀρκῆσαν εὐτολμίαν;

Α'μ. Ἄχ, πρέντζιπε εἰς τὸ σπαθί ἔχεις πολλὴν παιδείαν,
ἀμὴ ἐδὼ δὲν ὠφελεῖ, αὐτὴ εἶν' ἄλλη μάχη.
ἀλλ' ἄρματα ἄλλην τριβὴν πρέπει κανένας ν' ἄχῃ.
πάλης, πυγμῆς, πετροβολῆς, καὶ αἰ ὀνομασίαι.

εἴν' εἰς ἡμᾶς ἀνήκεσσι, ἀγνώριστοι παιδεῖαι.
 μὲ τὴν πολλὴν δὲ ἄσκησιν αὐτὰ εἶναι οἰκεῖα
 ὄλων τῶν ἀντιζήλων σε, συνήθης γυμνασία·
 κ' ἐσὺ ὡς ἀνεξάσκητος ἴσως μετανοήσεις,
 τῶν νέων τέτων τὴν ὀρμὴν εὐθύς ὡς ἀπαντήσεις.

Αυ. ἂν ἔφθανεν ὁ Μεγακλῆς εἰς ὤραν ἀρμοδίαν,
 αὐτῆς τῆς μάχης ἐξ ἀρχῆς ἔχων τὴν ἐμπερίαν,
 ἀναμφιβόλως ἀντ' ἐμῆ ἤθελε συναθλήσῃ
 μὰ δὲν προφθάνει, τί λοιπὸν ἐγὼ θέλω ἐλπίζει;
 μήτε Ἀμύντα σήμερον ἀγῶνας σινισῶσιν
 ἐδῶ εἰς τὰ Οὐλύμπια, διὰ νὰ βραβευθῶσι
 μὲ τὸν συνήθη σέφανον τὴν ἀγριοελαίαν.
 ὁ νικητῆς εἰς ἀμοιβὴν πέρνει τὴν Ἀριεῖαν,
 τὴν μόνην βασιλόπαιδα τῆ κραταιῆ Κλειωδένος,
 πρώτισον κάλλος καύχημα τῆ τῶν Ἑλλήνων γένους,
 τὴν φλόγα τῆς καρδίας με καὶ μόνην, καὶ ὥραιαν,
 μὲ ὅλον πῆ μοι τὴν ἀναψεν ὁ ἔρως τώρα νέαν.

Α'μ. Μὰ ἡ Ἀργήνη;

Αυ. Μὰ ἐγὼ τὴν ἔχασα ἐκεῖνην,
 ἐλπίζω πλέον νὰ ἰδῶ, νὰ εὕρω τὴν Ἀργήνην;
 ἀφ' ἧ δὲ εἰς τὸν ἔρασὴν ἐλπίς δὲν ἀπομείνη,
 καὶ ἡ ἀκμὴ τῆ ἔρωτος μαραινεται καὶ σβύνει.

Α'μ. Πλὴν ὤμωσες τόσαις φοραῖς μὲ σαφερὰν καρδίαν..

Αυ. Τώρα σὲ ἐκατάλαβα μὲ αὐτὴν τὴν φλυαρίαν

Π Ρ Α Ξ Ι Σ Α΄. Σ Κ Η Ν Η ΄ Β΄. ΙΙ

πάσχεις νὰ μὲ κρατῆς ἐδῶ, ἕως γὰρ Φύγ' ἡ ἄρα
εἰς μάτην ὅμως τὸ θαρῆεις, ἐγὼ πηγαίνω τώρα.

Α'μ. Μὰ ἄκυσαι.

Λυ. Ἀδύνατον.

Α'μ. Κοίταξαι, νὰ πῆ φθάνει.

Λυ. Ποῶς;

Α'μ. Ὁ φίλος Μεγακλῆς.

Λυ. Πῶ εἶναι;

Α'μ. Μοι ἐφάνη

πῶς μέσα εἰς τὰ δένδρ' αὐτὰ . . . ὄχι

Λυ. Τῆ ἀληθείᾳ

καὶ μὲ γελαῶς, ἢ πρέπει μοι τῷ ὄντι εἰρωνεῖα

ἐγὼ Ἀμύντα ἔμεινα τόσον τετυφλωμένος,

πῶ εἴμην εἰς τὸν Μεγακλῆ πάντῃ ἀναπαυμένος. (1)

Σ Κ Η Ν Η ΄ Β΄. (2)

Μεγακλῆς καὶ Λυκίδας.

Με. Ἦλθεν: ἰδὲ ὁ Μεγακλῆς,

Λυ. Θεοί! νὰ σᾶς δοξάσω!

Με. Πρέντζιπε.

(1) Κινᾶ νὰ πηγαίνῃ.

(2) Ἐν τούτοις φθάνει ἐκεῖ ἕξαθνα ὁ Μεγακλῆς.

Λυ. Φίλε, φίλτατε, πῶς νὰ σὲ ὀνομάσω ;
 ἔλα κοντᾶμου Μεγακλῆ, ζῶσα παρηγορία,
 ἔμβα εἰς τὰς ἀγκάλας μου εἰλικρινῆς καρδιά,
 νὰ πάλιν ἢ ἐλπίδες μου συνῆλθον εἰς τὸν τόπον.

Με. Ἀληθινᾷ ὁ ἕρανος μὲ ἔδωκε τὸν τρόπον
 πρόθυμον, καὶ εὐγνώμονα ἀπαξ νὰ μὲ γνωρίσης.

Λυ. Καὶ εὐτυχίαν, καὶ ζωὴν μὲ δίδεις ἂν θελήσης.

Με. Πῶς ;

Λυ. Ἄν εἰς τὰ Ὀλύμπια μὲ ὄνομα Λυκίδας
 σήμερον ἀνταγωνισθῆς, ἔχω χερσὰς ἐλπίδας.

Με. Εἰς Ἥλιν δὲ μέχρ' ἰὼν ἐσὺ γνωστὸς δὲν εἶσαι ;

Λυ. Ὅχι.

Με. Καὶ μὲ τὸ πλάσμα αὐτὸ εἶπὲ τί ὠφελεῖσαι ;

Λυ. Ὅλον τὸ πᾶν μὰ (ἄχ Θεοί !) πλέον ἄς μὴν ἀργῶμεν,
 τὴν ἄραν ἄς μὴ χάνομεν, καὶ ὕσερον λαλῶμεν.

Τὸς ἀντιζήλους ἀθλητὰς τῶρα καταριθμῶσι,
 καὶ ὅλα τὰ ὀνόματα ἐγγράφως τὰ περῶσι.

Ὀγλύγωρα εἰς τὸν ναὸν τρέχα, εἶπὲ πῶς εἶσαι

Κρητῆς τῷ ἄνακτος υἱός, Λυκίδας πῶς καλεῖσαι.

Δὲν ὠφελεῖ πῶς ἐφθασες, ἀκόμι ἂν ἀργήσης

πήγαινε, σὲ πληροφορῶ καθὼς ἐδῶ γυρίσης. . . .

Μεγακλῆς. Τῶρα πλέον δὲν διδάζω
 νὰ καυχῶμαι νὰ κομπάζω

ὅτι χαρακτηρισμένος
 εἶμαι ἢ ὠνομασμένος
 ἀπὸ τῆν ὀνομασίαν
 τὴν τεργυήν μοι καὶ ἠδεΐαν.
 αὐτὴν καὶ ψυχῆς εἰκόνα
 θὰ τὴν ἔχω εἰς αἰῶνα.
 ἢ Ἐλλάς θέλει φημίσει
 εἰς τὰς ἐσομένους χρόνους
 ὅτι εἶχον συμφωνήσει
 ὅλα εἰς ἡμᾶς καὶ μόνους,
 πράξεις, καὶ σκοποί, καὶ κλίσεις
 καὶ τὸ ὄνομα ἐπίσης (1)

Σ Κ Η Ν Η ΄ Γ΄.

Λυκίδας ἔ Α΄ μύντας.

Λυ. ὦ Μεγακλῆ πισότατε, ὦ εὐγενῆς καρδιά!

Α΄μ. Μὰ πρὸ ὀλίγου ἔλεγες ὅλα τὰ ἐναντία.

Λυ. Ἴδὲ ὅπῃ ἐκέρδησα, ἔχω τὴν Ἀριστέαν.

κάθε λοιπὸν ἐφόδιον, ἢ χρεῖαν ἀναγκαίαν,

Ἀμύνταμ ἀγαπητὲ, πήγαινε ἀπὸ τῶρα

κάμετα ὅλα ἔτοιμα, ἕως νὰ φθάσ᾽ ἡ ὥρα.

(1) Παγαίη ὁ Μεγακλῆς, καὶ μένει ὁ Λυκίδας μετὰ τὸν Α΄ μύνταν.

ἐγὼ πολὺ δὲν σέκομαι, θέλω ἀναχωρήσει,
μετὰ τῆς νύμφης ἀπ' ἐδῶ, ὁ ἥλιος πρὶν δύσῃ.

Α.μ. Πρέντζιπε μὴ βιάζεσαι, μὴ τὴν ἀποφασίζῃς,
ὄλην τὴν εὐτυχλαίσῃ πῶς πλέον τὴν ὀρίζεις.
ἔχεις πολλὰ νὰ φοβηθῆς, ἢ πρῶτον ἡ ἀπάτη,
εἰς τὸ νὰ ἀνακαλυφθῆ εἶναι εὐκολωτάτη.
ἔπειτα ἢ ὁ Μεγακλῆς, ἂν ἢ ἐξησηκήμενος,
πλὴν δὲν εἶναι ἀδύνατον νὰ μείνῃ νικημένος.
ἰξεύρω ὅτι ἄλλοτε εἶχεν ὑπερισχύση,
καὶ ἔλαβε τὸν σέφανον ἐν ταύτῃ τῇ ἀθλίσει·
ποτὲ δὲ ἐν συμβεβηκός ἐμπίπτει αἰφνιδίως,
ἢ τὸν ἀνδρεῖον, ἢ δειλόν, συνδορυβεῖ ὁμοίως.
ἰξεύρε πῶς ἡ ἀρετὴ δὲν ἔπεται νὰ ἔχῃ.
πάντοτε τύχην τὴν αὐτὴν εἰς τὸ νὰ τὴν συντρέχῃ.

Λυ. Ωῦ! μὰ μὲ τὴν παντοτεινὴν αὐτὴν σε ὑποψίαν
γίνεσαι ἀνυπόφορος μὲ φέρεις ἀηδίαν.
τώρα ἀφ' ἧ ἢ ἔφθασα κοιτᾷ εἰς τὸν λιμένα
ἐπαπειλεῖς ναυάγιον νὰ τύχῃ εἰς ἐμένα;
ἀπὸ τὰς ὑποψίας σε τινὰς ἀνσυμπεράνη.
πότε εἶν βράδυ, ἢ αὐγὴ δὲν τὸ καταλαμβάνει.

εἰς τὸν σαῦλόιτε ὡς πλησιάσῃ
πατεῖ ὁ ἵππος γοεγὰ νὰ φθάσῃ,
ὁ χαληνός τε δὲν τὸν βασάζει,

καὶ ὁ ἵππεύς τε πάσχει, φωνάζει
 νὰ τὸν κρατήσῃ, ὅμως ματαίως,
 ὁ ἵππος ὅλο τρέχει δρομαῖος.
 καὶ ἡ ψυχὴ τῆτο τὸ συνηθίζει
 χρεσῆς ἐλπίδας ὅταν συλλάβῃ:
 κανένα πράγμα δὲν τὴν φοβίζει,
 λόγου δὲν θέλει νὰ καταλάβῃ.
 ἔχουσα ὄλω τὴν φαντασίαν
 πῶς τὸ καλόν της τὴν πλησίαζει,
 πλάττει τὴν μέλλουσαν εὐθυμίαν
 κατ' ὃ παρῶσαν, καὶ δὲν διαάζει.

ΣΚΗΝΗ Δ΄.

Πεδιάς ἐκτεταμένη περὶ τοὺς πρόποδας ἐνὸς βουνοῦ περιέχουσα
 σποράδην διαφόρους καλύβας βοσκῶν, γεφύριον ἐπὶ τοῦ
 ποταμοῦ Ἀλφειοῦ χωρικῶς κατεσκευασμένον ἀπὸ κορμούς
 δένδρων ἀτημελῶς, καὶ ἀτάκτως κατεσρωμένων * φαίνεται
 εἰς μακρὸν διάστημα ἀπέναντι ἡ πόλις τῆς Ὀλυμπίας, τῆς
 ὁποίας ἡ θεὰ διακόπτεται πῶς ἀπὸ μερικὰ μεταξὺ δένδρα,
 τὰ ὅποια χωρὶς νὰ συγχέωσι τὴν ὄρασιν, εὐπερίσπουσι μᾶλ-
 λον τὴν ἐν μέσῳ πεδιάδα.

Δ' ἄρνη μὲ φερέματα βοσκοπούλας, καὶ ὑπὸ τὸ ὄνομα Λυκαρί-
 δος, πλέκουσα σέφανα ἀπὸ ἄνθη, καὶ λουλούδια.

Κορὸς βοσκῶν, καὶ βοσκοπούλων ὅπου ἐνσχολοῦνται ὅλοι, καὶ
 ὄλαι εἰς ποιμενικάτινα ἐργόχειρα * εἶτα ἡ Ἀριεῖα, ἔχουσα
 μετ' ἑαυτῆς καὶ ἑπαδούς.

Χορός. Ω' τερπνὰ φίλτατα δάση,
ὦ πανευτυχῆς Φιλτάτη,

Ἐλευθερία.

Ἀργή η. Ἐδὼ ἂν τῇ ἀληθείᾳ
δίδεται τρυφὴ καμμία,
εἴν' ἀθῶα ἀπλησάτη,
ἔτε ἐγχωρεῖ ἀπάτη,
ἔξως μὲ τὴν πισοσύνην
κάμνῃσι τὴν εὐφροσύνην
ἰὰ πλεονάση.

Χορός. Ω' τερπνὰ φίλτατα δάση,
ὦ πανευτυχῆς Φιλτάτη

Ἐλευθερία.

Ἀργή ηη. Ἐδὼ καθ' ἑνὸς μετρία
εἶναι ἢ περισσία,
ὅσον δὲ πενιχροτάτη
φαίνεται πλεσιωτάτη.
οἷστος τῆς πλεονεξίας
ἔδὲ φόβος τῆς πτωχείας
δεν τὸν ταράσσει.

Χορός. Ω^τ τερπνὰ φίλτατα δάση,
ὦ πανευτυχῆς Φιλτάτη

Ἐλευθερία.

Ἀργήνη. Στρατευμάτων ἔδω χρεῖα
μήδε κάσρων εἴν' τειχία,
ἢ Εἰρήνη πληρεσάτη
σερεὰ ἀσφαλεσάτη.
πρᾶγμα ὄνεν δίδει αἰτίαν
Φιλαργύρε τὴν καρδίαν
νὰ δελεάσῃ.

Χορός. Ω^τ τερπνὰ φίλτατα δάση,
ὦ πανευτυχῆς Φιλτάτη

Ἐλευθερία.

Ἀργήνη. Ἐδὼ μετὰ σωφροσύνης
ἔρωτα ἢ κίθε νεῖα
ὅσον . . .

νὰ, ἢ Ἀριστέα (1)

Ἀριστέα Λυκωρὶς, μὴ τὰ ἀφίης.

(1) Συκάνεται ἡ Ἀργήνη ἐρῶν ἐπὶ πόδας.

Α'ρ. ὦ πρεντζιπέσσα, τὴν σκληρὰν αὐτὴν με κατοικίαν
ἤλθες νὰ κάμης πάντεργον, ἢ ὄλω εὐτυχίαν;

Α'ρ. Καὶ ἐξ αὐτῆς μου τῆς ζωῆς εἶθε νὰ εἶχα τρόπον
νὰ ἔφευγα ὡς ἔφυγα ἐκτῶν λοιπῶν ἀνδρώπων.
ἀγαπητή με Λυκωρὶς νὰ ἤθελες ἰξεύρη,
ἡμέρα τι θανάσιμος σήμερον θὰ μὲ εὔρη.

Α'ρ. Μάλισα εἶναι εἰς ἐσὲ πανευκλεῆς ἡμέρα,
τῆ κάλλος σε τῆ θουμασῆ δεῖξίς βεβαιωτέρα.
ποία ἢ ἄλλη θὰ φανῆ εἰς τὲς λοιπὲς αἰῶνας;
εἰς τὲς ἐνδόξους σήμερον Ὀλυμπικὲς ἀγῶνας
τὸ ἄνθος τὸ Ἑλληνικὸν ἤλθε νὰ κινδυνεύσῃ,
τόσων ἡρώων ἔγκονοι τίς νὰ σὲ κυριεύσῃ.

Α'ρ. Τί; ἀφ' ἧ λείπει ἀπ' ἐδῶ ἡ μόνη με καρδιά;
ἔχ, παρ' ἡμῖν ἄς προτεθῆ ἑτέρα ὀμιλία,
ὄχι αὐτὴ ἡ θλιβερά, ἕως νὰ φθάσ' ἡ ὥρα
ἔλα κοντᾶμου Λυκωρὶς, κάθῃσαι κάτω τῶρα. (1)
τὰ ἔργα ὅπῃ ἄφησες, ἀνάλαβε, ἢ λάλει
εἶχες ἀρχίσῃ ἄλλοτε, ἡ ὥρα ὡς ἐκάλει,
καὶ μ' ἔλεγες τὰ πάθῃ σε, πλὴν δὲν εἶχες τὰ σώσῃ.
τῶρα πῶ ἤυραμεν καιρὸν θέλεις τὰ τελειώσῃ.
πλάιεσαι τῆς καρδίας με τὴν θλίψιν, ἢ τὸν πόνον,
τὰ βάσανά σε λέγῃσα μὲ ἔκθεσιν ἢ τόνου;

(1) Κάθεται ἡ Ἀριστία.

παρηγορίαν ἠμπορεῖς μὲ τῶτο γὰ μὲ δώσης,
καὶ τὰ δικάμου βάσανα μικρὸν γὰ ἡμερώσης.

Ἀρ. Πῶς ἔχεν τόσην δύνάμιν ἂν Ἦμεν πεπεισμένη,
πλέον ἢ σεθερότης με καλῶς εἶν' βραβευμένη.
Ἀεγῆνη ὅτι λέγομαι τότε σ' ἐδιηγῆθην, (1)
ὅτι ἐξ αἵματος λαμπρῶ εἰς Κρήτην ἐγενήθην,
πῶς εἶχα μᾶλλον εὐγενεῖς ἐμφύτης διαθέσεις
παρὰ τῶν γενεθλίων με τὰς πρώτας ὑποθέσεις.

Ἀρι. Ἐως ἐδὼ τὰ ἤκουσα.

Ἀρ. ἰδὲ καὶ ἡ αἰτία.
ὄλων με τῶν δυσυχιῶν, καὶ ἡ ἀρχὴ ὅποια.
Λυκίδης ὁ διάδοχος Κρήτης τῷ βασιλείῳ.
μὲ ἐφλόγισε, κ' ἐγὼ αὐτὸν ἐφλόγισ' ἀμοιβαίως.
καί μιν τιὰ ἐκρύπτομεν τὸν ἔρωτα μὲ γνῶσιν,
ἀλλ' ὕστερον ὁ ἔρωτας ἀκμὴν λαμβάνει τόσην,
ὅπῃ καθὼς κ' εἰς τὸς λοιπὰς τὸ ὅμοιον συμβαίνει,
ἢ γνῶσις πλέον εἰς ἡμᾶς ἀρχισε γὰ σμικραίνη.
τὰ βλέμματά μας πῶς λαλῶν τινὲς παρατηρῶσι,
καὶ τὰ νοήματα αὐτὰ εἰς ἄλλος ἐξηγῶσι,
αὐτῇ ἢ φήμῃ ἢ κακῇ εἰς λόγον ἀπὸ λόγον
τόσον ἀπλώθη παρευθὺς μὲ ὄνειδος, καὶ ψόγον,
πῶ Τᾶκωσεν ὁ βασιλεύς, ἐθύμωσεν ἐκ τῆτος,

(1) Κάθεται ἡ Ἀεγῆνη.

σκληραῖς ἢ ἄγραις φωναῖς· εὐγαλε τῆ ἕβτε,
 πλέον εἶδὲ νὰ μὲ ἰδῆ ἀμέσως τὸν προσάξει,
 μὰ εἰς αὐτὸν ἢ προσαγῆ τὸν πίδαον πλεονάζει.
 Τὴν φλόγα ὡς ὁ ἄνεμος εἰς φλόγας ἐξαπλώνει,
 ὡς ὁ φραγμὸς τὸν ποταμὸν μᾶλλον ὑπερψώνει.
 Λυκίδας ἐκ τῆ ἔρωτος τελείως μεθυσμένος
 ἀφρίζει ὡς μαινόμενος, ὅπως ἀπηλπισμένος,
 Νὰ μὲ ἀρπάξῃ μελετᾶ, ἢ ἔτως ἐν τῷ ἅμα
 ἀπὸ τὴν Κρήτην ἔξαφνα νὰ φύγωμεν ἀντάμα.
 ὅλον αὐτόν τε τὸν σκοπὸν γράφει εἰς ἓν χαρτάκι
 ἢ μὲ τὸ σέλλει παρευθὺς κρύφιον γραμματάκι,
 ἀλλ' ὁ γραμματοκομιστὴς δόλιος παρ' ἐλπίδα,
 δίδει εἰς χεῖρας τῆ πατρὸς τὸ γράμμα τῆ Λυκίδα.
 ὁ δυσυχῆς μὲ ἐρασιῆς εὐθὺς φυλακωμένος,
 ἢ μὲ ερατιωτῶν φρερᾶν περιτριγυρισμένος,
 ἅμα προσάξομαι ἢ ἐγὼ διὰ ν' ἀποφασίσω
 ξένον τινὰ ὄντα ἐκεῖ ἄνδρα μου νὰ γνωρίσω.
 ἐγὼ εἰς τῆτο ἄκαμπτος ἀντέχω ἐπιμόνως,
 ἢ πόλις ὅλη κατ' ἐμῆ κραυγάζει ὁμοφώνως,
 ὁ βασιλεὺς ἐπαπειλεῖ, οἱ φίλοι ὀνειδίζουν,
 οἱ συγγενεῖς μὲ μέμφονται ἢ κατ' ἐμῆ γογγίζον,
 ἢ ἢ αὐτός μὲ ὁ πατήρ θέλει ν' ἀποφασίσω,
 τὴν συζυγίαν νὰ δεχθῶ, χωρὶς νὰ ἀπειθίσω.
 εἰς τῆτό μὲ τὸ σύμπτωμα ἢ μόνη θεραπεία,

ἢ ἕνας ἦτον θάνατος ἢ καὶ φυγὴ κρυφία.
 πλὴν τὸ μὴ χεῖρον βέλτισον, σκέπτομαι, προλαμβάνω,
 τὸ ἐνεργῶ, ἢ ἐν ταύτῳ ἕως ἐδῶ προφθάνω.
 ἔσπευξεν ἡ καρδιά μου χωρὶς νὰ δειλιάσῃ
 νὰ κατοικήσω ἀφανῆς τῆς Ἡλίδος τὰ δάση.
 ἐδῶ μὲ τὰς λοιπὰς βοσκὰς κ' ἐγὼ ἐπαριθμῶμαι,
 ὡς βοσκοπέλα πλάττομαι, ἢ Λυκωρὶς καλῶμαι,
 μὰ εἰς τὸν ποθητὸν αὐτῆς ἢ Λυκωρὶς θὰ μείνῃ
 μὲ τὴν καρδίαν πάντοτε πῶ εἶχεν ἡ Ἀργή· η·

Ἀρι. Τῆ ἀληθείᾳ μὲ λυπῶν τὰ ὅσα διηγείσαι,
 πλὴν ἢ μὲ τὴν φυγὴν αὐτὴν ἐπαινετὴ δὲν εἶσαι.
 νῆα παρθένος, μοναχὴ, ἢ νὰ ἀποφασίσῃς,
 εἰς τόπον πῶ δὲν ἵξευρες νὰ ἔλθῃς; νὰ ἀφίσης....

Ἀρ. Ἐκαμνε χρεῖα τὸ λοιπὸν, χωρὶς τὸ θέλημά μου,
 τὸν Μεγακλέα νὰ δεχθῶ εἰς συζυγίαν γάμου;

Ἀρι. Τὶ Μεγακλῆς; (ὦχ ὄνομα!) ὁποῖον Μεγακλέα;

Ἀρ. Ἄνδρας αὐτὸς μ' ἐδίδετο ἀπὸ τὸν βασιλέα.
 ν' ἀλησμονήσω τὸ λοιπόν. . . .

Ἀρι. ἱξεύρεις ποία εἶναι
 ἢ καθ' αὐτὸ αὐτῶ πατρὶς;

Ἀρ. ἱξεύρω, αἱ Ἀθῆναι.

Ἀρι. Καὶ πῶς εἰς Κρήτην ἔτυχεν αὐτὸς νὰ κατααντήσῃ;

Ἀρ. Ἐξως, ὡς μόνος ἔλεγε, τὸν εἶχεν ἐξορίσῃ
 ἐδῶ κ' ἐκεῖ πλανώμενος ἀνάτα θλιμμένος

ἔτῳ εἰς Κρήτην ἔτυχε νὰ εὐρεθῆ ἑμιμένος.
 ἐκεῖ κοντᾶ τάγμα λησῶν ἔξαφνα τὸν πιάνει,
 κῆλθεν εἰς ὦραν ὑπ' αὐτῶν ἀφεύκτως ν' ἀποθάνῃ,
 ἐπάνω εἰς τὸ σύμπτωμα φθάνει καὶ ὁ Λυκίδας,
 Καὶ δι' αὐτῆ ὁ Μεγακλῆς λυτρεῖται παρ' ἐλπίδας
 φίλιαν ἄκραν τὸ λοιπὸν συνέδεσαν ἐκ τῆς·
 ἐγνώριζε καὶ ὁ πατήρ τὸν φίλον τῆ υἱῆς,
 καὶ ἐκ προσαγῆς βασιλικῆς, μὲ τὸ νὰ ἦτον ξένος,
 εἰς συζυγίαν μετ' ἐμῆ ἔγινεν ὠρισμένος.

Αῖρι. Μὰ ὄλοντε τὸ ἠθικὸν τὸ ἐνθυμᾶσαι τῶρα;

Αῖρ. Θαρξῶ ὅταν τὸν ἔβλεπα πῶς εἶν' αὐτὴ ἡ ὦρα.
 κόμη ξανθὴ τῆς κεφαλῆς ἀνέτως ἀπλωμένη,
 τῶν ὀφρυδίων ἡ χροιά μᾶλλον μεμαυρισμένη,
 σὸ εἶδος ἑοδοκόκκινον τῶν δύο τε χελέων,
 πλὴν καὶ ὀλίγον φουσκωτὰ, ἢ καὶ ὑπὲρ τὸ δέον.
 βλέμμα βραδύ, καὶ λυπηρὸν ἐμφαῖνον εὐσπλαγχιάν
 μὲ ἐν συχνὸν ἐρύθημα, νόσιμην ὁμιλίαν . . .
 μά . . . πρεντζιπέσσα, ἔγινεν ἡ ὄψις σε ἄλλοια,
 τί ἔπαδες;

Αῖρι. Ω" εἰς ἐμέ! αὐτὴ ἡ ζωγραφία,
 ἐξ ὧν μοι ἐπερίγραψες, ἀλάνθασα πιεεύω,
 πῶς εἶν' αὐτὸς ὁ Μεγακλῆς ὅπῃ ἐγὼ λατρεύω.

Αῖρ. Τί λέγεις;

Αῖρι. τὴν ἀλήθειαν πολὺν καιρὸν κρυφίως,

αὐτὸς ἠγάπησεν ἐμὲ, κ' ἐγὼ αὐτὸν ὁμοίως.
 μὰ εἰς τὴν πόλιν Ἀθηνῶν καθότι ἐγεννήθη
 εἰς σύζυγόν μου ὁ πατήρ αὐτὸν ἀπεποιήθη.
 ὅτε ἠθέλησε ποτὲ ποτὲ νὰ τὸν γνωρίσῃ,
 νὰ τὸν ἰδῇ παντάπασι, μαζίτε νὰ λαλήσῃ.
 ἀφ' ἧς λοιπὸν ἀπέβαλεν ὀληντοῦ τὴν ἐλπίδα
 ἐμάκρυνεν ἀπὸ ἐμὲ, ἔκτοτε δὲν τὸν εἶδα,
 μόνον καὶ μόνον παρὰ σῆς τῶρα πληροφορεῖμαι
 ὅσα τὸν ἐσυνέβησαν, ἀφ' ἧς τὸν ὑσερεῖμαι.

Ἀρ. Αὐτάμας τὰ συμπτώματα εἶναι τῇ ἀληθείᾳ
 ὡς μία ἐπιτηδευτὴ μυθώδης ἰσορροπία.

Ἀρ. Ἄι, καὶ ἂν ἦτον δυνατὸν ψιλὴν ἰδέαν νὰ χῆ
 πῶς συγκροτεῖται δι' ἐμὲ σήμερον ἐδῶ μάχη!

Ἀρ. Ἐνας σε δῆλος πρὸς αὐτὸν εἰς Κρήτην ἄς πηδήσῃ,
 καὶ ἐν τῷ ἅμα ὁ ἀγὼν φροντίσαι νὰ ἀεγῆσῃ.

Ἀρ. Πῶς;

Ἀρ. ὁ πατήρ σε δικαστὴς ἤρεθῆ τῶν ἀγῶνων,
 εἰς ὅλα πληρεξέσιος αὐτὸς νὰ θέλῃ μόνον

Ἀρ. Πλὴν εἰς αὐτὸ μὲ φαίνεται ἀδύνατον νὰ κλίνῃ.

Ἀρ. Τί βλάβει πρεντζιπέσσαμα, ἡδοκιμὴ νὰ γίνῃ;

Ἀρ. Καλὰ, πηγαίνω τὸ λοιπὸν νὰ εὗρω τὸν πατέρα.

Ἀρ. Στάσε, νὰ ὅπῃ ἔρχεται γίνε σαφερῶτέρα (1)

(1) Συκάνονται ἐπάνω ἀμφοτέρωτι βλέπουσαι τὸν Κλεισθένη, ὁ-
 ρίς ἤλθεν ἐκεῖ με τοὺς ὀπαδοὺς του.

Κλεισθένης, Ἀριστέα, ἔ Ἀργήνη.

Κλ. Κόρη μὲν, ὅλα ἔγιναν ὅλα τελειωμένα,
 τῶν νέων τὰ ὀνόματα εἶναι συλλελεγμένα,
 ὁ ἀριθμὸς τῶν θυσιῶν, ὡς ἔθος ἀπεσφάγη,
 τῆς φοβερᾶς ἀθλήσεως ἡ ὥρα διατάγη.
 δὲν πρέπει νὰ ἀναβληθῇ ἡ μάχη ἐπὶ πλέον,
 ὅτι καὶ οἱ θεοὶ αὐτοὶ περιφρονῶνται πλέον,
 καὶ αἱ συνδῆκαι αἱ κοιναὶ καὶ ἡ τιμήμου μάλλον.

Ἀρι. (Ἐλπίδες ὤρασας καλὴ δὲν ἔχω τρόπον ἄλλον.) (1)

Κλ. Θέλεις ὑπερφανευθῇ ἂν μάθῃς τὸν καθ' ἓνα,
 πᾶ ἦλθε νὰ ἀγωνισθῇ σήμερον δι' ἕνα,
 εἰν' Ὀλυμπος ὁ Μεγαρεὺς, Κλέαρχος Σπαρτιατῆς,
 Ἴφικλος ὁ Κορίνθιος καὶ ὁ Θηβαῖος Ἄτις.
 καὶ ὁ Λυκίδας, καὶ αὐτὸς ἐπερόφθασε δρομαῖος. . .

Ἀρι. Ποῖος;

Κλ. Λυκίδας ὁ υἱὸς Κρήτης τῆ βασιλείως.

Ἀρι. Ως καὶ αὐτὸς μὲν ἔγεται;

Κλ. ἦλθε νὰ συναθλήσῃ.

ἔχων ἐλπίδας καὶ αὐτὸς διὰ νὰ σὲ κερδῇ.

Ἀρι. (Ἀχ. ἀλησμόνησε λοιπὸν τὴν δυσυχῆ ἀργήνην;) (1)

(1) Καθ' ἑαυτήν.

Κλ. Κόρημου ἀκολέθει μοι μὲ κάθε εὐφροσύνην.

Αῖρ. Τῆς μάχης πάτερ δέομαι, κάμε ἀργοπορίαν.

Κλ. Ζητεῖς πρῶγμα ἀδύνατον σὲ εἶπα τὴν αἰτίαν,
μὰ διατι τάχα αὐτὸ ἢ πῶς νὰ τὸ εἰπῶμεν;

Αῖρ. ἢ νέαις πάντα εὐκολον εἰς τὸ νὰ δελωθῆμεν.

βαρὺς τῆ γάμου ὁ ζυγὸς ἀφ' ἑ ἄλλα μυρία
ἢ ἄνευ τέττε τῆ δεσμῶ εἰν ἄκρα τυραννία,

εἰς δελικὴν κατάσασιν ἀθλίως μᾶς κρατῶσιν,

Κλ. Οὔλαις τὰ λέγῃσιν αὐτὰ, πλὴν ἕτερα φροῦσιν.

μὴ εἰς τὴν τύχην παραπονήθε

ἂν σᾶς βιάζη διὰ νὰ εἶθε

ἀπὸ τῆς ἀνδρας κυριευμένοι.

ἀληθῶς εἶθε δεδλωμένοι,

πλὴν κεκρυμμένην εἰς τὴν δελείαν

ἔχετε ὅλην τὴν ἐξουσίαν.

εἰς ἡμᾶς εἶναι ἢ γενναϊότης,

εἰς ἐσᾶς πάλιν ἢ ὠραιότης.

ἢ ὅταν κάμνη Φιλονεικίαν

ἢ ὠραιότης μὲ τὴν ἀνδρείαν,

εἰς κάθε ἔργον ἐσεῖς νικᾶτε,

καὶ τὰ πρωτεῖα τὰ ἀποκτᾶτε. (1)

(1) Ἐπιστρέφει εἰς τὰ ὀπίσω ὁ Κλεισθένης, καὶ μετὰ μικρὸν πηγαίνει καὶ ἡ Ἀριστεία κατόπιντου.

Ἀργήνη, ᾠδὴ Ἀριστέα.

Ἀρ. Ὡς̄ πρεντζιπέσσα, ἤκαστες;

Ἀρι. πλέον ἄς σὲ ἀφήσω,
 πρέπει μὲ τὸν πατέραμου νὰ συνακολυθῆσω,
 ἄχ, διὰ τὸν ἀγαπητὸν ἐκεῖνον Μεγακλέα,
 ἂν εἶσαι ἢ πονετικὴ, ὡς εἶσαι ἢ ὠραία,
 ἐξέτασαι πῶ ἤμπορεῖς, ἔχεις ἢ εὐκαιρίαν,
 ἢ πρόφθασαί μοι (ὦχ θεέ) κἀμμίαν ἀγγελίαν.

κάμε νὰ μάθῃς ὁ Θεσαυρός μου,
 εἰς ποῖον μέρος εἶναι τῷ κόσμῳ;
 ἀνίσως πλέον μὲ συλλογῆται
 ἂν καὶ εἰς ἄλλας μὲ διηγῆται,
 μάθε ἀνίσως ἀνασενάζῃ,
 ὅταν κανέναν μὲ ὀνομάζῃ,
 ἂν μὲ προφέρει εἰς τὴν κρυφίαν
 μοναχικὴν τῆ συνομιλίαν; (1)

(2) Πηγαίνε: ἀκολουθοῦσα τὸν πατέρα της.

Α' ρ γ ή ν η Μ ό ν η.

Τόσον λοιπὸν ἀχάριστος ἡ γνώμη τῆ Λυκίδα,
 εὐθὺς μὲ ἀλησμόνησε μὲ ἄφησε παρ' ἐλπίδα!
 Πτωχὴ Ἀργήνη, κατὰ σῆ ἡ τύχη θυμωμένη,
 εἰς τι κακὰ σ' ἐφύλαττε! πῶς εἴσθην πλανεμένη!
 μάθετε νέαις, μάθετε ὅτι ἡ εὐπιστία,
 εἶναι ἀπάτη σφαλερὰ, τελεία ἀπραξία,
 οἱ ἐρασασίας οἱ καλοὶ ὅπῃ σᾶς κολακεύουν,
 νὰ, μὲ τι τρόπος πάντοτε, αὐτοὶ σᾶς γοητεύουν.
 Φῶστας, ζῶήντας, καὶ ψυχὴν ἐσᾶς σᾶς ὀνομάζου,
 πῶς πλετόντας, καὶ θησαυρὸν μόνον ἐσᾶς δοξάζου,
 ὁμνύουσιν ὅτι αὐτοὶ ὅταν σᾶς ἐνθυμῶνται,
 ἡμέραν περιφέρονται τὴν νύκτα δὲν κοιμῶνται,
 ἰξεύρου νὰ δακρυώσιν, ἰξεύρου νὰ χλωμαίνου,
 ἄλλοτ' ἐμπρὸς σας δείχνουσι πῶς τώρα ἀποθαίνου.
 Φυλάγεσθε ἀπὸ αὐτῆς, τὸν νῦν σας μὴ πλαναῖτε,
 αὐτὰ εἶν' ὅλα πλάσματα, εἶν' τεχνικαὶ ἀπάται.

δὲν εὐρίσκεις πλέον
 εἰς χιλίης ἐρασᾶς
 ψυχᾶς δύο νέων
 καθαράς καὶ μὴ πλασᾶς.

πλὴν ὅλοι συνήθως
 φέροντ' ὡς σαθεροί.
 καὶ τὸ κακὸν ἦθος
 τῆτο τόσον προχωρεῖ,
 πῶ ἢ σαθερότης
 τῶν τιμίων ἐρασῶν
 λέγεται ἀπλότης
 πρᾶγμα πάντη γλευασόν.

ΣΚΗΝΗ΄ Η΄.

Μεγακλήης, καὶ Λυκίδας. (1)

Με. Λυκίδα.

Λυ. Φίλε.

Με. Ἐφθασα νὰ ὀπῶ ἦλθα, εἴσου.

Λυ. Τελείωσες;

Με. Αὐθέντα, ναι, κατὰ τὸ φέλημάσθ.
 εἰς τὸν ναὸν μὲ τῆς λοιπῆς συνεπαρῶσησιάδης,
 Λυκίδαμ μὲ ἐγνώρισαν ἢ ἔτως ὠνομάδην.
 μετὰ μικρὸν δὲ ἀπ' ἐδῶ· προσμένω νὰ κινήσω,
 εἰς τὸν ἀγῶνα ἀντι σῶ γενναίως νὰ ἀθλήσω.
 ὥστε πῶ νὰ δοθῇ λοιπὸν τῆς μάχης τὸ σημεῖον,
 νὰ γίνῃ ἢ συάθροισις τῶν ἀντιπολεμίων,

(1) Ἀπαντῶνται οἱ δύο ἐρχόμενοι ἀπὸ ἄλλο, καὶ ἄλλο μέρος'

κάμεμοι τὴν διήγησιν εἰπέμοι τὴν αἰτίαν,
πρὸς τι τὴν ἐπενόησες αὐτὴν τὴν τεχνουργίαν;

Λυ. Ὡχ, ἀνικῆσης Μεγακλῆ, ἢ κρύψωμεν τὸν δόλον,
ἴξευρε πῶς τῷ ἔρωτος αὐτὸ τὸ κράτος ὄλον
ὄλον τε τὸ βασιλείου δὲν ἔχει ἄλλον ἕνα,
εὐτυχισμένον ἔρασῃν ὁμοίου ὡς ἐμένα.

Με. Εἰς τί;

Λυ. Ἐν κάλλος Θαυμασὸν θὰ λάβῃ εἰς βραβεῖον
ὁποῖος ἐγκρατὴς γενῆ ἄθλων τῶν Ὀλυμπίων·
καθὼς τὴν εἶδα ἀναψα, ἔμεινα πληγωμένος,
εἰς τὰς ἀγῶνας δὲ αὐτὰς μὴ ὦν γεγυμνασμένος..

Με. Καταλαμβάνω, θὰ εἰπῆς ἐγὼ νὰ προσπαθήσω
νὰ ἀντιπαλεύσω διὰ σέ, νὰ σοὶ τὴν ἀποκτήσω;

Λυ. Καὶ ζήτησαί με ὕσερον, ἂν τὸ θελήσης μόνον
τὸ αἰμάμα, τὸ εἶναι με, τὸν ἰδίον με θεόνον.
ἀγαπητέμα Μεγακλῆ, ὅλα αὐτὰ σὲ τάζω,
ἢ ἔτε ἀμοιβὴν σωσῆν σχεδὸν τὰ λογιάζω.

Με. Δὲν κάμεν χρεῖά πρέντζιπε, τόσαι παρακινήσεις,
Καὶ ὑποσχέσεις μέγισαι, διὰ νὰ καταπέισης
ἕνα σε δῆλον εὐπειθῆ, φίλον ἐμπιστευμένον,
εἰς τὰς εὐεργεσίας σε καθυποχρεωμένον.

Τὴν ἐνθυμῶμαι τὴν ζωὴν πῶ εἶχες μοι χαρίση,
τὴν σύζυγον ὅπῃ ποθεῖς θέλεις τὴν ἀποκτήσει.
εἰς τῷτο σὲ ὑπόσχομαι χρεσὰς ἐλπίδας νάχης.

δὲν εἶμαι ἀσυνήθιστος ἢ ἄπρακτος τῆς μάχης.
 εἰς τὴν παλαίεραν Ἡλίδος θεάτρου εἰς τὸ χῶμα
 πολὺν ἰδρῶτα ἔχυσε τὸ ἐδικόν με σῶμα.
 ὁ σέφανος τῶν νικητῶν ἢ ἀγριοελαία
 δὲν θέλει γένη εἰς ἐμὲ πρώτη σολή ἢ νέα.
 ποτὲ τίσην ἀσφάλειαν, ἔτοιμος νὰ ἀθλήσω,
 δὲν ἔλαβα ὡς σήμερον, πῶς ἔχω νὰ νικήσω.
 μετὰ τῆ πόδα τῆς τιμῆς, τὰ κέντρα τῆς Φιλίας
 σήμερον κάμην αὐξήσιν τῆς πρώτης με ἀνδρείας.
 τὸ ἔργον φανταζόμενος ἀπὸ τῆ νῦν ἀδμαίνω,
 θαρῆρῶ πῶς εἰς τὸ πάλαισμα ἄρχισα νὰ ἐμβαίνω,
 θαρῆρῶ ὅτι πλησίον με τὲς ἀντιπάλους βλέπω,
 πῶς εἰς τὰς χεῖρας ἤλθομεν ἢ πῶς τὲς ἀνατρέπω,
 Πῶς ἀπὸ τὸν κονιορτὸν τῶν τόσων παλαισμάτων
 ἐκ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν τὸ σῶμά με γεμάτον,
 ὅλοι οἱ πέριξ θεαταὶ ἔκθαμβοι μὲ κοιτάζουν,
 ὅλοι κροτῶν τὰς χεῖράς των, ἢ μὲ ἐγκωμιάζουν.

Λυ. Ὁ φίλεμου γλυκύτατε ὦ ποδητὴ ὠραία, (1)
 πολύτιμέ με θησαυρὲ, ψυχὴ με Ἀρεῖέα!

Με. Τι;

Λυ. Τὴν ἐμοὶ παμπόδητον, ἐκείνην ὀνομάζω,
 ἐκείνην ὅπῃ ἐκ ψυχῆς πνέων ἀνασειάζω.

(1) Ἀγκαλιάζω τὸν Μεγακλή.

Με. Καὶ Ἀριστέα λέγεται;

Λυ. Ναί.

Με. πῶς; ἐκ τίνος γένους;

Λυ. Θυγάτηρ εἶν' μονογενὴς τῷ ἄνακτος Κλειοθένης,
τὴν θεοῖσιν ἢ πατρὶς αὐτῆς ἐγγυὺς Κορίνθου ἔχει,
ὁ ποταμὸς δὲ Ἀσωπὸς πλησίον διατρέχει,
ὅλος ὁ τόπος λέγεται χώρα Σικυωνία.

Με. (Ἀχ ἢ ψυχίμου εἶν' αὐτῆ, αὐτῆ εἶν' ἢ ἰδία.) (1)
καὶ δι' ἐκείνην μάχονται;

Λυ. καὶ δι' ἐκείνην μόνον.

Με. Καὶ τῶρα μὲ ζῆτεῖς αὐτὴν βραβεῖον τῶν ἀγώνων;

Λυ. Ναί.

Με. Καὶ ἡ μόνησιν ἐλπίς ἢ λαύρασιν ἢ νέα
ἢ Ἀριστέα εἶν' αὐτῆ;

Λυ. Αὐτῆ ἢ Ἀριστέα.

Με. (ἐχάθηκα!) (1)

Λυ. Μὴν ἀπορῆς. καὶ ὅταν τελειώσης,
ἀφ' ἑἰδῆς τὰ κάλλητος δίκαιον θεὰ μὲ δώσης.
τοιαύτην ὠραιότητα εἰς τὸ νὰ ἐραδῶσιν
ὡς καὶ οἱ ἴδιοι θεοὶ δὲν θεὰ τὸ ἐντραπῶσιν.

Με. (εἶθε νὰ μὴν τὸ ἴξευρα.) (1)

Λυ. ἄραγε ἂν νικήσης,

(1) καὶ ἑαυτ.

τις ἄλλος πλέον ὡς ἐγὼ καλότυχος ἐπίσης;
 πῶς θὰ χαρῆ ὁ Μεγακλῆς ὅταν τὸ κατορθώσῃ!
 εἰπέ, αὐτήμου ἢ χαρὰ χαρὰν δὲν θὰ σὲ δώσῃ;

Με. Πολλήν.

Λυ. Τῆ γάμῃ ὁ καιρὸς ὁμοίως κ' εἰς ἐσένα,
 εὐδαίμων δὲν θέλει Φανῆ, καθὼς κ' εἰς ἐμένα;

Με. Πολλὰ εὐδαίμων. (ὦχ θεέ!) (1)

Λυ. παράνυμφος τῆ γάμου
 δὲν θέλεις ἔλθῃ μετ' ἐμῆ μέχρι κ' τῆ θαλάμῃ;

Με. Ὡς θέλεις (μὰ τι κόλασις! αὐτὸ τινέον βέλος!)(1)

Λυ. Ὡχ, σήμερον μὲ φαίνεται ἡμέρα χωρὶς τέλος,
 εἰς τόσῃν εἶμαι ταραχὴν, ὡς κ' ἀπὸ τῶρα
 μὲ θανατῶν ἢ ἄσγητα ἕως νὰ φθάσ' ἡ ὥρα.
 Μὰ δὲν πισεύεις Μεγακλῆ, ἢ δὲν ἰξεύεις πόσον...

Με. Ἰξεύρω, τὸ ἐπίευσα.

Λυ. Μὰ ἄκυσαι ὡς τόσον,
 φαντάζομαι τὴν μέλλουσαν χαρὰν καὶ εὐθυμίαν,
 πῶς εἰς τὰς χεῖρας μὲ κρατῶ τὴν νύμφην τὴν γλυ-
 κυίαν.

Με. (ὦ, τῆτο πλέον εἶν' πολὺ!) (2)

Λυ. μὲ φαίνεται

Με. μὰ φθάσει,

(1) Κκθ' ἐκτ.

(2) Μὲ ἰνδείξιν ταραχῆς.

σιώπῃσαι, πολλά λαλεῖς τὸ τέλος σε ἐφάνη.
 σὲ εἶπα φίλος εἴμ' ἐγὼ τὸ χρέος με γνωρίζω,
 μὰ ἔπειτα

Λυ. Ἄγανακτεῖς; εἰς τί σε παροργίζω;

Με. (Ὡς ὁ τρελὸς τί ἔκαμα!) τῆς ταραχῆς τῆς
 τόσης (1)

τὸ αἴτιον εἰς ἄλλό τι νὰ μὴ τὸ ἀποδώσης,
 ἀλλ' ὅτι ἔχω ἔφρουν εἰς τὸ νὰ σε δαλεύσω,
 με τὰς δυνάμεις με σωσὰς νὰ ἔλθω νὰ παλεύσω.
 Λοιπὸν ἰξεύρεις, ἔκαμα τόσῃν ὀδοιπορίᾳ,
 τρέχω ἐδῶ, τρέχω ἐκεῖ, εἴμαι εἰς ἀτονίαν,
 ἀνάγκη εἰς τὴν ἄθλησιν μετὰ μικρὸν νὰ φθάσω,
 μία στιγμή μὲ ἔμεινε διὰ νὰ ἡσυχάσω,

Καὶ με τὴν πέρνεις ἢ αὐτὴν ὡς τόσον φθάνῃ ἡώρα.

Λυ. Καὶ τῆτο τί σ' ἐμπόδιζε νὰ τὸ εἰπῆς ὡς τώρα;

Με. Ἡ ἄκρα με πρὸς σὲ αἰδώς.

Λυ. Λοιπὸν θὰ ἡσυχάσης;

Με. Ναί.

Λυ. Θέλεις πεθερὰ ἄλλῃ μαζί με νὰ περάσης;

Με. Ὁχι.

Λυ. Λοιπὸν παρὰ μέρα θέλεις ἐδῶ νὰ εἶσαι;

Με. Ναί.

'1) Διορθώνει τὸ πρῶτον θυμοειδὲς σχῆμα.

Λυ. Θέλεις νὰ σαθῶ κ' ἐγὼ, ἢ ἴσως ἐνοχλῆσαι;
 μὲ φαίνεται πῶς ἀγαπᾷς νὰ ἔχῃς συντροφίαν.

Με. Ὁχι. (1)

Λυ. (Ὡς τι παράξενος!) Ἄλοιπὸν ἔχε υἱείαν. (2)

Τώρα πῆ μὲ ἐνδυμᾶται
 καὶ ἐδῶ καλοκοιμᾶται,
 Ἐξῶτα παρακαλῶσε
 νόσιμον τὸν ὕπνον δόσε.
 Φέρετον εἰς φαντασίαν
 τὴν τερπνήνμῃ εὐθυμίαν,
 τῶν εἰρόντου ἄς ἠδύνη
 ἢ πολλήμου εὐφροσύνη.
 καὶ αὐτὸ τὸ ποταμάκι
 ἄς βραδύνη ὀλγίακι,
 τὴν ὀρμήντου ἄς κρατήση,
 μήπως καὶ τὸν ἐξυπνήση·
 ὁ γλυκὺς λεπτὸς ἀέρας
 τῆς σημερινῆς ἡμέρας,
 ἄς σαθῇ μὲ ἡσυχίαν,
 καὶ τὸν φέρει ἀγρυπνίαν. (3)

(1) Μὲ ἀδμονίαν, καὶ ἐντῷ ἕμα ὄρμῃ καὶ κάθειται.

(2) Καθ' ἑαυτ.

(3) Ἀναχωρεῖ ὁ Λυκίδας.

ΣΚΗΝΗ Θ΄.

Μεγακλῆς μόνος.

Τι ἤκωσα ὁ ἄθλιος! Θεοὶ δικαιοκροῦνται!
 τί κεραυνὸς μ' ἐκτύπησε χωρὶς νὰ προσδοκῆται!
 τὴν ἐδικήν μου τὴν ψυχὴν ἄλλος νὰ τὴν ὀρίσῃ;
 ἢ μόνος μὲ τὸ χέρι μου θέλω τὴν ἐγχειρῆσαι
 εἰς τὸν ἀντεραστὴν αὐτὸν μετ' ἀδιαφορίας;
 ἀλλ' ὁ αὐτὸς ἀντεραστὴς, ἢ φίλος ἐκ καρδίας.
 Φεῦ! τί φρικτὰ ὀνόματα ἢ τύχημου ἐνώνει,
 ὁ φίλος, ὁ ἀντεραστὴς, ἴσα μὲ θανατῶνει,
 Ναί, πλὴν δὲν εἶν' ὅσον σκληροὶ οἰνόμοι τῆς Φιλίας.
 μὲ συγχωρεῖ ὁ πρέντζιπες, ἂν καὶ ἐπ' ἀληθείας
 τὴν Ἀριστέαν βέλεται ἐγὼ νὰ τὸν χαρίσω,
 εἶναι ὡσὰν καὶ τὴν ζωὴν νὰ τὸν παραχωρήσω.
 Μὰ, πάλιν ἡ ζωὴ αὐτὴ δὲν εἶναι τῆ Λυκίδα;
 δὲν εἶναι δωρεὰ αὐτῆ ὑπὲρ ἐμὴν ἐλπίδα;
 πῶς ἀναπνέω παρ' αὐτῆ, ἔχω νὰ ἀμφιβάλω;
 ὦ Μεγακλῆ ἀχάριστε, ἢ ποῖον αἴσχος ἄλλο
 ὡς τὸ τοῖβτον δύναται νὰ σὲ ἐξεθνήσῃ;
 ἔχει μεγάλον δίκαιον πάντῃ νὰ σὲ μισήσῃ
 καὶ ἡ Ἀριστέα ἀνιδῆ τοιαύτην ἀτιμίαν,
 κηλῖδα τῆ προσώπεσθ ἀποσροφῆς ἀξίαν.
 "Ὅχι· τοῖβτον βέβαια δὲν θέλει μὲ γνωρίσει,

μὲ κάθε γενναιότητα ἐγὼ θέλω βαδίσει,
 μὲ τῆς Φιλίας τὸς θεσμὸς καὶ τῆς ἐμπιστοσύνης,
 εἰς κάθε ἴχνος τῆς τιμῆς, καὶ τῆς εὐγνωμοσύνης.
 εἶτο τὸ ἀπεφάσισα ἔξ ὅλης μου καρδίας.
 πλὴν μόνον ἕνα μὲ ἐκφοβεῖ, ἐκ τύχης ἐναντίας,
 τὴν Ἀριστέαν ἔξαφνα μήπως καὶ ἀπαντήσω,
 Φρικκῶδες συναπάντημα! καὶ νὰ τὸ ἐννοήσω
 ἰδῶς μὲ ἔρχεται εὐθύς, παλμὸς εἰς τὴν καρδίαν,
 μοι φαίνεται πῶς καταντῶ εἰς τὴν ἀναισθησίαν
 δεινὴ σκοποδηνίασις τὴν ὄψιν μου θαμβώνει,
 τρέμω, καταταράττομαι, τὸ αἷμά μου παγώνει.
 ὄχι, δὲν μένει εἰς ἐμὲ παντάπασι καρδία. (1)

Σ Κ Η Ν Η ΄ Ι΄.

Ἀριστέα, Μεγακλῆς, καὶ Ἀλεξανδρος.

Ἀρι.	Ἦνε	(2)
Με.	Τὶς ἔξαφνα	(3)
Ἀρι.	(ὦ Ζεῦ!)	(4)

(1) Ἐντούτοις φαίνεται ἡ Ἀριστέα ἔξαίφνης.

(2) Προσεῦ νὰ τὸν ἰδῆ κατὰ πρόσωπον.

(3) Γυρίζει καὶ βλέπει ὀπίσω του.

(4) Γνωρίζει ἕνα τὸν ἄλλον.

Με.

(ὦ Θεοί ἢ ἰδία!)

Ἀγρ. Μεγακλῆ! μόνημ ἐλπίς! ἄχ φίλτατ' ἐσὺ εἶσαι;
 σὲ ξαναβλέπω βέβαια; βέβαια μὲ λυπεῖσαι;
 ἀπ' τὴν χαρὰν μὲ, ὦ Θεέ! τῶρα δὲ ν' ἀποδύω,
 πῶς πέρνω καὶ ἀναπνοὴν μόλις καταλαμβάνω.
 ὦ ἀκριβέ, παμπόθητε, ὦ πόσον, πλὴν εἰς μάτην
 σ' ἐκραζα, σὲ ἀνέκραζα μὲ λαύσαν θερμοτάτην!
 σὲ ἐζητῶσα μὲ κλαυθμῶς, μὲ πόνος πικροτάτης,
 μὲ συχνοτάτης σεναγμῶς πυρκαϊῶν γεμάτων!
 μὰ τέλος πάντων ἤκαστες τὴν μαύρην Ἀριστέαν,
 ἔφθασες, καὶ πῶς ἔφθασες εἰς ὧραν ἀναγκαίαν:
 ὦ Ἐρωτα εὐσπλαγχνικέ! ὦ εὐτυχῆς οὐδύη!
 ὦ ἐκχυθέντες κάλλιπα καὶ σεναγμοὶ καὶ θεῆροι!
 ἤδη ἀπὸ τὸ χάος σας εὐθυμος ἀνακύπτω!

Με. (εἰς τὴν Φρικτὴν περίσασιν ὁ ἄθλιος ἐμπίπτω!) (1)

Ἀγρ. ὦ Μεγακλῆ ἀγαπητέ, γιατί δὲν συντυχαίεις;
 ἀκόμη ὄλο σιωπᾶς; καὶ πῶς τὸ ὑπομένεις;
 ἢ ὄφαις ὄφαις τί δηλοῦν αὐταῖς ὅπῃ ἀλλάξεις;
 αὐτὸ ὅπῃ μὲ ταραχὴν καὶ φόβον μὲ κοιτάξεις;
 οἱ ὀφθαλμοῖσθε ἔξαφνα βρεκίονεν καὶ γεμίζον,
 καὶ ἐν ταύτῃ τὰ δάκρυα μέγα στυφογυερίζον;
 Ἄχ! ἴσως πλέον Μεγακλῆ, δὲν εἰμ' ἐγὼ ἐκείνη

(1) Καθ' ἑαυτ.

ἡ πρώτη τῆς καρδίας σου καὶ φλογερὰ ἐδύη,
ἴσως

Με. Τί λέγεις; πάντοτε ἴξευρε
ἐγὼ μένω

ἕτε ἴξεύρω παντελῶς πλέον τι συντυχαίνω·
(εἰς τί φρικτὴν περίστασιν ὁ ἄθλος ἐμπίπτω!) (1)

Αἴρι. Μὰ πλέον τὰς ἐλπίδας μου μὲ κάμνεις καὶ τὰς ἐρίπτω.
δὲν ἤκησες πῶς δι' ἐμὲ τὸ θάνατον ἀνοίχθη,
σήμερον πλήθος ἀθλητῶν πῶς δι' ἐμὲ συνήχθη;

Με. Τὸ ἤκησα.

Αἴρι. Δὲν ἔφθασες διὰ ν' ἀντιπαλεύσης,
μόνον καὶ μόνον δι' ἐμὲ τῶρα νὰ κινδυνεύσης;

Με. Ναί.

Αἴρι. Διατί εἶσαι λοιπὸν ὅλως μελαγχολία;

Με. Διατί . . . (ἄσπλαγχοι Θεοί, αὐτὸ τί τυραννία!)(1)

Αἴρι. Κατάλαβα· ὡς φαίνεται εἰς λογισμὸς ἐτράπησ
πῶς ἔναμα ἐπιβλήν τῆς πρώτης με ἀγάπης.

Μὴ μὲ προσερίβης φίλτατε, τοιαύτην ἀδικίαν.

ἄφ' ἧ τὴν παρυσίαν σου ἔχασα τὴν γλυκεῖαν,

μέχρι καὶ λογισμῶ ψιλῶ, μέχρις ἀπλῆς ἐνοίας

εἶμαι ἀδῶα καδαρὰ αὐτῆς τῆς ἰπονοίας.

πάντα εἰς τὴν καρδίαν με ἐσὺ ἐλάλεις μόνος,

τῶν πληγωμένων σπλάγχνων με ἐσὺ ἦσαν ὁ πόνος,

(1) Καθ' ἑαυτ.

τὰ χεῖλημου δὲν ἀνοίγα χωρὶς νὰ σ'ὀνομάσω,
δὲν βάλω, ἔτε ἔβαλα, ἀλλ' ἔτε θὰ ἐμβάσω
ἄλλον εἰς τὴν καρδίαν μου ὅσω νὰ ἀποθάνω.
ἦθελα

Με. Φθάνει ὡς αὐτῆ καὶ τὸ καταλαμβάνω.

Αἴ. ἦθελα ὡ ἀγαπητὲ, καὶ τὸ ἐπροτιμῶσα
παρὰ νὰ σ'ἐπιβλευθῶ, τώρα νὰ ξεψυχῆσα.

Με. (Ὡ νόλασις ἀνήκουσος! ἀσπλαγχνος τυραννία!)(1)

Αἴ. Μὰ γύρισε νὰ μὲ ἰδῆς, μὰ λάλει . . . (ἡ ἀθλία!)(1)

Με. Τί ἤμπορῶ νὰ σὲ εἰπῶ;

Αἴ. Αὐθέντα εἶναι ὦρα, (2)

ἂν ἦλθες νὰ ἀγωνιῶς, δράμε νὰ φθάσης τώρα·
κατὰ τὸ ἔθος ἔδωσαν τῆς μάχης τὸ σημεῖον,
καὶ προσκαλῶν τὴν σύναξιν τῶν ἀντιπολεμίων,
ὅλοι οἱ ἀνταγωνισαὶ προβαίνουσι μὲ βίαν. (3)

Με. Συνδράμετέ με ὡ θεοί· ψυχῆμου ἔχ' ὑγείαν.

Αἴ. Καὶ ἄλλο δὲν θὰ μὲ εἰπῆς; ἄς σοὶ τὸ συγχωρήσω,
νυμφίον μου ὅταν στραφῆς μόνον νὰ σ'ἀποκτήσω.

Με. Αἴ! τύχη τόσον εὐτυχῆς δὲν εἶναι δι' ἐμένα. (4)

(1) Καθ' ἑαυτ.

(2) Ἔρχεται βιασικὸς ὁ Ἀλκάνδρος.

(3) Ἐπιστρέφει ὁ Ἀλκάνδρος ἀφ' οὗ ἔδωκε τὴν εἰδησιάν.

(4) Κινᾶ νὰ πηγαίῃ.

Α'ρι. Ἐκκουε, ἔτι μ'ἀγαπᾶς;

Με. Φῶς μου μόνον ἔσενα.

Α'ρι. Πιστὴν μέχεις;

Με. Ναί, πιστὴν καὶ εὐμορφὴν ἐπίσης.

Α'ρι. Πηγαίνεις νὰ ἀγωνισθῆς διὰ νὰ μ'ἀποκτήσης;

Με. Εἶδ'ε μὴ... κἄν ἐπιθυμῶ αὐτὴν τὴν εὐτυχίαν....

Α'ρι. Ἐχεις ἀπαρამεῖωτον τὴν πρώτην σε ἀνδρείαν;

Με. Οὕτω πισεύω.

Α'ρι. Καὶ λοιπὸν βίβαια θὰ κινήσης;

Με. Ἐλπίζων νὰ ἀξιωθῶ.

Α'ρι. Λοιπὸν θὰ μὲ κερδήσης.

δὲν ἔχω πλέον φίλτατε, μήτε ἀμφιβολίαν

πῶς θὰ σὲ κάμω σύζυγον.

Με. Ψυχῆ μου, ... ἔχ' ὑγείαν.

Εἰς τὰς ἡμέρας τὰς εὐτυχεῖς σε
ἐμένα πάλιν τότ' ἐνθυμήσθ.

Α'ρι. Τὶ λόγος, φῶς μου μὲ συντυχαίνεις;

δὲν μὲ λυπᾶσαι καὶ μὲ πικραίνεις;

Με. Ὡς ἀγαλμά μου σιώπα πλέον.

Α'ρι. Λέγε ψυχῆ μου, τί ποιητέον;

Με. Ἄχ μὲ τὸν τρόπον πῶς συντυχαίνεις,

Α'ρι. Ἄχ, μὲ τὸν τρόπον πῶς σιωπαίνεις,

Με. Πληγὴν μ'ἀνοίγεις εἰς τὴν καρδίαν.

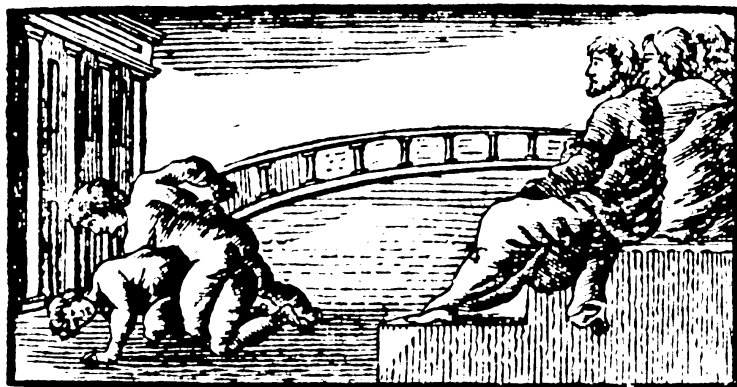
Αἴτι. (εἶναι πολλήτου ἡ ἀθυμία,
ἀπορῶ ὅμως τί νὰ νοῖσω.) (1)

Με. (Μὲ θανατῶν ἡ ζηλοτυπία,
δὲν ἔχω ὅμως πῶς νὰ λαλήσω) (1)

Τοιαύτην θλίψιν, πόνον μεγάλην
ποῖος τὰ εἶδε κείς ἕναν ἄλλον!
τόσην ὀδύνην, τόσην πικρίαν! (2)

(1) Καθ' ἑαυτ.

(2) και αἱ δύο ὁμοῦ.

Π Ρ Α Ξ Ι Σ Β'.

ΠΕΡΙΕΧΟΥΣΑ ΣΚΗΝΑΣ ΔΕΚΑΠΕΝΤΕ.

Σ Κ Η Ν Η Α'.

Α'εγγήνη καὶ Α'ρσιέα.

Α'ε. **Κ**αὶ ἡ τῆς μάχης ἐκβασίς γνωσὴ δὲν εἶν' ἀπόμι;(1)

Α'ρι. ἀπόμι Α'εγγηνάκιμις ἀνέκαθεν οἱ νόμοι
σφοδρῶς τὴν ἀπηγόρευσαν ὡς καὶ τὴν θεωρίαν,
ὡς καὶ τὴν εἰς θέατρον ἔλευσιν γυναικείαν.

Α'ε. Μέζων ποινή, μᾶλλον σκληρὸν μὲν τὸ νὰ κοττάξῃ!

(1) συγκάθεται μόνον αἱ δύο καὶ συνομιλοῦσι.

Παλεύων ὁ ἐρώμενος τί πόνους δοκιμάζει;
 καὶ ἔδὲ χάρις βοηθῶν εἰς τοῦτον νὰ ἐκτέιη,
 νὰ εἴν' ἀντίη. . . .

Αἴ. καὶ αὐτὸ ἐγὼ εἶμαι ἐκείη.
 ἂν κάθωμαι ἐδῶ μακρὰν πλὴν εἶμι ἐκεῖ παρῶσα,
 καὶ τὰ γινόμενα καὶ μὴ ἴσα ὑπονοῶσα.
 ἄχτιν καρδίαν μου αὐτὴν νὰ βλεπες πῶς κλονεῖται,
 μέσα ἐδῶ ὁ πόλεμος μέσα ἐδῶ τελεῖται,
 μᾶλλον ἢ μάχη εἰς αὐτὴν εἶναι ἀγριωτέρα,
 μᾶλλον ἢ εἰκασίαμ εἴν' ὀδυνηρότερα.
 μαχόμενον τὸν Μεγακλῆ πρὸ ὀφθαλμῶν με ἔχω,
 παλαίεσαν, ἀθλητὰς, κριτὰς, ὅλα τὰ διατρέχω.
 Τώρα τὲς ἀνταγωνισὰς θαρῶ μᾶλλον γενναίως,
 καὶ τώρα πλάττω τὲς κριτὰς ἤττον φιλοδικαίως,
 ὅσα ἐκεῖ ἰφίλτατος πάσχει ἐναγωνίως,
 τὰ δοκιμάζω καὶ ἐγὼ μέσα με ὀπλάσιως,
 τὲς ὠθισμὲς καὶ τεταγμὲς ὀρμὰς καὶ ἐπιθέσεις,
 τὰς ὕβρεις καὶ τὰς ἀπειλὰς, καὶ ὅσα ὑποθέσης.
 ἄχ! ἤτον προτιμώτερον νὰ μὲν ἐκεῖ παρῶσα,
 καὶ τότε τὰ γινόμενα μόνον ἐθεωρῶσα.
 τώρα μακρὰν ἵπονῶ μετὰ ὀειλίης ἴσης
 τὸ ἐδεχόμενον ὁμοῦ, καὶ τὰ λυγρὰ ἐπίσης.

Αἴ. Κανένας μῆτε φαίνεται. (1)

(1) βλέπει ὀπίσσω.

44 ΠΡΑΞΙΣ Β'. ΣΚΗΝΗ Β'.

Α'ρι. μήτε ποσῶς ιδέα. . . .
 ὦχ Θεέ! (1)

Α'ρ. Τί ἐτρόμαξες!

Α'ρι. ἰδοὺ ἡ τελευταία
 εἰδήσις ἀναμφίβολος, ἡ κρισιμὸς μου ὦρα,
 πῶς ἡ καρδία μου κτυπᾷ, πῶς ὅλη τρέμω τῶρα!

Α'ρ. Πρὸς τί;

Α'ρι. πλέον ἡ τύχη μου εἴν' ἀποφασισμένη.
 ζρέψαι, ἰδὲ τὸν Ἀλέξανδρον πῶς τρέχει, πῶς ἀοδμαίνει·

Α'ρ. Ἀχ, ἔλα ἔλα Ἀλέξανδρε, νὰ τὴν παρηγορήσης,
 ἐπὲ ἂν ἔφερεις καλὰς, ἢ τί λογῆς εἰδήσεις;

ΣΚΗΝΗ Β'.

Ἀλέξανδρος, Ἀριστέα, καὶ Ἀργήνη.

Ἀλ. Εὐτυχισμένος. μηνυτὴν καίσιως εἰς τὰ ὧδε
 ὧ πρεντζιπέσα, μ'ἔσειλον ὁ βασιλεὺς. ἐγὼ δὲ. . .

Α'ρι. Ἐλαβε τέλος ὁ ἀγών;

Ἀλ. Ναί, ἀκουε· τῆ ὦρα
 ὁποῦ ἡ πέριξ σύναξις μὲ προσοχὴν ἔώρα. . . .

Α'ρ. Τίς νίκησεν;

Ἀλ. ὅλα αὐτὰ τῶρα τὰ ἀναγγέλλω.
 πᾶσα ἡ πέριξ σύναξις. . . .

(1) ταράττεται αἰφνηδίως.

- Α'ρι.** ὦφ, αὐτὰ δὲν τὰ θέλω.
Α'λ. μὰ μὲ σειράν
Α'ρι. τὸν νικητὴν εἶπὲ ἐν σύντομῳ.
Α'λ. Λυκίδας εἶν', ὁ νικητής.
Α'ρι. Λυκίδας!
Α'λ. ναί, κυρία.
Α'ρ. Οὐ βασιλόπαις Κρητικός;
Α'λ. Ναί, ὅσιν πρὶν χαράξῃ.
 ἦλθε, καὶ εἰς τὰς ἀθλητὰς τὸν εἶχον κατατάξῃ.
Α'ρι. (ὦ, Ἀριστεία δυσυχής!) (1)
Α'ρ. (Ἀργήνη τρισαθλία!)
Α'λ. ὦ, καλοῖξοι καὶ ἐσύ! ὦ, τύχη τρισολβία!
 ὦ σύζυγον ἢ μοῖρασου ὅπου σοὶ ἀποσέλλει!
Α'ρι. πῆγαινε τῶρα Ἀλκάνδρε.
 ὁ βασιλεὺς σὲ θέλει.
Α'ρι. Πῆγαινε, νὰ πῶ ἔρχομαι.
Α'λ. σὲ θέλει σὲ προσμένει.
 περὶ τὸν μέγισον ναὸν ὅλοι συνηθροισμένοι. . . .
Α'ρι. σὲ εἶπα πῆγαιν' ἀπ' ἐδῶ, καὶ σύ λαλεῖς ὡς τῶρα; (2)
Α'λ. (Τὶ ἄκρεπος ἀνταμοιβῆ τι παρ' ἐλπίδα δῶρα!) (3)

(1) καθ' ἑαυτὴν

(2) μὲ θυμὸν.

(3) ἐπιστρέφει ὁ Ἀλκάνδρος καὶ μίνουσι μόνκι αἱ δύο.

ΣΚΗΝΗ' Γ.

Ἀργήνη, ἔξ Ἀρείεα.

Ἀρ. Ἄχ, πρενζιπέσσα, σ' ἐρωτῶ, ἄν ἐπίγῃς κάμμια
 δύναται νὰ ὀνομασθῇ μᾶλλον ἐμοῦ ἀθλία!
 μὲ βάσανα χειρότερα!...

Ἀρει. Ναι εἴμ ἐγὼ ἐκείνη.

Ἀρ. Μὴ γένοιτο, ἡ τύχησού ποτὲ νὰ μὴ σὲ κρῖνη
 ἀξίαν τέτων τῶν κακῶν! ποτὲ νὰ μὴ τὸ φθάσῃς
 τοιαύτην Ἐρωτος ὀργὴν πικρῶς νὰ δοκιμάσῃς!
 Ἄχ, δὲν ἰξεύρεις βέβαια, τί χάνω ἡ ἀθλία!
 πόσον μοι ἦτον ἀκριβὴ ἐκείνη ἡ καρδία
 ὅπου μοι ἄρπαξες ἐσὺ, καὶ γίνετ' ἐδικήσῃ!

Ἀρει. συμπεράνετο καὶ ἐσὺ, βάρυνε, συλλογήσῃς,
 νὰ καταλάβῃς ἀκριβῶς τὴν ὄσσην τυραννίαν
 ἐντός μου συναισθάνομαι χωρὶς παρεγορίαν.

τὰ βάσανάσου ἢ αἰ ὀδύνας
 τῇ ἀληθείᾳ μεγάλα εἶναι
 ὁ ἐρασῆσού σε ἀπελπίζει
 ἀμὴ κἄν ἄλλος δὲν σε ὀρῖζει.
 κἴαν κλαίῃς, ὅταν τὸν ἐνθυμῆσαι,
 ἔλεος οἴκτου κἄν ἐξαιτεῖσαι.
 ποίαν ἡ τύχη ποτὲ ἀργίαθη

ὡς ἐναντιοῦμαι ἐξωπλίωθι;
 τὸν ἐμὲ ἄλλον χάνω ἀθλίως
 τὴν ἑαυτὴν μου χάνω ὁμοίως.
 δὲν μάπομένει κἄν ἡ ἀθλία
 εἰς τὸ νὰ κλαύσω ἐλευθερία. (1)

Σ Κ Η Ν Η' Δ.

Ἀργήνη ἔ Α'μύντας.

Ἀρ. λοιπὸν ἐγὼ δὲν ἤμπορῶ νὰ εὕρω εὐσπλαγχνίαν,
 μηδ' ἔλεος εἰς τὸ ἐξῆς, ἢ συνδρομὴν κάμμιαν; (2)
 Ἀμ. ὦ Ζεῦ! αὐτὴ μὲ φαίνεται πῶς εἶναι ἡ Ἀργήνη! (3)
 Ἀρ. Ἐκδίκησιν νὰ λάβω κἄν ἐκδίκησιν νὰ γίνῃ. (4)
 Ἀμ. Ἀργήνη, πῶς ἐσὺ ἐδῶ εἶσαι μεμονωμένη!
 μὲ τὰ χονδρόεργα αὐτὰ ἐσὺ ἐνδεδυμένη!
 Ἀρ. ἦλθεσ κ' ἐσὺ κακόγερε δολίως νὰ συμπράξῃς,
 εἰς τὰς τῆ πρένζιπε κακὰς καὶ ἐπιβέλους πράξεις;
 εὐγε! ὁ Κρήτης βασιλεὺς, τῷ ὄντι τῆ Λυκίδα,
 εἰς Φρόνιμον διδάσκαλον ἔδωκε τὴν Φροντίδα.
 ἰδὲ οἱ εὐμορφοὶ καρποὶ τῆς ἀγαθῆς παιδείας.

(1) πηγαίνει ἡ Ἀριστία, καὶ μένει ἡ Ἀργήνη.

(2) Καθ' ἑαυτήν.

(3) τὴν βλέπει ἀπ' ἀντίκρου.

(4) προχωρεῖ εἰς τὸν δρόμον τῆς πρὶν νὰ ἰδῇ τὸν Ἀμύνταν.

ὁποῦ ἴον ἐξεπαιδευσες ἐκ νέας ἡλικίας.
 ἔχεις Ἀμύντα δίκαιον, πλήρης χαρᾶς νὰ εἶσαι,
 νὰ ὑπερηφανεύεσαι, καὶ νὰ τὸ ἐπαινῆσαι.
 τὴν προσοχὴν τῆ γεωργῆ ὅποιος θὰ γνωρίσῃ
 πρότερον τὸ χωράφι του θέλει παρατηρήσει.

Ἀμ. (τᾶμαθεν ὄλα) πλὴν ἐγὼ ποτὲ δ' ἂν θέλεις εὖρη (1)
 πῶς εἶπα, ἢ συνήνεσα

Ἀρ. Φθάνει ἔχ! τίς ἰξεύρει;
 πάντοτε εἰς τὰς ἕρανὸς εἶναι δικαία κησὶς
 τοὺς πάντα καθῶς ἐπραξάν ἀμοίβουσα ἐπίσης,
 ἐνλοτε καὶ εἰς τὴν γῆν φαίνεται τινὰ τρόπον,
 θὰ τὴν ζητήσω ἐκ θεῶν, ἐκ πάντων τῶν ἀνθρώπων.
 Ἄν τις δὲν ἠθέλησεν ἐκεῖνος νὰ φυλάξῃ
 μήτε ἐμένα χαλινὸς δύναται νὰ βασιάζῃ.
 Ναί, ὁ Κλειθένης, ἡ Ἑλλάς, ὁ κόσμος νὰ γνωρίσῃ,
 πῶς εἶν' ἓνας ἐπίβελος, θέλω τὸ προσπαθήσει.
 τὸ αἴσχος τοῦτο πανταχοῦ νὰ ἔχῃ συνοδίαν,
 ὅλοι νὰ φεύγῃν ἀπ' αὐτὸν μὲ ἄκραν ἀηδίαν,
 καὶ νὰ τὸν δακτυλοδακτῆν μὲ φρίκην καὶ μὲ τρόμον
 πρὸς ἃς δὲν τὸν γνωρίζουσι, περνῶντα εἰς τὸν δρόμον.

Ἀμ. αὐτοὶ εἶν' ὅλοι σοχασμοὶ αἰάξιοι ἐκείνης,
 ἐκείνης ὅπῃ ἰξευρα τῆς φρόνιμης ἀεγῆνης.
 θυμὸς καὶ ὅσον δίκαιος πάντοτε εἶν' ἀρετότης.

(1) καθ' ἑαυτ.

Πάντοτε εἶναι ἀτφαλῆς τοῦ τρόπου ἢ πραότης.
 ἂν εἴμην εἰς τὸν τόπον σου ἐγὼ ἔκαμνα ἄλλο,
 ἐφέρομην γλυκύτερα ἴσως τὸν μεταβάλλω.
 κατόρθωσαι νὲ σὲ ἰδῆ, κάμε νὰ τὸν λαλήσης,
 τὰς πρώτας ὑποσχέσεστος νὰ τὸν ὑπενθυμίσης.
 νὰ τὸν κερδήσης κάλλιον ὡς ἐξασήνησ πάλιν,
 παρὰ νὰ δείξης εἰς αὐτὸν δυτιμένειαν μεγάλην.
 Ἄρ. καὶ λέγεις πλέον εἰς ἐμὲ Ἀμύντα νὰ γυρίσῃς
 Ἄμ. Ἐλπίζω. ἐξ ἀρχῆς αὐτὸς σὲ ἔχεν ἀγαπήσῃ.
 ἐχά-ετο, τρελαίνετο διὰ ἐσένα μόνον
 δὲν ἐνθυμᾶσκι πάντοτε, ποσόνικis, μὲ τί πόνον...
 Ἄρ. Ὅλα ἢ κακοῦροίζικη ὅλα τὰ ἐνθυμῆμαι,
 διὰ νὰ κατακαίωμαι, διὰ νὰ τυραννῆμαι.

καὶ τί δὲν μὲ ἔπε μιαν ἡμέραν,
 τί θεὸς ἄραγε δὲν ὠρέκηθη!
 καὶ πῶς ἐπάνω εἰς μιαν ὥραν,
 ὦχ θεὸ! τάχα πῶς ἐδυνήθη,
 ὅλα τὰ τότε νὰ ἀλησμοιήσῃ,
 καὶ ἐν τῷ ἅμα νὰ μὲ ἀφίσῃ
 τὴν παναθλίαν!

Διὰ ἐκεῖνον τὸ πᾶν ἠγνήθη,
 τῶρα κ' ἐκεῖνον τὸν ὑσερήθη.
 ἢ δυσυχῆς μου θεομὴ ἀγάπη
 D

εἰς τὴν ἀπόγνωσιν μετετρέπη!
 Ἐξῶτα τόσον νὰ μὲ παιδεύσης!
 μὲ τὴν τοιαύτην νὰ μὲ βραβεύσης,
 ἀντιμιοδίαν!

(1)

ΣΚΗΝΗ Ε΄

Α΄ μύντας μόνος.

Τρέλῃ νεότης! πάντοτε ποῦ βλέπω καὶ σειάζεις
 τὰς προσβολὰς τῆ Ἐξῶτος ὁσάκις δοκιμάζεις,
 ἐγὼ γελῶ. τὸ γῆρας μὲ τῶχῳ παρηγορεῖ
 ἀναπολῶν ἐν ἑμαυτῷ τὴν ὄσῃν εὐθυμίαν
 ἔχει τινα; νὰ εὐρεθῇ εἰς ἓνα περιγιάλι,
 νὰ βλέπῃ εἰς τὸ πέλαγος πῶς ταραχῇ μεγάλη
 ναυάγιον ἐπαπελεῖ πλοῖα ποῦ διαφαίνην.
 ὄχι πῶς ἄλλοι πάσχοντες ἐκείνον τὸν εὐφραίνην,
 μὰ διατὶ εἰδὸς κακοῦ ἢ μόνῃ θεωρεῖα
 εἶναι εἰς τὸν μὴ πάσχοντα ὑπέθεσις ἠδεῖα.
 μὰ τί; ἢ τὰ γηράματα δὲν ἔχουν τρικυμίας;
 Φεῦ! ἔχουν ἢ αὐτὰ πολλάς τὰς ἑαυτῶν ἰδίας.
 πολλάκις δὲ ἢ αἱ λοιπαὶ αὐτὰ τὰ κατατρέχει.
 ἢ τρέλαις διαφέρῃσι μὰ τρέλαν ὕλοι ἔχουν.

(1) πηγαίνει, καὶ ἀπομένει μόνον ὁ Α΄ μύντας.

ἢ νέος ἢ παρῆλικος κινῶν ἐν εὐκολίᾳ,
μῖσος, ἀγάπη, ὁ θυμὸς καὶ ἡ ἐπιθυμία

ὡσὺν τὰ πλοῖα εἴμεθα
εἰς κύματα δριμύτατα,
ἀφίθημεν φερόμεθα
τελείως ἀνεπίστατα.
αἱ τῶν παθῶν μας σφοδραὶ
σφοδρῶν ἀνέμων εἰν πνοαί.
σκόπελος εἰν ἡ ἡδονή
ὁ βίος θάλασσα δαυή.
τὸ λογικὸν ἀληθινὰ
τοῦ οἴακος πανγοτεινὰ
ὡς κυβερνήτης τῆς κρατεῖ,
ἢ ἄγρυπνα ἐπίστατεῖ,
πλὴν φιλαυτίας οἱ βρασμοὶ
ὡς φοβεροὶ κυματισμοὶ
τὸ λογικὸν συσρέφουσιν,
ἐδῶ κ' ἐκεῖ τὸ ῥίπτουσιν.

ΣΚΗΝΗ Γ'.

Κλεισθένης, Ἀλκάνδρος, Μεγακλῆς καὶ
Λυκίδα.

Ὁ βασιλεὺς Κλεισθένης μὲ τοὺς σωματοφύλακας του, καὶ παρ' αὐτῶ ὁ Ἀλκάνδρος, προπερευομένου αὐτῶν τοῦ Λυκίδα, συνακολουθεῖ καὶ ἅπας ὁ λαὸς τῶν θεατῶν, καὶ ποιοῦσι προπομπὴν ἔχοντες ἐν μέσῳ τὸν Μεγακλῆ ἑξεφανωμένον μὲ τὸν ἐξ ἀγριελείας συνήθη ζέφανον τῶν νικητῶν, καὶ περικεκυλωμένον ὑπὸ τοῦ χοροῦ τῶν ἀθλητῶν, οἵτινες ἀδουσι τὴν ἐφεξῆς ἐπινίκιον ᾠδὴν.

Ὅλος ὁ χορὸς. Ὅνομα εὐκλέεστρον
ὑπὲρ τὸ τοῦ γεννάδα
τοῦ ἰσχυροῦ Λυκίδα
ἐκ' Ἀλφειοῦ τὸ χεῖλος
ὃ περιήχησε.

μέρος τῆ χοροῦ. Ἰδρωτα ἐνδοξότερον
τοῦ ἐξ αὐτοῦ ιδρωτος
ρυέντως ἀνευδότης,
τὴν Ὀλυμπίας ψάμμον
οὐδεὶς ἐπότισε.

ἕτερον μέρος. τέχνας Παλλάδος κέκτηται,
πτέρυγας ὡς ὁ Ἐξως,

τίς Ἡρακλῆς ; τίς ἦρως ;
 ἔ μινυ ἐδ' Ἀπόλλων
 κρεῖττον ἐφώρησεν.

ὄλος ὁ χορὸς πάντως αἰτίαι εἴσεται ,
 τηλικαύτην ἀξίαν
 τηλικαύτην ἀνδρείαν
 κνέφας τὸ τῆ αἰῶνος
 ὡς ἔκ ἐσκότισε.

Κλ. ὦ νέε ἀνδρεότατε , ὅσις σὺν δόξῃ τόση.
 σεμνοπρεπῆς παρίσασαι ἐν ἄκρῳ ταπεινώσει ,
 τὸ εὐπρεπές σε πρόσωπον ἄφισε νὰ φιλήσω ,
 καὶ τοῦτο εἰς τὸ σῆθός με σφικτὰ νὰ προσκολλήσω .
 Εὐδαίμων τύχη ἀληθῶς τῆ Κρήτης βασιλείως ,
 ὅσις γεννήτωρ ἔγινε τοιῶτε ἀριστέως .
 τὸν Φίλωνδούμου καὶ ἐγὼ ἂν ἤθελα βασάσῃ , (1)
 τίς οἶδεν ; ἴσως ὁμοίος εἰδύνετο νὰ φθάσῃ ,
 θρηῶν πῶς σὲ τὸν ἔδωκα , Ἀλκανδρε ἐνδυμεῖσαι ;
 πλὴν

Ἀλ. Θλιβερὰ δὲν εἶν' καιρὸς τῶρα νὰ συλλογῆσαι .

Κλ. (ἀλήθεια) γέρας λοιπὸν καὶ ἀμοιβὴν δικαίαν (2)
 τῆς νίκης σε τῆς ἀνδρείῃς ἔχεις τὴν Ἀριστέαν .
 ἂν ὁ Κλειθένης μᾶλλον τι θύναται νὰ σοὶ δώσῃ ,

(1) πρὸς τὸν Ἀλκανδρον .

(2) πρὸς τὸν Μεγακλή .

Εἶπέτο, ἡ ἐξάπαντος θὰ σὲ τὸ ἀξιώσῃ,
ὅ,τι καὶ μέγα καὶ πολὺ ὅσον ἡ ἀνζητήσης
τὴν ἔφεσίν μου μείζονα εἰς τῆτο θὰ γνωρίσης.

Με. Αὐθέντα, δὲν τὸ ἀγνοεῖς, ἔχω πατέρα ζῶντα,
Φιλοσοφώτατον ἐμοῖ, καὶ ὑπεραγαπῶντα.
ἂν δὲν τὸν κάμω κοινῶν εἰς κάθε εὐτυχίαν,
ἢ εὐτυχία μάλιστ' μοι φέρει ἀηδίαν.
πρὶν παρὰ ἄλλος, ἤθελα μόνος ἐγὼ νὰ δράμω
τῶν κατ' ἐμὲ εἰδήμονα ἀμέσως νὰ τὸν κάμω.
ἀφ' ἧ δὲ γίνω ἐγκρατῆς τῆς πατρικῆς ἀδείας
εἰς Κρήτην νὰ ἐκτελεσθῶν ἢ τὰ τῆς ἱπανδρείας.

Κλ. τὸ ζήτημά σε εὐλογον . . .

Με. ἂν ἤθελες μ' ἀφήσῃ,
χωρὶς ἀναβολὴν σιγμῆς εὐθύς θέλω κινήσει.
παρὰ τῇ νύμφῃ αὐτ' ἐμῶ αὐτὸς ἄς παραμείνῃ (1)
σύντροφος, δοῦλος, ὀδηγὸς τοῦ δρόμου τῆς νὰ γίνῃ.

Κλ. καὶ τίς αὐτὸς; πῶς λέγεται;

Με. Εἰς Κρήτην ἐγεννήθη.
τὸ ὄνομά τε Αἴγιοδος ἐκ γενετῆς ἐκλήθη,
κατάγεται ἐκ τῆς αὐτῆς βασιλικῆς οἰκίας,
μᾶς σφίγγει ἢ Φιλία δὲ, μᾶλλον τῆς συγγενείας.
καὶ τόσον εἶναι εἰς ἡμᾶς σύμφωνοι αἱ θελήσεις,
τόσον αἱ θλίψεις μας κοινᾶι, ἢ αἱ τρυφαὶ ἐπίσης,
ἐπ' ἧ Λυκίδας Αἴγιοδος, ἰπάσχει κλησίς μία.

1) δείχνει τὸν Λυκίδα.

Λυ. (Ὡς τι πολλὰ αἰσθαντικῆ πᾶ εἶναι ἡ φίλια!) (1)

Κλ. Πολλὰ καλὰ. ὁ Αἰγιδος ἄς ἔχῃ τὴν φροντίδα
τὴν νύμφην εἰς τὸν τόπονσε νὰ φέρῃ. μὰ, Λυκίδα
μὴ φύγῃς πρὶν νὰ τὴν ἰδῆς. τῶρα καὶ τὴν ἰδίαν.

Με. Ὅχι, ὄχι, μὲ προξενεῖ μείζονα τυραννίαν,
θάνατος θέλει μὲ φανῆ τῆ κινήμῃ ἢ ὄρα
φθάνει (ὡς τί μαρτύριον πάσχω καὶ ἀπὸ τῶρα) (1)

Κλ. πλὴν μεταξὺ τῶν ἰδῆ ἔρχεται καὶ ἐκεῖνη.

Με. Φεῦ, πάλιν νέα συμφορὰ! πάλιν σκληρὰ ὀδύνη! (1)

ΣΚΗΝΗ Ζ. (2)

Ἀριστέα, Λυκίδα, Κλεισθένης, Μεγακλῆς,
καὶ Ἀλκάνδρος.

Ἄρι. (Γδὲ εἰς γάμους μισητὸς ἐγὼ ἢ παναθλία. (3)
ὡς εἰς βωμὸν προσέερχομαι ἐλεεινῆ θυσία.)

Λυ. (Τὸ θαυμαστὸν κάλλος αὐτὸ μετὰ μικρὸν θὰ γίνῃ
ἀπόκτημά μου ἀσφαλὲς τερπνὴ μου εὐφροσύνη) (1)

Κλ. Νὰ ὁ νυμφίος κόρη μου, ἔλα ἰδὲ ὅποιος (4)

Με. (Ἄχ, ὄχι ὁ ταλαίπωρος!) (1)

(1) Καθ' ἑαυτ.

(2) ἔρχεται ἐκεῖ καὶ ἡ Ἀριστέα.

(3) πρὸ τοῦ νὰ ἰδῆ τὸν Μεγακλῆ καθ' ἑαυτήν.

(4) Κρατῶν ἀπὸ τὸ χεῖρι τὸν Μεγακλῆ.

Α'ρι. αὐτὸς εἰν ὁ νυμφίος; (1)

Κλ. Ναί ἢ σοχάσῃς ἂν ποτὲ καλλίτερον καμμίαν
ἐθέηπιτεν ὁ ἕρανὸς τῆ γάμῃ συζυγίαν.

Α'ρι. (ἂν ὁ Λυκίδας νικητὴς πόθεν αὐτὸς τὸ φῶς μῆ;
μὰ ὁ πατὴρ μὲ ἀπατᾷ, ἐν μέσῳ τὸς κῶσμος;) (2)

Λυ. (Θαῤῥεῖ τὸν Μεγακλῆ γαμβρὸν, ἢ τὸ καταλυπεῖ-
ται) (2)

Α'ρι. Ἦ νικηπάτερ ὑπ' αὐτῷ σήμερον ἐκτελεῖται; (3)

Κλ. Τὸ ἕρωτᾶς; πῶς ἠμπορεῖς βλέπεσα νὰ διαζῆς;
εἰς ὄλοντα τὸ πρόσωπον τὴν σκίην δὲν κοιτάζεις;
ιδρῶτα τὸν πανεκλεῆ ποταμῆδὸν πῆ τρέχει,
τῆς κεφαλῆς τὸν σέφανον ἐνδοξῶς ὅπῃ ἔχει,
δι' ἃ κοσμεῖται εὐπρεπῶς ὅποιος θραμβεύει;

Α'ρι. Μὰ σὺ τί εἶπες, Ἀλκανδρε;

Α'λ. τῆτο πᾶν ἀληθεύει.

Κλ. Φθάνῃν αἰάπορῆαισα, ἢ πλείον βεβαιώσα,
ὅτι αὐτὸς ἐξ ἕρανῶ ὤρισθη σύζυγός σε
μηδὲ ἢ πατρικὴ σοργὴ δὲν ἤθελεν ἰσχύση
καλλίτερον ἀπὸ αὐτὸν θεόθεν νὰ ζητήση

Α'ρι. (Τι ἠδονή!) (2)

Με. (Τι βάσανος) (2)

(1) Ἐμῖν ἐκστατικὴ ὅταν εἶδε τὸν Μεγακλῆ.

(2) Καθ' ἑαυτ.

(3) Δεικνύουσα τὸν Μεγακλῆ

Λυ. (Τὸ ἄπειρος ἡμέρα!) (1)

Κλ. Μὴ σιωπῆ, ἢ ἔντευξις ἄς γίνῃ ἐλευθερία. (2)

Με. (Πῶς νὰ ἀρχίσω, ὦχ Θεέ!) (1)

Αῖρι. ἤθελα νὰ λαλήσω, (1)

μὰ . . .

Κλ. Αἴ, τὸ ἐκατάλαβα πρέπει ἄναχωρήσω.

ἢ ἐδικήμῃ φαίνεται ἄκαιρος παρῴσια

τὸ βλοσυρὸν τῆ βλέμματος ἢ πατρικὴ ἀξία,

ὁ ὄγκος, ὁ βασιλικὸς ἢ ἐκτε σοβαρότης,

ὅλα αὐτὰ ἐνόηλησις ὅλα ἐναντιότης,

εἰς τὰς ἐρῶντας γίνονται φέρων κενοχωρίαν.

ἤμ ὅτε ἔπασχα κ' ἐγὼ αὐτὴν τὴν δυσκολίαν,

καὶ πόσον μὲ ἐσύγχιζον ἤδη τὸ ἐνθυμῶμαι.

μείνατε μοι· ἀχοὶ λοιπὸν ἐγὼ χαροποιῶμαι,

ἐρυθειῶντας μετ' αἰδῶς ὁπόταν σ' ἀς κοιτάζω

τὴν συσολήγσας ἐπαινῶ καὶ ὑπερεκθειάζω.

εὐλάβειαν τὴν πρὸς ἐμὲ τὸν ἄνακτα πατέρα

Με. (ἀπὸ σιγμῆν ἕως σιγμῆν ἢ λύπη χειροτέρα!) (1)

Κλ. μικρὸν παιδάκι εἶ· αἰ ὁ ἔρω,

ὁ ἐν νοσιμεύεται εἰς ἓν μέρος

νὰ εἶναι, ν' ἄχῃ συνομιλίαν

(1) Καθ' ἑαυτ.

(2) Πρὸς τὸν Μεγακλῆ, καὶ Αἰριέαν.

μέ·την λευκότριχα ἡλικίαν.
 εἰς τὸ νὰ παίζη πάντα κοιτάζει,
 σοβαρὸν ἦθος ἀηδιάζει.
 σπανίως εἶναι ἐν ὁμοιοίᾳ.
 μέ·την αἰδῶ ἢ ἐλευθερίᾳ. (1)

Σ Κ Η Ν Η Ή.

Μεγακλῆς, Λυκίδας, καὶ Ἀριστέα.

Με. (Εἰς φίλον, εἰς ἐράστριαν μόνος θὰ πλησιάσω,
 πῶς ὁ πανάθλιος ἐγὼ, πῶς νὰ τὰ συμβιβάσω!)(2)
 Λυ. Εἰς τὴν πολλάμοι ἀκριβῆν, αὐτὴ εἶναι ἡ ὥρα (3)
 πῆ πρέπει νὰ φανερωθῶ, νὰ μὲ γνωρίσῃ τῶρα
 Με. πρόσμειν' ὀλίγον (ὥχ θεέ!)(2)
 Ἀρί. νυμφίε τί λυπεῖσαι;
 τὴν σύζυγόν σε διατὶ δὲν τὸ ἐκδιηγείσαι;
 Με. (ὦ βάσανος!..ὦ θάνατος!)(2)
 Λυ. Φίλε, τί ποιητέον; (4)
 ὁ πόθος με ἀναβολὴν δὲν ὑποφέρει πλέον,

(1) Ἀναχωρεῖ ὁ Κλεισθένης καὶ μένει ἡ Ἀριστέα με τὸν Μεγακλῆ καὶ Λυκίδαν.

(2) Καθ' ἑαυτ.

() πρὸς τὸν Μεγακλῆ με χαμιλὴν φωνήν.

(4) Πάλιν πρὸς τὸν Μεγακλῆ ὡς ἀνωτέρω.

Ἀρι. ἡ σιωπή σας φίλτατε με καταβασαίζει,
αὐτὴ ἡ τόση συλλογὴ σχεδὸν με ἀπελπίζει.

Με. (καρδία ὡ πολυπαθῆς βάσσα ἀκόμι τώρα,
ἔφθασε τῆ διατάτῃ σας, ἡ τελευταία ὥρα) (1)
δέλω νὰ μείνω πρέντζιπε μικρὸν χωρὶς ἐσένα. (2)

Λυ. Καὶ ἡ αἰτία;

Με. Πήγαίνε πιεύσῃ εἰς ἐμένα
πρέπει νὰ τὰ διηγηθῶ ὅλα τῇ Ἀρισίῃ.

Λυ. Ἀμὴ ἡ παρεστία μου δὲν εἶναι ἀναγκαῖα;

Με. Ὅχι εἴν ἡ ὑπόθεσις λεπτὴ περιπλεγμένη,
δὲν ἠμπορεῖς νὰ φαντασθῆς πόσον συγκεχυμένη.

Λυ. Καλᾶ. ὡς λέγεις τὸ λοιπὸν μικρὸν μεταποτίζω,
ψιλὸν σας νεῦμα ὡς ἰδῶ, πάλιν ἐδῶ γυρίζω.
ἄχ, συλλογῆσθε Μεγακλῆ, τί προῶχμῃ θὰ συντύχη,
πῶς εἶται ἐξῆστιατῆς τῆ φίλτις τῆς τύχης,
πῶς εἴν αὐτὴ ἡ κρίσιμος καὶ ἀναγκαῖα ὥρα.
ἂν τι πρὸς τέλος ἴδιον δὲν ἔκαμες ὡς τώρα,
ἂν εἰς εὐγνώμων πρὸς ἐμὲ, ἂν μὲ ἀγαπᾶς ἀδόλως,
τώρα θὰ πληροφροσηθῶ, καὶ τώρα ἐγὼ ὅλος,
ἀφιερῶμαι εἰς ἐσὲ τὸ πᾶν σοι ἐγγχειρίζω
τὴν ἀνεσίαν μου παρὰ σῆ, καὶ τὴν ζωὴν ἐλπίζω. (3)

(1) Καθ' ἑαυτ.

(2) Πρὸς τὸν Λυκίδαν τραβῶντάς τον παράμερα.

(3) Πηγαίνει ὁ Λυκίδας, καὶ μένει μόνος ὁ Μεγακλῆς μετὰ τὴν Ἀρισίαν.

Μεγακλῆς, καὶ Ἀριστέα.

Με. (Ὡχ ἄσπλαγχνος παραίνεσις σκληρὰ παραγγελία!)¹)

Ἀρι. Ἰδὲ πλέον ἐμείναμεν μόνοι ἐν ἡσυχίᾳ!,
 πλέον χωρὶς ἐμπόδιον δύναμαι νὰ ἀρχίσω
 τὴν ἄκραν εὐφροσύνην μὲ τρανώς νὰ παρασῆσω,
 νὰ σ' ὀνομάσω, Φίλτατε μὲ μεγαλοφώνιαν,
 χαρᾶν μὲ, Φῶς μὲ, ἡδονὴν, ἐλπίδα μὲ γλυκείαν. . .

Με. Μὴ, πρεντζιπέσσα, εἰς ἐμὲ ποσῶς δὲν εἶν' οἰκειὰ
 τόσον τερπνὰ ὀνόματα τοιαύτη εὐτυχία,
 καὶ Φύλαξαι ὅλα αὐτὰ δι' ἐρασηνσ ἄλλον.
 σήμερον ὅπῃ ἔγινεν εὐδαίμων ἐμῷ μᾶλλον.

Ἀρι. Καὶ πλέον εἶν' αὐτὸς καιρὸς τοιαῦτα νὰ μὲ λέγησι
 κείν' ἡμέρᾳ ἔφθασεν ἦλθε, καὶ μὴ μὲ φλέγησι. . .
 μὰ τί εὐήθης καὶ ἐγὼ ὅπῃ παραπονῆμαι,
 ἐσὺ μὲ ἀσεΐζεσαι, καὶ ἐγὼ τρελὴ λυπῆμαι.

Με. Ἄχ! δὲν λυπεῖσαι, ὡς θαρξέεις, ἀπλῶς χωρὶς αἰτίαν.

Ἀρι. ἐξήγησαί μοι τὸ λοιπὸν αὐτὴν τὴν ἀπορίαν;

Με. Ἄκουσε, ὅμως βάσαξαι, Φιλτάτη Ἀριστέα,
 γεννῆ καὶ τώρα ὑστερον ὡς πάντοτε γενναία.
 αὐτὴ εἶναι ἡ προφανὴς καὶ τελευταία δεΐξις

(1) Καθ' ἑαυτ.

δι ἧς τὴν ἄκραν ἀρετὴν πρέπει νὰ ἀποδείξῃς.

Ἀρι. Ἄ εἰς ἐμὲ! τί θὰ εἰπῆς; λέγε ἐν συντομίᾳ·
τρέμει ἢ παναθλάμω πολυπαθῆς καρδία.

Με. Ἄ κκε, χίλιας φοραῖς, δὲν μ' εἶχες περιγράψῃ,
τὴν πρὸς ἐμὲ ἀγάπην σε πῶς εἶχε τὴν ἐξάψῃ,
ὄχι ἢ τῷ προσώπῳ μορφῇ ἢ κοσμιότης,
ἀλλ' ἢ εὐγνώμων με ψυχὴ ἢ ἄκρα καθαρότης;
ἢ φλόξ ἐκείνης τῆς τιμῆς, ὡς ἔβλεπες ἢ μόνῃ,
ὅπῃ ἐντός με ἀναπτε, καὶ μὲ ἐζωογονεῖ;

Ἀρι. Τὸ εἶπα, εἶναι βέβαιον, τοῖδτον σὲ πισεύω,
ἢ τῶρα, ὡς καὶ πάντοτε τοῖδτον σὲ λατρεύω.

Με. Λοιπὸν ὁ Μεγακλῆς αὐτὸς ἂν γένη αἰφ' ἠδίδως
ὅσα φρονεῖς περὶ αὐτῷ εἰς ὅλα ἐναντίος,
εἰς μὲν θεὸς ἐπίορκος, εἰς φίλος δὲ ἀγνώμων,
ἢ μὲ αἰσχρὰν ἐπιβελὴν ἢ παρὰ πάντα νόμον
τὸν φίλον, ὅσις τὴν ζωὴν εἶχε τῷ διασώσῃ,
τὸν ἴδιον πρὸς ἀμοιβὴν αὐτὸς νὰ θανατώσῃ,
σπιμθῆρ πλέον τῷ ἔρωτος σὲ ἔμενεν εἰς τῷτον;
ἢ θελες πλέον ἐραστὴν, καὶ σύζυγον τοῖδτον;

Ἀρι. Καὶ εἶναι δυνατὸν ποτὲ νὰ λάβω φαντασίαν
πῶς ἔφθασεν ὁ Μεγακλῆς εἰς τόσην κακουργίαν;

Με. Λοιπὸν τοῖδτος νὰ φανῇ θέλει ἢ εἰμαρμένη.
ἐξ ἅπαντος ὁ Μεγακλῆς ἂν σύζυγός σε γένη.

Ἀρι. Πῶς;

Με. Μάθε τι μέχει τῶν ἤτων ἐν ἀποξέροις.
 σὲ ἀγαπᾷ ἢ χάιεται ὁ βασιλόπαις Κρήτης,
 ἄλλοτε μὲ ἔδωκε ζωὴν, ἢ τῶρα ἰκετεύει
 ἔλεος παρ' ἐμῶ ζητῶν, διότι κινδυνεύει.
 ἄχ πρηντζίπείσα, θέομαι εἰπὲ καὶ ἡ ἰδία,
 τὸ ὄχι ὅταν τὸν εἰπῶ δὲν εἶναι ἀδίκαι·

Ἀρι. Καὶ ἰγνώσθης

Με. δι' αὐτὸν

Ἀρι. ἢ σέργεις νὰ μὲ χάσης. . .

Με. Ναί, ἢ φρονῶ πῶς μὲ αὐτὸ μάλλον νὰ μὲ θανα-
 μάσης.

Ἀρι. Καὶ ἔπεται λοιπὸν ἐγὼ . . .

Με. ἐσὺ, ἔπεται πλέον

νὰ βάλῃς εἰς τὴν πρᾶξιν μὲ σέφανον τελευταῖον.

Ναί, ὦ ἀξιολάτρευτε βελτίστη Ἀριεῖα!

μῖαν εὐγνώμοιαν ψυχὴν σίδραμε ὡς γενναία.

ἔχε Λυκιδᾶν ἐφεξῆς εἰς ἐδικόν μὲ τρόπον

ἀγάπατον, εἰν' ἄξιος, τὸν πρέπει πάντα τρόπον

τὸν φίλον τὸν ἀγαπητὸν ἢ τόση εὐτυχία.

συζῶμεν δὲ αὐτὸς κ' ἐγὼ μίαν κοινὴ καρδίαν,

καὶ νὰ ἀξιοθῇ αὐτὸς σύζυγος νὰ σοὶ γένη,

τῆτο ὡς φίλον καὶ ἐμὲ ἴσα ὑπερευφραίνει.

Ἀρι. Τί πτῶμα Φεῦ, ἀνέλπισον! ἐξ ὕψους τῶν ἀσέρων
 πίπτω εἰς ἄβυσσον κακῶν τῶν πλέον δεινότερων·

ἔχ, μὴ! μόνον ἄς εὐρεθῇ ἕτερόν τι βραβεῖτον
 ὅπῃ νὰ εἶναι εἰς αὐτὸν πολλῶ μᾶλλον οἰκεῖτον.
 μία ζωὴ χωρὶς ἐσὲ ζωὴ πλέον δὲν εἶναι.

Με. Ὡς Ἀριστέα πάντεσπνε, μὲ φθάνου αἱ ὑδύναι,
 τὰ ὅσα ἐδοκίμασα ἕως νὰ καταπείσω,
 εἰς τῆτο τὴν καρδίαν μου, νὰ τὸ ἀποφασίσω.
 μὴ καὶ ἐσὺ μὲ τὰ λοιπὰ κάμης συνωμοσίαν
 τῆς ἀρετῆς μου φαρμακικὴν ἢ ὅπως πολεμίαν.
 μέρος μικρὸν τῆ φίλτρου σε εἰς νῦν ὅταν τὸ πλάττω,
 ὅλον μου τὸ κατόρθωμα τὸ φέρει ἄνω κάτω.

Ἀρι. Νὰ μὴ ἀφήσης

Με. ἐξ ἅπαντος.

Ἀρι. ἐξ ἅπαντος; ἢ πότε;

Με. (Νὰ ἀποθάνω μ' ἔρχεται!) πλέον δὲν μένει ὅτε. (1)
 αὐτὸς εἶναι ὁ ὕστερος ἀποχαιρετισμός μου.

Ἀρι. Ὁ ὕστερος! ἀχάρισε . . . Θεοὶ ἔφοροι κόσμου!
 δότε μοι χεῖρα, ὦ Θεοὶ! οἱ πόδες μου κλονεῖνται
 κρύς ἰδρωτὸς νεκρικῆ ῥοαὶ μοὶ περιχέονται.
 θαρσύνω ἢ κακοζήζικη ἐν παγωμένον χέρι,
 πῶς σφίγγει τὴν καρδίαν μου, καὶ ἐκλυσιν μοὶ φέρει. (2)

Με. Πλέον ἢ σαφειότητος μου ἄρχισε νὰ σμικραίνῃ,
 καὶ ἡ πολλὴ ἀναβολὴ εἰς μείζονα προβαίνει.

(1) Καθ' ἑαυτ.

(2) Ἀκουμβᾶ εἰς ἕνα κερμένον δένδρον ὅπου ἦτον εἰς τὸ πλάγιτης.

ἀπόφασις, ἀπόφασις πηγαίνω Ἀριστέα.

Ἀρι. πῶς; μὲ ἀφίνεις τὸ λοιπόν;

Με. ἡ χρεία εἴν βιαία.

ἄφευκτον ὦ ἀγαπητῆ ἄπαξ νὰ σὲ ἀφίσω.

Ἀρι. ἢ φεύγεις . . .

Με. Φεύγω μὲ σκοπὸν πλέον νὰ μὴ γυρίσω. (1)

Ἀρι. Ἀκούσαι τί θὰ σὲ εἰπῶ, μὴ ἐσὺ . . . πῆ πηγαίνεις;

Με. Νὰ ἀποθάνω, νὰ χαθῶ, καὶ ἄλλο μὴ προσμένῃς (2)

Ἀρι. Εἴ γὼ . . . πλέον δὲν ἴμπορῶ . . . ἔλεος . . . ἀπο-
θαίνω. (3)

Με. Τί βλέπω, ἀθλιος ἐγώ! τί ἔχω φεῦ νὰ γένω! (4)

ἡδλίφισ τῆ ἐνέκρωσε! Φιλτάτημοι ὤραία, (5)

μὴ γίνεσαι μικροῦψυχος ἀκουσαι Ἀριστέα.

ἐσὼ εἶναι ὁ Μεγακλῆς, δὲν φεύγω δὲν πηγαίνω

θὰ γίνῃς . . . τί ἀνωφελῶς καὶ ποίαν συντυχαίνω;

ἢ ἀκοῦ, ἢ λαλιά ἐχάθη τῆς ἀθλιας.

ἀκίμι δι ἐμὲ θεοὶ κρύπτετε δυσυχίας;

ᾧχ. αὐτὴ μὲ ἐλείπετο διὰ νὰ δοκιμάσω . . .

τις νὰ μὲ δώσῃ συμβεβλήν; τί δρόμον νὰ πιάσω;

(1) Κινᾶ νὰ φύγῃ.

(2) πηγαίνει, καὶ πάλιν κοντοσέκασται.

(3) Ἐλιγοθύμησε, καὶ πέφτει ἑπάνω εἰς μίαν πέτραν.

(4) Γυρίζει ἢ βλέπει ὀπίσσω.

(5) πηγαίνει πάλιν κοντᾶτης

Νὰ φύγω; τῆτο εἶν σκληρὰ δεινὴ ἀπανθρωπία.
 νὰ μείνω; καὶ ἐκ τῆτε δὲ, ὠφέλεια ὁποία;
 ὑπὲρ ἐμῶ ὑπὲρ αὐτῆς, τί ἤθελα ἐλπίση;
 ἢ τάχα ὅτι σύζυγον θείλω τὴν ἀποκτήσει;
 ἀμ' ὑσερον ὁ βασιλεὺς ὅπῃ ἐξηπατίθη,
 ὁ φίλος ὅπῃ θὰ ἰδῆ τὸ πόσον ἐπλανήθη;
 ἢ πίσις μου, καὶ ἡ τιμὴ θείλων τὸ συγχωρήσει;
 μὲ ὅλ' αὐτὰ ὀλίγον τι ἂν ἤθελα ἀεργήση. . . .
 τὸ φρίττω ὅμως καὶ αὐτὸ φεῦ, τί νὰ γένω πάλιν
 εὐθυς ὅπῃ ἀναστῆ ἀπὸ αὐτὴν τὴν ζάλην;
 Σκληρότης τὸ λοιπὸν ἐδῶ ἐμφαίνει εὐσπλαγχνίαν.
 Ψυχὴ μου σ' ἀποχαιρετῶ ψυχὴ μου ἔχ' ὑγείαν. (1)
 ἔχε ὑγείαν ἀκριβῆ, ἐλπίς μου ἐσβυσμένη.
 μὴ γένοιτο καὶ κατὰ σῶ νὰ φέξῃ ἡ εἰμαρμένη
 τῶν ἐδικῶν μου τῶν κηκῶν τὸν τόσον κυκεῶνα.
 ναί, ὦ ἀθάνατοι θεοί, αὐτήν σας τὴν εἰκόνα,
 αὐτὸ τὸ θεῖον πλάσμα σας, τὸ σηῆνος τὸ ὠραῖον
 φυλάξετε, καὶ δόσετέην ὅσας ἡμέρας πλέον
 χάνω ἐγὼ ὡς ἔχασα καὶ ὅλην τὴν ἐλπίδα.
 Λυκίδα.. (τώρα καὶ αὐτὸς πῶ εἶναι;) (2) ὦ Λυκίδα. (3)

(1) πιάνει τὸ χεῖρ της καὶ τὸ φιλεῖ.

(2) Καθ' ἑαυτ.

(3) Τὸν φονάζει.

ΣΚΗΝΗ' Ι. (1)

Λυκίδας ἔ̄ Μεγακλῆς

- Λυ. Τὰ ἔμαθε καταλεπτῶς ὅλα ἢ Ἀριστέα;
- Με. Ὅλα, τρέχα ὡ πρέντζιπε, ἡχρεία εἰν Βιαία, (2)
τὴν σύζυγόν σε σύνδραμε, μήπως καὶ νακοπάθη.
- Λυ. Ὡ εἰς ἐμὲ τὸν δυσυχῆ! τί βλέπω! τί ἐσάθη; (3)
- Με. Ἐξ αἰφνηδίας θλίψεως ἔχασε τὰς αἰσθήσεις, (4)
καθὼς τὴν βλέπεις.
- Λυ. Καὶ ἐσὺ θέλεις νὰ μὲ ἀφίσης;
- Με. Ἐγὼ πηγαίνω . . . μὴν ἀργῆς, μὴ σέκεσαι Λυ-
κίδα (5)
τῆς Ἀριστέας τάχις ἀνάλαβε φροντίδα.
Φεῦ, τάχα τί θέλει εἰπῆ, πῶς θέλει φρενιτεύσει (6)
ἐκτέτε τῆ συμπτώματος ὅποταν ἀνανεύσῃ!
Τὰς βλέπω τὰς μανίας της, ἀφ' ἑκάθε ἐλπίδα.. (7)
ὡς τόσον ὅταν ἐγερθῆ, ὡ φίλε με Λυκίδα.

- (1) Ἀκούει ὁ Λυκίδας καὶ ἔρχεται.
- (2) Τὸν λέγει ἀκολουθῶντας τὸν δρόμον του.
- (3) Τὴν εἶδε, καὶ ἔμεινεν ἐκστατικός.
- (4) Τὸν ἀποκρίνεται ὁ Μεγακλῆς ἀκολουθῶντας ὅλο τὸν δρόμον του.
- (5) Γυρίζει καὶ τὸν βλέπει.
- (6) Ὁμιλεῖ καθ' ἑαυτὸν, καὶ πηγαίνει ὅλο ἐμπροσά.
- (7) Στέκεται καὶ τὸν λέγει τὰ κατωτέρω.

κίχ' ἐρωτήσ' ἠ ποθητή,
 πῆ εἶν' ὁ φίλος ἀνζητῆ.
 ὁ φίλος ὁ πολυπαθῆς
 ἀπέθανε ἠ ἀποκριθῆς.
 ἄχ μὴ! αὐτὸ τὸ θλιβερόν,
 τῆ δίδει πόνον φοβερόν.
 μόνον εἶπε πῶς μὲ κλαυθμῶς
 ἔφυγε καὶ μὲ στεναγμῶς,
 τί ἄβυσσος ὀδυνηρῶν!
 τινὲς ἠ ἀρήστη θησαυρόν!
 μὲ ἄφρῆσιν παντοταυῆν!
 μὲ ἄφρῆσιν ἐλεεινῆν! (1)

Σ Κ Η Ν Η΄ Ι Α΄.

Λυκίδα, καὶ Ἀριστία.

Λυ. Τί σκότος, τί Λαβύρινθος κατασυγκεχυμένος
 ἠ Ἀριστία ὡς νεκρὰ . . . ὁ Μεγακλῆς θλιμμένος. . .

Ἀρι. Θεὲ!

Λυ. Νὰ ἠ χρυστὴ ψυχὴ συνῆλθ' ἀπὸ τὴν ζάλην
 τὴν φυσικὴν τῆς αἰθῆσιν ἀναλαμβάνει πάλιν.

(1) Πηγαίνει ὁ Μεγακλῆς, καὶ μένει ὁ Λυκίδα κοντᾶ εἰς τὴν
 Ἀριστίαν.

Ε 2

Πολύτιμέ μου Θεσαυρὲ, ἐλπίς με Ἀγρία
τὸς ὀφθαλμὸς σε ἀνοίξαι, τὰ φέγγη τὰ ὠραῖα.

Ἀγρ. Ἀχ σύζυγε ἐπίβλε! (1)

Λυ. Τοιαύτης ἰποψίας
ἰδὲ ἢ δεξιὰ αὐτῆ ἔνδειξις ἀσφαλείας. (2)

Ἀγρ. Τὸ λάχισον... τί εἶν' αὐτὸ! ὁ Μεγακλῆς πῶς
εἶναι; (3)

Λυ. Ἐφυγε.

Ἀγρ. Ναί, ὁ ἄπονος; αἱ τόσαι με ὀδύαι,
δὲν ἐδυσώπησαν ποσῶς τὴν ἀκαμπτον καρδίαν
ἢ μὴ ἄφισεν ἡμιθανῆ, καὶ ἔφυγε με βίαν;

Λυ. Μένω ἐγὼ . . .

Ἀγρ. Καὶ τὸ λοιπὸν δι' ὄλβαν ἐτρέπη (4)
ἢ πίσις, ἢ συμπάθεια, ὁ οἶκος ἢ ἀγάπη!
ἂν τὸς τοιούτους πονηρὸς δὲν ἔφελον συντρέψῃ
οἱ κεραινοί σασ, ὦ Θεοί, τί κάμνεν εἰς τὰ ὕψη;

Λυ. Ἀκούω, καὶ ἐξίσταμαι ἀλλ' ὦ ἠγαπημένη
εἶπε, ἐκ τίνος, ἢ εἰς τί εἶσαι ἠδίκημένη;
ζητεῖς τινὰ ἐκδίκησιν; εἰς τῆτο βεβαιώσῃ,
καὶ ὅτι θέλεις πρόσαξαι, ἰδὲ ὁ σύζυγός σε.

(1) Χαρὶς νὰ τὸν βλέπῃ.

(2) Τὴν πιάνει ἀπὸ τὸ χεῖρι.

(3) Βλέπει πῶς αὐτὸς δὲν εἶναι ὁ Μεγακλῆς, καὶ τραβᾷ τὸ
χεῖρι της.

(4) Ἐν τῷ ἅμα συκάνεται ἐπάνω με βίαν ὀργή!

Νὰ ὁ Λυκίδας

Ἄρι. ὦ Θεοί! ἐσὺ εἶσ' ὁ Λυκίδας;
 ἐκεῖνος ὅπῃ μὲ ἔβαλεν εἰς ταύτας τὰς παγίδας;
 Φεῦγ' ἀπ' ἐδῶ, λῆψ' ἀπ' ἐδῶ μακρὰν ἀπὸ ἐμένα
 ὅσα τραβῶ ἐπίβαλε προῆλθον ἀπ' ἐσένα.

Λυ. Κ' ἐγὼ τί σφάλμα ἔκαμα; ἢ ποίαν ἀδικίαν;
 αὐτὰ μὲ καταφέρεσι σχεδὸν εἰς λιθαργίαν.

Ἀριστέα. ἀπὸ ἐμένα τὴν παναθλίαν
 τὸ ἥμισύ μου ἐσὺ χωρίζεις.
 ἐσὺ βάρβαρε μὲ ἀπονίαν
 τὴν δυσυχῆ μου ζωὴν φερίζεις.
 αὐτὴν τὴν θλίψιν ὅλον τὸν πόνον
 ὅλα τὰ πάσχω παρὰ σὲ μόνον.
 μὴ θαρῆξῃς, ὄχι νὰ μὴν ἐλπίξῃς
 σιγμὴν εἰρήνης, καὶ ἡσυχίας.
 δυσμενεσάτην νὰ μὲ γνωρίζῃς,
 τῆς δολερᾶς σε ταύτης καρδίας.
 τὸ φόβητρόν μου ἐσὺ θὰ αἴτῃσαι,
 παρ' ἐμῆ πάντοτε θὰ μισῆσαι. (1)

(1) Φεύγει καὶ μένει μόνος ὁ Λυκίδας.

Λυκίδας ἔς Ἀργήνη.

Λυ. Ἐμὲ βάρβαρον! ὦ θεοί! ἐπίβηλον ἐμένα!
 ἄς τὴν ἀκολυθίσω κἄν, καὶ κἄν τρόπον κανένα
 ἄς κάμω, διὰ τὰ εὐρῶ ὀλίγα τινὰ φῶτα
 εἰς τὸ τοῖστον αἰνιγμα

Ἀρ. Στάσθ' ἐδὼ προδότα. (1)

Λυ. Ἐξυπνος εἶμαι ἄραγε; βλέπω τῇ ἀληθείᾳ;
 ἢ τάχα ὄνειρεύομαι, καθεῖναι φαντασία; (2)

Ἀρ. Ὅχι, δὲν ὄνειρεύεσαι, ἐγὼ εἶμαι ἐκεῖνη,
 ἐκεῖνη πῶ ἀπέξριψες, ἐγὼ εἶμ' ἡ Ἀργήνη.
 γνώρισ' αὐτὸ τὸ πρόσωπον ἀχάριστη καρδία,
 αὐτὸ πῶ ἦτον ἄλλοτε μόνη σου εὐθυμία,
 ἂν ὑπὸ τῶν πολλῶν κακῶν καὶ τῶν ἀθλιότητων
 ἔχνος μικρὸν τῷ ἔμεινε τῶν πρώτων τε χαρίτων.

Λυ. Πόθεν αὐτὸ; πῶς καὶ αὐτὴ ἐδὼ εὐρέθη τώρα;
 καὶ τί σιγμὴν μὲ ἀπαντᾷ! μὰ ἂν περᾶσ' ἡ ἄρα
 τὴν Ἀριστέαν ὑσερον ἐγὼ δὲν τὴν προφθάνω) (3)
 καλλὴ παρθένε, τί λαλεῖς; δὲν σὲ καταλαμβάνω

(1) Τὸν ἀπαντᾷ ἔξαφνα ἡ Ἀργήνη.

(2) Τὴν βλέπει καὶ τὴν γνωρίζει.

(3) Καθ' ἑαυτ.

βιάζομαι, καὶ ἄφῃσαι ἄλλοτε νὰ συντύχῃς. (1)

Ἀρ. Στάσῃς ἀχρεῖτε, ἄκουσαι.

Λυ. (ὦ τῆς κακῆς με τύχης!) (2)

Ἀρ. Δὲν μὲ καταλαμβάνεις ναί, ὅμως ἐξ ἐναντίας
 ἐγὼ τὰς ἐκατάλαβα ὅλας τὰς πανουργίας,
 ὅλας σε τὰς ἐπιβηλὰς τὸς νέες ἔρωτάς σε
 ὅλα ὅλα τὰ ἔμαθα, πλὴν καὶ ἐσὺ σοχάστου
 πῶς ὁ Κλεισθένης ὄλ' αὐτὰ ὅσονταχέως μᾶλλον
 θέλει τὰ μάθη παρ' ἐμῶ εἰς αἰσχὸς σε μεγά-
 λον. (3)

Λυ. Ὅχι! Ἀεγῆτη, μὴ ἐσὺ, γάστῃ νὰ σὲ λαλήσω.
 συμπάθησαι ἂν ἀεγησα νὰ σὲ καλογνωρίσω.
 ἄφῃσαι, μὴν ἀγανακτῆς, διότι ἀδικῶμαι,
 τὴν παλαιὰν φιλίαν μας ἐγὼ τὴν ἐνθυμῶμαι.
 καὶ ἂν ἢ ἐσιώπησα, πλὴν ἴσως . . . τίς ἰξεύρει;

Ἀρ. Μείζονα ὕβριν ἀπ' αὐτὴν τίς ἤθελεν ἐφεύρη;
 μὰ λέγεις, τίς ἰξεύρει, ναί; ἐγὼ βέβαια σφάλλω
 τῆς καλοκἀγαθίας σε ἰδὲ σημεῖου ἄλλο.
 ὁ δρόμος ὁ εὐθύτατος πᾶ λέγεις νὰ βαδίσω,

(1) Ὁ Λυκίδας ὅλο πηραίνει ἐμπροσὰ, καὶ αὐτὴ τὸν κάμνει νὰ
 γαθῆ.

(2) Καθ' ἑαυτ.

(3) Κινᾶ νὰ ὑπάγῃ, καὶ ὁ Λυκίδας τὴν ἀποκρίνεται, καὶ τὴν
 κάμνει νὰ γαθῆ.

Δι' ἔσσυγγνώμης ἄξιον τώρ' ἀνὰ σέ γνωρίτω;
 Λυ. Ἀΰκασαι . . . εἶχα νὰ εἰπῶ . . . (1)
 Ἀρ. Ἄφες με τολμητίᾳ,
 δέν σέ ἀκούω, ἄφες με . . . (2)
 Λυ, (πλέον ἀπεληυσία.) (3)

Ἀρρήνη. Ἐλπίς· καὶ ἄν μένη,
 πλὴν δέν μὲ εὐφραίνει
 δέν μὲ θέλγει πλέον
 ἀλλ' ἐκδικητέον.
 Θλίψιν ἐπιχαίρω
 μόνου νὰ τὸν φέρω,
 μὰ ἀγάπην ἄλλην
 δέν τὸν ζητῶ πάλιν.
 ὄχι . . . τὴν δολίαν
 ἐκείνην καρδίαν,
 ἄς μὴ τὴν ἠδύνη
 νέα εὐφροσύνη.
 καὶ ἄν τὸν λυπῶμαι,
 πλὴν θὰ διηγῶμαι

(1) Ἀπλώνει νὰ τὴν πιάσῃ ἀπὸ τὸ χέρι.

(2) Τὸν κουντᾶ.

(3) Καθ' ἑαυτῶν.

ὁ θυμὸς πῶς ἦτον
 Τῆς λύπης με κρείττων. (1)

ΣΚΗΝΗ' ΙΓ'.

Λυκίδας καὶ Ἀμύντας.

Λυ. Ἄπανταχόθεν μοι σευὰ, Φρικτὴ σενοχωρία,
 ποτὲ ποτὲ δὲν μὲ ἔτυχε τόση ἀμηχανία.
 ἂν ἢ Ἀργήνη τὰ εἰπῆ τὸ ὄλον ἀνατρέψει,
 νὰ τὴν προφθάσω τὸ λοιπὸν νὰ τὴν προλάβω
 πρέπει

νὰ τὴν προὔνω ... ὕπερον τίς πλέον ἀπομένει,
 τῆς πρεντζιπέσσης κηδεμῶν καὶ βρηθὸς νὰ γένη;
 φίλος ὁ μόνος ἠμπορεῖ... πῆ ὅμως νὰ τὸν εὕρω;
 ἄς τὸν ζητήσω θάρρος κἂν καὶ συμβαλὴν ἰξεύρω,
 πῶς μὲ ἔδιδεν ὁ Μεγακλῆς ἂν τῶρα μὲ ἀπῆντα...

Ἀμ. Ὁ Μεγακλῆς ἀπέθανε, (2)

Λυ. Τί λέγεις τί Ἀμύντα!

Ἀμ. Σοὶ λέγω τὴν ἀλήθειαν.

Λυ. πῶς μὰ μὲ τί αἰτίαν;

τίς ἀσεβὴς τὴν ἔκαμεν αὐτὴν τὴν τολμηρίαν;

(1) πηγαίνει, καὶ ἀπομένει ὁ Λυκίδας μόνος.

(2) Τὸν ἀντικρύζει ὁ Ἀμύντας ἔξαφνα.

κ' ἔκοψε τὴν καλὴν ζωὴν, ἡμέρας τὰς παγκάλας;
 νὰ τὸν εὐρῶ, κ' παρευθὺς νὰ δώσῃ κ' εἰς ἄλλας
 ἢ κατ' αὐτῆ ἐπιδίκησις παράδειγμα μεγάλον.

Α'μ. Πρέντζιπ' ἐσὺ τὸν σκότωσες μὴν ὑποπτεύῃς
 ἄλλον.

Λυ. Ἐγὼ! μήπως τρελάθηκες;

Α'μ.

Ὀλγῆ δυσυχία

Ἐγὼ ἄν ἐτρελαίνομεν. ἄκυσ' ἐν συντομίᾳ.
 τῶρα πῆ ἐτεργύριζα διὰ νὰ σ' ἀπαντήσω,
 ἔξαφια ἀντικεῖ ἐκεῖ ἀπὸ τὰ δένδρ' ὀπίσω
 ἀκῶ γοερὰν Φωνὴν, σέκομι εὐθὺς προσέχω
 ἕνας κρατεῖ γυμνὸν σπαθί καδῶς τὸν βλέπω
 τρέχω,

Φθάνω ἐκεῖ πλησίοντε κοιτάζω ὅπῃ κίπτει,
 χεδὸν εἰς τὸ γυμνὸν σπαθί τὸν ἑαυτόντε ῥίπτει.
 σήριγμα εἰς τὸ σῆθος του τὸ ἐν μὲ χέρι βάλλω,
 καὶ τὸ σπαθί τε ἐν τ' αὐτῷ τενάζω μὲ τὸ ἄλλο.
 ὁ Μεγακλῆς ἦτον αὐτὸς εὐθὺς ὅπῃ τὸν εἶδα,
 τοχάσῃ πῶς ἐμείναμεν αὐτὸς κ' ἐγὼ, Λυκίδα.
 μετὰ ὀλγῆν ἔκασιν, Φεῦ, πόθεν ἐξεμάτης,
 καὶ δοκιμάζεις ἄθλιε οἰκτρῶς νὰ ἀποθάνῃς!
 (ἠθέλησα νὰ τὸν εἰπῶ αὐτὸς μὲ προλαμβάνει)
 Ἀμύντα, ὅσον ἔζησα εἶν ἀρκετὸν μὲ φθάνει,

(μὲ ἀπεκρίθη ἐν τ' αὐτῷ σενάζων ἐκβαθέων)
 τὴν Ἀριεῖαν ἔχασα, ἢ τὸ νὰ ζήσω πλέον
 δὲν θέλω, ἔτε ἠμπορῶ ἔτε ζωὴν τὸ ἔχω.
 δέκατον ἔτος ὁ οἰκτρός ἤδη μὲ τῆτο τρέχω
 ἀφ' ἧ ζωῆ μου καὶ ἐλπίς αὐτὴ ἦτον ἡ μόνη,
 ὁ δὲ Λυκίδας, (ὦχ θεέ!) καὶ ἄκων μὲ σκοτώνει·
 πλὴν ἦτον δῶρόν τε αὐτὸ μέχρι τῆ νῦν νὰ ζήσω,
 καὶ τῶρα δὲν μὲ ἀδικεῖ ἂν τὸ τραβᾷ ὀπίσω.

Λυ. ὦχ φίλος! καὶ μετέπειτα;

Ἄμ. Τῆ λόγος εἰς τὸ τέλος
 ἀπ' ἔμπροσθέν μου πέταξεν ὡς Παρθικόν τι βέλος.
 βλέπεις αὐθέντα, νὰ ἐκεῖ τὴν πέτρα πῆ ἐξέχευ
 βλέπεις ἐπὶ τῆ Ἀλφειᾷ ὅς ὑποκάτω τρέχει,
 ἡ πέτρα πῶς ἐπίκειται ἢ τὸν ἐπισκιάζει;
 ὀρμῆ, ταχίων ἀτραπῆς, ἐκεῖ τὸν ἀνεβάζει,
 ῥίπτεται κάτω παρευθὺς... Φωνάζω, πλην ματαίως,
 ὁ ποταμὸς δὲ κτυπηθεὶς ἐκρότησε βαρέως
 ἐν μέσῳ χάσμα ἔκαμεν εἰς βράθος ἠνεώχθη
 ὑπὸ τῆ κτύπη ἢ κραυγῶν ἀντήχησεν, ἢ ὄχθη.
 τὸ ῥεῦμα ἔκαμνε σροφᾶς κυμάτιζεν, ἐπήδα,
 ἠνώθη, τὸν ἐσκέπασε ἢ πλέον ὀὲν τὸν εἶδα.

Λυ. Ἄχ, ἤδη τί φρικτὴ σκηνὴ ἄρχισεν ἐν τῷ ἅμα
 νὰ μοι ἀνακαλίπτεται, νὰ παριστᾷ τὸ δράμα! (1)

(1) Μένει ἔκθαμβος.

Α'μ. Ε'κείνος μὲν ἐξέλεψε, τὸ σκῆνωμα δὲ μένει
 ὅπως ἢ πάγκαλος ψυχὴ ἦτον ἐντεθειμένη.
 κἄν ἄς ὑπάγω τάχιςα νὰ τὸ ἀναζητήσω.
 μὲ τῆτο χρέος μέγισον μέλλω νὰ διαλύσω,
 ὅπερ ὁ φίλος ἀπαιτεῖ ὑπὸ πενθῆντος φίλου
 καθὸ καθῆκον ἔσχατον, καθὸ σφραγίδα ζήλων (1)

ΣΚΗΝΗ' ΙΔ.

Λυκίδας, καὶ Ἀλέξανδρος.

Λυ. Πῶ εἶμαι; τί εἶναι αὐτὸ ὅπῃ μοι ἐσυνέβη;
 μὲ ὅλα τὰ βέλη του λοιπὸν ὁ ἕρηνος τοξεύει
 τὴν ἐδικήν μου κεφαλὴν; ὦ τύχη δὲν ἀρκεῖσαι;
 Μεγακλῆ! Μεγακλῆ! μὰ πῶ; ἀγαπητὲ πῶ εἶσαι;
 καὶ τί νὰ κάμω εἰς τὴν γῆν ἐγὼ χωρὶς ἐσένα;
 ὦ ἀδικώτατοι θεοὶ σρέψετε εἰς ἐμένα
 τὸν φίλον πῶ μὲ ἐπήρατε ἀπὸ ἐσᾶς τὸν θέλω,
 εἰδὲ, βιαίως θὰ ἐλθῶ νὰ τὸν ἀρπάξω μέλλω,
 ὅθεν καὶ ἂν εὕρισκεται, καὶ ὅπως τὸν κρατεῖτε
 ἐὰν τὰς ἰκεσίας μου, βάρβαροι ἀψηφῆτε,
 τῶν κεραυνῶν σας ἢ πληθῶς, δὲν θέλει μὲ φοβίσει:
 ἔχω καρδίαν ἀρκετὴν, μεθ' ἧς θέλω ἰσχύσει

(1) πηγαίνει: καὶ μένει μόνον ὁ Λυκίδας.

τὴν εἰς τὸν ἄδην φέρεσαν παγχάλεπον πορίαν
ὡς ὁ Θησεύς, καὶ Πέρικλῆς ἔτω μὲ εὐτολμίαν
ἐπάνω εἰς τὰ ἴχνητες καὶ ἐγὼ νὰ τὴν ὁδεύσω,

Α'λ. Ωῦ ἐσὺ. ᾧ (1)

Λυ. Ἀχέροντος τὸν πόρον ἀφ' οὗ πλεύσω... (2)

Α'λ. Ωῦ ἐσὺ ᾧ... ,

Λυ. Οἱ τολμηροὶ ἐσὺ πᾶ ὅθεν φοβεῖται
καὶ ἐν τῷ μέσῳ τῆ θυμῆ μὲ κόπτεις ποῖος εἶσαι;

Α'λ. Ἐγὼ θεράπων ἴδιος εἶμαι τῆ βασιλέως.

Λυ. Καὶ θέλει τί ὁ βασιλεύς;

Α'λ. Τώρα ἐσὺ ταχέως
νὰ φύγῃς ἐπονείδιστος ἀπὸ αὐτὴν τὴ χώραν
εἰς ἐξορίαν ἄτιμον εὐθύς αὐτὴν τὴ ὥραν.
Θανάτῃ εἶσαι ἔνοχος, ἀνίσως ἀφ' ἧ δύτη
ὁ ἥλιος μετὰ μικρὸν εἰς Ἴλιν σὲ ἀφήσῃ.

Λυ. Εἶ μὲ τοιαύτη προσαγή;

Α'λ. Ναι μάθε νὰ ἀλλάξῃς...
ἄλλο ἀντ' ἄλλῃ ὄνομα, τὸν ὄρκον νὰ βιάξῃς
νὰ ἀπατᾶς τῆς βασιλεῖς!

Λυ. Πῶς, καὶ τολμᾶς ἀχρεῖτε... .

(1) Τὸν ἀντικρίζει ὁ Ἀλκινόηρς, καὶ τὸν φωνάζει.

(2) ὁ Λυκῖος δὲν τὸν ἀκούει.

Ἄλ. Αὐτά σε πλέον πρέντζιπε εἶν̄ ματαιολογίαι.
 ἐγὼ πληρῶ τὸ χρέος μου, κάμε κ' εὐὸ ἐπίσης
 ἐν ἔργῳ τὴν ἐκπλήρωσιν νὰ μὴ μετανοήσης (1)

Σ Κ Η Ν Η΄ ΙΕ΄.

Λυκίδας μόνος.

Τὸ βλέπεις τὸ σπαθί αὐτὸ; ἔτιδα· ἐ τὸ χώνω 2)
 μέσα εἰς τὴν καρδίαν σε τώρα σὲ θανατώνω...
 τί λέγω ὁ ἀνόητος; τί κάμνω; κατὰ τίνος
 παράλογα ἀγανακτῶ; τί μ' ἀδικεῖ ἐκεῖνος;
 ἐγὼ εἶμαι ὁ μισῆς, ὁ ἔνοχος παιδείας
 τῆ αἱματός μου τὸ λοιπὸν ἄνευ ἀργοπορίας
 ἄς μὴν ἀφήσω ἄχυτον ἐδὲ μικρὰν ρανίδα
 δικαίως ναί, ἀπόθανε τρισάθλιε Λυκίδα.
 τί τρέμεις δειλοτάτη χεὶρ ἢ ποῖος σὲ βρασάζει;
 Φεῦ! τὴν ἀθλιότητα τίς ἄλλος δοκιμάζει,
 μόνος ἐγὼ ζῶν μισῶ, καὶ θάνατον τρομάζω;
 ὡς τόσον συναιδάνομαι, ὀδυνηρῶς κοιτάζω
 τὴν παλυπαθεσάτην μου ἐλεεινὴν καρδίαν
 πᾶς τὴν καταπαράττησι μὲ ἔφοδον ἀγρίαν

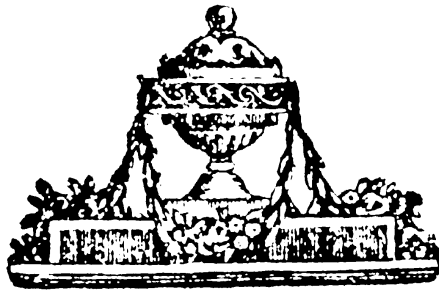
(1) Ἐπιστρέφει ὁ Ἀλέξανδρος, καὶ μένει μόνος ὁ Λυκίδας.

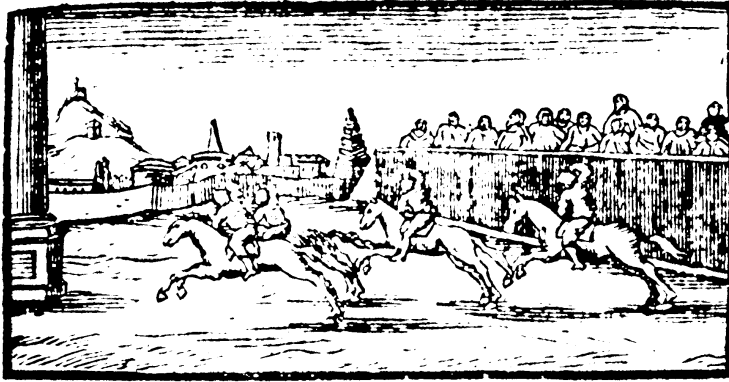
(2) Τραβᾷ ἔξω τὸ σπαθί του.

Φιλία, ἢ ἐκδίκησις, συμπάθεια, ἢ μῆνις,
 Ἔρως, καὶ μεταμέλεια καὶ ἔλεγχος αἰσχύνης,
 πικρῶς νὰ κατακόπτεται ποῖα ψυχὴ ἐσάθη,
 μὲ τόσα πολυποίκιλα καὶ ἐναντία πάθη;
 πῶς εἶναι τῆτο δυνατόν, δὲν τὸ καταλαμβάνω,
 τὸ νὰ ὀδύρεται τινὰς εἰς τὸν θυμὸν ἐπάνω,
 ἄλλως δαυτῶς νὰ ἀπειλῇ ἐν ᾧ αὐτὸς τρομάζει,
 φλόγα ἐντὸς, καὶ παγετὸν ἅμα νὰ δοκιμάζει,
 ἀφ' ἧ διψᾷ τὸν θάνατον λύτιν εἰς τὰ κακὰ του,
 νὰ μὴν εὐρίσκη ὁ αὐτὸς τὸν τρόπον τοῦ θανάτου;

ἐν ᾧ θρηνῶν ὀδύρομαι
 ἅμα φευάττω μαίνομαι
 ἡμέρα ἢ σημερινή,
 μοὶ φαίνεται ὅλη σκοτεινή.
 τριγύρω εἰς τὰ ὄμματα
 ἔχω φρικτὰ φαντάσματα
 ἔχω μέσα μου μυζίας
 εἰς τὸ εἶδος Ἐξέινύας.
 ἢ αἰμοβόρος Μέγαιρα
 τὰ σπλάγγνα μου ἀνήμερα
 τὰ καίει μὲ τὴν Φονικὴν,

λαμπάδα τὴν φλογισικὴν,
ψυχρὸν φαρμάκι ἔχουσε
τὰς φλίβας μὲ ἐγένισεν
Ἀληκτῶ ἢ ἰοβόλος
καὶ κατεξηράνθη ὄλος.

Π Ρ Α Ξ Ι Σ Γ .

ΠΕΡΙΕΧΟΤΣΑ ΣΚΗΝΑ΄Σ ΔΕΚΑ.

Ἐρύπια παλαιῶν κτιρίων ἰποδρομίου, τὰ ὅποια ἐκ τῆς πολυκαιρίας εἶναι γεμάτα εἰς τὰ περισσότερα αὐτῶν μέρη ἀπὸ κισσοῦς, ἀκύνθους, καὶ ἄλλα τοιαῦτα ἀγριόφυτα αὐτοφυῆ· σχηματίζονται ἐξ αὐτῶν δύο περάσματα ὡσάν δύο ἡρόμοι ἐνθεν, καὶ ἐνθεν.

Σ Κ Η Ν Η΄ Α΄.

Ὁ Μειγακλῆς εἰς τὸ ἐν πέρασμα βαγαζόμενος ὑπὸ τοῦ Ἀ΄ μύντα, ἢ Ἀ΄ ρισέα εἰς τὸ ἄλλο βαγαζομένη ὑπὸ τῆς Ἀ΄ ρήνης, χωρὶς νὰ βλέπωσι μήτε αὐτὰ ἐκείνους, μήτε ἐκεῖνοι αὐτάς, μὲ τὸ νὰ ἔγκεινται μετὰξὺ οἱ σωροὶ τῶν ῥηθέντων κρημισμάτων.

Με. **Α΄** φες, εἰς μάτην πολεμῶς.

Ἀ.μ.

ἄι ἄνθρωπε συσάσθαι

πάντοτε δὲν θὰ εὐρεθῆ ὁ ἀλιεὺς κοντᾶσθαι

Ἔ

ὅπῃ ἐκ τύχης δεξιᾶς νὰ σὲ συμβοηθήσῃ,
ἔξω ἀπὸ τὸν ποταμὸν εὐθύς νὰ σὲ τραβίση.
βαρύνεται ὁ ἕρηνός τὸ νὰ ἐπισκιάζῃ
ἐκεῖνον ὅπῃ πάντοτε ἀλόγως τὸν πειράζει.

Με. Ἀπάνθρωπος βόηθεα, ἄλογος εὐσπλαγχνία,
εἰς ἔναντι ὅπῃ θάνατος εἶναι ἡ σωτηρία!
ἄφες μί, Ἀμύτα. (ὦ θεεῖ!)

Ἀμ. ὁ νῆσσε μὴ τὸ κρῖνη.

Ἀρι. Ἀφες μί Ἀργήνη.

Ἀρ. Μὴ θαρξῆς ποτὲ αὐτὸ νὰ γίνῃ.

Με. Δὲν κρέπει, μήτε ἡμπορῶ πλέον νὰ τὸ ἐλπίσω
τὴν Ἀριστέαν σερηθεῖς, εἰς τὸ ἐξῆς νὰ ζήσω.

Ἀρι. Θέλω νὰ πέσω καὶ ἐγὼ εἰς τῶ νερῶ τὰ βάθη
ἐκεῖ ὅπῃ ὁ Μεγακλῆς ἔπεσε καὶ ἔχάθη.

Ἀμ. Πρόσμενε. (1)

Ἀρ. Ἄκασε (2)

Με. Ἐγώ; καὶ τί θέλω προσμεῖνῃ;

Ἀρι. Τί νὰ ἀπέσω;

Με. εἰς ἐμέ, τί ἄλλο θέλει γίνῃ.

παρηγορία τῆς ζωῆς;

Ἀρι. Τί μὲ ὠφελεῖ νὰ ζήσω;

(1) Πρὸς τὸν Μεγακλῆ.

(2) πρὸς τὴν Ἀριστέαν.

τί εἰς τὸν κόσμον ἀγαθὸν μὴ ἔμεινε· νὰ ἐλπίσω;

Με. Νὰ μὲ βασιλέης ζωντανὸν

Ἀρι. Καίρῳ νὰ μὴ μὲ δώσης.

Με. Τὸ δοκιμάζεις μάταια.

Ἀρι. Δὲν θὰ τὸ κατορθώσης.

Ἀμ. Στάσου (1)

Ἀρι. Μὴ ἄκουε. (2)

Με. Θεο!

Ἀρι. Μεγακλῆ! (3)

Με. Πρεντζιπέσσα!

Ἀρι. ἀχάρισε! οὕτω λοιπὸν φεύγεις τὰ μόνα μέσα,

τόσον μὲ ἀποσρέφουσαι μακρύνεις ἀπ' ἐμένα.

ὅπῃ διὰ νὰ ἐνωθῶ κἄν τῶρα μὲ ἐσένα,

ἐγὼ μὲν ἀγωνιστικῶς σπεύδω νὰ ἀποθάνω,

κ' ἐσὺ εὐθύς ἀναβιοῖς, ἔρχεσ' ἐδῶ ἐπάνω;

Με. Βλέπε εἰς τί μὲ ἔφερε τιμία Ἀρισία

τῆς τύχης ἠδυσμένηα αὐτῆ ἡ τελευταία.

δὲν ἤμπορῶ ὁ ἄθλιος ἔτε νὰ ἀποθάνω.

ὅλας τῆ ἄσου τὰς ὁδὸς τὰς προκαταλαμβά-

νω, -

(1) Φωνάζει τὸν Μεγακλῆ ὅπου ἔφυγεν ἀπὸ τὰς χεῖρας του

(2) Φωνάζει τὴν Ἀρισίαν ὅπου ἔφυγεν ἀπὸ τὰς χεῖρας της.

(3) ἀντικρούσθησαν, ἢ ἐκπλήττονται.

κ' εἰς ὅλας μὲ ἀκολουθεῖ ἑμπόδιον, καὶ βία.
 Ἀ'ρι. Καὶ ποῖα χεῖρ Φιλάνθρωπος... (1)

Σ Κ Η Ν Η Β'.

Ἀ'λκάνδρος, Ἀ'ριστέα, Ἀ'ργήνη, Ἀ'μύντας
 καὶ Μεγακλῆς.

Ἀλ. ὦ ἑναγῆς ματία!

ὦ τόλμημα ἀνόσιον! ὦ κινδυνώδης ὥρα!

Ἀ'ρι. Καὶ ἄλλα Ἀ'λκάνδρε, κακά;

Ἀ'λ. Μικρὸν ἔλειψε τῶρα.

νὰ χάσης τὸν πατέρα σου.

Ἀ'ρι. πῶς!

Ἀ'λ. Τίφρικτὴ ὀδύνη.

τί πένθος, τί κατασροφὴ ἔμελλενὰ μᾶς γίνῃ,

ἂν δὲν τὸν διεφύλαττε δύναμις ἐρανόθεν!

Ἀ'ρι. Μὰ διατί;

Ἀ'λ. δὲν ἀγνοεῖς κατ' ἔθος παλαιόθεν

σήμερον ὅτι παμπληθεὶ προσφέρουσι θυσίαν

ἐρχόμενοι εἰς τὸν ναὸν μὲ ἄκραν παρῆρησιαν.

τῆτο καίγῃ ἢ πανήγυριν ἔχει νὰ τελειώσῃ,

(1) ἐν τούτοις ἔξαφνα φθάνει δρόματος ὁ Ἀ'λκάνδρος.

καὶ πάντα τὰ γενόμενα νὰ τὰ ἐπικυρώσῃ.
 ἐν ᾧ λοιπὸν εἰς τὸν ναὸν ἤρχετο ὁ Κλεισθένης,
 ματὰ Φρεῖας στρατιωτῶν κύκλῳ συντεταγμένης,
 θέλων τὴν ἱεράν πομπὴν ἐν δόξῃ νὰ τιμήσῃ,
 νὰ ὁ Λυκίδας ἔξαφνα βλέπομεν νὰ ὀρμήσῃ,
 ἔτε ἰξεύρω διατι, ἧ ἀπὸ πῆ εὐγῆκε,
 πλὴν ἐκοψε τὸν δρόμον μας εἰς μέσον μας ἔμβῆκε,
 θέαμα φοβερώτερον ποτὲ ποτὲ δὲν εἶδα,
 εἶχε τὴν κεφαλὴν γυμνὴν σχισμένην τὴν χλα-
 μίδα,
 τὴν χεῖρα μὲ γυμνὸν σπαθί εἶχε καθωπλισμένην
 τὴν κόμην ἀδιάπλεκτον, καὶ ὄλην ἠπλωμένην,
 αἱ κόραι τῶν ὀμμάτων τε ἐσπινθηροβολῆσαν,
 τεταραγμένα, καὶ θωλὰ βλέμματα ἐπετῆσαν,
 σημεῖα εἰς τὰς παρειὰς εἶχε δακρυρροίας,
 καὶ ἐξ αὐτῶν διέπνεεν ὁ οἶσρος τῆς μανίας.
 ἐπάνω εἰς τὴν φύλακας πηδᾶ τὴν ἐπεμβαίνει
 καὶ ἄνω κάτω ἔρχονται δεινῶς ἐκπεπληγμένοι,
 ἴσα ἔρμα μανιακῶς κατὰ τῆ βασιλέως,
 σὲ ἐθανάτωσα, βοᾷ βρυχώμενος θρασέως,
 καὶ εὐθύς συγκώει κατ' αὐτῆ τὸ μαρόντου ξίφος.

Ἄρι. ὦχ θεὲ!

Ἄλ. πλὴν ὁ βασιλεὺς δὲν μεταβάλλει ὕφος

ἔτε τὴν ὄψιν ἄλλαξεν, οὔτε μετατοπίζει,
 μὲ βλέμμα βλοσυρώτατον εὐδὺς τὸν ἀντικρῦζει,
 ἢ δὲ Φωνήτε γίνεται ἔντονος καὶ βαρεῖα,
 τὸν λέγει ἐμβριθέστατα τί κάμνεις τολμητῖα;
 (ἄκουσαι τί ἀπέγνε, νὰ καταλάβῃς πλέον
 ἂν ἀγρύπνη ὁ ἕρανος ὑπὲρ τῶν βασιλέων.)
 ὁ νέος ὁ ἀνήμερος ὁ ἐκβεβακχευμένος
 ἀκοίει τὴν Φωνὴν αὐτὴν καὶ μέει παγωμένος.
 κρατεῖ ἀργὸν καὶ ἀδρανὲς τὸ συκωμένον χέρι
 ἐν ᾧ κοντεύει τὴν πληγὴν νὰ τῷ τὴν καταφέρει,
 τὴν θεῶν τὴν βασιλικὴν ἐξεσηκῶς κοιτάζει,
 γίνετ' ἢ ὄψις τε χλωμὴ ὄλος κατατρομάζει
 τὸν πίπτει κάτω τὸ σπαθί μένει ξηρὸς ὡς λίθος,
 ἐκ μέσθ τῶν βλεφάρωντα ἐν οἷς τὸ πρῶτον ἦθος
 ἦτον θυμὸς καὶ ἀπειλὴ μετὰ θρηϊωδίας,
 ἐξώρμησεν ὁ κοπετὸς μετὰ δακρυζέοις!

Ἀρι. Ἀνέπνευσα.

Ἀρ. ὦ τὸν τρελὸν!

Ἀμ. ὦ τί ἀθλία ὦρα!

Ἀρι. Καὶ ὁ πατήρ μου, Ἀλκανδρε, τί πλέον κάμνει
 τώρα;

Ἀλ. Τὸν πταίσην τὸν ἀνόσιον εἰς τὰ δεσμὰ βαλμένον.
 ἔχει προπορευόμενον ὡς κατακρημνισμένον...

Α'μ. Φεῦ! νὰ ἰδῶ τῆ δυσυχῆς καμμίαν σωτηρίαν! (1)

Με. ἐν τέτοις ὁ Λυκίδαο τί;

Α'λ. ποσῶο ἀπολογίαο.

ποσῶο οὐδ' ἀποκρίνεται ὅσω τὸν ἐξετάξεν.

βλέπει σαφῶο εἰο θάνατον πῶο τὸν καταδικάζεν,
καὶ δείχνει πῶο τὸ ἀγνοεῖ, ἢ ἔτε τὸν πειράζει.

Φίλοντα Μεγακλῆ τῖνα κλαίων ἀπάυτωο κράζει,
αὐτὸν ἀπ' ὅλοο ἐκζητεῖ αὐτὸν ἀπ' ὅλοο θέλει,
μόνον αὐτὸ τὸ ὄνομα λέγει καὶ ἐξαγγέλει,
ἔτ' ἄλλον λόγον εὔγαλεν ἐκ μέσοο τῶν χειλέων.

Με. Α'πηύδησα, δὲν ἠμπορῶ νὰ ὑποφέρω πλέον.

ὦ πρὸο θεῶο! ἔωο ἐκεῖ τίο νὰ με ὀδηγήσο;

Α'ρι. ἀσόχαοο, καὶ τί θαρρείοο αὐτὸ νὰ προξενήσο;

ἔγινε τῶ πατρὶ γνωσὸν ὅτι ἐκ σο ὁ δόλοο,

ἰξεύρει πῶο ὁ Μεγακλῆοο ἐκεῖνοο εἶσοι ὄλοο,

ἀφ' ἔ καὶ σὺ ἐμφανισθῆοο περὶ τὸν βασιλέα,

ἢ εἰο τῆο δύο ἔπεται ἀπώλεια βεβαία.

Με. Τὸν πρέντζιπέ με μοναχὸν καὶ δὲν θα τὸν

ἀφίσοο,

μαζίτε καὶ πῶο χάοομαι δύναμαι νὰ ἐλπίσοο. (2)

Α'ρι. Στάσοο, καὶ δὲν σὲ φαίνεται γνάμη προτιμω-

τέρα

(1) πηγαίνει.

(2) Κινᾶ δια νὰ ὑπάγη.

ἐγὼ τὸ νὰ ἐπήγαινα νὰ εὕρω τὸν πατέρα,
τὸν ὑβριδέντα ἀνακτα ἐγὼ νὰ δυσωπήσω;

Με. Ἐχ! ἀμὴ τολμῶ ἐγὼ, τόσο νὰ σὲ ζητήσω;

Αἰ. Ναι καὶ αὐτὸ διὰ ἐσὲ ἄς γίνῃ.

Με.

ὦ γενναία,

ὦ μεγαλόφρων, εὐσπλαγχνε, μεγίστη Ἀριστία.
ἢ πάντεσπνος αὐτῇ ψυχῇ ἄμποτε ἀνοδύνως
μακρότατα νὰ ἐνοικῇ τὸ πάντεσπνόνητος σκῆνος.
καλὰ τὸ ἔλεγα ἐγὼ ὅταν σὲ πρωτοεῖδα,
ὅτι ἐκ θείας φύσεως εἶχες τινὰ μερίδα.
τρέξε, παρηγορία μὲ, πήγαινε...

Αἰ.

Ἐχ, μὰ πλεόν.

τὰ τόσα σε προτρεπτικὰ εἶναι ὑπὲρ τὸ δέον.

μὲ μόνον ἓνα νεῦμα σε φθάνει ἢ ἀποφασίσω,

ὅταν ἰδῶ πῶς θέλεις τι, κ' ἐγὼ νὰ τὸ θελήσω.

Φίλτατε, τόσο εἴμ' ἐδικήσε
πῶ ὅσα πάσχεις πάσχω ἐξίσω.
δυνάμει Ἐρωτος ἐντυπῶνται,
καὶ εἰς ἐμένα διαμορφῶνται,
αἱ τῆς καρδίας σε ἔνδον κλίσεις,
καὶ ἔχω ἴσας τὰς συναισθήσεις.
ἐμὲ ἢ πικρασσοῦ μὲ πικραίνει,
ἢ εὐφροσύνη σε μὲ εὐφραίνει,

καὶ ὅ, τί πρᾶγμα ἐπιθυμῆσθε
 τὸ ποθῶ τέτο κ' ἐγὼ ἐπίσης (1)

Σ Κ Η Ν Η' Γ'.

Μεγακλῆς, ἔ Α'ργήνη,

Με. αἰ, συνδρομήσατε θεοὶ αὐτὴν τὴν προθυμίαν,
 τῆς Ἀριεῖας τὴν πολλὴν τοιαύτην εὐσπλαγγίαν,
 μὰ ἄρά γε καὶ ὁ πατήρ θέλει συγκατανεύσει;
 δίκαιον ἔχει ἀληθῶς, εἰς τὸ νὰ τὸν παιδεύσῃ,
 πλὴν ἡ ἀγάπη θυγατρὸς θὰ λάβῃ τὰ πρῶτεϊα.
 εἰδὲ, καὶ ὄχι! (ὦχ θεὲ) κἂν νᾶτον εὐκολία
 μαζί της πῶς θέλει φερθῆν νὰ τὸν παρατηρήσω.
 Ἀργήνη, κἂν ἀπὸ μακρὰν ἄς τὴν ἀπολουθήσω.

Α'ρ. Ἐχ, πλέον μὴ τὸν κήδεσαι μὴ τὸν λυπᾶσαι
 πλέον,

ὡς καὶ ὁ ἕρηνός αὐτὸς ἰδὲ πῶς τελευταῖου
 παντάπασιν ἀπηύδῃσθε καὶ δὲν τὸν ὑποφέρει.
 ἄφες τον καὶ ἄς τὸν κτυπᾷ τῆς μόρας τε τὸ
 χέρι.

(1) πηγαίνει ἡ Ἀριεῖα, ἣ μένει ὁ Μεγακλῆς, ἣ ἡ Ἀργήνη.

Με. Τὸν Φίλον τὸν ἀγαπητὸν ἐγὼ νὰ τὸν ἀφήσω!
εἰς τόσον, Φεῦ, οὐτιδανὸς ἐγὼ νὰ καταστήσω;

Τὸν ἠκολούθει μετ' εὐφροσύνης
εἰς καλὰς χρόνας καιροὺς γαλήνης.
ὡσαύτως θέλω μαζί τε πάλιν,
νὰ κολουθήσω καὶ εἰς τὴν ζάλην
τῆ μὲν χρυσίῳ τὴν εὐπαρίαν
ἀνακαλύπτει εἰς τὴν Φωτίαν.
τὰς ψευδοφίλης ὅμως καρδίας,
ἀνακαλύπτει εἰς δυσυχίας. (1)

Σ Κ Η Ν Η' Δ'.

Ἀργήνη ἔ Α' μύντας.

Α'ε. Πλὴν καὶ ἐγὼ μὲ ὄλ' αὐτὰ αἰσθάνομαι κρυφίως.
οἴκτου τινὰ ἐνδόμυχον θλίβομαι ἀκροσίως.
ὅταν τὰ καλοσοχαθῶ, θέλω νὰ ἀγανακτήσω,
ἔχω μεγάλον δίκαιον, πρέπει νὰ τὸν μισήσω,
πλὴν ἐν τῷ μέσῳ τῆ θυμῆ πάσχω τὰ ἐναντία,
ἐν ᾧ ἡ γλῶσσα ἀπειλεῖ, σενέζει ἡ καρδιά.
Ἀργήνη, ἢ λοιπὸν ἐσὺ ὡς τόσον νὰ ἐνδώσης;

(1) πηγαίνει ὁ Μεγακλῆς, καὶ μένει ἡ Ἀργήνη μόνη.

Τὸ ἔμφυτόν σε φρόνημα· τόσον νὰ ταπεινώσης;
 ᾧ μὴ, μὴ γένοιτο ποτὲ! ἐπίορκε! ἀγνώμων!
 ποτὲ δὲν τὸν ἀνέχομαι ποτὲ αὐτὸν τὸν μῶμον
 τὸν εἰκτόν με βδελύττομαι, τὸν ἀποδοκιμάζω,
 τὸ δέλιόν σε πρόσωπον πάντα θὰ τὸ τρομάζω.
 τέλειον μῖσος σὲ μισῶ μὲ ἔιδες εὐφροσύνην
 ἂν σ' ἔβλεπα εἰς βάσανα καὶ εἰς πύλιν ὀδύνην,
 ἐμπρὸς με ἂν σὲ ἔξριπτον θανάτῃ τραυματίαν
 δακρύς μῆτε ἔχανα ψιλὴν σαλαγματίαν.

Α' μ. Καὶ πῶ νὰ φύγω ὁ πτωχός! ᾧ ἄθλιε Λυκίδα! (1)

ᾧ ἀποφράδα καὶ φρικτὴν ἡμέραν ὅπῃ εἶδα!

Α' ρ. Ἀκόμι ὁ ἐπίβελος ἀκόμι δὲν ἔχάθη;

Α' μ. Φεῦ! μετ' ὀλίγον βέβαια αὐτὸ μέλει νὰ πάθῃ.

Α' ρ. Μὴ τὸ πιεεύης· οἱ κακοὶ πολλὰς συντρόφους ἔχου
 ὅπῃ εἰς ὅλα τὰ δεινὰ πάντοτε τὰς συντρέχου.

Α' μ. Παρηγορεῖσαι δηλαδὴ πῶς ἔχει σωτηρίαν;

εἰς μέτην ὅμως ἔφθασεν εἰς τὴν ἀτελεισίαν.

βοῶσι· ὁμοί κατ' αὐτῆ ἐρηίζεται τὸ πλῆθος,

οἱ ἱερεῖς φρυάττεσι φιλέκδικοι τὸ ἦθος.

ἢ ἄδικτος ὑπεροχὴ αὐτῆς τῆς βασιλείας

αἵματος ἔκχυσιν ζητεῖ ποιῆν τῆς ἀτιμίας,

διακοπὴν τῶν θυσιῶν, ἐν παῖσμα ὅταν δρᾷσῃ,

(1) Φθάνει ἐκεῖ ὁ Α' μόντας ἔξαφρα

Θῦμα αὐτὸν τὸν ἔνοχον, ὁ νόμος διατάσσει.
 μὲ τῷτο διασώζεται τῆς τελετῆς τὸ ὕφος
 τῷτο καὶ ἀπεφάσισεν ἡ δημοσία ψῆφος.

Εἰς τὸν βωμὸν τὸν τῷ Διὸς αὐτὸν θέλῃ τὸν σφάξει
 ὁ ὑβρισθεὶς ἄναξ παρῶν ἐν πάσῃ παρατάξει.
 τὸ ἔθος εἶναι, νὰ δεχθῆ ἡ χεὶρ τῷ ἱερέως
 τὴν μάχαιραν τὴν ἱερὰν παρὰ τῷ βασιλέως.

Αἰ. Καὶ ἄραγε ἀδύνατον τὸ δόγμα νὰ γυρίσῃ;

Αἰ. Καὶ πῶς; ὁ Πταίσις ἔφθασε καὶ νὰ λευχειμο-
 νήσῃ.

τῷ ἔβαλαν εἰς κεφαλὴν ζέφανον ἐξ ἀνδρέων
 διωρισμένον εἰς σφαγὴν ἐγὼ τὸν εἶδα πλέον.
 καὶ ἐγὼ τὸν εἶδα, (ὦχ θεῆ!) πῶ πλέον κατ' εὐ-
 θείαν

εἰς τὸν ναὸν ἐβάδιζε μὲ ἄκραν παρρησίαν.
 φεῦ! ἴσως καὶ νὰ ἔφθασε καὶ ἴσως φεῦ, Ἀργήνη
 πέλεκυς ὁ ἰλέθριος ταύτῃ τῇ ὥρα χύνει
 τὸ αἷματ' εὐγενὲς καὶ θνήσκει ἐπωδύνως.

Αἰ. Ἄχ μὴ! ἄθλιε πρέντζιπε! (1)

Αἰ. Τί ὠφελεῖ ὁ θεῖνος;

Αἰ. Κ' ἡ Ἀριστεία εἰς αὐτὰ ἔτι δὲν εἶχε φθάσῃ;

Αἰ. Ἐφθασε, πλὴν ἀνωφελῶς πῶς νὰ τὰ συμβι-
 βάσῃ;

(1) Κλαίει.

Δέν δύναται ὁ βασιλεὺς, ἢ ἴσως ἐκουσίως
τὴν ἱκεσίαν τῆς αὐτῆν δέν δέχεται τελείως.

Α' ρ. ἀμὴ ὁ μαῦρος Μεγακλῆς;

Α' μ. Ἐκεῖνος ὁ καίμενος!

ἐκεῖ πῆ περιήρχετο σύννευς καὶ τεθλιμμένος
τῆς στρατιώτα· ἀπαντᾷ ὅπῃ τὸν ἐζητῶσαν,
τώρα τὸν εἶδα δέσμιον ὅπῃ τὸν ἐβαρῶσαν,
καὶ μέσα ἀπὸ τὰ δεσμὰ ἐδέετο μὲ πόνον,
αὐτὸν ἀντὶ τῆ φίλαςτῃς νὰ θανατώσῃν μόνον.
καὶ ἂν δέν ἦτον καὶ αὐτὸς συνένοχος ἐπίσης,
ὅτι τὸ ἤξιώνετο νὰ μὴ τὸ ἀπισήσης,
πλὴν ἕνας πταίσις ἀδεκτον ἀντ' ἄλλῃς νὰποθάνη.

Α' ρ. Κἄν ὅμως τὸ ἐπάχισε Καὶ τῆτο μόνον φθάνει.

ὦ φίλε γενναιώτατε ὦ ἰσχυρὰ καρδιά!
καὶ εἰς ἐμὲ δέν εἶν' αὐτὸ αἰσχος καὶ ἀτιμία;
λοιπὸν σφικτότεροι δεσμοὶ εἶναι ἢ τῆς Φίλιας
ὑπὲρ τοὺς ἰσχυροὺς δεσμὸς τῆς ἐρωτοληψίας,
ἔχ, τί κεντρία ἀρετῆς καὶ θάρσους ἀντὶ ζήλῃς
ἐντὸς μὲ συναιθάνομαι ὡς ἐκ φλογὸς ἀδήλῃς!
Ναί, ἄς γενῆ περιφανῆς ἢ κατ' ἡμᾶς ὀδύνη
τῆς τῆ κόσμῃ ὁ αἰὼν ἐν ὅσῃ διαμείνη,
ἄς διηγῆται πάντοτε τὰ ἐδικάμας πάθῃ,
μὲ οἶκτον καὶ μὲ ἐκπληξιν τὸ σύμπαν ἄς τὰ μάθῃ.
μῆτε ἀπανταχῆ τῆς γῆς τινὰς ἂν ἠμπορέσῃ

ἀνακαλῶν τὰ πάθη μὲ ἄς μὴ μὲ συμπονέσῃ.
 ἀλλὰ ὅσάκις οἱ ἐμὲ ἕκαστος συντυχαίνει,
 οἱ ὀφθαλμοί μου πάντοτε νὰ εἶναι βεβρωμένοι.

ἄδηλόντι πῶς ἐξαίφνης τὴν ψυχὴν μου κατακαίει,
 ἐν θυσίᾳ μου τὸ θεῖον ἀπορρέτω μοι ἐμπνέει,
 ἐν πυροῖ καὶ μοι ἀνάπτει μὲν φλόγα ἐσωτέρην,
 ἅμα ἐμαυτῆς ποιῆμε κρείττονα καὶ ἀνωτέραν.
 ὅσα εἶδε τῶ θαιάτε πρόδρομοι καὶ συνοδία,
 τὰ δεσμὰ τῆς καταδίκης αἱ ἀλύσεις τὰ σχηνία,
 καὶ αἱ δίκομοι ῥόμφαϊται καὶ φαντάσματα ζοφώδη
 σᾶς προβλέπω. πλὴν δὲν εἶδα εἰς ἔμὲ ποσῶς
 Φρικκῶδη. (I)

Σ Κ Η Ν Η Ε΄.

Ἀ μύντας μόνος.

Ἀ μύντα., σῶζε σεαυτὸν φεῦγε τὴν καταδίκην,
 τὸ πᾶν ἐνταῦθα θάνατον, τὸ πᾶν ἐμπνέει Φρίκην.
 μὰ τὸν Λυκίδαν (ὦχ θεέ!) πῶς νὰ τὸν ἀφήσω;
 τόσον ἰδρωτὰ ἔχουσα νὰ τὸν παιδαγωγῆσω,

(I) πηγαίνει.

Καὶ δύνamai χωρὶς αὐτὸν νὰ φύγω; πῶς νὰ κάμω;
 ὄχι ἐγὼ, πάλιν λοιπὸν εἰς τὸν ναὸν ἄς δράμω,
 εἰς τὸν θυμὸν τὸν δίκαιον αὐτῆ τῆ βασιλέως
 ἤδη ἄς παρῆσιασθῶ τρέχων ἐκεῖ ὄρομαῖος,
 νὰ συμπεριληφθῶ κ' ἐγὼ εἰς ὅλας τὰς αἰτίας,
 εἰς τῆ Λυκίδα τῆ ἐμῆ ὅλας τὰς ἀτοπίας.
 ἄς λάβω ἐκ τῆς θλίψεως τὸ τραῦμα τῆ θανάτου,
 μὰ ἄς τὸ λάβω πᾶν αὐτὸ κ' ἐγὼ ἐκεῖ κοντᾶτου.

Εἶμαι ὡς ἕνας πῆ δὲν γνωρίζει
 εἰς ποῖον πέλαγος ἀρμενίζει.
 καὶ εἰς περίεασιν ναυαγίη
 πηδῶ εἰς θάλασσαν ἐκ τῆ πλοῖα,
 μὲ τὸ κολύμβημα γῆν γυρθεύει,
 καὶ μὲ τὸν θάνατον συμπαλεύει.
 ξύλον εἰς ἔρεισμα ἐκρατῆσε,
 φέγγος ἀέρος τὸν ὠδηγῆσεν,
 ἀλλὰ τὸ ξύλον τὸν φεύγει τῶρα,
 χάνει τὸ ἄστρον ἐν ἄλλῃ ὥρα.
 καὶ ἀφ' ἧ πλέον ἐλπίς δὲν μείνη,
 νὰ καὶ τὸ κῆμα τὸν καταπίνει.

Εἰς τὰς ἐφεξῆς σκηνὰς προτίθεται εἰς κοινὴν θέαν ἡ ἐξωτερικὴ
 κατασκευὴ τῆς οἰκοδομῆς τοῦ μεγάρου τοῦ τῶν Ολυμπίου

Διός, ἐξ οὗ καταβαίνουσιν οἱ ἐν αὐτῷ διὰ μιᾶς παμμεγέθους, καὶ κατὰ πάντα μεγαλοπρεποῦς σιάλλας διηρημένης εἰς διάφορα χωρίσματα. ἔμπροσθεν τοῦ ναοῦ εἶναι μία ἀνοικτὴ καὶ πλατυτάτη αὐλὴ, καὶ ἐν μέσῳ αὐτῆς βωμὸς μὲ πῦρ ἀναμμένον, εἰς τὰ περίξ αὐτῆς δάσος τῶν ἱερῶν δένδρων ἀγριελαίων, ἐξ ὧν ἐγίνοντο οἱ διὰ τοὺς νικητὰς τῶν ἀγῶνων σέφανοι.

Σ Κ Η Ν Η' ς'.

Ἐν τῇ παρουσίᾳ σκηνῆ ἑμραίνεται ὁ Κλεισθένης καταβαίνων ἀπὸ τοῦ ναοῦ, οὗ τινος προπορεύονται λαὸς πολυάριθμος, οἱ σωματοφύλακές του, ὁ Λυκίδας μὲ φορέματα λευκὰ ἐνδεδυμένος, καὶ ἔχων ἐπὶ κεφαλῆς σέφανον ἐξ ἀνδίων, ὁ Ἀλκάνδρος μεταξὺ τῶν λοιπῶν, καὶ χορὸς τῶν ἱερέων, ἐξ ὧν τινες ἐπιφέρουσιν ἐπὶ δίσκων χρυσῶν τὰ ἐντελεστικά τῆς θυσίας σπεύη καὶ ὄργανα, ὁδὲ χορὸς διηρημένος εἰς δύο μέρη, ψάλλει τὴν ἐφεξῆς ᾠδὴν.

Χορὸς. Τὰ πύρινά σε βέλη, ἄπερ εἰσὶν ἐν Φρίκῃ,
γένει θνητῶν δειλαίῳ ἀθρόα καταδίκη,
ἀπόπεμψον, φεῦ ἔνθεν, ὦ πάτερ ἀθανάτων
ἀπέλασον, φεῦ τᾶυτα, ὦ σὺ θεὲ ἀνάκτων.

μέγ. τῆ χορῆ. Τῆ ἀσεβῆς τὸ αἷμα παφλάζον ἐκρεέτω,
Καπνῆ θρώσκοντος γνόφον εἴσω ναῖ ἰέτω,
καὶ γάρ ὁ μανιώδης ἔθνηκεν ἀλγηδόνα
Ζεῦ ὕψιστε ὑβρίσας εἰς ζῶσάν σε εἰκόνα.

Χορὸς. Τὰ πύρινάσου βέλη, ἄπερ εἰσὶν ἐν Φρίκη
 γένει θνητῶν δειλαίῳ ἀθρόα καταδίκη,
 ἀπόπεμψον Φεῦ, ἔνθεν ὦ πάτερ ἀθανάτων.
 ἀπέλασον Φεῦ, ταῦτα ὦ σὺ θεὲ ἀνάκτων.

Μέρος τῆ χορῆ. Λήθης τῆς ὠχειώσης διασατῶν ὑδάτων
 αὐτίκα διαπλεύσει πέραν χθονὸς τερμάτων,
 ἀλλ' ὃ τολμήσας ἔφθη δεινὸν ὁ παλαμναῖος,
 ἀλλ' ὃ ἡμᾶς κατέσχε συνεκκομίζων δέος.

Κλ. ὦ νέε ἀθλιωτατε ἰδὲ πλησιεσάτη
 τῶν δυσυχῶν σε ἡμερῶν ἢ ὥρα ἢ ἐσχάτη,
 εἰς τόσον οἶκτον (καὶ ὁ Ζεὺς σφοδρῶς γὰρ μὲ παι-
 δεύση
 ἂν εἰς τὰ ὅσα σὲ εἶπῶ δὲν θέλω ἀληθεύσει)
 εἰς τόσον οἶκτον μὲ κινεῖς, εἰς τόσον σὲ λυπῆμαι,
 ὡσε ὑπὸ τῆς θλίψεως σὲ (λέπω καὶ αἰδέμαι.
 εἶθε γὰρ ἦτον δυνατὸν τὸ σφάλμασσο γὰρ κρύψω,
 μὰ εἰς τοὺς νόμους τέκνονμοι, πρέπει γὰρ ὑπο
 κύψω.

Φύλαξ χωρὶς προφάσεως ἐγὼ εἶμαι ὁ μόνος
 εἰς ὅσα ἔχει δίκαια ὁ ἔδικός με θρόνος.
 ἄλλος αὐτὰ ἀκήρατα τὰ ἔδωκ' εἰς ἐμένα,
 λοιπὸν ὀφείλω τὰ αὐτὰ μὴ παραβεβλημμένα.

ἢ ἂν καὶ παρεβλέφθησαν, κἄν νὰ τὰ ἐκδικήσω,
καὶ ἔτῳς εἰς τὸν μετ' ἐμὲ σῶα νὰ τὰ ἀφήσω.
ἄφευκτον, ἂν καὶ λυπηρὸν χρέος τῶν βασιλέων,
νὰ εἶναι μὲν οἰκτιζμονες, πλὴν ὅχ' ὑπὲρ τὸ δέον.
ὄφεν ἂν σὲ ἔμεινε τί νὰ ἐπιθυμήσης,
ἐκτὸς τῆς μόνης σε ζωῆς, τῶρα νὰ τὸ ζητήσης,
καὶ σὲ ὀμνύω πῶς εὐθύς μὲ ἄκραν προθυμίαν
θὰ δώσω εἰς τὸν πόθον σε ἐκπλήρωσιν τελείαν.
τέκνον, τὸ ὅ, τι ἀγαπᾶς λέγε, καὶ θέλει γίνῃ,
ἢ ὕσερον τῆς ὀφθαλμῶν σφάλισε ἐν εἰρήνῃ.

Λυ. Πάτερ, (ὅτι οἱ λόγοι σε εἶναι πατρὸς Φιλῆντος,
ὅχι κριτῆ καὶ ἀνακτος δικαίως τιμωρῆντος)
ἀνάξιος ἀφέσεως πῶς εἶμαι τὸ γνωρίζω.
δὲν τὴν ποθῶ δὲ τὴν ζωὴν, ἀλλ' ἔτε τὴν ἐλπίζω.
τὰ σφάλματα τὰς θλίψεις με ἐν ὄσῳ συλλογῆμαι
ὄχι αὐτὸν τὸν θάνατον, μὰ τὴν ζωὴν φοβῆμαι.
ἐν μόνον μὲ ἀπέμεινε εἰς τὸ νὰ ἰκετεύσω,
ἄπαξ τὸν φίλον νὰ ἰδῶ πρὸ τῆ νὰ ἀποπνεύσω.
καθ' ὅτι δὲν ἠμπόρουν αὐτὸς νὰ ἀποθάνῃ,
χάρις ἐσχάτη εἰς ἐμὲ αὐτὴ ἢ μόνη φθάνει.
τὸν φίλον νὰ ἀγκαλιθῶ, ἄπαξ νὰ τὸν λαλήσω,
καὶ παραχρῆμα εὐθυμος τότε νὰ τελευτήσω.

Κλ. Τώρα νὰ γένην ὡς ποθεῖς αὐτὰ τὰ τελευταῖα.

ὦ Φύλακες ὀγλύγωρα ἐδὼ τὸν Μεγακλέα. (1)
 Ἄλ. Αὐθέντα. ἐσὺ ἔκλαυσες! τί οἶκτος ὑπερβίβλων
 φέρει εἰς τὴν καρδίαν σε πόνον πολλὰ μέγαν;

Ἐνταῦθα γίνεται ῥάσις, σιωπὴ βαθεῖα πάντων, καὶ κοινὴ κατῆ
 φεια. μετ' ὀλίγην δὲ ὥραν ἐπιστρέφουσιν οἱ στρατιῶται
 ἔχοντες τὸν Μεγακλῆ ἐν μέσῳ αὐτῶν βασιζόμενον, καὶ
 τὸν φέρουσι πλησίον τοῦ Λυκίδα.

Σ Κ Η Ν Η Ζ'.

Λυκίδα, Μεγακλῆς, Κλεισθένης, καὶ
 Ἄλκανδρος.

Λυ. Ἄχ! ἔλα ἔνδειγμα λαμπρὸν τῆς ἀληθοῦς Φίλιας,
 Μεγακλῆ, ἔλα Μεγακλῆ κέντρον με τῆς καρδίας.

Με. Αἶ, καίμενε πρέντζιπε, με ποταπὴν καρδίαν
 νὰ εἴ εὐρῶ εἰς κατάσασιν τοιαύτην παναθλίαν! . . .

Λυ. Βλέπω πῶς ἔχεις τὴν ζωὴν φθάνει αὐτὸ καὶ μόνον
 Νὰ φέρῃ εἰς ἐμέ γλυκὺν τὸν τῆ θανάτου πόνον.

Με. Καὶ τί τὴν θέλω τὴν ζωὴν τὴν ἀνωφελεστάτην,
 ἂν εἴ αὐτὴν ἀντὶ τῆς σῆς προσφέρω, πλὴν εἰς
 μάτην;

(1) ῥέλλει τοὺς σωματορύλακας νὰ τὸν φέρουν.

ἀλλ' εἰς τὸν ἄδην πρὸ ἐμῆ πολὺ πῶς θὰ προλάβῃς
 Λυκίδα, τῆτο παντελῶς νὰ μὴ τὸ ὑπολάβῃς.
 μετὰ μικρὸν Φίλαι σκιαὶ ἅμα συνηνωμένοι,
 πορθμὸν τὸν Ἀχερῆσιον θέλομεν διαβαῖν.

Λυ. ὦ, τρεπνοτήτων τῶν ἐμῶν, καὶ ταλαιπωρημάτων,
 γλυκίτατε συγκοινωνέ μέχρι καὶ τῶν ἐσχάτων.
 ὅσον ἢ μοῖρα ἔφθελεν ὀμίψυχοι ἐζῶμεν,
 μὰ πλεον εἶναι ἄφρευκτον, θὲ ν' ἀποχωριδῶμεν,
 καὶ ἐπειδὴ μᾶς ἔδωκαν καιρὸν ἀδείας τῶρα
 εἶνας τὸν ἄλλον νὰ ἰδῇ ἐν τῇ ἐσχάτῃ ὥρᾳ,
 τὴν δεξιάν σου τὴν πιστὴν δός μοι, κοντᾶ μὲς ἄσθ
 τῆς τελευταίας λόγος μὲ προσέχων ἀκροάσθ.
 ἦτε σὲ τὸ παρακαλῶ ἢ σὲ τὸ παραγγέλλω,
 ζῆσαι, τῆτο ἐξ ἅπαντος τῆτο ἐγὼ τὸ θέλω.
 Φίλε εὐσπλαγχνικώτατε, δὲν θέλεις συγχωρήσθ
 τῆς νεκρικός μὲ ἰφθαλμὸς ἄλλος νὰ τῆς ἐγγίσθ,
 μὲ μόνον τὸ χεράκισου ἐσὺ νὰ τῆς σφαλίσθ
 καὶ πάποτε ἐν ὕψω ζῆς νὰ μὴ μὲ ἀλησμοιήσθ,
 ἀφ' ἀποθάνω, γύρῃσαι εἰς Κρήτην ἐν τῷ ἅμα
 νὰ εὖρῃς τὸν πατέρα μὲ . . . ὦ πάτερ, οἶον δρᾶμα.
 ἔχεις ν' ἀκούσθς ἄθλιε! ὅταν πληγὴν ἀγρίαν,
 ἀπροσδοκῆτως θὰ δεχθῆς μέσα εἰς τὴν καρδίαν!)
 ἄχ, Μεγακλή παρακαλῶ, ἔταν τὸν διηγῆσαι
 τὴν ἰσορίαν πὶν πικρὰν, προσεκτικὸς νὰ εἶσαι

εὰ βιάσανά με τὰ σκληρὰ νὰ τῶ τὰ μετριάσῃς,
 τὸν τεθλιμμένον γέροντα ἐπεὶ ὁπόταν φθάσῃς
 ἐσὺ νὰ παρασέκεσαι, ἐσὺ ὡς βακτηρία
 νὰ εἶσαι εἰς τὸ γῆρας του ἐσὺ παραμυθία.
 εἰς μόνην τὴν ἀγάπην σε δι' ὅλη τὸν ἀφίνω,
 καὶ αὐτ' ἐμῆ ἐν ὅσῳ ζῆ ἐγὼ σοὶ τὸν συσήνω.
 ἂν κλαίῃ καὶ ὀδύρεται κοντᾶτου νὰ καθίζῃς,
 τὰ φλογεράτου δάκρυα ἐσὺ νὰ τὰ σφραγγίζῃς.
 ἂν τὸν Λυκίδαυ τε ζητῆ μὲ κοπετὸν μέγαλον,
 πρόσφερέ ἐσὺ τὸν Μεγακλῆ κατ' ὁμόντου ἄλλον.

Με. Σιώπα, φθάνει, μ' ἔκαμες καὶ τώρα ἀποθάνω.

Κλ. Δὲν ἠμπορῶ ὦ Ἀλκανδρε, πλέον νὰ ὑπομένω.

Κοίταξαι, παρατήρησαι τί ὄψεις ὅπῃ ἔχην,
 τί δάκρυα πικρότατα καὶ ἐκ τῶν δύο τρέχην;
 πῶς συναναγαλίζονται, σενάζην ἐκ καρδίας
 μὲ ἔσχατα φιλήματα πικρᾶς ἀπελπισίας;
 ὦ ἀνθρωπότης δυσυχής!

Ἀλ. ὅμως αὐθέντα τώρα,
 ἔφθασε ἢ σχεδὸν περὶ ἢ τῆς θυσίας, ὦρα.

Κλ. Ἀλήθεια οἱ ἱερεῖς προσέλθετε πλησίον,
 ἢ τῆτον πιάσετε εὐθύς, ὡς μόνον ἱερεῖον,
 τὸν ἄλλον φύλακες ἐσεῖς, ὀγλύγωρα ἐλάτε
 ἐκ τῆ ἀθλίῃς φίλῃς, μὲ βίαν ἀποσπᾶτε. (1)

(1) Ἐν τῷ ἄμκ τοὺς χωρίζουν οἱ ἱερεῖς ἢ οἱ στρατιῶται.

Με. ᾧ βάρβαροι ᾧ τύραννοι, μὲ τί ἀπαξερπίαν,
ἔλκετε ἐκτῷ εἴδους μιν, αὐτὴν μιν τὴν καρδίαν;

Λυ. ᾧ φίλεμιν γλυκύτατε...}

Με. ᾧ πρέντζιπέ μιν φίλτατε...} ἄθλιον μὲ ἀφίνεις; ..(1)

Χορός Τὰ πύρινά σε βέλη, ἅπερ εἰσὶν ἐν Φρίκῃ,
γένει Διητῶν δελαίῳ, ὁθρόα καταδίκη,
ἀπόπεμψον Φεῦ ἔνθεν, ᾧ πάτερ ἀθανάτων,
ἀπέλασον Φεῦ ταῦτα, ᾧ Ζεῦ Δεὲ ἀνάκτων.

Καθ' ἣν ὥραν ψάλλει ὁ χορὸς τὴν ᾠδὴν, ὁ Λυκίῳ πηγαίνει νόμον
πύρινά κατὰ τοῦ βαμοῦ πλησίον τοῦ ἱερέως, ἐν τούτοις
προσέρεται εἰς τὸν βασιλέα ἐπὶ δίσκου παρ' ἐνὸς τῶν ὑπη-
ρετῶν τοῦ ναοῦ ὁ ἱεὺς πέλεκυς, ὃν ὁ βασιλεὺς λαβὼν ἐγ-
χειρίζει εἰς τὸν ἱερέα ψάλλον τοὺς ἐφεξῆς στίχους, τοὺς
ὁποίους ἀκολουθοῦσι διάφορα μουσικὰ ὄργανα συναποτελοῦν-
τα μίαν συμφωνίαν βαρβαρίαν.

Κλ. ᾧ Ζεῦ τῶν ἀνθρώπων πάτερ καὶ θεῶν τῶν ἀοιδῶν,
παίτα σθένων ὑψημέδων, τρόπων ἔκδικε δολίων.
ἔτινος νεύματι μόνῳ, ὅ, τε ἕρανος κτεῖται,
γαῖα τε ἅμα θαλάττη, ἢ τὰ ἐν αὐτοῖς τηρεῖται
ἔτινος πλῆρες τὸ σῆμα, ἔ ἀπὸ χειρὸς εἰρείας
κρέμαται ἢ εἰμαρμένη, τῆς καθ' ἕκαστον αἰτίας,

(1) Βλέποντες μακρόθεν ὁ ἕνας τὸν ἄλλον.

καὶ ἐκβάσεως ἐκάσῃς, ἄλυσις ἑναρμονία,
 εὐχομένων ἐπαΐων, πρόσδεξαι ἐν εὐμενεΐᾳ,
 ἰλασμῶ θυσίαν τήνδε, ἱεζῶς εὐτρεπισμένην,
 σοὶ ἐν τελετῇ πανδήμῳ, ἤδη ἐπισφαττομένην.
 τὸς ἐκλάμποντας δὲ αὐτῇ, ἐν χειρίσιν ἀνωτάτῳ,
 κεραιυὸς θανατηφόρος, ἀποσβέσασα ζυσάτω. (1)

Σ Κ Η Ν Η' Η'.

Ἀργήνη, Κλεισθένης, Μεγακλῆς, ἔ
 Λυκίδας.

Ἀρ. Στάσῃς εἰσῃς, ὦ βασιλεῦ ὦ ἱερεῖς σαθῆτε.

Κλ. ὦ μανιωῶδες τόλμημα! τί ἔργον ἐκτελεῖται,
 καὶ σὺ παρθένη γίνεσαι διακοπῆς αἰτία;

Ἀρ. Μᾶλλον εὐάρεσον αὐτὸ τὸ κάμνω εἰς τὸν Δία,
 μίαν θυσίαν ἔφερα ἁθώαν ἐκουσίαν,
 ἔχει καὶ πόδον ἀκραιφνή, ἔχει καὶ καρτερίαν
 ἵνα ἀπιθάνῃ δι' αὐτὸν, τῆτο ἢ δέησις τῆς...

Κλ. Τίς εἶν' αὐτή;

(1) Ἐν ᾧ ὁ βασιλεὺς ἀπλώνει τὴν βέλη εἰς χεῖρας τοῦ ἱερέως
 τὸν πέλεκυν, ἵνα καὶ ἐν τῷ ἅμα θυσιάσῃ τὸν Λυκίδα, δια-
 κόπεται ἕκαστη ὑπὸ τῆς Ἀργήνης.

- Αρ. εἶμαι ἐγὼ
 Μ-. (ὦ Φρόνημα, ὦ Πίσις!) (1)
 Λυ. (ὦ καταισχύνη εἰς ἐμὲ)
 Κλ. δὲν τὸ ἰξεύεις ὁμως
 ὅτι ἀντι τῆ ἄξενος δὲν συγχωρεῖ ὁ νόμος
 τὸ θῆλυ νὰ σφαγιαθῆ;
 Α'ρ. Πλὴν. δὲν ἀπαγορεύει,
 ὅποταν μὴ σύζυγος ἐνθέρμως ἰκετεύει,
 εἰς τόπον τῆ συζύγου τῆς νὰ τὴν δεχθῆ θυσίαν.
 τῆς τῆ Α'δμήτη Θεσσαλῆ ζωῆς τὴν σωτηρίαν (2)

(1) Καθ' ἑαυτ.

(2) εἶρηται μὲν παράτιμων συμβίαν Α'δμήτου εἶναι τὴν Α'λκῆ-
 ριν. Παλαίφατος δὲ σελ. 112. ἐκδόσ. τῆς Λεΐψιας 1772. γρά-
 φει οὕτω. φησὶν ὅτι παρὰ τῶν θυγατέρων τοῦ ὁ βασιλεὺς
 τῆς Γ'ωλκυῦ (λέγεται τὴν Λεχώνια, καίτοι εἰς τὴν Μαγ-
 νησίαν τῆς Θεσσαλίας) Πελίαν, ὣν μία ἢ Α'λκῆρις κατα-
 φεύγει εἰς τὰς Φεράς, (λέγονται τὴν Βελεστίνος καὶ ἅγιος
 Γεώργιος εἰς τὴν Φθιωτίδα τῆς Θεσσαλίας) πρὸς τὸν βα-
 σιλέα Α'δμητον ἀνεψιούτης, καὶ καθεζομένην ἐπὶ τῆς ἐξίας,
 δὲν ἤθελε νὰ τὴν ἐκδώσῃ τῷ ἀδελφῷ τῆς Α'κασῶ αἰτοῦντι,
 ὅστις συναγαγὼν στρατεύματα ἐπολιόρκει καὶ ἐπυρπόλει τὰ
 πέριξ. Εὐγαίνωντος ὁ Α'δμητος νυκτὸς μέτινας ταξίαρ-
 χατοῦ πρὸς κατασκόπευσιν, ἐσυλλήφθη ζῶν, καὶ φοβερίζων-
 τας ὁ Α'κασῶς νὰ τὸν φορέσῃ, ἤκουσεν ἢ Α'λκῆρις ὅτι
 μέλλει νὰ θανατωθῆ ἐκείνος δι' αὐτὴν, ἐξῆλθε καὶ παρε-
 δόθη· ἀφίνει λοιπὸν τὸν Α'δμητον ὁ Α'κασῶς, καὶ τὴν συλ-
 λαμβάνει. ὅθεν γενναίως ἀπέθανεν ἢ Α'λκῆρις ὑπὲρ Α'δμητου.

ἡ σύζυγός τε Ἀλκίης κατώρθωσεν ἐκῆσα,
 καὶ ἔσωσε τὸν Ἀδμητον ὑπὲρ αὐτῆς Θανῶσα.
 καὶ τὸ παράδειγμα αὐτῆς ἐθέσπισεν ὡς δῆλον
 νὰ ἔχη τὴν ἰσχὺν αὐτὴν τὸ γυναικεῖον φύλον.

Κλ. Καὶ μὲ αὐτὸ τί ἔπεται πρὸς τί τὸ διηγείσαι;
 ἢ τῆς Λυκίδα τάχατε σύζυγος ἐσὺ εἶσαι;

Αρ. εἰς πίσωσιν τέττε αὐτῆ μοι εἶχε δῶση χεῖρα,
 καὶ ἔκτοτε ἐνέχειρον τὸν λόγον τε ἐπῆρα.

Κλ. Καὶ νὰ ἀκούω, Λυκῶρις αὐτὰ τὰ πεπλασμένα
 μοι φαίνεται τρατώτερος πῶς εἶμαι ἀπ' ἐσένα.
 μιὰ βοσκοπέλα ποταπὴ καὶ ἐξηυτελισμένη,
 μὲ ἕναν βρασιλόκαιδα ρητῶς νενυμφευμένη,
 πῶς...

Αρ. Ποταπὴ δὲν εἶμι ἐγὼ καὶ Λυκῶρις δὲν εἶμαι,
 Ἀργήνη ὀνομάζομαι τῆ γένους μου αἰ Φῆμαι,
 αἱ παλαιαίτη εὐκλείαι εἰς Κρήτην τὴν πατρίδα
 πῶς εἶναι περιβόητοι, εὐδῆλον τῷ Λυκίδα
 ὅς τὸ εἶπῃ, καὶ ὁ αὐτὸς ἔτι ὡς βεβαιώσῃ

οὕτω μὲν μυθεύεται. Ἡρακλῆ δὲ φέροντα τὰς ἵππους τοῦ
 Διομήδους ἐξένισεν Ἀδμητος, καὶ κλαίων τὴν δυστυχίαν
 τῆς Ἀλκίης, ἀνανακτεῖ ἐκείνος, πολεμεῖ τὸν Ἀκασον,
 τὸν νικᾷ, δίδει τὰ λάφυρα τῷ οὐκ εὖ στρατεύματι, καὶ τὴν
 Ἀλκίην τῷ Ἀδμήτῳ. Λέγεται οὖν ὡς ἐκτοῦ θαλάττου ἀν-
 τὴν ἐρρύσατε.

ἂν εἰς ἐμὲ ὑπόσχεσιν μεθ' ὄρκου εἶχε δώση.

Κλ. Λυκίδα, λέγε,

Λυ. (να̅ καιρὸς ποῦ ἢ ψευδολογία, εὐλόγως να̅ ὑποληφθῆ̅ οἶκτος ἢ εὐποιΐα.) (1)
δὲν λέγει τὴν ἀλήθειαν, ὄχι.

Α'ρ. πῶς ; τὸ ἀρνεῖσαι ;
βλέπω ἐδῶ ἀχάρισε, μὴ πλέον προσποιεῖσθαι,
καὶ ἂν ἐμὲ καμώνεσαι πῶς δὲν γνωρίζεις τώρα,
γίγισαι κἂν καὶ γνώρισαι τὰ ἐδικάσε δῶρα.
να̅ τὸ χρυσοῦν ἐγκόλπιον ὅπῃ μὲ εἶχες δώση,
κεινήν τὴν ὦραν τὴν κακὴν καθ' ἣν εἶχες ὁμώση
πῶς εἴμι ἐγὼ ἐξ ἅπαντος σύζυγος ἐδικήσε,
αἱ χεῖρες σε αἱ ἴδιαι κἂν τώρα ἐνθυμήσε
πῶς με αὐτὸ ἐσόλισαν τὸ ἄθλιόν με σῆθος.

Λυ. (ὄλο αὐτὸ ὡς ἔγινε τὸ λέγει φιλαλήθως! (1)

Α'ρ. Νᾶ, κοίταξέ το βασιλεῦ δέξαι τὴν ἱκεσίαν.

Κλ. συκώσετέτην ἀπ' ἐδῶ αὐτὴν τὴν φλυαρίαν. . . (2)

Α'ρ. ἄνθρωποι. . . φίλοι. . . ὄλαος. . . οἱ θεῖοι ὑπηρεταί. . .

ἔσεῖς οἱ δίκαιοι θεοὶ ἀκοίσατε ἰδέτε. . .

(ἂν εἶναι καὶ τινὸς θεοῦ ἐνταῦθα παρῆσθαι
ὅπου τοιαύτη γίνεται ἀνόσιος θυσία.)

(1) καθ' ἑαυτ.

(2) πρὸς τοὺς στρατιώτας οἱ τινες εὐθύς τὴν τραβοῦν μέ βίαν.

βρωῶ ἐνώπιον ὑμῶν, ἢ διαμαρτυροῦμαι,
 ἢ τῆ Λυκίδα σύζυγος πῶς εἶμαι τὸ ὀρεῖσθαι,
 καὶ ἢ ἀποθάνω ἀντ' αὐτῆ τὸ θελω ἐδὼ μέτα.
 μήτε ποσῶς... ἄχ, σύνδραμε, λυπήσῃς πρεντζι-
 πέσσῃ,
 τρέξαι εἰς τὸν πατέρα σε διὰ τὰ μεσιτεύσης.

Σ Κ Η Ν Η Θ'.

Ἀριστέα, Κλεισθένης, Ἀργήνη, Ἀλ-
 κανδρος καὶ Λυκίδας.

Ἀρ. Λύπης ἀξία εἶν' αὐτῇ πάτερ, τὰ μὲ πισεύσης.

Κλ. Μαζίστας θέλετε λοιπὸν ἢ ἐγὼ τὰ κατανήσω
 τὰ μὴν ἰξεύρω τί λαλῶ, καὶ τὰ παραφρονήσω;
 λάλει ἐσὺ, πλὴν σύντομα... (1)

Ἀρ. ἐγὼ δὲν εἶναι χρεῖα,
 οἱ μαργαρίζται δὲ αὐτοὶ ἄς λέγῃν παρξήσια (2)
 ἰδὲ ἂν εἰς τὴν Ἡλίδα αἱ νέαι συνηθίζῃν
 μὲ κόσμια παρόμοια τὰ σήθη τὰ σολίζῃν.

(1) πρὸς τὴν Ἀργήνην.

(2) Ἀπλώνει καὶ τὸν δείχνει τὸ ἐγκόλπιον.

Κλ. ὦ εἰς ἐμὲ! τί εἶν αὐτὸ ὅπῃ μοι ἐμφανίζεις; (1)
 τῆτο τὸ ἐγκολπίδιον, Ἀλκκανδρε τὸ γινώριζεις;

Α'λ. Ἄν τὸ γινώριζω; εἶν αὐτὸ, τελείως μὴ διασάσης
 μεθ' ἔ, ὅταν τὸν ἔξριψα ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης,
 τὸ νήπιόν σου ὁ υἱὸς εἶχε κεκοσμημένον.

τὸν τρυφερόντου τράχηλον πρᾶγμα σημαδεύμευσόν.

Κλ. Λυκίδα. (τρέμω, ὦχ Θεὲ!) Λυκίδα σύκω; γάσθ.
 ἔγινε τῆτο πρὸς αὐτὴν ἰδία δωρεά σου;

Λυ. Πλὴν ν' ἀποθάνη ἀντ' ἐμῆ δὲν πρέπει καὶ ἐκτέτυ,
 ἵτον κρυπτὴ ὑπόσχεσις σκοπῆ τινος τοιαυτῆ,
 τὴν ἔκβασιν δὲν ἔλαβεν ἀλλ' οὔτε δημοσίᾳ
 τῆ ὑμεναίῃς ἔγινε νόμιμος ἀγιστεία.

Κλ. Τὸ μόνον πῆ σὲ ἐρωτῶ θέλεις μὲ βεβαιώσῃ,
 ἂν τὸ ἐγκόλπιον αὐτὸ ἐστὶ τὴν εἶχες δώση.

Λυ. Ναλ.

Κλ. καὶ αὐτὸ πῶς ἔπεσεν εἰς ἐδικόν σου χερί;

Λυ. Ἀμύντας ὁ ἐμὸς τροφεὺς εἶχε μοι τὸ προσφέρειν.

Κλ. καὶ ὁ Ἀμύντας δὲ αὐτὸς πῆ διατρέβει τώρα;

Λυ. μαζί μου ἦτον καὶ αὐτὸς ἐδῶ αὐτῇ τῇ ὥρᾳ.

Κλ. αὐτὸν λοιπὸν, ὦ φύλακες. πρέπει νὰ τὸν εὐεῖτε

Α'ρ. Νὰ ἐπῆ μόνος ἔρχεται, καὶ τὰ ἔξακριβεῖτε.

(1) Τὸ βλεπεῖ καὶ παραύττειται.

Σ Κ Η Ν Η' Ι'.

Ἀ μύντας , Κλεισθένης , Ἀλκάνδρος ,
 Ἀργήνη , Ἀριστεά , Λυκίδας , ἔ
 Μεγακλῆς.

Ἀμ. Ἄχ Λυκίδα . . . (1)

Κλ. ἠσύχασαι εἶσα , ἢ ἀποκρίσα.

Ψεύματα μήπως ἢ εἰπήσ πρόσεχε , ἐνθυμήσασ
 πῶς τὸ ἐγκόλπιόν αὐτὸ εἰς χεῖρας σὺ μετῆλθεν ;

Ἀμ. χρόνος πέμπτος ἢ εἰκοστὸς μέχρι τῆ νῦν παρεῖλθεν

ἀφ' ἧ ἀγνώρισός τις χεῖρ μ' ἔδωκ' αὐτὸ τὸ δῶρον.

Κλ. ἢ τότε πῶ εἰσεν εἰς ;

Ἀμ. ἐπάνω τῶν συνόρων,

ὅπου Θωλὸς ὁ Ἀσωπὸς εἰς θάλασσαν εἰσβάλλει ,

ὅπου ἢ καῖται ἔγγιστα Κόρινθος ἡ μεγάλη.

Ἀλ. Φεῦ ! εἰς τὸ πρόσωπον αὐτὸ βλέπω τῇ ἀλη-

θεία (2)

εἶδος γνωστοῦ μοι ἠθικοῦ διάφορα σημεῖα !

ἐκεῖνος εἶναι βέβαια , ποσῶς δὲν ἀπατῶμαι

ἔχ , πρὸς τὸν βασιλέα μὲ ἔνοχος παριστῶμαι (3)

(1) ἀνοίγει τὰς χεῖρας νὰ τὸν ἐγκυκλιεθῇ.

(2) Βλέπει ἀτενῶς τὸν Ἀμύνταν.

(3) Γονατίζει ἔμπροσθεν τοῦ Κλεισθένους.

παράβλεψον ὦ βασιλεῦ, τὸν παλαιόν μου δόλον,
 γουγκιτιῶς θέλω εἰπῆ καταλεπτῶς τὸ ὄλον.

Κλ. Σύκκς ἢ λάλει.

Αλ. Εἰς βυθὸν θαλάσσης ἐπροσάχθη.

νὰ ἔμω τὸ παιδίον σκ ἐξ οἴκτου ἐβασάχθη.
 ἐκεῖ αὐτὸν ἀγνώρισον ἢ ξένον ὡς τὸν εἶδα
 τῷ ἔδωκα τὸ γήπιον, μὲ μοῖον τὴν ἐλπίδα,
 ὅτι εἰς μέρη μακρυνὰ ἔπεται νὰ πηγαίη,
 ἢ τὸ παιδίον μετ' αὐτῷ ἢ ζῆ ἢ ἀποθαίνει.

Κλ. Αἰμύτα, θέλω τὸ πρᾶχθᾶν νὰ τὸ ἐξηκριβώσω.

Αμ. Ἐγώ. . . (Φεῦ τί μυστέρον ἔχω νὰ φανερώσω!

Κλ. Λέγε, ὦ ἀσεβέσατε, λέγε, μὴ σιωπαίης,
 τί ἔχη με τὸ γήπιον; λάλει ἢ μὴ χλωμαίης.
 προδότηεις εἰς τὸ ἔγκλημα ἐκεῖνο τὸ ἀρχαῖον
 με τὴν τριαύτην σιωπὴν ἐν σφάλμα ἄλλο νέον.

Αμ. Πρὸ ὀφθαλμῶν σου βασιλεῦ, αὐτὸς εἶ' ὁ Λυκίδας
 ἐν τάξει πάλιν ἕσερεις τὰς τῆς ζωῆς ἐλπίδας.

Κλ. πῶς; ὁ Λυκίδας δὲ αὐτὸς ἐνταῦθα ἀνεφάνη
 Κρητῆς τῆ ἀνακτος υἱός, καθὼς δὲν σὲ λαιθάνει;

Αμ. ὁ ἀληθὴς αὐτῆ υἱός, μικρὸν ἀφ' ἧ ἰτέχθη,
 ἢ τὴν ζωὴν τε ἔξαφνε θάνατος δεδέχθη,
 τότε ἀμέσως καὶ ἐγὼ εἰς Κρήτην μεταβαίνων
 βλέπω τὸν βασιλέα μκ καταλελυτημένον.
 τὸ βρέφος οἶδω πρὸς αὐτὸν διὰ φιλοδωξίαν,

εὐθὺς εὕρισκει μὲ αὐτὸ πολλὴν κρηγορίαν.
μὲ ἐδικήν μιν συμβουλήν αὐτὸν διὰ τὸν θρόνον
τὸν ἀνατρέφει ὡς υἱὸν καὶ κληρονόμον μόνον

Κλ. ὦ οὐρανὲ! ὁ Φίλυθος αὐτὸς εἶν' ὁ υἱὸς μου! (1)

Ἄρι. ὦ εἰμαρμένη, καὶ θεοί, οἱ ἔφοροι τῆ κόσμου!

Λυ. Ἐγὼ υἱὸς σε;

Κλ. βέβαια ἐσὺ κ' ἢ Ἄριστέα,
δίδυμοι ἐγενήθητε ἐν ὧρα ἀπευκταία,
ἔδωκεν εἰς ἐμὲ χηρισμὸν τὸ ἐν Δελφοῖς μαντεῖον
πῶς πατροκτόνον θὰ γενῆ τὸ εογνὸν παιδίον,
νὰ τὰς προλάβω ὤρισεν αὐτὰς τὰς περιστάσεις,
καὶ νὰ σὲ ξίψω νήπιον ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης.

Λυ. Ἦτο μὲ ἔκαμε λοιπὸν μὲ φρίκην νὰ παγῶσω,
ὅταν τὴν χεῖρα ἤγειρα διὰ νὰ σὲ πληγώσω.

Κλ. Τώρα κ' ἐγὼ κατάλαβα τὴν ἄκρην εὐσπλαγχνίαν
ὅπῃ ἐν ᾧ σὲ ἔβλεπα εἶχα εἰς τὴν καρδίαν.

Ἄμ. Πάτερ εὐδαίμων!

Ἄλ. βέβαια σήμερον θὰ ἰσχύσης
πολλοὺς ἀνθρώπους ἐν ταύτῳ νὰ τῆς χαροποιήσης.

Κλ. Μάλιστα τὸ ἐπιθυμῶ καὶ ἤθελα νὰ γίνῃ
εἰς τὸν υἱὸν μου Φίλυθον σύζυγος ἡ Ἀργήνη.
ὡσαύτως ἤθελα ἐγὼ ὅτι κ' ἡ Ἄριστέα

(1) Τὸν θέλλει εἰς τὰς ἀγκάλας του.

νὰ λάβῃ διὰ σύζυγον αὐτὸν τὸν Μεγακλέα.

μὰ ὁ υἱὸς μου Φίλυθος εἶν' ἐνοχος θανάτου.

Με. υἱὸς σε ὧν ἐξήλειψεν ὅλα τὰ σφάλματά του.

Κλ. ἄπαγε! εἰς τὸ αἷμά μου δὲν δίδει ἐν ἀδείᾳ
ὡς ἴδιον προνόμιον ἢ ἀθεμιτηγία.

ἐδὼ προσήκει ἐνδειξίς τῆς μεγαλοψυχίας,
ἢ μοναχὸν παράδειγμα τοιαύτης ἀθηνείας
εἰς τῆς ζωῆς τὰ ἔσχατα τῶρα ἐγὼ νὰ γίνω;
μὴ γένοιτο τοιῦτόν τι ποτὲ νὰ ὑπομείνω,
μὴ τε ὁ κόσμος δι' ἐμὲ τὰ αἰσχίστα νὰ μάθῃ.

ἔσεῖς ναοῦ διάκονοι ἢ ὧρα παρετάθη,
ἐν τάχει παρὰ τῷ βωμῷ ὅλοι παρασαθῆτε,
τὸ ἱερὸν πῦρ ἄψατε καὶ ἀναζωπυρεῖτε.

ἡμεῖς ἔλ' ἀπόθανε εἰς τὸν βωμὸν ἐπάνω,
καὶ ἐν τῷ ἅμα μετὰ σὲ καὶ ἐγὼ θὲν ἢ ἀποθάνω.

Α'μ. (Τί ἄσπλαγχτος εἶναι αὐτὴ σκληρὰ δικαιοσύνη!)(1)

Α'λ. (Τί ἀρετῆς βαρβαρικῆς διήγημα θὰ γίνῃ!)

Με. Αὐθέντα μου, εἰς τὸ ἐξῆς πρέπει νὰ ἡσυχάσης,(1)

δὲν ἠμπορεῖς πλέον ἐσὺ νὰ τὸν καταδικάσῃς.

εἶσαι τῷ ὄντι βασιλεὺς εἰς τὴν Σικυωνίαν,

ὄχι καὶ ἐξουσιαστὴς ἐδὼ εἰς Ὀλυμπίαν.

παρῆλθεν ἐτελείωσεν ἡ σήμερον ἡμέρα

εἰς ἣν ἐκλέχθη πρόεδρος ἔφθασεν ἡ ἐσπέρα.

ὁ πταίσης ἐκ τῆς τῆ λαῶ ἤρτηται δικασίας.

(1) Καθ' ἑαυτ.

Κλ. Ἀς εἰσακέσω τὸ λοιπὸν, ψήφους τὰς δημοσίας.
 ὑπὲρ τῆ καταδίκης δὲ οὐδὲν ἰκετεύω,
 οὔτε προσάσω παντελῶς ἀλλ' ἕτε συμβαλεύω.

Χρὸς ἱερέων καὶ ἅπας ὁ λαὸς.

Ζήτω ὁ κατεγνωσμένος υἱός, Ζήτω,
 μήτοι τὸν ἀνείτιον πατέρα Φρίκη
 κοινὸν τιμωριῶν δεινῶς ποιήσῃ,
 αἷς αὐτὸς ὑπέβαλε ὃν πατραλοίαν.

μήτε τὴν ἡμέραν δὲ ταύτην ποιήτω
 ἀποφράδα ἀπεικτὴν ἢ καταδίκη.
 ἕτε πτοίας ἔνοια οὐμὴ θροήσῃ
 τὴν παρῶταν ἱερὰν δεσμοθεσίαν.

ἢ ἕτως, Ἑλλησι.

ἱερεῖς, καὶ ὁ λοιπὸς Ἑλληνικὸς λαός.

εὐροφή

Βασιλῆος πατῆρ, ἅκεα συγνῶν
 σοναχῶν λεύσων, εἴης χαλεπῆς
 ἕνεκ' ἀτασθαλίας, αἷα ὄλβιος
 Ζεὺς σε γενέθλιος ὀρεθῶι
 Η

τελέσας ἄτερ ἄτης
 τὸ πυθόχρησον ἔημα
 ψῆφον λεῶς ἀνειτὶ ἐς βίοτόν σοι
 ἀπήμαντον μολεῖν,
 ἐξ ἐσθλῶν συμφορῶν
 ἄρησεν, ἄρησεν.

ἀντισηρόφῃ.

Πέδον Ἡλεῖον, ζάθειον τ' ἄλσος
 ἱερὸν Φύτευμα Ηρακλέες,
 ἐξῆ ὑφαίνετ' ἐλαιόπλεκτον γέρας
 ἀγλαὸν εὐχος ἀέθλοισι,
 σὲ ἤμαρ Φόνιον ἐ
 χρανεῖ, ὄνειδος πατρὶ,
 μηδ' αἰτίῳ ἄτης. παῖδα σαῶσαι
 θεός γὰρ βούλεται.
 ζώης ἔν ᾧ τέκνον,
 ἰκνῆμαι, ἰκνῆμαι.

ἐπωδός.

Θέμις σώτειρα Θέμις.
 ἄπερ πινωταῖς κεκαθμένα
 Ζηνὶ πάρεδρος εἰβουλίαίς,

τὰν πολὺχον θυγάτρα
 δωμάτων ἀπ' Ὀλυμπίων
 ἐπι γὰρ Δίκαν ἐφίης.
 ἀμέξαν τανδ' ἐξαύσαι
 ἄκλυτον, ἄκλυτον,
 οὐδ' ἀμοιβὴν ἀμπλακίης
 παθὸς ἰοῖο γενναῖον
 τοκῆα τίσαι μεθεῖσα
 σὺν ὑμενναίοις Φονίοις.
 πατὰ γὰρ σφ' ἔκπαιεν Ἔρως,
 διὰ τ' ἐσχίσσε Δίκα.
 μὴ, πότνια, μὴ μ' ὀρμάσης
 φόνος κηλῖσι μιαίνειν βωμῆς,
 ἔριν δὲ κείναι.
 διὰ πάσης θνατοῖς
 συμφορᾶς ἴεσα.
 μὴ δῆτα θαλάμων
 ἀμειψαίμαν τλάμων
 ἀπότραπον αἶδαν.
 ὦμοι ἀχέων λυγρῶν,
 ὦμοι τῶν ἀμερίων
 ὧν δῶκεν ἀμπνοάν
 Δίκα, ἂν σεβίζω.
 ἔορτὰ δ' ἐσσεῖται σεμνὰ

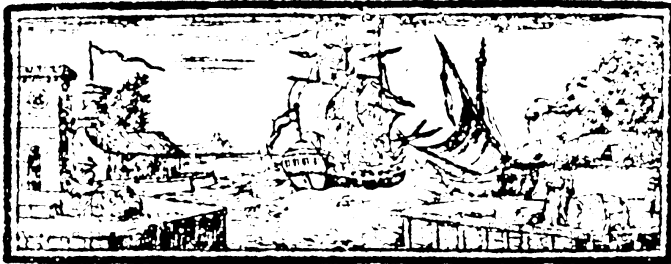
πᾶν δαίμων ἀλάσῳρ
 τεῦχεν αἰανῆ
 λεύκτροις δολίοις,
 ἐσίῃ δέμοι Φρεοσί
 ἄσπετον τάεβος,
 ταεραγμός τ' αἰπός,
 πάνδυτα θέσμι εἰσῆλε
 διάδοχος τ' ἐωλῆς
 δύσποτμος αἴσα.
 ὑπὸ γὰρ χάεματι πῆμα,
 καὶ συμφοραῖς εὐποτμῆ
 ἔσκει πολλάκι θνατοῖσι.
 τὸν γε μὰν δυσμενεῖ πείρα
 χαμαὶ πιτνῆντα δολίως
 ὀρθοῖ νόμοισιν ἐοῖσι.
 Θίμις σῶτερα Θέμις.

Η΄
Β Ο Σ Κ Ο Π Ο Υ Τ Λ Α
Τ Ω Ν
Α Ξ Λ Π Ε Ω Ν. (*)

(*) Αΰλπεα ονομάζονται τὰ ὄρη ὅπῃ διαχωρίζου τὴν
Γαλλίαν ἀπὸ τὴν Ἰταλίαν.

„Ο Πολίτης Μαρμυριεύς περιφθιμὸς τῷ παρόντι
 αἰῶνος φιλόσοφος, ἀφ' οὗ ἐκόσμησεν ἐκ νεότητος
 ὡς πρῶτον μέλος τὴν ἀκαδημίαν τῆς Γαλλίας πατρι-
 δόστῃ, ἐπέχθη καὶ ἐξομνηκοντήτης μέλος τῆς τῶν
 γερόντων βουλῆς τῶδε τῷ ἔτει. ἐν ταῖς εἰσερχομέναις εἰς
 τὸ σεπτὸν αὐτὸ τάγμα, μεταξύ ἄλλων ἀριστῶν γιω-
 μῶν, εἶπε καὶ ταύτην. Οἱ ΓΕΡΟΝΤΕΣ ΤΗΣ ΠΑΤΡΙ-
 ΔΟΣ ἘΡΩΣ ἘΜΦΩΛΕΥΕΙ ΕἰΣ ΤΗΝ ΚΑΔΙ-
 ΑΝ, ΚΑΙ Ἡ ΚΑΡΔΙΑ ΔΕΝ ΓΗΡΑΣΚΕΙ ΠΟΤΕ.

Τοιαύτη ἀιδρὸς ποίημα εἶται ἡ Ἰωνικὴ διήγησις αὐτῆς,
 ἐν ᾗ ὡς ἔσπερον εἰσιζέται ἡ γυναικίᾳ σωφροσύνη,
 ὅθεν καὶ μετεφράσθη εἰς τὴν ἡμετέραν ἀπλῆν διάλεκτον.

Εἰς τὰ ὄρη τῆς Σαβόγιας μεταξὺ τῆς Βριανσόν,
καὶ τῆς πόλεως Μοδένης ἀμαξίαι δρόμος ὤν,
Εἶναι μία ἐρημαῖα πλησιόχωρος κοιλὰς,
πῶ πλημμύρας πάντα ἔχει τῶν ὑδάτων καὶ πολλὰς.
Καὶ ἡ θεὰ τῆς ἐμπνέει εἰς διαβάτας τῆς ὁδοῦ,
μῖαν γλυκεῖαν μελαγχολίαν, ἢ περιγεραφὴ ἰδῶ.
Εἰς ἀμφιθεάτρει σχῆμα λόφοι τρεῖς ἀμφιῤῥεπέεις,
ἀνεγείρονται ἐκεῖθε κάθε μιᾶς περικοπῆς.
Σπήλαια διεσπαρμένα ἢ καλύβαις τῶν βοσκῶν,
χειμαῆροι ὅπῃ προῤῥέεν με μερμηρητὸν γλυκόν.
θάλλουσι φυτὰ σποράδην ἢ ἄλλα δένδρ' ἀειθαλῆς,
τῆς ἀγροικῆς ἐρημίας αὐτὰ εἶναι ἡ σολή.
Ἡ μαρκέζα τῆ Φονρόζα με τὸν σύζυγον αὐτῆς,
ἔρχονταν εἰς Ἰταλίαν ἐκ τῆς Φραντζας τῆς γνωστῆς

Ἐπειδὴ δὲ τῆς Ἀμάξης ἐτζακίωθη ὁ τροχός,
 Κατοικία ἐχρειαάθη ἰὰ ζητήσαν προσεχῶς.
 Ἐἶχε κλῆνη ἡ ἡμέρα καὶ ὁ ἥλιος αὐτός,
 Καὶ λοιπὸν ἐπαπηλεῖτο ἡ μνητάδα τῆς ἰουκτός.
 Προχαρῶν εἰς ταῖς καλίβαις τῆ βενῆ καὶ καδ' ἰδὸν
 εἶα ποιμνιον προβάτων ἀνταμῶ κν αωρηθὸν,
 Ἀπὸ μίαν βοσκοπέλαν ὄδηγέμενον ἐκεῖ,
 πῆ ἀπ' τὸ γλυκιτῆς ὕφος ἔμειναν ἐκσατικοί.
 Πιλησιάζουσιν ἀκομι καὶ ἀκένν μίαν φωνήν,
 ὑπερβαίνει τῶν Σειρηήων τὴν μυθώδη ἠδοίην.
 Στα παραπονέματά της καὶ εἰς θελκτικὰς φθορὰς,
 ὡς κ' ἠχῶ ἀντιλαλῆσε μετα πάσης τῆς χαρᾶς

Τὸ Τραγῆδι τῆς βοσκοπέλας.

„Καθὼ, ὅταν τὸ βράδυ
 Ὁ ἥλιος Βασιλεύῃ
 Σχεδὸν, καὶ εἰς τὸν ἄδη
 Αὐγάξει, καὶ πυρσεύει
 μὲ ἕνα φῶς γλυκύ.
 „Οὕτω καὶ εἰς τὸ τέρμα
 τῆ θλιβερῆ σαδίᾳ
 Παραμικρὸν τι σπέρμα
 Ζητεῖ μεθ' ἀρμοδίᾳ

Τρόπος νά φθᾶς' ἐκεῖ,
 ὅπως ἀπηυδ' ἰμένη
 ἐκ τῆς πολυπαθείας,
 Καὶ ἡ ψυχὴ πηγαίνει
 εἰς τῆς Ἀθανασίας
 τὴν καθάρην πηγὴν.
 „Πλὴν Φεῦ τί δυσυχία;
 τὸ τέρμα εἶναι πόρρω,
 Καὶ ἡ ζωὴ Βραχεῖα
 ἔχει ὀλίγον ὄρο
 καὶ λύεται εἰς γῆν.

Λέγσασα αὐτὰς τὰς λόγους ἐμακρύνθη ἡ βοσκοὺς
 ἔχουσα πρὸς τῆτοι: κάτω τὸ κεφάλι νενευκός.
 Ἦ' περπατησιὰ τῆς ὁμως ἢ οἱ τρόποι εὐμενεῖς,
 ἐπαρέβαινον πῶς ἦτον, μία νέα εὐγενής.
 Ἐκθαμβοὶ εἰς ὅσα εἶδον, τὸ αἰδρόγυιο: λοιπὸν,
 διπλασίασαν τὸ τάχος νὰ πιτύχου τὸν σκοπὸν,
 Πρόφθασαν τὴν βοσκοπέλα βλέπον ἢ ἀκτινοβολῆν
 ἕνα ἀμελὲς φακίολι κ' εἶα φόρεμα ἀπλῆν,
 Καὶ τὰς χάριτας τὰ κάλλη ὅλα ὁμοθυμαδόν,
 ἐκ συμφώνως ἠωμένα εἰς μὴ ζωγροφία σχεδόν.

Κόρη μὲ μὴ μᾶς φοβῆσαι εἶμασθ' ἄνθρωποι καλοί,
 (βλέψασα πῶς ἀποφεύγει ἡ Μαρκέζα τὴν λαλεῖ.)
Ημεῖς εἶμασθ' ὁδοιπόροι, ἕνα τι συμβεβηκὸς
 καὶ ἡ νύκτα μᾶς βιάζει νὰ προσμείνωμεν τὸ Φῶς.
Στάσθ νὰ μᾶς χησιμεύσῃς διὰ μία ὁδηγός,
 καὶ τῆς ἀναπαύσεώς μας νὰ εἰσέλθῃς ἡ συνεργός.

Σᾶς λυπῆμαι ἀπεκρίθη ἡ τζομπάνισσα αὐτῇ,
 μὲ ἕνα ὕφος ὅπῃ μόνη, τὸ διδάσκῃ ἡ ἀρετῇ.
Χαμιλώνσασα τὰ μάτια μὲ μιὰν ἄμετρον αἰδῶ,
 χωρὶς ἄνεσιν βεβαίως, θὲ νὰ μείνετε ἐδῶ,
Αἰ καλύβαις κατοικῶνται, ἀπ' ἀνδρώπης δυσυχεῖς,
 εἰν πολλὰ τὰ βάσανά της, καὶ ὁ βίος της τραχύς.

Ημπορῶ νὰ ὑποφέρω (ἀπεκρίθη) μιὰ βραδιά,
 ὅσα πάντοτ' ὑπομένει, ἡ γενναῖα σου καρδιά.

Εγὼ εἶμαι γεννημένη, εἰς τὸν κόσμον δι' αὐτὸ,
 (ἡ Ροσκὸς ἀνταπεκρίθη) διὰ νὰ ὑπηρετῶ.

Οχι, ὄχι προλαμβάνει, καὶ χωρὶς νὰ ἐντραπῇ,
 δὲν ἐβάσαξεν ὁ ἄνδρας τῆς Μαρκέζας νὰ μὴ πῆ.

Οχ' ἀγαπητὸν κορίττι δὲ γεννήθης δι' αὐτὸ,
 εἶναι ἄδικος ἡ τύχη ἐγὼ δὲν ἀναισθητῶ.

Εἶναι τρόπος τίσα κάλλη τίσα θέλγητρα Φρικτὰ,
 ἴᾶναι ἔνταφιασμένα εἰς τὴν ἔρημον αὐτὰ;
 Μιὰ τοιαύτη τρυφερότης πῶς μὲ ἔσχα ταπεινὰ
 γὰ πλανᾶται εἰς τὰ δάση καὶ εὐ ἄγρια βενά;

Δὲν εἶναι σκληρὰ ἡ τύχη εἶπεν ἡ Ἀδελαΐς,
 παρ᾽ ἔξ ὅταν κατασίγη τὸς πλεγεῦντας ἔνδεῖς,
 Ἡ Κατάσασίς μὲ ὅμως ἔχ' ἠδύτητας τινὰς,
 διὰ μιᾶν πᾶ δὲν γνωρίζει ποσῶς ἄλλα; ἠδονίς.
 Καὶ ἡ ἔξις ὑποφέρει μὲ πολλὴν ὑπομοιήν
 ὅσας θλίψεις οἱ παιμένες δοιμάζουσι τὰ νῦν.

Ἡ μπερεῖ τῆτο γὰ εἶναι, ἴσως μὲ φιλονεικεῖς,
 παλιν ἀπαναλαμβάνει τῆ Φονρόζο ὁ Μαρζής.
 Εἶναι ὅμως διὰ ὅσους, κατατρέχ' ὁ ἔρανος,
 χ' ἐγενήθησαν εἰς εἰσὶν χαμέρπειας προφανῶς.
 Εὐὸ ὅμως πᾶ θαυμάζω, καὶ μὲ θέλγεις ἐν ταυτῶ,
 βέβαια δὲν ἐγενήθη εὐὸ φαινόμενον αὐτό.
 Μιὰ τοιαύτη ὠραιότης φωνή, καὶ περπατησιὰ,
 εἶναι βέβαι' ἀδικία εἰς αὐτὴν τὴν φορεσιὰ.
 Δύο λέξεις πᾶ προεῖπες παραιοῖσιν ἐξ ἀρχῆς.
 πνεῦμα καλλιεργημένον καὶ εὐγένειαν ψυχῆς.
 Εἶλα πλέον καὶ εἶπέ μας τύχης ποῖα καταδοιή;
 ποῖα περὶ σασίς θνητῶς ποῖα τάχα ἀφορμῆ

Σὲ κατέστησεν εἰς τέτοτον ἀξιόδακρον βαθμόν,
εἰς χαμέρπειαν τσαύτην ἐπαξίαν σεναγμῶν;

Εἷνας ἄνδρας ἂν ἀποφύγη δυσυχίας τὸν ζυγόν,
εἶναι μύςιοι οἱ τρίποι σᾶς τὸ βεβαιῶν ἐγώ.
Διὰ μιᾶν ὅμως γυναῖκα ὅλα ἔμειναν νεκρά,
καταφύγιον δὲν εἶναι, ἢ παρεργοριὰ μικρά!
Ὅταν μόνον ἐπιτύγη ἢ αὐθέτας ἀγαθός,
τότε ἄνεσιν εὐρίσκει μιᾶς ψυχῆς πολυπαθός.
Καὶ ἂν θέλετε νὰ διῆτε τῆς δικῆς με παρευθός
δὰ θανατώσετε τὰς τόσας ἀρετάς των ἀληθεῖς.
Μία ἄκρα ἀθωότης τὴν ζωὴν τῆς διοικεῖ,
καὶ εἰς τριμιά τῆς ἦθη ἢ ἀπλότης κατοικεῖ.

Καθὼς λάλησεν ἡ νέα μὲ σεμνότητα πολλή,
φθάνουσιν εἰς τὴν καλύβαν ὅπῃ ἦτον χαμιλή,
Μοναχὰ ξεχωρισμένη μὲ μιᾶν ξύλινην φραγὴν,
ἀπὸ τὴν τῶν βοσκημάτων βραδινὴν καταγωγῆν.
Εἴθε ἢ τὰ πρόβατά της μὲ μεγάλην προσοχὴ
τὰ μετρεῖ ἢ Βοσκοπέλα τὰ κοιμίζει μοναχῆ,
Καὶ χωρὶς διὰ τῆς ξένης αὐτὴ νὰ καταδεχθῆ
Ἀπὸ τὸ συνειδισμένον πλέον νὰ ἀσχοληθῆ.

Εκεῖ ἕνα γεροντάκι μιὰ γερόντισσα καλλή
 ἤλθον ἔμπροσθεν τῶν ξένων με χωριάτικην σολή.
 Πῶς νὰ σᾶς φιλοξενήσω προσλογίζεται ἡ γριά,
 δὲν ἔχω νὰ σᾶς προσφέρω πάρεξ γάλα, καὶ τυριά,
 Νωπὸν ἄχυρον γιὰ εὐῶμα χορταράκια μαλακά,
 καὶ ψωμάκι κριθαρένιο καὶ τὸν δένδρον παρικιά.
 Πλὴν ἐκεῖνο τὸ ὀλίγον, πῆ μᾶς δώση ὁ Θεός,
 θέλομεν τὸ μοιρασθῆμεν ἴσια καὶ ἀνευδεῶς.
 Μπαί νοντες οἱ ὁδοιπόροι σὴν καλύβαν τὴν ἐκεῖ,
 γιὰ τὴν ἄκρην εὐταξίαν ἔμειναν ἐκκατικοί.
 Ἀπὸ ἓν πλατὺ σανίδι καρυδένιον ὀμαλόν,
 ἦτονε ἡ τράπεζάτων τῶν γερόντων τῶν καλῶν,
 Ἀτραπταν ἀπὸ τὴν πάσραν καὶ ἀπὸ τὸ νοικοκυριόν,
 τὰ γαλατερά ἀγγεῖα, κ' οἱ κερβάδες τῶν τυριῶν.
 Ἐπαρέσαιναν τὰ πάντα μιὰ πτωχείαν ἐφετή
 με τὰ πρῶτα ἀναγκαῖα πῆ ἡ φύσις ἀπαιτεῖ.

Η ἀγαπητή μας κόρη (ξαναλέγει ἡ γριά)
 εἶναι ὅπῃ συγυρίζει, ὅλα τὰ νοικοκυριά.
 Τὸ περὸν καθὼς ξυπνήσῃ πρὶν νὰ ἀπομακρυνθῇ,
 τὸ κοπάδι τῆς εἰς κάμπον ὅπῃ πάντοτε ἀνθεῖ,
 Ἐν ᾧ πέριξ τῆς καλύβας εἰς αὐτὴν τὴν περᾶσι,
 χορταράκι σκεπασμένον, βόσκει ἀπὸ τὴν δεξιᾶ,

Αὐτὴ πλύνει καὶ πασρεύει ὅλα τὰ διευθετεῖ,
 μὲ μὴ ἐπιτηδαιοσύνην πᾶς μᾶς κατευχαρισεῖ.

Πῶς (τὴν λέγει ἡ Μαρκέζα) εἶναι κόρη σας αὐτὴ,
 ἢ τζυμπάνιοσα πᾶς βλέπω, μὲ τοιαύτην ἀρετῆ;

Ἄχ ἀρχόντιος ἀπεκρίθη, ἡ γὰρ μὲ σεναγμὸν,
 ἄμποτε νὰ ἦτον κόρη καὶ εὐτύχημα ἡμῶν.
 Ἐτζί τὴν ὀνοματίζω, μὲ ἔνομα τῆς θυγατρὸς,
 εἰς αὐτὴν ἔχω ἀγάπην καὶ σεργὴν μίᾳς μητρὸς.
 Δὲν ἐσάδημεν ὡς τίσον ἀξιοί, καὶ εὐτυχεῖς,
 νὰ γενήσωμεν τοῖστον ὑποκείμενον ψυχῆς.

Ἄμὴ κίθεν αὐτὴ ἦλθε ποῖα εἶναι τὸ λοιπὸν,
 (ἐξετάζει ἡ Μαρκέζα) σ' ἓνα σχῆμα ποταπόν;
 Ποῖα κατασροφὴ τῆς τύχης τὴν κατήτησε νὰ ζῆ,
 εἰς κατάσασιν ποιμένων καὶ μὲ λόγους σας μαζί;

Αὐτὰ ἄδηλα μᾶς εἶναι δὲν ἰξεύρομεν ἢ ἡμεῖς,
 τῆτο μόνον μαρτυρεῖμεν ἀπ' ἐκείνης τῆς σιγμῆς,
 Τέσσαρα χρονάκια εἶναι ἔως κατὰ τὸ παρὸν,
 (ἡ γερόντιος ἀπεκρίθη) ἀπ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν,
 Ὅπῃ ἦλθε παρ' ἐλπίδα, μὲ ἓνα ἔσχον χωρικὸν,
 καὶ τὰ πρόβατά μᾶς βύσκει, σ' ἓνα σχῆμα οὐλικὸν.

Τίποτε δὲν τὴν μετρησα τὴν θαρῆσσα ποταπὴ
 εἶν ἀρχὴν μὰ ἀφ' ἧ εἶδα ὅλα νὰ τὰ εὐθετῇ
Κ ἢ γλυκιά της ὀμιλία καὶ τὸ κάλλος της αὐτὸ,
 μᾶς ἐκέρδησε τῶν δύο ταῖς καρδιαῖς μας ἐν ταυτῶν
Τποπτεύθημεν καὶ τότε πῶς δὲν ἦτον εὐτυχῆς,
 ἢ ἐξέτασις μας ὅμως ἦτον πάντα ἀτυχῆς.
Βλέποντες πῶς τὴν περᾶζει περιέργεια συχνή,
 δὲν ἐρώτησαμεν πλέον ἀπὸ πῆ εἶχε φανῆ,
Πῶποτε κάμμιὰ θυγάτηρ, δὲν προσφέρεις εἰς γονεῖς,
 τὴν ταπεινώσιν τὸ σέβας σὰν αὐτὴ ἢ νεανίς.
Αὐτὴ φέρεται μὲ ἄκραν εἰς ἡμᾶς ὑπακοή,
 δὲν προσάζομεν ποτέ μας ὅλ' αὐτὴ τὰ προνοεῖ.
Ὅ,τι μέλλει νὰ εἰπῶμεν παρευθὺς τὸ ἐκτελεῖ,
 ὡσὰν νὰ τὸ προγνωρίζῃ, δὲν προσμένει συμβεβλή,
Ἄγγελος κατεβασμένος εἶναι ἀπ' τὸν ἕρανόν,
 γιὰ νὰ μᾶς παρεγορήσῃ, εἰς τὸ γῆρας τὸ δεινόν.

Καὶ τί κάμνει τόσην ὥρα, εἰς τὴν προβάτων τὸ μανδί,
 (τὴν ἐρώτησ' ἢ Μαρκέζα) καὶ γιὰτι ἀεγοπορεῖ;

Στὰ βοσκήματά της δίδει νωπὸν τρώμα δροσερὸν.
 ἢ γιὰ ἀνταπεκρίθῃ καὶ εἰς ἴδιον καιρὸν,
Προβατίναις, καὶ κατζίκαις, ταῖς ἀεμέγει εἰς σαμνιά
 καὶ ἀφίνει νὰ βυζᾶξεν κατζίκακι, καὶ ἀερινά.

Φαίνεται πῶς ἢ τὸ γάλα γίνεται πλέον ἰδύ ,
 ἐπειδὴ ἢ τὸ στραγγίζον τέτοια χέριγα εὐειδῆ.
 Καὶ ἐγὼ ὅπως πηγαίνω , καὶ εἴην πόλιν τὸ πηλῶ
 ὄλαι γάλα μὲ γυρεύον τὰ αὐτιά μου πᾶσφαλῶ.
 Κάθεται ὅταν ποιμένη , εἰς τὸν βόρχον εἰς κλαδιά ,
 ἢ ἔχ' ἐργόχειρα ἀχύρας καὶ τῶν καλαδιῶν βεργιά.
 Ἦ΄ θελα νὰ τὴν ἰοῖτε ὅταν ἔχη τὸν καιρὸν ,
 πῶς τὸν σχοῖνον ἐπιτήδεια πλέκει τὸν λυγισερὸν.
 Ἀξίλογον (τῷ ὄντι) ὅτι ἐπιχειριδῆ ,
 εἰς τὰ χέριγα τῆς θᾶ γένῃ πῶς ἰὰ μὴν ἀγαπηθῆς
 Βλέπετε ἐδῶ τὸν τρόπον μιᾶς ἡσυχῆς ζωῆς ,
 αὐτὴ εἶναι ἡ αἰτία τῆς γλυκειᾶς μὴ ἀναπνοῆς ,
 Αὐτὴ πάντα ἀσχολεῖται ἢ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς ,
 εἰς τὸ νὰ μᾶς κατασίση ἢ τὲς δύο εὐτυχεῖς .

Κ εἶναι εὐτυχῆς ἐκεῖνη (ἡ Μαρκίζα ἐρωτᾷ)
 ἢ δὲν ξεύρετε τί εἶναι , καὶ τὰς δύο σᾶς ἀπατᾷ

Θ ἔλει νὰ μᾶς καταπέιση ὅτι εἶναι εὐτυχῆς ,
 (ἀποκρίνεται ὁ γέρον) ἔτσι λέγει ἐξ ἀρχῆς .
 Πλὴν σᾶς λέγ' αὐτὰ τὰ λόγια , ὅπως εἶναι ἀληθῆ
 τὴν γυναῖκα μου πολλάκις ἔκμικ νὰ σοχιδῆ ,
 Ὅτι ἀπ' τὴν πεδιάδα τῆς βουσκῆς , κάθε καιρὸν
 ἐγυρεύσε τὸ κορίτσι μὴ ἕνα ἦθος θλιβερόν

Και πῶς εἶχε δακρυσμένα τὰ ματάκια της τὰ δυὸ ,
 ἢ εὐθὺς ἄλλαζεν ὕφος, μήπως λάχῃ καὶ τὴν διῶ
 Καθὼς ἔλθῃ προσποιεῖται τάχα πῶς χάμογελᾷ
 ὅμως βλέπομεν πῶς ἔχει κάτι πῆμελαγχολᾷ.
 Δὲν τολμῶμεν οἱ καιμένοι νὰ τ' ἀκέσῃ δὲν μπορεῖ
 νὰ ρωτήσωμεν τὸν πόνον, ὅπῃ τὴν σενοχωρεῖ.

Ὡχ ἀρχόντισσα κυράμω (Καὶ σενάζει ἡ γειᾶ)
 ἃς ἴξεύρετε τὸν πόνον ὅπῃ ἔχω σὴν καρδιά.
 Σὰν τί πίκραις δοκιμάζω τάχα δι' αὐτὴν τὴν νιᾶ,
 ὅταν μέσα εἰς τὰ χιθόνια καὶ σὴν ἄκραν παγωνιᾶ
 Βγαίνει μὲ τὰ πρόβατά της, ἢ τὰ πάγει σὴν βοσκή,
 καὶ ἐγὼ τὴν ἐμποδίζω, ἀπ' ἀγάπην καρδιακή.
 Πέφτω εἰς τὰ γόνατά της εὐχομαι παρακαλῶ
 εἰς τὸν τόπον της νὰ πάγω, πλὴν ποσῶς δὲν ὠφελῶ.
 Ἀπὸ τὴν αὐγὴν πηγαίνει, καὶ πλανᾶται εἰς βενᾶ,
 βράδυ ἀποκαμωμένη ἀπ' τὴν ψύχρα πρὸ γυρεᾶ.
 Κρίνετέ το μοναχοί σας (μὲ λαλεῖ καίμι ἀφορᾶ)
 πρέπει νὰ ταλαιπωρῆθε, εἰς κατάψυχρα νερά;
 Στὴν δικήν σας ἡλικίαν, αὐτ' εἴν' ἡ παρηγοριᾶ,
 πῆ ἐγὼ μόλις ἀντέχω, σ' αὐτὴν τὴν κακοκαιριᾶ;
 Καί, ὡς τόσον ὡς καὶ ξύλα ὅταν ἔλθῃ κερβανεῖ,
 κί ὅταν μὲ αὐτὸ τὴν λέγω ὅτι μὲ παρακονεῖ,

Δὲν μ' ἀφίνετε (μὲ λέγει) ὦ μητέρα μὲ καλλή,
διὰ γύμνασιν τὸ κάμνω καὶ τὰ χέριά μὲ φιλεῖ.

Κόπος καὶ σκληραγωγία παγωμοί, καὶ κατεχνιά,
ἔγνων διὰ τ' ἐμένα πῶς ἀκόμι εἶμαι γὰ.

Τί τὰ θέλετε κυρία εἶν' αὐτὴ τόσο καλή,
ὅσον εἶναι καὶ ὡραία καθὼς ἀκτινοβολεῖ.

Πάντα ἀναμεταξύμας ὀμιλεῖμεν δι' αὐτήν,
πλὴν μὲ δάκρυα εἰς μάτια ὡς πολλὰ ἀγαπητήν.

Καὶ ἂν τὴν ὑσσεθηῆτε (ἢ Μαρκέζα τὴν ξωτᾶ)
ἂν ποτὲ τὴν ἀφαιρέσῃ ἀπ' τὰ μάτια σας αὐτά;

Θὲ νὰ χάσωμεν (ὁ γέρον ἀπεκρίθ' ἀγανακτῶν,
ὅτι ἔχομεν σὺν κόσμον πλεονμας ἀγαπητόν.
Πλὴν ἂν εἶναι γιὰ καλότης ἄς πεθάνωμεν ἡμεῖς,
ὅμως μὲ πληροφορίαν πῶς ἠξιώται τιμῆς.

Ἄχ ἀλλοίμονον σὲ μένα (ἢ γιὰ ἀκολοθεῖ)
καὶ μὲ δάκρυα εἰς μάτια τὴν ἐπεύχεται ὀρθή.

Ἄμποτε νὰ τὴν χαρίσῃ εἰς τὴν γῆν ὁ ἔρανος,
ἐπαξιαντὴς μιᾶν τύχην εἰάν εἶναι ἰκανός.

Ἦ' ἐλπίς μὲ ὅμως ἦτον τὸ χεράκι τῆς αὐτὸ,
τὰ δυὸ μάτια μὲ νὰ κλείσῃ εἰς θανάτε τὸν πασό.

Παραπάν' ἀπ' τὴν ζώην με μὲ τὸ νὰ τὴν ἀγαπῶ,
ἀπορῶ τί νὰ προκρίνω δὲν ἰξεύρω τί νὰ πῶ.

Μέσα εἰς αὐτὰ συμβαίνει ὁ δικός της ἐρχομός,
γίνεται τῆς σιωπῆς των ὁ ἐπόμενος δεσμός.

Παρευθὺς ὅπῃ ἐφάνη εἰς τὰ χέργια της λοιπὸν,
βασῆ γάλακτος ἀγκεῖον ἢ πανέρι τῶν καρπῶν.

Χαιρετᾷ μὲ ἓνα σέβας μ' ἓνα ἦθος θελκτικόν,
ἀρχινᾷ νὰ ἀσχολῆται χρέος εἰς τὸ σπητικόν.

Αμित्रα ταλαιπωρεῖσθε κοπιάζετε πολὺ,
ἀξίεραστον κορίττι (ἢ Μαρκέζα τὴν λαλεῖ)

Τῶν Αὐθέντων με τὴν γνώμην θέλω νὰ ἀποπληρῶ,
(παρευθὺς ἀνταπεκρίθη) ἐπειδὴ παρατηρῶ,

Πῶς ἐπιθυμῶν εἰς ἄκρον τὸ νὰ σᾶς ὑποδεχθῶν,
μὲ τὸν πλέον καλὸν τρόπον ὅπῃ θέλα δυνηθῶν.

Μ' ὄλ' αὐτὰ θε' νὰ γευθῆτε ἓνα δεῖπνον εὐτελές,
ἢ χωρηγιάτικον (τῶν ὄντι) μ' ὄλαις ταῖς ἀναβολαῖς.

Καὶ ἀπλώνει εἰς τραπέζι ἐν σανίδι μὲν χοντρόν,
ὅμως στὴν λευκότητά της ἀπ' τὸ χιόνι πρὸ λαμπρόν.

Τῆτο ὅπῃ σᾶς προσφέρω δὲν εἶν' σπᾶσιον ψωμί,
ἀλλὰ ἔχει μιᾶν ἕσταν μιᾶν ἐξάρητον ὄσμη.

Εἶναι νόσιμον τὸ γάλα τὰ αὐγὰ εἶναι νοπὰ,
 τὰ φαγιμάμας εἶναι τέτοια νόσιμα πλὴν ποταπά.
 Μάζωξα ἢ πρὸ ὀλγυε ἀπ'τὰ δένδρα πωρικὰ,
 τῆ ἐνιαυτῆ ἢ χάρις μᾶς τὰ ἔκαμε γλυκά.

Επιμέλεια ἢ ἄνερα ἢ πολλήτης προσοχή,
 ἢ εὐγενικαῖς της χάριαις πῆ σολίζεν τὴν ψυχῆ,
 Ἄρεται μὲ ταῖς ὁποιαῖς ἢ θαυμάσιος βροκός,
 ὄλα τῆς φιλοξενίας τὰ καθήκοντα εἶκος,
 Ἄνταπέδιδε εἰς ξένου σέβας, ἢ τὴν ἀρετῆ,
 πῆ ἐπρόσφερε μὲ λόγον εἰς κυρίως της αὐτῆ.
 Ὅλ' αὐτὰ (ἐν ἐνὶ λόγῳ) μίαν καταπληκτικὴν,
 ἔκασιν ἐπροξενῶσαν εἰς Μαρκέζα ἢ Μαρκῆν.
 Καὶ εὖ ἀχυρένιο εἰσῶμα πῆ ἠτοίμασεν αὐτῆ,
 ἀφ' ἧ πλάγιασαν τὸ βράδῳ ἢ οἱ δυότεις ξυπνητοί,
 Ἐλεγον ἀνάμεσον τεις τὸ δικόν μας τὸ συμβᾶν,
 εἶναι πρᾶγμα τερατῶδες δὲν ἀκῆσθηκε εὖ πάν.
 Νὰ τὴν πάρωμεν μαζί μας τὴν ποιμένισαν αὐτῆ,
 τί μυθήριον εἰν' ἔτῳ πῆ ἐδῶ ἐπικρατέ;

Τὸ πρηνὸ ἔρχεται ἕνας ἀπ'τὰς δόλων της ἐκεῖ,
 ἢ τῆς λέγει τὸ Ἀμάξι γιὰ τὸν δρόμον μας ἀρεκῆ.
 Ἡ Μαρκέζα πρὶν νὰ φύγη τὴν τριζομπάνισα λαλεῖ,
 τὸ μυθήριον ἔτῳ νὰ μὲ πῆτε τί δηλοῖ;

Οἷσα βλέπω ἢ ἀκνῶ πῆ θαυμάζω κ' ἀπορῶ,
 ἢ φιλοτιμῆμαι ἄκρωσ νὰ τὰ μάθω λαχταρῶ.
 Πέτεμας τὴν γενεάν σας κάμετέμας τὴν τιμὴν,
 ἢ τῆς τόσης δυσυχίας ποίαν ἔχει ἀφορμὴν.
 Ἦ πολλή σας γεναιότης εἶναι πρόξενος χαρᾶς,
 σὰς ἀνύψωσ' ὑπεράνω τῆς παρῆσης συμφορᾶς,
 Βλέπω εἶδε καμωμένη μὲ αἰδῆσεις προσφυεῖς,
 εἰς τὴν εἴσιν τὴν παρῆσαν κόρημα Ἀδελαῖς,
 Οἷπῃ τὰ ἐξαισιά σας θέλγητρα, καὶ ἀρεταί,
 μὲ τὴν δείχνου σεβασμίαν πλὴν ἀξίαν σας ποτέ.
 Ἦμπορῶ νὰ σᾶς προσφέρω μίαν τύχην εὐμενῆ,
 μὲ τὴν γνώμην τὴν δικήν μου τῆ ἀνδρός μου συμ-
 Φωνεῖ.
 Ἐγὼ εἶμαι εἰς Τρεῖτο μὲ κατάεασιν λαμπρᾶν,
 λαχταρῶ νὰ ἔχω μίαν Φιληνάδα σαθεράν.
 Οἷθεν θέλω τὸ νομίζει πῶς ἐπῆρα ἀπ' ἐδῶ,
 ἕνα θηταυρὸν μεγάλον ἂν μαζίμα σᾶς ἰδῶ.
 Ἀπ' τὸ πρόβλημάμα τῆτο κί ἀπ' τὴν δέησιν αὐτὴν,
 μάκρυνε κάθε δελείας ὑποψίαν σας λεπτήν.
 Δὲν σᾶς κρῖνω γεννημένην διὰ τέτοιον βαθμὸν
 μ' ὄλον τῆτο, κί ἂν πλανῶμαι κατ' αὐτὸν τὸν σο-
 χασμὸν,
 Ἀπ' τὸ γένος σας παρᾶνω προτιμῶ νὰ σᾶς ἰδῶ,
 παρὰ πῆ νὰ σᾶς ἀφῆσω εὐν χαμέρπειαν ἐδῶ.

Ὅθεν σᾶς τὸ ξαναλέγω ἴαν σᾶς ἀξιώθῶ,
 διὰ μίαν Φιληνάδα· θεὸν νὰ σᾶς προσκολληθῶ.
 Τέλος πάντων ἢ μὲ ὄρκος σᾶς ὁμολογῶ πολλές,
 νὰ μὴ νοιᾶζεσθε γιὰ τῆτους τὲς ἀνδρώπους τῆς
 ἀπλοῦς.

Κατὰ χρέος θὰ πασχίσω ἢ μὲ κάθε μηχανή,
 ὅπῃ ἢ ὑσέρησις σας νὰ μὴν τῆς ἀποφανῇ.
 Καὶ τελάχισον θεὸν ν' ἄγκυ δώρεῶν ἐπιέξοῃν,
 νὰ περάσῃν μ' ἀνεσίττες τὴν ἐπίλοιπον ζωὴν.
 Ἀπὸ τὰ διάσας χέριγ' ἄς προσμένῃν τὰ καλὰ,
 ὅπῃ τῆς προετοιμάζω εἰς Τρεῖτο ἢ πολλά.

Εἰς αὐτὴν τὴν ὁμίλιαν ἢ οἱ γέροντες ἐκεῖ,
 ἐφιλιῶσαν ἢ τὰ χέριγια τῆς μαδάμας τῆ Μαρεπῆ
 Πέφτοντες εἰς γόνατά της ἢ μὲ σεναγμὸν βαθῦ,
 ὤμωσαν τὴν βοσκοπέλα τέτοια δῶρα ἰὰ δεχθῆν.
 Ἡμεῖς μῶλον ὅπῃ ζῆμεν εἴμεθα κάθε σιγμῆν,
 εἰς τῆ μνήματος τὸ χεῖλος τῆ θανάτῃ τὴν ἀκμήν.
 Ἐχε τὴν παρηγορίαν εἰς γηγάματα αὐτὰ,
 νὰ μᾶς διῆς εὐτυχισμένους ἢ μὴ λόγια περὶτά.
 Ὅθεν ἢ εὖν θάνατόν μας μίαν φεικνῶδη μοναξιάν,
 θὰ τ,αβᾶς εὐὼ μονάχη μὲ πολλὴν αἰοροξιάν.

Η βοσκὸς τὲς ἀγκαλιάζει ἢ κρεμνιέται σὰν φυτόν.
 ἔμιξε τὰ δάκρυά της μὲ τὰ δάκρυα αὐτῶν.
 Εὐχαρίστησε πρὸς τρίτοις μὲνα Φέρσιμον γλυκῦ,
 τὴν εἰς ἄκρον καλοσύνην τῆς Μαρκέζας, ἢ Μαρκῆ.

Δὲν εἰμ' ἄξια (τὲς λέγει) διὰ νὰ καταπειθῶ,
 τέτοιαις εὐεργεσίαις καθὼς λέτε νὰ δεχθῶ.
 Αἱ εὐγένειαι σας ὅμως ἀνεκλείπτων ἐποχὴν,
 ἐνεχάραξαν χαρίτων σὴν ἀθλαίμει ψυχὴν,
 Τῆς Φαμήλιας τῆ Φουρόζε αὐτὸ τ' ὄνομα παρὸν,
 εἰς τὸν νῦν μεθ' ἐνὶ εἶναι σῆς ζωῆς μετὸν καιρὸν,
 Δὲν μὲ μένει παρὰ μόνον μίαν χάριν σᾶς ζητῶ,
 (λέγασα ἢ βοσκοπῆλα κοκκινίζει ἐν ταύτῳ)
 Τὸ συμβᾶν αὐτὸ ἀμέσως ὅπῃ τῶρα σᾶς λυπεῖ,
 νὰ τὸ ἔψετε εἰς μίαν αἰωνίαν σιωπῆν,
 Καὶ ν' ἀφήσετε γιὰ πάντα εἰς τὸν κόσμον μουσικῶς,
 ἄγνωσόν, ἢ κεκρυμμένην μίαν τύχην γυναικός.
 Πῆ ἀπόφασίς της εἶναι ἢ ὁ μόνος της σκοπός,
 εἰς τὴν λύπην ν' ἀποθάνη· ἀφ' ἧς ζήση χαμερπῶς.

Η μαδάμα τῆ Φουρόζε μὲ τὸν ἄνδρα της Μαρκῆ,
 ἐν ταύτῳ ἢ λυπημένοι κι' ἀπὸ οἶκτον μαλακοί,
 Τὴν ζητῶσαν ἐπιπόνως ἢ ἐπέμεναν σ' αὐτὸ,
 ἢ σχεδὸν παρακαλῶσαν ὅσον ἦτον δυνατό.

Στὴν ἀπόφασιν ἐσάθη ἀμετάτρεπτος ἡ νιά,
 λέγῃσα πῶς δὲν ἀφίνας τῶν γερόντων τὴν γωνιά.
 Ὅθεν ἀποχαιρετῶνται κι' ἀπ' ἐκεῖ ἀναχωρῶν,
 ὁ Μαρκῆς, καὶ ἡ μαδάμα καὶ τὴν νέαν ἀπορῶν.
 Μὲ τὰ δάκρυα εἰς μάτια τὴς ἀφίνας ὑγιεῖς,
 καὶ οἱ γέροντες στενάξεν ἅμα καὶ ἡ Ἀδελαῖς.

Καθ' ὁδὸν οἱ ὁδοιπόροι ἐνδυμῶταν τὸ συμβάν,
 ὕνερον τὸ ἐμετρῶσαν πλὴν τὸ κέρυττον εἰς πᾶν.
 Φθάνουσιν εἰς τὸ Τερεῖνο εἴην λαμπράντας Φαμιλιὰ,
 τὸ συμβάν τὸ διηγῶνται αὐτὸ τ' ὠκισμὸν δελεῖα.
 Καὶ αὐτὸ ἐκατασήθη ἀνεξάντλητος πηγῆ,
 σοχασμῶν συμπερασμάτων ὅπῃ ἦτον παρμιγῆ.
 Ὅθεν ὁ Φονερός ὁ νέος τῶν Μαρκέζων ὁ υἱός,
 εἰς ἀκμαίαν ἡλικίαν καὶ ὁ νῦν τε δεξιός,
 εἰς αὐταῖς ταῖς ὁμιλίαις ὄντας πάντοτε παρών,
 ἔτε λέξις τὸν γλυτώνει ὄλων της τῶν συμφορῶν.
 Ἦτον δὲ εἰς ἡλικίαν καθ' ἣν πλέον ζώησά,
 εἶναι τότε ἡ Φαντασία καὶ ἡ καρδία καθαρά.
 Ἐπιδεκτικὴ τῶ ὄντι ἀπαλότητος ψυχῆς,
 ἦτον δὲ αὐτὸς πρὸς τέτοις καὶ κρυψίνους ἐξ ἀρχῆς,
 Καὶ τοιαῦτα χαρακτῆρος ὅπῃ ἐξ ἐπιπολῆς,
 πρόποτε δὲν φανερῶνται αἰδησις, ἡ βασιλῆς.

Ἀλλὰ μένον κατὰ λάθος πυρπολεῖται ἡ ψυχὴ,
 ἀπ' τὴν θλίψιν ὅπῃ μέσα εἰς αὐτὴν ἐνδομυχεῖ.
 Ὅσταις ὁ Φορὸς ἀκέραι οἱ γονεῖς τε ἀρεταῖς,
 χάριταις νὰ δηγῶνται δυσυχίαις κι' ἀρεταῖς,
 Τῆς τζομπάνισας πῆ ἦτον εἰς Σαβόγιας τὰ βενά,
 τὸν ἀνάπτει σὴν ψυχὴν τε μιὰν φωτιὰν ἀληθινά,
 Μιὰν θερμὴν ἐπιθυμίαν ζῆλον πῆ νὰ τὴν ἰδῇ,
 τὴν ζώην τε κινδυνεύει τὸ νεώτατον παιδί.
 Παρασῆνεται σὸν νῆν τε μία ἔμφυχος εἰκὼν,
 ὅπῃ πάντοτε παρῆσα ἀτονεῖ τὸ λογικόν.
 Ὅ,τι βλέπει τὸ συγκρίνει μὲ ἐκεῖνην παρευθὺς,
 κι' ἐξαλείφεται ἐμπρός της ὁρωμένη ἡ πληθὺς.
 Ἡ Ἀνυπομονησία ὅσον τὸν ἀκολοθεῖ,
 αὐτὸς τόσον τῆναντίον πάσχει νὰ προσποιηθῇ.
 Πλήγεται ὅλα τὰ τῆ κόσμος κι' τὸν φαίνε' κι' αὐτὴ
 τῆ Τερρὴν ἢ κατοικία ἀπόης, κι' μισητή.
 Ἡ κοιλὰς πῆ κατακρύπτει τὴν ἰδάντε σολὴν,
 ἔλκει κι' ἐξ ὀλοκλήρου τὴν ψυχὴν τὴν ἀπαλήν.
 Τῆ Φορὸς. εἰς τὸ νὰ γένη τῆς ἐρήμης κοινωνός,
 ἐκεῖ πῆ ἡ εὐτυχία τὸν προσμένει εὐμενῶς.
 Ἐὰν ὁμως ὁ σκοπός τε αὐτὸς γένη φανερός,
 κι' ἐμπόδια μεγάλα θὲ νὰ φέρῃ ὁ καιρός.
 Δὲν θὰ εἰδέξῃ τὸ ταξίδι πῆ ἐκεῖνος μελετᾷ,
 θὰ τὸν πῆν πῶς εἶναι ὅλα μάταια, κι' περιττά.

Αυτό εἶναι μία τρέλλα ἑνὸς νέου καὶ λοιπὸν,
 τὰ ἀκόλθθα φοβῶνται κινήματων ἀπρεπῶν.
 Η΄ ἰδία βοσκοπέλα ζυπασμένη ἀπ' αὐτήν,
 τὴν ἐξέτασιν πῶ κάμνει διὰ λόγου της λεπτήν,
 Πῶ ποτὲ δὲν θέλει λείψει ἀπὸ τῆς νὰ τραβιχθῆ,
 καὶ ἔτσι βέβαια τὴν χάνει αὐτὸς ἂν φανερωθῆ.
 Ὑστερον δὲ ἀπὸ τόσας λογισμὰς ἔξω φρενῶν,
 ὅπως τὸν ἐνασχολῶσαν ἤδη πρὸ τριῶν μηνῶν,
 τὴν ἀπόφασιν λαμβάνει καὶ τὸ πᾶν νὰ ἀρνηθῆ,
 καὶ νὰ πάγῃ νὰ τὴν εὖρη ἢ κ' ἐκείνος νὰ χαθῆ,
 Μὲ φορέματα ποιμένος καὶ μ' ἀγάπην καρδιακὴν
 νὰ τὴν διῆ σὴν ἐρημίαν καὶ ἄς πεθάνῃ πρὶ ἀ ἐκεῖ.

Πλέον δὲν τὸν ξαναβλέπεν αὐτὸς γίνετ' ἀφανῆς,
 κατὰ πρῶτον τὸν προσμένεν οἱ ταλαίπωροι γονεῖς.
 Ὅμως ἔπειτα ὁ φόβος νὰ αὐξάνῃ ἀρχινῶ,
 πῶς ὑπόκειται ὡς νέος εἰς διάφορα δανά.
 Τέλος πάντων ἐξετάσεις ἔρευναί ἐπιμελεῖς,
 δίδεν τὴν πληροφορίαν ὅτι εἶν' ἀνωφελεῖς.
 Μὴ λογοτριβὴ ὡς τόσον ἕνας φόβος ληστρικός,
 παρασαίνε) σὸν νῦν τις ὑποπτέου) πακῶς.
 Οἱ ταλαίπωροι γονεῖς τε μεταξὺ σὺς ζωντανὰς,
 θάνατον ἐθρηνωδῶσαν ἑνὸς γυῖθ μονογενῆς.

Και ἐν ᾧ ἡ Φαμηλιὰ τε δι' αὐτὸν μαυροφορεῖ,
 ὁ Φονεὸς μὲ ξένα ῥῆμα σὸν σκοπόντε προχωρεῖ.
 Πλησιάζει τῆς Σαβόγιας τὰ μικρότερα χωριᾶ,
 πῶς τὸν εἶχαν περιγεράφη πρὸς τὸ μέρος τῆ Βοριᾶ.

Η Ψερμὴ Φιλ-τιμία ἐκπληρεῖται τῆ παιδιᾷ,
 τὸν πισεύονται τὴν ἔννοια ἑνὸς λίγου κοπαδιᾷ.
 Καὶ αὐτὸς εὐχαριεῖται σὴν κατάσασιν αὐτὴν,
 ἀρχινᾷ νὰ μεταβάλλῃ τὴν ζώην τε εἰς λιτήν.
 Κατὰ πρῶτον τὸ ἀφίνει τὸ κοπάδι τε αὐτὸς,
 νὰ πλανᾶται κατὰ τύχην ὅπως βρίσκειται λωτός.
 Πλὴν ἐπρόσεχε νὰ μάθῃ ἢ νὰ πάρῃ μὲν ὀσμὴν,
 ἢ τζομπάνισα πῶς εἶχε τῶν προβάτων τὴν νομήν
 Εὐρισκόμενος σὸν κάμπου ἢ ἐκεῖ περιπατῶν,
 κατὰ μόνας συλλογῶνταν κ' ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν,
 Καὶ ἂν εἴν' κατατρεγμένη ἀπ' τὴν τύχην της αὐτῆ,
 ἄφρευκτον παρηγορίαν ἢ καρδιά της ἀπαιτεῖ.
 Εἶδ' ἄλλοι πάλιν ἀπ' τὸν κόσμον μόνον ν' ἀπομακρυνθῆ,
 τὴν ζώην της νὰ περάσῃ ἤσυχχα ἐπιποθεῖ,
 Καὶ γι' αὐτὸ ἐδῶ μονάχα εἰς τὰ ὄρη κατοικεῖ,
 ἔπεται νὰ δοκιμάσῃ πληξίν ὑπερβολικὴν.
 Συντροφιά λοιπὸν τζιριζεῖ ἕνα φίλον λαχταρεῖ,
 διὰ νὰ τὴν καθιδύνη ἢ νὰ τὴν παρηγορῆ.

Τὴν δικήν με ὀμιλίαν ἢ τὴν συνανασροφήν,
 νὰ ζητήσῃ ἐγὼ τ' ὦχω εὐχαρίστησιν κρυφῆν.
 Πλὴν ἄς μὴ μὲ κόψῃ τῶρα δι' αὐτῆς τὴν εὐμορφιά,
 ἀπ' ἐκείνην ἄς προέλθῃ νὰ σκαλίξῃ συντροφιᾶ.
 Κι' ἂν τὴν συνανασροφήν με κατορθώσω ἀρετῆν.
 ἄφευκτος ἐντὸς ὀλίγου θὲ νὰ γένη εἰς αὐτήν.
 Τότε ἢ τῆς ψυχικῆς της θέλω λάβῃ ἀρεπὰ
 καταστάσεως ἰδέαν κ' ὑπερον ἀπ' ὅλ' αὐτὰ,
 Νᾶμας εἰς τὴν ἐρημίαν ἢ οἱ δύο μας μοναχοί,
 ἢ ὁ ἓνας γιὰ τὸν ἄλλον θὲ νὰ εἴν' ἀναψυχή.
 Ἀπὸ τὴν ἐμπισσύνην εἰς Φιλίαν καθαρᾶν,
 εἶναι σκάλλα κατ' εὐθεῖαν ἢ ὁδὸς κατὰ σεραῶν.
 Ὁ θέν ἢ ἀπ' τὴν Φιλίαν εἰς τὸν ἔρωτα λοιπὸν,
 εἶν' διάστημα τὸ ἴδιον τὸν αὐτὸν ἔχει σκοπὸν,
 Πολλῶ μᾶλλον πᾶ ἢ φύσις εἶναι πρὸ ὀλιωθῆνᾶ,
 τῆς δικῆς μας ἡλικίας καθὸ πλεον νεαρά.
 Δὲν εἶχε τελειωμένους χρόνους τῆς δεκαοκτώ,
 ὅταν ἔκαμεν τοιαύτην κρίσιν τὸ παιδί αὐτό.
 Πλὴν τρεῖς μῆνας ὀλοκλήρους κάμνωντας συμπε-
 ρασμοὺς,
 ἐξηκριβωσεν ἰδέας ἢ διέλυσε δεσμούς.

Κεῖν ὦ ἦτον δεδομένος εἰς αὐτὰς τὰς σοχασμὰς,
 περιφέρων εἰς τὸν κάμπον τὰς λαμπρὰς τε ὀφθαλμῶς,

Ἀπὸ μακρὰ ἀκείη τὴν περίφημον Φωνὴν,
 πῶ τὸν εἶχαν περιγράψῃ τὴν γλυκειάν της ἡδονήν.
 Ἦ κατάπληξις τὸ θάμβος ἢ ὁ ἐνθουσιασμός,
 ὅπῃ τὸν ἐπροξενήθη ἦτον ἄλυτος δεσμός.
 Εἰς καιρὸν ὅπῃ ἡ νέα μ' ἕνα ὕφος θελκτικόν,
 μελωδῶσε τὸ τραγῶδι τὸ παραπονετικόν.

Νὰ ἡ καρδιὰ μου πῶ ἀνασάνει,
 χαίρεται τώρα κι' ἀπολαμβάνει,
 τὸ μόνου πρᾶγμα ἢ ἐφετὸν,
 Ὅπῃ εὖν κόσμον τὴν ἀπομένει,
 τὴν ἐρημίαν ἢ φλογισμένη,
 ποθεῖ ὡς ἕνα τι ἐκλεκτόν.
 Καὶ τὴν ψυχὴν μου σχεδὸν ἡδύνει,
 αὐτὴ ἢ θλίψις ἢ ἡ ὀδύνη,
 τῆς τεσπνοτάτης μου συμφορᾶς.
 Καὶ τὴν πικρίαν αὐτῆς προκρίνω,
 ἂν μὲ ἡδύτητας τὴν συγκρίνω,
 τῆς τῶ ματαίῃς κόσμου χαρᾶς.

Τῆς φωνῆς αὐτοὶ οἱ φθόγγοι ἢ αὐτὰ τὰ λακαρδιᾶ,
 ἐκομάτιζαν τῶ νέῃ τὴν αἰσθητικὴν καρδιᾶ.
 Ποῖον ἤμπορεῖ νὰ εἶναι (ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν)
 ποῖο τὸ αἶτιον τῆς λύπης ἢ τῆς τύχης τὸ γεαπτόν;

Τί γλυκὸ ἤθελεν εἶδε πόσον ἤθελα χαρῆς,
 τὸ νὰ τὴν παρηγορήσω νὰ μὴν εἶναι λυπηρή.
 Μιὰ ὑπομονὴ βιαία μιὰ ἐλπίδα πιὸ γλυκερά,
 μόλις ἔτρεφε τὸν πόθον ὅπῃ εἶχε τὴν καρδιά.

Ἐφοβήθη μὴν τρομάξῃ τὴν βοσκὸν τὴν εὐειδῆ,
 περιέργεια ἢ τόση τῆ νὰ τὴν καλοῖδῃ.
 Διὰ πρῶτην φορὰν ἦτον εἰς ἐμένα ἀρετὸν,
 τὸ νὰ τὴν ἀκύσω μόνον (ἔλεγε καθ' ἑαυτόν.)
 Τῇ ἐπαύριον πηγαίνει ὁ Φονρός εἰς τὴν νομὴν,
 καὶ ἀκολοθεῖ τῆς νέας τὴν εὐθείαν τῆς γραμμὴν.
 Κάθισεν εἰς ἓνα βράχον μ' ἓνα ὕφος ἐμπαθές,
 ἔνθα εἶχε τραγωδήσῃ ἢ τζομπάνισσα ἐχθές.
 Πλὴν αὐτὸς ὄντας καὶ νέος καὶ ὠραῖος τὴν μορφὴν,
 πνεῦμα καλλιεργημένον μὲ καλλὴν ἀνατροφὴν,
 εἶχε καὶ ἐπιτηδεύσεις καὶ ἐν προτέρημα καλὸν,
 πῶ ἢ εὐγενὴς νεότης ἀγαπᾷ τῶν ἰταλῶν.
 Ἐπαίζε φλοέρας εἶδος μᾶλλον ΝΕΪ· νὰ τὸ πῶ,
 εἶναι εὐλαλον χαρίεν ἀπ' τὰ πρῶτα καὶ αὐτό.
 Ἡ Ἀδελὰϊς ἐν τρίτοις εἰς ἰδέας θλιβεράς,
 ἦτον ἐνταφιασμένη τῆς δικῆς τῆς συμφορᾶς.
 Καὶ δὲν εἶχε καμὶ ἀκόμι ἢ φωνήτης ν' ἀκρωθῆ,
 καὶ ἢ ἠχῶ ἐσιωπῆσε χωρὶς νὰ ἀποκριθῆ.

Πλὴν τῆς σιωπῆς τὸν κόμπου ἐδιέλυσαν ἐκεῖ,
 τῆ ὀργάνῃ τε οἱ φθόγγοι οἱ παραπονετικοί.
 Καὶ οἰέγεισαν οἱ ἦχοι εἰς τῆς νέας τὴν ψυχὴν,
 μίαν ἀνακατωμένην ἔκπληξιν μὲ ταραχὴν.
 Οἱ βοσκοὶ πῶ εἰς τῆς λόφου περιφέρονται ἐκεῖ,
 δὲν τὴν ἔκαμαν ἢ ἀκέσῃ παρὰ Κάϊδα χωρικῆ.
 Ἐκθαμβῆ ἢ Βοσκοπέλα σκάλιζ' ἀσκαρδαμυκτῆ,
 ἢ ἠχῶ τῆς μελωδίας πόθεν ἔρχεται αὐτῆ
 Ἐσυχάσθηκε μακρόθεν μ' ἓνα βλέμμα τῆς γλυκόν,
 εἴην κεφάλαν ἑνὸς βράχου ἓνα ἀνδρωπῶν βοσκόν,
 Ὅπῃ ἔπαιζε φλοέσα ἢ εἰς βράχου τὴν ποδιᾶ,
 ἔβουκε τὰ πρόβατά τε. μὲ μεγάλῃ τῆς καρδιᾶ,

Πλησιάζει πρὸ ἐκεῖθεν ἢ κοντεύει πρὸ κοντᾶ,
 γιὰ νὰ τὸν καλοακέσῃ ὄχι ὡς πρότερον μινδᾶ.
 Κοίταξαι (λέγει ἡ νέα) εὐφυῖα φυσικῆ,
 μπόρεσε νὰ τὸν διδάξῃ τὸν τζομπάνῃ μουσικῆ,
 Καὶ ἐξ ἀκοῆς νὰ μάθῃ ἀνδρωπῶς ἀπ' τὰ βενᾶ,
 λεπτομέρειαν τῆς τέχνης ἢ καρδιᾶς νὰ δαπανᾶ.
 Ἦμπορεῖ τινὰς νὰ κάμνῃ φωναῖς πλέον καθαράς;
 τί γλυκύτης μελωδίας τί ἠδονικαῖς φθοραῖς;
 Τέτοια εἶχον ποικιλία τέτοιον μέλος θελητικόν,
 ἄς μὲ λέγῃν πῶς τὸ γῆσο ὅτε εἴν' δῶρον φυσικόν.

Ἀπὸ τὸν καιρὸν πῆ ἦλθε σῆς ἐρήμῃ τὰ σπληρὰ,
 χώματα ἢ Βοσκοπέλα ἦτον πρώτης Φορᾶ,
 ὅπῃ εἶχε παραδῶση τὴν γεναιαντῆς ψυχὴν,
 εἰς τὴν ἡδονὴν ἐκείνην μὲ πολλήν τῆς προσοχῆν.

Ο΄ Φονρὸς καθὼς τὴν εἶδε πῶς εἰς μιὰ βαλανηδιὰ
 ἦλθε γιὰ νὰ τὸν ἀκέσῃ μὲ αἰωθητικὴν καρδίᾳ,
 Ἐκαμώθηκε πῶς τάχα δὲν τὴν εἶχε σοχαδῆ,
 μήπως ἀπ' τὰ βλέμματά τε ἢ ὡραία ξυππαδῆ.
 Παρατήρησε τὸ βράδυ τῆς φυγῆς τῆς τὴν σιγμὴν,
 ὅπῃ μὲ τὰ πρόβατά τῆς ἔφευγεν ἀπ' τὴν νομήν.
 Ἀρχινῶν νὰ ἀποκάμνεν αἱ αἰωθήσεις τῆ παιδιᾶ,
 πλὴν ἀναλογεῖ τὸν δρόμον τῆ δικῆ τε κοπαδιᾶ,
 Ἐῶς πῆ εἰς τὸ τῆ λόφῃ μέρος τὸ πλιὸ δροσερὸν
 ὁ Φονρὸς τὴν ἀντικρύζει ὅπῃ ἔτρεχε νερόν,
 Ἐῶδα καὶ τῶν δυὸ οἱ δρόμοι ἔσμιγαν σαυροειδῶς,
 καὶ ἐγίνονταν εἰς νέες μιὰ ξεχωριστὴ ὁδός.
 Ρίχνει εἰς αὐτὴν ἐπάνω ἓνα βλέμμα ὁ βοσκὸς,
 καὶ ἀπολαθεῖ τὸν δρόμον παρευθὺς προσεκτικὸς.
 Σὰν νὰ μὴν ἐνασχολῶνταν παρὰ μόν καὶ μοναχὰ,
 εἰς τὴν ἔννοιαν τῶν προβάτων πῆ ἐκεῖνος ξεψυχᾶ.
 Πλὴν τὸ βλέμμα τε ἐκεῖνο ὡσὰν μία ἀτραπὴ,
 σὰν τι κάλλη περιῆλθε μὲ μεγάλην σιωπῆ!

Τί γλυκύτατα ματάκια ἢ τί σόμα δροσερόν,
 τί εὐγενικὰ μισίδια τί κορμάκι ζωηρόν!
 Καὶ αὐτοὶ οἱ χαρακτῆρες οἱ τοσῶτον θελκτικοί,
 ὄντες σὴν ἀπαύδησίν τε πόσον πιὸ ἑλκυστικοί,
 Βέβαια ἤθελαν ἡδαῖ ἄν σ' αὐτὸ τὸ μεταξὺ,
 τὸς ἐμφύχωνεν ὄφρω μ' ἓνα βέλος τε ὄξύ.
 Μόν' ἢ μοναχὰ ἢ λύπη ἔβλεπε τινὰς σ' αὐτήν,
 πῶς νὰ εἶχε πᾶ ξεβάβη ἀπὸ πληξίν αἰδοητήν,
 Τὰ γλυκύχροάτης ῥόδα τῶν ὥραιων παρειῶν,
 εἰς αὐτήν τὴν ἀνοιξίν τε εἰς καιρὸν τὸν δεξιόν.
 Μεταξὺ εἰς τόσα κάλλη ἦτον πλέον θρασικόν,
 ἢ ὅπῃ ἐσυγκινῶσεν εἰς ἀγάπην τὸν βοσκόν,
 Τὴ κορμιῶ ἢ νοσιμάδα ἢ λεπτὴ περπατησιᾶ,
 ὅπῃ ἔτραπταν σ' ἐκείνην τὴν βενήσιαν φορεσιᾶ.
 Εἰς τὸ λύγισμα τῶν τέτοιων κινήματων ζωηρῶν,
 νόμιζε τινὰς πῶς βλέπει ἓνα κέδρον νεαρὸν,
 Ὅπῃ ὁ κορμὸς τ' ὀϊσιος ἢ εὐλύγισος εὐθύς,
 ὑποτάσσεται ἢ κλίνει εἰς Ζεφύρου εὐπειθείς.
 Ἡ εἰκὼν ὅπῃ ὄφρω πρὸ ὀλίγου αἰδοητήν,
 τῆς τὴν εἶχε σχεδιάσῃ εἰς τὴν μνήμην τε γραπτὴν,
 Μὲ πυρίνης χαρακτῆρας ἐκυρτευσεν εὐθύς,
 τὰ φρονήματα τῆ νέε· ἢ αἰδήσεις ἐμπαθείς.
 Ὁ θεὸς πεκυρτευμένος ἀπὸ ἔρωτα κρυπτόν,
 συλλογῶνταν κατὰ μόνος κὶ ἔλεγε κατ' ἑαυτὸν.

Πῶς τὴν εἶχαν περιγράψῃ χωρὶς τὰ ἀναλογῆ,
 μὲ αὐτὴν τὴν εὐμορφίαν . πῆ εἶν' ἄγνωστος εἶν γῆ;
 Τῆς ὁποίας εἶν' ἀξία γιὰ λατρεῖν τὴν ἐκεῖ,
 ἢ εἰδὼ εἶν' ἐρημία πῆ ἐκεῖνη κατοικεῖ!
 Ἄχουρα τὰ τὴν σκεπάζον μίση' εὐ' ἀγρία βενά,
 τὰ κοιμᾶται ποῖα; ἐκεῖνη ὅπῃ πρέπ' ἀληθινά,
 Βασιλεῖς εὐ' γόνατά της τὰ τῆς βλέπῃ ὡς ἀπλῆς,
 ἢ ἀσχολῆται εἰς φροντίδας μίση' μάνδρας εὐτελῆς!
 Μὲ τί ἔρχα ξεσχισμένα; ἢ σολὴ τῶν γυναικῶν,
 φαίνεται εἶν' ὄρασίμῃ ἢ τὴν νέμιζαν βοσκῶν,
 Πῆ τὸ πᾶν αὐτὴ σολίζει ἢ ἔδεν τὴν ἀκοσμεῖ,
 τί ζωὴ ἀθλιεσάτη διὰ τέτοιον κοσμί;
 Κλίμα ἀγρίον τῆ τόπῃ ἢ τροφῆαι χόντροειδεῖς
 ἄχουρον ἀντίς γιὰ ερῶμα ὦ θεοίμῃ ἀψευδεῖς.
 Καὶ γιὰ ποῖον εἶν' τὰ ἔοδα ἢ οἱ κῆροι οἱ λευκοί;
 πῶς ἐτόλμησεν ἢ τύχη ἢ μὴ τέτοιαν ἀδικεῖ;
 Νὰ ποθῶ τὰ τὴν τραβίξω ἀπ' αὐτὴν τὴν δυσυχῆ,
 εὐ' ἀσπίτης ἢ ἀναξίαν γιὰ μὴ τέτοιαν ψυχὴ...

Δισκέδασεν ὁ ὕπνος τῆς τοιάτης λογισμῆς,
 πλὴν δὲν σβύνει τὴν εἰκόνα ἢ τῆς χαρακτηρισμῆς.

Ἡ Ἀδελαῖς ἐπίσης κατὰ πρώτην προσβολὴν,
 ἔκθαμβη διὰ τὸ κάλλος ἢ νεύτητα πύλλην,

Τῷ Φορῶζ δὲν ἀμελῆσεν ἀπὸ τὸ νὰ ἀπορῆ,
 τὰς τῆς τύχης Φαντασίας κι ἔλεγεν ἐν ἀκαρεῖ.
 Πῶς ἡ φύσις νὰ συνάξῃ τόσαις χάραϊς κι ἄρεταῖς,
 θέλησεν εἰς τὸν τζομπάνην κι δὲν φαίνοιν' αὐταῖς;
 Οἴμως φεῦ αὐτὰ τὰ δῶρα ἴπῃ εἴν' ἀνωφελῆ,
 ἴσως ἤθελαν νὰ εἶναι εἰς αὐτὸν τὸν εὐτελεῖ
 Δυσυχία τε ἰδία, ἐὰν ἦτον εἰς θαθμόν
 ὑψηλότερον κι ζῶσε μὲ τῆς τύχης τὸν θαθμόν.
 Τί κακὰ ἡ ὠραιότης εἰς τὸ πᾶν δὲν προξενεῖ,
 ἄχ' ἐγὼ δυσυχισμένη ἐγὼ ἡ ἐλεεινή...
 Καὶ τρεγιάζει εἰς ἐμένα νὰ προσφέρω πιά τιμὴν,
 κι ὑπόληψιν εἰς τέτοια ὅπῃ εἶμαι πιά ποιμὴν;

Οἱ τοῖστος σοχασμός της παρ' ἐλπίδα πρὸς ποιήν,
 ἦλθε γιὰ νὰ φαρμακεύσῃ τὴν ὀλίγην ἡδονήν,
 ὅπῃ εἶχε δοκιμάσῃ εἴν' ἀθλιαντῆς ψυχὴν,
 διὰ πρόσκαιρον τῆς τύχης τῶν κακῶν ἀνακωχὴν.
 Ἦ λέγε τὸν ἑαυτὸν της πῶς ἐφάνη αἰδοιτῆ,
 κι ἄπεφάσισε πῶς πλέον εὐ ἐξῆς ἢ ἀναιδοιτῆ.

Τὸ πνευτὸν αὐτὸς ὁ νέος ἐσοχάσθη ὑλικῶς,
 ὅτι τὸ πλησίον αὐτῷ ἀποφεύγει ἡ βοσκός.
 Πέφτει εἰς θανατηφόρον λύπην κι ἐν ἑαυτῷ,
 (λέγει) τάχα ὑποπτεύθη εἰς τὸ πλάσμα αὐτό;

Μήπως ἢ τὸν ἑμαυτόν με κοντᾶς ἄλλα με κακᾶ,
 μόνος με ἐπιβελεύθην κ' ἐγνωρίζηκα σωσά;
 Κι ἀπὸ τὴν ἀνησυχίαν πέφτωντας σέ συλλογῆ,
 μένει ὅλην τὴν ἡμέραν ἢ φλοέρατε ἀεργή,
 Ἡ Ἀδελαΐς μὴν ἔσα μακρὰ ἀπὸ ἐκεῖ,
 πῆ νὰ μὴν ἀκῆη μέλος τῆ ὀργάνου τὸ γλυκὺ,
 Ἀπορεῖ τὴν σιωπὴν τε ἀπ' τὴν λύπην ἀκαυδεῖ,
 ἢ διὰ παρηγορίαν ἀσχινᾷ νὰ τραγωδῆ.

Πῶς συμπάσχεν φαίνεται ὅλα,
 ἐκ συμφῶνε με μιὰ παρόλα,
 ἢ τὰ ἔμψυχα ἢ νεκρά,
 Ὅσα πέριξ ἔδω συντρέχεν,
 ἀπ' ταῖς λύκαις με συμμετέχεν,
 κι ἀπ' τὰ βάσανα τὰ πικρά.

Τὰ πελάκια με ταλανίζεν,
 με θρηνώδεις φωναῖς τζιρίζεν,
 ἢ συνήθως δὲν κελαδῶν,
 Βλέπωντάς με σὴν ἐρημίαν
 με μεγάλην μελαγχολίαν,
 με λυπεῦνται ἢ θρηνωδῶν.

Κι' ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὸ βάθος,
 μὲ παράπονα ἢ μὲ πάθος,
 μὴ ἀποκρίνεται ἡ Ἥχῳ,
 Καὶ οἱ ζέφυροι μερμερίζουν
 μέσ' εἰς φύλλα αὐτὰ γογγύζουν,
 σὰν νὰ κλαίγουν πῶς δυσυχῶ.

Καὶ μιμεῖται ἐδῶ ἡσύχως,
 τῶν χειμάρων αὐτὸς ὁ ἦχος
 τὰς δικὰς μὲ τὰς σεναγμὰς,
 Βεβαιῶνῶ τὸν κάθε ἕνα,
 πῶς κ' ἐκεῖνοι διὰ ἐμένα,
 χύνουν δάκρυα ἢ κλαυθμὸς.

Ο Φονεὸς ἢ τεθλιμμένος ἀπ' ἐκείναις ταῖς ὤδαϊς,
 τὸ νὰ μὴν τὴν ἀνταμείψῃ τὸν ἐφάνη ἀηδὴς.

Γλυκυτέραν συμφωνίαν δὲν τὴν ἤκουσε κανεὶς,
 ἀπ' ἐκείνην τῆ ὀργάνῃ ἢ τῆς εὐστροφῆς Φωνῆς.

Ο δὲν ἔκθαμβη φωνάζει ἡ βοσκὸς ὡ ἕρανεῖ,
 τάχα εἶναι μὴ μαγεία αἱ παρῶσαι ἡδοναί,

Πῶς μὲ ἀναψαν ὡς τόσο τῆς καρδιάς με τὸν καμὸ,
 πλὴν κί' αὐτὴν τὴν ἀκοήν με νὰ πισεύσω δὲν τολμῶ.

Αὐτὸς δὲν εἶναι τζομπάνης αὐτὸς εἶν' ἕνας Θεός,
 πῶ ἀκέει ἢ μὲ θέλγει τὰς δυνάμεις τῆ νοός.
 Καὶ αὐταῖς ταῖς μελωδίαις νὰ ἐμπνεύσῃ ἐξαρκεῖ,
 δύναται χωρὶς τὴν τέχνην αἰδοῖσιν ἢ Φυσική;

Εὐδὺς πῶ εἰς τέτοιον τρόπον λάλησ' ἢ Ἀδελαῖς
 ὅπῃ τὴν ὑπαγορεύει μὲ καρδιὰ διακαῖς.
 Μὲ βενήσια μελωδία μᾶλλον δὲ ἀγγελικῆ,
 ἔκαμε νὰ ἀντηχήσῃ ὅλη ἢ κοιλάς ἐκεῖ.
 Ἡ Ἀδελαῖς λογίζει πῶς ἐκεῖ πραγματικῶς,
 τὰ τεράσι ἀληθεύει ὅπῃ λέγειν μυθικῶς.
 Ως καθὼς εἰς τὸν Ὀρφέα ὅτι ἢ ποιητικῆ,
 εἶν λαμπρὰν ἀνταποδίδει ἀδελφὴν τῆς μουσικῆ.
 Ἐκθαμβη τεταραγμένη ἀμφιβάλλει ἢ βοσκός,
 πῶς νὰ τὸ οἰκονομήσῃ τῆτο τὸ συμβεβηκός;
 Κι' ἂν ἀπὸ τὴν μελωδίαν ἔπρεπε νὰ τραβιχθῆ,
 ἢ σ' ἐκείνην τὴν μαγεῖαν ὅλη νὰ παραδοθῆ.
 Ὅμως ἐπεξεργάσθη τὸν βοσκὸν ὅπῃ αὐτῆ,
 πρὸ ὀλίγου εἶχ' ἀκῆσῃ τότε νὰ διευθετῆ,
 Τῶν προβάτων τε τὴν μάνδρα διὰ νὰ ἐπισραφῆ,
 εἶν ἴδιαν τε καλύβαν μ' ἕνα τρόπον κατηφῆ.

Ἄγνοεῖ αὐτὴν τὴν θέλξιν (εἶπεν ἢ Ἀδελαῖς),
 πῶ τεργύσω τε ἐκχέει εἰς ἀφαίρεσιν ζωῆς.

Η' ἀπλότης τῆς Ψυχῆς τε πάντῃ δὲν κενοδοξεῖ,
 εἰς καιρὸν πῆ ἐγκατέχει τέτοιο θέλγητρον ὄξυ,
 Καὶ τῆς ἀντευχαριστίας τὰ ἐγκώμια αὐτὰς,
 δὲν προσμένει ἀπὸ μένα μήτε εἰν' προσεκτικός.
 Τέτοια εἰν' ἀναμφιβίλως ἢ τῆς μασικῆς ἰσχῆς,
 εἰν' τὸ μόνον ἀπ' τὰ ἄλλα πρετερήματα ψυχῆς,
 Ἡῶ τὸν ἴδιον ἐκεῖνον θέλγει ἢ χαροποιεῖ,
 ὅλα τ' ἄλλα ἀπαιτῶσιν ὄρασιν ἢ ἀκοή.
 Τέτο ἢ πρὸς τῆς ἀνθρώπου δῶρον ἀπ' τὸν ἕρανόν,
 ἐχαρίσθη κ' εἰν' ἢ πλείον καθαρά τῶν ἡδονῶν.
 Καὶ τὸ μόνον πῆ ἀκόμι τὸ ἡδύνομαι ἐγὼ,
 Φεῦ ἢ μέσα εἰς τὸν νῆνυμα ὅλο τὸ τεχνολογῶ,
 Ο' βοσκὸς ὡσὰν μιὰ ἄλλη ἀποκρίνεται Ἠχῶ,
 εἰς τὴν ἄμετρον με θλίψιν ἐκρωῖσσε πῶς δυστυχῶ.

Τὴν ἀκόλυστον ἡμέραν προσποιεῖται ὁ βοσκὸς,
 πῶς τραβιέτ' ἀδιαφόρως ἢ ὡς μὴ ἐρωτικός.
 Τῆτο τὴν Ἀδελαΐδα τὴν ἔλύπησε πολὺ,
 ὅθεν παραπονεμένη κατ' ἴδιαν ὀμιλεῖ.
 Φαίνεται πῶς ἢ ἡ τύχη φθόνησε τὴν ἀδελφῆ,
 τέτην με παρηγοσίαν ἄχ' ἐγὼ ἐλεεινὴ
 Ἡ' μιν παραδεδομένη εἰς αὐτὴν ἢ ἐμπαθῆς,
 ἢ διὰ τὰ μὲ παιδεύσῃ μὲ τὴν σέξησην εὐθύς.

Μίαν ἡμέραν τέλος πάντων ἀντιπρῆζονται αὐτοί,
 σὸν κατήφορον τῆ λόφῃ καὶ ἐκεῖ πῆ περπατεῖ.

Βόσχετε τὰ πρόβατά σας μακρὰ ἀπὸ
 ἐδῶ;

(ἡ Ἀδελαῖς τὸν λέγει) μὲ ὑπέμετρον αἰδῶ,
 Καὶ χωρὶς Ἐρωτος πάθος ἀλλὰ γὰρ κερυλοζιτᾶ.
 πλὴν αὐταὶ αἱ πρῶται λέξεις καὶ τὰ λόγια τῆς
 αὐτᾶ,
 Ἐκυρεύσαν τῆ νέε τὺς αἰδησεις βαθυμηδόν,
 ὅπῃ τῆς Φωνῆς τὴν χερῶσιν τὴν ἀφαίρεσαν σχεδόν.

Δὲν ἰξεύρω ἀπεκρίθη ἀμφιρρέπων ὁ βοσκὸς,
 περπατῆσιν ὅπῃ λάχῃ κατὰ τὸ συμβεβηκός.
 Ὀνομάζομαι τζομπάνης πλὴν σχεδὸν δὲν εἶμ' ἐγὼ,
 πῆ αὐτόμα τὸ κοπάδι εἶν βοσκὴν τὸ ὀδηγῶ,
 Ἀλλ' αὐτὸ ὅπῃ μὲ πάγῃ πάντα μὲ εὐχαρισεῖ,
 καὶ οἱ τόποι ἀπὸ μένα εἰς αὐτὸ εἶν' πρὸ γνωσοί.
 Ὅθεν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὡς καλῶτατος ποιμὴν,
 τὸ ἀφίνω νὰ ἐκλέξῃ τὴν καλλίτερεν νομὴν.

Τὸ λοιπὸν ἀπὸ πῆ εἶσε (ἡ βοσκὸς τὸν ἐρωτᾶ,
 καὶ ἀπόκρισιν γυρεύει μὲ πολλὴν κερυλοζιτᾶ.)

Τὸ Φῶς εἶδα παρεκείθες ἀπ' τὰ Ἄλπεα βουναῖ,
ὁ Φορὸς τὴν ἀπεκρίθη ὁμως πάλιν ἐρευνᾷ.

Τάχα εἶσε γεννημένος μεταξὺ εἰς τὸς βοσκῆς,
ἢ ἀπὸ γονεῖς τοιάτῃς ἢ διχφορετικῆς;

Επειδὴ εἶμαι τζομπάνης πρέπει ἢ ἀκολοθεῖ,
(ὁ Φορὸς τὴν ξαναλέγει) πῶς να εἶχα γεννηθῆ,
Γιὰ νὰ εἶμ' αὐτὸ πῆ εἶμαι ἢ ὅπῃ μὲ μαρτυρεῖ,
εἰς τὰ μάτια σας ἢ τέτοια φορεσιὰ μὲ μισαρή

Περὶ τῆς ἀμφιβίλλω εἶπεν ἡ Ἀδελαῖς,
προσεχώσ παρατηρῆσα χαρακτῆρας συμφυεῖς.
Τόσαι σας ἐπιτηδεύσεις ἢ γλυκειά σας προφορᾶ,
ἢ τὸ ἠθικόν σας τῆτο εἶν' σημεῖα φανερά.
Καὶ μὲ δείχνον πῶς ἀφρεύτως ἀπ' τῆς τύχης τὸν σταθμόν,
εἶσε τοποθετημένος εἰς καλλίτερον βαθμόν.

Εἶσε ἀγαθὴ εἰς ἄκρον, (ἀπεκρίθη ὁ βοσκῆς),
μὰ σὲ λόγους σας τεργιάζει νὰ θαρῆτε ἐχθρικῶς,
Πῶς ἢ φύσις τὸς ποιμένας ὅλα τῃς τὰ ὑσερεῖ,
καθὼς εἶσε γεννημένη γιὰ βασιλῆος ἀνθηρῆς

Η Ἀδελαῖς εἰς τῆτο ἐκοκλήνησεν εὐθύς,
ἢ ἀλλάζωντας τὰ λόγια ἢ μὲ σεναγμῆς βαθεῖς,

Προχθές (λέγει) τῆ ὀργάνῃ αἱ ὕδαι μεθ' ἰδούης,
 εἰσυντρέφευαν τὰς ἡγῆς τῆς δικῆς με τῆς Φωνῆς
 Μὲ μιάν τέχνην ὅπῃ ἦτον ἓνα τέρας εἰς βινά,
 σ' ἓνα φύλακα προβάτων, καὶ ἀπλῆν ἀληθινᾶ.

Η Φωνήσας ἦτον τέρας διὰ μιάν ἀπλῆν βοσκόν,
 (ὁ Φονρός τὴν ἀπεκρίθη) μεταξύ τῶν γυναικῶν.
Δὲν σᾶς δίδαξε Κάνέναις (πάλιν ἡ Ἀδελαῖς.)
 ὁδηγὸς ἐγὼ δὲν ἔχω, μοναχὰ ἐξ ἀκοῆς,

Ο Φονρός ἀνταπεκρίθη. τραγεδῆσετε προχθές,
 κ' ἐγὼ ἤμην τετελεγμένος μ' ἓνα ὕφος ἔμπαθές.
Ο, τ' αἰσθάνετ' ἢ καρδίᾳ μου ὅτι μέσα της φρονεῖ,
 τὸ προφέρει ἀμοιβαίως, τῆ ὀργάνῃ ἢ Φωνῇ,
Τὸ ἐμπνέω τὴν ψυχὴν μου καὶ αἰσθάνεται κ' αὐτὸ,
 τὸ μυσῆριον εἰν' τῆτο, κ' ἔτσι τὸ διευθετῶ.

Χωρὶς δεῖξιν διδασκάλῃ εἰν' ἀπίθανον αὐτὸ,
 (ἡ Ἀδελαῖς τὸν λέγει) ἐγὼ δὲν ἀναιωθῆτῶ.

Καὶ τὸ ἴδιο αὐτὸ εἶπα, σὰν σᾶς ἤκησα κ' ἐγὼ,
 (ἐπαναλαμβάν' ὁ νέος) πλὴν ἄς μὴν ταυτολογῶ,

Ἐχρειάδῃ νὰ πιεύσω, πῶς εἰς ἓνα ποταπὸν,
 δίδονται χαρισματάκι, τί ὀρίζετε λοιπὸν;
 Νὰ ἡ φύσις καὶ ὁ Ἔρως παίζεν μερικαῖς Φοραῖς,
 μὲ Φιλοτιμίαν ἄκραν μὲ Φελησίαις σαΦεραῖς
 Τὸ πολυτιμώτερόν τες πῆ νὰ ἔχεν ἠμπορεῖν,
 εἰς τὴν πρὸ εὐτελεσέραν τύχην τὸ Φιλοδωρεῖν.
 Γιὰ νὰ δείξεν πῶς δὲν εἶναι κἀμμιά σάσις χαμωερῆς
 πῆ νὰ μὴν τὴν εὐγενίζεν, καὶ λοιπὸν μὴ δυσροπῆς.

Με αὐτὴν τὴν ὁμιλίαν εἴην κοιλάδα καταντῶν.
 αἱ περιπεραὶ γογγίζεν, καὶ ἀηδόλια κελαδῶν.

Ο Φονροζὸς ὅπῃ ἐλπίδος τὸν ἐμφύχωνε σπινθῆρ,
 ἔκαμε νὰ διαλάμψη εἰς ἀνέμους ὡς Φωσῆς,
 Τῆ ὀργάνῃ τῆ ὄ ἦχος ἡ μελίεζυτος Φωνή,
 καὶ ὅπῃ τὸν ἀναπνέει τῆς ψυχῆς ἡ ἠδονή.
Αχ (τὸν λέγει ἡ ὠραία) Φθάνει πηχιά, παρακαλῶ,
 μὴ μὲ κάμετε μὲ τῆτο πάλιν νὰ μελαγχολῶ.
 Δὲν μπορεῖ νὰ δοκιμάσῃ αἰδοῖσιν χαροποιῶν,
 ἡ ψυχὴ μὲ εἰδὼ πέρα, σ' αὐτὴν τὴν πυρκαϊάν.
 Πῆ αὐτὴ ἡ ἐρημία εἰς τὴν λύπην κατ' αὐτὸ
 εἶναι ἀΦιερωμένη ὄφεν καὶ ἀναιδοῖσιν.
Η Ἦχῶ αὐτὴ ἡ ἴδια τῆς ἐρημίας ἡ θεῶ,
 δὲν εἶναι συνειδισμένη πάποτ' ἀπὸ μακρυῶ.

Νὰ ἀντιλαλή τὲς φθόγγας μίας κοσμηῆς χαρᾶς,
ἀλλὰ πάντα συνηθίζει νὰ ἀκῆ-συμφοράς.

Καὶ τὸ πᾶν ἐδῶ γογγίζει μὲ τ' ἐμένα τὴν βοσκὸν,
πῶ ἀξίως ταλανίζω τὸ δικό μου ζοιζικόν.

Κ' ἐγὼ ἔχω ἐδῶ πέρα, τί νὰ παραπονεθῶ
(ἀπεκρίθηκεν ὁ νέος) μὴ θαρῆστε πῶς μεθῶ.

Καὶ αὐτὰ τὰ λίγα λόγια μ' ἕναν ἀνασεναγμὸν,
ἐπιθέτῃ τὴν φωνήν τε διεξοδικὸν δεσμὸν,

Πῶς; νὰ παραπονεθῆτε ἔχετε ἀληθινᾶ;
ἄραγε ἀπ' τῆς ἀνθρώπου ἢ τῆς τύχης τὰ δεινά;

Δὲν ἰξεύρω ἀπεκρίθη, πλὴν δὲν εἶμαι εὐτυχῆς,
μὴ ῥωτᾶτε παραπάνω περὶ πάθους τῆς ψυχῆς.

Μὰ ἀκῆσε με τὸν λέγει, νὰ ὅπῃ ὁ ἕρανος,
μῖαν καλὴν παρηγορίαν δίδει ὀφθαλμοφανῶς,
Καὶ εὖν ἕνα καὶ εὖν ἄλλον, εἰς ταῖς πίκραις μας ἐδῶ,
δι' ἐλάφρωσιν τῆ βάρους ὅπῃ πλέον ἀκαυδῶ.

Ὅποιος τὸ λοιπὸν κ' ἂν εἶσαι ἂν τῆς τύχης ἀληθεῖς
γνώρισέτε περιστάσεις πρέπει νᾶθε συμπαθῆς.

Κὶ ἐγὼ ἄξιον σᾶς κρῖνω νὰ σᾶς ξεμυσηρευθῶ,
ἐὰν μόνον ἀμοιβαίως τῆτο νὰ ἀξιωθῶ.

Φεῦ (εκραύγασεν ὁ νέος) τὰ δικάμει τὰ κακὰ,
εἶναι τέτοια ὅπῃ πρέπει, νὰ τὰ ἔχω μουσικά.

Εἶμαι καταδικασμένος, πώποτε κοντολογῆς,
νὰ μὴν τὰ ἀνακαλύψω καὶ μὴν τὰ φυλλολογῆς.

Τὸ μυστήριόν τε τῆτο, ὡσὰν ὕφασμα ῥαχμῆς,
διπλασίασε τὴν ἄκρην περιέργειαν τῆς νῆς.

Αὔριον ἐδὼ ἐλάτε εἰς τῆ λόφει τὴν ποδιά,
(ἢ Ἀδελαΐς τὸν λέγει) σ' αὐτὴν τὴν βαλανιδιά,
τὴν παλιὰ καὶ φωντωμένην ὅπῃ νὰ μυρολογῶ
μὲ ἄκυσέτε καὶ νὰ κλαίγω ἢ ταλαίπωρη ἐγὼ.
Καί ἐκεῖ θέλετε μάθη πράγματα ὅπῃ εὐθύς,
θὰ σᾶς φέρωνε εἰς οἶκτον, καὶ ἂν εἴστε ἀπαθής.

Ὁ Φορὸς ἐκαταπέσθη, πλὴν ἐκείνην τὴν βραδιά,
πέρασεν εἰς ἄκρην θλίψιν καὶ μὲ ὑποπτον καρδιά.
Γιατὶ ὅλη τε ἡ τύχη, κρέμνταν ἀπὸ αὐτὰ,
ὅπῃ ἔμελλε ἡ ἀκέρση, μὲ πολλὴν κρηγιόζητᾶ.
Χίλιοι σοχασμοὶ Φρικκῶδες εἶν γενναίαν τε ψυχὴν,
ἔρχονταν ἀλλεπαλλήλως προξενῶσαν ταραχὴν,

Ἐφοβύντανε πρὸ πάντων ἑνὸς Ἐρωτος πιῶ,
ἔρημον ἀποτυχίαν τῷ ποτέ της ἑρασῶ,

Ἐγὼ εἶμαι πιά χαμένος ἂν ἐκείνη ἀγαπᾶ,
κατὰ μόνας τε ὁ νέος λέγωντας καρδιοκτυπᾶ.

Ὁ Θεὸν πῆγε εἰς τὸν τόπον ὅπῃ δακτυλοδεικτι,
τῶν παρήγγειλε, καὶ βλέπει, ὅτι ἔρχονταν κί αὐτῆ.

Ἡ ἡμέρα σκεπασμένη ἀπὸ σύννεφα πυκνά,
καὶ ἡ φύσις μαυροφόρος φαίνονταν ἀληθινᾶ,

Πῶς προσγνώριζε τὸ πένθος τὸ παραπονετικόν,
ὅπῃ ἡ συνομιλία θὲ νὰ φέξη τῶν βοσκῶν.

Καθὼς κάθισαν κ' οἱ δυὲς εἰς τὸ δένδρον κατὰ γῆς,
ἀρχινᾶ ἢ διηγεῖται τῆτα ἡ Ἀδελαῖς

Βλέπετε αὐταῖς ταῖς πέτραις πῶς τὸ χόρτον τὸ χλωρὸν
ἀρχινᾶ νὰ ταῖς σκεπάζῃ καὶ αἰξάνει μὲ καιρὸν.

Ἄχ ἐκεῖ εἶναι ὁ τάφος, ἢ νυμφῶν ὁ ἀμυδρὸς,
καὶ τῷ πλέον ἑναρέτε, καὶ πρὸ σώφρονος ἀνδρός.

Τὸν ὅποιον παρ' ἐλπίδα ὁ πολὺς μὲ, ἄχ θεοὶ
Ἐρωτας καὶ ἀγνωσία τὸν ἐκύσισαν ζωῆ.

Εἶμαι καθ' αὐτὸ Φραντζέζα ἀπὸ μίαν Φαμηλιᾶ,
εὐγενῆ πλεσιωτάτην κί ἀπ' ταῖς ἄλλαις πρὸ παλιᾶ,

Καὶ τῷ Δορεσᾶν ὁ Κόντες ἀπαλὸν ἢ προφανῆ
διὰ λόγῃ μὲ ἐξαίφνης Ἐρωτα ἐγκυμονεῖ.

Συγκατένευσα εἰς τῆτο, ἢ τὸ ἔσερξα κ' ἐγώ,
 καὶ τὸν ἤδελα βεβαίως, ναὶ σᾶς τὸ ὁμολογῶ.
 Οἱ γονεῖς μὲ ἐναντίοι φάνηκαν ἐξ ἀρχῆς
 εἰς τὴν κλίσει τῶν καρδιῶν μας ἢ τὸν πόθον τῆς
 ψυχῆς.

Τὸ ἀναίσιχτόν μὲ πάθος μὲ ἔκαμε παρὰ καιρὸν,
 νὰ συννεύσω σ' ἓνα γάμον γιὰτ' ἐμᾶς μὲν ἰσθόν,
 Ὅμως ἀπηγορευμένον ἀπ' τῆς νόμης τῆς ἀγνῆς,
 ὅπῃ τῶν συνοικισίων κυβερνῶν τῆς χαλινῆς.
 Τότε καὶ ἡ Ἰταλία κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν,
 ἦτον θάνατον πολέμου καὶ ἐκδίκησις ἐχθρῶν.
 Καὶ ἐκεῖ ὁ σύζυγός μὲ πῆγαινεν ὡς ἀρχηγός,
 νὰ προφθάσῃ τὸν στρατόν τε νὰ μὴν κάθεται ἀεγός.
 Ἀκολέθησα μὲ ἐκεῖνον ἕως εἰς τὴν Βριανσὸν
 νὰ τὸ ἀποχαιρετήσω, πλὴν μὲ εἶμα μὲ μισόν.
 Ἡ τρελλή μὲ ἀπαλότης καὶ ἀγάπ' ἢ καρδιακή.
 τὸν κρατεῖ δύο ἡμέραις ἀκσίως τε ἐκεῖ.
 Μὰ ὁ νέος αὐτὸς ὄντας ἔμπλεως ἀπὸ τιμῆν,
 πότε νὰ ἀναχωρήσῃ λαχταρῆσε τὴν σιγμῆν.
 Κὶ ἂν παρέτεινεν ὀλίγον τὴν ἐκεῖ διατριβήν,
 πλὴν μὲ ἄκραν ἀηδίαν ἢ καρδίας συντριβὴν
 Εἰθυσίαζε γιὰ μένα τὸ κατῆκόν τε αὐτὸς,
 πλὴν κ' ἐγὼ δὲν ἐψηφῆσα τὴν ζωὴν μὲ ἀρετῶς

Τῆς τὸ ζήτησα συντόμως δὲν ἠμπόρεσ' ἐχθρικῶς
 νὰ ἀντισταθῇ εἰς τόσα δάκρυα μιᾶς γυναικός.
 Ἀνεχώρησε μὲ μιαν πρόγνωσιν ὅπῃ κ' ἐγὼ,
 ἔφριξα ἢ πλέον ἤμην σὰν νὰ τὸν μυρολογῶ.
 Τὸν συντρόφουσα μὲ θλίψιν, ὡς ἐδῶ ὅπῃ θωρεῖς,
 κ' ἐχωρίσθημεν μὲ πόνους, κ' ἀνασειαγμὸς βαρεῖς.
 Πλὴν διὰ νὰ ἀπαντέχω ἑμβασιάνη τε χρυσόν,
 ἐπανεκάμψα εἰς πόλιν λεγομένην Βερανσόν.
 Μετ' ὀλίγας δὲ ἡμέρας τῷ ἀποχαιρετισμῷ,
 διαδίδεται μιὰ φήμη εἰς ἀκροβολισμῷ.
 Μὰ ἐδίσαζα ἐν τέτοις ἂν ὁ Κόντες Δορρεῖαν,
 καθὼς πρέπει παρευρέθη εἰς πολέμῳ τὸ συμβάν.
 Καὶ αὐτὸ τὸ λαχταρῆσα διὰ δόξαν ἐκείνῃ,
 γιὰ τὸν Ἐρωτάμῳ ὅμως πάλιν τῷ καμν' ἔξω νῆ.
 Ὅταν ἔλαβα τὸ πρῶτον γράμμα τε Λακωνικόν,
 Τὸ ἐνόμιζα σ' ἐμένα ὡς παρεγορητικόν.
 Γράφει εἰς τὴν τάδ' ἡμέρα, τάδε ὡς καὶ εἰσιγμῆν,
 θὲ νὰ ἔλθω, μοναχός μῳ διὰ μιαν ἀφορμῆν.
 Στὴν κοιλάδα, κ' ὑποκάτω ἀπ' τὸ δένδρον τὸ αὐτὸ
 ὅπῃ σᾶς ἀπεχωρίσθην πάλιν σᾶς ξαναποκτῶ.
 Σᾶς ὁμιύω λοιπὸν φῶς μῳ νὰ πηγαίνετε ἐκεῖ,
 νὰ προσμείνετε μονάχῃ καὶ αὐτὸ μὲ ἐξαρκεῖ.
 Ἰξέυσε πῶς δι' ἐσένα ζῶ ἀκόμι εἰς τὸ πᾶν,
 διὰ τὴν Ἀδελαιίδα ἀναπνέ' ὁ Δορρεῖαν.

Ποιὰ ἡ ἔννοια με νὰ ἦτον πόσοι οἱ συμπερασμοί,
 ὅπῃ μὲ πολιορκῆσαν εἰς ἐκείνην τὴν στιγμήν,
 Δὲν σοχάσθηκα εἰς γράμμα παρὰ μόνον δηλαδὴ,
 τὴν ἀνυπομονησίαν τῆ νὰ μὲ ξαναἰδῆ.
 Ὅθεν ἐχαροποιήθην μάλις διὰ αὐτὸ,
 πῶς προῆλθεν ἀπ' ἀγάπην κι ἀπὸ πόθον ἐν ταύτῃ.
 Καὶ λοιπὸν ἐκεῖ ἐπῆγα τὴν αὐτὴν βαλανιδιά,
 καθὼς ἦλθ' ἡ διορία μὲ μεγάλην με καρδιά.
 Φθάνει καὶ ὁ σίζυγός με μὲ εὐρίσκει μοναχὴν,
 κ' ὕπερον ἀπὸ τὴν πλέον τρυφερὰν ὑποδοχὴν.

Τὸ ἠθέλησες (μὲ λέγει) ἀκριβὴ μὲ Ἀδελαῖς,
 ἔλειψα ἀπὸ τὸ καθῆκον τῆς ὀλίγης με ζωῆς,
 Κι ἀπ' τὴν πλέον ἀναγκαίαν τῆ αἰῶνος με στιγμήν,
 τῆτο ὅπῃ ἐφοβῆμεν ἔπαθα εἰς τὴν τιμὴν.
 Πόλεμος ἐσυγκροτήθη εὐδοκίμησε καλᾶ,
 μοναχὸν τὸ εἰσαγεύμα μὲ ὅθεν ἔκαμε πολλὰ
 Τέρατα κὶ ἀνδραγαθίαις κ' δὲν ἤμμενε ἐκεῖ,
 Τὸ νὰ μὲ μεμφθῶν οἱ ἄλλοι, τῆτο μόνου μὲ ἀρκεῖ,
 Εἶμαι κ' ἀτιμασμένος ἀπὸ τὴν κατακραυγὴν,
 κὶ ἀπ' τὸν κόσμον πλὴ χαμένος χωρὶς μιὰ κα-
 ταφυγὴν.
 Δὲν σᾶς τὴν προσωποδέξω τὴν δικὴν με συμφορὰν,
 καὶ ἂν σᾶς τὴν διηγῆμαι ὡς τῶ ὄντι θλιβερὰν,
 L

Πλὴν δὲν ἔχω παρὰ μόνον μίαν θυσίαν μισητήν.
 Νὰ σᾶς κάμω, κ' ἡ καρδιά μου ἔρχεται εἰς τελετήν.
 Ἐς αὐτὴν τὴν ὀμιλίαν εὐθύς ἔγινα χλωμὴ,
 μίλις πιέω κ' ἡ καρδιά μου τρέμει ἢ λυποθυμεῖ.
 Ἐλαβα τὸν σύζυγόν μου ἢ τὸ μόνον μου καλόν,
 Στὰς ἀθλίαις μου ἀγκάλας ὡσὰν βρέφος ἀπαλόν.
 Εὐθύς ὄλον μου τὸ αἷμα ἔνοιωσα ἐν ἀκαρεῖ,
 πῶς ἐπάγωσε σαῖς φλέβαις ἔμεινα ὡσὰν νεκρή.
 Ἀύγισαν τὰ γόνατά μου καὶ χωρὶς νὰ αἰδανθῶ,
 ἔπεσα εἰς τὴν γῆν ἐπάνω, ὃ ἐν μορῶσά μου νὰ σαθῶ.
 Ὁ θέν εἰς τὴν λιγοθυμίαν μου αὐτὸς ἤρξε τὸν καιρὸν,
 ἀπ' τὸν κόλπον μου νὰ φύγῃ τὴν σιγμὴν παρατηρῶν.
 Παρευθύς ἀναλαμβάνω ἀπ' τὸ φῶς τῆς ἀντηλιάς,
 καὶ ξυπνῶ ἀπὸ τὸν κρότον τῆς ἐξάφνης πισολιᾶς.

Πῶς νὰ σᾶς τὸ παρασήσω; πλὴν νὰ μὴν πολυλογῶ,
 εἰδ' ἀνέκφρατος ἢ σάσις ὅπῃ βρέθηκα ἐγώ.
 Καὶ τὰ δάκρυα πῶ χύνω, καὶ τὰ ἀναφυλλητὰ,
 ὅπῃ πνίγνυ τὴν φωνή μου, εἶναι μάρτυρες αὐτά.
 Ἀφ' ἧ πέξασα κοντὰ τῆ μίαν ὀλόκληρον νυκτιᾶ
 εἰς αἵματωμένον σῶμα, καὶ εἰς τὴν λαβωματιᾶ,
 Βυθισμένη εἰς μιὰν λύπην ἄλαλον λιθαργικὴν,
 ὅπῃ ἡ ὑπερβολήτης μ' ἔκαμνεν ἐκσατικὴν,

Πρώτη με φροντίς ἐσάθη ἐπειδὴ πλέον δὲν ζῆ,
 με τὸν ἄνδρα με νὰ θάψω τὴν αἰσχύνην με μαζί.
 Καὶ τὰ ἰδιά με χέριζα (ἔτσι ἦτον τὸ γραπτὸν)
 Ἄνοιξαν αὐτὸν τὸν λάκκον τῆ νυμφίῃ με πασόν.
 Δὲν ζητῶ νὰ ἀπαλύνω τὴν γενναίαν σας καρδιά,
 καὶ εἰς οἶκτον νὰ σᾶς φέρω με θρηνώδη με λαλιά.
 Ὅμως ἡ σιγμὴ ἐκεῖνη καθ' ἣν ἔπρεπεν ἡ γῆ
 πιά νὰ με ἀποχωρίσῃ με νεκρώσιμον φραγῆ,
 Ἄπ' τὸ λείψανον ἐκεῖνο τῆ ἀθλίῃ με ἀνδρός,
 ὅπῃ τῶλσαν τὰ τόσα, δάκρυά με κι ὁ ἰδρώς,
 Ἦτον πλέον σκληροτέρα ἀσυγκριτῶς τρομερή,
 ἀπὸ τὴν σιγμὴν ἐκείνην ὅπῃ τότε ἐν ἀπαρεῖ,
 Μέλλει νὰ μὲ ἀποχωρίσῃ ἀπ' τὸ σῶμα τὴν ψυχὴν,
 κι ὅπῃ προξενεῖ τὴν πλέον σκληροτέραν ταραχὴν.
 Ἄχ ἐτοιμαζα ὡς τόσον τῆ ἀνδρός με τὴν ταφὴν,
 ἐν ταύτῳ ὑσερημένη ἀπὸ ὕπνου καὶ τροφῆν.
 Τὰ τρισάθλια με χέριζα εἰς ἐκεῖνον τὸν καίμον,
 με τί κόπες ἀφορήτες, καὶ με τί παραδαρμόν,
 Καταγίνεταν δυὸ μέραις εὖ νὰ σκάψω εἰς τὴν γῆν,
 τῆ συζύγῃ με τὸν τάφον, τῆ νεκρῆ καταφυγῆν.
 Κι ὅταν πλέον αἱ δυνάμεις πῆ ἀπώκαμναν σχεδόν,
 μὲ ἄφηναν λαχανιασμένην κλαίεσαν ποταμηδόν,
 Ἄναπαύομεν ὀλίγον ἀπ' τὸ βάρος τῶν δεινῶν,
 εἴ νεκρῆ τὸ παγωμένου εἴθους τε καὶ μαλακόν.

Τέλος πάντων ἀπ' τὴν θλίψιν ἢ ἐγὼ ἠμιθανῆς,
 τὸν ἀπέδωκα τὰ χρέη τῆς ἀδίκης τε θανάτῃς,
 Ὅμως καὶ τὸν ὑπεσχέθη ἡ καρδιά μου σαθερῶς,
 πῶς ἐδῶ θὰ τὸν προσμένῃ ὡς πῆ νᾶρθη ὁ καιρὸς
 Τῆ νὰ μᾶς ξαναενώσῃ καθὼς τὸ ἐπίποθω,
 ὁ θανατηφόρος Χάρος γιὰ νὰ τὸν ἀζιωθῶ.

Ε' ὡς τόσον πρὸς τοῖς ἄλλοις ἢ ἡ πείνα ἀρχινᾷ.
 ἄσπλαγχνα νὰ κατεδίη τ' ἄντερά μου τὰ σεχνά.
 Τὸ ἐγνώριζα γιὰ κοῖμα μ' ἔτυπτε τὸ συνειδὸς,
 ὅτι γίνομ' αὐτοκτόνος ἂν κινῆμην ἀφειοῶς.
 Κι' ἀφαιρῆσα ἀπ' τὴν θλίψιν, τῆς ἀφεύκτης βοηθῆς,
 τὰ ὑποσηρίγματα τῆς, μιᾶς ζωῆς πολυπαθῆς,
 Καὶ πολλὰ ἀθλιεῖρας πολλὰ πρὸ οὐδυνῆ,
 ἀπ' τὸν θάνατον τὸν ἴδιον τὸν πατέρα τῆς Φθορᾶς.
 Καὶ τὰ ἔρχα πῆ φορῆσα, τότε ἔκαμ' ἀλλαξιὰ,
 μ' ἔνα χωρικὸν τζομπάνη καὶ αὐτὴν τὴν μοναξιὰ.
 Ἐγκολπίωθηκα ὡς μόνον καταφύγιον ἔμῃον,
 Ὄθεν καὶ εὐχαριστῆμαι εἰς αὐτόν μου τὸν βαθμόν.
 Ἐκτετε παρηγοῆμαι εἰς τὸ μνήμα τῆ ἐδῶ,
 ὡς νὰ γένη καὶ δικόν μου ἔρχομαι καὶ θρηνηθῶ.

Βλέπετε μὲ πόσῃ πίσει καὶ μὲ πόσῃ σαθερᾶν
 ἐλικρινεῖαν σᾶς λέγω ὅλην μὲ τὴν σύμφοράν ;
 Καὶ τὰ Φῦλλα τῆς καρδίᾳς μὲ σᾶς ξανοίγομαι ἐγὼ,
 πράγματα ὅπερ τὰ κρύπτω καὶ δὲν τὰ κοινολογῶ.
 Στὸ ἐξῆς, μορῶν μαζίσας ἐλευθέρως νὰ θρησῶ,
 καὶ μὲ τὰ παράπονά σας δάκρυα νὰ συγκριεῶ.
 εἶναι μιὰ παρεργεῖα μιὰ ἐλάφρωσις αὐτὸ,
 τῆς ὁποίας εἶχα χρεῖαν ὅθεν νὰ πᾶ τ' ἀποκτῶ.
 Ὅμως καὶ ἐγὼ προσμένω ἀπὸ λόγους σας λοιπὸν,
 τὴν ἰδίαν πισοσύνην πλὴν σᾶς βλέπω σκιθρωπὸν.
 Μὴ θάρρητε γελασμένην πῶς μὲ ἔχει ἔξ ἀρχῆς,
 ἔνοιωσα ὅτι δὲν εἶσε κατασάσεως πτωχῆς,
 Ὅλοφάνερα τὸ βλέπω ἔρευναν δὲν ἀπαιτεῖ,
 πῶς σᾶς εἶναι τόσον ξένη καὶ ἀνοίκτος αὐτῇ,
 Ἦ κατάσας ποιμένος ἐπὶ τῆς καιρικῆς Φορᾶς
 καὶ πρὸ μεταγενεσέρα τῆς δικῆς μὲ σύμφορᾶς.
 εἶτε νέος ἡλικία ἴσως καὶ αἰδητικὸς,
 ψεύδεσθε τὴν Φορεσιᾶ σας, δὲν ὁμοιάζετε βοσκός.
 Κι' ἂν πιεύσω ὡς ὁ νῆς μὲ μὲ ὀρθὸν συλλογισμόν,
 ἔκαμε τὴν περὶ τέσθ κρίσιν καὶ συμπερασμόν,
 Ἦ δικαίς μας δυσυχλαῖς ἔχεν τὴν αὐτὴν πηγὴν,
 καὶ ἀγάπησετε ἴσως σὰν κ' ἐμένα μὲ σοργῆν.
 Ὅτι νὰ εἴμεσε ἀφεύκτως ὡσὰν ὁμοιοπαθεῖς,
 καὶ ὁ ἓνας εἰς τὸν ἄλλον ὁμοῖος καὶ συμπαθής.

Νὰ σᾶς βλέπω ὡσὰν φίλον ὅπῃ νῦν ὁ οὐρανός,
 σπλαγχνισθεὶς εἰς τὰ δεινά μῃ μ' ἀξίωσεν εὐμενῶς
 Ἔχετε με ὡσὰν μίαν Φιληνάδα σας πισην,
 ἱκανὴν τῆ νὰ σᾶς δίδω μὲ διήγησιν σωσῆν,
 Ἐὰν ὄχι νηθεσίαις κἄν παρηγορητικὰ
 παραδείγματα ἀφεύκτως εἰς τὰ τόσα σας κακά.

Μὲ ἐφέρετε εἰς οἶκτον εἶπεν ὁ Φονερός εὐθύς,
 ἀπὸ ὅσα εἶχ' ἀκρίση τετρωμένος κ' ἐμπαθής.
 Κι ἔσσον κῆ ἂν μὲ θαρξήτε ἄνθρωπον αἰδητικόν,
 εἶθε μακρὰ ἀκόμι μ' ὄλον σας τὸ λογικόν,
 Ἀπὸ τῆ νὰ φανταδιῆτε πόσην θλίψιν κατηψῆ
 μ' ἔφερε τῶν συμφορῶν σας αὐτὴ ἡ περιγραφή.
 Φεῦ πῆ δὲν μπορῶ ὡς τόσον νὰ σᾶς ἀνταποκριθῶ,
 μὲ τὴν ἴδιαν πισοσύνην ὅπῃ εἶχ' ἀξιωθῶ.
 Τῆς ὁποίας εἶδ' ἀξία σᾶς τεργιάζει δηλαδὴ,
 πλὴν ἐγὼ σᾶς τὸ προεἶπα κῆ τὸ εἶχα προἰδῆ.
 Εἶναι τέτοια ἡ φύσις τῶν δικῶν μῃ συμφορῶν,
 κῆ βασάνων ὅπῃ πρέπει εἰς τὸν ἅπαντα καιρὸν
 Νὰ τὰ περικλείη μία αἰωνία σιωπῆ,
 εἰς τὸ βάθος τῆς καρδιάς μῃ μὲ κλαυθμὸν ἀνελ-
 λειπῆ.
 Δυσυχὴς πολλὰ μὲν εἶθε ἔχετε κακῶν πληθύν,
 εἶπεν ὁ Φονερός μὲ ἕναν ἀνασεναγμὸν βαθύν,

Πλὴν κ' ἐγὼ εἶμαι ἀκόμι παραπάνω δυσυχῆς,
 τῆτο μόνον πῆ μορξῆσα... σᾶς τὸ λέγω ἐκ ψυχῆς.
 Μὴν ἐγγίξεθε ὡς τόσον ἀπ' αὐτὴν τὴν σιωπὴν,
 ἢ σὲ μένα εἴν Φρικκῶδες ἢ τὸ ἔχω ἐντροπὴν.
 Εἰς τὰ βήματά σας ὠγτας σύντροφός σας συνεχῆς,
 Δὰ γλυκαίνω καὶ ταῖς πίησαις τῆς ἀθλίας σας
 ψυχῆς.

Κι' ἀπ' τὰ βάσανά σας ὅλα κι' ἀνασεναγμῆς ὀξείς,
 μὲ τ' ἐσέν' ἐξ ἡμισείας τὰ μετέχω εὐ-έξῆς.
 Εἰς τὸ μῆμ' αὐτὸ ἐπάνω νὰ θρηνηῆτε Δὰ σᾶς διῶ,
 ἀμοιβαίως Δὲ νὰ κλάυσεν ἢ τὰ μάτια μὲ τὰ δυό.
 Θὰ μιχθῆν τὰ δάκρυά μὲ μὲ τὲς τόσες σας κλαυθμῆς,
 εἰς τὰ ἀναφυλλητά σας Δὲ νὰ πνέω τε αγμῆς.
 Δὲν Δὰ μεταμεληθῆτε κατὰ τῆτο παντελῶς,
 πῶς τὰ βάσανά σας ὅλα ἐμπισεύθητε ἀπλῶς,
 Εἰς μιὰν ἄδολον καρδίαν ἄχ πολλὰ αἰσθητικὴν,
 ἐν ταυτῶ ἢ λυπημένην ἢ ὑπομονητικὴν

Α' πὸ τῶρα μετανοιώνω εἰς αὐτὸ ἡ δυσυχῆς,
 (ἡ Ἀδελαῖς τὸν εἶπε) μ' ἀγανάκτησιν ψυχῆς.
 Καὶ οἱ δυό τες ἐκ συμφώνος ἔφυγαν μὲ σιωπὴν,
 ' μὲ χαμ. ' μένα μάτια ἢ μὲ ὄψιν σκυθροπὴν.
 Τὸν Φορξὸς ἀφίνωντάς τον νόμιζ' ἡ Ἀδελαῖς,
 πῶς εὐ πρόσωπόν τε βλέπει τῆς ἀθλίας τε ζῶης

Χαρακτηρισμὸς Φρικκῶδεις ἢ ἐντύπωσιν Φρικτῆν,
 μιᾶς βαθυτάτης λύπης κ' ἔλεγε καθ' ἑαυτήν.
 Ἀνεείωσα τὴν μνῆμην τῶν ἀπειρῶν τε δεινῶν
 πῶς ἀκολοῦθει νὰ εἶναι ἢ τρομάρα αὐτῶν;
 Ἀφ' ἧ ἢ ἀπὸ ἐμένα παραπάνω δυσυχῆ,
 μαρτυρεῖ τὸν ἑαυτὸν τε μὲ ὀδύνην συνεχῆ;
 Ἀπ' ἐκείνης τῆς ἡμέρας ὅπῃ εἶχε τραβιχθῆν,
 περισσότερα τραγῳδία ἢ εὖς οὐδ' ἀκολοῦθῆν.
 Δὲν ζητῶνταν μεταξύ της μήτε δὲ μὲ κατ' ἐμφρασίᾳ,
 τόσ' ἀπόφυγεν ὁ ἕνας τ' ἄλλῃ τὴν συντροφιᾶ.
 Βλέμματα πῶ σχεδὸν ἦτον καταθλίψεως εἰκῶν,
 ἔκαμναν αὐτὰ τὴν μόνην ὀμιλίαν τῶν βοσκῶν.
 Ἄν τὴν εὕρισκε σὸν τάφον τῆ ἀνδρός της νὰ θρηνηῖ,
 παρευθὺς κυριευμένος ἀπὸ οἶκτον προφανῆ,
 Ἀπὸ ζήλια κ' ἀπὸ λύπην βλέπωντάς την σκυθρωπῆν
 τὴν παρατηρῆσε μόνον μὲ μεγάλην σιωπῆν.
 Καὶ εὖ δάκρυα ἐκείνης ἢ εὖ ἀναφυλλητὰ,
 ἀποκρίονταν ὁ νέος μὲ βαθεῖα γογγυτὰ.
 Δύο μῆνες περιῆλθε εἶν κατὰσασιν αὐτῆν,
 ἢ ἢ νὰ παρατηρῆσε τὸν κρυφόν της ἔρασῆν,
 Πῶς μαερίεται ὡς ἄνθος ἢ λιγνεύει βαθμηδόν,
 δὲν περιῆσεν ἀπ' τὸν νῦν της ἢ αἰτία της σχεδόν.
 Καὶ ἢ σκληροτάτη λύπη πῶ ἐδάμαζεν αὐτὸν,
 τόσον πλέον κατὰ βάθος ἢ κατὰ τὸ δυνατὸν,

Ἐθλιψε τὴν βοσκοπέλαν ὅσον καὶ ἡ ἀφορμή,
 ἄδηλος εἰς αὐτὴν ἦτον καὶ τῆ νέε θί καιμαί.
 Ἦτον μακρὰ ἐκείνη ἀπ' τὸ νὰ ὑποπτευθῆ,
 ἢ αἰτία τῶν παθῶν τε πῶς αὐτὴ εἶχε σαθῆ.

Ἔως τόσον κατὰ λόγον ἐπειδ' εἶναι φυσικόν,
 δυὸ αἰδήσεις πῆ συνέχεν μιὰν ψυχὴν καὶ λογικόν,
 Πλέον νὰ ἐξαθενήσεν καὶ νὰ μὴν ἐπικρατῆ,
 ἔτ' ἢ μία ἔτ' ἢ ἄλλη ἀλλὰ καὶ νὰ ἀπρακτῆ.
 Τῆς τζομπάνισσας αἰ πίκραις καὶ αἰ θλίψεις αἰ σφοδραί,
 γίνονται κάθε ἡμέραν κατ' ὀλίγον ἀμυδραί.
 Εἰς καιρὸν ὅπῃ θρηνησε θάνατον τῆ Δορεσάν,
 περιζότερον λυπεῖται τῆ Φονρόζε τὸ συμβάν.
 Ἦτον πληροφορημέη πῶς ἂ οἶκτος της αὐτός,
 ἄλλο τίποτε δὲν εἶχεν ἀθωότητος ἐκτός.
 Στὴν ιδέαυ της δὲν ἦλθε δὲν σὸ εἶχ' ὑποπτευθῆ,
 ἀπ' αὐτὴν τὴν εὐσπλαγχίαν τὸ νὰ διαφενδευθῆ,
 Καὶ τὸ αἴτιον τῆ οἶκτε δηλονότι ὁ βοσκός,
 ἐπειδὴ σὴν ὄρασίτης φαίνονταν διηνεκῶς,
 Ἀκολέθως σὴν καρεθιάτης κάθε ὥρα καὶ στιγμὴν.
 ἀνενέωνε τὸ πάθος καὶ τὸ ἔφερν' εἰς ἀκμὴν,
 Ἡ ἀπάυδησις ἢ σάσις καὶ ὁ ἀποκαμωμός,
 ὅπῃ εἶχε φθάσ' ὁ νέος τέτοιος ἔγινε καμός,

Ὅπῃ ἢ Ἀδελαΐδα ἔνωίωσε πῶς χρεωσῆ
 νὰ μὴν τὸν ἀφίση πλέον μόνος τε ἢ ἀγανακτῆ

Χάνεσθε (αὐτῇ τὸν λόγον) καὶ προῶθετε ἐδῶ
 εἰς ταῖς θλίψαις μου τὴν λύπην τρίτην τὸ νὰ
 σᾶς ἰδῶ.

Νὰ λιγνεύετ' ἀπὸ πληξίν εἰς τὰ μάτια μὲ ἔμπρὸς,
 χροεῖς νὰ μπορῶ εἰς τῆτο νὰ σᾶς γίνω ἰατρός.

Ἐὰν τῆς νεότητός μὲ τῶν πολλῶν εὐφροσυνῶν,
 ἢ διήγησις πῆ εἶναι ἓνα πέλαγος δεινῶν,

Δὲν σᾶς ἔμπνευσε τελείως κατ' ἐμῆ παραμικρὰν
 ἐξουθενήσιν καὶ μέμψιν ἀλλ' ἀπέχετε μακρὰν,

Ἄν ἢ τρυφερὰ Φιλία καὶ ἢ πρὸ εὐλικερινῆς
 περιπόδητη σᾶς εἶναι ἂν πρὸ πάντων μὲ πονήσ,

Καὶ δὲν θέλες νὰ μὲ κάμης δυσυχῆς νὰ εἴμ' ἐδῶ,
 παραπάν' ἀπ' ὅ,τι ἤμεν πρὶν ἐγὼ νὰ σᾶς ἰδῶ,

Ἐμπιστεύσθ τὴν αἰτίαν τῶν κρυφίων σας παθῶν,
 δὲν ἔχεις κἀνίαν ἄλλον εἰς τὸν κόσμον βοηθόν.

Παρὰ μοναχὰ ἐμένα γιὰ νὰ σὲ παρηγορῶ,
 εἰς τὸ νὰ τὰ ὑποφέρῃς τῆτο εὐπληροφορῶ.

Καὶ ἂν ἦτον τὸ κρυφό σας ἀναγκαῖον ἐν ταῦτῳ
 ἀπ' τὸ ἔδικόν μὲ πλέον μουσικώτερον αὐτὸ

Τῆτο νὰ τὸ διαδώσω μὴν φοβῆσθε παντελῶς,
 ὄφεν μὲ τὸ ὑπερεῖτε μάτην, καὶ ἀνωφελῶς.

Να ὁ Θάνατος τ' ἀντρός μου ἕνα χάσμα τρομερὸν,
 μεταξὺ ἐμῆ καὶ κόσμου ἔβαλε κατὰ καιρὸν.
 Ὅθεν ἡ ἐμπιστοσύνη πῶς ἐγὼ σᾶς ἀπαιτῶ,
 Μετ' ὀλίγον τεθαμμένη θὲς νὰ εἶν ἐν μνήμῃ αὐτῷ,
 Ὅπως καὶ ἡ σκληροτάτη λύπη μὲ χειραγωγῆ,
 καὶ τὰ βήματά μου τρέχεν ὁ καιρὸς μου δὲν ἀργῆ.

Καὶ ἐγὼ νὰ σᾶς προλάβω τὸ ἐλπίζω φυσικῶς,
 ἀπεκρίθη ἀναλῶντας εἰς τὰ δάκρυα ὁ βοσκὸς,
 Ἄφες με νὰ τελειώσω τῶν κακῶν τὴν ἐκροήν,
 τὴν ἀξιοθρήνητόν μου καὶ τρισάθλιον ζωὴν.
 Χωρὶς πᾶν νὰ σᾶς προσάψῃ ὄνειδος ποτὲ κἀνείς,
 πῶς συνέτεμες τὸν χρόνον τῆς ζωῆς μου αὐτηνῆς.

Τί; ὦ οὐρανὲ ἀκῆω (κράυγασ' ἡ Ἀδελαῖς,
 ἔκθαμβη τεταραγμένη μὲ τρεμῆλ' ἀναπνοῆς.)
 Ποιὸς ἐγώ; εἶχα συντρέξῃ σὰ φρικκώδη σας κακὰ,
 πέτε με καὶ τὴν καρδίά μου πλήγωσες σὰ σωθικά.
 Καὶ τί ἔκαμα; τί εἶπα; Φεῦ, ἀλλοίμονον σ' ἐμὲ,
 ἄχ' ὦ οὐρανὲ μεγάλαι ἕως πότ' ἐπίδρομαί;
 Ἔως πότε περιβάσεις; διὰ τῆτο ἐξ ἀρχῆς,
 μ' ἔβαλες σὸν κόσμον μόνον γιὰ νὰ κάμω δυσυχεῖς;
 Ὅμιλησε με σᾶς λέγω πλέον δὲν εἶναι καιρὸς,
 νὰ μὲ κρύβεαθε ποιὸς εἶσε πέτε με λεπτομερῶς.

Εἶπτε τόσα ἢ τόσα ἕως τώρα ἀρετᾶ,
γιά νὰ μὴν ὑποκριθῆτε εὐὲς ἐξῆς ἀπὸ αὐτὰ,

Ε καλὰ ... ἐγὼ μὲν ... εἶμαι ... ὁ Φόνος εἶμαι
ἐγὼ,

ὁ υἱὸς τῶν ὁδοπόρων νὰ μὴν σᾶς πολυλογῶ.

Πῆ τὲς εἶχετε κινήση σ' ἔκασιν ἢ θαυμασμόν,
κι ὕσαις χάραϊς διηγῆνταν πῆ δὲν εἶχανε σωμόν.

Μὲ ἐνέπνευσαν ἀμέσως τὸν τρισάθλιον σκοπὸν,
τῆ νὰ ἔλθω νὰ σᾶς εὕρω μ' ἕναν τρόπον ποταπόν.

Ἄφῃσα τὴν Φαμηλιά μου ἔρημην ἐν ἀκαρεῖ,
ἢ θρηνῆι τὸν θάνατόν μου πῶς ἐχάθηκα θάρσῃ.

Τέλος πάντων ἢ σᾶς εἶδα ἢ τὸ τί σᾶς προσκολλᾶ,
ξεύρω εἰς αὐτὰς τὲς τόπας κ' ἡ καρδιά μου ἀναλᾶ.

Ἐκατάλαβα ὡς τόσον πῶς ἡ μόνη μου ἐλπίς,
εἰν' ἰδῶ λατρεύωντάς σας νὰ πεθάνω χαμερπῆς.

Καὶ μὴ χάνετε τῆ κἀκε συμβελαῖς ἀνωφελεῖς,
ἢ ὄνειδισμὸς ἀδίκης μόνον ἐξ ἐπιπολῆς.

Ἐπεὶδ' ἢ ἀπίφασίς μου εἶναι τόσον σαθερά,
πῆ ἀπὸ τὴν ἐδικήν σας δὲν ἔχει διαφορά.

Ἄν ἐπιβηλευομένη τὸ δικόν μου μουσικόν,
ὅπῃ εἶναι εἰς ἐμένα ἐν ἀκῆσιον κακόν,

Τὸ κηρύξῃς ἢ ταράξῃς ταῖς ὑσερναῖς σιγμαῖς,
μᾶς ζωῆς πῆ πλέον σβύνας διὰ τόσαις ἀφορμαῖς.

Ἐνα ἄδικον σὲ μένα θὲ νὰ ἔχης Φανερά,
πῆ δὲν ἤθελα τὸ ἔχη εἰς εἰς καμμιά Φορά.

Εκδαμβη ἢ βοσκοπέλα πάσχισε κάθε λογῆς,
διὰ νὰ καταπραῦνη τὴν ὀρμὴν κοντολογῆς,
Τῆς πολλῆς ἀπελπισίας εἴην ὅποιαν γενικῶς,
ἦτον καταβυθισμένος ὁ νεώτατος βοσκός.
Τώρα δέλευσιν ἄς δείξω εἰς ἀθλίους τε γονεῖς,
ὅτι ἦρα τὸν υἱόν της ἔλεγεν ἡ νεανίς.
Καὶ τὴν μόνη της ἐλπίδα ἄς γλυτώσω εὐμενῶς,
τέτοιαν ὀκκαζιόνε μὲ προσφείε' ὁ ἕρανος,
Διὰ νὰ τὴς ἀνταμείψω παρ' ἐλπίδα ἀπ' ἄλλῃ,
γιὰ ταῖς τόσαις καλοσύναις πῆ μ' ἔδειξαν πρὸ
πολλοῦ.

Κι' ἄντις νὰ τὸν ἀγριώσῃ μὲ σκληρότητα τινά,
διὰ ὅσα εἶχ' ἀκόσῃ ἡ βοσκὸς ἀληθινά,
Ἐμεταχειρίδη τρόπον εὐσπλαγχνίας μαλακόν,
κι' ὅ,τι ἔχει ἡ Φίλια πρὸ παρηγορητικόν,
Γιὰ νὰ τὸν καταπραῦνη. πλὴν αὐτὴ ἐρυθρεῖ
εἰς αὐτὰ πῆ συντυχαίνει, ὅθεν ὁ Φονεὸς βοᾷ.

Νοιώθω τὴν ἀποσροφὴν σε ἄγγελε τῆ ἕρανῦ,
ἔναν δυσυχῆ νὰ κάμῃς τὸ περῆς μὲ ἔξω νῦ.

Ο'λη ἡ καρδιά σου εἶναι εἰς ἐκεῖνον πῶς ἐδῶ,
 ἀναπαύεται εὐὸ μῆμα καθὼς φθάνω νὰ ἰδῶ.
 Βλέπω πῶς κἀνένα πρᾶγμα ἔτε σὲ παρηγορεῖ
 ἔτε νὰ σὲ ἀποσπασῇ ἀπ' ἐδῶ πᾶ ἡμπορεῖ.
 Πόσον εἶν' ἡ ἀρετή σου ἢ ἀγκύνας φοβερά,
 εἰς τὸ νὰ μὲ ὑποκρύψῃ τὴν δικήν μου συμφορὰ,
 Τὸ αἰθάνομαι τὸ νοιώθω ἢ εἰς τῆτο πλιμμυρῶ
 μὲ τὴν ἔκτασίν μου ὅλην ὅμως σὲ τὸ συγχωρῶ.
 Τὸ δικόν σου χρέος εἶναι καθὼς ἢ τὸ ἐκτελεῖς,
 νὰ μὴ μ' ἀγαπᾷς ποτέ σου μόνον νὰ μὲ ἀμελήῃς.
 Τὸ δικόν μου ὅμως εἶναι ὅσον κι' ἂν δὲν μὲ πονῆς
 πάντοτε νὰ σὲ λατρεύω δῆλος σου ὑποκλιτής.

Χωρὶς ἄεργητα ἢ νέα ὅσον τάχος προσπαθεῖ,
 τὸν σκοπόν της νὰ πληρώσῃ ὅπῃ εἶχε σοχαδῆ.
 Ἐτρεξε εἰς τὴν καλύβα ἢ τὸν γέροντα λαλεῖ
 νοιώθετε πῶς τὸ ταξῆδι τῆ Τερῆνις σὺς βολεῖ;
 Ἐχω χρεῖαν γιὰ νὰ δώσω εἶδησιν χαροπιάν,
 τὸν Μαρκέζου ἢ Μαρκέζα κι' ὅλην της τὴν γενεάν.
 Ἀπεκρίθη δὲ ὁ γέρον πῶς ὁ ζῆλος τὸν πετᾶ,
 διὰ νὰ τὴς ἐκδελείσῃ εἰς αὐτὴν τὴν νοβιτά.
 Πάνετε (τὸν λέγ' ἢ νέα) θὰ τὴς εὖρητ' ὄσφανδς,
 θάνατον νὰ ταλανίζεν υἱὸς τῆς μονογενῆς.

Δόσε τες νὰ καταλάβην πῶς ἐδῶ εἶν' ζωντανός,
 πῶς θὰ τὲς τὸν ἐπιστρέψω ἐγὼ ὀφθαλμοφανῶς.
 Οὕτως ὅτι εἶν' ἀνάγη τὸ νὰ ἔλθην μοναχοί,
 τὸν υἱόν τες νὰ ζητήσεν σὲ κατὰ σασιν πτωχῆ.

Ανεχώρησεν ὁ γέρον ἐφθασε μετ' ἑ πολὺ
 εὐ Τρεῖνο καὶ ἀμέσως εἶνα δὲλοντες λαλεῖ,
 Νὰ εἰπῆ πῶς ἦλθ' ὁ γέρον τῆς Σαβόγας ὁ βοσκός
 καὶ πῶς νὰ τὲς ἀνταμώσῃ ζητᾷ τόπον καὶ τὸ πῶς.
 Ἄχ ἐκραύγασ' ἡ Μαρκέζα ἴσως καῖποιον κακόν,
 παρ' ἐλπίδα ἐσυνέβη τὴν δικὴν μας τὴν βοσκόν.
 Ἄς εἰσέλθῃ (ἀπεκρίθη ὁ Μαρκέζος) παρευθὺς,
 ἴσως θὰ μᾶς ἀναγγείλῃ πῶς ἡ νιὰ ἡ ἀπαθής,
 Συγκατένευσε νὰ ζήσῃ εὐ ἐξῆς κοντᾷ σ' ἐμᾶς,
 κινῶντας (εἶπεν ἡ Μαρκέζα) εἴς τῆς ζωῆς μου τὰς
 στιγμὰς.

Μετὰ θάνατον τῆ γιῆ μας μόνη με παρηγοριᾶ
 εἶν' ὅπῃ θὰ δοκιμάζῃ ἡ ἀθλία με καρδίᾳ.

Επαρξήσιάδ' ὁ γέρον σκύπτει καὶ τὲς προσκυνᾷ
 δὲν ἀφίενεν τὸν συκῶνον ὅθεν ἔτζί' ἀρχινᾷ.
 Ἔνα σας υἱὸν θρηνέιτε κ' ἐπειδὴ σᾶς ἀγαπῶ,
 πῶς αὐτὸς ζωντανὸς εἶναι ἦλθα νὰ σᾶς τὸ εἰπῶ.

Η΄ ἀγαπητή μας κόρη εὐὰ βενὰ πῆ κατοικεῖ,
 τὸν ξετρεύωσε τὸν ἦξε πρόβατα νὰ διοικῆ.
Αὐτὴ μὲ ἔσελεν ἀμέσως κ' ἐγὼ ἤλθα θαρζέτος,
 νὰ σᾶς τὸ εἰδοποιήσω τὸ συμβᾶν καταλεπτῶς.
Πλὴν μὲ εἶπε πρὸς τοῖς ἄλλοις ἀδυσώπητος δοκεῖ,
 καὶ πῶς μόνοι σας μπορεῖτε νὰ τὸν πάρετ' ἀπ' ἐκεῖ.
Καθὼς λάλησεν ὁ γέρον ἢ ὑπέμετρος χαρᾶ,
 καὶ ἡ ἑκαστις ἡ ἄκρα ἀφαιρῶσαν φανερᾶ,
Τῶν αἰδῶσεων τὴν χεῖσιν τῆς μαδάμας τῆ Μαρκῆ,
 λιγοθύμησεν ἀμέσως ὄντας καὶ ὑσερική.

Ο Μαρκέζος συγχισμένος ἔκθαμβος ἑκαστικός,
 εἰς βοήθειαν συντρέχει τῆς ἰδίας γυναικός.
Ὅθεν κάμνει πάντα τρόπον καὶ τὴν ξελιγοθυμᾶ,
 καὶ τὸν γέροντ' ἀγκαλιάζει ἔπειτα καὶ τὸν τιμᾶ.
Καὶ εἰς ὅλον τε τὸ σπῆτι ἀναγγίλει τὸ συμβᾶν,
 ὅτι ὁ νεκρὸς υἱὸς τῆς ξαναἤλθεν εἰς τὸ πᾶν.
Ἐσυνέφεξ' ἡ Μαρκέζα καὶ τὸν γέροντᾶ λαλεῖ,
 καὶ τὰ χεῖργια τε κρατῶντας τὸν ζητῶσε συμβεβλή.

Τι δὰ κάμῶμεν ὡς τόσον καθὼς μᾶς δηλοποιεῖς,
 ν' ἀνταμεΐψωμεν ἐν τέτοιοιον εὐεργέτημα ζωῆς;
Ἐτοιμάθησαν εὐθέως ὅλα τὰ τῆ κινήμῃ,
 καὶ εὐγαίνον εἰς τὸν δρόμον μὲ τὸν γέροντα ὁμῶ.

Περπατῶν μέρα κ' νύκτα σὴν κοιλάδα καταπτῶν
 νὰ ἰδῶν τὸ μόνον Φῶς τῆς τρέχον πανταχῶ ζητῶν.
 Ἡ^ττον δὲ ἡ βοσκοπῦλα σὴν συνήθη της νομῶν,
 ὄθεν ἡ γριὰ εὖς πέρνει κατ' ἐκείνην τὴν σιγαλῶν,
 Καὶ τῆς ὀδηγεῖ σὴν μάνδρα πλησιάζουσιν ἐκεῖ,
 μὰ ποιὰ τότε τῆς ἐσάθη ἔκπληξις αἰσθητικῆ;
 Κι' ὁ υἱός της νᾶναι τέτατος ὁ πολλὰ ἀγαπητός,
 μὲ φορέματα ποιμένος εἶν' εὖ πλάγι της αὐτός.
 Ἡ^τ καρδιαῖς της τότε μᾶλλον τὸν ἐγνώρισαν εὐθύς,
 παρὰ τὰ διὰ της μάτια κ' μὲ σεναγμὸς βάθει

Ἄχ κερσύγαζ' ἡ Μαρκέζα ἄχ σκληρόκαρδον παιδί,
 πέφτωντας σὴν ἀγκαλιά της κ' μὲ πόνον θρηνηδῆ.
 Ἄχ τί λύπην κ' εὖς δύομας ἐπροξένησες ἐσὺ,
 θέλωντας νὰ ἐκτελέσης ἓνα κάμωμα θρασύ.
 Καὶ τί ἔρχου νὰ κάμης εἰς τὴν ἔρημον ἐδώ;
 νὰ λατρεύσω (ἀπεκρίθη) ἀφ' ἧ φθάσω νὰ ἰδῶ
 Μιὰν πῶ εἶχετε θαυμάση κ' οἱ ἴδιοι με γονεῖς.
 συγχωρεῖτε τον μαδάμα (κερσύγαζεν) ἡ νεανίς.
 Ἐν ᾧ ὅπῃ ὁ υἱός της εὖ ποδάρια τῆ πατρὸς
 ἔπιπτε, κι' αὐτὸς μὲ φίλησον τὸν ἐσύκων ἀπ'
 ἔμπρός.
 Συγχωρεῖτε τὸν υἱόν σας εὖ σφάλμα της σκληρῶν,
 πῶ εὖς ἄφησεν εἰς θάλασσαν τὸσον ἄπερον καιρῶν.
 Μ

Ἄν προτίτερα μιὰ ὥρα τὸν ἐγνώριζα ἐγὼ,
εἶδαν παρηγορημένοι νὰ μὴ σᾶς πολυλογῶ.

Τσερον δ' ἀπὸ τὴν πρώτην φύσεως κάθε σοργὴν,
ὁ Φονερός εἰς ἄκραν θλίψιν ξαναπίπτει καὶ σιγὴν.
Πᾶμεν (εἶπεν ὁ Μαρκέζος) νὰ ἀναπαυθῶμεν καὶ
ὄλοιμας εἰς τὴν καλύβαν καὶ τὸ παρελθὸν συμβᾶν
Νὰ ξεχάσωμεν καὶ θλίψεις ὅλα τῆ καιρῆ αὐτῆ,
πῆ αὐτός ὁ τρελλὸς νέος μᾶς προξένησε προτῆ.
Ναῖσκε ἄρχοντα ἀλήθεια ἐγὼ Φαίηκα τρελλός,
τὸν πατέρα τὸν λέγει (ὁ Φονερός) σιωπηλῶς,
Εἰς καιρὸν πῆ τὸν ὠδήγει κατ' ὄδον διὰ χειρός,
καὶ ἔρχονταν εἰς τὴν καλύβαν ὄλοιτες περιχαρῶς.
Ὀλιγώτερον δὲν ἦτον ἀπὸ πλάνην τῶν φρενῶν,
ἔτε ἦτον τέλος πάντων κίνημα ἀνδρωπινόν,
Τῆτο τὸ ν' ἀποξενώσω ἀπ' τὸ ζῆθος με αὐτό,
ἠικὴν φιλοσοφίαν, νὰ ξεχάσω ἐν ταυτῶ,
Τὰ καθήκοντα τὰ πλέον νόμιμα καὶ ἱερὰ,
νὰ ἀποσπαθῶ εἰς τέλος ἔξαφια φῶς φανερά.
Ἀπὸ ὅτι ἐγὼ εἶχα εἰς τὸν κόσμ' ἀγαπῆτὴν,
καὶ τὸ γέιος με ν' ἀψήσω τὸ πιο ἐπιθυμητόν.
Ὅμως καὶ αὐτὴν τὴν τρέλλαν μόνισας νὰ γεννηθῆ
τὴν ἐκάμετε, καὶ ἐκ τῆς πολλὰ εἶχα καιροεὐθῆ.

Και πολλὰ Φαρμάκῃα ἔπια ἔκτοτε μέχρη τῆ νῦν,
 πλὴν σᾶς λέγω μ' ὅλον τῆτο σέργωντας κάθε
 ποιήν,

Ἀγαπῶ χωρὶς ἐλπίδα τῆτο ὅπῃ εἰς τὴν γῆν,
 εἶναι βλάβημα τὸ πλέον τέλειον κατ' ἐκλογήν.

Δὲν γνωρίζετε ταῖς χάραις καὶ τὰ κάλλη τῆς σαρκὸς
 αὐτηνῆς τῆς Θαυμασίας καὶ ἀσυγκρίτου γυναικός.

Εἶν' ἡ ἴδια τιμιότης αἰδοῦσις καὶ ἀρετὴ,
 μέχρησ εἰδωλολατρείας τὴν ἀγάπησα αὐτή.

Και χωρὶς αὐτὴν νὰ εἶμαι εὐτυχὴς δὲν ἠμπορῶ,
 καὶ πῶς εἶναι ἐδική μου καὶ αὐτὸ δὲν τὸ θαρῶ.

Και ποτὲ σᾶς ἐμπισεύθη (ὁ πατήρ τε τὸν ζῶτᾶ)
 τὸ κεφῶ τῆς γενεᾶς της σᾶς τὸ εἶπε θαρῶτά;

Ἀρεκτὰ εἶμ' ἰδεάτος (ἀπεκρίθη ὁ υἱός)
 διὰ νὰ σᾶς βεβαιώσω περὶ ταύτης προσφυῶς.

Ὅτι εἰς κἀνένα πρᾶγμα αὐτὴ δὲν ὑποχωρεῖ,
 σὴν δικήν μου τὴν Φατρίαν ἴσως καὶ ὑπερτερεῖ.

Κατεφρόνησε τὸ ἴδιο καὶ αὐτὴ κατὰ καιρὸν,
 ἀξιόλογον μιὰν τύχην μὲ σκοπόν της σαφερὸν,

Τὴν πατρίδα της ν' ἀφήσῃ καὶ τὸ γένος της μαζὶ,
 καὶ σ' αὐτὴν τὴν ἐρημίαν νὰ ταφῆ ἐν ὄσῳ ζῆ

Και ἰξεύρετε εἰς τῆτο τί νὰ τὴν παρακινή,
 (τὸν ἐρώτησ' ὁ πατήρ τε) περὶ τὸ πᾶν περιφρονεῖ;

Ναῖσκε πάτερ (ἀπεκρίθη) ὅμως εἶν' ἓνα κρυφὸν,
 μὲ τὴν γλῶσσαν τὴν δικήν μου δὲν σᾶς τὸ διασαφᾶ.
 Ἐμπορεῖ αὐτὴ ἢ ἴδια νὰ σᾶς τὸ διηγηθῆ,
 καὶ ἢ περιέργειά σας τότε πιά νὰ πληρωθῆ.

Εἶναι ἴσως πανδρεμένη (ὁ πατὴρ ξαναρωτᾷ,
 χίρρα εἶναι (ἀπεκρίθη ὁ Φονρόζ) πλὴν μὲ ὅλ' αὐτὰ,
 Καὶ μὲ ὅλην τὴν χηρείαν ἢ καρδιά της ἢ σκληρὰ
 δὲν εἶναι πρὸ ἐλευθέρου δεσμὰ ἔχει ἰσχυρά.

Κόρη μου (ἐπαναζέφει ὁ Μαρκῆς πρὸς τὴν Βοσκόν,)
 μπαίνοντας εἰς τὴν καλύβα μ' ἓνα τρόπον μα-
 λακόν.

Κοίταξαι ὅσοι Φονρόζοι ὀνομάζονται σχεδόν,
 πῶς τὲς φέρνεις ἄνω κάτω ὅλας ὀμοθυμαδόν.

Τὲ παιδιᾶ αὐτὸ τὸ πάθος τὸ ἐξωφρενητικόν,
 νὰ ἀθωωθῆ δὲν ἔχει ἄλλο τί συσατικόν,

Παρὰ διὰ ἓνα τέτοιο ὑποκειμενον σεμνόν,
 σὰν ἐσένα τερατῶδες καὶ γονέων εὐγενῶν.

Ὅλη ἢ ἐπιθυμία τῆς δικῆς μου γυναικός,

ἦτον διὰ νὰ σᾶς ἔχη ἐξ ἀρχῆς διηνεκῶς,

Σύντροφον καὶ φιληνάδα τῆς ζωῆς της σαθραῖν,
 μίαν τέτοιαν γυναῖκα εὐειδῆ καὶ νεαράν.

Τὸ παιδί αὐτὸ δὲν θέλει πιά νὰ ζήσῃ σὸ ἐξῆς,
 σύζυγον ἂν δὲν τὸ πάρῃς χωρεῖς νὰ κενοδοξίης.
 Οὐτε ἢ ἐγὼ ὁ ἴδιος παρακάτω λαχταρῶ,
 νὰ σὲ ἔχω διὰ κόρην διὲς σὸν ἴδιον καιρὸ,
 Πόσες δυσυχεῖς μὲ μίαν ἀποποίησιν σκληρᾶν,
 Δὲ νὰ κάμῃς ἂν βασιλέης τέτραν γνώμην σαθεράν.

Αχ (ἐφώταζεν ἡ νέα) ἄρχοντα παρακαλῶ,
 ἀκῆσε ἢ κρίνετέ με γιατί πλέον ξεχειλῶ.
 Τότε ἔμπροσθεν τῆ γέρεσ ἢ τῆς γεραίας γυναικὸς,
 διηγᾶται τὴν θρηνώδη συμφορὰν τῆς ἡ βοσκός.
 Λέγασα δὲ τὰ δεινά της προύθεσε μέσα σ' αὐτὰ,
 τ' ὄνομα τῆς γεννεᾶς της πῶ τὸ εἶχον ἀκῆσά.
 Καὶ ἀγνώρισον δὲν ἦτον σὸν Μαρκεῖζον παντελῶς,
 εἶχε πάγη εἰς τὴν Φραντζαν ἢ τὸ ἴξευρε καλῶς.
 Τέλος πάντων τελειώνει τὴν διήγησιν αὐτὴν,
 τὸ νὰ πάρῃ τὸν Μαρκεῖζον μάρτυρά της ἢ κριτὴν,
 Ὅτι πρέπει νὰ φυλάξῃ πισοσύνην σαθράν,
 εἰς τὸν ἄνδρα της ἐκῆνον καὶ νὰ μὴν τὴν ποῦν
 σκληρᾶν.
 Εἰς αὐταῖς ταῖς ὁμιλίαις θλίψις ὑπερβολικὴ,
 παρευθὺς διεσκορπίθη εἰς τὰ πρόσωπα ἐκεῖ,
 Ὅλων τῶν περιεσώτων κι' ὁ Φονροῦζ μέσα σ' αὐτὰ,
 πῶ τὸν ἔπνιγε τὸ κλάμα ἢ τὰ ἀναφυλλητὰ,

Ἔπεσεν εἰς μίαν κώχην τῆς καλύβας αὐτηνῆς,
 γιὰ νὰ κλαύσῃ ἐλευθέρως χωρὶς νὰ τὸν διῆ κἀνεὶς.

Ο φιλόσοργος πατέρας ἔκρηξεν εἰς συνδρομῆν,
 τῷ υἱῷ τε (ἢ Φωνάζει) ποίταξαι εἰς τί ἀκμῆν,
 Κόρη μὲν Ἀδελαΐδα, βλέπεις εἰς ἔλαιον,
 ἔφθασε βαθμὸν ὀνέος, ἢ σχεδὸν ἔξω Φρενῶν.

Η Μαρκέζα ἣτις ἦτον σὴν τζομπάνισα κοντᾶ,
 εἰς ἀγκάλαις τῆς τὴν σφίγγει μέσ' εἰς ἔχθα τὰ
 μουδά,

Λέωντάς τιν ἀπ' τὰ τόσα δάκρυά της ἢ κλαυθμὸν,
 καὶ πῶς κόρη μου (τὴν λέγει) θὰ μᾶς κάμῃς μὲ
 καϊμὸν

Ἐκ δευτέρῃ νὰ θρηνηθῆμεν θάνατον ἀγαπητῆς,
 ἢ μονογενῆς υἱῷ μας ὡς ἐκλαίμεν προτῆς

Η γιὰ ὁμῶς κι' ὁ γέρον μὲ κλαμένους ὀφθαλμούς,
 ἢ σὴν κἄν πρῶσῃλωμένοι πρόσμεναν συμβιβασμῆς.

Εἶν' ὁ ἕρανος μὲ μάρτυς (εἶπεν ἡ Ἀδελαΐς)
 πῶς γιὰ νὰ σᾶς ἀνταμείψω ἀφειδῶσα ἢ ζωῆς.

Ὅμως θέλω ἢ ὁ ἴδιος ὁ Φονεὸς ὁ ἕρασις,
 τῶρα νὰ γενῆ δικός μου ἀδιάφορος κριτής.

Μὲ αὐτὸν ἀφήσατέ με νὰ λαλήσω μίαν σιγμῆν,
 ἢ τραβιῶντ' οἱ δυὰ μονάχοι ἦτε μὲα κι' ὁ ποιμῆν.

Ἄχ Φονεὸς ἀκέσατέ με (ἀρχινᾶ ἢ τὸν λαλεῖ)
 ξεύρετε τί ἀλυσσίδαις ἐδῶ μ' ἔχεν σὰν τρελή.
 Κι' ἂν μπερῆσα νὰ μὴν κλαίω ἢ νὰ μὴν μυρολογῶ,
 ἔταν ἄνδρα πῆ γιὰ κείνον ἐτρελαίνομεν ἐγὼ,
 Ἦθελα νὰ εἶμ' ἢ πλέον ἐπανείδισος γυνή,
 μεταξὺ ὄλων τῶν ἄλλων ἢ τῆ κάκῃ ζωντανή.
 Ἦ ὑπόληψις ἢ ἄκρα ἢ φιλία καθαρή,
 ἢ ἡ ἀντευγνωμοσύνη πῆ προσφῆρα Φανερά,
 Εἶναι ἄφευκτά με χρέη πλὴν κἀνὲν ἀπ' ὅλ' αὐτὰ,
 τόπον Ἐρωτος δὲν πιάνει σᾶς τὸ λέγω θαρῆρα.
 Ὅσον εἶχετε συλλάβη περισότερον θερμόν,
 Ἐρωτα διὰ ἐμένα τόσον πρὸ ὀφθαλμῶν,
 Ἐχετε δικαίῃ λόγον νὰ προσμείνετε λοιπὸν,
 ἀνταπόκρισιν ἀγάπης ἀπὸ μένα, ἢ καεῖπον.
 Ὅμως τῆτο εἰς ἐμένα μὲ τὸ νὰ ἀδυνατῆ,
 νὰ πληρῶσ' αὐτὸ τὸ χρέος πῆ ὁ Ἔρωτος ἀπαιτεῖ,
 Εἶναι πῆ μὲ ἐμποδίζει νὰ τὸ ἐπιφορτιδῶ.
 Ὅθεν ὅ,τι κι' ἂν εἰπῆτε ὅλα σᾶς τὰ συμπαθῶ.
 Πλὴν σᾶς βλέπω σὲ μιὰ εἴασιν ὅπῃ ἢ τὴν πρὸ σκληρᾶν,
 καρδίᾳ ἢ θελ' ἀπαλύνη πόσω μᾶλλον καθαράν.
 Καί μοι εἶν' πολλὰ φρικκῶδες ἢ εἰς ἄκρον θλιβερόν,
 βλέπωντας πῶς ἢ αἰτία εἶμ' ἐγὼ τόσον καιρόν.
 Καὶ ἀκόμη πρὸ φρικκῶδες νὰ ἀκῆ εἰς κάθε τί,
 τῆς γονεῖς νὰ μ' αἰτιῶνται πῶς σᾶς ἔχασαν αὐτοῖ.

Λοιπὸν εὐεργὸ τὸ τί εἶμαι νὰ ξεχάσω εἰς αὐτήν,
 τὴν σιγμὴν ἢ νὰ σᾶς βάλω τῶρα αἰρετοκριτήν,
 Καὶ τῶν δύομας τῆς τύχης ὅσον κεῖται παρ' ἐμοί,
 λοιπὸν τῶρα τέλος πάντων ἢ ἐν ταύτῃ τῇ σιγμῇ,
 Στέκεται εἰς τὴν καρδίᾳ σας νὰ ἐκλέξῃ προφανῆ,
 ἀπ' ταῖς δύο καταστάσεις ὅποια πλέον τὴν φανῇ,
 Ὀλγώτερ' ἀπ' τὴν ἄλλην πρόσβαρος ἢ μοχθηρά.
 ἢ ἐδῶ νὰ μ' ἀρηθῆτε εὐὸ ἐξῆς φῶς φανερά,
 Καὶ τὸν ἴδιον ἑαυτὸν σας νὰ νικήσετε ἢ πιά,
 νὰ ξεχάσετε ἐμένα ὡς βοσκὸν χονδροκοπιᾶ.
 Ἡ τοιαύτην μὲν γυναῖκα ν' ἀποκτήσετε εὐθύς,
 τῆς ὁποίας ἡ καρδία εἶν' δι' ἄλλον ἐμπαθής.
 Δὲν θὲ νὰ μπορῇ ποτέτης ὅσον ζῆ εἰλικρινεῖς
 αἰδοῦσες νὰ σᾶς προσφέρῃ ἀλλὰ πάντῃ ἀωδενεῖς,
 Στὸ νὰ ἐκπληρῇ τὰς πόθους ἐνὸς ἄλλου ἐρασῆ,
 παρὰ ἐκείνῃ τῆ πρώτῃ αἰοδίμῃ ἢ πισῆ.

Ε΄ καλὰ (εἶπεν ὁ νέος) τῆτο πλέον ἐξαρκεῖ,
 φθάνει ἡ δημηγορία φθάνει ἡ ῥητορικὴ.
 Μίᾳς ψυχῆς σὰν τὴν δικὴν σας ἢ φιλία ἢ πισή,
 τόπον Ἐρωτος ἀφεύκτως νὰ ἐπέχη χρεωσεῖ.
 Θὲ νὰ φαίνωμι ζηλιάρης χωρὶς ἄλλο τῆ κλαυθμῆ,
 θὰ κάμνετε εἰς μνήμην ἐνὸς ἄλλου πλὴν ἐμῆ.

Ὅμως τῆς ζηλοτυπίας αἴτιον τὸ καθ' αὐτὸ,
 κάμνωντάς ας παραπάνω σεβασμῶν ἐν ταύτῳ,
 Εἰς τὰ μάτια μὲ θὲ νᾶσε πολλὰ πρὸ ἀγαπητῆ,
 ἐπειδὴ ἡ σαφειότης εἶν' μεγάλη ἀρετῆ.

Ἐδική μὲ εἶναι πλέον τὴν ἐκέδησα ἐγὼ,
 τὲς καρπὲς τῶν τόσων κόπων τῶρα πλέον τῶ
 τρυγῶ.

(Φώναξεν αὐτὸς ὁ νέος) μὲ καρδιά πολυκαθῆ
 τρέχωντας εἰς τῶν γονέων τὰς ἀγκύλας νὰ ξιφθῆ.

Τῶτο εἶναι γιὰ τὸ σέβας πῆ σᾶς φύλαττεν αὐτῆ,
 καὶ διὰ ταῖς καλοσύναις πρὸς ἐμὲ τὸν προπετῆ,

Ὅ πῆ τὴν ἀπόλαυσίν της τῶρα πρὸς τὴν χρεωσῶ,
 καὶ μὲ τῶτο μιὰν δευτέραν ζώην σᾶς εὐχαρισῶ.

Ἡ' ἀγκύλαις της πρὸς τότε ἀπ' ἐκείνην τὴν εἰγμῆ,
 δεσμὰ ἦτον πεπλεγμένα εἰς τῆς νέας τὸ κορμί.

Πῆ αὐτῆ δὲν ἠμπορῆσε πλέον νὰ ξεμπερδευθῆ,
 ἔπρεπε καὶ ἀκισίως τότε νὰ παραδοθῆ.

Συμπεράσματα τῆ Συγγραφέως.

Τάχα εἰς τὴν εὐσπλαγχίαν ὑπεχώρησεν αὐτῆ,
 ἢ εἰς εὐχαρισίαν πῆ ἡ φύσις ἀπαιτεῖ;
 Θέλω καὶ τὸ πιεύσω θέλω νὰ καταπειθῶ,
 πῶς συνένευσε γιὰ οἴκτου καὶ ἔχει κάποιαν παθῶ.

Γιὰ νὰ τὴν ὑπερβαυμάσω ἔτι μᾶλλον ἐπ' αὐτῷ,
 κ' ἢ Ἀδελαῖς ἢ Ἰόλα τὸ ἐπίστυσεν αὐτό.
 Ὅποια τὸ λοιπὸν κ' ἂν εἶναι ἡ αἰτία δηλαδὴ,
 αὐτὴ πρὶν ν' ἀναχωρήσῃ πάλιν νὰ ξαναἰδῇ
 Θέλησε αὐτὸν τὸν τάφον πῶς ἐκείνη μὲ σανὸν
 καὶ μὲ θλιψιντῆς μεγάλην ἄφησε διὰ τὸν ἦόν.
 Ὡς ἀγαπητέ μου ἄνδρα Δορεσάν (εἶπεν αὐτῇ)
 καὶ τριγύρω εἰς τὸ μνήμα κλαίεσα περιπατεῖ.
 Ἄν ἀπτῶν νεκρῶν τὸν κόλπον ὅπως ἐμφιλοχωρεῖς,
 εἰς τὸ βάθος τῆς ψυχῆς μου νὰ διαβύσῃς ἡμπορῆς,
 Δὲν ἔχει νὰ μερμερήσῃ ἢ σκιάσῃ παντελῶς,
 δι' αὐτὴν μου τὴν θυσίαν ὅπως κάμν' ἀνωφελῶς.
 Τὴν χρωσῶ εἰς τὰς αἰδήσεις τὰς γενεάς ἀντηνῆς
 τῆς Φαμήλιας γὰρ τὰς τόσας χάριτάς των προ-
 Φανεῖς.
 Ἡ καρδιά μου ὅμως μένει εἰς ἐσὲ παντοτεῖ ἄ,
 καὶ τὰ μάτια μου θὰ κλαίω ὅσον εἶναι ζωντανά.
 Θέλησα νὰ προσπαθῆσω νὰ μὴν κάμω δυσυχῆς,
 πλὴν χωρὶς κάμμι ἑλπίδα πῶς θενᾶμαι εὐτυχῆς.
 Δὲν τὴν εἶχαν ἀποσπάσῃ ἀπ' ἐπεὶ παρὰ σχεδὸν,
 μ' ἕνα εἶδος δυναθείας κλαίεσαν ποταμηδόν.
 Ὅμως τότε ἐπιπόνως παρεκάλεσεν αὐτὴν,
 ἐν ὑπόμνημ' ἐκεῖ πέρα νὰ κτιοῦν πῶς τὰς ζητεῖ.

Ως ἂν ἓνα μαυσωλεῖον ἐξοδεύωντας ἀδρῶς,
 διὰ μνήμην αἰώνιαν τῷ ἰδίῳ της ἀνδρός,
 Κ' ἢ καλύβα τῶν γερόντων πῶ μαζὶ ἀπολαθῶν,
 μὲ αὐτὴν εἰς τὸ Τριβῆνο γιὰ νὰ μὴν τὴν σερηθῶν,
 Νὰ μεταβληθῆι εἰς σπῆτι ἐξοχῆς ποιμενικόν,
 τόσον δὲ ἀτλῶν νὰ εἶναι ὅσον ἢ μοναχικόν.
 Ἐνθα ἢ προὔποθέτει νᾶρχεται κάμμιὰ Φορᾶ,
 νὰ θρηνηῖ ταῖς δυσυχίαις πλάναις κ' ἄλλα λυπηρᾶ
 Πάθη τῆς νεότητός της ἢ ἀθλίαις της ζωῆς,
 ὅπῃ εἶχε δοκιμάση, ἢ ὡραὶ Ἀδελαῖς.
 Οἱ καιρὸς ἢ ἢ Φροντίδαις τῷ Φονερόζ αἰ συνεχεῖς,
 τῷ δευτέρου της τῷ γάμῳ οἱ καρκοὶ οἱ εὐτυχεῖς,
 Τὴν καρδίαν της μετὰ ταῦτα ἄνοιξαν εἰς προσηνεῖς
 εὐτυπώσεις μιᾶς νέας κ' ἀπαλότητος τερπνῆς.
 Τὸ λοιπὸν τὴν ἀναφέρειν γιὰ παράδειγμα σέμνον,
 μεταξὺ τῶν ἐναρέτων γυναικῶν ἢ εὐγενῶν.
 Ἐπειδὴ μέχρι τῆς τόσης ἀπιστίας της αὐτῆ,
 πάλιν φάνηκε τῶντι ὅσον ἔπρεπε πισή.

Τῷ Στιχουργῷ.

Πάντοτε ἢ σαθρότης εἶναι πρᾶγμα ἔπαινετόν,
 αὐτὴ ἔχει τὰ πρωτεῖα πολλῶν ἄλλων ἀρετῶν.
 Σταθερὸς ἄς διαμένη εἰς φιλανθε τινὰς,
 γιὰ νὰ ἔχη τῆς ζωῆς τῷ τὰς ἡμέρας τῷ τερπνάς.

Οὔτε γνώμην νὰ ἀλλάξῃ ἐκ τῶν περιστατικῶν,
 ἐπειδὴ τὸ πεπρωμένον εἶναι ἄδηλον κακόν.
 Ἄν ὁ Ἔρως τῶν ἀνθρώπων πρέπει νᾶναι σαθερός,
 πολλῶ μᾶλλον ἢ Φιλία τῶν ψυχῶν ὁ θησαυρός.
 Εἰς αὐτὸ ἐγὼ καυχῶμαι ὁ παρῶν σιχηρηγῆτης,
 ὅτι εἶμαι πρὸς τὰς Φίλας διαθέσεως πισῆς.
 Κι΄ ὅσις φέρεται εἰς Φίλας ὑπελος ὑποκριτής,
 ἄσατος ὡς τῶν ἀνέμων καὶ τῆς τύχης μιμητής,
 Ὁ τοιῆτος ἀπὸ τὸν κόσμον νὰ ἐκλείβῃ ὡσεὶ χνῆς,
 ὁ Θεὸς μὲ καταδίκης νὰ τὸν φλόγῃ κεραυνός.
 Δυσυχήματα παντοῖα κι΄ ἄλλεπάλληλα σ' αὐτὸν,
 βάσανα ἐπὶ ζῶῃς τε νὰ μὴν λείψεν εἰς λεπτόν

Ὁ

ΠΡΩΤΟΣ ΝΑΥΤΗΣ

Ποίημα εἰς δύο Ἄσματα

ΓΕΣΝΕΡΟΥ ΓΕΡΜΑΝΟΥ

ποιητοῦ.

Μεταφρασθὲν εἰς τὴν ἡμετέραν

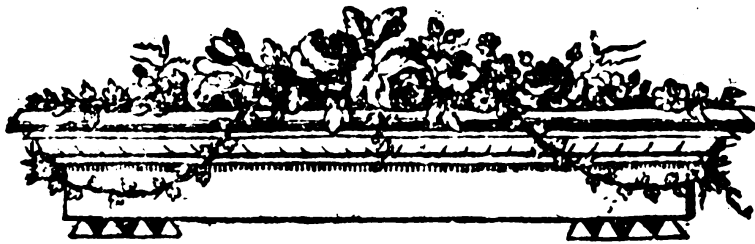
παρὰ

ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΚΟΡΩΝΙΟΥ ΧΙΟΥΤ.

Προλεγόμενα.

Αἴδεια εἶναι εἰς τὴς ποιητὰς καὶ βασιλοῦς νὰ ἰδεά-
ζωσι τὴν φαντασίαν των μὲ ποικίλας ἐννοίας διὰ νὰ
ἐπιτύχωσι τὴν ἔκφρασιν ἐνὸς ἀντικειμένου, ὅπως εἰς
τὸν νῦντων προσέλαβον. ἔτι ὁ ποιητὴς Δέλωντας νὰ
δώσῃ μίαν ἀρχὴν τῆς ναυτικῆς, ἐκδέτῃ ἕνα σεισμόν,
ὃς τις ἀπέσπασε τὴν νῆσον Κυθήρην, (λεγομένην τώ-
ρα τζερίγο) ἀπὸ τὴν ἐσχάτην ἄκρην τῆ Μωρέως τὴν
Λακωνίαν, (ὅπως κἄται τὴν Μάνη.) Ἐπάνω εἰς
ἐκείνην τὴν γλῶσσαν τῆς γῆς νὰ ἐξῆσεν ὀλβίως κα-
ταγινόμενον εἰς τὴν γεωργικὴν καὶ ποιμενικὴν ἐν ἀν-
δρόγυνον μὲ ἐν νήπιον ὠραιότατον, θυγατέρατων, καὶ
εἰς τὴν μεγάλην ξηρὰν ἄλλο ἐν παρόμοιον μὲ ἐν βρέ-
φῃ χαριέστατον, υἱόν των. Προϊόντῃ τῷ χρόνου οἱ
χερσαῖοι ἐθρήνησαν κατ' ἐκάστην τὸν ἀποχωρισμὸν τῶν
ἀποσπασθέντων γειτόνων των, καὶ διηγῶντο ἀναμετα-
ξύ των τὰς χάριτας τῆ νηπίς, παρόντῃ τῷ βρέφει,

ὅπερ συνέλαβεν ἐξ ἀπαλῶν ὀνύχων ἀνέκφρασον κλι-
σιν διὰ τὴν συνομήλικά τε. ἀνδρυνθὲν ἐπιβαίνει εἰς
ἓνα κορμὸν δένδρου, διαπλέει τὴν μεταξὺ πελαγίζου-
σαν θάλασσαν, εὕρισκει ζῶντας τὰς τόσον τεθρηνη-
μένους νησιώτας, νυμφεύεται τὴν παρθένον, παιδογο-
υᾶ, καὶ οἱ ἀπόγονοί τε τελεσιβργῶσι τὴν ναυτικήν.

σ
Π Ρ Ω Τ Ο Σ Ν Α Τ Ή Σ.

Ἄσμα Πρῶτον.

Εἶχον περᾶση ἤδη μερικοὶ μερίμνης γεμάτοι χρόνοι ὑπερον ἀπὸ ἐκείνην τὴν τρομερὰν νύκτα, εἰς τὴν ὁποίαν ἡ καλύβα τῆ Μίλωνος, κειμένη ἐπάνω εἰς ἓνα μικρὸν ἀκρωτήριον, εἶχεν ἀποχωρισθῆ μακρὰν ἀπὸ τὴν ξηρὰν παρὰ τῆ τὰ πάντα ὑποσκάπτοντος κατακλυσμῷ. Μεταξὺ τῆς ξηρᾶς καὶ τῆς κατοικίας τῆς, εἶχε καταποντίση ἡ θάλασσα τὰ μεσολαβόντα λειβάδια, ὅπῃ ταῖς ἔνωναν. Ἡ κατοικία τῆς ἔσεκεν ἐπάνω εἰς ἓνα ἐρημονῆσι τόσον ἀπὸ ἐκείναις ταῖς ὄχθαις, ὡσεὶ ὅπῃ εἰς τὴν πλέον γαληνιαίαν ἡσυχίαν τῆ ἡραῦ καὶ τῆς θαλάσσης δὲν ἤκβον τὸν δυνατώτατον μυκηθμὸν τῶν ποιμνίων ἀπέναντι τῆς γαλανῆς ἀεροθαλασσίας, μακρὰν ἀπὸ ὅλαις ταῖς ἡδοναῖς, ὅπῃ τοῖς ἐπροξενῶσαν πρότερον ἡ ἀγάπη τῶν γειτόνων καὶ ἡ φιλά-

N

ρεσκος Φιλία. Ἡ Σεμίρα εἶχεν ἐνταφιάση πρὸ πολλῆ τὸν Φιλτατόντης, ἢ ἐξῆσεν ἐκεῖ εἰς λυπηρὰν μοναξίαν ὅμῃ μὲ τὴν θυγατέρατης, ἢ καὶ μίᾳ συναναστροφῇ ὅν ἐγλύκαινε ταῖς ὥραις της, ἂν ἐξαιρέσῃς τὰ πετεινὰ τῆ ἄραν ἢ τὸ μικρόντης ποίμνιον.

Μελίῦδα ἡ θυγατέρατης, μὴ θαυμαζομένη ἀπὸ πάνενα νέον, ἤυξανεν εἰς ἀνδρῶσαν ὡραιότητα. Εἰς τὸν χορὸν καὶ εἰς τρεπνὰ παιγνίδα, ἤθελεν εἶναι πάντοσε ἡ ὡραιότατη ἀνάμεσα εἰς ταῖς ὡραίαις. πλέου χαριτωμένη ἀπὸ τὴν νέαν ξοδακινιάν, ὅταν κρῶτον, ἢ μὲ εὐμορφα ἄνθη καλλωπιζομένη εὐπρεπίζεται.

Ἡ Σεμίρα, φιλοσόφως φροντίζουσα νὰ μὴν βασιλῆ τὴν μοναξίαν τῆς θυγατέρος της μὲ πικρῶν μείμναν, ἔτε μὲ ἐπιθυμίας πρὸς ἡδονὰς, κάθε εἰσοδος τῶν ὁποίων ταῖς ἦτον ὀλοτελῶς κλασμένη, τῇ ἀπέκρυπτε κάθε κοινωνίας χαρὰν, ἀπὸ ταῖς χαρῆς ἐκείναις, ὅπῃ εἰς τὴν ἀπέναντι ὄχθην ἐδεξιόνονοντο ἀλλήλας ἀγκαλιαζόμεναι εἰς κάθε λειβάδι ἢ ἴσκιον. Ἀλλὰ κάθε ἡμέραν ἐπήγαινε νὰ θρηνολογήσῃ μίαν λυπηρὰν ὥραν ἐπᾶνω εἰς τὸν τάφον τῆ Μίλωνος. Ω! ἐσὺ ἀπέθανες! ἔτρε ὠδύρετο καθημερινῶς ἡ θλήψις της. ἀπέθανες ἢ ἐσὺ, παρηγορία τῆς ζωῆς μου, ὑποσῆριγμα τῆς ταλαιπωρίας μου. Ἀβοήθητοι καθὼς εἶμεθα, ἐγκαταλειμμένοι ἀπὸ ὅλας, περικλασμένοι ἀπὸ τὴν ταραχώδη θάλασ-

σαν, ποία τύχη μᾶς προσμένει; Κάμμια Φιλική συμπάθεια δὲν γλυκαίνει τὸν ὄδυρόν μας, καὶ κάθε γειτόνων βοήθεια μᾶς εἶναι ἔμποδισμένη. ὦ! νὰ ἠμπορῆσαι νὰ σὲ ἰδῶ νὰ ἀποθάνης καὶ ἐσὺ, Μελίνοδα, παμφιλτάτημε θυγάτηρ! ἄχι! τόσο μεγάλη εἶναι ἡ ταλαιπωρία μας, ὅπως τέτη εἶναι ἡ πλεόν ποθητήμας εὐχή! νὰ ἠμπορῆσαι νὰ σὲ ἰδῶ νὰ ἀποθάνης! Ἄν ἀποθάνω ἐγὼ, ἄχι! καὶ ἐσὺ ἀπομείνης μονάχη εἰς ἀνθῦσαν νεότητα! τρομερὰ ἰδέα τῆ μέλλοντος! Ὁλομόναχη, περικλεισμένη ἀπὸ βοῶντα κύματα, ὄχι ἄλλη συντροφία, παρὰ θρήνος καὶ ταλαιπωρία! Τότε ἔδεμᾶ ἀνθρώπινος Φωνὴ ἔρχεται εἰς τὰ αὐτιά σου. ποτὲ δὲν σοὶ ἀντηχεῖ ἡ Φωνὴ ἑνὸς Φιλτάτου ἀνδρός, τὸν ὁποῖον εὐτυχῆσαι τὰ φίλτρα καὶ ἡ ἀρετή σου. ὄχι τὸ χάρισμα ὄνομα, μήτηρ, τῶν ψελλιζόντων νηπίων. ὄχι ἡ Φωνὴ τῆς χαρᾶς, ἀλλὰ μόνον ἡ Φωνὴ τῆ ἰδὲ σε ὄδυρόμῃ σοὶ ἀντηχεῖ ἀπὸ τὸν θλιβερόν ἴσκιον καὶ ἀπὸ τὰ σγίσματα τῶν βενῶν. Μακρὰ βάσανοι θέλνυ καταδαπάνησει τὴν νεότητά σου. ἀπρηγόρητη θέλεις ἀποθάνει. τὰ δάκρυα τῆς ἀγάπης δὲν θέλνυ χυθῆ εἰς τὸν ἀβοήθητον θάνατόν σου. καὶ τὸ λείψάνόν σου θέλεις διαλυθῆ ἄταφον εἰς τὸν φλογίζοντα ἥλιον, ἢ θέλεις γίνεαι ἄεραγμα τῶν πετεινῶν τῆ οὐρανοῦ. ὦ! κρύφατέτην τὰ κλαύματά μας, ἔσεῖς σπήλαια, καὶ ἔσεῖς ἔρημοι καὶ σκοτεινοὶ ἴσκιοι! εἰς ἐσᾶς μόνον ἠμπο-

ῥῶ νὰ θρηνησω. κρύψετε τὴς ὕδρευμάς με ἀπὸ αὐτὴν, ἢ ὅποια εἰς ἀθῶαν ἀμάθειαν, δὲν γνωρίζει ὅλην τὴν παλαιπωρίαν της. Ἔτξι ἐθρηνησεν ἡ Σεμίρα, καὶ ἔκρυπτε τῆς θυγατρὸς της τὰ βάσανα, ὅπῃ ἀναταπαύσως ἐκατάτρωγαν τὴν μαραινομένην ζωὴν της.

Ἔως τόσου ἡ Μελίνδα ἔπαιζε μὲ χαριτωμένην ἀθωότητα μαζί μὲ τὰ νέα της πρόβατα. αὐτὰ δὲν ἐχρειάζοντο βοσκὸν, ἀφ' ἧ ἡ πολυηχῆσα θάλασσα τὰ ἐπερικλείειν εἰς τὸ μικρὸν λειβάδιτης. ἡ ἐλύγιζεν εὐόσμως ἴσκιος εἰς καμαρωμέναις ἀναδενδράδες. αὐτὴ ἦτον ἡ προσάτις τῶν φυτῶν, ἐπειδὴ κάθε ἄνθος καὶ κάθε δενδρελάκι ὅπῃ ἔπασχε, τὸ ἐβοηθῆσε νὰ ἀυξήσῃ ἰατρευόμενον, καὶ προσέτι ἔφερε τριγύρω μίαν πηγὴν, κίμωνντάς τὴν νὰ ψιθυρίζῃ ἐπάνω εἰς πετριτζαῖς, ἢ νὰ συναζέται εἰς μικραῖς λίμναις. ὀλόγυρα εἰς τὸ νησι εἶχε φυτεύσῃ μίαν διπλὴν τάξιν καρπύμων δένδρων, εἰς τῶν ὁποίων τὸν νέον ἴσκιον ἐπεριδιάβαζεν ὀλομόναχη, ὡραία ὡσὰν ἡ Ἀφροδίτη εἰς τὴν Πάφον. Εἶχεν εὐτρεπίσῃ πρὸς τέτοις ἕνα σπήλαιον κείμενον εἰς ἕναν βράχον πλησίον τῆς αἰγιαλῆς. ἐπειδὴ ἡ μοναξία εἶναι φαντασμιωτάτη. ἔσσαις κογχύλαις τὴν ἔφερον εἰς τὸ περγιάλι τὰ παίξοντα κύματα, ταῖς ἐσύναζεν εἰς τὸ σπήλαιόν της, καὶ ταῖς ἐσερέωνεν εἰς τὴς τοίχας ἀραδιάζοντάς ταις ποικίλως κατέτε σχῆμα καὶ χεῶμα. ὁ μεγαλύτερος ἀπὸ

ἔλθς ἐδέχθη ἕνα νερὸν ὅπῃ ἔτρεχεν ἀπὸ τὸν θόλον εἰς λαμπρὰς ξανίδας καὶ μὲ γλυκὺ ψιθύρισμα, καὶ ἐμπρὸς εἰς τὸ ἔμβασμα ὑψώνοντο ὄλο φωντωμένα ἰασημῖα.

Εἰς τοιαῦτα ἀθῶα ἔργα ἐπερῆσαν ἡ ὥραις της, καὶ δὲν τὸ ἠιδάνετο ὅτι ἦτον μονάχη. δεκαῆξι νεανικοὶ χρόνοι εἶχον περάσῃ εἰς αὐτὸν τὸν τρόπον. πλὴν τῶρα ἀρχισε νὰ αἰδάνεται τὴν μοναξίαν της. "Ἐκθαμβη καὶ γὰρ μάτη ἀπὸ ἀθυμίαν ἐπήγαγεν ἡ ἐκάθετο συχνὰ ὑποκίτω εἰς τὰς ἴσκιος της, καὶ ὠμιλῆσεν ἔτω μὲ τὸν ἑαυτὸν της. Διατὶ ἀράγε μᾶς ἔβαλαν ἐδῶ οἱ θεοὶ ἔτζι μοναχαις; δυσυχέσεραι πάντων τῶν ἄλλων πλασμάτων, διατὶ ἐγινήκαμεν, καὶ διατὶ εἴμεθα ἀκόμι; ὦ! ἐγὼ τὸ αἰδάνομαι. ἀλλίως, διατὶ ἡ τοσαύτη δυθυμία ὡσὰν νὰ μὲ ἔλειπε κάτι τί, ὅπῃ ἀνήκει εἰς τὸ εἶναί με, κάτι τί ὅπῃ δὲν ἠμπορῶ νὰ τὸ ἰνομάσω; βέβαια τὸ αἰδάνομαι ὅτι δὲν ἐπλάσθηκα διὰ τέτην τὴν μοναξίαν. βέβαια πρέπει νὰ ἐσυνέβη κανένα παράδοξον εἰς ἡμᾶς, τὸ ὅποῖον ἡ μητέρα με τὸ κρύπτει. ἐγὼ τὸ βλέπω. πάντοτε τριγυρίζει ἕνα θλιβερὸν μουσῆριον τὸ μέτωπόντης, καὶ ἂν τὴν ἐρωτήσω, προβαίνου ἀπὸ τὰ ματιάτης δάκρυα, τὰ ὅποια μὲ κόπον τὰ κρατεῖ διὰ νὰ μὴν χυθῶν. Πρέπει νὰ ἀφιερωθῶ, λέγει, εἰς τὴν σοφίαν τῶν κυβερνόντων θεῶν, καὶ νὰ προσμένω ἡσυχῶς τὴν τύχημας ἀπὸ τὰς χεῖρας των.

Συχνὰ, ὅλη εἰς βαθεῖαν σύλληγην, ἐκοίταζε κατὰ τὴν εὐρύχωρον θάλασσαν. ὦ ἴσως ἄπειρα νερά! εἰπέτεμε, ὦ! εἰπέτεμε. εἶναι τῆτο τὸ μικρὸν σημεῖον, εἶτο τὸ νησίον, ὅπῃ περιορίζετε. ἐπειδὴ πόσον μικρὸν εἶναι ὡς πρὸς τὴν ἀπέραντον ἐπιφάνειάν σας! εἶναι αὐτὸ ἢ μόνη ξηρά; Δὲν εὐρίσκονται ἄραγε μακρὰν ἀπὸ τὰ ὄμματά μου, ἢ ἄλλοι αἰγίαλοι ἀπὸ ἐσᾶς περιβρεχόμενοι; ἄχ! ἢ μητέρα μου μὲ τὸ κρύπτει, ἀλλ' ἢ σιωπῶσα κατήφειά της μοὶ δίδει ὑπόψιν. βέβαια δὲν εἶναι τέτη ἢ μόνη γῆ εἰς ὅλην σας τὴν ὑπερμεγέθη ἐπιφάνειαν. διατί, ἀλλῶς τί εἶναι ἐκεῖνο, ὅπῃ ἐκεῖ ἀντικρυσ ὡπὸν ἕνα γαμυλὸν σύννεφον, ἐκτείνεται ἀκίνητον εἰς μακρὰν ἀξάδα ἐπάνω εἰς τὸ ἀκρότατον χεῖλός σας; ἴσως νὰ μὲ ἀπατᾷ ἢ φαντασία μου. πλὴν μὲ φαίνεῖ) νὰ ἀπῶ ἐν ταύτῳ, ὅταν εἶναι βαθεῖα σιωπῆ, μακρόθεν ἐπιχέσας φωνάς. τί ἄλλο ἢμπορεῖ νὰ εἶναι; ἢ ἀγχαλὰ φαίνεται τόσο μικρὸν, τῆτο προέρχεται ἀπὸ τὸ βαθὺ διάστημα, αὐτὸ τὸ ἰξεύρω, πολλὰ καλὰ τὸ ἰξεύρω. δὲν φαίνονται ἢ τὰ κύματα μικρὰ ἀπὸ μακρὰν; δὲν φαίνεται ἢ ἡ καλύβη πολλὰ μικρότερη, θεωρημένη ἀπὸ τὸ ἀκρότατον μέρος τῆ νησιῶ; Καὶ ἀνίσως εἶναι γῆ, καθὼς εἶναι τέτη, μὲ λειβάδια ἢ κάρπιμα δένδρα, πρέπει νὰ εἶναι ἢ πλάσματα, διὰ τὴν ἀπόλαυσιν τῶν ὁποίων ἔγινεν ὅλα αὐτά. Ἀλλ' ἴσως εἶναι πλάσματα ἄλλῃ εἶδους.

διαφορετικὰ ἀπὸ τῆτα ὅπῃ ἐδὼ ἔχομεν. Ἴσως κάλιν κῆ δὲν εἶναι πλάσματα ὡσὰν ἐμένα. πλάσματα ἴσως, τὰ ὅποια δὲν χησιμύουσι εἰς τὴν συντροφίαν μὲ περισσότερον ἀπὸ τὰ πρόβατά μου. Ἀλλ' ἀνίσως κῆ ἦτον τὸ ἄλλο; ἄχ! ἀληθινὰ μὲ θλίβει ὁ σοχασμός! ἂν ἐκεῖνο ἴθι-λεν εἶναι γῆ κατοικημένη ἀπὸ πλάσματα ὡσὰν ἐμένα. κῆ ἂν ἦτον πολλὰ ἀπὸ αὐτὰ, καθὼς εἶναι πολλὰ πουλιά κῆ πολλὰ πρόβατα ἐπάνω εἰς τὸ νησίμας. κῆ ἂν ἦτον τρόπος νὰ χαίρωνται ἀνάμεσόν τῃς, καθὼς τὰ πολυποίκιλα πελιὰ χαίρονται, ἢ καθὼς χαίρονται τὰ πρόβατά μου εἰς συντροφικὴν ὁμόνοιαν. ὦ εὐτυχησμένα, εὐτυχησμένα πλάσματα! Ἀ΄φησαι, ὦ ἄφησαί με πάρα εὐφρόσυνε σοχασμέ! Ἀχαλίνωτοι σοχασμοί! ποῦ μὲ παρασύρετε, διὰ νὰ μὲ κάμετε δυσυχῆ τὴν ταλαίπωρην; Ὡ κύματα! ὅταν κυλιεσθε εἰς ἐκεῖνην τὴν ὄχθην, σφουρίζατε εἰς τῆς εὐτυχεῖς ἐγκατοίκῃς, ὅτι μία δυσυχῆς κόρη θρηνολογεῖ εἰς τὴν ἀπέναντι ἀκρογιαλιάν! Ἀ΄φήσατέ με ἀχαλίνωτοι σοχασμοί! ἐσεῖς μὲ κάμνετε μόνον ἀπαρηγόρητην!

Πολλάνις ἐρωτῆσε τὴν μητέρα της. Εἰπέ μοι σὲ παρακαλῶ, διατί μένομεν αἱ δύο μας πάντα δύο, εἰς καιρὸν ὅπῃ ὅλα τὰ ἄλλα κτίσματα πολλαπλασιάζονται; περὶ τὰ φυτὰ φυτρῶνεν νέα φυτὰ τῆ αὐτῆ εἶδους. κάθε χρόνον πληθαίνει τὸ ποίμνιόν μας. Πόσον χαρῆμενα

πηδῆν τὰ νεογνὰ ἀρνάκια ἢ εὐφραίνονται διὰ τὴν ὕπαρ-
 ξίντης! ἢ τὰ πολυποίκιλα πηλιά! τὸ εἶδα ἢ ἔκλαυ-
 σα! Ἐκεῖ εἰς τὴν σκοτεινοτάτην καμάραν ἐκάθουμην ἢ
 τὰ ἐπαρτηγῆσα ὅλα πολλαῖς ἡμέραις. δύο πηλάκια ἤ-
 χον κτίση μιαν πατρικὴν Φωλεάν. ἔπειτα ἔπαιζον μὲ
 γλυκεῖαν Φιλότητα ἐπάνω εἰς σωματινὰ κλαδιά. ὦ πό-
 στον ἀγαπῶντο! δὲν ἐπέρασε πολὺ, ὅπῃ εἶδα ἀυγλα-
 κια εἰς τὴν Φωλεάν, τὰ ὅποια τὰ ἐσκέπαζε τὸ εἶνα
 ἐπιμελῶς μὲ τὰς πτέρυγας, εἰς καιρὸν ὅπῃ τὸ ἄλλο,
 καθήμενον εἰς τὸ πλησίον κλοισαράκι, ἐκελαδῶσε διὰ τὰ
 τὸ εὐφραίνῃ ἢ τὰ τὸ περῶ ὁ καιρός. τῆτο τὸ ἐπαρ-
 τηγῆσα καθ' ἡμέραν μέσα ἀπὸ τὴν καμάραν. δὲν ἐπέ-
 ρασε πολὺ ἕως ὅπῃ εἶδα μικρὰ ἀπτέρωτα πηλάκια ἐκεῖ
 ὅπῃ ἦτον τὰ ἀυγὰ πρῶτον, ἢ τὰ μεγαλήτερα μὲ νέαν
 χαρὰν ἐπεριπετῶντο ἀλλήλοις Φίροντα εἰς ταῖς μήταις
 τῆς τροφῆν διὰ τὰ ἐτι ἀβυθήσητα, τὰ ὅποια τὴν εὐέ-
 χοντο μὲ τρύβσαν εὐφροσύνην. κατ' ὀλίγον ὀλίγον ἐπε-
 ρώθησαν ἢ αὐτὰ, ἢ ἔσειον τὰς ἐτι ἀδυκίτες πτέρυγας.
 Πλὴν τῶρα ἐσυκώθησαν πλείον ἀπὸ τὴν μικρὰν Φωλεάν
 τῆς εἰς τὸ πλησίον κλαυί. τὰ μεγαλήτερα ἐπετῆσαν
 ἐμπροσθὰ ὡσαν νὰ ἤθελον νὰ τὰ ἐγκαρδιώσῃν διὰ τὰ
 τολμήσῃν ἢ αὐτὰ τὸ ὅμοιον. ὦ μητέραμην! τί εὐφρέ-
 σονος θεωρία ἦτον ἐκείνη! πολλάκις ἔσειον τὰ πτερεῖ
 ἔσειον νὰ ἤθελον νὰ τὸ κάμῃ, ἢ πάλιν δὲν τὸ ἔκαμ

ναν Φοβόμενα. Τότε τὸ τολμηρότερον τὸ ἐδοκίμασε, καὶ ἀπὸ χαρᾶν διὰ τὸ κατόρθωμά τε ἐκελαυόσσε καὶ ἐφαίνετο νὰ παρακινή τὸ ἴδιον καὶ εἰς τὰς δειλὰς συντρέψετε, τὸ ἐδοκίμασαν καὶ αὐτὰ τέλος πάντων, καὶ πῶσα πλέον ἐπεριπετῆσαν καὶ ἐκελαυῶσαν μὲ κοινήν χαρᾶν καὶ εὐφροσύνην. ἄχ! τί θαυμάσιοι σοχασμοὶ ἐγενήθησαν τότε εἰς τὸν νῦν μα! διατί εἰς ἡμῖς μόνον ἂ μὴν εἶναι δεδομένη αὐτὴ ἡ χαρὰ;

Ἡ Σεμίρα ἦτον εἰς ἀσημονίαν πῶς νὰ ἀποκριθῆ εἰς ἐρωτήσεις τόσο κινδυνώδεις εἰς τὸ μουσικόν της, καὶ ἐγὼ δὲν ἰξεύρω τίποτε ἀπὸ ὅλα αὐτὰ, εἶπε, τί χρειάζαν ἔχεις νὰ ἐφρευρίσκῃς μὲ ἀνωφελεῖς ἐρεῦνας συμπεράσματα καὶ ματαίας Φαντασίας, ἢ ὁποῖαις προξενῶν εἰς ἐσὲ ἐπιθυμίας, ὅπῃ δὲν εἶναι ἄλλο παρὰ ἐνείρητα, καὶ μὲ ὅλον τῆτο ταράττην τὴν ἀθῶαν ἡσυχίαν σου; τί ζητεῖς νὰ προλάβῃς τὰς θεὰς μὲ πολυπραγμονίας ἐρεῦνας, οἱ ὁποῖοι μόνοι ἰξεύρου τί θέλει μῖς συνέβη, καὶ θέλουν διευθύνει τὴν τύχημας ὀγλύγωσα ἢ ἀργὰ κατὰ τὴν σοφίην τες θέλῃσιν;

Ἄλλ' ἄς μοι τὸ συγχωρήσῃ οἱ θεοί! ἀπεκρίνετο ἡ Μελίνδα, εἰς τί δὲν καταντᾷ ἄνθρωπος εἰς τὸσαύτην ἀργίην μοναξίαν! Μὲ ὅλον τῆτο δὲν ἠμπορῶ νὰ ἰμποδίσω τὴν ἐπιθυμίαν ὅπῃ ἔχω, νὰ ἦτον τζάπος νὰ ἰδῶ νὰ αὐξήσῃ τὸ γένος μας καθὼς τὰ ἄλλ.κ.

Πῶς αὐτὸ ἠμπορεῖ νὰ γένη, τῆτο δὲν δύναμαι νὰ τὸ ἐξιχνιάσω, καὶ πρέπει νὰ τὸ ἀφήσω εἰς τὰς θεάς. Τὰ φυτὰ γεννῶνται ἀπὸ σπόρον, μερικὰ ζῶα προκύπτειν ἀπὸ αὐγὰ, τῆτα ἔτσι, ἐκεῖνα ἔτσι· ὅλα τὰ ἐπαρ-
σῆρησα, ἀλλὰ καὶ τί ἄλλο ἔχω νὰ κάμω, ὦ! ἂν εὐ-
ρισκα κάμμίαν φορὰν ἔτσι μικρὰ ἀνδρωπάριον ὅπῃ νὰ ἤθελον φυτρῶσῃ ἢ ξεκλωσιῶῃ εἰς τῆτον ἢ εἰς ἄλλον εὐτόπον! Θεοί! πῶς ἤθελα τὰ περιποιηθῆ! πῶς ἤθε-
λε τὰ ἀγαπῶ! ἀλλὰ τώρα θέλω νὰ διώξω μὲ τὸν ἄ-
νεμον ὅλαις αὐταῖς ταῖς φαντασίαις· οἱ θεοὶ θέλου
ἐπιμεληθῆ διὰ τὸ καλλίτερόν μου. Πλὴν ἀπόμι ἕνα, Φιλ-
τάτημς μήτηρ! τέτην τὴν ἐρώτησιν πρέπει νὰ σὲ κά-
μω, καὶ πλέον ὄχι ἄλλην· ἐγὼ ἰξεύρω ὅτι δὲν ἤμην
πάντοτε καθὼς εἶμαι τώρα, ὅτι κατ' ὀλίγον αὐξήσα
εἰς τῆτο τὸ μέγεθος, καθὼς τὰ φυτὰ καὶ τὰ λοιπὰ
κτίσματα· ἐνθυμῶμαι ἀπόμι ὅτι δὲν ἤμην πολλὰ ὑψη-
λότερη ἀπὸ μίαν γαροφαλίαν· πρέπει λοιπὸν νὰ ἤμην
προσῆτερα ἀπόμι μικρότερη, παρὰ ὅσον ἠμπορῶ νὰ ἐν-
θυμηθῶ· λοιπὸν πρέπει νὰ ἀρχισα μίαν φορὰν νὰ ὑπάρχω,
καθὼς τὰ φυτὰ, τὰ πελὰ καὶ ἄλλα κτίσματα ἀρχι-
νῶν νὰ ὑπάρχων· εἰπέμοι, (ἐπειδὴ ἐσὺ πρέπει νὰ ὑ-
πῆρχες προσῆτερα ἀπὸ ἐμένα) εἰπέμοι πῶς καὶ πῆ μὲ
ἤυρες κατὰ πρώτην φορὰν καὶ τί μοι ἐσυνέβη; Ἄν
μὲ εἰπῆς τῆτο, ἴσως εὐρω τὰ μέσα νὰ ἐξιχνιάσω εὐ-

πολῶτερα τὸν τρόπον τῆς ὑπάρξεώς των, ἢ καὶ νὰ
 ἄχ ! ἔτε ἡ ἰδία δὲν ἰξεύρω τί ! πλὴν ἐσὺ ἠμποροῦσες
 νὰ μὲ τὰ εἰπῆς ὅλα ἔττι ἐτυρανῶσε τὴν ἀνήσυ-
 χον μητέρα μὲ χιλίας ἐρωτήσεις. Ἐσὺ μὲ κάμνας νὰ
 θυμώσω, (ἔλεγεν ἐκεῖνη,) παιδίμω, μὲ ταῖς παράξε-
 ναις φλυαρίαις σε· πῶς ἐγεννήθης; δὲν ἰξεύρω ἔτε ἐ-
 γὼ νὰ τὸ εἰπῶ· ὄντας μονάχη, ὀλομόναχη, ἐπαρσα-
 κάλεσα τὸς θεὸς διὰ συντροφίαν, καὶ εὗρηκα ἐσένα,
 μίαν εὐμορφην αὐγὴν, μικρέττικην ἀκόμι ἀνάμεσά
 εἰς ταῖς τριανταφυλλιαῖς ἐμπρὸς εἰς τὴν καλύβαν μας.
 Πλὴν ἀκόμι μίαν φορὰν σοι τὸ λέγω, πολὺπραγμων
 παιδί, θέλεις μὲ παροργίσει μὲ τὴν ματαίαν φλυαρί-
 αν σε· καλλιέργησ τὰ ἄνθημας, παῖζε μὲ τὰ ἀνθια-
 μας, καὶ μὴν ἀνάπτῃς τὴν ὀργὴν τῶν θεῶν μὲ τὴν πο-
 λυπραγμοσύνην σε, καὶ τὴν ἐδικήν μου μὲ ἐρωτήσεις, εἰς
 τὰς ὁποίας δὲν ἠμπορῶ νὰ σε ἀποκριθῶ. Ἀφ' ἧ ἐσῶθης
 εἰς αὐτὰς τὰς ἀλλοκότας φαντασίας, δὲν εἶσαι πλέον
 ἐφευρετικὴ διὰ νὰ περνᾷς ταῖς ὥραις σε μὲ εὐφροσύνην,
 ἀλλ' ἐφευρετικὴ μόνον εἰς τὸ νὰ τυρανῆς τὸν ἑαυτὸν σε
 καὶ ἐμένα· ἀφίνας τὸ σπήλαιόν σε ἀτελείωτον, καὶ τὰ
 φυτά σε ἀκαλλιέργητα.

Ἐττι ἐξῆσεν ἡ Σεμίρα μὲ τὴν θυγατέρατῃς εἰς
 μοιαιάν, καὶ γεμάτη ἀνησυχίας καὶ θλίψεως· ἀλλ' οἱ
 θεοὶ ἐσήκωσαν τὴν δέησίν τῃς, καὶ ἀπεφάσισαν νὰ ἀντα-

μέψην μὲ χαρὰν τὴν λύπηντες εἰς τὸ συμβῆλιον τῶν θεῶν ἔλαβεν ὁ Ἐρωτας αὐτὴν τὴν ἐπισασίαν ἐπάνωτε, ἀλλὰ καὶ ποῖος ἄλλος ἀπὸ τῆς θεᾶς δύναται νὰ εὐτυχίσῃ καλλιώτερα μίαν νέαν;

Εἰς τὴν ξηρὰν ἀπέναντι τῆ νησιᾶ ἑκατοικῆσεν ἑνὰς νέος ὡραιότητος μορφῆς. Ἦθελε τὸν νομίσῃ τινὰς ἔκων ἀπὸ τῆς θεᾶς βλέπωντάς τον νὰ περιπατῆ ἐπάνω εἰς τὰ ἀνδισμένα λειβάδια, ἢ εἰς τὸν ἴσκιον κἀνεὸς ἱερῶ δάσους. Συχνὰ τὸν ἐδηγῆτο ὁ πατέρας τῆ ὅτι πρὸ πολλῶ εἶχε γένη μεγάλη ταραχὴ καὶ μεγάλος τρῶμος περὶ ἔλον ἐκῆνον τῶν τόπων. Ἐσὺ βλέπεις ἐκῆνο τὰ μαυράδι ἐκῆ εἰς τὴν θάλασσαν! (τὸν ἔλεγε δείχνωντας μὲ τὸ δάκτυλον πρὸς τὸ νησί, τὸ ὁποῖον, πρὸ ἔβλεπεν ἀπὸ τὴν καλύβαντες, ὅπῃ δὲν ἀπῆχε πολὺ ἀπὸ τὸν αἰγιαλόν.) Ἐνα μεγάλον μέρος γῆς ἐκτείνετο μίαν φορὰν ὡσὰν ἑνα ἀπλωμένον χεῖρι μακρὰν μέσα εἰς τὴν θάλασσαν. Εἰς τὸ ἀκρότατον μέρος ἑκατοικῆσεν ἑνα καλὸν ἀκρογυνοῦν, Σεμίρα καὶ Μίλων ὡραῖα λειβάδια ἐκτείνετο ἀπὸ τὸ περιγιάλιμας ἕως εἰς τὴν καλύβαντες, καὶ πολυάριθμα ποιμνία ἔβοσκον καὶ εἰς ταῖς δύο ὄχθαις τῆς μακρὰν ἐκτενομένης γῆς. Ἡ μεγαλητέρας χαρὰ καὶ εὐλογία ἦτον ἑνα τότε ἀνήλικον παιδί· ἑνα θαῦμα ὡραιότητος καὶ χάριτος. Μακροῦθεν ἐσύνηρχον αἱ γυναῖκες τῆ τέπε διὰ νὰ ἴδῶν τὴν ὡραιότητα τῆ παιδιᾶ,

νὰ τῷ Φέρον μικρὰ δῶρα, ἢ νὰ μακαρίσῃ τὴν εὐτυ-
 χισμένην μητέρα· πλὴν Φρίττω ἀκόμι ἐνθυμέμενος ἐ-
 κείνου τὸν μεγάλον τρόμον! Πρὸς τὰ μεσάνυκτα, μία
 τρομερὰ βοή ὡσὰν χίλιοι κεραυνοὶ ἐξύπησεν ἀπὸ τὸν
 ὕπνον ὅλον τὸν πέριξ τόπον· ὅλος ὁ τόπος ἀνεμοχλεύ-
 θη· ἡ θάλασσα ἐβοῶσε ἢ ὑπερέβη μετρομερὸν θόρυβον
 τὰ ὄριά της· ἡ κερυγαῖς τῆ ὀλοφυρμῆ ἢ τρόμος ἀτηχῆ-
 σαν πανταχῆ ἀπὸ τὸν νυκτερινὸν ἔρανόν, εἰς τὸ σκότος
 τῆς νυκτὸς δὲν ἠμπορῆσε νὰ μάθῃ κἀνέναι τὸ αἴτιον τῆ
 ἀφανισμῆ, τρέμοντες ἢ ἐξεσηκότες εὐρέθημεν ὀλοίμας
 εἰς τὴν πεδιάδα προσμένοντες μὲ ἀθυμίαν τὸ τέλος,
 ἤλθε τέλος πάντων ἡ αὐγή, ἢ τότε εἶδαμεν τὴν Φο-
 βερὰν ἐρήμωσιν εἰς τὴν θάλασσαν, τὰ λειβάδια, μεταξὺ
 τῆς ξηρᾶς ἢ τῆ νησιῶ ἐκείνης, εἶχον καταποντιωθῆ, ἢ
 τότε πρῶτον, ὅταν ὁ αὐγερινὸς ἥλιος ἐφάνη εἰς τὴν ἡ-
 συχωτέραν ὑγρὰν ἐπιφάνειαν ἐξανοίξαμεν τὸ νησι ἐκεῖνο·
 ἢ ἕνας ἀπὸ ἡμᾶς, ὅπῃ οἱ θεοὶ τῷ εἶχον δῶση ὀξυδερ-
 κέρον ὄμμα, ἐνόμισεν ὅτι βλέπει εἰς τὸ καθαρὸν φῶς
 τῆς ἡμέρας τὴν καλύβαν τῆ Μίλωνος, ἢ φυτευμένα
 δένδρα τριγύρωτης· ἴσως ζῆ ἀκόμι μὲ τὴν γυναῖκά-
 ρα· ἴσως ἡ Μελίνδα (ἔττι ὠνομάζετο τὸ εὐμορφον κο-
 ριτζί) εὐρίσκεται εἰς λυπηρὰν μοναξίαν· ἢ πλέον ὠραι-
 οτέρα κόρη ὅπῃ εἶδε ποτὲ θνητός!

Τέτη ἡ ἰσορία ἐτυπώθη βαθύτατα εἰς τὴν καρδίαν τῆ νέε· ἐξ ἐκείνε τῆ καιρῶ ἐπήγαυε συνεχῶς εἰς τὸ περιγιάλι καὶ ἐσυλλογίζετο μὲ θαυμασμόν τὴν τύχην καὶ κατάσασιν τῶν ἐγκατοίκων ἐκείνε τῆ νησίε. Μίαν ἡμέραν τὸν ἄρπαξεν ἕνας γλυκὺς καὶ μαλακὸς ὕπνος εἰς τὸν ἦχον τῶν κυμάτων· τότε ὁ Ἔρως ἐπέταξε πρὸς αὐτόν· ἐκάθισεν εἰς τὸ πλευρόν τε, τὸν ἀνέψυχε μὲ τὰς μαλακάς τε πτέρυγας διὰ νὰ μὴν τὸν ἐξυπνήσῃ ὁ καῖσων τῆς μεσημβρίας, καὶ τὸν ἔδωκεν ἕνα ὄνειρον, εἰς τὸ ὁποῖόν τὸν ἐφάνη ὡσάντι ἐβλεπε τὸν αἰγιαλὸν ἐκείνε τῆ νησίε. Μικρὰ Ἐρωτία ἀνεπετάριζαν ἐκεῖ εἰς τὰς ἡσύχας ἴσκιε μὲ λυπηρὰ κινήματα, ἠένυμφεύοντο ἐπάνω εἰς τὰ κλονιζόμενα κλαδία τῆ δάσε, ἢ ἐπάνω εἰς τὰ ἄνθη· βαθεὰ μέσα ἀπὸ τὸν ἴσκιον ἤρχετο μὲ ἀσγὸν περιπάτημα καὶ εἰς βαθεῖαν συλλογὴν μία κόρη, σολισμένη μὲ ὅλα τὰ ἐλκυσικὰ κάλλη· λιγυρὴ καὶ ὀλίγον σκυμμένη, ἐπρόβαινε μὲ ἀπεριεργον καὶ ἀπέχνευτον ὠραιότητα. Τὰ ξανθὰ μαλλιάτης ἐξαπλώνοντο μέρος ἐπάνω εἰς ταῖς πλάταις τε, καθὼς γὰρ ἐπάνω εἰς τὸ λαμπρὸν καὶ ἄσπρον μάρμαρον· καὶ μέρος ἦτον ἀμελῶς κομποδεμένα μὲ μίαν φῶνταν μερσινιάς ἐπάνω εἰς τὸ κεφάλι της. Μία ἐλκυσικὴ ὠχρότης ἐσκέπαζε τὸ εὐμορφον πρόσωπόν της, καθὼς ῥόδα μαρμαρόμενα εἰς ἕνα παρθενικὸν εἶδος, καὶ πυρῶδης πόθος

ἔφθινετο εἰς τὰ μεγάλα γαλανὰ μάτιατης. Τοιαύτη
 ἔσα ἐπεριήρατο χωρὶς νὰ προσέχη παντελῶς εἰς τὰς
 γλυκῆς ζεφύρους ὅπῃ ἔπαιζον μαζίτης, καὶ εἰς τὰ ὠ-
 ραιότατα ἄνθη, ὅπῃ χαδεύοντάς την ἐκλίνοντο περὶ τὰς
 πόδας της, καὶ ἐρέδιζον μὲ τρεπνότηταις εὐωδαίαις τὴν
 προσοχήν της, ἔτε τὰς γλυκυτάτας καρπῆς, ὅπῃ μὲ
 πολυειδῆ λάμψιν ἐκατέρωθεν ἀπὸ τὰ σείομενα κλαδιά
 τῆς ἔνευεν. Τοιαύτη ἔσα ἐπλησίασεν εἰς τὸ χῆλος τῆς
 θαλάσσης· ἐκοίταξε λυπηρῶς τὸ γαλανὸν ἀπόσημα
 ἕως τὴν ἀντικρυς ὄχθην. ὕψωσε πρὸς τὸν ἔρανον τὰς
 λευκῆς της βραχιόνας, καὶ ἐφαίνετο νὰ προσδέεται βοή-
 θειαν· εἶτα τὸν ἐφάνη πῶς ἐπέταξεν ἐπάνω εἰς τὴν
 θάλασσαν καὶ ἔδραμε ταχέως διὰ νὰ τὴν βοηθήσῃ· ὁ
 Ἔρωτας τὸν ὑπεδέχθη ἐκεῖ εἰς τὴν ἐσκιασμένην ὄχθην,
 καὶ τὸν ἔφερε τὴν περικαλλῆ κόρην εἰς τὰς τρεμύσας ἀγ-
 κάλας τε. Περιχαρῶς ἐπεριπετῆσαν οἱ Ἔρωτες εἰς προπε-
 τῆ παιγνίδια, τὰς ἐσεφάνωναν μὲ εὐανθῆ σέφανα, καὶ
 τὰς ἐδυμῆζον μὲ ἀνθηρὰς εὐωδίας ἀναγεννωμένας ἀπὸ
 τὰς ἐλαφρὰ κινημένας τῶν πτέρυγας. Τῷ κοιμωμένῳ ἡ
 καρδιά ἐκτύπησε· τὰ μάγλατά τε ἐπυρώθησαν, καὶ οἱ
 βραχιόνες τε περιέπτυσαν τὸν ὑποχωρῶντα ἀέρα· τότε
 ἐξύπνησε· πολλὴν ὥραν ἐκέτετο εἰς ἐκπατικὴν ἀγαλλια-
 σιν· ὦ θεοί! (ἐφώναξε μὲ τρέμοντα χεῖλη) πῶς εὐρί-
 σκομαι; πῶς; ἔφυγον, ἐπέταξεν ἀπὸ τὰς ἀγκάλας

μῆ; ἄχ! ἰδὼ εἰς τὴν ὄχθην κείτομαι — ἐκεῖ, ἐκεῖ μακρὰν εἶναι τὸ νησί! εἶνα ὄνειρον, ἄχ' εἶνα ὄνειρον μὲ ἠπάτησε, διὰ παντὸς μὲ ἔκαμε, διὰ παντὸς δυσυχῆ! τὸ αἰσθάνομαι πολλὰ καλὰ!

Τώρα ἐσύχναζε περισσότερον ἀπὸ πρῶτα εἰς τὸν αἰγιαλόν· εἰς βαθεῖς συλλογισμὰς καὶ ἀνασπανάζοντας ἐπεριπατῶσεν, ἢ ἐκάθετο ἐπάνω εἰς τὴν ἄμμον τῆς θαλάσσης, καὶ ἐθεωρῶσεν ὑπὲρ τὰ παίζοντα κύματα πρὸς τὸ νησί· μάλιστα τὴν νύκτα εἰς τὸ φῶς τῆς σελήνης, ὅταν ἐβασίλευε βαθεῖα σιωπὴ παντῶ εἰς ὄλον τὸν τόπον, καὶ μόνον ἢ θάλασσα ἐψιθύριζε· τότε ἐσέκετο εἰς τὸ ἀκρότατον χεῖλος τῆς ὄχθης, καὶ ἠκροάζετο μήπως καὶ ἀκήσῃ τίποτες τόνους ἀπὸ τὸ νησί· Πολλάκις τὸν ἐφαίνετο νὰ ἀκῆ παρὰπονα, ἢ τόνους μιᾶς ἠδονικῆς φωνῆς· ἐπειδὴ πόσαν συχνὰ ἀπάτα ἢ ἐκκεκαυμένη φαντασία τὰς εὐχὰς καὶ ἐπιθυμίας τῶν ἐρώωντων! πολλάκις ἐφώαζε, καὶ τὸν ἐφαίνετο ὅτι ἤκουεν ἀπόκρισιν ἀπὸ βαθεῖαν ἀπόσασι· καὶ ἄλλοτε ἐθαυρῶσεν ὅτι βλέπει φῶς, ἢ λάμψιν πρὸς ἀπὸ τὸ νησί, ὅταν εἰς τὸ ὀπιθεντὸς μέρος κἀνένα ἄστρον ἐξύριζε τὸν ὀρίζοντα· Ἴσως (ἔλεγε) κάθεται ἐκεῖ μοιᾶχη εἰς τὴν νυκτερινὴν φλόγα τῆς ἑσπίας, καὶ συλλογίζεται τὴν ἐγκαταλειμμένητης τύχην, καὶ κατατήκει εἰς ματαίους φεναγμὸς εἰς τὴν ἡσυχίαν τῆς νυκτὸς τὰς νεανικὰς ἡ-

μέρας της· ὦ ἄνεμοι! ἄχ' νὰ εἶχα τὰ πτεράσας! ὦ ἄνεμοι! σπεύσατε, πετάξετε πρὸς ἐκείνην τὴν ὄχθην, καὶ εἰπέτετην ὅτι καὶ ἐγὼ ὁ ταλαίπωρος μαρταίνομαι ἐδῶ εἰς τρίτην.

Ἀλλὰ πῶς εἶναι ὁ λογισμὸς μου; ἄθλιος ἐγώ! τί ἀγαπῶ; εἶα ὄνειρον, εἶνα μάταιον ὄνειρον! ἐδῶ ἐκοιμήμην, καὶ ἡ Φαντασία μου ἔπλασε μίαν εἰκόνα ἔμπροσθέν μου ἀληθινὰ ὠραιότεραν, πολλὰ ὠραιότεραν ἀπὸ ὅσας εἶδα ἕως τῶρα· ἐξύπνησα· πλὴν, ὦ Θεοί! δὲν ἐξηφανίσθη ὡσάν εἶνα ὄνειρον· βαθιά, ἀνεξάλεπτον εἶκε εἰς τὴν Φαντασίαν μου καὶ ἐξεσιάζει ὅλην μου τὴν ψυχὴν· καὶ μὲ ὅλον τῆτο εἶναι ὄνειρον, μία σκιὰ, ὅπῃ ἴσως δὲν ὑπάρχει πρῶτον εἰς τὸν κόσμον. Αὐτὸ ἀγαπῶ, αὐτὸ μὲ καταδιώκει εἰς ὅλας τὰς ἐργασίας μου· ὅπως ἢ ἂν ὑπάγω, περιπατεῖ εἰς τὸ πλευρόν μου, στρέφει εἰς τὴν καρδίαν μου μίαν διηνεκὴ φλόγα ἢ τῆτα τὰ Φαντασὰ βάσανα, ἢ μὲ σύρει βιαίως πρὸς ἐκείνην τὴν ὄχθην· ὦ ἐντρέπῃ! ζήτησαι νὰ ἀαλλάβῃς τὸ λογικόν σου, καὶ γενῆ ἐκεῖνος ὅπῃ ἦσθι πρότερον, ἡσυχος ἢ ἀτάραχος καὶ φιλόπονος ἢ ἐφευρετικὸς εἰς τὰς ἐργασίας σου· Πήγαυε, γέλασαι διὰ τὴν νικηθεῖσαν ἀφροσύνην σου· ἀπόφυγε τρίτην τὴν ὄχθην, ἢ εὐχαρίστησαι τῆς Θεῶς ὅπῃ δὲν ἔγινες ἀκόμι τὸ περιγέλοιο ὅλα τῆ τύπῃ!

○

Α'λλ' εἰς μάτην ἐκαταπολεμῆσε τὸν θαυμασίον
 Ἔρωτα· εἰς μάτην ἔγινεν ἡ ἀπόφασίς τε νὰ ἀποφύ-
 γῃ τὸ περιγιάλι· εἰς τὴν πλέον ἠδυτάτην ἐργασίαν,
 ἐπετῆσε πάντοτε ἡ εἰκόνα ἔμπρὸς εἰς τὸ μέτωπόν τε·
 πάντοτε τὸν ἐφαίνετο ὡσάν νὰ τὸν ἔσυρνε μία θεότης
 ἀοράτως πρὸς τὸν αἰγιαλόν· ὦ θεοί! (ἔλεγε) θὰ μὲ
 βασανίξῃ εἰς μάτην αἰωνίως τῆτος ὁ Ἔρωτας, ἢ θὰ
 γεμίξῃ μία σπιερὰ εἰκόνα με ἀπελπισμένα μαρτύρια τὰς
 νεανικὰς ἡμέρας μου; ἀλλὰ τῆτο δὲν εἶναι ὄνειρον, κα-
 θὼς συνηθίζει νὰ δίδῃ ἡ ἐνθουσιῶσα φαντασία! εἰς
 ταύτην τὴν ἰδέαν τῆς ὠραιότητος δὲν ἀνυψώθη πώπο-
 τε ἡ φαντασίαι μου· αὐτὴ ὑπερβαίνει ἀσυγκρίτως κάθε
 ὠραιότητα ἣς εἶδον ἕως τῶρα τὰ μάτια μου· τῆτο δὲν
 δύναται νὰ τὸ κάμῃ μόνη ἡ φαντασία ἔτε εἰς τὸ ὄ-
 νειρον· βέβαια κἀνένας θεὸς θέλει μοι ἔδωκεν αὐτὸ
 τὸ ὄνειρον· ἀλλὰ διὰ τί; ποῖος νὰ εἶναι τάχα ὁ μυ-
 στικός σκοπός; αὐτὸ δὲν ἤμπορῶ νὰ τὸ ἐξιχνιάσω. Ζῆ
 ἡ ὠραία μορφή τῶ ὄντι ἐκεῖ εἰς τὸ νησί, διατί μὲ ἔ-
 καμε νὰ τὴν ἰδῶ εἰς τὸν ὕπνον μου; διατί θέλει νὰ μὲ
 κάμῃ νὰ χτικιάσω φλογιζόμενος ἀπὸ τὸν πρὸς αὐτὴν
 Ἔρωτα; διατί μὲ ἐγκαταλείπει χωρὶς ἐλπίδα, χωρὶς
 νὰ μὲ δείξῃ τὰ μέσα πῶς νὰ ὑπάγω εἰς ἐκείνην τὴν
 ὄχθην; ὄντας ἀδύνατον νὰ φθάσω εἰς ἐκείνην τὴν τό-
 σον ἀπέχουσαν ὄχθην κολυμβῶντας, ποῖα συμβεβλή,

ποία ἐφεύρεσις δύναται νὰ μὲ βοηθήσῃ; Ἀληθινὰ οἱ θεοὶ ἔδωσαν εἰς τὸν ἀνδρωπον ὑψηλὸς καὶ τολμηρὸς σοχασμὸς καὶ ἐφευρετικὸν νῦν, καὶ τὸν ἀφίειν κύριον νὰ ἐξεργάσῃ καὶ νὰ γυμνάσῃ τὰς εὐγενικὰς δυνάμεις τῆς ψυχῆς τε πρὸς τὸ ἰδιόν τε καλόν· ἀλλ' ὦ Θεοί! ποῦτος νῦν ἀνδρώπιος δύναται νὰ μὲ διδάξῃ νὰ περιπατήσω ἐπάνω εἰς τὰ κύματα τῆς θαλάσσης, ἢ νὰ κολυμβήσω ἀκινδύνως, ὡσὰν ἡ θαλασσινή κάπια, διὰ τῶν ὑδάτων;

Ἀπὸ τότε ἐπήγαινε καὶ ἐκάθετο συχνὰ μὲ βαθεῖαν συλλογὴν εἰς τὸ περιγιάλι, καὶ μὲ ἐνεργὸν νῦν ἐσυλλογίζετο πολλὴν ὥραν ματαίως διὰ νὰ εὕρῃ κάμμειαν μέθοδον· ἐπειδὴ εἰς ἐκεῖνας τῆς καιρῶν δὲν εἶχεν εὕρεθῆ ἀκόμι ἢ τέχνη νὰ παραοῖδεται τινὰς εἰς τὰ κύματα ἐπάνω τῶν πλοίων. Ἀλλὰ καὶ τί ἐζητῶσαν εἰς μακρὰ παραθαλάσσια, ἀφ' ἧς εὕρισκον εἰς κάθε τόπον, ὅπερ ἐφύτρωνε χορτάρι διὰ τὰ ποίμνιατας, ἔσεκον δένδρα μὲ ὑγιεινὸς καρπὸς, καὶ ἐψιδύριζε κάμμια καθαρὰ πηγὴ, ὅλον τὸν πλετόν τε, καὶ πλησμονὴν εἰς ὅλας τὰς χρείας τε; Μακρὰν ἐσυλλογίζετο, εὕρισκε καὶ ἀπέρριπτε πολὺν καιρόν. Μίαν ἡμέραν ὅπερ ἐθεωρεῖσε λυπηρῶς πρὸς τὴν θάλασσαν, εἶδε μακρὰν κατὰ τὴν ὄχθην ἕνα πρᾶγμα, ὅπερ τὸ ἔσπρωγγαν πλησιοντε τὰ κύματα· χαρὰ καὶ ἐλπίδα ὤρμησαν αἰφνιδίως εἰς

τὸ ὀξείως παρατηρῆν ὄμματι· ὅσον ἐπήγαιεν ἤρχετο
 συμώτερα. Καὶ τότε εἶδε νὰ κολουμβᾶ πρὸς αὐτὸν ἕνας
 παχὺς κορμὸς ἐνὸς ξερζωμένῃ δένδρῳ, σκαμμένος ἀπὸ
 τὴν πολυκαιρίαν, καὶ ἕνα φοβισμένον λαγυδάκι, ἀπὸ
 κἀνέναν ἐχθρὸν διωκόμενον ἐπάνω εἰς τὴν ὄχθην, εἶχε
 σωθῆ πλέωντας ἐπὶ τῷ κορμῷ. Αὐτὸ ἐκάθετο ἀσφα-
 λῆ, ἐπάνω εἰς τὸ ἐσκαμμένον δένδρον· ἕνας πεφυλ-
 λωμένος κλάδος ἐκυκλόνετο ἐπάνωτι καὶ τὸ ἐσκέπαζε
 μὲ τὴν ἴσκιόντι, καὶ ἕνας ἡμερὸς ἄνεμος ἐσπρωχεν τὸν
 κορμὸν πρὸς τὸν αἰγιαλὸν πλησίον τῷ νέῳ. Τῆτο Ἰὸν ἔ-
 δωκε προαίωθισιν τῆς εὐτυχίαςτι, καὶ μεθυσμένος ἀ-
 πὸ χαρᾶν, ἐσκιεῖσε καὶ ἐχόρευεν ἐπάνω εἰς τὸ περιγιά-
 λι. Τότε ἐθαύμαζε πάλιν καὶ ἀπορῆσε τίνι τρόπῳ νὰ
 ἀναπτύξῃ τὴν σκοτεινὴν ἰδέαν, ὅπως ὡς μία ἀμφίβολος
 νυκτερινὴ σκιά καθημένη εἰς τὴν φαντασίαντι, πότε ἐχά-
 νετο καὶ πότε ἐφαίνετο. Τότε ἔσυρε τὸν κορμὸν ἐπάνω
 εἰς τὴν ξηρὰν ἀμμυδιὰν μὲ σκοπὸν νὰ δοκιμάσῃ τῇ ἐπὶ
 αὔριον πρὸς τὰ χαράγματα ἕνα ἔργον, τὸ ὁποῖον ἐκέ-
 τετο ἀκόμι τόσον ἄωρον μέσα εἰς τὰ νοήματάτι· ἐλπί-
 δα καὶ ἀμφιβολία καὶ αὐπνία ἦτον ἕως τὴν αὐγὴν οἱ σύν-
 προφοίτι. Ἀλλὰ τῶρα λαμβάνωντας ἕνα ἀχαμνὸν ἐρ-
 γαλεῖον (ἐπειδὴ τότε δὲν ἐχρειάζετο πολὺ ἡ εὐτυχε-
 σία ἀπλότης) ἔδραμεν εἰς τὸν αἰγιαλόντι. Δὲν εἶδα συχ-
 νὰ (ἔλεγεν) ἀπὸ τὴν ὄχθην φουσώμενα φυλλώματα εἰς

σχῆμα καμάρας νὰ πλέην ἤσυχα ἐπάνω εἰς τὸ νερόν ; ἀκόμι προχθές τὸ εἶδα εἰς τὴν λίμνην συμὰ εἰς τὴν καλύβαν μας , καὶ πεταλῆδες ὅπῃ ἐπετῶσαν ἐπάνω εἰς τὴν λίμνην , ἐκάθοντο ἐδῶ καὶ ἐκεῖ ἐπάνω εἰς τὰ φύλλα καὶ δὲν ἔβρεχον τὰ τρυφερὰ ποδαράκιας ! Τῆλο θέλω νὰ τὸ δοκιμάσω καὶ ἐγὼ τῶρα . Ἡ φύσις ἔκαμεν ἤδη τὸ ἡμισυ τῆ ἔργα , τῆτον τὸν κορμὸν θέλω νὰ τὸν σκάψω ἕως ὅπῃ νὰ μὲ χωρῆ νὰ καθίσω μέσα μὲ ἀνάπαυσιν . Ἐτзи ὠμίλησε , καὶ ἄρχισε περιχαρῆς τὸ ἔργοντα . ὦ ἐσύ (ἐφώνάζεν) ὅποια καὶ ἂν εἶσαι , εὐμενῆς θεότης ! ὅπῃ μοι ἔπεμψες τὸ ἀνεξάλειπτον ὄνειρον , ἐπάκυσσον τὴν δεησίον μου , καὶ εὐδόκησαι νὰ τελεσιβρῆθῃ τὸ ἔργον μου .

Πολλάκις ἀναπαυόμενος ἀπὸ αὐτὸ , ἐκοίταζε πρὸς τὸ νησί καὶ ἔλεγεν ὦ ἐσύ ! ὠραιοτάτη πασῶν τῶν θνητῶν ! ποῖον εἶναι τὸ δύσκολον ὅπῃ νὰ μὴν ἤθελε τὸ κάμη δυνατὸν ὁ Ἐρωτας ; ποῖος ὁ κίνδυνος , τὸν ὅποῖον νὰ μὴν ἤθελε τὸν νικήσῃ ὁ Ἐρωτας ; ὦ τί γλυκαῖς ἐλπίδες περιπέτονται τριγύρω εἰς τὴν κεφαλὴν μου ! Πῶς ἠμπορεῖς , ἂν τύχη καὶ ἔλθω τῶρα ὀγλύγωρα εἰς τὴν Ὀχθῆν , πῶς ἠμπορεῖς νὰ μὲ ἀρνηθῆς τὴν ἀγάπην σου , ἐμένα τῆ ὅποια ἡ ἀγάπη καταφρονεῖ τὸν βυθὸν τῆς θαλάσσης ; ἐπεχειρῶθι ποτὲ τί τολμηρότερον ὁ Ἐρωτας ;

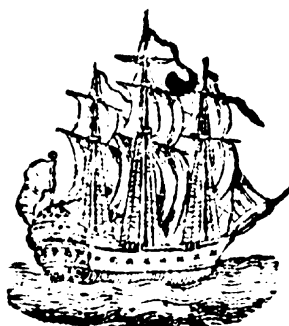
Ἀλλὰ καὶ πολλάκις ἄφινε μὲ ἀθυμίαν τὸ ἔργον τε·
 ὦ μωρὸς ἐγώ! (ἔττι ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν) πόσον γε-
 λοιώδεις εἶναι οἱ κόποιμα; ἂν ἕνας διαβάτης ἤθελε μὲ
 ἐρωτήσῃ· Φίλεμα, τί κάμνεις αὐτῆ; τί ἤθελεν εἶπῃ
 εἰς τὴν ἀπόκρισίνμα; Σκάπτω τῆτο τὸ ξύλον διὰ νὰ
 ἔμβω μέσα καὶ νὰ πλεύσω μὲ αὐτὸ εἰς τὴν εὐρύχωρον
 θάλασσαν. Ποῖος εἶναι ὁ δυσυχῆς, ὁ ὁποῖος ἀφίνει τὸν
 σρελόντε υἱὸν μὲ τόσην ἀμέλειαν εἰς ταῖς παρεφρο-
 σύναις τε; τῆτο πρέπει νὰ εἶπῃ· ἔττι ἔλεγε, καὶ ἐκοί-
 ταζε μὲ ἀγανάκτησιν τὸ ἀρχινηθὲν ἔργον τε. Ἀλλὰ
 διατι πάλιν; ἔλεγεν. Ἄν καὶ δὲν ἤθελεν ἐκτελεσθῆ,
 ἐξώδευσα μὲ ὅλον τῆτο μερικαῖς ἀργαῖς ὥραις· νὰ
 μὴν κάμω καὶν τόσον διὰ τὴν ἀγάπηνμα; βέβαια κα-
 τοικῶν ἀνδρωποὶ εἰς ἐκεῖνο τὸ νησί· ἐκεῖνο ὅπῃ μοι ἐ-
 διηγῆθη ὁ πατήρμα, μοι τὸ δέχνε πιθανόν· καὶ τὸ
 ὄνειρόνμα, (πεμφθὲν ἀπὸ κἀνέναν θεόν) μὲ τὸ κάμ-
 νει βέβαιον. Καὶ ἀνίσως καὶ κατοικῶν ἐκεῖ ἀνδρωποὶ,
 ὦ θεοὶ! τί ἀβοήθητοι, τί ἐγκαταλειμμένοι θέλν
 εἶναι! ἢ ἀνίσως καὶ ὁ πατέρας της ἢ ἡ μητέρα της ἀπέ-
 θαναν, ἢ ἂν ἀποθάνεν, καὶ αὐτὴ ἤθελε μείνῃ ὀλο-
 μόναχη ἐπάνω εἰς τὸ νησί, ἀπὸ ὅλης ἀφημένη, καὶ
 ἢ νεανικήτης ὡραιότης ἤθελε μαρυνθῆ ἀναγκαίως ἀπὸ
 λύπην καὶ ἀπελπισίαν εἰς ἀπαραμύθητον μοναξίαν, ὦ
 θεοὶ! ἔδχμας! ὄχι ἔρωτας, ἀλλὰ συμπάθεια, ἀλ-

λά ἔλεος μόνον ἔπρεπε νὰ ἐπιχειροῦν ἰδῶ τὰ τολμη-
ρότατα! Εἰς τῆτον τὸν τρόπον ἔχανε καὶ ἀνελάμβαν-
εν αὐτὸς πάντοτε τὴν καρδίαντα.

Ὀλίγαις ἡμέραις εἶχον περάσῃ ὅπῃ ὁ κορμὸς ἐ-
σκάφθη καὶ ἔλαβε τὴν ἀτελῆ μορφήν ἐνὸς πλοιαρίου.
Τώρα τὸν ἔσυρε μὲ πολὺν κόπον ἐκεῖ ὅπῃ ἡ ὄχθη ἐ-
περίρρωνεν ἕνα μικρὸν μέρος τῆς θαλάσσης, καὶ τὸν ἐ-
φύλαττεν ἀπὸ τὸν κίνδυνον τῶν κυμάτων. Ἐκεῖ ἔσπρω-
ξε τὸ ξύλον εἰς τὸ νερὸν, ἐκάθισεν εἰς τὴν μέσηντα,
ἄφησε νὰ τὸν διώξῃ ἀπὸ τὴν ὄχθην ἐκεῖ ὅπῃ τὸ ἐ-
φερον τὰ ἡμερὰ κύματα, καὶ ἐπαραιτήρησε τὰ καλά
καὶ τὰ σφάλματα τῶ ἔργωντα. Τὰ κύματα τὸν ἔφε-
ρον πάλιν εἰς τὴν ὄχθην. ἄρχισε πάλιν τὸ ἔργοντα
ἐκ δευτέρω. ἄλλαξε κάτι τι καὶ πάλιν τὸ ἐδοκίμαζε
συχνά. Τώρα πλέον (ἔτσι ἐσοχάζετο) τώρα ἐτέλειωσε
τὸ μιστὸν ἔργον. ἀλλὰ πῶ εἶναι τὰ μέσα διὰ νὰ διευ-
θύνω τὸν δρόμον κατὰ τὴν θίλησίνμω; ἀλλέως πη-
γαίνω κατὰ τὴν προαίρεσιν τῶν ἀνέμων καὶ τῶν κυμά-
των. Ἦθελεν εἶναι πρᾶγμα ἀσόχασον, ἂν ἐκινδύνεω
νὰ πλεύσω πρὸς τὸ νησι εἰς τὴν μέσην τῶ πελάγης
κατὰ τῆτον τὸν τρόπον! χίλιοι σοχασμοὶ ἐπαρεσά-
θησαν εἰς τὴν φαντασίαντα, καὶ χιλίεσ ἀπέῤῥηψεν.
Ἀλλὰ ὁ κύκνος (ἔτσι ἐσοχάζετο) διευθύνει τὸν δρό-
μοντα μὲ πλατεὰ καὶ σπρώχνοντα ποδάρια, πρᾶμοι-

ως ἢ ὅλα τὰ ἄλλα πετεινὰ ὅπῃ κολυμβῶν εἰς τὸ νε-
ρὸν. Ἄν ἓνα ζῶον μὲ ἐδίδαξε πῶς νὰ πλεύσω ἐπάνω
εἰς τὸν κορμὸν, ἴσως πάλιν ζῶα ἤμπορῶν νὰ μὲ διδά-
ξεν καὶ τῆτο. Πῶς ἤθελεν εἶναι ἀνίσως καὶ ἔφτιανα
ξύλινα ποδάρια, πλατεὰ ὡσὰν τῆ κύκνη ἐκεῖ ὅπῃ βυ-
τῶν μέσα εἰς τὸ νερὸν, ἢ ἤθελε κυβερνῶ ἓνα μὲ κάθε
χέρι ἢ εἰς τὰ δύο μέρη τῆ ἐσημαμμένῃ κορμῷ! Ὅλος
ἔκτασιν διὰ τῆτον τὸν σοχασμὸν, ἔδραμε σπεδαίως νὰ
κόψῃ ἐπιτήδειον ξύλον, ἢ εὐθύς τῷ ἔδωκε τὸ σχῆ-
μα δύο κηπιῶν· ἔτρεξε μὲ αὐτὰ εἰς τὸ πλοιάριον, ἢ
τὰ ἐδοκίμασε πολλὴν ὥραν εἰς μάτην. Ἀλλὰ κατ' ἡ-
μέραν ἐπαρατηρῆσε τὴν κίνησιν τῶν ποδῶν εἰς τὰ κο-
λυμβῶντα πετεινὰ, ἢ κατ' ἡμέραν ἐφεύρισκε νέας με-
θόδους πρὸς κυβέρνησιν τῆ ξύλινῃ. Πολὺν καιρὸν ἐπε-
ρίπλεε τριγύρω εἰς τὸν κόλπον, ἀλλὰ τέλος πάντων
θαρῶν εὐτολμοτέρως εἰς τὴν τέχνην, ἔπλευσε τώ-
ρα ἔξω εἰς τὴν ἀνοικτὴν θάλασσαν, ἢ ἐγύρισεν εὐ-
τυχῶς πάλιν εἰς τὴν ξηρὰν τὸ πλοιάριόν τε, ἢ τότε
γεμάτος χαρὰν ἐπήδησεν ἔξω εἰς τὸν αἰγιαλόν· ὦ γλυ-
κείας χαρᾶς! (ἐφώνηξε) τώρα μοι ἐξετελέσθη τὸ θαῦ-
μα! εὐτόλμως θέλω τὰ εὐρεθῶ μὲ ταῖς πρώταις ἀ-
κτίνες τῆ ἡλίου ἐπάνω εἰς τὴν θάλασσαν. Ἄν αὐριον
μοι εἶναι βοηθοὶ οἱ ἄνεμοι, θέλω ἐμπιστευθῆ τὸν ἑαυ-
τόν μου εἰς τὰ κύματα τῆς θαλάσσης μέσα εἰς τῆτο

τὸ ξύλινον ἀγκυῖον. Τολμηρὰ εἶναι ἡ ἐπιχειρήσις με ,
ἀλλὰ καὶ θανατηφόρος καὶ βασανιστικὸς ὁ Ἐρωτὰς με·
καὶ μόνον ἓνας δευλὸς δὲν ἀποτολμᾷ νὰ φέρῃ βοήθειαν
καὶ παρεγορεύει εἰς δυσυχεῖς διὰ μέσθ φοβεριστικῶν
κινδύνων. Τώρα ἔδεσε τὸ πλοιάριόν τε εἰς τὸν μικρὸν
κόλπον, καὶ ἐγύρισε (ἐπειδὴ ἦλθεν ἡ νύκτα) ὀπίσω
εἰς τὴν καλύβαν τε.

Π Ρ Ω Τ Ο Σ Ὀ Ν Α Ύ Τ Η Σ.

Ἄσμα δεύτερον.

Αοράτως τῷ ἀναπτεν ὁ Ἔρωτας εἰς αὐτὴν τὴν ἐργασίαν πάντοτε τὴν καρδίαν τε, ἀλλὰ τώρα, εἰς τὴν δευσερᾶν νύκτα καὶ εἰς τὴν λάμπριν τῆς σελήνης, ἐπέταξε μὲ τὰς ταχείας τε πτέρυγας πρὸς ἐκεῖνο τὸ νησί, εἰς τὸ ὁποῖον κατοικεῖ ὁ Αἰόλος, ὁ βασιλεὺς τῶν ἀνέμων. Μακρόθεν τὸν ἔφθανε εἰς τὰς ἀκοὰς ὁ συριγμὸς τῆς πέτρας, ἡ ὁποία κρατεῖ κατακλείσας τῆς ἀνέμου μέσα εἰς ἓνα ὑπερμέγεθος σπήλαιον, ὡσὰν ἡ βοή μιᾶς καταγίδος εἰς τὸν ὠκεανόν. Φθάνοντας ἐκεῖ, ἐκάθισεν ἴσια ἐπάνω εἰς τὴν πέτραν, ἡ ὁποία ἐξεῖχε πολλὰ ὑψηλὰ ἀπὸ τὰ κύματα. ἐκεῖ ἐκάθετο καὶ ὁ Θεὸς τῶν ἀνέμων ἐπάνω εἰς μίαν σκόπελον εἰς τὴν εἰσοδὸν τῆς σπηλαίης. Ἄνεμοι μὲ βομβῶντα συριγμὸν ἔμβαινον καὶ εὐγαινον, καθὼς βομβῶν ἢ μέλισσαις περὶ τὸ κυψέλιόν των. Τῷ προσάγματι αὐτῷ ὑπακόντες, ἤρχοντο ἢ ἐπῆγαινον καὶ δευβίβον εἰς τὴν θάλασσαν, ἢ καὶ ὀλολύ-

ζῆσιν εἰς τὰ βενὰ , ἢ νὰ συνάξην καμμίαν καταγιῖδα
 ἐπάνω εἰς τὰς κεφαλὰς τῶν ἀξίων ποιῆς . Πρῶτον
 ἀνέμης τῆς ἐπρόσαζε νὰ ψιθυρίζην τριγύρω εἰς ἡσύχως
 καλύβας ἢ λειβάδια , νὰ δροσίζην τὸν Φιλόπονον ἐρ-
 γάτην εἰς τὴν ἐργασίαν τε , ἢ νὰ παίζην ἐς τὰς ἴσκιους
 τῶν δασῶν ἢ ἄλσεων . Πλὴν τῶρα , ὅλος ἀθυμία , μὴ
 προσέχων πλέον εἰς τὰς ἀνέμης , ἐκάθητο ἐς τὴν δρο-
 σίαν σαλλάζουσαν πέτραν ἐπακτιβῶντας μὲ τὸν ἀγκῶνα
 εἰς τὰ γόνατά τε , ἢ ἔχωντας τὸ μιλίγκι τε εἰς τὸ ἀπό
 τῆς βοσρέχως περιπετόμενον χέρι τε . Περίλυπος ἐκάθη-
 το ἐκεῖ θεωρῶντας τὰ κύματα πῶς ἐκυλλόντο εἰς τὸ φῶς
 τῆς σελήνης . Αὐτὸν τὸν ἐβασάνιζεν Ἐρωτας . Ἐρωτας
 πρὸς μίαν τῶν θαλασσιῶν νυμφῶν . Περιῶντας μίαν
 ἡμέραν ἀπὸ ἐκεῖ ὁ Ἐρως , ἢ βλέπωντάς τον νὰ κείτεται
 ἀργὸς ἔμπροσθεν τῆς σκοπέλου τε , τὸν ἐπλήγωσε μὲ
 τὸ πλέον ὀξύτερον βέλος τε . Ὁ υἱὸς τῆς Κηθερείας
 τὸν ἤκασε μακρόθεν σενάζοντα , ἢ ἐπῆγε ἢ ἐκάθισεν
 ἐπάνω εἰς μίαν πέτραν πλησίον τῆς ἐδικῆς τε , μὲ σκο-
 πὸν νὰ ἀκροαθῆ τὰ παράπονά τε . ὦ ἐσὺ ; (ἔτσι ἐθρη-
 νολογῆσεν) ὅπως εἶσαι ἢ χαριεφέρα ἀπὸ ὅσας ἀκολου-
 θῆν τὴν Θετίδα , ἢ ὠραιότερα ἀπὸ ὅσας κολυμβῆν εἰς
 τὴν θάλασσαν ! δὲν θὰ ἀνταμείψῃ ποτὲ ἔλεος ἢ ἀγά-
 πη τῆς πόνοῦ μου ; ἄχ ! πάρα πολὺ μὲ ἐβασάνισεν ὁ
 Ἐρωτας ! ματαίως φέρην εἰς τὰ αὐτιά σου τὰς σεναγ-

μὲς ἢ τὰ κλαύματά μου οἱ ὑπόδελοί μου ἄνεμοι! Ἐσὺ
 δεν προσέχεις παντελῶς εἰς ἐμένα, ὅπῃ κείτομαι μαζα-
 μένος ἢ μισαπεθαμένος ἐδῶ ἐπάνω εἰς τὴν πέτρην μου
 καὶ σὲ κοιτάζω μὲ ἐρωτικὸν βλέμμα, ὅποταν ἔρχεσαι
 πρὸς τῆτο τὸ μέρος κολυμβῶσα ἐπάνω εἰς πρᾶα κύμα-
 τα, εἰς τὰ ὅποια ἀντανεκλᾶται τὸ γαλακτόχροον εἴ-
 θός σε. Πολλάκις ὅταν ὑψώνεσαι ἐπάνω εἰς τὰ ὕδατα
 ὡσεὶ νὰ βλέπω ὅλον τὸν πλῆτον τῆς ὠραιότητός σε, τό-
 τε μὲ διαπερνᾷ ὅλον μία Φρικκώδης ἔκκασις ἀγαλλιά-
 σεως. ἀλλ' ὅταν ἐξ αἴφνης, βυθιζομένη εἰς τὰ εὐροφο-
 διῶντα ρεύματα, ἀφανίζεσαι ἀπὸ τὰ ὀρεγόμενά σε μά-
 τιά μου. Ἄχ, τότε μὲ πιάνει ἕνας παγωμένος φόβος. Ἡ
 ὅταν μὲ ἄλλαις νύμφαις περιπλέεις ἐπάνω εἰς τὰ λαμ-
 πρὰ νερὰ μὲ ζωντανὰ παιγνίδια τόσον, ὅπῃ ἡ θάλασσα
 ἀφρίζει τριγύρωσας, ἢ τρέχει νερὸν ἀπὸ τὰ εὐφανά-
 σας, πλεγμένα ἀπὸ ἀνθισμένην θαλασσινὴν χλόην.
 Ἀλλὰ μανιώδης ζηλοτυπία μὲ διασπαράττει τὸ εἴθος,
 ὅταν εἰς τὴν σκανδαλοποιὰν μάχην καταδιώκετε μὲ κα-
 λάμια τὲς καλαμοσεφανεμένους θαλασσίους θεός. ὅταν
 ἐκεῖνος, ὅπῃ τῶρα τῶρα ἐδιώκετο, γυρίσῃ ἔξαφνα ἢ σὲ
 περιλάβῃ μὲ νευρώδεις βραχίονας. ἀληθινὰ, γλυσεῖν
 εὐκολα αἱ ὑγραὶ ὀσφῦες σε ἀπὸ τὰ χεῖριά τε. ἀφ' ἧ
 κρηφθῆς ὑπὸ τὰ ὕδατα, ξαναβγαίνεις ἔπειτα αἴφνη-
 θίως μὲ περιγελαστικὸν γέλιοιον, μακρὰν ἀπὸ αὐτὸν, ἐπά-

νω εἰς τὴν ἐπιφάνειαν. ἀλλ' ὅταν σὲ κυνηγήσῃ κάτω εἰς τὰ νερά; ὦ Θεοί! ὅταν τὸ μάτι μὲ δὲν σᾶς βλέπῃ πλέον ἢ τὲς δύο. ἢ ὅταν ἐξ αἴφνης χωρὶς τὰ τὸν ἰδῆς εὐγῆ κἀνένας Θεὸς βαθεῖα μέσα ἀπὸ τὴν θάλασσαν, ἢ συκώσῃ εἰς τὰ ὕψη ἐπάνω εἰς ταῖς νεροσαλλαζέσαις πλάταις τῆς με γέλωτα μεγάλου ἐσένα τὴν ζυπασμένην. ὦ! τότε κτηπῶ μανιωδῶς τὴν γῆν με τὸ ποδάρι μὲ. — ἐπειδὴ ἐσὺ χαμογελᾷς, καὶ δὲν ὑργίζεσαι διὰ τὸ τολμηρὸν παγγινίδι, ἢ ἀλησμονεῖς ποταπὰ μαρτύρια κατατήκῃν ἐμένα τὸν ἄθλιον! ἤδη πιάνει ὁ νευρώδης βραχίον μὲ τὸν συμωτινώτατον βράχον διὰ τὴν συντρίψῃ τὸν κακοποιόν. ἤδη κρᾶζω τὲς ἀγριωτάτης τῶν ἀνέμων διὰ τὰ ταράξῃν με μανιωδῆ ἀνεμοσρόφυλλον ἕνα θάμα τόσο ἀηδὲς εἰς τὰ ὄμματά μὲ. πλὴν φοβέμενος τὰ μὴν σὲ παροργίσω, γκρεμνίζεται ὁ βράχος ἀπὸ τὸ χέρι μὲ, διώχνω ὀπίσω τὲς θορυβῦντας ἀνέμους, ἢ πίπτω κατὰ γῆς λιγοθυμισμένος εἰς μανίαν. Πάντοτε σὲ ζητεῖ τὸ ληγόμενον ὄμμα μὲ, ἢ με ἐξυπνᾷ τὴν νύκτα τὸ παπλάκισμα * τῶν ὑδάτων. Τότε θαρῶ πῶς κολυμβᾷς πρὸς τὴν ὄχθην. σὲ κρᾶζω ἀνωφελῶς, ἢ καταρῶμαι τὸ σκότος ὅπῃ σὲ περικαλύπτει. Ἄχ! διατὶ τὰ μὴν εἶσαι μία τῶν γηγενῶν! ψευδῆ νερὰ με ἔμπο-

* Πεποσμένη ἢ λίξις.

δίξεν νὰ σὲ ἀκολοθήσω, ἢ νὰ σὲ κυνηγήσω μὲ τε-
ναγμὲς ἢ παράπονα ὅπως ἢ ἀν' ὑπάγης. Ἐλα, ἔλα εἰς
τὴν ὄχθην μου! ἐδὼ εἶναι τερπνότατα σπήλαια, οἱ πραό-
τεροί μου ἄνεμοι μέλλεν νὰ σὲ δεροσίξεν. Ἀπὸ ὅλα τὰ
μέρη τῆς οἰκημένης θάλασσης συνάξει διὰ ἐσένα τὰς εὐο-
σμοτέρας εὐωδίας, ἢ εἰς τὸ ζωογονῶν φύσημά της θέ-
λων ἐξανθήσει οἱ γλυκύτατοι Ἴσκιοι περὶ τὴν ὄχθην μου.
Ἐλα! γενῆ ἡ βασίλισσα τῶν ἀνέμων. ἔλα εἰς ἐκείνην
τὴν ἐρασμιωτάτην μορφήν, εἰς τὴν ὁποίαν τὴν πρώτην φο-
ρὰν σὲ ἤρα ἔξαφνα εἰς τὴν ὄχθην μου, ὅταν ἐκάθοσεν
πάνω εἰς τὴν ἀνθισμένην χλόην, ὅταν ἔλαμπον εἰς τὸν
ἥλιον τὰ ἀσπρότερα τῆ κρήνη μέλησιν, ἢ ἔσαζον ἤσυχά
ἐπάνω εἰς τὰ χορτάρια λαμπραῖς σαλαγματιαῖς, κα-
θὼς ἡ δεροσιὰ τῆς αὐγῆς εἰσέρχεται ἀπὸ τὰ νωπὰ τριαντά-
φυλλα. Ἐλα ἢ μένειν εἰς τὰς ἀγκάλας μου, ἢ μὴ γυ-
ρίσης πλέον εἰς τὰ κύματα καθὼς τότε, ὅταν, ἐρχό-
μενος πλέον συμάσθῃ, κατέπεσες εἰς τὰ ὕδατα, ἢ μὲ
ἐγκατέλιπες εἰς ὅλα τὰ μαρτύρια τῆ Ἐρωτος!

Ἐπιώδρευτο ὁ βασιλεὺς τῶν ἀνέμων, ὅταν ἦλθε
πλησίον τῆ Ἐρωτος. Ἦκουσα ὅλας τὰς ὀδυρμὰς σου, τὸν
εἶπε, δυνατὲ ἐξουσιασὰ τῶν ἀνέμων! ἐγὼ εἶμαι ὁ υἱὸς
τῆς καλλιζώνος Ἀφροδίτης, ἢ δύναμαι νὰ δώσω τέλος
εἰς τὰ βάσαιά σου. Σὲ ὀμνύω εἰς τὸν ὑψηλὸν Ὀλυμπον,
ἂν μὲ κάμῃς μίαν αἴτησιν ὅπως θέλω ἀπὸ λόγου σου, σὲ

ὑπόσχομαι νὰ πληγώσῃ τὸ ὀξύτερον βέλος με τὴν σκληρὰν θυγατέρα τῆ Νηρέως, εἰς τρόπον ὅπῃ μὲ γλυκεῖαν ἐρυθριῶσαν αἰδῶ νὰ ἀνέβῃ ἢ ἰδίᾳ εἰς τὴν ὄχθην σὺ, καὶ μὲ παμπόθητον Ἐρωτα νὰ ἀνταμείψῃ ὅλας τὰς πόνους σὺ. Εἰς αὐτὸν ἀπεκρίθη ὁ Αἴολος γεμάτος χαροποιοῦ θάμβους. ὦ υἱὲ τῆς κραταιᾶς Ἀφροδίτης! ποῖαν αἰτήσιν μέλλω νὰ σοὶ ἐκτελέσω; πάντοτε ὄλγρον θέλω δυναθῆναι νὰ σοὶ ἀνταμείψω τὴν χάριν ὅπῃ μὲ ὑψηλὴν ὀρκωμοσίαν μὲ ὑπόσχεσαι. Ἄκουσαι λοιπὸν τὴν αἰτησίμμου εἶπεν ὁ Ἐρως. Κλειῖσαι κατὰ τὸ παρὸν ὅλας τὰς ἀνέμους σὺ, ἕως τὴν ἐσπέραν ὅπῃ νὰ ὑπάγῃ πάλιν ὁ ἥλιος εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἐμένα δός μοι χιλίους ζεφύρους, οἱ ὅποιοι νὰ ὑπακέν ταις προσαγαῖς μὲ ἕως τότε. Ὀγλύγωρα ἐκάλεσεν ὁ Αἴολος μὲ ἰσχυρὰν φωνὴν τὰς σκορπισμένους ἀνέμους ὀπίσω. μὲ ἄγχιον συριγμὸν ἤρχοντο πανταχόθεν πετῶντες. Ὁ Θεὸς τὰς ἐκατέκλεισεν εἰς τὰ σπήλαιάτους, καὶ χιλιοὶ ζέφυροι ἐπειριπετοῦσαν τὸν Ἐρωτα.

Ὀγλύγωρα (εἶτις εἶπεν ὁ Ἐρως) Ὀγλύγωρα θέλεις μὲ ἰδῆναι νὰ ἀνταμείψω τὰς δαλεύσεις καὶ τὰς εὐχάς σὺ. τῶρα σπεύδω ἐκεῖ ὅπῃ μὲ καλεῖ τὸ ἔργον μὲ. Εἶπε καὶ ἐπέταξε ταχέως συντροφιασμένος ἀπὸ τὰς ζεφύρους σὺ πρὸς τὸ περιγιάλι, ὅπῃ ἀπὸ τὰ χαράγματα εἶδε τὸν πολμηρὸν νέον, ὁ ὅποιος γεμάτος χάριν διὰ τὴν

εὐμορφῆν ἀυγὴν, καὶ γεμάτος χαροποιῶν προαιδήσεων
 ἔσεκεν ἐκεῖ. ἀθροῦβως ἔτρεμεν ἡ λαμπυρὰ θάλασσα
 εἰς τὸν ἐρχόμενον ἀυγερινὸν ἥλιον, καὶ καθαρώτερα ἀπὸ
 ἄλλοτε ἔβλεπε τότε τὸ ἀντικρυς νησίον. ἡ ἀκρογιαλιὰ
 ἀντηχῆσεν ἀπὸ τὸ κελάδισμα τῶν πελῶν, καὶ δύο ἄγρια
 περιπέγνια ἐπέταξαν ἐπάνω ἀπὸ τὸ κεφάλιτε πρὸς τὸ μέ-
 ρος τῆ νησιῶ. μόνον πρῶτατοι ἄνεμοι ὑπεψιδύριζον εἰς
 τὸ εὐσκιόφυλλον περγιάλι. Τοιαύτη ἤσυχη ἡμέρα καὶ
 γαλήνη ἦτον εἰς τὴν θάλασσαν καὶ εἰς τὰ προσμέοντα
 περγιάλια, καθὼς καὶ ὅταν ἡ θεὰ Ἀφροδίτη εἰς θαμβώ-
 νησαν ὠραιότητα εὐγῆκεν ἀπὸ τὸν ἀφρὸν τῆς θαλάσσης.
 Τότες ὁ καθαρὸς ἕρῆνος καὶ ἡ πρασινοπὴ θάλασσα καὶ
 τὰ περγιάλια ἐθεωρῆσαν μὲ πανηγυρικὴν εἰσασιὴν τὸ
 γεννώμενον θαῦμα. Οἱ ἄνεμοι ἐκρέμοντο ἐκθαμβοί
 ἐπάνω εἰς ἀκινήτας πτέρυγας, καὶ μόνον ἤσυχοὶ ζέφυροι
 ἐφιλιῶσαν τὴν θεὰν καὶ κάθε γεννωμένην ὠραιότητα. ἐκ
 νέε ἀναψε πάλιν τῶρα ὁ Ἔρως τὴν τόλμην καὶ τὸν ἔρω-
 τάτε, καὶ τῶρα πλέον ἀναβαίνει εἰς τὸ πλοιάριον. Ωῦ
 ἐξουσιασὰ τῆς θαλάσσης Πόσειδον! (ἔτζί ἐκράξε) πάν-
 τες θεοὶ πᾶσαίτε θείαιναι ὅπῃ κατοικεῖτε τὰς θαλάσ-
 σας! ὦ, γίνοιθε Ἴλιοι εἰς τῆτο τὸ τολμηρὸν μὲ ἐγχεί-
 ρημα! Ἔχι καταφρόνησις, ὄχι ἀξιοτιμώρητος ἀλαζο-
 νεια, ὄχι. ἀλλ' ἔρωτας, τὸν ὁποῖον ἕνας θεὸς ἐνέβαλεν
 εἰς τὸ σῆδός μὲ, καὶ Φιλάρετος ἐπιθυμία γὰ φέρω βοή-

Θειαν εἰς δυσυχεῖς κατ' ἕναν ἐπικίνδυνον τρόπον, μοι ἀναψε τὴν κλίσει μιᾶς τόσον τολμηρᾶς ἐπιχειρήσεως. Κάμετέ με, ὦ, κάμετέ με νὰ φθάσω εὐτυχῶς εἰς ἐκεῖνο τὸ περιγιάλι! ἢ ἐσὺ ὅπῃ μοι ἀναψες τῆτον τὸν ἔρωτα, μὴ μὲ ἐγκαταλείπῃς δέομαι τώρα· ἐσὺ ἐέβαλες πρῶτον ταύτην τὴν τολμηρὰν ἰδέαν εἰς τὴν ψυχὴν μου!

Εἰς καιρὸν ὅπῃ ἀκόμι ὠμιλῶσεν, ἐνήγγησεν αἰφνῆδως ὁ Ἔρωσ νὰ βλασῆσῃ τὸ πλοιάριόν τε ἕναν ὑψηλὸν κλόνον, ἐκ τῆ ὁποῖς τὴν ἀνωτάτην κορυφὴν ἐπετῆσαν ἀνδρινὰ σέφανα πρὸς τὸ μέρος τῆ νησιῶ· ἐπειδὴ εἶχε δώσῃ προσαγὴν εἰς τὲς ζεφύρους νὰ πνέου μέσα εἰς τὰ ἀνδρινὰ σέφανα, ἢ νὰ φέρου νὰ κτυπῶν τὰ κύματα ἀπὸ τὸν αἰγιαλὸν πρὸς τὴν πρῆμνην τῆ πλοιαρείου· ἄλλοι ἐδιωρίσθησαν νὰ διαμερίζουσι τὰ κύματα εἰς τὸ ἔμπροσθεν μέρος, ἢ νὰ κάμωεν εὐθεῖαν τὴν ὑγρὰν ὁδόν· ἄλλῃς τῆς ἐπρῆσαξε νὰ δροσίξω τὸν νέον εἰς τὴν ἐργασίαν τε. Τώρα τὸ εἶδεν ὁ νέος μὲ ἰεζὸν θάμβος ὅτι τὸν παρασέκεται ἕνας θεὸς, ἢ γεμάτος μεγαλοφροσύνης ἀπέσπρωξε τὸ πλοιάριόν τε ἀπὸ τὴν ὄχθην· ὁ δὲ Ἔρωσ ἀοράτως ἐπετῆσεν εἰς τὰ ὑψη ἔμπροσθέν τε.

Μέσα ἀπὸ τὰ βιάθη ἢ ἀπὸ τὰ μακρυνὰ περιγιάλια ἤρχοντο οἱ Τρίτωνες, οἱ υἱοὶ τῆ Ποσειδῶνος, ἢ αἱ καλαμοσεφρωμέναι θυγατέρες τῆ Νηζέως· μὲ παπλά-

κισὰ παγγυῖδια ἔκολυμβῆσαν εἰς εὐρύχωρον χορὸν περι-
 τὸν νέον, περιχαρῶς θαυμάζοντες εἰς τὴν τόλμην τῆ
 θνητῆ, ὁ ὁποῖος τολμᾷ πρῶτος νὰ ἀφιερωθῇ μέσα εἰς
 ἓνα μικρὸν σκαφίδιον ἐπὶ τῆς εὐρυχώρου θαλάσσης· ὧ
 ἔσο εὐτυχῆς (ἔτῃ ἐτραγωδῆσαν) ἄς εἶναι ἀκίνδυνος ἢ
 θαλασσοπορία σε τολμηρῆ νέε! ἔσένα θέλει σὲ βρα-
 βεύσει ὁ Ἔρωτας ὅπῃ σὲ κάμνει τόσον ἐφευρετικὸν καὶ
 τόσον τολμηρὸν, ὥσε νὰ ῥιψοκινδυνεύσης ἐπάνω εἰς τὰ
 κύματα τῆς θαλάσσης μέσα εἰς ἓνα μικρὸν καυκὶ τῆ
 κερωμένε κορμῷ. Τὶ εὐμορφα ὅπῃ πλείεις μὲ περιπετώ-
 μενα ἀνθηρὰ σέφανα ἐπάνω εἰς τὰ λάμποντα κύματα,
 καθὼς ὁ μεγαλοπρεπῆς κύκνος μὲ ἐντέχνως κυβερνῶντα
 ποδάρια· ἀληθινὰ ὁ Ἔρωτας πετᾷ ἔμπροσθέν σε· ἐκεῖνος
 πρέπει νὰ εἶναι εὐτυχῆς, τὸν ὁποῖον ὑπερασπίζεται αὐτὸς
 ὁ θεός· ὑποδεχθῆτέ τον ἀβλαβῆ, ἔσεῖς ἴσκιοι τῆ νησιῶ!
 ἐκεῖ ἄς λάβῃ τὸ βραβεῖον, τὸ γλυκύτετον βραβεῖον
 τῆς τολμηρᾶς τε ἐφευρέσεως. Ἡμεῖς τὸ βλέπομεν· ναί,
 βλέπομεν εἰς τὸ μέλλον τὴν διωρθωμένην τέχνην σε!
 ἔθνη σκεπάζου μὲ πλοῖα τὸν ὠκεανὸν καὶ πλέου εἰς μα-
 κρυνὰ γένη· ἔθνη, ἀνόμοια εἰς τὰ ἥθη, χωρισμένα δι-
 ὀλοκλήρων θαλασσῶν, δέχονται ἓνα τὸ ἄλλο ἔκθαμβα
 εἰς τὰ εἰρηνικὰ περιγιάλια· φέρου καὶ πέρου ἀμοιβαίως
 ξένος θησαυρὸς, καὶ ἀφθουσίαν, καὶ ἐπισήμην, καὶ τέχνας·
 εἰς ἀφιλόξενα πελάγη εἰρίσκει τότε ὁ ναύτης τὸν ἀπα-

τητον δρόμον, ἢ πλέει ἐπάνω εἰς βάθη ἀνεξιμέτρητα· καταφρονεῖ θαρσαλέως τὴν θορυβῶσαν καταιγίδα, ὅταν ἕρανός ἢ θάλασσα μαίνωνται, ἢ παμμεγέθη κύματα παίξῃν μὲ τὸ πλοῖόντε· τόσον τολμηρὸν ἢ ἐφρευετικὸν εἶναι τὸ γένος τῆ Προμηθεύς! πῦρ θεῖον καίει εἰς τὸ σῆθός των, ἢ φοβερίζοντες κίνδυνοι ἀνάπτειν περισσότερον τὴν ἀκράτητον μεγαλοψυχίαν των.

Ἔτρεϊ ἐτραγωδῶσαν αἱ νύμφαι ἢ οἱ θαλάσσιοι θεοὶ εἰς παπλανισὸν χορὸν περὶ τὸ πλοιάριον, ἢ ἄλλοι ἐφυσῶσαν εἰς τὰ κογχυλοειδῆ κέρατά τους, ἢ εὐγάζον ἄρμονικὰ ἄσματα· εἰς τέτοιον τρόπον ἔφθασεν εὐτυχῶς ἐκεῖ εἰς τὴν ὄχθην, ἣ ὅποια τὸν ἐδέχθη μὲ σκιεπῶντας ἴσκιες ἢ γλυκεῖαν ἀναψυχὴν· τότε ἐπήδησε περιχαρὴς ἔξω ἀπὸ τὸ πλοῖόντε, ἢ τὸ ἔσυρεν εἰς τὸ ἀσφαλὲς περὶ γιάλι· ὑπερον εὐχαρίστησε τῆς θεῆς, οἱ ὅποιοι ὑπερασπίθησαν τόσον εὐμενῶς τὸ τολμηρόντε ἐγχείρημα. Γεμάτος χαροποιῶν ἐλπίδων περιπλανᾶται τῶρα διὰ τῶν ἴσκιων τῆ νησίς· εἰς κάθετε πάτημα βλέπει ἐκαστικὸς τὰ ἴχνη ἐργαζομένων χειρῶν· βλέπει συκιάς, μηλεαῖς ἢ ἀπυδιαῖς φυτευμέναις εἰς καρποφόρος εἶχες· κλίματα τραβηγμένα ἀπὸ τὸ ἕνα εἰς τὸ ἄλλο μέρος μὲ σαφυλοκρέμασαις ἀγκάλαις· Ἰασεμιὰ ἢ δάση μερσυνιῶν ἔτεκον ἐδῶ ἢ ἐκεῖ σχηματισμένα εἰς κατασκήεις καμάρας. Μία καθαρὰ πηγή ἐφέρετο ἀπὸ

τὴν μίαν εἰς τὴν ἄλλην μὲ καμαρωτὸς ἴσκις, τῆς ὁποίας ἡ ὄχθαις ἦσαν σεφανωμένοι μὲ πολυποίκιλα ἄνθη. Ἔτσι περιπλανᾶται ζητώντας εἰς τὰς ἴσκις.

Ἔως τὸσον ἡ Μελίδα ἐκάθητο εἰς τὴν καλύβαν σὺν εἰς τὴν μητέρα της ἄφωνη· μὲ τὴν κεφαλὴν κεκλιμένην πρὸς τὸ εἴδος της, ἐκίθητο πολλὴν ὥραν ἐκεῖ· ἡ Σερβρα εἶπε· πῶς; πάντοτε νὰ ἐξίσασαι παιδί μου; τί χάνεσαι ἔτσι, ἠγαπημένη μου Μελίδα;

Εἰς αὐτὴν ἀπεκρίθη ἡ κόρη, καὶ τὰ δάκρυα ἔλθον εἰς τὰ μάτια της· ἄχ! ἐγὼ ἐξίσασαι· δὲν ἠμπορῶ νὰ τὸ ὀνομάσω διατὶ ἐξίσασαι· δὲν ἰξεύρω διατὶ κτυπᾷ ἡ καρδιά μου· δὲν ἰξεύρω τί βᾶρος εἶναι ὅπῃ κείται εἰς τὸ εἴδος μου, τὸ ὅποτον μὲ κάμνει δυσυχῆ, δυσυχεστὴν πάντων τῶν ἄλλων κτισμάτων.

Πῶς, Μελίδα μου! ἔτσι ἀπεκρίνατο ἡ λυπημένη μητέρα· πῶς δυσυχῆ; ἢ ἀλλόκοταις φαντασίαις σε σὲ κάμνει δυσυχῆ· τί σε λείπει; δὲν αὐξάνει ὅλας τὰ φυτὰ μὲ ὑγίαιαν; ὅτι καὶ ἂν ἐπιχειρηθῆς, τὸ εὐγάνεις εἰς τὸ κεφάλι· ἢ ἀναδενδράδες σε ἐνδύονται μὲ τὰς ἐρασμιωτάτας ἴσκις διὰ νὰ σε ὑποδεχθῶν· τὰ δένδρα ὅπῃ φυτεύεις, εἶναι ὅλα ὠραιότατα· ἄλλοτε ἦτον τὸ ποίμνιόν σε τὸ πλέον ἠδύς σου ἔργον· καὶ κἀκεῖ κτίσμα τῆ ἰηοῦ πασχίζε νὰ σε χασποῖ μὲ περιχαρὲς φέρεσιμον.

Ναί, εἶπεν ἡ Μελίνοδα ἢ ἔκλαιεν· ἄχ, ναί! πρό-
 τερον ὄλα ἦτον χαρὰ τριγύρωμα, ἀλλὰ τῶρα δὲν εἶναι
 πικθενά· ὁ ἴσκιος δὲν χρησιμεύει εἰς ἄλλο, παρὰ εἰς τὸ
 νὰ θρέφῃ τὴν θλίψιν μου· εἰς κάθε φυτὸν εὐρισκα ἄλ-
 λοτε χαρὰν· χαρὰν ἐξάτμιζε πρὸς ἐμὲ κάθε λελεῦδι· ἀλλ'
 οἴμοι! ὄλον τὸ νησι ἐμαρὰνθη πλέον διὰ ἐμὲ, καὶ τὰ ἔμ-
 ψυχα κτίσματα, ἄχ! αὐτὰ ὄλα εἶναι εὐτυχέστερα ἀπὸ
 ἐμέ! ἂν κοιτάξω τὰ πελιὰ εἰς τὰς κορυφὰς τῶν δέν-
 δρων τίνι τρόπῳ συνάζονται, ἢ χαίρονται, ἢ κελα-
 δῶν· ἂν κοιτάξω τὰ πρόβατά μου, πῶς μαζώνονται εἰς
 τὸν ἴσκιον, καὶ μὲ χαροποιὰ πηδήματα εὐφραίνονται εἰς
 τὴν συντροφίαντας, ἢ ἀναπαύονται εὐχαριστήμενα τὸ
 ἔνα εἰς τὸ μαλιαρὸν πλευρὸν τῆ ἄλλης· τότε δὲν δύναμαι
 νὰ ἐμποδίσω τὰς λυπηρὰς εὐχὰς.

Ἡ Σεμίρα τὴν ἀντέκοψεν· ἀλλὰ τί; πάντοτε τὰ
 παλαιὰ παράπονα, ἀνευχαρίστητη κόρη; τί φανταστικὰς
 εἶναι αὐταῖς! ἐπιθυμίαις εἰς ἔπραγματα· ὅπῃ δὲν ἰξεύ-
 ρεις νὰ τὰ ὀνομάσῃς· εἰς πράγματα ὅπῃ δὲν ὑπάρχων
 εἰς τὴν φύσιν· πῶς ἤθελε σοὶ φανῆ, ἂν ἤθελάν νὰ γογ-
 γύσω καὶ ἐγὼ, πῶς δὲν εἶναι τέτη ἡ θάλασσα γῆ, ἢ
 πῶς δὲν ἡμπρῶ νὰ πετάσω, καθὼς τὰ πελιὰ· ἢ πῶς
 δὲν ὀμιλῶν τῆτα τὰ δένδρα μὲ ἐμένα; ἢ τῆτο δὲν ἤθε-
 λεν εἶναι πάλιν τόσον ἀλλόκοτον,

Ἡ Μελίνοδα εἶπεν· ἀλλ' εἰς ἐμένα δὲν φαίνεται τόσον ἀλλόκοτον, ἔτε τόσον ἀφύσικον ἐκεῖνο ὅπῃ εὐχομαι· διατὶ ἡμεῖς μόνον νὰ ὑπερβῆμεθα ἐκεῖνο ὅπῃ ἔχον ὅλα τὰ ζῶα; καὶ μὲ ὅλον τῆτο ἔχομεν τόσαις ὁμοιότητες μὲ αὐτά· καὶ αὐτὰ τρώγην, κοιμῶνται ὡσφραίνονται, ἀκύναν καθῶς ἡμεῖς· καὶ αὐτὰ χαίρονται, λυπῶνται, καὶ μάλιστὰ χωριζόμενα ἀπὸ τῆς συντροφίας τῶν· ἡμεῖς ἔχομεν τόσα κοινὰ μὲ αὐτά· διατὶ ὄχι καὶ τῆτο;

Διατὶ ὄχι καὶ τῆτο; παρὰξενὴ κόρη! (ἀπεκρίθη ἡ μητέρα μὲ δυσάρεστον τόνον) ἐρώτησαι τῆς θεῆς, διατὶ ὅν σοι ἔδωκαν ἄλλην συνοδίαν, παρὰ τὰ ἡμεῖρα πρόβατά σου καὶ τὰ ἔξυπνα πελῖα! ἂν οἱ θεοὶ τὸ θέλουν ἔτι, διατὶ νὰ δυσαρρεῖσαι εἰς ταύτην τὴν συντροφίαν;

Σιγαλὰ καὶ μὲ δειλίαν ἐδευτέρωσεν ἡ Μελίνοδα· ναί· ἀλλὰ τὸ πρόβατον δὲν χαίρεται εἰς τὴν συντροφίαν τῆ ἐριφιῶ, ἔτε τὸ περισέρι εἰς ἐκείνην τῆς πάπιας· καθ' ἕνα χαίρεται εἰς τὴν συναναστροφὴν ἐκείνη ὅπῃ εἶναι τῆ εἶδος τῆ· δὲν εἶμεθα καὶ ἡμεῖς ἕνα ξεχωριστὸν εἶδος; ἔως καὶ τὸ πλεόν ἡμερῶν μὲ πρόβατον εὐφραίνεται περισσότερον μὲ τὸ ὁμοίον τῆ, παρὰ μὲ ἐμένα.

Ἀλλὰ (εἶπεν ἡ Σεμίρα) δὲν εἶμαι ἐγὼ ἡ συντροφίαν ἀπὸ τὸ εἶδός σου; καὶ ἐγὼ σὲ ἀγαπῶ περισσότε-

ρον, παρὰ ὅπῃ ἤμπορῶν νὰ ἀγαπήσῃν πρόβατα τὰ πρόβατα, ἢ πηλιὰ τὰ πηλιὰ τῆ εἶδους τῆς.

Ναι (ἀπεκρίθη τρυφερῶς ἡ Μελίнда) ἄχ! ναι παμφιλτάτημ μίτηρ! πλὴν ἢ ἐσύ θλίβεσαι· ἴσως δὲν ἤθελε θλίβεσαι τόσον, ἂν ἡμεῖς περισσότεραι τότες ἢ χαρὰ ἤθελεν εἶναι ποικιλωτέρα· ἂν ἡμεῖς περισσότεραι, ὦ ποία χαρὰ ἤθελεν εἶναι, ἀνίσως ἢ μὲ ἠνωμένας δυνάμεις ἠθέλαμεν κοπιάζειν διὰ νὰ σὲ χαροποιῶμεν! ἄχ! ἂν ἦτον κἂν ἓνας, μόνον ἓνας νὰ ἦτον ἀκόμι! ἓνας, ὁ ὁποῖος νὰ ἤθελε μοιράζειν μαζίμ κἀθεμ μικρὴν χαρὰν· ὁ ὁποῖος νὰ ἤθελεν εἶναι πάντοτε εἰς τὸ πλευρόν μῃ· ὁ ὁποῖος — ἄχ! μὲ φαίνεται — ἢ καρδιάμ σὲ ἀγαπᾷ περισσότερον ἀπὸ ὅλα· πλὴν μὲ φαίνεται ὡσὰν νὰ ἔχω περισσοτέραν ἀγάπην· ἀγάπην διὰ κάτι τι, τὸ ὁποῖον δὲν τὸ εὗρισκω, ἀλλ' ἔτε τὸ γνωρίζω.

Ἡ Σεμίρα ἀνεσέναξε· πόσῃν ἀνησυχίαν μὲ προξενεῖ ἢ δυσυχησμένη σὲ ἐπιθυμία! οἱ θεοὶ δὲν σοὶ τὴν πληρώων, μόνον ἐπειδὴ ἢ τὸ ζητεῖς πολλὰ ὀχληρῶς! αὐτοὶ ἤμπορῶσαν ἀπὸ κάθε δένδρον, ἀπὸ πέτραις ἤμπορῶσαν νὰ κάμνῃν πλάσματα, καθὼς εἶσαι ἐσύ· πλὴν. . . . —

Ζωντανὰ ἐδιάκοψεν ἡ κόρη τὸν λόγον τῆς· πῶς; ἀπὸ κάθε δένδρον, ἀπὸ πέτραις ἤμπορῶσαν νὰ τὸ κά-

μην; ὦ Θεοί! εἰς κάθε δένδρον, εἰς κάθε πέτραν θέλω σᾶς φέρεναι θυσίας. τὸ καλλίτερον ὅπῃ μοι δίδει κάθε καιρὸς τῷ χρόνῳ, θέλω τὸ θυσιάζει μὲ ἀκέρασον ἱκεσίαν πρὸς ἐσᾶς. — ναὶ θέλω — ἔξαφνα ἐσγράφη ἡ Σεμίρα εἰς τὰ ὀπίσω. ὦ Θεοί! (ἔτзи ἐφώναξε) τί βλέπω! καὶ ἔμεινεν ἀκίνητος ὡσὰν σῆλη. ὁ νέος ἦτον εἰς τὸ κατώφλιον τῆς καλύβας. παρομοίως ἐκσατικός, ὦ Θεοί! ἐφώναξε, τέτη, τέτη εἶναι ὅπῃ εἶδα εἰς τὸν ὕπνον μου!

Ἡ Σεμίρα ὅλη ἐμφοβος, ἐκοίταξεν ὀπίσω της. ὅλη ταραχή, ἐσυκώθη ἀπὸ τὸν τόπον της. Ἄν εἶσαι ἕνας τῶν Ὀλυμπίων, καὶ θέλης νὰ μᾶς ἐπισκεφθῆς εἰς τὴν κατοικίαν μας, γενεῖ Ἰλεως πρὸς ἡμᾶς καὶ — ἀλλὰ τί; ἔτзи τεταραγμένος καθὼς ἡμεῖς, εἰκεις αὐτῆ εἰς τὸ κατώφλιον! ὅποιος καὶ ἂν εἶσαι, καλῶς μᾶς ἤλθεις. ἔτзи εἶπε. τότες ὁ νέος ἐμβῆκεν εἰς τὴν καλύβαν καὶ εἶπεν. ὦ, ὑποδεχθῆτέ με εὐμενῶς εἰς τὴν καλύβαν σας! ἐγὼ δὲν εἶμαι ἀπὸ τῆς Ὀλυμπίας. θαυμασίῳ τῷ τρόπῳ ἔρχομαι εἰς ἐσᾶς, καὶ δέομαι νὰ μοι χαρίσσετε τὴν εὐνοίαν καὶ ὑπεράσπισίν σας.

Εἰς καιρὸν ὅπῃ αὐτοὶ ἐσυνωμλῆσαν, ἡ Μελίνδα ἔσεκεν ἀκίνητος. μόνον τὰ βλέμματά της ἐδιάτρεχον ἔλλην τὴν ὥραϊαν μορφὴν τῆ νέου πέτρα πέτρα. τῶρα εἶπε καὶ αὐτή. ὦ, οἱ Θεοὶ εἰσήκουσαν τῆς δεήσεώς μου! τέτην

τὴν ὠραίαν μορφήν τὴν ἐδημιέργησαν πρὸς συντροφίαν
 μου! ἔλα πρὸς σὺν, ἔλα εἰς τὸ πλευρόν μου, διὰ νὰ ἐγ-
 γίξω τὰ χερίά σου καὶ τὰ τριανταφυλλένια σου μάγουλα!
 ἀλλ' εἰπές με πῶς σὲ ἐπλασαν οἱ Θεοί! ὦ, πῶς θέλω
 σὲ εὐχαρισεῖ ἀκαταπαύτως διὰ τὴν εὐεργεσίαν! εἰπές
 με, τί ἦσαν προτιήτερα; δένδρον, ἢ πέτρα; ἔττι ὠμι-
 λᾷσε σφίγγωντας τὸ τρεμάμενον χέρι τῶ νέου εἰς τὸ
 κυματῆμενον εὐφρόνης. Τώρα ἀνεσέναξεν ὁ νέος. ἀγά-
 πη μου, εἶπεν. (ἂν μοι εἶναι συγχωρημένον νὰ σὲ ὀνομά-
 σω ἔττι) ἐμένα; (εἶπεν ἡ Μελίνδα) ἄχ, λέγε μέτο
 πάντοτε! μὲ ἀγαλλιασιν τὸ ἀκῆ. τὸ αἰδοῦμαι ὅτι
 εἶμαι εὐτυχής. ὄλαις μου ἢ ἐπιθυμίαις ἐπληρώθησαν εἰς
 ἐσέ. ὦ, βάλε τὸ χέρι σου καὶ κοίταξαι πῶς, πῶς κτυπᾷ
 ἀπὸ χαρᾶν ἢ καρδιά μου! τὸ χέρι μου τρέμει εἰς τὸ ἐδικόν
 σου. ποτέ μου δὲν ἐχάρακα, ἕτε ἠοδάνθηκα τοιαυτοτρόπως.

ὦ Θεοί! (ἐφώναξε τότε ὁ νέος) πόσον εἶμαι εὐ-
 τυχής! πρὸ πολλῶ σὲ ἠγάπησα ὑπὲρ πάντα. ὦ, πῶς
 μοι εὐτύχησε τὸ κινδυνῶδες ταξίδι μου! ὦ, πόσον μοι
 ἐβραβεύθη τὸ τολμηρόν μου ἐγχείρημα! ἔττι ἔλεγε, καὶ
 ἔθλιβε τὸ χέρι τῆς κόρης εἰς τὰ χεῖλη της.

Τί κάμνεις; τί αἰδοῦμαι; (εἶπεν ἡ Μελίνδα) ὦ,
 πεθαίνω ἀπὸ ἠδονῆς! ὄλα χύνει νέαν, ἀπόμι ἀδοκίμα-
 στον χαρᾶν καὶ ἀγαλλιασιν εἰς τὴν ψυχὴν μου. ὄλα, ὄλα
 ὅσα καὶ ἂν μὲ κάμνης. Ἀλλ' ἐσύ, ἐσύ θέλεις εἶσαι πάν-

τοτε ἡ συντροφία μας, θέλεις μὲ παρασέκεσαι πάντοτε εἰς ὅλας τὰς ἐργασίας μας, καὶ θέλεις μοιράζῃς μὲ ἐμένα ὅλαις ταῖς ἡδοναῖς μας. δὲν εἶναι ἔττι;

Πῶς ἤμπορῶ νὰ κάμω ἀλλέως, ὄντας εὐτυχῆς μόνον διὰ μέσον σου; εἶπεν ὁ νέος. Ὡς Φιλτάτη μου μήτηρ. (εἶπεν ἡ Μελίνδα) πόσον ἀγαθοὶ εἶναι οἱ Θεοί, ὅπῃ εἰσήκυσαν τὰς ἀλλοκότους εὐχάς μας, καὶ ἐδημιούργησαν τῆτο τὸ πλάσμα πρὸς συντροφίαν μας, τοῦτο τὸ τόσο ἀξιέραστον πλάσμα! ποῖταξαι, τῆτο τὸ ὠραῖον πλάσμα εἶναι ἴσια μὲ ἐμένα! ὄχι μικρὸν, καθὼς ποτὲ μὲ ἦρες μέσα εἰς ταῖς τριανταφυλλιαῖς.

Ἡ Σεμίρα εἶπεν. ἄφησαι νὰ συνέλθωμεν ἀπὸ τὴν σύγχισίν μας. καθίσατε κοντᾶμα. καὶ ἐσὺ ἄς εἴσαι εὐλογημένος! ἀδύνατον εἶναι νὰ ἤλθεις μὲ κακὸν σκοπὸν πρὸς ἡμᾶς. διηγῆσθε μας πόθεν ἔρχεσαι, καὶ τίνι τρόπῳ ἔφθασες εἰς τὴν μοναχικὴν κατοικίαν μας. πρέπει νὰ σοὶ ἐσυνέβη κάτι τί θαυμαστόν!

Τότε ἐκάθισαν ὅλοι τους. ἡ Μελίνδα καὶ ὁ νέος χεῖρ μὲ χεῖρ. καὶ ἄρχησε νὰ διηγῆται τὴν ἰστορίαν τε, ὅτι ἓνας Θεὸς εἰς τὸν ὕπνον τε τὸν ἔδειξε τὴν ὠραίαν εἰκόνα τῆς Μελίνδας. ὅτι τὴν ἠγάπησεν, ὅτι ἐτυραννεῖτο χωρὶς ἐλπίδα ἐμποδιζόμενος ἀπὸ τὴν εὐρύχωρον θάλασσαν. ὅτι τέλει πάντων ἔφθιασε τὸ πλοιάριόν τε, καὶ ἐξέψοκινδύνευσε εἰς τὴν θάλασσαν μέσα εἰς

ἔναν κρηφωμένον κορμὸν μὲ ξυλένια ποδάρια , καὶ μὲ τὴν βοήθειαν τῶν θεῶν ἔφθασεν εἰς ἐκεῖνο τὸ περιγιάλι.

Ὅλοι ἔκθαμβοι ἤκουον τὴν θαυμαστὴν ἰσορίαν. τότε εἶπεν ἡ Σεμίρα . οἱ θεοὶ σοὶ τὸ ἐνέβαλον εἰς τὸν νῦν νὰ ἐπιχειροῦῃς ἐπάνω εἰς τὰ κύματα τῆς θαλάσσης τὴν κινδυνώδη θαλασσοπορίαν. ἄς εἶναι δεδοξασμένοι ! θέλω νὰ τὲς προσφέρω καὶ ἐγὼ εὐχαριστήριος θυσίας. αὐτοὶ σὲ ὠδήγησαν ἐδῶ πρὸς εὐτυχίαν μας , καὶ ἀπεκύλισαν τὴν βαρεῖαν θλίψιν ἀπὸ τὸ σῆθός μας.

Λοιπὸν (εἶπεν ἡ Μελίνδα) εἶναι ἐκεῖθεν τῆς θαλάσσης ἄλλη ὄχθη καὶ ἄλλοι ἐγκάτοικοι ; τῆτο πάντοτε τὸ ὑπωπτεύομεν , καὶ ἡ μητέρα μας πάντοτε μοὶ τὸ ἀπέκρυπτεν . Ἀλλ' ἐσὺ δὲν θέλεις ξαναγυρίσει πλεόν εἰς ἐκεῖνην τὴν ὄχθην μέσα εἰς τὸν σκαμμένον κορμόν σου . δὲν εἶναι ἀλήθεια ; ὦ , μένε κοντᾶ εἰς ἐμένα , γίνου μόνον καὶ μόνον ἐδικός μας ! Μὲ φαίνεται ὅτι δὲν ἤθελα ἠμπορέσει νὰ τὸ ὑπομείνω , ἀνίσως καὶ ἀγαπῶσες καὶ ἄλλες συντρόφες καθὼς ἐμένα . Ἀλλ' εἰπές με ἐσὺ δὲν φαίνεσαι νὰ εἶσαι καθ' ὅλα ὡσὰν ἐμένα . μαλαπαῖς τρέχεις φυτρώων ὀλόγυρα εἰς τὸ σιαγόνισα , ταῖς ὀποιῶν ἐγὼ δὲν ταῖ ; ἔχω . Αὐτὸ πρόερχεται (ἀπεκρίθη ὁ νέος) ἐπειδὴ ἐγὼ εἶμαι ἄνδρας καὶ ἐσὺ γυναῖκα . Ἄνδρας ; (εἶπεν ἡ Μελίνδα) τῆτο εἶναι θαυμαστόν ! καὶ

μὲ ὄλον τῆτο δὲν ἤθελα σὲ ἀγαπήσῃ περισσότερον, ἂν ἦσιν καθ' ὅλα ὡσὰν ἐμένα. ὦ, πόσα μοι ἔκρυπτεν ἡ μητέρα μου!

Ἡ Σεμίρα ἐχαμογέλασε, καὶ τὴν ἐπρόσαξε νὰ ἐτοιμάσῃ τὸ δεῖπνον ἀπὸ τῆς ὠραιότητος καρπῶν. Αὐτὴ εὐγῆκε, καὶ μετ' αὐτῆς ὁ νέος, διὰ νὰ μαζώξουν τὰ καλλιώτερα πωρικά. Ἀνεπαιδῆτως, ἀλησμονῶντες μὲ συχνὰ ἀγκαλιάσματα καὶ τρυφεραῖς ὀμιλίαις τὰ πωρικά ὅπου ἐζητῶσαν, ἐπλανήθησαν ἐκεῖ ὅπῃ ἔσκε τὸ πλοιάριον εἰς τὴν ὄχθην. Κοίταξαι, εἶπεν ὁ νέος, κοίταξαι ἀγάπη μου, ἰδὲ ὁ κορμὸς, ὁ ὁποῖος μὲ ἔφερεν ἐπάνω εἰς τὰ κύματα τῆς θαλάσσης εἰς τὰς ἀγκάλας σου. Ταχέως, γεμάτη χαροποιῶ θάμβως ἔτρεξεν ἐκεῖ. ὦ θαυμασία ἐφεύρεσις! (ἐφώνησεν) ὦ τόλμη! εἰς τέτοιον ἀγκεῖον μέσα νὰ ἐμπιστευθῇ τινὰς τὸν ἑαυτὸν ἐπάνω εἰς τὴν εὐρύχωρον θάλασσαν, τὸ ὅποιον δὲν εἶναι κἄν τίποτε ὡς πρὸς αὐτήν! ἓνα παίγνιον τῶν κυμάτων, καθὼς τὸ πετώμενον φύλλον ἐνὸς ἄνθους εἶναι ἓνα παίγνιον τῆς πραοτάτης ἀέρος εἰς τὸν ἀέρα. καὶ ἀγάπη πρὸς ἐμὲ σοὶ ἔδωκεν αὐτὴν τὴν τολμηρὰν καρδίαν; ὦ ἀγάπη μου! πῶς, ἄχ πῶς ἠμπορῶ νὰ ἀνταμείψω τὴν ἀγάπην σου; ἀλλ' εἰπές με τί εἶναι αὐτὸ ὅπῃ εἶναι στερεωμένον εἰς ἀμφοτέρω τὰ μέρη; βέβαια αὐτὰ θέλει εἶναι τὰ ξύλινα ποδάκια, μὲ τὰ ὅποια,

καθώς ὁ κύκνος, ἐδιεύθυνες τὸν δρόμον σου! ὦ καλῶς
 μᾶς ἤλθεσ κερφωμένε κορμέ! καλῶς μᾶς ἤλθεσ ξένε
 ἀπὸ μακρυῶν περιγιάλι, εἰς ἐμὲ ὠραιότερος καθὼς κεί-
 τεσαι αὐτῷ ἀκαλλώπιος, παρὰ κάθε ἄλλος εἰς τὴν
 ὠραιότεραν εὐλογίαν τῆς ἀνοιξέως! εὐλογημένος ὁ τόπος
 τὸν ἑποῖον ἐπεσκίασες! εὐλογημένα τὰ κόκκαλα ἐκεί-
 νου ὅπῃ σὲ ἐφύτευσεν! ἡ ἀνοιξίς ἄς χύσῃ ὄλας τῆς
 τᾶς ὠραιότητος ἐκεῖ ἀπῷ ἀναπάυεται! Ἀλλ' ἐσὺ Φιλ-
 στατέμῃ (ἔτῃ εἶπε, καὶ ἕνα τρυφερὸν δάκρυ ἔσαξεν
 ἀπὸ τὸ μάτι τῆς, ὅταν τὸ εἶπεν ἀγκαλιάζουσα τὸν
 νέον) ὦ, σὲ ἐξορκίζω εἰς ὄλας τῆς θεᾶς, σὲ ἐξορκί-
 ζω, μήμῃ ἐγκαταλείπῃς. μὴ ξαναπέβῃς εἰς τὸν κου-
 φὸν κορμὸν διὰ τὰ ἀφῆσῃς τέτην τὴν ὄχθην! ἂν τὸ
 κάμῃς. ὦ, τότε τὰ θυμωμένα κύματα πρέπει νὰ σὲ
 σπρώξῃν ὑπίσω, ὑπίσω εἰς τὰς ἀγκάλας μῃς, καὶ εἰς
 τὰ τρυφερῶτατα παρὰ μῃς διὰ τὴν ἀπισίαν σου!

ὦ ἡγαπημένῃ μῃς (εἶπεν ὁ νέος Φιλῶντας τρυφε-
 ρὰ τὰ δάκρυα ἀπὸ τὰ μάγδαλα τῆς) πόσον ἄδικος εἶ-
 ναι ἡ ἐννοιά σου! Τὸ πρῶτον κῆμα νὰ μὲ καταποντίσῃ
 εἰς τὸν βυθὸν, ἀνίσως καὶ ἀφίσω μὲ τέτοιον ἀποσρο-
 φῆς ἄξιον σκοπὸν τέτοιο τὸ περιγιάλι! Ἀλλὰ καὶ πῶς
 ἤθελα δυνηθῆναι, ὦ παμφιλτάτῃ μῃς, πῶς ἤθελα δυνη-
 θῆναι νὰ τὸ κάμῃς; εἰς καιρὸν ὅπῃ ὄλημοῦ ἡ εὐτυχία,
 ὄλημῃ ἢ χαρὰ κατοικεῖ μόνον εἰς ἐσέ; εἰς τέτοιο τὸ εὐ-

τυχισμένον περιγιάλι θέλω νὰ κτίσω δύο θυσιαστήρια. ἓνα τῆς καλῆς Ἀφροδίτης καὶ τῆς κραταιῆς υἱῆς, ἐπειδὴ αὐτὸς ἐπέβαλεν εἰς τὸ σῆθός με τὸν ἄσβεστον Ἔρωτα καὶ τὴν τολμηρὰν ἀπόφασιν. καὶ τὸ ἄλλο ὡς εἶναι εἰς τὸν θεὸν τῆς θαλάσσης καθιερωμένον, ὁ ὑπότος μὲ ὑπερασπίδῃ ἐπάνω εἰς τὴν ῥάχην τῶν κυμάτων. Τώρα ἐξανεγύρισαν ὀπίσω εἰς τὴν καλύβαν, καὶ ἐπαρέδεσαν εἰς καθαρὰ καλάθια μέσα τὰς καρπὺς ἐπάνω εἰς τὴν τράπεζαν. εἰς χαροποιὰς ὁμιλίας ἔφθασε καὶ ἡ νύκτα καὶ ὁ Ἔρωτας τὰς ὠδήγησεν ὁρατῶς εἰς μίαν ἀρωματίζουσαν ἀναδενδράδα ἰασεμιῶν καὶ ῥόδων. μία ἡσυχὴ πηγή ἐπιθύριζεν εἰς τὸ πλάγιτον, Ἔρωτες ἔπαιζον εἰς τὰ κλαδιὰ τῆς καμάρας, καὶ ῥέφυροι ἐπεριπετῆσαν μὲ εὐόσμησιν πτέρυγας ὀλόχυρα εἰς τὰς ἐρῶντας.

Οἱ ἔγγονοί τινος ἐδιώρθωσαν πολλὰ τὴν τέχνην τῆς θαλασσοπλωίας. εἰς τὸ περιγιάλι ἐπάνω ἔκτισαν μίαν πολυάνθρωπον χώραν καὶ τὴν ὠνόμασαν Κυθήραν. ὑψηλοὶ πύργοι καὶ ναοὶ ἔξέριπτον τὴν λάμψιν τινος βαθεῖα μέσα εἰς τὴν Λακωνικὴν θάλασσαν. ὁ πλέον ὠραιότερος ἐκαθιερώθη τῷ Ἔρωτι, καὶ ἦτον περιζωσμένος μὲ διπλὴν τάξιν ὑψηλῶν κιόνων. εὐτυχία καὶ ἀφθονία ἐκατοικῆσαν εἰς τὰ τείχη τινος, καὶ τὰ πλεσιοφορτωμένα πλοῖα τῆς ὠκεανῆ ἐσυνάζοντο εἰς τὸν ἀσφαλῆ αὐτῆς λιμένα.

Τ Ε Λ Ο Σ.

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ

ΟΝΟΜΑΤΩΝ, ΠΡΟΣΩΠΩΝ, ΤΟΠΩΝ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ

ΤΟΥ *ΗΘΙΚΟΥ ΤΡΙΠΟΔΟΣ*

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΗΘΙΚΟΥ ΤΡΙΠΟΛΟΣ

- ἄβυσσος 62, 67
ἀγαλλίαισις 207, 220, 233
ἄγαλμα 40
ἀγανάκτησις 214, ψυχῆς 167
ἀγάπη 2, 38, 49, 51, 61, 68, 72, 89, 101, 126, 138, 145, 159, 161, 183, 213, 214, 219, 231, 233, 236, καρδιακή 129, ἀγάπης δάκρυα 195
ἀγγεῖον· βλ. ἀγκεῖον
ἀγγελία 26
ἄγγελος 127, 173
ἄγιος Γεώργιος (Φερωῶν) 104
ἀγιστεία 108
ἀγκάλη 12, 111, 162, 182, 185, 207, 222, 236, 237
ἀγκαλιά 177
ἀγκάλιασμα 236
ἀγκεῖον 236, γάλακτος 131, γαλατερόν 125, ξύλινον 217
ἀγκών 219
ἀγνωσία 158
ἀγριελαία 10, 30, 52, 96
ἀγριόφυτον 81
ἀγρυπνία 34
ἀγρίνους 174
ἀγών 4, 5, 8, 10, 23, 28, 29, 31, 44, 96, ἀγῶνες Ὀλυμπιακοί 3, 4, 18
ἄδεια 54, 100, 112, 191
Ἄδελαῖς 123, 133, 136, 142, 146, 148, 150-154, 157, 158, 160, 161, 167, 170, 171, 182, 186, 187
ἀδημονία 5, 34, 201
Ἄδης 77, 83, 100, 120
ἀδιαφορία 35
ἀδικία 38, 62, 69, 123
Ἄδμητος Θεσσαλός 104, 105
ἄεθλος 114
ἀέρας-ἀήρ 34, 207, 236
ἀηδία 14, 48, 54, 159
ἀηδόνι 155
ἀθανασία 121
ἀθεμιτουργία 112
Ἄθῆναι 21, 23
Ἄθηναῖος εὐγενής 4, 6
ἄθλησις 9, 14, 24, 33
ἀθλητής 3, 9, 12, 38, 43, 45, 52
ἀθλιότης 70, 78
ἄθλος 29
ἀθυμία 41, 197, 205, 214, 219
ἀθωότης 124, 169, 196
αἰγιαλός 196, 198, 204, 206, 208, 210, 212, 216, 225
Αἰγισθος 54, 55
Ἄϊδας 115· βλ. καὶ Ἄδης
αἰδώς 33, 57, 58, 122, 152, ἐρυθριῶσα 223
αἶμα 19, 29, 36, 78, 91, 112, 162
αἶνιγμα 70
Αἰόλος 218, 223
αἰρετοκριτής 184
αἶσα 116
αἴσθησις 66, 67, 133, 136, 145, 150, 152, 155, 169, 179, 184, 186, παιδιοῦ 144, αἰσθήσεων χρῆσις 176
αἶσχος 35, 48, 93
αἰσχύνη 79, 163
αἴτησις 222, 223
αἰτία 8, 25, 29, 59, 60, 73, 95, 102, 103, 128, 168, 170, 183, 186
αἴτιον 33, 169, 185
αἰών 13, 18, 53, 93, 118, 161
Ἀκαδημία Γαλλίας 118
ἄκανθα 81
Ἄκαστος 104
ἀκμή 169, 182, ἔρωτος 10, 19
ἀκοή 64, 143, 149, 151, 154, 218
ἄκος 113
ἀκροβολισμός 160
ἀκρογαλιά 199, 224
ἀκροθαλασσία 193
ἀκρωτήριον 193
ἀκτῖνες ἡλίου 216
ἀλαζονεία 224

- ἀλάστωρ 116
 ἀλγηδών 96
 ἀλήθεια 16, 21-23, 35, 46, 53, 70, 73,
 101, 106, 109, 235
 Ἄληκτώ 80
 ἀλιεύς 5, 81
 Ἄλκηστις 104, 105
 ἀλλαξιά 164
 ἄλμα 3, 4
 ἀλογάμαξον 3
 Ἄλπεα βουνά 117, 153
 ἄλσος 114, 219
 ἄλυσσις 94, 103, 183
 Ἄλφειός ποταμός 4, 5, 6, 15, 52, 75·
 βλ. καί Ρουφιᾶς
 ἀμάδα 3
 ἀμάθεια 196
 ἄμαξα 120
 ἀμάξι 132, ἀμαξίου δρόμος 119
 ἀμέλεια 214
 ἀμέρα 115
 ἀμέριος 115
 ἀμηχανία 73
 ἄμμος 208
 ἀμμουδιά 212
 ἀμοιβή 10, 29, 53, 61, 115
 ἀμπνοά 115
 ἀμφιβολία 40, 212
 ἀμφιθέατρον 119
 ἀναβολή 8, 54, 58, 131
 ἀναγκαῖα 125
 ἀναγκαῖον 170
 ἀνάγκη 33
 ἀναγνώστης 6
 ἀναδενδράδες 196, 228, ἰασεμῶν
 238
 ἀναισθησία 36
 ἀνακωχή 147
 ἄναξ 31, 57, 88, 92, 96, 97, 98, 102,
 ἄνακτος υἱός 12, 110
 ἀνάπανσις 122, 213
 ἀναπνοή 37, 110, 128, 171
 ἀναστεναγμός 156, 160, 166, 167
 ἀνατροφή 142
 ἀναφυλλητά 162, 167, 168, 181
 ἀναψυχή 140, 227
 ἀνδραγαθία 161
 ἀνδρεία 25, 30, 40, 53
 ἀνδρόγυνον 121, 191, 204
 ἀνέκλειπτος 135
 ἄνεμος 20, 51, 155, 188, 202, 209,
 212, 215, 216, 219, 220, 222-224,
 236,
 ἀνέμων βασιλεὺς 218, 222, βασιλίτ-
 σα 222, ἔξουσιαστής 222, θεός
 218
 ἀνεμοστρόφιλος 221
 ἄνεσις 59, 122, 124, 134
 ἀνεύρεσις 5
 ἀνεψιός 104
 ἀνήο, ἄνδρας 2, 20, 21, 25, 118, 122,
 124, 133, 135, 158, 163, 168, 171,
 181, 183, 186, 197, 195, 235
 ἀνησυχία 148, 203, 231
 ἄνθος 92, 96, 168, 194, 196, 203,
 206, 207, 228, ἑλληνικόν 18,
 ἄνθους φύλλον 236
 ἀνθρωπάοια 202
 ἄνθρωπος 18, 81, 102, 106, 111, 122,
 134, 143, 151, 156, 188, 201, 210,
 214, αἰσθητικός 166
 ἀνθρωπότης 101
 ἄνοιξις 145, ἀνοιξέως στολή 237
 ἀνορεξιά 134
 ἀνταγωνιστής 39, 43
 ἀνταμοιβή 45
 ἀνταπόκρισις 183
 ἄντερα 164
 ἀντερραστής 35
 ἀντεγγνωμοσύνη 183
 ἀντευχარიσία 151
 ἀντηλιά 162
 ἀντικείμενον 191
 ἀντιμισθία 50
 ἀντίπαλος 3, 9, 30
 ἀντιστροφή 114

- άνυπομονησία 137, 161
 άξία 36, 46, 53, 57, 107, 133, 146, 166
 άπαλότης 136, 159, 187
 άπανθρωπία 65, 102
 άπάτη 9, 14, 16, 27
 άπαύδησις 145, 169
 άπειλή 43, 86
 άπελπισία 72, 91, 101, 173, 214
 άπιστία 187, 237
 άπλότης 28, 124, 212, φυσική 2, ψυχής 151
 άπόγνωσις 50
 άπόγονος 192, Έλλήνων 1
 άποκαμωμός 169
 άπόκρισις 152, 208, 214
 άπόκτημα 55
 άπόκτησις 5
 άπόλαυσις 185, 198
 Άπόλλων 53
 άπολογία 87
 άπονία 69
 άποποίησης 181
 άπορία 1, 8, 56, 60
 άπόστασις 208
 άπόστημα 207
 άποστροφή 35, 173, 237
 άποτυχία 158
 άπόφρασις 4, 64, 135, 136, 138, 172, 210, 238
 άποφράς 91, 113
 άποχαιρετισμός 63, 160
 άποχωρισμός 191
 άπραξία 27
 άπώλεια 87
 άράδα 198
 άραχνιά 157
 άργητα 32, 174
 άργοπορία 25, 78
 άρετή 14, 61, 63, 93, 112, 122, 124, 126, 132, 133, 137, 147, 174, 179, 185, 187, 195
 άριστεύς 53
 άρματα 9
 άρνάκι 200
 άρνίον 127, 203
 άρπαγμα 195
 άρρεν 104
 άρχή 19
 άρχηγός 159
 άρχόντισσα 126, 129
 άρχων 178, 181
 άσθένεια 112
 άσκησις 10
 άσμα 189, 193, 227
 άστήρ 62, 95
 άστραπή 144
 άστρον 95, 208
 άσφάλεια 30, 68
 Άσωπός ποταμός¹ 31, 109
 άτασθαλία 113
 άτη 114
 άτιμία 35, 91, 93
 Άτις ό Θηβαίος 24
 άτονία 33
 άτοπία 95
 άυγή 8, 14, 129, 203, 205, 212, 224, άυγής δροσιά 222
 άυγόν 132, 200, 202
 άυγουλάκι 200
 άυθέντης 28, 39, 54, 75, 99, 101, 112, 124, 131
 άυλή 96
 άΰησις 30
 άΰπνια 212
 άϋτιά 128, 195, 219

1. Ό Ρήγας στή *Χάρτα τής Ελλάδος*, Βιέννη 1797, φύλλο 5, στήν τοπαρχία Σικυωνία τής Πελοποννήσου σημειώνει «Άσωπός. Άρβος π(οταμός)», αναγράφοντας καί τήν όνομασία τής εποχής του.

- αὐτοκτόνος 164
 ἀφαίρεσις 150
 ἀφανισμός 205
 ἄφεςις 67, 98
 ἀφθονία 226, 238
 ἀφορμή 123, 133, 160, 169, 172
 Ἄφροδίτη 196, 223, 224, 238, καλ-
 λίζωνος 222
 ἀφρός θαλάσσης 224
 ἀφροσύνη 209
 Ἄχερούσιος πορθμός 100
 Ἄχέρων 77
 ἄχυρον 125, 128, 146
- βαθμός 8, 124, 133, 147, 153, 164
 βάθος 7, 75, 82, 149, καρδιάς 166,
 ψυχῆς 186, βάθη ἀνεξιμέτρητα
 227
 βακτηρία 101
 βαλανιδιά 144, 157, 161
 βάρος 156, 228, δεινῶν 163
 βάσανος-α 18, 19, 46, 56, 58, 91,
 101, 122, 148, 166, 167, 188, 195,
 196, 209, 222
 βασιλεία 91
 βασίλειον 29
 βασιλεύς-εἷς 4, 6, 19-21, 24, 44, 45,
 47, 52, 53, 65, 77, 85-87, 92-94,
 98, 102-104, 106, 109, 100, 110,
 112, 113, 146, ἀνέμων 218, 222
 Βασιλικά 4· βλ. καί Σικυῶν
 βασιλῆς 136
 βασίλισσα 153, ἀνέμων 222
 βασιλόπαις 10, 62, 105, Κρητικός
 45
 Βελεστῖνος 104
 βέλος 32, 76, 96, 97, 102, 145, 223,
 Ἔρωτος 219, παρθικόν 75
 βεργιά καλαθῶν 128
 βήματα 167, 171
 βία 7, 39, 68, 84, 101, 106
 βιβλιάριον 2
 βίος 51, 122
- βίος 114
 βλάστημα 179
 βλέμμα 19, 22, 57, 85, 86, 143, 144,
 168, 232, ἐρωτικόν 220
 βλέφαρον 86
 βοή 205, καταγίδος 218
 βοήθεια 8, 82, 176, 207, 217, 225,
 γειτόνων 195, θεῶν 235
 Βοριᾶς 139
 βοσκή 128, 129, 152
 βοσκήματα 124, 127
 βοσκοπούλα 5, 15, 21, 105, 120, 121,
 124, 134, 135, 138, 143, 144, 169,
 173, 177, Ἄλπεων 117
 βοσκός ὁ, ἡ 15, 21, 119, 121, 122,
 132, 135, 142-147, 149-154, 158,
 165, 168, 169, 171, 173, 180, 181,
 184, 196
 βόστρυχος 219
 βουλή (= θέληση) 4
 Βουλή τῶν γερόντων 118
 βουνόν 15, 120, 123, 129, 137, 143,
 146, 176, 219, βουνῶν σχίσματα
 195
 βραβεῖον 29, 63, 226, ἀγώνων 31
 βραδιά 122, 157
 βράδυ 14, 120, 129, 144
 βρασμός 51
 βραχίων 207, 220, νευρώδης 221
 βράχος 142, 143, 196, 221
 βρέφος 110, 162, 191
 Βριανσόν 119, 159, 160
 βυθός 110, θαλάσσης 213
 βωμός 9, 55, 92, 96, 102, 112, 115
- γᾶ 115
 γαῖα 102
 γάλα 125, 128, 132, 206, γάλακτος
 ἀγκέιον 131
 γαλήνη 90, 224
 Γαλλία 117, 118
 γαμβρός 56
 γάμος 21, 32, 55, 56, 159, 187, γά-

- μου ζυγός 25, καιρός 32
 γαροφαλιά 202
 γείτονες 191, γειτόνων ἀγάπη 193,
 βοήθεια 195
 γέλοιοι περιγελαστικόν 220
 γέλωτας 191
 γενέθλια 19
 γεννάδας 52
 γενναιότης 25, 36, 133
 γεννεά 133, 174, 179, 181
 γεννήματα 2
 γεννήτωρ 53
 γένος 31, 97, 102, 105, 133, 178, 179,
 201, 226, Ἑλλήνων 10, Προμη-
 θέως 227
 γέρας 53, 114
 Γερμανός 189
 γεροντάκι 125
 γερόντισσα 125, 126
 γερόντων Βουλή 118
 γέρον, γέρος 101, 125, 128, 130,
 134, 136, 174-176, 181, 187
 Γεσνέρος 189
 γεφύριον 15
 γεωργός 48
 γῆ 3, 76, 93, 95, 121, 130, 146, 158,
 162, 163, 179, 198, 199, 204, 221,
 229
 γηράματα 50, 134
 γῆρας 50, 101, 127
 γιός 175· βλ. καί υἱός, γυιός
 γλυκύτης 143
 γλώσσα 90, 121, 180, 191
 γνώφος 96
 γνώμη 27, 87, 118, 131, 133, 188,
 σταθερά 181
 γνώσις 19
 γογγυτά 168
 γόνατον 129, 134, 146, 162, 219
 γονεύς-εἷς 127, 137, 138, 153, 159,
 173, 177, 186, 185
 γόνυ 3
 γοῦστο 143
 γραῖα 181· βλ. καί γριά
 γράμμα 20, 161, λακωνικόν 160
 γραμματάκι 20
 γραμματοκομιστής 20
 γραμμή 142
 γραπτόν 141, 163
 γριά 125-127, 129, 130, 177, 182· βλ.
 καί γραῖα
 γρόθος 3
 γυιός 138· βλ. καί γιός, υἱός
 γυμνασία 10
 γύμνασις 130
 γυναῖκα 184, 187, 204, 205, 235· βλ.
 καί γυνή
 γυναικεῖον φύλον 105
 γυνή 124, 128, 146, 154, 160, 176,
 179-181,
 γυναικός τύχη 135· βλ. καί γυναῖκα
 γωνιά γερόντων 136
 δαίμων 116
 δάκρυον 37, 91, 101, 130, 135, 136,
 149, 160, 162, 163, 165, 167, 168,
 171, 182, 197, 228, 237, ἀγάπης
 195
 δακρύροια 85, 86
 δάκτυλον 204
 δάσος 7, 16, 17, 21, 96, 123, 206,
 219, ἱερόν 204
 δέησις 103, 133, 203, 213, 232
 δειλία 43, 230
 δεινά 91, 138, 163, 166, 168, 170,
 181, τύχης 156
 δεῖξις 18, 60, 154
 δεῖπνον 131, 126
 Δελφοί 111
 δένδρον 7, 11, 15, 63, 74, 96, 132,
 158, 160, 211, 205, 228, 231, 232,
 233, ἀειθαλές 119, κάριμιον
 196, 198, δένδρου κορμός 192,
 212, 213, κορυφή 229
 δενδρουλάκι 196
 δέον 88, 98

- δέος 97
 δεσμός 25, 86, 93, 94, 131, 140, 141, 156, 180, 185
 δημηγορία 184
 διαβάτης 119, 214
 διάδοχος 19
 διαθέσις 188, ἔμφυτος 19
 διακοπή 91, 103
 διάλεκτος ἀπλή 118
 διάστημα 8, 15, 140, 198
 διατριβή 159
 διάυλος 3
 διαφορά 172
 διδάσκαλος 47, 154
 δίδυμος 111
 διήγημα 112
 διήγησις 29, 166, 170, 181, Ἡθική 118
 Δίκα (Δίκη) 115
 δικαιοκρίτης 35
 δίκαιον 35
 δικαιοσύνη 112
 δικασία 112
 δικαστής 23,
 Διομήδους Ἴπποι 105
 διορία 161
 Διός βωμός 9, 92
 δίσκος 3, 4, 96, 102
 δόγμα 92
 δοκιμή 23
 δόλος 9, 29, 87, 110
 δόξα 1, 53, 160
 Δορεστάν κόντες 158, 160, 169, 186
 δουλεία 25, 133, 136
 δούλευσις 173, 223
 δοῦλος 8, 29, 54, 132, 175
 δράμα 4, 6, 75, 100, δράματος πρόσωπα 6
 δρόμος 3, 4, 47, 48, 66, 71, 81, 85, 132, 144, 176, 215, 227, 237
 δροσιά 125, 219, αὐγῆς 222
 δύναμις 19, 33, 84, 163, 231, νοός 150, ψυχῆς 211
 δυναστεία 186
 δυσθυμία 197
 δυσκολία 57
 δυσμένεια 49, 83
 δυστύχημα 188
 δυστυχία 19, 64, 74, 90, 105, 121, 124, 133, 137, 147, 165, 187
 δῶμα 115
 δωρεά 35, 108, 134
 δῶρον 45, 75, 106, 134, 143, 147, 151, 205
 ἐγκατάληψις 5
 ἐγκάτοικος 199, 206, 235
 ἔγκλημα 110
 ἐγκολπίδιον 108
 ἐγκόλπιον 106-109
 ἐγκρατής 54
 ἐγκώμιον 1, 151
 ἐγγείσημα 224, 233
 ἔθιμα 9
 ἔθνος 1, 226
 ἔθος 24, 39, 84, 92
 εἰδήμων 54
 εἶδησις 8, 39, 44, 174
 εἶδος 198, 230, 231
 εἰδωλολατρεία 179
 εἰκασία 43
 εἰκῶν 13, 65, 137, 145, 146, 209, 210, 234, καταθλίψεως 168
 εἰλικρίνεια 165
 εἰμαρμένη 61, 65, 102, 111
 εἰρήνη 17, 69, 98
 εἰρωνεία 11
 ἔκβασις 103, 108, μάχης 42
 ἔκγονος ἠρώων 18
 ἐκδίκησις 47, 68, 74, 79, 159
 ἔκθεσις 18
 ἐκλογή 179
 ἔκλυσις 63
 ἐκπληξις 93, 143, αἰσθητική 177
 ἐκπλήρωσις 78, 98
 ἐκροή 171

- ἔκστασις 74, 132, 172, 176, 220, 216, 224
 ἔκφρασις 191
 ἔκχυσις 91
 ἐλάφρωσις 156, 165
 ἔλεγχος 79
 ἔλεος 46, 47, 62, 64, 215, 219
 ἐλευθερία [1], 16, 17, 47, 58
 ἔλευσις γυναικεία 42
 Ἑλλάς 4, 13, 48
 Ἑλληνικόν ἄνθος 18
 Ἑλληνικός λαός 113
 Ἑλλήνων ἀπόγονος 1, γένος 10
 ἐλπίς 5, 9-12, 15, 20, 22-24, 27, 29, 31, 35, 37, 38, 60, 65, 66, 68, 70, 75, 95, 110, 126, 130, 142, 147, 155, 158, 172, 173, 175, 179, 186, 210-213, 234
 ἔμβασμα 197
 ἐμπειρία 10
 ἐμπιστοσύνη 36, 140, 171
 ἐμπόδιον 60, 84, 137
 ἐναντιότης 57
 ἔνδειγμα 99
 ἔνδειξις 32, 68, 112
 ἐνδεχόμενον 43
 ἐνέχυρον 105
 ἐνθουσιασμός 94, 141
 ἐνιαυτός 132
 ἔννοια 38, 113, 139, 144, 161, 191, 237
 ἐνόησις 57
 ἔντευξις 57
 ἐντροπή 167
 ἐντύπωσις 168, 187
 ἐορτή 115
 ἐξέτασις 127, 138
 ἔξις 123
 ἐξορία 77
 ἐξουθένησις 170
 ἐξουσία 25
 ἐξουσιαστής 59, 112, ἀνέμων 22, θαλάσσης 224
 ἐξοχή 187
 ἐπαξία 130
 ἐπιβουλή 38, 61, 71
 ἐπιδρομή 171
 ἐπίθεσις 43
 ἐπιθυμία 51, 137, 180, 194, 201, 298, 224, 229, 231, 233
 ἐπιμέλεια 132
 ἐπιπεδογραφία Ὀλυμπίας 6
 ἐπιρροή 134
 ἐπιστασία 204
 ἐπιστήμη 226
 ἐπιτηδειοσύνη 126
 ἐπιτήδευσις 142, 153
 ἐπιφάνεια 198, 221
 ἐπιχείρησις 217, 225
 ἐποχή 135
 ἐπώδός 114
 ἐραστής 5, 10, 20, 27-29, 46, 49, 60, 61, 158, 168, 182, 184
 ἐράστρια 58
 ἐργαλεῖον 212
 ἐργασία 209, 218, 219, 225, 234, ἡδυτάτη 210
 ἐργάτης 219
 ἔργον 18, 25, 30, 78, 103, 197, 212-215, 223, 228
 ἐργόχειρα 128, ποιμενικά 15
 ἐρείπιον 81
 ἔρεισμα 95
 ἔρευνα 138, 165, 201
 ἐρημία 119, 138, 140, 141, 146, 148, 155, 179
 ἐρημονῆσι 193
 ἔρημος 123, 137, 144, 155, 177, 195
 ἐρήμωσις 205
 Ἑρινύες 79
 ἔρις 115
 ἐρίφιον 230
 ἐρύθημα 22
 ἐρχομός 131
 ἐρωμένη 4
 ἔρωντας 208

- ἔρω 4, 5, 16, 17, 19-21, 29, 34, 37, 46, 50, 61, 71, 79, 88, 118, 140, 160, 183, 184, 204, 206, 213, 214, 217, 219, 224, 225, θαυμάσιος 210, ἔρωτος ἀκμή 10, πάθος 152
 Ἔρω -τας 52, 115, 145, 155, 158, 188, 206, 207, 218, 219, 222-226, 238, Ἔρωτος βέλος 219, μαρτυρία 222
 ἐρώτησις 201-203
 Ἐρώτια 206
 ἐρωτοληψία 93
 ἔσοπτρον 118
 ἐσπέρα 112, 223
 ἐστία 104, ἐστίας φλόγα 208
 ἔσχατα 112
 εὐβουλία 114
 εὐγνωμοσύνη 5, 36
 εὐγένεια 135, ψυχῆς 123
 εὐγενής 6
 εὐδαμονία 1
 εὐέλπις 8
 εὐεξία 1
 εὐεργεσία 29, 135, 233
 εὐεργέτημα 176
 εὐθυμία 32, 34, 50, 70
 εὐκαιρία 26
 εὐκλεια 105
 εὐκολία 51, 89
 εὐλάβεια 57
 εὐλογία 204
 εὐμένεια 103
 εὐμορφία 140, 146
 εὐνοια 232
 εὐπιστία 27
 εὐποῖα 106
 εὐποτμία 116
 εὐσπλαχνία 22, 47, 65, 82, 89, 111, 169, 173, 185
 εὐταξία 125
 εὐτολμία 9, 77
 εὐτύχημα 126
 εὐτυχία 12, 14, 18, 40, 54, 60, 62, 137, 212, 235, 237, 238
 εὐφροσύνη 16, 25, 34, 55, 60, 72, 88, 90, 91, 170, 200-203
 εὐφυῖα 143
 εὐχαρίστησις 140
 εὐχαριστία 5, 185
 εὐχή 195, 208, 223, 229, 234
 εὐχος 114
 εὐφδία 207, 222
 ἔφεις 1, 33, 54
 ἐφετόν 141
 ἐφεύρεσις 211, 226, 236
 ἐφόδιον 13
 ἔφοδος 78
 ἔφορος 63, 111
 ἐχθρός 159, 212
 ἐώρα 44
 ζάλη 65, 67, 90
 Ζεὺς-Διὸς 36, 47, 96, 97, 102, 103, 113
 ζέφυρος-οι 145, 149, 207, 223-225, 238
 ζηλιά 168
 ζηλιάρης 184
 ζῆλος 76, 93, 137, 174
 Ζῆν 114· βλ. καὶ Ζεὺς
 ζήτημα 54
 ζυγός 124, γάμου 25
 ζυλοτυπία 40, 185, 220
 ζωγραφία, -ιά 22, 121
 ζωή 4, 12, 18, 27, 29, 35, 59, 61-63, 69, 74, 75, 78, 82, 98, 99, 104, 110, 121, 124, 128, 131, 134, 135, 137, 146, 150, 158, 159, 161, 164, 172, 180, 182, 185, 187, 196, ἀθλία 167, 187, λιτή 139, τρισάθλια 171, ζωῆς, βάσανα 188, εὐεργέτημα 176, τὰ ἔσχατα 112, παρηγορία 194, χρόνος 171
 ζῶον-α 202, 216, 230
 ἡγεμονίς 4

- ἥδονή 51, 56, 60, 120, 123, 141, 144,
 147, 149, 151, 154, 155, 158, 160,
 193, 194, 200, 206, 209, 215, 216,
 219, 224, 233, 234
 ἡδύτης 123, 141
 ἦθη 124, 226, πατρῶα 1
 ἠθική διήγησις 118
 ἠθικόν 22, 109, 153
 ἦθος 28, 58, 86, 91, 128, 131
 ἠλικία 48, 58, 129, 136, 140, 165
 ἦλιος 14, 77, 120, 195, 205, 223, 224,
 ἠλίου ἀκτῖνες 216
 Ἡλις 4-6, 8, 12, 21, 30, 77, 107· βλ.
 καὶ Καλοσκοπί
 ἦμαρ 114
 ἡμέρα 18, 27, 32, 34, 40, 49, 57, 60,
 65, 74, 79, 91, 97, 112, 113,
 120, 148, 151, 152, 159, 160,
 168, 169, 187, 200, 211
 ἡμέραι ἡδονικαὶ 210
 Ἡρακλῆς 53, 77, 105, 114
 ἦρωες 53, ἠρώων ἔγγονοι 18
 ἠσυχία 34, 60, 69, 193, 201, νυκτός
 208
 ἦχος 143, 149, 154, 155, κυμάτων
 206
 ἠχώ 120, 142, 143
 Ἡχώ 149, 151, 155
 θάλαμος 32, 115
 θάλασσα-ττα 51, 95, 102, 108-111,
 196, 204, 205, 216-222, 227, 229,
 234, 238, εὐρύχωρος 198, 214,
 Λακωνική 238, πελαγίζουσα
 192, θαλάσσης ἄμμος 208,
 ἀφρός 224, βυθός 213, ἐξουσια-
 στής 224, κύματα 211, 226, 235,
 236, χεῖλος 207
 θαλασσοπλωῖα 238
 θαλασσοπορία 226, 235
 θάνατος 5, 21, 55, 58, 59, 77-79, 82,
 87, 91, 94, 95, 98, 99, 105, 110,
 130, 134, 138, 164, 169, 171-175,
 182, 193-195, θανάτου ἔνοχος
 112, τρόπος 79
 θανή 164
 θάρορος 73
 θάρσος 93
 θαῦμα 216, 224, ὠραιότητος καὶ χά-
 ριτος 204
 θαυμασμός 172, 206
 θαυμαστόν 234
 θάμβος 141, 223, 225, 236
 θέα 15, 86, 95, 119, 155
 θέαιναί 224
 θέαμα 85, 221
 θεατής 30, 52
 θέατρον 30, 38, 42, πολέμου 159
 θεῖον 94
 θέλγητρον 123, 133, 151
 θέλημα 21, 28
 θέλησις 54, 155, 201, 215
 θέλξις 150
 Θέμις 114, 116
 θεός -οί 11, 12, 24, 26, 31, 32, 37, 39,
 44, 48, 49, 57, 58, 61, 63, 64, 67,
 68, 70, 75, 76, 82, 83, 85, 87, 89,
 92, 94, 96, 97, 106, 108, 111, 114,
 125, 146, 150, 158, 188, 197, 201-
 203, 205, 207, 209-211, 223, 224,
 230-234, 237, ἀθάνατοι 65, ἀνά-
 κτων 97, 102, ἀνέμων 218,
 ἄσπλαχνος 38, δικαιοκρίτης 35,
 θαλάσσιοι 220, 227, κυβερνῶν-
 τες 197, θεῶν βοήθεια 235, συμ-
 βούλιον 204
 θεότης 210, εὐμενής 213
 θεραπεία 20
 θεράπων 77
 θέσμιμα 116
 θεσμοθεσία 113
 θεσμός φιλίας 36
 Θεσσαλία 4, 104
 Θεσσαλός 104, 105
 Θέτις 219
 θεωρία 42, 50, 200

- θῆλυ 104
 θηριωδία 86
 θησαυρός 26, 27, 30, 67, 68, 133, 188, 226
 Θησεύς 77
 θλίψις 18, 41, 54, 64, 66, 69, 72, 95, 98, 123, 137, 141, 151, 157, 160, 170, 177, 178, 181, 186, 194, 203, 229, 235
 θνατός 116
 θνητός 102, 205, 213, 226
 θόλος 197
 θόρυβος 205
 θρηῆνος 37, 92, 195
 θρόνος 29, 97, 111
 θυγάτηρ 6, 31, 89, 104, 115, 126, 127, 191, 194-196, 203, θυγατέρες Νηρέως 223, 225
 θῦμα 92
 θυμός 45, 48, 51, 73, 77, 79, 86, 90, 95
 θυσία 24, 55, 84, 91, 96, 101, 103, 104, 106, 162, 186, 232, εὐχαριστήριος 235
 θυσιαστήρια 238
 ιασεμιά 197, 227, ιασεμῶν ἀναδενδράδα 238
 ιατρός 170
 ιδέα 23, 44, 140, 142, 169, 195, 212, 225
 ιδεάτος 179
 ἰδρῶς 30, 36, 52, 56, 63, 94, 163
 ἱερεῖον 101
 ἱερεὺς 91, 92, 96, 101-103, 113
 ἱκεσία 76, 93, 106, 232
 ἱλασμός 103
 ἱππεὺς 15
 ἱπποδρόμιον 81
 ἵππος 14, 15, ἵπποι Διομήδους 105
 ἴσκιος 194, 195-197, 200, 204, 212, 222, 226, 228, 229
 ἱστορία 100, 206, 234, 235, μυθώδης 23
 ἰσχύς 105, μουσικῆς 151
 Ἴταλία 117, 119, 159
 Ἴταλοί 142
 Ἴφικλος ὁ Κορίνθιος 24
 ἴχνος 70, 77, 227, τιμῆς 36
 Ἴωλκός 104
 καβάλα 3
 καθαρότης 61
 καθῆκον 76, 132, 159, 161, 178
 κάρδα (μουσ. ὄργ.) 143
 καῖμός 163, 169, 182
 καιρός-οί 8, 18, 53, 60, 83, 90, 106, 126, 128, 135, 137, 144, 145, 151, 158, 159, 162, 164, 166, 171, 177, 181, 183, 187, 189, 200, 211, 232
 κακόγερος 47
 κακοκαιρία 129
 κακουργία 61
 καλάθι 238, καλαθίων βεργιά 128
 καλάμι 220
 κάλλος 5, 10, 18, 29, 31, 55, 121, 123, 127, 144-146, 206, σαρκός 179
 καλοκαγαθία 71
 Καλοσκοπί 6· βλ. καί Ἡλῆς
 καλοσύνη 135, 173, 185
 καλύβη-α 15, 120, 122, 124, 125, 150, 174, 178, 180, 182, 187, 193, 198, 203-205, 213, 219, 228, 232, 238, βοσκῶν 119
 κάμαρα 200, 213, 227, 238
 κάμπος 125, 139, 140
 καμός 149, 169· βλ. καί καῖμός
 κάμωμα 177
 καπνός 96
 καρδία-ιά 7, 11, 13, 17, 19, 21, 35, 36, 38-40, 43, 44, 46, 59, 61-63, 68-70, 72, 76-78, 88, 90, 93, 98-102, 111, 118, 122, 127, 129, 136, 139, 141-143, 149, 150, 154, 157, 159, 161-164, 169, 171, 172, 174,

- 177, 180, 183-187, 206, 207, 209, 215, 218, 228, 231, 233, 236, ἄδολος 167, ἄθλια 175, αἰσθητική 141, 144, καρδιᾶς βάθος 166, φλόγα 10, φύλλα 165
καρπός 47, 131, 183, 185, 187, 207, 236, 238, ὑγιεινός 211
καρτερία 103
κάστρο 17
καταγωγή 124
καταδίκη 94, 96, 97, 102, 113, 188
κατάδικος 5, 113
καταδρομή 123
καταθλίψεως εικόνων 168
καταιγίς 218, 219, 227
καταισχύνη 104
κατακλυσμός 193
κατακραυγή 161
κατάπληξις 141
κατασκευή 95
κατάσκιος 7
κατασκόπευσις 104
κατάστασις 123, 126, 133, 139, 140, 165, 168, 184, 206, δουλική 25, πτωχή 175
καταστροφή 84, 126
καταφρόνησις 224
καταφυγή 161, 163
καταφύγιον 124, 164
κατεχνιά 130
κατζίκια 127
κατζικιάκι 127
κατζουφχιά 168
κατήφεια 99, 198
κατήφορος λόφου 152
κατοικία 18, 120, 137, 193, 232, 234
κατόρθωμα 63
κατώφλιον 232
καυκί 226
καύσων 206
καύχημα κάλλους 10
κέδρος 145
κελάδισμα πουλιῶν 224
κέντρον 99
κέρατα 227
κεραυνός 35, 68, 76, 103, 188, 205
κεφαλή 22, 30, 56, 76, 85, 92, 96, 213, 219, 228
κεφάλι 121, 206, 224, 228
κηδεμών 73
Κηθέρεια 219
κηλῖς 115, προσώπου 35
κίνδυνος 213, 217, 227
κίνημα 145, 206, ἀνθρωπινόν 178, ἄπρεπές 138
κινημός 55, 176
κίνησις ποδιῶν 216
κισσός 81
κίων 238
κλαδί 200, 206, 207, 238
κλάδος δένδρου 7, πεφυλλωμένος 212
κλάμα 181· βλ. καί κλαῦμα
κλαυθμός 37, 67, 149, 166, 167, 182, 184
κλαῦμα 195, 220· βλ. καί κλάμα
Κλέαρχος Σπαρτιάτης 24
Κλεισθένης ὁ βασιλεὺς τῆς Σικυῶνος 4, 48, 52, 96
κλῆμα 227
κληρονόμος 111
κλῆσις 54
κλίσις 13, 88, 159, 192, 225
κλοναράκι 200
κλόνος 225
κνέφας 53
κογχύλη 196
κοιλιάς 7, 119, 137, 150, 155, 160, 177
κοινωνία χαρᾶς 194
κολακεία 1
κόλασις 32, 39
κόλπος 162, 217, 216
κολύμβημα 95
κόμη 22, 85
κόμπος 143

- κόντες 158, 160
 κοπάδι 125, 139, 144, 152
 κοπετός 86, 101
 κόπος 130, 163, 185, 197, 214, 215
 κόρη (ὄφθαλ.) 85
 κόρη 4, 24, 25, 55, 122, 125, 126, 176, 181, 182, 199, 205, 228, 230, 233, περικαλλής 207
 Κορινθιακός κόλπος 4
 Κόρινθος 31, 109
 κορίτζι 122, 128, 131, 205
 κορμάκι 145
 κορμί 145, 146, 185, 216
 κορμός 15, 63, 145, 192, 212, 215, 216, 236, κουφωμένος 226, 235, 237
 κορυφή δένδρου 229
 Κορωνιός Ἄντωνιος Χίος 189
 κοσμότης 61
 κόσμος 26, 48, 56, 63, 83, 93, 111, 112, 122, 130, 135, 137, 139, 141, 161, 170, 171, 178, 188, 209
 κουπί 216
 κουργιοξη(ι)τᾶ 152, 157· βλ. καί περιέργεια, curiositas
 κουφάλα βράχου 143
 κράτος 29
 κραυγή 75, 205
 κρήμισμα 81
 Κρήτη 4-6, 8, 12, 19-24, 47, 53, 54, 62, 100, 105, 110
 Κρητικός βασιλόπαις 45
 Κρητική παρθένος 6
 κρίνος 146, 222
 κρίσις 48, 140, 165
 κριτής 43, 98, 181, 182
 κρότος 9, 162
 κρυψίνους 136
 κτήμα (= ἀπόκτημα) 5
 κτίριον 81
 κτίσμα 199, 202, 228, 229
 κτύπος 75
 κυβέρονσις 216
 κυβερνήτης 51
 Κυθήρη-α νήσος 191, 238
 κυκεών 65
 κύκνος 215, 216, 237, μεγαλοπρεπής 226
 κῦμα-τα 51, 95, 195, 196, 198, 199, 208, 211, 215, 216, 218-220, 222, 225-227, 235-237, κυμάτων ἤχος 206, ράχη 238
 κυματισμός 51
 κυρά 129
 κυψέλιον 18
 κώχη 182
 λαβύρινθος 67
 λαβωματιά 162
 λαγουδάκι 212
 λάθος 137
 λακαρδιά 141
 λάκκος 163
 Λακωνία 191
 Λακωνική θάλασσα 238
 λαλιά 65
 λαμπάς 80
 λάμπις 207, 208, 238, Σελήνης 218
 λαός 52, 96, 106, 112, 113, Ἑλληνικός 113
 λατρεία 146
 λαύρα 31, 37
 λάφυρον 105
 λειβάδι-ια 193, 194, 196, 198, 204, 205, 219
 λείψανον 163, 195
 Λειψία 104
 λέκτρον 116
 λέξις 123, 136, 152, 221
 λεπτομέρεια τέχνης 143
 λεπτόν 188
 λευκότης 131
 Λεχώνια 104
 λεώς 114· βλ. καί λαός
 ληθαργία 69
 λήθη 97

- ληστής 4, 22
 λιγοθυμία 162
 λιθάριον 3
 λίθος 86
 λιμνή 14, 238
 λίμνη 196, 213
 λόγια 134, 152, 153, 156
 λογικόν 51, 137, 166, 169, 209
 λογισμός 38, 138, 146, 209
 λόγος 14, 19, 40, 75, 87, 98, 100, 105, 121, 126, 132, 138, 153, 158, 165, 169, 231
 λογοτριβή 138
 λουλούδι 229
 λόφος 7, 119, 143, 144, 152, λόφου ποδιά 157
 λύγισμα 145
 λύπη 57, 73, 107, 135, 141, 145, 147, 148, 155, 162, 168, 170, 171, 177
 λύσις 79
 λωτός 139
- μαγεία 149, 150
 Μαγνησία Θεσσαλίας 104
 μάγουλα 207, 233, 237
 μαδάμα 134-136, 176, 177
 Μακρῆς 123, 132, 136, 180
 μαλλιὰ 206
 μάνδρα 146, 177, προβάτων 150
 μανδρί 127
 Μάνη 191
 μανία 66, 84, 85, 221
 μαντεῖον Δελφῶν 111
 μαργαρίτης 107
 Μαρκέξα 119, 122, 126, 127, 128, 130-132, 174-177, 182
 Μαρκέξος 135, 136, 174-176, 178, 181
 μάρμαρον 206
 Μαρμοντέλ 118
 μαρτυρία ἔρωτος 222
 μαρτύριον 55, 210, 221
 μάρτυς-ρας 162, 181, 182
- ματαιολογία 78
 ματάκια 129, 145
 μάτι-ια 122, 130, 136, 153, 167, 170, 177, 185, 186, 197, 207, 210, 221, 229, 237, ὄρεγόμενα 220, χαμηλωμένα 167
 μαυράδι 204
 μαυσωλεῖον 187
 μάχαιρα 92
 μάχη 9, 10, 23-25, 28, 30, 39, 42, 43, 220
 Μέγαιρα 79
 μεγαλοφροσύνη 225
 μεγαλοφωνία 60
 μεγαλοψυχία 112, 227
 μέγεθος 202
 μέθοδος 211, 216
 μελαγχολία 38, 119, 148
 Μελίνδα 194-196, 205, 201, 228-235
 μέλισσα 219
 μέλλον 195
 μέλος (μουσ.) 148, θελκτικόν 143
 μελωδία 143, 150
 μέμψις 170
 μέρα 163, 177· βλ. καί ἡμέρα
 μέριμνα 193, 194
 μερίς 88
 μερσινιά 206, 227
 μεσημβρία 206
 μεταμέλεια 79
 μέτωπον 197, 210
 μηλιαῖς 227
 μῆνας 140
 μῆνις 79
 μήταις 200
 μήτηρ-μητέρα 126, 130, 195, 197-199, 202, 204, 205, 214, 228, 230, 234-236, παμφιλτάτη 231
 μηχανή 134
 μιλίγκι 219
 Μίλων 193, 204, 205, Μίλωνος τάφος 194
 μιμητής 188

- μισίδια 145
 μίσος 51, 91
 μνήμα 164, 167, 186, 171, 174, μνή-
 ματος χεῖλος 134
 μνήμη 145, 168, 184, 187
 Μοδένα 119
 μοῖρα 45, 89, 100
 μοναξία 134, 164, 194, 196, 197,
 201, 203, 205, 214
 μορφή 61, 142, 204, 232, ἐρασμιω-
 τάτη 222, ώραία 210, 233
 μουνδά ροῦχα 143, 182
 μουντάδα 120
 μουρμουρητόν 119
 μουσικά ὄργανα 102
 μουσική 143, 150, μουσικῆς ἰσχύς
 151
 μυκηθμός ποιμνίων 193
 μνηστής 44
 μυστήριον 110, 132, 154, 157, 197
 μυστικόν 172, 201
 μῶμος 91
 Μωρέας 4, 6, 191· βλ. καί Πελοπόν-
 νησος

 ναός 8, 12, 28, 45, 84, 85, 92, 95, 96,
 102, 238, ναοῦ διάκονος 112
 νανάγιον 14, 50, 95
 ναύτης 226, πρῶτος 189, 103
 ναυτική 191, 192
 νεανίς 127, 173, 177
 νέϊ (= εἶδος φλογέρας) 142
 νεκρός 163, 186
 νεογνόν 111, 200
 νεότης 50, 118, 142, 146, 170, 187,
 195
 νερό-ά 82, 144, 197, 198, 213, 215,
 220, 221, 226, 229
 νεῦμα 59, 88, 102
 νήπιον 108, 110, 111, 191, 195
 Νηρέως θυγατέρες 223, 225
 νῆσος, νησί 196, 198, 199, 204-206,
 208, 210, 215, 218, 224-229

 νησιώτης 192
 νίκη 53, 56
 νικητής 5, 10, 30, 45, 52, 96
 νιά 175, 182
 νιός 129, 130, 136, 186
 νοβιτά 174
 νοήματα 19, 212
 νοικοκεριό 125
 νοικοκυρά 125
 νομή (= βοσκή) 142, 144, 152, 177,
 προβάτων 139
 νόμος 40, 61, 91, 92, 97, 116, 159,
 φιλίας 35
 νοστιμάδα 145
 νουθεσία 166
 νοῦς 27, 82, 135-138, 151, 160, 165,
 168, 173, 191, 201, 235, ἐφευρε-
 τικός 211, νοός δύναμις 150
 νυκτιά 162
 νυμφίος 55, 56, 58, 163
 νύξ-κτα 27, 104, 120, 122, 177, 193,
 205, 208, 217, 218, 238, νυκτός
 ἡσυχία 208
 νύμφη-αι 14, 32, 54, 55, 220, 227,
 θαλάσσια 219
 νυμφίος 39, 55, 56, 58
 νυμφών 158

 ξηρά 191, 193, 198, 204, 205, 216
 ξίφος 85
 ξύλον-α 95, 129, 214-216

 ὄγκος 57
 ὀδηγός 54, 122, 154
 ὀδοιπορία 33
 ὀδοιπόρος 122, 125, 136, 172
 ὀδός 83, 119, 120, 140, 144, ὑγρά
 225
 ὀδύνη 37, 38, 41, 46, 55, 63, 68, 84,
 91, 93, 141, 168
 ὀδυρμός 195, 196, 222
 οἶαξ 51
 οἰκία βασιλική 54

- οικόδομή 95
οίκουμένη 222
οίκτιμων 98
οἶκτος 46, 68, 90, 91, 93, 97, 99, 106, 110, 135, 157, 163, 166, 168, 169, 185
οἴστρος 16, μανίας 85
ὄγκαζιόνε 173
ὄλοφυρμός 205
Ὀλύμπια 10, 12, 15, 29, 115
Ὀλυμπία 4-6, 52, 112· βλ. καὶ Σταυρός
Ὀλυμπιακοὶ ἀγῶνες 3, 4, 18
Ὀλυμπιάς 4
Ὀλύμπιος Ζεὺς 95, θεός 232
Ὀλυμπος 1
Ὀλυνθος ὁ Μεγαρεὺς 24
ὀμιλία 18, 22, 127, 134, 136, 140, 155, 162, 168, 181, 236, 238
ὄμμα 79, 85, 198, 205, 212-214, 221
ὀμοιότης 230
ὀμόνοια 58, συντροφιζή 199
ὄνειδος 19, 114, 171
ὄνειδισμός 172
ὄνειρατα 201
ὄνειρον 34, 136, 206, 208-210
ὄνομα 5, 8, 12, 13, 15, 21, 24, 35, 52, 54, 60, 77, 87, 126, 135, 181, 195
ὄνομασία 9, 13
ὄνηχες 192
ὄπαδός 15, 23
ὄρασις 15, 146, 151, 169
ὄργανον 96, μουσικόν 102, 143, 148, 149, 154, 155
ὄργή ἔρωτος 46, θεῶν 203
ὄρίζων 208
ὄρκος 77, 106, 134
ὄρκωμοσία 223
ὄρμη 10, 34, 43, 68, 75, 173
ὄρος-η 117, 139, Σαβόγιας 119
ὄρφανός 174
Ὀρφεὺς 150
ὄσμη 131, 139
ὄσφύες 220
οὐρανός 12, 48, 56, 76, 82, 86, 102, 111, 123, 127, 130, 149, 151, 156, 166, 171, 173, 182, 193, 205, 207, 224, 227, οὐρανοῦ πετεινά 194, 195
οὐσία 131
ὄφελος 9
ὄφθαλμός 37, 43, 94, 98, 100, 110, 140, 182, 183
ὄφρυδιων χροιά 22
ὄχθη ποταμοῦ 4, 6, 75, 193, 194, 199, 204, 208, 211-213, 215, 221-223, 225, 227, 228, 235-237
ὄψις 22, 36, 37, 86, 101, σκυθρωπή 167
παγετός 79
παγίδα 69
παγκράτιον 3, 4
παγωμοί 130
παγωνιά 129
πάθος 18, 51, 79, 93, 94, 149, 156, 180, 187, ἀναίσθητον 159, ἔρωτος 152, κρύφιον 170
παίγνιον 236
παιδαγωγός 6
παιδάκι 57
παιδεία 9, 10, 47, 78
παιδίον-δί 110, 111, 137, 139, 140, 177, 180, 181, 203, 204, 228, παιδιοῦ αἰσθήσεις 144
παῖς 113, 114
παιχνίδια 3, 194, 207, 220, 221, 226
πάλαισμα 30
παλαίστρα 30, 43
Παλαίφατος 104
πάλη 3, 4, 9
Παλλάς 52
παλμός 36
πᾶν 132, 136, 138, 147
πανέρι 131
πανήγυρις 84

- πανουργία 71
 πάπια 230, θαλασσίνη 211
 παπλάκισμα υδάτων 221
 παραγγελία 60
 παραδαρμός 163
 παράδειγμα 74, 105, 112, 166, 187
 παράδοξον 197
 παραίνεσις 60
 παρακίνησις 29
 παραμυθία 101
 παράνυμφος 32
 παραπρόνεμα 120
 παράπονον 149, 165, 208, 219, 222, 229, 237
 παράταξις 9, 92
 παραφροσύνη 214
 παρειά 85, παρειῶν ρόδα 145
 παρελθόν 178
 παρηγορία 12, 19, 46, 50, 82, 88, 111, 124, 134, 139, 148, 151, 156, 165, 175, 217, ζωῆς 194
 παρήλικας 51
 παρθένος (= κόρη) 21, 103, 192, Κρητική 6
 παρόν 126
 παρουσία 38, 57, 59, 106
 παρηρησία 1, 84, 92, 107
 παστός νυμφίου 163, θανάτου 130
 πάστρα 125
 πάτημα 227
 πατήρ-έρας 4, 20, 22, 23, 26, 54, 56, 57, 84, 86-89, 96, 98, 100, 102, 107, 111, 113, 114, 177-180, 182, 204, 214, ἀθανάτων 97, 102, φθορᾶς 164
 πατραλοία 113
 πατρίς 8, 21, 31, 105, 118, 179, πατρίδος ἔξω 118
 πατροκτόνος 111
 Πάφος 196
 πεδιάς 6, 15, 128, 205
 πέδον 114
 πειθώ 185
 πείνα 164
 πείρα 116
 πέλαγος 50, 95, 215, 226, δεινῶν 170
 πέλεκυς 92, 102, 103
 Πελίας 104
 Πελοπόννησος 8· βλ. καί Μωρέας
 πένθος 84, 158
 πεπρωμένον 188
 περασιά 125
 πέρασμα 81
 περιγέλοιον 209
 περιγιάλι 50, 196, 204, 206, 210-212, 223-227, 237, 238
 περιγραφή 119, 166
 περιέργεια 127, 142, 157, 180· βλ. καί κουργιοζητᾶ, curiositas
 περιεστῶτες 181
 περιήγησις 4
 περικοπή 119
 περιωπή 1
 περιουσία 16
 περιπάτημα 206
 περιστασις 8, 37, 38, 95, 111, 123, 156, 171
 περιστατικόν 188
 περιστερά 155
 περιστέρι 230, ἄγριον 224
 περπατησιά 121, 123, 145
 πεταλοῦδες 213
 πετεινά 216, κολυμβῶντα 216, οὐρανοῦ 194, 195
 πέτρα 65, 75, 158, 218-220, 231-233
 πετρίτζα 196
 πετροβολή 9
 πηγὴ 121, 136, 165, 196, 227, 238
 πήδημα 229
 πῆμα 116
 πίκρα 88, 129, 156, 167, 169
 πικρία 41, 141
 πίστις 65, 68, 104, 165
 πιστολιά 162
 πιστοσύνη 16, 165, 166, 181

- πίστωσης 105
 πιτυοῦς 116
 πλάγι 63, 177, 238
 πλάνη 187, φρενῶν 178
 πλάσμα 12, 27, 147, 197-199, 231, 234, θεῖον 65
 πλάταις 206
 πλεονεξία 16
 πλευρόν 206, 209, 229, 231, 233
 πληγή 40, 86, 100
 πληθος 38, 91
 πληθύς 76, 137, 166
 πλημμύρα 119
 πληξις 139, 145, 170
 πληρεξούσιος 23
 πληροφορία 130, 138
 πλησίασμα 147
 πλησμονή 211
 πλοιάριον 215, 216, 217, 224, 225, 227, 234, 236
 πλοῖον 50, 51, 95, 211, 226, 227, ὠκεανοῦ 238
 πλοῦς 8
 πλοῦτος 27, 211, ὠραιότητος 220
 πνεῦμα 7, καλλιεργημένου 142
 πνοή 51
 ποδαράκια 213
 ποδάρι 3, 177, 215, 221, 226, ξύλινο 216, 235, 236· βλ. καί ποῦς
 ποδιά βράχου 143, λόφου 157
 ποθητόν 21
 πόθος 20, 30, 58, 98, 103, 142, 161, 184, πυρώδης 206, ψυχῆς 159
 ποίημα 118, 189
 ποιητής 189, 191
 ποιητική 150
 ποικιλία 143
 ποιμενική 191
 ποιμένισσα 132
 ποιμήν 9, 123, 126, 147, 152, 153, 165, 182, ποιμένος φορέματα 138, 177
 ποίμνιον-α 120, 194, 199, 204, 211, 228, ποιμνίων μυκηθμός 193
 ποινή 42, 91, 147, 179, 219, θανατηφόρος 5
 πόλεμος 43, 161, πολέμου θέατρον 159
 πόλις 4, 6, 15, 20, 23, 119, 128, 160
 πολίτης 118
 πολυκαιρία 81, 212
 πολυπάθεια 121
 πολυπραγμοσύνη 203
 πομπή 85
 πόνος 18, 37, 38, 41, 43, 49, 67, 69, 93, 99, 129, 160, 219, 223
 πορεία 77
 πορθμός Ἀχερούσιος 100
 πόρος Ἀχέροντος 77
 Ποσειδῶν 224, Ποσειδῶνος υἱοί 225
 ποταμάκι 34
 ποταμός 6, 15, 20, 75, 82, 126
 πουλάκια 148, 200
 πουλιά 199, 200, 202, 224, 229-231
 πουρνόν 125, 132, 147
 ποῦς 8, 17, 30, 63, 207, 216· βλ. καί ποδάρι
 πράγμα-τα 15, 17, 25, 59, 89, 108, 132, 141, 165, 174, 177, 187, 211, 229
 πράοτης 49, 70
 πράξις 13, 47, 62
 πρέντζιπες 9, 11, 14, 29, 35, 47, 59, 66, 74, 78, 87, 92, 99, 102
 πρεντζιπέσσα 18, 22, 23, 26, 44, 46, 60, 62, 73, 107
 προαίρεσις 215
 προαίσθησις 212, 224
 προβατίνα 127
 πρόβατον-α 120, 124, 126, 127, 129, 139, 143, 144, 150, 152, 154, 176, 196, 199, 229-231
 πρόβλημα 133
 πρόγνωσις 160
 προδότης 48

- πρόεδρος 112
 προθυμία 89, 98
 προκοπή 1
 προλεγόμενα 3, 191
 Προμηθέως γένος 227
 προνόμιον 112
 προπάτορες 4
 πρόποδες 15
 προπομπή 52
 πρόσβαρος 184
 προσβολή 50, 146
 προσοχή 44, 124, 132, 144, 207, γε-
 ωργου 48
 προσταγή 20, 22, 77, 223, 225
 πρόσταγμα 218
 προστάτις φυτῶν 196
 πρόσωπον 6, 36, 53, 56, 61, 70, 91,
 109, 167, 181, 206, προσώπου
 κηλίσ 35
 προτέρημα 1, 151
 πρόφασις 97
 προφορά 153
 πρύμνη 225
 πρωί 8
 πρωτεία 25, 89, 187
 πταΐσμα 91
 πταίστης 86, 92, 93, 112
 πτερά 200, 209
 πτέρυξ 8, 52, 200, 206, 207, 218,
 224, 238
 πτοία 113
 πτώμα 62
 πτωχεία 16, 125
 πυγμή 3, 9
 πῦρ 94, 96, 112, θεϊκόν 227, πυρός
 λάμψις 208
 πύργος 238
 πυρκαϊά 37, 155
 πυρρικόν 125, 132, 236

 ραβασάκι 160
 ρανίς 78, 197
 ράχη κυμάτων 238

 ραψωδός 191
 ρεῦμα 75, ρεῦματα στροφοδινοῦντα
 220
 ρῆμα 114
 ριζικόν 156
 ρίψμιον λιθαρίου 3
 ροδακινιά 194
 ρόδον-α 146, 206, 238, παρειῶν 145
 ροή 63
 ρομφαία 94
 Ρουφιᾶς ποταμός 4· βλ. καί ἼΑλφει-
 ός
 ρουῆχον 123, 139, 146, 164, 182, χω-
 ρικόν 126
 ρυπαρία 90

 Σαβόγια 119, 139, 175, Σαβόγιας
 βουνά 137
 σανίδι 125, 131
 σαρκός κάλλη 179
 σέβας 127, 131, 132, 185
 σειρά 45
 Σειρῆνες 120
 σεισμός 191
 σελήνης φῶς 208, 219
 Σεμίρα 194, 196, 198, 201, 203, 204,
 228-236
 σεμνότης 124
 σημεῖον 71, 85, 109, 153, 198, μάχης
 28, 39
 σήμερον 4, 8, 18, 23, 24, 30, 38, 56,
 60, 84, 111, 112
 σθένος 102
 σιαγόνι 235
 σιγή 178
 Σικυών 4, 6· βλ. καί Βασιλικά
 Σικυωνία 31, 112
 σιωπή 59, 99, 110, 131, 135, 143,
 144, 148, 166-168, 198, βαθεία
 208
 σάλα 96, 140
 σκαφίδιον 226
 σκεῦος 96

- σκηνή 95, δράματος 6, 7, 75
 σκῆνος 65, 88
 σκῆνωμα 76
 σκιά 100, 186, 209, νυκτερινή 212
 σκληραγωγία 130
 σκληρότης 65, 173
 σκόνη 56
 σκόπελος 51, 218, 219
 σκοπός 13, 20, 64, 108, 121, 135, 137, 139, 140, 174, 219, 234, 237, μυστικός 210, σταθερός 179, τρισάθλιος 172
 σκοτοδινίασις 36
 σκότος 67, 205, 221
 σοβαρότης 57
 σοφία 197
 σπαθί 9, 74, 78, 85, 86
 σπέσμα 120
 σπήλαιον-α 119, 195, 196, 203, 218, 222, 223
 σπῆτι 176, ποιμενικόν 187
 σπητικόν 131
 σπινθήρ 61, 155
 σπλάχνον 38, 79
 σπόρος 201
 στάδιον 3, 9, 28, 120
 σταθερότης 19, 28, 63, 185, 187
 σταθμός 147, 153
 σταλαγματία 91, 222
 σταμνιά 127
 στανιό 186
 στάσις 99, 133, 146, 155, 169, 183, ἀνέκφραστος 162
 σταῦλος 14
 Σταυρός 4, 6· βλ. καί Ὀλυμπία
 στεναγμός 37, 67, 124, 126, 134, 149, 153, 167, 177, 208, 219, 222
 στεναχωρία 57, 73
 στέρησις 151
 στέφανος-α 10, 14, 15, 56, 92, 96, 220, ἀγώνων 96, ἀνθηρά 225, εὐανθή 207, νικητῶν 30, 52
 στήθος 53, 74, 79, 102, 106, 107, 163, 178, 206, 220, 224, 227, 228, 233, 235, 238, γαλακτόχρουν 220
 στήλη 232
 στήριγμα 74
 στιγμή 33, 54, 57, 69, 70, 126, 134, 144, 159-163, 169, 177, 182, 184, ζωῆς 175, ὑστερική 172
 στιχουργητής 188
 στιχουργός 187
 στολή 30, 119, 125, 137, 146, ἀνοιξέως 237
 στόμα 145, 159
 στοργή 56, 126, 165, 178
 στοχασμός 48, 133, 136, 140, 147, 157, 199, 201, 215, 216, ὑψηλός 211
 στράτευμα 17, 104, 105, 161
 στρατήγημα 5
 στρατιώτης 85, 93, 99, 101, 106
 στρατός 159
 στροφή 75, 113
 στρῶμα 125, 127, 146, ἀχυρένιο 132
 συγγένεια 54
 συγγενής 20
 συγγνώμη 72
 συγγραφεύς 185
 σύγχισις 234
 συζυγία 20, 21, 56
 συζητητής 4
 συκιαῖς 227
 συλλογή (=συλλογισμός) 59, 148, 198, 206, 211
 συλλογισμός 208, ὀρθός 165
 συμβάν 5, 132, 135, 136, 169, 176, 178, πολέμου 160
 συμβεβηκός 14, 122, 150, 152
 συμβιβασμός 182
 συμβουλή 64, 73, 111, 127, 172, 176, 210
 συμβούλιον θεῶν 204
 συμπάθεια 68, 79, 195, 214
 σύμπαν 93, 102

- συμπέρασμα 136, 185, 201
 συμπερασμός 140, 161, 165
 συμπολίτης 1
 σύμπτωμα 20, 22, 23, 66
 συμφορά 55, 114-116, 133, 136, 141,
 156, 161, 165, 166, 174, 181
 συμφωνία (μουσ.) 102, 149
 συνάθροισις 28
 συναίσθησις 88
 συναναστροφή 140, 194, 230
 σύναξις 39, 44
 συναπάντημα 36
 συνδρομή 8, 47, 182
 συνειδός 164
 συνεργός 122
 συνθήκη 24
 σύννεφον 158, 198
 σύννους 93
 συνοδία 48, 94, 230
 συνοικέσιον 159
 συνομιλία 26, 57, 158
 σύνορον 109
 συντομία 45, 61, 74
 συντριβή 208
 συντροφία-ιά 34, 139, 140, 168,
 195, 199, 203, 229, 230, 233, 234
 σύντροφος 54, 91, 230, 235
 συνωμοσία 63
 συριγμός 218, 223
 συρροή 51
 συστατικόν 180
 συστολή 57
 σφαγή 92
 σφάλμα 69, 97, 98, 110, 112, 177,
 215
 σφραγίς 76
 σχῆμα 196, ἀμφιθεάτρον 119, δου-
 λικόν 126, θυμοειδές 33
 σχίσματα βουνῶν 195
 σχοινίον 94
 σχοῖνος 128
 σωθικά 171
 σῶμα 30, 162, 163
 σωματοφύλακες 52, 96, 99
 σωμός 172
 σωρός 81
 σώτειρα 114, 116
 σωτηρία 82, 87, 91, 104
 σωφροσύνη 2, 17, 118
 τάγμα 118, ληστῶν 22
 ταλαιπώρημα 100
 ταλαιπωρία 194-196
 ταξιῆδι, ταξίδι 137, 174, 233
 ταξιάρχης 104
 ταπείνωσις 53, 127
 ταραγμός 116
 ταραχή 32, 33, 37, 50, 143, 157, 163,
 204, 232
 τάρβος 116
 ταφή 163
 τάφος 158, 163, 168, 186, Μίλωνος
 194
 τάχος 121, 174
 τειναγμός 43
 τειχία 17
 τεῖχος 238
 τεκμήριον 2
 τέκνον 97, 98, 114
 τελετή 92, 103
 τελευτή 162
 τέλος 32, 33, 44, 59, 75
 τέρας 154, 161
 τέρμα 97, 120, 121
 τερπνότης 100
 τέχνη 52, 143, 150, 154, 211, 216,
 226, θαλασσοπλοΐας 238
 τεχνουργία 29
 Τζερίγο 191· βλ. καί Κυθήρη
 τζομπάνης 143, 147, 150, 152, 153,
 164
 τζομπάνισσα 122, 126, 132, 137,
 139, 142, 169, 182
 τιμή 24, 30, 36, 61, 65, 130, 133, 147,
 159, 161
 τιμότης 179

- τιμωρία 113
 τοῖχος 196
 τόλμη 224, 226
 τόλημα 84, 103
 τολμηρία 73
 τολμητίας 72, 86
 τόνος 18, 208, 230
 τοπαρχία 4
 τόπος 12, 21, 31, 49, 55, 62, 104, 129, 146, 152, 158, 172, 175, 184, 204, 205, 208, 209, 211, 232, 237
 Τουρίνο 133, 134, 136, 137, 174, 175, 187
 τραγοῦδι 120, 141, 168
 τράπεζα 125, 238
 τραπέζι 131
 τραῦμα 95
 τραυματίας 91
 τράχηλος 108
 τρέλλα 50, 138, 178
 τρεμοῦλα 171
 τρέξιμον 3
 τριαντάφυλλα 222
 τριανταφυλλιά 203, 204
 τριβή 9
 τρικυμία 50
 Τρίτωνες 225
 τρίχα 235
 τρομάρα 168
 τρόμος 48, 204, 205
 τρόπος 12, 18, 24, 27, 40, 48, 62, 70, 102, 121, 123, 128, 150, 176, 199, 201, 202, 215, εὐμενής 121, καλός 131, μαλακός 180, ποταπός 172
 τροφεύς 108
 τροφή 146, 163, 200
 τροχός 120
 τρυφερότης 123
 τρυφή 16, 54
 τυραννία 25, 38, 39, 46, 55
 τυριά 125
 τύχη 14, 25, 27, 36, 44, 46, 53, 59, 71, 76, 82, 83, 122, 123, 126, 130, 133, 135, 139, 141, 146, 147, 151, 153, 155-157, 179, 184, 188, 195, 197, 201, 206, 208, 213
 ὕβρις 43, 71
 ὑγεία 34, 39, 40, 65
 ὑγιεία 228
 ὕδωρ 97, 119, 211, 220, 222, ὑδάτων παπλάκισμα 221
 υἱός 4-6, 12, 20, 22, 101, 108, 110-113, 172-177, 179, 182, 191, 238
 ὑμέναιος 108, 115
 ὑπακοή 127
 ὑπανδρεία 54
 ὑπαρξίς 200, 203
 ὑπεράσπισις 232
 ὑπερβολή 162
 ὑπεροχή 91
 ὑπηρέτης 102, 106
 ὕπνος 34, 146, 163, 205, 206, 210, 232, 234
 ὑποδοχή 161
 ὑπόθεσις 4, 50, 59
 ὑποκείμενον (=ἄνθρωπος, ἄτομο) 1, 2, 126, 180
 ὑποκριτής 188
 ὑπόληψις 147, 183
 ὑπόμνημα 186
 ὑπομονή 123, 142
 ὑπόνοια 9, 38
 ὑποστήριγμα 164
 ὑπόσχεσις 29, 49, 106, 108
 ὑπουλότης 1
 ὑποψία 14, 68, 133, 198
 ὑστέρησις 134
 ὕψος 85, 92, 120, 122, 129, 141, 154, 221, 225, ἐμπαθές 142
 ὑψημέδων 102
 ὕψος 62, 68
 φαγιά 132
 φαινόμενον 123

- φακιά 121
 φαμήλια 135, 136, 139, 158, 172, 186
 φαντασία 34, 61, 70, 136, 147, 191, 198, 201-203, 208-210, 212, 215, 228, 229
 φάντασμα 79, 94
 φαρμάκι 80, 179
 πατρία 179
 φέγγος 95
 Φεραί 104
 φέρσιμον 135, 228
 Φθιώτις Θεσσαλίας 104
 φθόγγος 141, 143,
 φθοράς πατήρ 164
 φήμη 19, 105, 160
 φιλάργυρος 17
 φιλαυτία 51
 φίλημα 101
 φιληνάδα 133, 134, 166, 180
 φιλία 2, 5, 22, 30, 54, 55, 71, 79, 93, 99, 140, 170, 173, 183, 184, 187, 188, 194, φιλίας θεσμός 36, νόμοι 35
 φιλοδωρία 110
 φιλονεικία 25
 φιλοξενία 132
 φιλόσοφος 118
 φιλοστοργία 178
 φιλότης 200
 φιλοτιμία 139, 155
 φίλτρον 63, 177, 195
 Φίλυνθος 53, 111, 112
 φλέψ-φλέβα 80, 162
 φλοέρα 142, 143, 148
 φλόξ-γα 10, 20, 61, 93, 94, 208, 209
 φλυαρία 10, 106, 203
 φόβητρον 69
 φόβος 16, 37, 138, 220
 φόνος 115
 Φονρός 123, 135, 137, 139, 142, 144, 147, 149, 153-155, 157, 166, 167, 169, 172, 173, 178, 180, 182, 183, 187
 φόρεμα 15, 96, 121, ποιμένος 138, 177
 φορεσιά 123, 145, 153, 165
 φούντα μερσινιάς 206
 φραγή 124, 163
 φραγμός 20
 Φράντζα 119, 181
 Φραντζέλα 158
 φρήν-φρένες 116, 138, 182, φρενών πλάνη 178
 φρίκη 48, 94, 96, 97, 102, 111, 113
 φρόνημα 104, 145, ἔμφυτον 91
 φροντίς 8, 55, 66, 146, 163, 187
 φρουρά 85, στρατιωτική 20
 φυγή 21, 144
 φυλακή 5
 φύλαξ 85, 97, 99, 101, 108, 154
 φύλλα 149, 213, 236, καρδιάς 165
 φυλλώματα 212
 φύλον γυναικεῖον 105
 φύσημα 222
 φύσις 119, 125, 140, 146, 153, 155, 158, 166, 178, 185, 213, 229, θεία 88
 φύτευμα 114
 φυτόν-ά 135, 196, 199, 202, 228, 229
 φωλεά 200
 φωνή 20, 58, 86, 141, 120, 123, 142, 143, 148, 149, 152, 154-156, 162, 195, 198, 223, ἠδονική 208
 φῶς 27, 40, 56, 60, 70, 84, 120, 122, 153, 160, 162, 177, 178, 184, ἡμέρας 205, σελήνης 208, 219
 φωστήρ 155
 φωτία 90
 χαλινός 14, 48, 159
 χαμέρπεια 123, 124, 133
 χάος 37
 χαρά 32, 37, 48, 60, 120, 132, 133, 141, 147, 156, 176, 194, 195, 200, 201, 204, 211, 212, 216, 223, 229,

- 231, 233, 237
 χάραγμα 212, 223
 χαρακτήρ 136, 145, 153
 χαρακτηρισμός 168
 χάρις-η 70, 121, 132, 135, 137, 172,
 179, 186, 191, 223, χάριτος
 θαῦμα 204
 χαρισματάκια 155
 χάσμα 116
 Χάρος 164
 Χάρτα 6
 χαρτάκι 20
 χάσμα 7, 75, 170
 Χατζή-Κώνστας, Στέργιος Ὀλυ-
 μπιώτης 1
 χεῖλος-η 22, 39, 52, 87, 198, 207,
 233, θαλάσσης 207, μνήματος
 134, ὄχθης 208
 χεῖμαρρος 119, 149
 χεῖρ, χέρι 20, 30, 32, 35, 43, 55, 63,
 65, 68, 72, 74, 78, 83-86, 89, 102,
 103, 105, 106, 108, 109, 111, 163,
 178, 197, 204, 216, 219-221, 227,
 233, 234
 χέργια 128, 130, 131, 134, 163, 176
 χεράκι 100, 130
 χήρα 180
 χηρεία 180
 χθών 97
 χιόνι 129, 131
 Χίος 189
 χλαμίδα 85
 χλόη 220, 222
 χνοῦς 188
 χονδρορουχα 47
 χορός 52, 53, 96, 97, 102, 113, 194,
 226, παπλακιστός 227
 χορταράκι 125
 χορτάρι 211, 222
 χόρτον 158
 χρεία 8, 13, 17, 21, 29, 64, 66, 107,
 165, 174, 201, 211
 χρέος 33, 76, 78, 98, 131, 134, 174,
 183, θανής 164
 χρῆσις 152, αἰσθήσεων 176
 χρησμός 111
 χροιά ὄφρυδιων 22
 χρονάκια 126
 χρόνος-οι 4, 13, 90, 109, 140, 191,
 193, 199, 232, νεανικοί 197
 χρυσίον 90
 χρῶμα 196
 χῶμα 30, 144
 χώρα 31, 238
 χωριά 139
 χωράφι 48
 χώρισμα 96
 ψάμμος 52
 ψευδολογία 106
 ψεῦμα 109
 ψῆφος 114, δημοσία 92, 113
 ψιθύρισμα 197
 ψόγος 19
 ψυχή 1, 13, 15, 27, 30, 31, 35, 39, 40,
 61, 62, 65, 67, 76, 79, 88, 94, 121,
 123, 126, 128, 132, 136, 137, 141,
 143, 144, 146, 147, 154-157, 163,
 167, 169, 184, 188, 209, 223, 225,
 ψυχῆς ἀγανάκτησις 167, ἀπλό-
 τής 151, βάθος 186, δύναμις 211,
 πόθος 169, προτερήματα 151
 ψύχρα 129
 ψωμάκι κριθαρένιο 125
 ψωμί 131
 ὠδή 52, 96, 102, 149, 154
 ὠθισμός 43
 ὠκεανός 218, 226, 238
 ὦρα 8, 10-13, 22, 24, 32, 33, 37, 39,
 44, 55, 59, 70, 86, 92, 95, 99, 101,
 106, 108, 111, 112, 127, 160, 178,
 194, 197, 203, 211, 214, 216, 228
 ὠραιότης 4, 25, 31, 123, 147, 194,
 204, 206, 210, 214, 224, 237,
 ὠραιότητος θαῦμα 204, πλοῦτος

220

ὠφέλεια 65

ὠχρότης 206

curiositas 152· βλ. καί κουργιοζητᾶ,
περιέργεια

ΓΛΩΣΣΑΡΙΟ
ΗΘΙΚΟΥ ΤΡΙΠΟΛΟΣ

ΓΛΩΣΣΑΡΙΟ ΗΘΙΚΟΥ ΤΡΙΠΟΔΟΣ

- ἀγιστεία 108: ἱερὲς τελετὲς στὸ ναὸ
ἀδιάπλεκτος κόμη 85: ξέπλεκα, ἀχτένιστα μαλλιά
ἄεθλος 114: ἄθλος
ἀθεμιτουργία 112: ἐνέργεια ἄνομος, πράξη ἀθέμιτος
αἰανῆς 116: αἰώνιος, ἀτελεύτητος, ἀπεχθής, θλιβερός
αἰρετοκοριτῆς¹ 184: ἐκλεγμένος κοριτῆς, «καὶ νὰ σὰς βάλω τώρα αἰρε-
τοκοριτὴν»
αἰπὸς 116: ἐπηρμένος, αἰφνίδιος, «ταραγμὸς τ' αἰπὸς», αἰφνιδία
ταραχή, σύγχυση
αἴσα 116: μοῖρα, πεπωμένο
αἰσθαντικός² 55: εὐαίσθητος, ὁ κατεχόμενος ὑπὸ συναισθημάτων
συμπαθείας, «ὡ τί πολλὰ αἰσθαντικὴ ποὺ εἶναι ἡ φιλία»
ἐν ἀκαρεῖ 172: ἀκαριαίως, ἀπτότομα, «ἄφησα τὴν φαμηλιά μου ἔρη-
μην ἐν ἀκαρεῖ»
ἀκήρατος 97: ἀπείρακτος, ἀβλαβής, ἀκέραιος
ἄκος 113: θεραπεία, ἴαση, ἀνακούφιση
ἀλάστωρ 116: ἡ θεότης ποὺ τιμωροῦσε τὸ ἔγκλημα, μαυρός, ἄθλιος,
«δαίμων ἀλάστωρ»
ἀλγηδὼν 96: ἄλγος, πόνος, ὀδύνη
ἀλλαξιά 164: ἀλλαγὴ, ἀνταλλαγὴ
ἀμειψαίμαν³ 115: ἀμείβω, λαμβάνω ὡς ἀντάλλαγμα «μὴ δῆτα θα-
λάμων ἀμειψαίμαν τλάμων ἀπότηροπον αἴδαν»
ἀμέρα 115: ἡμέρα
ἀμέριος 115: ἐπὶ μίαν ἡμέρα διαρκῶν, βραχύβιος, ἐφήμερος
ἀμπλακία 115: πλάνη, σφάλμα
ἀμπνοά 115: ἀναπνοή
ἀνακύπτω 37: ἀνασηκώνομαι, ἀνακτῶ δυνάμεις

¹ Ὁ Στ. Κουμανούδης, *Συναγωγὴ νέων λέξεων*, 1900, [1980], σελ. 26, τὴ λέξη τὴν ἀποδίδει μεταγενέστερα στὰ 1840.

² Τὴν λέξη «αἰσθαντικός» ὁ Ρήγας τὴν χρησιμοποιεῖ καὶ στὸ ἔργο του *Φυσικῆς ἀπάνθισμα*, Βιέννη 1790, σελ. 155 καὶ ἴσως εἰσάγεται ἔκτοτε ἀπὸ τὸν Ρήγα. Βλ. Δημ. Καραμπερόπουλου, «Ἡ Γαλλικὴ "Encyclopédie" ἕνα πρότυπο τοῦ ἔργου τοῦ Ρήγα "Φυσικῆς ἀπάνθισμα"», Ὁ Ἑραριστῆς, τόμ. 21, 1997, σελ. 95-128, ὅπου στὴν ὑποσημείωση ἀρ. 56 σημειώνεται ὅτι ὁ Στ. Κουμανούδης, *Συναγωγὴ... ὁ. π.*, σελ. 27, τὴν ἀποδίδει στὸν Ἄλ. Κάλφογλου, στὰ 1797.

³ Ἐξ οὗ καὶ "ἀμειψις" καὶ ὁ ὄρος στὴ γεωργία "ἀμειψισπορά".

- ἀναλῶ 172: λιώνω, «...κ' ἡ καρδιά μου ἀναλῶ»
 ἀνανεύω 66: δίδω ἐκ νέου σημεῖα ζωῆς, συνέροχομαι, «ἐκ τούτου τοῦ συμπτώματος ὅποταν ἀνανεύσῃ»
 ἀνεξιμέτρητα⁴ 227: μὴ μετρηθέντα, πού δὲν μπορεῖ νὰ τὰ καταμετρήσει κανεὶς
 ἀνεπίστατα 51: ἀπρόσεκτα, ἀδιάφορα, ἀπαρατήρητα
 ἀντεγνωμοσύνη⁵ 183: ἀνταπόδοση εὐγνωμοσύνης, «ἡ ὑπόληψις ἢ ἄκρα καὶ φιλία καθαρὰ, καὶ ἡ ἀντεγνωμοσύνη πού πρoσφέρω φανερά»,
 ἀντιμισθία 50: ἀνταπόδοση
 ἀπαύδησις 145: κούραση, ταλαιπωρία
 ἀπῆμαντος 114: ὁ μὴ παθῶν ἢ μὴ προξενῶν βλάβην, κακὸν τι
 ἀποπνέω 98: ἀποθάνω, «ἄπαξ τὸν φίλον νὰ ἰδῶ πρὸ τοῦ νὰ ἀποπνεύσω»
 ἀπόστημα 207: διάστημα, ἀπόσταση, «...ἐκοίταξε λυπηρῶς τὸ γαλανὸν ἀπόστημα ἕως τὴν ἄντικρυς ὄχθην»
 ἀπότροπος 115: ἀποτρόπαιος, φοβερὸς
 ἀραχνιά⁶ 157: ὁ ἴστος τῆς ἀρχάχνης
 ἄρηγτα⁷ 32, 174: καθυστέρηση, ἀργοπορία
 ἄρηρεν 114: (ἀραρίσκω) εὐχαριστεῖ, τέρει
 ἀρτῶμαι 112: ἐξαρτῶμαι, «ὁ πταιστής ἐκ τῆς τοῦ λαοῦ ἡρτηται δικασίας»
 ἀσκαρδαμυκτι 143: ἀτενῶς, μὴν ἀνοιγοκλείνοντας τὰ βλέφαρα, «ἐκθαμβῆ ἢ βοσκοποῦλα σκάλιζ' ἀσκαρδαμυκτι, ἢ ἠχώ τῆς μελωδίας πῶθεν ἔρχεται αὐτή»
 ἄσπετος 116: ἄρηρετος, ἄφατος, ἀνέκφραστος, «ἄσπετον τάρβος»
 ἀτασθαλία 113: ἀφροσύνη, ἀλαζονεία
 ἄτερ 114: χωριστά
 ἄτη 114: μανία, θόλωσις τοῦ νοῦ, παραφροσύνη, ἀπερίσκεπτη πράξις
 ἀυγάζω 120: φωτίζω, καταλάμπω (ἐξ οὗ καὶ ἀπαύγασμα)

⁴ Ἡ λέξις "ἀνεξιμέτρητος" εἶναι μᾶλλον τοῦ Ρήγα σύνθεσις.

⁵ Ὁμοίως ἡ λέξις "ἀντεγνωμοσύνη" φαίνεται ὅτι εἶναι σύνθεσις τοῦ Ρήγα.

⁶ Στὸ κείμενο τοῦ Ρήγα εἶναι «..ὑφασμα ραχνιάς» καὶ ὁ Λ. Βρανούσης, *Ρήγας Βελεστινλῆς-Φεραῖος*, "Ἀπαντα Νεοελλήνων Κλασικῶν, 1968, τόμ. 1, σελ. 384, τὸ γράφει «ὑφασμι' ἀραχνιάς».

⁷ Ἡ λέξις «ἄρηγτα» ἀπαντᾶται στὴν *Ἐφημερίδα τῶν ἀδελφῶν Πούλιου*, 3 Μαΐου 1797, ἀρ. 18, σελ. 190.

αὐτίκα 97: ἀμέσως, πάραυτα
 αὐτοκτόνος 164: αὐτόχειρ
 ἀφειδοῦσα 182: ἀφείδω, εἶμαι ἀφειδής, ἀψηφῶ, ἀμελῶ, «εἶν' ὁ οὐρανός μου μάρτυς πῶς γιὰ νά σᾶς ἀνταμείψω ἀφειδοῦσα καί ζωῆς»
 ἄχος 115: ἐνδόμυχος σφοδρή λύπη, «ὦμοι ἀχέων λυγρῶν»

βαθμός 8: ἀξίωμα
 βίοτος 114: βίος, ζωή, βίος
 βουλή 4: θέληση

γᾶ 115: γῆ
 γεννάδας 52: εὐγενής, γενναῖος, μεγαλόφρων
 γνώφος 96: σκότος, ἀντάρα, μαυρίλα, «καπνοῦ θρώσκοντος γνώφον εἶσω ναοῦ ἰέτω»

δείλαιος 97, 102: δυστυχής, ἄθλιος, ἐλεεινός
 διαστατά 97: διαχωρισμένα ὕδατα, «διαστατά ὕδατα»
 δικασία 112: ἔγερση ἢ διεξαγωγή δίκης «ὁ πταίστης ἐκ τῆς τοῦ λαοῦ ἤρτηται δικασίας»
 διοικῶ πρόβατα 176: βόσκω πρόβατα, «..τὸν ξετρύπωσε τὸν ἠῦρε πρόβατα νά διοικῆ»
 δράμω 95: τρέχω
 δύσποτος 116: ἄτυχος, καταραμένος, «δύσποτος αἶσα» καταραμένη μοῖρα
 δυσωπῶ⁸ 68, 88: «αἰ τόσαι μου ὀδύνη, δὲν ἐδυσώπησαν ποσῶς τὴν ἄκαμπτον καρδίαν», κάνω νά ντραπεῖ, νά λυγίσει ἀπὸ ντροπῆ, «τὸν ὑβρισθέντα ἄνακτα, ἐγὼ νά δυσωπήσω», ἱκετεύω

ἐγκολπίζω 164: περιλαμβάνω στοὺς κόλπους μου, ἐναγκαλιζομαι
 ἐῆς 113: αὐτῆς
 εἶσω 96: ἐντός, μέσα, «καπνοῦ θρώσκοντος γνώφον εἶσω ναοῦ ἰέτω»
 ἐκβεβακχευμένος 86: ἐκβακχεύομαι, γίνομαι μανιώδης

⁸ Ὁ Ρήγας χρησιμοποιεῖ τὴ λέξη «δυσώπησις» στὸν *Νέο Ἀνάχαρσι*, Βιέννη 1797, σελ. 129.

- ἔκγονος⁹ 18: ἀπόγονος
 ἔκδικος 102: ὁ ἔξω τοῦ δικαίου, παράνομος
 ἔκλυσις 63: παράλυση, ἀτονία
 ἔνδειγμα 99: ἔνδειξις, τεκμήριον, «ἔλα ἔνδειγμα λαμπρὸν τῆς ἀλη-
 θοῦς φιλίας»
 ἔνδομυχῶ 137: ζῶ μέσα στὰ μύχια, εἶμαι βυθισμένος, «ἀπ' τὴν θλί-
 ψιν ὅπου μέσα εἰς αὐτὴν ἔνδομυχεῖ»
 ἔντευξις 57: συνάντηση
 ἔξανύω 115: φέρω εἰς πέρας, τελειώνω
 ἔξ ἐπιπολῆς 136: ἐπιφανειακά, «καὶ τοιούτου χαρακτήρος ὅπου ἔξ
 ἐπιπολῆς, τίποτε δὲν φανεροῦται αἰσθησις ἢ βασιλῆς»
 ἔξεστηκῶς 86: (ἔξισταμαι) ἔκπληκτος
 ἐπισφαττομένην 103: (ἐπισφάττομαι), αὐτὴ ποὺ τὴν θυσιάζουν πά-
 νω στὸ βωμὸ, «...ίλασμοῦ θυσίαν τήνδε, ἱερῶς εὐτρεπισμένην,
 σοὶ ἐν τελετῇ πανδήμῳ, ἥδη ἐπισφαττομένην»
 ἔρωντας 208: ἔρωτας
 εὐβουλία 114: εὐθυκρισία
 εὐγενίζω 155: ἐξευγενίζω, «γιά νὰ δείξουν πὼς δὲν εἶναι κἀμμιά
 στάσις χαμερπῆς ποὺ νὰ μὴν τὴν εὐγενίζουν»
 εὐειδής 142: ἔχων ὠραία μορφή, πρόσωπο, «ἐφοβήθη μὴν τρομάξῃ
 τὴν βοσκὸν τὴν εὐειδῆ»
 εὐκλεια 105: δόξα, φήμη, «τοῦ γένους μου αἰ φῆμαι, αἰ παλαιαὶ του
 εὐκλειαι»
 εὐποτμία 116: καλὴ τύχη, εὐτυχία
 ἐφετὸν 141: ἐπιθυμητὸν (ἐφίεμαι=ἐπιθυμῶ)
 ἦμαρ 114: ἡμέρα
 θέσμια 116: νόμοι, ἔθιμα, τελετῆς
 θρώσκω 96: ἐπὶ καπνοῦ ἀναπηδῶ, ἀνυψώνομαι
 ἰδεάτος 179: δίδω, παρέχω ἰδέα, ἰδεάζω, «ἀρκετὰ εἶμ' ἰδεάτος διὰ
 νὰ σᾶς βεβαιώσω περὶ ταύτης προσφυσῶς»
 ἰέτω 96: προστακτικὴ τοῦ ἴημι, ἄς ἀνεβαίνει «καπνοῦ θρώσκοντος
 γνόφον εἶσω ναοῦ ἰέτω»

⁹ Στὸ κείμενο εἶναι γραμμμένη ἢ λέξις ὡς «ἔκγονος», τὴν ὁποία ὁ Λ. Βρανούσης, *Ρήγας Βελεστινῆς-Φεραῖος*, Ἔπαντα Νεοελλήνων Κλασικῶν, 1968, τόμ. 1, σελ. 305, διορθώνει σὲ «ἔκγονος».

καταγωγή 124: κατάλυμα, «...φθάνουσιν εις τὴν καλύβαν ὅπου ἦτον χαμηλή, μοναχὰ ξεχωρισμένη με μιὰν ξύλινην φραγὴν, ἀπὸ τὴν τῶν βοσκημάτων βραδυνὴν καταγωγὴν»

κατεγνωσμένος 113: καταδικασμένος

κατζουφχιά 168: ιδιότης τοῦ κατσούφη, κατήφεια, σκυθρωπότητα
κεκαδμένα 114: (καίνυμαι) «Θέμις σώτειρα Θέμις. ἄπερ πινυταῖς κεκαδμένα Ζηνὶ πάρεδρος εὐβουλίας», ὑπερέχουσα, διακρινομένη

κήδομαι 89: ἐνδιαφέρομαι, μεριμνῶ, «πλέον μὴ τὸν κήδεσαι μὴ τὸν λυπᾶσαι πλέον»

κινημός. 55, 176: ξεκίνημα

κνέφας 53: σκότος

κτῆμα 5: ἀπόκτημα

κουβανῶ¹⁰ 129: κουβαλῶ

κουργιοζητὰ 152, 157: (ἰταλικὴ λέξις *curiosita*), περιέργεια, φροντίδα

κυκεῶν 65: ταραχή, ἀναστάτωση

λακαρδιά¹¹ 141: ὀμιλία, «τῆς φωνῆς αὐτοὶ οἱ φθόγγοι καὶ αὐτὰ τὰ λακαρδιά»

λέκτρον¹² 116: ἀνάκλιτρον, νυμφικὴ κλίνη, «λέκτροις δολίοις»

λεύσσω 113: βλέπω, παρατηρῶ, κοιτάζω, ἀτενίζω, «βασιλῆος παῖ, ἄκα στυγνῶν στοναχῶν λεύσσω»

λευχεμονῶ¹³ 92: φορῶ λευκὰ ἐνδύματα

λιγνεύω 168: ἀδυνατίζω, «πῶς μαραίνεται ὡς ἄνθος καὶ λιγνεύει βαθμηδόν»

λυγρὰ 115: δυστυχία, ἀθλιότης, ὄλεθρος, «ᾧμοι ἀχέων λυγρῶν»

μισίδια 145: τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ προσώπου, ἡ μορφὴ

¹⁰ Τὸ «κουβανῶ» χρησιμοποιεῖται ἀπὸ τὸν Ρήγα στὸ *Φυσικῆς ἀπάνθισμα*, Βιέννη 1790, [1991], σελ. 142.

¹¹ Λέξις τουρκικὴ ποὺ ἀπαντᾶται ὡς «λακαρδί» στὴν Καστοριά, ἐνῶ σὲ ἄλλες περιοχὲς ὡς «λακριντί», «λακρινδί» (= ἄσκοπη συζήτηση γιὰ νὰ περάσει ἡ ὥρα, ἀστεῖσμός, ὀμιλία). Εὐχαριστίες ἐκφράζονται στὸν Νίκο Μουντζούρη, συντάκτη τοῦ Ἱστορικοῦ Λεξικοῦ τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, γιὰ τὴν παροχὴ τῶν πληροφοριῶν αὐτῶν.

¹² Στὸ κείμενο ἀναγράφεται ὡς «λεῦκτροις» λέξι, ποὺ δὲν μαρτυρεῖται.

¹³ Ὁ Ρήγας μετὰ ἀπὸ τέσσερις σελίδες χρησιμοποιεῖ περιφραστικὴ ἐκφραση «μέ φρορέματα λευκὰ ἐνδεδυμένος».

μιχθοῦν 167: (παθ. ἀόριστος τοῦ μειγνύω-μείγνυμι, ἐμίχθην), ἀνα-
μειχθοῦν, ἀνακατωθοῦν, «θά μιχθοῦν τὰ δάκρυά μου με τούς τό-
σους σας κλαυθμούς»

μουνᾶ 143: μουντά, θολά, σκούρα

μῶμος 91: μομφή, ψόγος

ναῖσκε 178: ναι

νεΐ 142: εἶδος φλογέρας, ὅπως ὁ Ρήγας σημειώνει

νενευκός 121: νεύω, «λέγουσα αὐτοὺς τοὺς λόγους ἐμακρύνθη ἡ βο-
σκός ἔχουσα πρὸς τούτοις κάτω τὸ κεφάλι νενευκός»

νοβιτὰ 174: (ἰταλικὴ λέξη novita) νεωτερισμός

νομή 152: τὸ καλλίτερο τόπο γιὰ βοσκή, βοσκοτόπι, «ὡς καλώτα-
τος ποιμήν, τὸ ἀφήνω (τὸ κοπάδι) νὰ ἐκλέξη τὴν καλλίτερην νο-
μήν»

νοστινεύομαι 57: ἀρκοῦμαι, μοῦ ἀρέσει

ξελιγοθυμᾶ 176: ἐπανερχεται στὴν πρὸ τῆς λιποθυμίας κατάσταση
ξεμυστηρευθῶ, 157: ἐκμυστηρευθῶ, «κι' ἐγὼ ἄξιόν σας κρίνω νὰ
σᾶς ξεμυστηρευθῶ»

ξενίζω 105: φιλοξενῶ

ὄγκαζιόνε 173: (ἰταλικὴ λέξη occasio), αἰτία, εὐκαιρία

ὄμνυμι 106, 134: ὀρκίζομαι, «κείνην τῶν ὄραν τὴν κακὴν καθ' ἣν
εἶχες ὁμώση», «ὄμωσαν τὴν βοσκοπούλα τέτοια δῶρα νὰ δεχθῆ»

ὀρμάζω 115: παρακινῶ, ξεσηκῶνω

οὔτιδανός 90: τιποτένιος, μηδαμινός

παγχάλεπος 77: δυσχερής, «παγχάλεπον πορείαν»

παιδεία 9, 10, 47, 48: ἐξάσκησις, τιμωρία, παιδευσις

παλαμναῖος 97: δολοφόνος, ἔνοχος φόνου, ἰκέτης μήπω ἀγνισθεῖς

παμμιγής 136: ἐκ παντός εἶδους μεμιγμένος

παμπληθεῖ 84: με ὄλο τὸ πλῆθος

πάνετε 174: πηγαίνετε

πάνθυτος 116: με κάθε εἶδους θυσία, «πάνθυτα θέσμια»

πάντερπνος 88: λίαν εὐάρεστος, εὐφρόσυτος

παπλάκισμα¹⁴ ὑδάτων 221: (ἠχοποιημένη λέξις), παφλασμός, «πα-
πλάκιστός χο-ρός περὶ τὸ πλοιάριον» 227

παραβεβλημμένα δίκαια 97: (παραβλέπομαι) ποὺ καταφρονήθη-

- καν, παραβιάσθηκαν
 περιχοῦμαι 63: χύνομαι ὀλόγυρα, «κρούου ἰδρωῶτος νεκρικοῦ ῥοαί μοί περιχοῦνται»
 παστός 130: γυναικεῖος θάλαμος, νυμφικὸς θάλαμος, ὕμνος, νυμφική κλίνη
 πατραλοίας 113: πατροκτόνος
 πεπλασμένα 105: πλαστά, ψεύτικα ἐπινοήματα
 περασιά 125: πέρασμα, διάβαση
 πινυτός¹⁵ 115: σώφρων, συνετός, νοήμων
 πιστοσύνη 16, 181: ἐμπιστοσύνη
 πίντω 116: ἐκ τοῦ ποιητικοῦ πιτνέω, πέφτω
 ποδιά βράχου 143, λόφου 157: κλιτύς, ὑπώρεια, πλαγιά ὄρους, βράχου, «ὄπου ἔπαιζε φλοέρα καὶ στοῦ βράχου τὴν ποδιά, ἔβοσκε τὰ πρόβατά του, μὲ μεγάλην τῆς καρδιά», «αὔριον ἐδῶ ἔλατε εἰς τοῦ λόφου τὴν ποδιά, σ' αὐτὴν τὴν βαλανιδιά»
 πουρνὸ 132: πρωῖ, πρωῖνὸ
 πρόσβαρος 184: βαρύτερος τοῦ κανονικοῦ
 προστρίβω 38: προσάπτω, «μὴ μὲ προστρίβης φίλτατε τοιαύτην ἀδικίαν»
 προσωποδέρων 161: χτυπῶ τὸ πρόσωπο
 πτοία 113: φόβος, ταραχή, τρόμος
 πυθόχρηστον ρῆμα 114: χρησμός τῆς Πυθίας
 πυρσεύω 120: ἀνάπτω, καίω, φωτίζω μὲ πυρσοῦς, πυροπολῶ
 πωρικά¹⁶ 125: ὀπωρικά, καρποί, φρούτα
- ρύομαι 103, 105: γλυτώνω, ἀπαλάσσω, ἀπολυτρώνω
- σαῶ (ὅω) 114: σώζω, διατηρῶ τι ἀσφαλές, «παῖδα σαῶσαι θεὸς γὰρ βούλεται»
 σεβίζω 115: λατρεύω, τιμῶ, σεβάζω
 σθένω 102: εἶμαι ἰσχυρός, «πάντα σθένων» (=αὐτὸς ποὺ ἔχει μεγά-

¹⁴ Σὲ ὑποσημείωση δηλώνεται, μᾶλλον ὑπὸ τοῦ Ρήγα, ὅτι εἶναι «πεποιημένη ἡ λέξις» αὐτὴ τοῦ Ἄντ. Κορωνιοῦ.

¹⁵ Ὁ Α. Βρανούσης, *Ρήγας* [1954], σελ. 320, ὑποσημ. ἀρ. 1, καὶ στὸ *Ρήγας Βελεστινλῆς*, 1968, διορθώνει τὴν λέξη ποὺ ὁ Ρήγα ἀναγράφει «πινωταῖς» σὲ «πινυταῖς» σημειώνοντας ὅτι δὲν μαρτυρεῖται παρόμοια λέξις.

¹⁶ Ἡ λέξις «πωρικόν» χρησιμοποιεῖται ἀπὸ τὸν Ρήγα στὸ *Φυσικῆς ἀπάνθισμα*, Βιέννη 1790, σελ. 4, 7, 114.

- λη δύναμη)
 σκοτοδινιάσις 36: σκοτοδίνη
 στιχουργητής¹⁷ 188: στιχουργός
 στοναχέω 113: στενάζω, βογκῶ, «βασιλῆος παῖ, ἄκεα στυνγῶν στοναχῶν λεύσσων»
 συγκιρῶ 165: ἀπό τὸ συγκεράννυμι, συμμειγνύω
 συλλογή 59, 148, 198, 206, 211: συλλογισμός
 συμὰ 213: κοντά, (θετικὸς βαθμὸς), συμώτερα¹⁸ 212: «ὄσον ἐπήγαι-
 νεν ἤρχετο συμώτερα», πιὸ κοντὰ (συγκριτικὸς βαθμὸς), «συ-
 μωτινὰ κλαδιὰ» 200, συμωτινώτατον 221 (ὑπερθετικὸς βαθμὸς)
 συναντιξεμυστηρεῦομαι 5: «συναντιξεμυστηρεῦονται τοὺς ἔρωτάς
 των», ἐκμυστηρεῦονται ὁ ἓνας στὸν ἄλλον τοὺς ἔρωτές τους
 συναντικτυποῦνται 3: ἀλληλοκτυπιοῦνται, «συναντικτυποῦνται
 οἱ δυὸ ἀντίπαλοι»
 συνεναγκαλιζονται 101: «πῶς συνεναγκαλιζονται, στενάζουν ἐκ
 καρδίας, μὲ ἔσχατα φιλήματα πικρᾶς ἀπελπισίας;», ἀλληλοα-
 γκαλιάζονται
 σωμὸς 172: τελειωμὸς, «κι' ὄσαις χάραις διηγοῦνταν που δὲν εἶχα-
 νε σωμόν»
 τάρβος 116: φόβος, τρόμος
 τάχος 121, 174: γρηγοράδα, ταχύτης «...διπλασίασαν τὸ τάχος νὰ
 πιτύχουν τὸν σκοπόν», «χωρὶς ἄργητα ἢ νέα ὄσον τάχος προ-
 σπαθεῖ»
 τεύχω¹⁹ 116: κατασκευάζω, δημιουργῶ
 τίνω 115: πληρῶνω τὴν ποινή
 τολμηρία 73: ἀπόκοτη ἐνέργεια, τόλμη, «τίς ἀσεβῆς τὴν ἔκαμεν
 αὐτὴν τὴν τολμηρίαν;»
 τολμητίας 72, 86: προπετής, αὐθάδης, θρασύς

¹⁷ «Προφανῶς ἐποιήθη ἡ λέξις χάριν τῆς ὁμοιοκαταληξίας» ἀπὸ τὸν Ρήγα, ὅπως παρατηρεῖ ὁ Στ. Κουμανούδης, *Συναγωγή...*, ὁ. π., σελ. 931.

¹⁸ Ἀπαντᾶται καὶ στὴν *Ἐφημερίδα*, 6 Φεβρουαρίου 1797, σελ. 97.

¹⁹ Ὁ Ρήγας μαθητὴς ἀκόμη στὴ Σχολὴ τῆς Ζαγοράς στὸ βιβλίο «Ἄρατου Σολέ-
 ως, φαινόμενα», ἔκδοση Βασιλείας 1561, σελ. 298, στὴ λέξη τοῦ ἀρχαίου κειμένου
 «τετυγμένα» σημειώνει παρασελιδίως μὲ τὸ πενάκι του τὸ ρῆμα «τεύχομαι» (=κα-
 κατασκευάζω, δημιουργῶ καὶ ἐξ αὐτοῦ «τευκτός» καὶ «νεότευκτος»). Βλ. τὴ σχετικὴ
 σελίδα τοῦ ἀρχαίου κειμένου στὸ Λ. Βρανούση, «Ἄγνωστα νεανικά χειρόγραφα
 τοῦ Ρήγα», *Ἑπέρεια*, τόμ. 2, Πρακτικά Β' Συνεδρίου "Φεραὶ-Βελεστίνο-Ρήγας",
 (Βελεστίνο 1992), Ἀθήνα 1994, σελ. 573.

ὑποκείμενον 1, 2, 126, 180: ἄνθρωπος

ὑπολαμβάνω 100: θεωρῶ

ὑψιμέδων 102: γὰρ τὸν Δία, ὃ ἐν ὕψει βασιλεύων, ὃ εἰς τὰ ὕψη ἐκτείνόμενος, ὑψηλός

φημίζω 13: διαδίδω λόγῳ, φήμη, «ἡ Ἑλλάς θέλει φημίσει εἰς τοὺς ἔσομένους χρόνους»

φραγή 124: «φθάνουσιν εἰς τὴν καλύβαν ὅπου ἦτον χαμηλή, μοναχὰ ξεχωρισμένη με μιὰν ξύλινην φραγὴν, ἀπὸ τὴν τῶν βοσκημάτων βραδινὴν καταγωγὴν», φραγμός, φράξιμο, φράκτης

φρενιτεύω 66: γίνομαι ἔξω φρενῶν «φεῦ, τάχα τί θέλει εἰπῆ, πῶς θέλει φρενιτεύσει, ἐκ τούτου τοῦ συμπτώματος ὁπότεν ἀνανεύση»

φυλλολογῶ 157: φυλλομετρῶ, διερευνῶ, «εἶμαι καταδικασμένος, πῶποτε κοντολογῆς, νὰ μὴν τὰ ἀνακαλύψω καὶ μὴν τὰ φυλλολογῆς»

χθών(-ονός) 97: γῆ, ἔξ οὗ καὶ καταχθόνιος

χραίνω 114: ἐγγίζω, ἐπιχρίω, μολύνω, μαιίνω, βεβηλώνω, (ἔξ οὗ καὶ ἄχραντος, δηλ. ἀμόλυντος)

ῶθισμός 43: ῶθισις, σπρώξιμο

ῶμωσαν 134: ὄμνυμι, ὀρκίζομαι

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογοςξ´

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....θ´ - λα´

Ἡ ἐκδοτική δραστηριότητα τοῦ Ρήγα κατὰ τό 1797θ´

Τό βιβλίον *Ἡθικός Τρίπους*ι´

Τά ἀνακριτικά ἔγγραφα γιά τόν *Ἡθικό Τρίποδα*ιγ´

Μεταγενέστερες ἐκδόσεις τοῦ *Ἡθικοῦ Τρίποδος*ιδ´

Ἡ ἐπανεκδόσή μαςιη´

Διαφορές δύο γνωστῶν ἀντιτύπων τοῦ *Ἡθικοῦ Τρίποδος* ..ιθ´

Α´. *ΤΑ ΟΛΥΜΠΙΑ*κβ´

Οἱ Ὀλυμπιακοί Ἀγῶνεςκδ´

Γιά τήν ἄλκιψη καί τή γενέτειρα τοῦ Ρήγαλ´

Οἱ ὄροι «βασίλειον» καί «τοπαρχία»λ´

Τά Ὀλύμπια ἔργο χωρὶς ξένες λέξειςλα´

Τά Ὀλύμπια ἔργο τοῦ Ρήγαλ´

Ἐνδοκειμενική ἀπόδειξη πατρότητας στόν Ρήγα

τῆς μετάφρασης τῶν *Ὀλυμπίων τοῦ Μεταστάσιο*λστ´

Πότε διορθώθηκε τό ἔργο *Τά Ὀλύμπια*λζ´

Τό χορικό σέ ἀρχαίους στίχουςλη´

Ἀπόδοση στή νεοελληνική ἀποσπάσματος

ἀπό τή μετάφραση τῶν *Ὀλυμπίων* καί τοῦ χορικοῦμα´

Β´. *Ἡ ΒΟΣΚΟΠΟΥΛΑ ΤΩΝ ΑΛΠΕΩΝ*μδ´

Γ´. *Ο ΠΡΩΤΟΣ ΝΑΥΤΗΣ*μζ´

Ο ΗΘΙΚΟΣ ΤΡΙΠΟΥΣ[α´]

ΤΑ ΟΛΥΜΠΙΑ[γ´]

Τῷ τιμιωτάτῳ καί χρησιμοτάτῳ κυρίῳ κυρίῳ Στεργίῳ

Χατζῆ-Κώνστα Ὀλυμπιώτη	1-2
Προλεγόμενα	3-6
Πρᾶξις Α΄	7-41
Πρᾶξις Β΄	42-80
Πρᾶξις Γ΄	81-116
<i>Η ΒΟΣΚΟΠΟΥΛΑ ΤΩΝ ΑΛΠΕΩΝ</i>	117-185
Συμπεράσματα τοῦ συγγραφέως	185-187
Τοῦ στιχουργοῦ	187-188
<i>Ο ΠΡΩΤΟΣ ΝΑΥΤΗΣ</i>	189
Προλεγόμενα	191-192
ᾠσμα πρῶτον	193-217
ᾠσμα δεύτερον	218-238
Εύρετήριο ὀνομάτων τοῦ Ἡθικοῦ Τρίποδος	1-26
Γλωσσάριο Ἡθικοῦ Τρίποδος	27-37

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΜΕΛΕΤΗΣ
ΦΕΡΩΝ - ΒΕΛΕΣΤΙΝΟΥ - ΡΗΓΑ

ΡΗΓΑ ΒΕΛΕΣΤΙΝΛΗ
ΤΑ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΑ
ΒΙΕΝΝΗ 1797
Έπαναστατική προκήρυξη,
τά Δίκαια του ανθρώπου,
τό Σύνταγμα, ό Θούριος,
Ύμνος Πατριωτικός,
Α΄ έκδοση Άθήνα 1994,
Δ΄ έκδοση Άθήνα 1998.

ΡΗΓΑ ΒΕΛΕΣΤΙΝΛΗ
ΤΑ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΑ
Βουλγαρική έκδοση, Σόφια 1998.

ΡΗΓΑ ΒΕΛΕΣΤΙΝΛΗ
ΤΑ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΑ
Ρουμανική έκδοση,
Βουκουρέστι 1999.

ΡΗΓΑ ΒΕΛΕΣΤΙΝΛΗ
ΤΑ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΑ
Σερβική έκδοση, Βελιγράδι 2000.

ΡΗΓΑ ΒΕΛΕΣΤΙΝΛΗ
ΤΑ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΑ
Ίταλική έκδοση, Τεργέστη 2000.

ΡΗΓΑ ΒΕΛΕΣΤΙΝΛΗ
ΤΑ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΑ
Άλβανική έκδοση,
Φιέρ, Άλβανίας 2001.

ΡΗΓΑ ΒΕΛΕΣΤΙΝΛΗ
ΤΑ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΑ
Ρωσική έκδοση,
Τιφλίδα 2002.

ΡΗΓΑ ΒΕΛΕΣΤΙΝΛΗ
ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΠΑΝΘΙΣΜΑ
ΒΙΕΝΝΗ 1790
Φωτοαναστατική έκδοση,
μέ εύρετήριο όνομάτων
καί πραγμάτων.
Άθήνα 1991,
Γ΄ έκδοση, Άθήνα 2000.

ΡΗΓΑ ΒΕΛΕΣΤΙΝΛΗ
ΘΟΥΡΙΟΣ
ΒΙΕΝΝΗ 1797,
Β΄ έκδοση Άθήνα 1998.
ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΕΣ ΜΟΥΣΙΚΕΣ
ΠΑΡΑΛΛΑΓΕΣ ΚΑΙ
ΠΡΟΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΕΣ
ΜΕΛΩΔΙΕΣ
Έκδοση σέ ψηφιακό δίσκο (CD)
καί κασσέτα.

ΡΗΓΑ ΒΕΛΕΣΤΙΝΛΗ
ΜΕΓΑΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ
(ΒΙΕΝΝΗ 1797) - Άθήνα 2002.

ΡΗΓΑ ΒΕΛΕΣΤΙΝΛΗ
ΝΕΟΣ ΑΝΑΧΑΡΣΙΣ
ΤΟΜΟΣ 4ος, ΒΙΕΝΝΗ 1798
Έπανέκδοση του τέταρτου τόμου,
του όποιου τά περισσότερα
κεφάλαια μεταφράστηκαν από
τόν Ρήγα (ύπό έκτύπωση).

ΡΗΓΑ ΒΕΛΕΣΤΙΝΛΗ
ΗΘΙΚΟΣ ΤΡΙΠΟΥΣ
BIENNH 1797
Φωτομηχανική Έπανάδοση,
μέ εισαγωγή, εύρετήριο ονομάτων,
Ἀθήνα 2001.

ΡΗΓΑ ΒΕΛΕΣΤΙΝΛΗ
ΧΑΡΤΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
BIENNH 1796-1797 - Ἀθήνα 1998
Μοναδική αὐθεντική ἐπανάδοση
τῶν δώδεκα φύλλων τῆς ΧΑΡΤΑΣ,
πού συνοδεύεται ἀπό τό
ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ τῆς καί τίς μελέτες:
«Ἡ Χάρτα τῆς Ἑλλάδος τοῦ Ρήγα,
Τά πρότυπά τῆς καί νέα στοιχεῖα»,
«Τά νομίματα τῆς Χάρτας
τοῦ Ρήγα».

ΡΗΓΑ ΡΗΣΕΙΣ
Ἀθήνα 2000.
Ἐπιμέλεια:
Δημ. Καραμπερόπουλος.

ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΠΑΝΤΑΖΟΠΟΥΛΟΥ
ΜΕΛΕΤΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΡΗΓΑ
ΒΕΛΕΣΤΙΝΛΗ
Α΄ ἔκδοση, Ἀθήνα 1994,
Β΄ ἔκδοση, Ἀθήνα 1998.

ΥΠΕΡΕΙΑ, ΤΟΜΟΣ 1ος
ΠΡΑΚΤΙΚΑ Α΄ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ
«ΦΕΡΑΙ - ΒΕΛΕΣΤΙΝΟ - ΡΗΓΑΣ»
(ΒΕΛΕΣΤΙΝΟ 1986) - Ἀθήνα 1990.
Ἐπιμέλεια: Παν. Καμηλάκης καί
Αἰκ. Πολυμέρου - Καμηλάκη.

ΥΠΕΡΕΙΑ, ΤΟΜΟΣ 2ος
ΠΡΑΚΤΙΚΑ Β΄ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ
«ΦΕΡΑΙ - ΒΕΛΕΣΤΙΝΟ - ΡΗΓΑΣ»
(ΒΕΛΕΣΤΙΝΟ 1992) - Ἀθήνα 1994.
Ἐπιμέλεια: Δημ. Καραμπερόπουλος
& Εὐάγγελος Κακαβογιάννης.

ΥΠΕΡΕΙΑ, ΤΟΜΟΣ 3ος
ΠΡΑΚΤΙΚΑ Γ΄ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ
«ΦΕΡΑΙ - ΒΕΛΕΣΤΙΝΟ - ΡΗΓΑΣ»
(ΒΕΛΕΣΤΙΝΟ 1997) - Ἀθήνα 2001.
Ἐπιμέλεια:
Δημ. Καραμπερόπουλος.

ΑΙΜ. ΛΕΓΡΑΝΔ - ΣΠ. ΛΑΜΠΡΟΥ
ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΕΓΓΡΑΦΑ ΠΕΡΙ
ΡΗΓΑ ΒΕΛΕΣΤΙΝΛΗ ΚΑΙ ΤΩΝ
ΣΥΝ ΑΥΤῶ ΜΑΡΤΥΡΗΣΑΝΤΩΝ
ΕΚ ΤΩΝ ΕΝ ΒΙΕΝΝΗ ΑΡΧΕΙΩΝ
ΕΞΑΧΘΕΝΤΑ
ΑΘΗΝΑ 1891 - Α΄ ἔκδοση, Ἀθήνα
1996, Β΄ ἔκδοση, Ἀθήνα 2000.
Φωτοαναστατική ἐπανάδοση
μέ εύρετήριο ονομάτων.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΑΜΑΝΤΟΥ
ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΕΓΓΡΑΦΑ ΠΕΡΙ
ΡΗΓΑ ΒΕΛΕΣΤΙΝΛΗ
Ἀθήνα 1930, Ἀθήνα 1997.
Φωτοαναστατική ἐπανάδοση
μέ εύρετήριο ονομάτων

ΜΑΡΙΑΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΥ
Ο ΡΗΓΑΣ ΣΤΑ ΒΗΜΑΤΑ ΤΟΥ
ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΔΕΞΑΝΔΡΟΥ
Ἀθήνα 1996.

ΔΗΜ. ΚΑΡΑΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΥ
ΟΝΟΜΑ ΚΑΙ ΚΑΤΑΓΩΓΗ ΤΟΥ
ΡΗΓΑ ΒΕΛΕΣΤΙΝΛΗ
Ἀθήνα - Βελεστίνο 1997,
Β΄ ἔκδοση, Ἀθήνα 2000.

ΝΤΟΥΣΑΝ ΠΑΝΤΕΛΙΤΣ
Η ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΡΗΓΑ
ΒΕΛΙΓΡΑΔΙ 1931 - Ἀθήνα 2000.
Μετάφραση ἀπό τά Σερβικά
ὑπό Π. Σπυροῦδη,
Εἰσαγωγή: Ἴ. Παπαδριανός.
Ἐπιμέλεια: Δημ. Καραμπερόπουλος

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΝΤΑΖΟΠΟΥΛΟΣ
RIGAS VELESTINLIS
LEGEND AND REALITY
Ἀθήνα 1994.

ΝΕΣΤΟΡΟΣ ΚΑΜΑΡΙΑΝΟΥ
ΡΗΓΑΣ ΒΕΛΕΣΤΙΝΛΗΣ.
ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΕΙΣ ΚΑΙ
ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΖΩΗ
ΚΑΙ ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ
Είσαγωγή - μετάφραση - σχόλια
Ἀθαν. Ε. Καραθανάση
Ἀθήνα 1999.

ΛΕΑΝΔΡΟΥ ΒΡΑΝΟΥΣΗ
ΡΗΓΑΣ ΒΕΛΕΣΤΙΝΛΗΣ
1757 - 1798
Ἀθήνα - Βελεστίνο 1997.

ΓΙΑΝΝΗ ΚΑΡΑ
ΓΕΡΜΑΝΙΚΕΣ ΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ
ΣΤΗ ΣΚΕΨΗ ΤΩΝ ΧΡΟΝΩΝ
ΤΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗΣ. ΣΤΕΦΑΝΟΣ
ΔΟΥΓΚΑΣ Η
ΠΕΡΙ ΦΥΣΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
Ἀθήνα 1993.

ΔΗΜ. ΚΑΡΑΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΥ
ΓΝΩΣΕΙΣ ΑΝΑΤΟΜΙΑΣ ΚΑΙ
ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΥ
ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥ ΤΟΥ ΓΕΝΟΥΣ
ΑΝΘΙΜΟΥ ΓΑΖΗ
Ἀθήνα 1993.